Δρ. Γιόζεφ Γκαίμπελς

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΪΖΕΡΧΟΦ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΓΓΕΛΑΡΙΑΝ ΤΟΥ ΡΑΪΧ

Μία ιστορική περιγραφή σε φύλλα ημερολογίου

Δρ ΓΙΟΖΕΦ ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΪΖΕΡΧΟΦ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΓΓΕΛΑΡΙΑΝ ΤΟΥ ΡΑΪΧ

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

(ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1932 - 1 ΜΑΪΟΥ 1933)

*

ΝΕΑ ΓΕΝΕΑ

1935

Εξώφυλλο πρώτης εκδόσεως Αθήνα 1935

Δρ. Γιόζεφ Γκαίμπελς

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΪΖΕΡΧΟΦ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΓΓΕΛΑΡΙΑΝ ΤΟΥ ΡΑΪΧ

Μία ιστορική περιγραφή
σε φύλλα ημερολογίου

Εκδόσεις **ΑΣΚΑΛΩΝ**
Σολωμού 74 Αθήνα
τηλέφωνο - fax (01) 5225129
e mail: ekdaskalon@hotmail.com

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΪΖΕΡΧΟΦ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΓΓΕΛΑΡΙΑΝ ΤΟΥ ΡΑΪΧ

Ο ΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

Εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι τοὺς νέους τῆς μεταπολεμικῆς γενεᾶς, ποὺ παρακολουθοῦν μὲ προσοχὴν τὰ ρεύματα τῶν νέων κοσμοθεωριῶν καὶ ἱστορικῶν μεταμορφώσεων—ὅπως εἶνε ἡ Χιτλερικὴ Ἐθνικοσοσιαλιστικὴ ἐπανάστασις — περισσότερον καὶ ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ γεγονότα τοὺς συγκινοῦν καὶ τοὺς ἐνδιαφέρουν, οἱ ἐμπνευσταὶ αὐτῆς τῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνατροπῆς τῆς Γερμανίας. Οἱ δημιουργοί της. Οἱ φορεῖς της. Αἱ μεγάλαι προσωπικότητές της. Οἱ Νικηταί. Ἡ ψυχή, δηλαδή, τῆς Χιτλερικῆς κοσμογονίας.

Καὶ δικαίως!

Αὐτοὶ πληροῦν καὶ ἀγκαλιάζουν ὅλα τὰ ἀπέραντα ὅρια τοῦ μεγαλειτέρου πνευματικοῦ κινήματος ὅλων τῶν αἰώνων.

Αὐτοὶ ἔδωσαν ψυχήν, σῶμα καὶ ἔκφρασιν εἰς τὴν νέαν αὐτὴν πολιτιστικὴν στροφὴν τοῦ Δυτικοῦ πνεύματος.

Αὐτοὶ κατενίκησαν τὴν ἐσωτερικὴν ἀποσύνθεσιν καὶ κατάρρευσιν καὶ ἔδωσαν πίστιν, πνεῦμα καὶ παλμὸν εἰς τὸν αἰῶνα μας.

Εἶνε οἱ νικηταὶ τῆς ἱστορίας!

. . . .

Ὁ Δρ. Γιόζεφ Γκαῖμπελς, πρῶτος μεταξὺ τῶν πρώτων ἐτάχθη ἀπὸ τοῦ 1926, ὑπὸ τοῦ κινήματος, Μονὰς αὐτός, νὰ «κυριεύσῃ» τὸ «κόκκινο Βερολῖνο». Τὴν ἑστίαν τῆς ἀντιδράσεως. Τὴν πηγὴν τοῦ κομμουνιστικοῦ δηλητηρίου. Τὸ κέντρον τῆς σοσιαλιστικῆς σήψεως καὶ διαφθορᾶς. Τὸ στρατηγεῖον τῆς Ἑβραϊκῆς παντοκρατορίας. Τὸ φόβητρον, τέλος, κάθε τιμίου πατριώτου—κάθε Γερμανοῦ. Ἐπὶ ἔτη ὁλόκληρα, νυχθημερόν, μαζὺ μὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς συνεργάτας του καὶ ἀφοσιωμένους ὀπαδοὺς ἐπολέμησεν. Ἐπολέμησεν σκληρά. Ὡς φανατικὸς ἱεραπόστολος τῆς νέας ἐθνικοσοσιαλιστικῆς Πίστεως. Ὡς ἐμψυχωτὴς καὶ ἡγέτης, πρῶτος μεταξὺ τῶν πρώτων, ἄλλοτε μὲ

τὸ ὅπλον εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἄλλοτε μὲ τὸ Δημοσθένειον ῥητορικόν του τάλαντον, εἰς τὰς συνελεύσεις καὶ εἰς τὰς συγκεντρώσεις.

Παντοῦ μὲ φανατισμόν, ἡρωϊσμόν, πίστιν, θέρμην, ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν Φύρερ, μὲ παλμόν, ἐκήρυττε καὶ ἐσφυρηλάτει τοὺς ἱστορικοὺς σκοποὺς τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀπολυτρωτικῆς ἐπαναστάσεως.

Καὶ ἔτσι, σιγὰ σιγά, ἀφοῦ ἔδωσαν τεραστίας ὑλικὰς καὶ ψυχικὰς θυσίας—θυσίας αἵματος—εἰς τὸν σκληρὸν αὐτὸν ἀγῶνα, ἔκαμψαν τὸν ἐχθρὸν καὶ τὸν κατεσυνέτριψαν ὁλοσχερῶς.

Τὸ «κόκκινο Βερολῖνο», ἡ Γερμανία ὁλόκληρος, παρεδίδετο εἰς τοὺς ἀπελευθερωτάς, εἰς τοὺς θριαμβευτάς.

Εἰς τὸν Κατακτητήν: τὸν Δρα Γιόζεφ Γκαῖμπελς.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αἱ ἱστορικαὶ μεταβολαί, αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν ἀπὸ τῆς 30 Ἰανουαρίου 1933, ὁραταὶ ἀπὸ τότε εἰς πάντας καὶ εἰσδύσασαι εἰς τὴν δημοσίαν ζωὴν τοῦ Κράτους, ἔχουν μεγάλην σπουδαιότητα καὶ σημασίαν, τῶν ὁποίων ὅμως δὲν ἠμπορεῖ ἀκόμη νὰ ὁρισθῇ τὸ μέγεθος. Πολὺ δικαίως δὲ φέρει αὐτὸ τὸ γεγονὸς τὸ ὄνομα: Γερμανικὴ ἐπανάστασις, διότι πρόκειται πραγματικῶς περὶ τῆς καταργήσεως ὅλων τῶν ἀξιῶν, καὶ τῆς πτώσεως ἑνὸς κόσμου ἰδεῶν, ὁ ὁποῖος ἦτο παραδεδεγμένος ἀπὸ τὸν γερμανικὸν λαὸν ὡς δεδομένος, ἀμετάβλητος καὶ μὴ ἐπιδεχόμενος συζήτησιν! Τὸ γεγονὸς αὐτὸ συνετελέσθη μὲ μίαν φοβερὰν ταχύτητα καὶ ἐνέργειαν, πρᾶγμα ποὺ δὲν ἦτο γνωστὸν ἕως τώρα εἰς τὴν Γερμανίαν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς κοσμογονίας αὐτῆς ἦσαν ὅτι ἔθεσαν τὴν οἰκονομικήν, πολιτιστικὴν καὶ πολιτικὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους ἐπάνω εἰς μίαν τελείως νέαν βάσιν. Ὄχι μόνον ὁ ἀπὸ τοῦ 1918 κυριαρχῶν καὶ τελείως ξένος πρὸς τὴν γερμανικὴν ὕπαρξιν πνευματικὸς κόσμος, ἀλλὰ καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ κόμματα, οἱ φορεῖς δηλαδὴ τοῦ κόσμου τούτου, ἐξεκαθάρισαν τὸ πεδίον τῆς δημοσίας δράσεως καὶ ἄφησαν τὴν θέσιν ἐλευθέραν διὰ νέους ἀνθρώπους καὶ νέας ἰδέας.

Ἡ μεγάλη ταχύτης μὲ τὴν ὁποίαν συνετελέσθη ἡ μεταβολὴ αὐτὴ καὶ ἡ εὐχέρεια μὲ τὴν ὁποίαν εἰσήχθη εἰς τὰ λαϊκὰ στρώματα ἢ παρελήφθη ἀπὸ αὐτά, φανερώνουν, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα παρουσιάζονται σήμερον ὡς σταθεραὶ πράξεις καὶ κανεὶς δὲν τολμᾶ νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι καὶ εἰς τὸ ἀπώτερον μέλλον θὰ μείνουν ὡς βάσεις καὶ θεμέλια. Αὐτὴ ἡ κατάστασις ἔχει τὰς φωτεινὰς καὶ στερεὰς ἀπόψεις της.

Εἰς τὰς πρώτας ἀνήκουν ἡ σταθεροποίησις τῆς οἰκονομολογικῆς καὶ πολιτικῆς ζωῆς, ἡ ὁποία ἐσχηματίσθη μετὰ τὸ πέρας τῆς μεταβολῆς παντοῦ καὶ μὲ ἔντασιν. Ἡ λανθάνουσα κρί-

σις, ἥτις ἀπὸ ἐτῶν αἰωρεῖτο ἐπάνω ἀπὸ τὴν Γερμανίαν καὶ τῆς ὁποίας αἰτία ἦτο ἡ ἀνομοιότης τῆς σχέσεως τῶν δυνάμεων, παρεκάμφθη. Ἡ Κυβέρνησις ἵσταται πάλιν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς χώρας ὡς ἰσχυρὸν κέντρον θελήσεως καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἐκπέμπονται τὰ ρεύματα νέων ἐνεργειῶν καὶ νέων ἀποφάσεων διὰ τῶν λαϊκῶν μαζῶν, μέχρι τοῦ τελευταίου ἀνθρώπου εἰς τὸ τελευταῖον χωρίον. Ἡ εὐκολία ὅμως μὲ τὴν ὁποίαν γίνονται τὰ γεγονότα αὐτὰ παραδεκτά, παραπλανᾶ τὸν ἄνθρωπον τῆς παρούσης ἐποχῆς, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται μέσα εἰς τὰ γεγονότα καὶ ὁ ὁποῖος συχνὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ συλλάβῃ εἰς τὴν ὁλότητά των καὶ εἰς τὴν ἱστορικήν των σύνθεσιν, νὰ μὴ δύναται νὰ κρίνῃ ἢ νὰ ἀδικῇ ὁλόκληρον τὴν ἐξέλιξίν των. Αὐτὸ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ὀνομάσῃ ἀχαριστίαν· καθότι τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα συνέβησαν εἰς τὴν Γερμανίαν ἀπὸ τῆς 30 Ἰανουαρίου 1933 ἔχουν ἀληθῶς ἱστορικὴν σημασίαν καὶ ἠμποροῦν νὰ παραβληθοῦν εἰς τὴν ἱστορικήν των ἀξίαν μόνον μὲ τὰς πολὺ μεγάλας μεταβολάς, αἱ ὁποῖαι ἐκλόνισαν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα τὴν ὕπαρξιν τῶν Ἐθνῶν καὶ τὴν ζωὴν τῶν λαῶν τοῦ πολιτισμοῦ, θέτουσαι αὐτοὺς ἐπὶ νέας βάσεως.

Ἕνεκα τῆς ἐκπληκτικῆς ταχύτητος μὲ τὴν ὁποίαν συνετελέσθη ἡ γερμανικὴ ἐπανάστασις ἔχασε συχνὰ τὴν συνολικότητα ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος καὶ δὲν ἠννόει κάποτε πῶς ἐξελίσσονται γενικῶς τὰ ἱστορικὰ γεγονότα. Αὐτό, ποὺ χθὲς ἦτο παράδοξον, ἔγινεν σήμερον συνειθισμένον καὶ ὅ,τι πρὸ μηνῶν ἐφαίνετο ἀδύνατον καὶ ἀκατανόητον ἔγινε τὸ ἁπλούστερον πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἀξίζει νὰ ὁμιλῇ κανείς.

Ἀκριβῶς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐκινδύνευσαν νὰ χάσουν τὴν ἀναπνοήν κάποτε ἀπὸ τὴν ταχύτητα τῆς ἐπαναστάσεως, εἶναι πάλιν σήμερα ἐκεῖνοι γιὰ τοὺς ὁποίους ὅλα ἀργοῦν. Ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔλαβον ἀπὸ πρὶν μέρος εἰς τὴν ἱστορικὴν προετοιμασίαν τῆς ἐπαναστάσεώς μας. Ἕνεκα τούτου δὲν δύνανται νὰ σχηματίσουν γνώμην, πόσον δύσκολον ἦτο, πόσας τεραστίας θυσίας ἔπρεπε νὰ ὑποστῶμεν διὰ νὰ φθάσωμεν ἐκεῖ, ὅπου εἴμεθα σήμερον καὶ εἰς πόσας κρίσεις καὶ ἐπιβαρύνσεις ὑπόκειται αὐτῇ ἡ μεταβολὴ τοῦ Ράϊχ, ἔστω καὶ ἂν εὑρίσκεται ἐν ἀσφαλείᾳ. Δὲν ἔχουν λοιπὸν καθόλου τὸ δικαίωμα,

νὰ ἐκφράσουν γνώμην ὑπὲρ τῆς μεθόδου καὶ τῆς ταχύτητος τῆς γερμανικῆς ἀνατροπῆς, τῆς ὁποίας τὸ μυστικὸν δὲν δύνανται νὰ συλλάβουν. Θὰ ἔκαμον καλύτερα νὰ γονατίσουν πρὸ τοῦ μεγαλείου της καὶ τῆς ἱστορικῆς της ἐκτάσεως καὶ νὰ εὐχαριστοῦν τὸν Θεό, ποὺ ἔγινε δυνατὴ αὐτὴ ἡ μεταβολὴ εἰς ἕνα λαὸν τελείως ἀδυνατισμένον διὰ τοῦ πολέμου καὶ τῆς μεταπολεμικῆς ἐποχῆς, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπίστευεν ὅλος ὁ κόσμος πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ, ὅτι τοῦ ἐσταμάτησε διὰ παντὸς ὁ σφυγμός, ἡ ζωϊκὴ δύναμις καὶ ἡ ἀναπνοὴ καὶ ὅτι ἡ ἱστορία του ἔφθασε πιὰ εἰς τὸ τέλος της.

Τότε ἦτο δύσκολον νὰ σκεφθῶμεν περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς χώρας μας καὶ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ κανεὶς μεγάλην ποσότητα ἰδεαλισμοῦ, αὐτοπεποιθήσεως καὶ ἀκλονήτου αἰσθήματος καὶ δυνάμεως διὰ νὰ δώσῃ στὸ γερμανικὸ λαὸ ὄχι μόνον εἰς τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον μιὰ δυνατότητα ἐπιτυχίας παρὰ νὰ βοηθήσῃ πρακτικῶς τὴν προπαρασκευὴν αὐτῆς τῆς δυνατότητος. Σήμερον ἤλλαξαν τὰ πράγματα. Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι τότε κατέβαζαν περισσότερο τὸ κεφάλι καὶ ἐφαίνοντο πρόθυμοι νὰ παρουσιάσουν τὴν ράχην των εἰς τὰ κτυπήματα τῆς μάστιγος αὐθαδῶν ἀντιπάλων, ὑψώνουν σήμερα περισσότερο τὸ κεφάλι. Καὶ ἐὰν δὲν τοὺς ὑποδεικνύει κανεὶς κάποτε τὰ περιωρισμένα ὅρια τῆς συμμετοχῆς των καὶ δὲν τοὺς ἀναφέρει τὴν προηγουμένην δειλίαν των, δὲν θὰ ἀργήσουν ὅμως νὰ παίξουν αὐτοὶ τοὺς φορεῖς τῆς γερμανικῆς ἐπαναστάσεως, ἐνῶ οἱ ἀληθινοὶ δημιουργοὶ τῆς ἐπαναστάσεως εἶναι διακριτικοὶ καὶ ταπεινοί. Ὅ,τι τότε ἦτο δύσκολον εἶναι τώρα εὔκολον καὶ ἁπλοῦν. Ἡ πίστις πρὸς τὴν Γερμανίαν καὶ στὸ μέλλον της καὶ ἡ θέλησις πρὸς τὴν ἐργασίαν, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς καρδιᾶς καὶ τοῦ ἐγρηγοροῦντος πνεύματος. Ὅ,τι πρὶν ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἦτο οὐτοπία, εἶναι σήμερον πραγματικότης τὴν ὁποίαν παραδέχεται ὁ καθένας ἢ διὰ τὴν ὁποίαν ἐνθουσιάζεται ἀναλόγως τοῦ χαρακτῆρος του. Θὰ ἠμποροῦσε κανείς, ἂν ἤθελε, νὰ σκεφθῇ ὅτι ὁ ἐθνικοσοσιαλισμὸς δὲν εἶχε ποτὲ ἐχθροὺς εἰς τὴν Γερμανίαν. Ἡ ἀναγνώρισίς του τώρα εἶναι ζήτημα καλῆς συμπεριφορᾶς! Αἱ μορφαὶ τῆς ἐξωτερικεύσεώς του καὶ τὰ σύμβολά του ἔγιναν τῆς μόδας καὶ πρὸ τῆς φωτοβόλου προσόψεως τῆς παρουσίας του ἐξαφανίζεται

κάποτε δυστυχῶς, ἡ μὲ πύρινα καὶ δυνατὰ χρώματα, ζωγραφισθεῖσα εἰκὼν τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς σκληρᾶς ἀνδρικῆς θυσίας τῆς ἀνόδου μας. Μιὰ μεγάλη ζημία ἠμπορεῖ νὰ προκύψη καὶ διὰ τὸ πνεῦμα μας καὶ διὰ τὴν δύναμιν τοῦ κινήματός μας, ὅταν δὲν φροντίσουν ἐκεῖνοι ποὺ φέρουν τὴν εὐθύνην διὰ τὸ μέλλον τῆς Γερμανίας, νὰ θέσουν σημεῖα καὶ νὰ χαράξουν ὅρια. Ἡ γερμανικὴ ἐπανάστασις δὲν ἦτο ποτὲ ζήτημα αἰσθηματικότητος καὶ πάθους καὶ ἀστικῆς ψευδοτέχνης. Ἦτο σκληρὰ καὶ ἡρωϊκή, γνωρίζουσα τὸν σκοπόν της, εἶχε ἀντοχήν, ἦτο γεμάτη ἀπὸ τὴν θερμὴν ἀναπνοὴν ἑνὸς παλμοῦ ποῦ ἔκαμε τοὺς πολέμους τῶν ἀγροτῶν ἢ ἐπέτυχε, ὅπως ἡ ἀποτίναξις τοῦ ναπολεοντείου ζυγοῦ, νὰ γείνη τόσον μεγάλη καὶ τόσον συγκινητική. Ἔχομεν ὅλοι κάθε λόγο νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες πρὸς τὴν τύχη, ποὺ ἠμπορέσαμεν καὶ ζήσαμεν αὐτὴν τὴν ἐποχή. Ὄχι μόνον αὐτό: παρὰ ἀκόμη ποὺ ἠμπορέσαμε νὰ συνεργασθῶμε καὶ νὰ τῆς δώσωμεν μορφή.

Εἶναι πράγματι ἡ μεγαλυτέρα πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ ἀνατροπὴ ὅλων τῶν αἰώνων ἡ ὁποία συνετελέσθη δι᾽ ἡμῶν καὶ μεθ᾽ ἡμῶν. Τίποτε δὲν μᾶς ἐδωρήθη. Τοὐναντίον: Ὅ,τι σήμερον ἔχομεν κι᾽ ὅτι ἀποκαλοῦμεν ἰδικό μας, τὸ ἐκερδίσαμε μὲ ἀγῶνας προσφέροντας θυσίαν ὑλικὴν καὶ αἵματος σὲ τέτοιο βαθμό, ποῦ θὰ εἶναι αἰώνια ἐνδεδυμένα μὲ τὰς μεγάλας ἱστορικὰς ἀξίας, αἱ ὁποῖαι ἐφάνησαν ὡς ἀποτελέσματα. Καὶ ἐδῶ ἐπίσης ἀπεδείχθη, ὅπως εἰς ὅλα τὰ ἱστορικὰ γεγονότα, πολέμους ἢ ἐπαναστάσεις, ἡ ἀλήθεια τοῦ λόγου τοῦ ποιητοῦ ὅτι: μόνον αὐτὸς κερδίζει τὴν ζωή, ποῦ εἶναι ἕτοιμος νὰ τὴν διαθέση. Ἔννοια καὶ σκοπὸς τοῦ παρόντος βιβλίου εἶναι, νὰ δώση εἰς φύλλα ἡμερολογίου μίαν περίληψιν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων τὰ ὁποῖα συνέβησαν εἰς τὴν Γερμανίαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦ 1932 καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1933. Ὁ συγγραφεὺς γνωρίζει καλῶς, ὅτι δὲν δύναται καὶ δὲν θέλει νὰ παρουσιάση μιὰ ἀντικειμενικὴ ἱστορία αὐτῆς τῆς σημαντικῆς διὰ τὴν Γερμανίαν ἐποχῆς. Εὑρίσκετο καὶ εὑρίσκεται μέσα εἰς τὰ γεγονότα. Ἦτο προωρισμένος νὰ συνεργασθῇ σ᾽ αὐτὰ ἐνεργῶς. Οὔτε ὁ χαρακτήρ του, οὔτε ἡ ἀποφασιστική του θέλησις τοῦ ἐπέτρεπον νὰ τὰ παρατηρῇ ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν τοῦ γραφείου του καὶ νὰ

τοὺς δώση μίαν σημασίαν ὑπεράνω τοῦ προσωπικοῦ του, πρὸ αὐτὰ συνδέσμου. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τὰ παραδέχθη μὲ πλήρη πεποίθησιν, ἐβοήθησε στὴν ἐξέλιξίν των μὲ τὰς μικράς του δυνάμεις νὰ γίνουν πραγματικότης. Ὅποιος λοιπὸν ἐλπίζει νὰ εὕρη ἱστορίαν εἰς τὴν κυρίαν σημασίαν τῆς λέξεως, αὐτὸς θὰ ἀναζητῇ ματαίως. Ὅ,τι ἐγράφη ἐδῶ, ἐγράφη εἰς τὴν ὁρμὴν καὶ ταχύτητα τῆς ἡμέρας, κάποτε καὶ τῆς νυκτός. Εἶναι ἀκόμη ποτισμένο μὲ τὰς θερμὰς συγκινήσεις, τὰς ὁποίας προεκάλεσαν τὰ ἴδια γεγονότα καὶ τὰ ὁποῖα συνεκίνουν καθένα ποὺ ἐλάμβανε ἐνεργὸν μέρος. Εἶναι χρωματισμένα ἀπὸ τὴν ἑκάστοτε στιγμὴ καὶ φέρουν μέσα των τὴν τότε δυνατήν των ἐντύπωσιν. Εἰς τὰς ὥρας τὰς πλήρεις φροντίδων, ὅπου ἐγράφησαν, ὁ συγγραφεὺς δὲν ἐσκέφθη, ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ συνέβαλον εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἐποχῆς ποὺ πέρασε καὶ ἡ ὁποία εἶναι σὰν μιὰ εἰσαγωγὴ τοῦ ἀρχομένου αἰῶνος καὶ ποὺ λαμβάνει ὡς σπέρμα ἀπὸ τὸν αἰῶνα αὐτὸν ἤδη ὅλα τὰ θέματα, ὅλα τὰ σχέδια καὶ ὅλας τὰς ἱστορικὰς εἰσαγωγάς.

Πράγματι! Τὸ γράψιμο ἑνὸς βιβλίου τῆς ἐποχῆς μας ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴν πλευρὰν ἐπαφίεται εἰς τὸν ἱστορικὸ συγγραφέα, ἀργότερα ὅταν αὐτὸς κερδίση ἀπόστασιν πρὸς τὰ γεγονότα παρατηρῶν τὴν ἐποχὴν ἀπὸ ὑψηλὸν παρατηρητήριον καὶ ἱκανὸς νὰ κλείση εἰς τὸ βλέμμα του τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις, πρᾶγμα ποὺ σήμερον δὲν μᾶς εἶναι δυνατόν. Ἔργον του θὰ εἶναι νὰ δώση ἴσως μιὰ πλέον πνευματικὴν τῶν γεγονότων ἐξήγησιν, ἀπὸ ὅ,τι ὁ συγγραφεὺς δύναται καὶ θέλει. Περιγράφει μόνον ὅτι εἶδε καὶ ἔζησε, μάλιστα μὲ τοιοῦτον τρόπον ποὺ νὰ δύναται νὰ εἴπη εὐσυνειδήτως: Οὕτως συνέβησαν τὰ πράγματα. Ἡ Γερμανικὴ ἐπανάστασις ἀπήτησε ἀπὸ ἀρχηγὸν καὶ ἀκολουθίαν προσωπικὰς καὶ πραγματικὰς θυσίας, περὶ τῶν ὁποίων τὸ κοινὸν οὔτε ἰδέαν ἔχει. Ἡ ἄνευ προστριβῶν ἐξέλιξις τῶν πραγμάτων ξεγελᾶ τὸν μὴ συμμετέχοντα ὥστε νὰ πιστεύη, ὅτι ἡ ἀρχὴ ἔπεσε μέσα στὰ χέρια μας σὰν ὥριμος καρπός, χωρὶς νὰ κινηθῶμεν· αὐτὴ ἡ γνώμη εἶναι πολὺ ἄδικος, καθότι παραβλέπει τὸν δρόμον τῶν θυσιῶν τὸν ὁποῖον ἐβάδισε τὸ κίνημά μας καὶ ὁδηγεῖ πρὸς τὴν σκέψιν ὅτι δὲν εἴμεθα ἄξιοι τῆς ἀρχῆς. Διὰ νὰ διαλύσωμεν τὴν ἀντίληψιν ταύ-

την ἐκδίδομεν τὸ παρὸν βιβλίον. Ὅποιος τὸ διαβάσει χωρὶς νὰ εἶναι προκατειλημμένος θὰ ἔλθῃ πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα. Ὅ,τι εἴχομεν δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἀρχῆς διὰ τὴν ὁποίαν ἐπίσης ἠγωνίσθημεν καὶ ὅ,τι συνετελέσθη, ἔγινε μόνον σύμφωνα μὲ τὸν ἀμετάβλητον νόμον μιᾶς ὑψηλοτέρας ἱστορικῆς ἐξελίξεως.

Καὶ ἀκόμη ἕνα: Ὅτι οἱ ἀντίπαλοι τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κινήματος κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀντιπολιτεύσεώς των δὲν ἐκουράσθησαν νὰ προσπαθοῦν νὰ ἐνσπείρουν διχονοίας, μεταξὺ τοῦ Φύρερ καὶ τῶν πρώτων συνεργατῶν του. Ἀπὸ τῆς ἰδικῆς των ἀπόψεως τὸ πρᾶγμα εἶναι νοητὸν διότι δὲν ἦσαν τόσον κουτοί, νὰ μὴν γνωρίζουν ὅτι μὲ τὸ ρῆγμα τῆς ἑνότητος τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ ὑπῆρχε ἡ μόνη δυνατότης νὰ τὸν ἐκτρέψουν τοῦ σκοποῦ του καὶ νὰ τὸν τσακίσουν τέλος ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἀποτελεσμάτων.

Σπανίως μόνον ἀπεφάσισαν οἱ περὶ τὸν Χίτλερ ἄνδρες νὰ ἀντιστρατευθοῦν ἐναντίον αὐτῶν τῶν ψευδῶν. Ἐγνώριζον πολὺ καλά, ὅτι δὲν θὰ κατώρθωναν νὰ ἀποστομώσουν τὸν θόρυβον τοῦ τύπου. Ὅσον βαθειὰ καὶ ἂν ἐσύρθησαν εἰς τὸ βοῦρκο, ἕνα ἔμεινε δι' αὐτοὺς ἱερὸν καὶ ἀνέπαφον διὰ τὸ ὁποῖον ἔπρεπε, ἀναγκαζόμενοι, νὰ πολεμήσουν πρὸς ὑπεράσπισίν του: ἡ ἀγάπη, ἡ πίστις καὶ ὁ σεβασμὸς ποῦ αἰώνια καὶ ἀκλόνητα ἐδείκνυον πρὸς τὸν Φύρερ εἰς ὅλας τὰς κρισίμους στιγμὰς καὶ τὰς δυστυχίας. Ἠσθάνοντο ἑαυτοὺς σφιχτὰ ἡνωμένους, ἀκριβῶς σ' αὐτὴ τὴν ἀγάπη μὲ τὰ πολιτικά των τάγματα, τῶν ὁποίων ἡ διεύθυνσις τοὺς εἶχε ἀνατεθῆ. Ἐμοιράζοντο μ' αὐτὰ τὰς θυσίας καὶ τὴν τυφλὴν ὑπακοὴν πρὸς τὸν ἄνδρα, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐδόθησαν ἑκουσίως, ὅσοι ἤθελον νὰ τοῦ δώσουν εἰς τὸ μέλλον καὶ τὴν τύχην τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους. Ὁ δρόμος μας πρὸς τὴν ἀρχὴν εἶναι ἕνα ὑψηλὸ τραγοῦδι τῆς πίστεως, ποῦ σπανίως ἐγράφη ἀπὸ τὴν ἱστορίαν μὲ τόσο λαμπρὰ χρώματα. Καὶ ὅταν κάποιος δὲν ἠμποροῦσε νὰ φανῇ ἀντάξιος εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς αὐτῆς, αὐτὸ ἦτο μόνον ἀφορμὴ νὰ ἐμφανισθῇ πιὸ μεγαλοπρεπὴς ἡ πίστις τῶν ἄλλων.

Γενναιότης, θάρρος καὶ ἀντοχὴ ἦσαν αἱ ἀρεταὶ αἱ ὁποῖαι ἐνεψύχωναν τὴν ἐθνικοσοσιαλιστικὴν κίνησιν ἀπὸ τὸν Φύρερ ἕως τὸν τελευταῖον ἄνδρα. Μ' αὐτοὺς κατεκτήσαμεν τὴν ἀρχήν.

Σὲ κρισίμους ἐποχὰς εἶχον ὑποστῆ συνήθως πολλοὺς προσωπικοὺς κινδύνους καὶ δυσκολίας. Ὅτι ὅμως δὲν ἀπεμακρύνθησαν ποτὲ—ἀλλὰ τουναντίον ὅσον πιὸ μεγάλοι ἦσαν οἱ κίνδυνοι καὶ οἱ πειρασμοὶ τόσον ἡ ἐξέλιξίς των ἦτο σκληροτέρα καὶ ἄνευ συμβιβασμῶν—αὐτὸ εἶναι ἕνα σημεῖον ὅτι ὁ ἐθνικοσοσιαλισμὸς ὄχι μόνον ἐξ αἰτίας τῆς καλυτέρας του ὀργανώσεως παρὰ καὶ ἐξ αἰτίας μιᾶς καλυτέρας ἀρχηγίας ἔφθασε πρὸς τὴν νίκην.

Ὑπεράνω ὅλων ἵστατο ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς ὡδήγησε τὸν Φύρερ καὶ τὸ κίνημά του. Μόνον οἱ ἄπιστοι λέγουν, ὅτι μᾶς παρηκολούθησε ἡ Τύχη. Εἰς τὴν πραγματικότητα ἐπηλήθευσε διὰ τὸν Φύρερ καὶ τὸ κόμμα του ὁ λόγος τοῦ Μόλτκε, ὅτι μόνον ὁ ἱκανὸς εἶναι διαρκῶς τυχηρός. Ὅ,τι ἐπάνω ἀπὸ δέκα ἔτη προπαρεσκευάσθη σιωπηλῶς καὶ ἐβλάστησε ὀργανικῶς, ἐξεχύθηκε κατὰ τὴν 30 Ἰανουαρίου 1933 καὶ κατόπιν, ὡς πλήμμυρα ἐπάνω ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν Γερμανίαν. Κανεὶς εἰς τὴν χώρα καὶ εἰς τὸν κόσμον δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὸν δυνατόν, ψάλλοντα ρυθμὸν αὐτῶν τῶν γεγονότων. Ἦτο, σὰν ξύπνημα ἑνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ ἀπὸ βαθὺν ὕπνο. Πέταξε μὲ μιᾶς τὶς ἁλυσσίδες ποὺ τὸν ἐπίεζαν καὶ ἠγέρθη ὡς φοῖνιξ ἀπὸ τὴν τέφραν ἑνὸς καταρρεύσαντος καθεστῶτος. Καὶ ἀπὸ τὸ πῦρ καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν μὲ τὸν ὁποῖον ἀφωσιώθησαν τὰ ἑκατομμύρια τῶν μαζῶν τοῦ λαοῦ εἰς τὸν Χίτλερ καὶ τὴν ἰδεολογίαν του ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἤκουε τὴν φρᾶσιν, τὴν ὁποίαν ἐξεφώνησε ἡ Γερμανία κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Σταυροφόρων: «Ὁ Θεὸς τὸ θέλει!»

Καὶ ἔτσι ὅπως μᾶς ἔδωσε τὴν εὐλογίαν του, ἔτσι τὴν ἀπέσυρε ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Φυσικὰ τὸν ἐπολέμουν δυνατὰ ἀπὸ τὰς ἕδρας καὶ τὰ βήματά των, ὅμως τὸ ἔργον των δὲν ἦτο ἔργον του ἡ πίστις των δὲν ἦτο πίστις του καὶ ἡ θέλησίς των δὲν ἦτο ἡ θέλησίς του. Δὲν εἶναι μόνον σύμπτωσις, ὅτι ἑκατομμύρια ἀνθρώπων εἰς τὴν Γερμανίαν ἔχουν τὴν ἱερὰν πεποίθησιν, ὅτι ὁ ἐθνικοσιαλισμὸς εἶναι κάτι περισσότερον ἀπὸ πολιτικήν, ὅτι μέσα του βρίσκεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ ἡ θέλησις, ὅτι τὸ ἔργον ποῦ ἐστήθηκε ἐναντίον τοῦ μπολσεβικισμοῦ ἔχει ὁρισθῆ ἀπὸ ἕναν θεῖον ὁρισμόν, ὡς τελευταία σωτηρία τοῦ κό-

σμον, τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Δύσεως ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀσιατικῆς ἐχθρικότητος ἐναντίον τοῦ Θεοῦ.

Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι μνημεῖον διὰ τὸ ἀγωνιζόμενον κόμμα καὶ τὰ τάγματα ἐφόδου. Διακηρύττει εἰς τὸν κόσμο περισσότερα, ἀφ' ὅ,τι θὰ ἔλεγεν ἕνα μνημεῖον ἀπὸ πέτρα καὶ μάρμαρο. Εἰς τοὺς μῆνας, περὶ τῶν ὁποίων γίνεται ἐδῶ λόγος, ἠδύνατο κανεὶς νὰ ἐξακριβώσῃ, τίνος ἡ γνώμη ἦτο τιμία καὶ ποιὸς μὲ ἀντοχὴ καὶ ὑπομονὴ ἐπροχώρει τὸν χαραχθέντα δρόμον. Τότε μᾶς ἐχαρακτήριζε ἡ δημοσία γνώμη, ὡς φαντασιοπλήκτους καὶ δημαγωγούς. Τότε ἀκόμη ἐπλανῶντο ἀνὰ τὴν χώραν αἱ φράσεις, ὅτι ὁ ἐθνικοσοσιαλισμὸς ἔχασε τὴν στιγμὴν ποὺ θὰ ἦτο κατάλληλος δι' αὐτὸν καὶ ὅτι ὁ Χίτλερ εἶναι περασμένον μεγαλεῖον. Πόσο βαρὺ ἦτο αὐτὸ δι' ἡμᾶς, ἠμπορεῖ νὰ τὸ ὑπολογίσῃ κανεὶς ὅταν σκεφθῇ ὅτι ἡμεῖς πάντα οἱ ἴδιοι εἴμεθα ὅπως καὶ ἐμείναμεν, ὅτι αἱ ἰδέαι καὶ τὰ σχέδιά μας καὶ εἰς τὰς ἡμέρας καὶ ὥρας τῶν βαρειῶν δοκιμασιῶν ἦσαν ἐξ ἴσου καθαρά, φανερὰ καὶ σωστά, ὅπως εἶναι σήμερα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὴν πραγματοποίησίν των.

Πρὸ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ Ἀδόλφος Χίτλερ ὁ Φύρερ, εἶναι ὁ ἀρχηγὸς ὁλοκλήρου τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ, ξεχνᾶ κανείς, ὅτι πρὸ ὀλίγου χρόνου οἱ «πολύξεροι» καὶ οἱ σοφοὶ τῆς δωδεκάδας τὸν ἔκριναν καὶ ἐδοκίμαζον νὰ ἀναμιχθοῦν ὅπως οἱ κομπογιανίτες εἰς τὸ ἔργον του, πολλοὶ μάλιστα ἀμφέβαλλον διὰ τὰς καλάς του προθέσεις. Ἴσως τὸ βιβλίο αὐτὸ θὰ κάμῃ γνωστὸ καὶ εἰς τὸν ἄλλο κόσμο μὲ πόσο διαυγὲς ἔνστικτο καὶ σχεδὸν μὲ ὑπνωτιστικὴν βεβαιότητα ἠκολούθει ὁ Φύρερ τὸν δρόμον του καὶ ὡδήγει τὸ κίνημα μέσα ἀπὸ ἀπειλὰς καὶ κινδύνους χωρὶς νὰ πλανηθῇ ὡς πρὸς τὸν δρόμον τῆς ἀρχῆς. Αὐτὸς μόνος δὲν ἐξαπατήθη ποτὲ στὸ ἔνστικτό του. Ἀπέδειξε ὅτι εἶχε πάντα δίκαιον εἰς τὴ γνώμη του. Δὲν ἐτυφλώθη ποτὲ ἀπὸ τὴν εὔνοιαν καὶ δὲν ἀπηλπίσθη ποτὲ ἀπὸ τὴν δυσμένειαν τῆς στιγμῆς. Ἐξεπλήρωνεν ὡς ὑπηρέτης τοῦ Θεοῦ τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνετέθη καὶ ἐξετέλεσε μὲ τὸν καλύτερον καὶ ὑψηλότερον τρόπον την ἱστορικήν του ἀποστολήν.

Ἕνεκα τούτου ἂς τοῦ δοθῇ εἰς τὴν ἀρχὴ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ τὸ εὐχαριστῶ καὶ ὁ βαθὺς σεβασμὸς καὶ ἡ ἐκτίμησις ἑνὸς συ-

ναγωνιστοῦ ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι γίνεται ὁ ἑρμηνευτὴς ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν σύντροφοι καὶ ὀπαδοὶ τοῦ Χίτλερ καὶ ἐστάθησαν πιστοὶ καὶ ἄνευ ἐπιφυλάξεων ὑπὸ τὴν ἅπαξ ἐκλεγεῖσαν σημαίαν. Ἂς μὴν πιστεύῃ κανείς, ὅτι ἀνάμεσα εἰς ἐκείνους οἵτινες ἵσταντο πέριξ τοῦ Χίτλερ ἀνεφύησαν ἔριδες ἢ φθόνος ἢ θὰ ἀναφυῶσιν εἰς τὸ μέλλον. Ὅτι ριζώθηκε εἰς τὸν ἀγῶνα, ὅτι συνεχώνευσε ἡ στέρησις, ἡ θυσία καὶ ἡ καταδίωξις δὲν θὰ ἠμπορέσῃ νὰ τὸ χωρίσῃ ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀντιπάλου. Ἐκερδίσαμε μαζὶ τὴν ἀρχὴ καὶ θὰ τὴν χρησιμοποιήσωμε μαζί. Ἐπάνω ἀπὸ ὅλους μας ὅμως ἵσταται ὡς ὁδηγῶν ἀστὴρ ὁ Φύρερ καὶ ἡ Ἰδέα του.

Αἰσθανόμεθα ἑαυτοὺς ὁλοκληρωτικῶς ὑπευθύνους ἐνώπιον τῆς ἱστορίας. Ἐδώσαμε τὰ χέρια κάποτε ἐν ὥρα ἀνάγκης καὶ δυστυχίας καὶ τώρα εἴμεθα διὰ παντὸς μιὰ πιστὴ δι' ὅρκου συνδεδεμένη συντροφιὰ τῆς μεγάλης Ἰδέας. Ἂς ἔλθῃ, ὅτι θέλει: μὲ τὸν Χίτλερ καὶ ὀπίσω ἀπὸ τὸν Χίτλερ θὰ μείνωμεν κάποτε ἕνα λαμπρὸ παράδειγμα γερμανικῆς πειθαρχίας, γερμανικῆς ἀντοχῆς καὶ γερμανικῆς πίστεως γραμμένο μέσα στὸ βιβλίο τῆς ἱστορίας· ἡ παλαιὰ λεγεὼν τοῦ Χίτλερ, ποῦ δὲν ἐκλονίσθη ποτέ!

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΪΖΕΡ-ΧΟΦ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΓΓΕΛΑΡΙΑΝ ΤΟΥ ΡΑΙΧ

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

1 Ἰανουαρίου 1932.

Τὸ ἔτος ἐτέλειωσε μὲ ἐργασία καὶ τὸ ἔτος ἤρχισε μὲ ἐργασία. Ἀκόμη κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ παλαιοῦ χρόνου στενοχώρεια καὶ ἀναποδιά. Γραψίματα, διαβάσματα καὶ αἰώνια συνέδρια.

Τὴ νύκτα κατὰ τὰς 12 ταξείδευσα πρὸς τὰ Τάγματα Ἐφόδου, ἔξω στὸ Σπάνταου, ἐκεῖ ὅπου ἀγωνισθήκαμε τοὺς μεγάλους, πρώτους ἀγῶνας τοῦ κινήματος. Ἕνας ἐνθουσιασμὸς ἀπερίγραπτος τὴν μεσονύκτιο αὐτὴ ὥρα. Οἱ ὁμιλίες μας ὅμως ἦσαν γεμάτες ἐλπίδες καὶ πίστη. Τὸ ἔτος 1932 πρέπει νὰ γίνη γιὰ μᾶς τὸ ἔτος τῆς ἀποφάσεως.

Αὐτὸ τὸ ἔτος θὰ εἶναι ἔτος σκληροῦ καὶ ἀκάμπτου ἀγῶνος. Μόνον ὁ δυνατὸς ποὺ στέκει πάνω σὲ γερὸ καὶ σταθερὸ ἔδαφος θὰ βαστάξη σ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα. Τὸ κυριώτερο: πρέπει νὰ βρισκώμεθα στὴ μέση τῶν ὀπαδῶν μας, δὲν πρέπει ποτὲ νὰ χωρισθοῦμε ἀπὸ τὸν λαό. Ὁ λαὸς εἶναι ἀρχή, μέσον καὶ τέλος ὁλοκλήρου τῆς ἐργασίας μας.

Ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ νέου ἔτους φέρνει κάποια ἡσυχία. Εἶναι ὅμως μιὰ ἡσυχία, πρόδρομος τῆς τρικυμίας. Πρέπει νὰ ὁπλι-

σθοῦμε μὲ τὴν σκληρότητα, ποῦ εἶναι ἀναγκαία γιὰ νὰ ὑποστοῦμε τὶς πιὸ δύσκολες κρίσεις.

Μεθαύριον ἀρχίζει πάλι ἡ ἐργασία.

Εἴμεθα ἤδη κουρασμένοι ἀπὸ τὴ μακρὰ ἡσυχία. Δὲν ἠμποροῦμε νὰ παραστήσωμε πιὰ μιὰ ζωὴ χωρὶς ἄγριο καὶ συναρπαστικὸ ρυθμό, μιὰ ζωὴ ποῦ θὰ εἶναι γενικὰ ἀξία γιὰ νὰ τὴ ζήσωμε.

2 Ἰανουαρίου 1932.

Οἱ ὑποψήφιοι γιὰ τὴ βουλὴ τοῦ Κράτους καὶ γιὰ τὴ βουλὴ τῶν χωρῶν ἐνεγράφησαν στοὺς καταλόγους. Μόνον ἀπὸ τὸ παληὸ τάγμα, πὸὺ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ στηριχθῇ ἐπάνω των. Πρώτης τάξεως πρὸ πάντων σὲ χαρακτῆρα καὶ πίστη. Αὐτὸ εἶναι τὸ κυριώτερο, ἂν καὶ κάποτε κάτι λείπει στὴν εὐρύτητα τῶν ἀντιλήψεων. Ἄνθρωπος τελείου χαρακτῆρος χωρὶς ἐξαιρετικὴ ἀντίληψι εἶναι πάντοτε καλύτερος ἀπὸ ἕναν ἔξυπνο ἄνθρωπο χωρὶς μεγάλον χαρακτῆρα. Ὁ κύκλος τοῦ Ὄττο Στράσερ εἶναι πολὺ ἐνεργητικός. Ἐκδίδει πλῆθος ἀπὸ βιβλία, περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες. Ὅλα ὅμως εἶναι μὲ μεγάλη θέλησι καὶ ὑπὲρ τὸ δέον φαντασμένα. Οἱ κύριοι ἔχουν πεταχτὴ πέννα, ὅμως χαλασμένο μυαλό. Διαρρυθμίσεις καὶ διασκευὲς ἀναιμικές, ὅμως κανένα ἔνστικτο.

3 Ἰανουαρίου 1932.

Ἐργάζομαι στὸν πρῶτο μου λόγο γιὰ τὸ σπόρτ-παλάστ. Θέλω νὰ κάνω εἰσαγωγὴ τοῦ ἔτους 1932 καὶ νὰ τὸ ἐξάρω στὴ σημασία του. Τὸ σπὸρτ-παλὰστ εἶναι ἡ ἕδρα ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁμιλοῦμεν στὸ Βερολῖνο, πρὸς τὴν γιγαντιαία αὐτὴν πόλη.

Ἕνας γηραιὸς στρατηγὸς τοῦ παγκοσμίου πολέμου μὲ ἐπεσκέφθη. Διηγεῖτο ἀπὸ τὴν προπολεμικὴ ἐποχή. Τότε κάτι ἦτο ἐπίσης σάπιο, πάρα πολὺ σάπιο. Ἔπρεπε νὰ κρημνισθῇ, γιατὶ δὲν εἶχε πιὰ ζωὴ μέσα του.

Ἡ χριστουγεννιάτικη εἰρήνη, κατ' ἀνάγκην ὑπαγορευθεῖσα ἀπὸ τὸν Μπρύνιγγ, τελειώνει αὔριο.

4 Ἰανουαρίου 1932.

Ταραχώδης συζήτησις μὲ τὴ σύνταξι. Πρέπει νὰ καθήμεθα πάντα ἀπὸ πίσω γιὰ νὰ μὴ κοιμηθοῦν ἢ γίνουν ὀκνηροὶ καὶ

άμελεῖς οἱ ἄνθρωποί μας. Ἡ εἰκὼν φαίνεται κι' ὅλας ἔτσι: μόνο μερικὲς φλόγες καίουν στὴν Γερμανία. Οἱ ἄλλοι ἀκτινοβολοῦν ἁπλῶς μόνον ἀπὸ τὴ λάμψι των.

Τὸ πιὸ κακὸ εἶναι μὲ τὶς ἐφημερίδες. Ἔχομεν τοὺς καλυτέρους ρήτορας τοῦ κόσμου. Δὲν ἔχουμε ὅμως καλοὺς καὶ ἐπιδεξίους χειριστὰς τῆς πέννας.

Ἐξέθεσα σ' ἕναν ἀντιπρόσωπο τῆς «Lavoro Fascista» τὴν γέννεσι καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος. Ὅλα αὐτὰ μᾶς ἔχουν διαποτίσει τὸ αἷμα καὶ τὰ ὀστᾶ ποὺ δὲν ἠμποροῦμε πιὰ νὰ σκεφθοῦμε κατ' ἄλλον τρόπον.

Συννενοήθηκα μὲ τὸ ἐθνικοσοσιαλιστικὸ σῶμα τῶν ἀεροπόρων πῶς νὰ διαθέσωμεν ἀεροπλάνα στὸν ἐρχόμενο ἐκλογικὸν ἀγῶνα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀκόμη ὡρισμένα, μὰ ποὺ πρέπει ἐν τούτοις νὰ ἠξεύρομεν ὅτι ξαφνικὰ καὶ τὴν νύχτα θὰ ἠμποροῦν νὰ εἶναι ἕτοιμα, νὰ τεθοῦν στὴν διάθεσί μας.

Πόσα δὲν συνέβησαν στὴ ζωή μας! Ἕνας στρατιώτης Τάγματος Ἐφόδου ἔρχεται μὲ τὴν ἐρώτησι ἂν κάποιος αὐτοκτονήσας ἠμπορεῖ νὰ ταφῇ μὲ τὴ σημαία μας. Ἀπαντῶ μὲ τὸ ναὶ μὲ τὴν παρατήρησι, ὅτι ἐκάμφθη κάτω ἀπὸ τὴν κρίσι τῆς ἐποχῆς. Δὲν ἠμποροῦν νὰ εἶναι ὅλοι ἀρκετὰ δυνατοί, γιὰ νὰ ὑποφέρουν τὰ βάσανα τοῦ καιροῦ τούτου. Ἀπαντᾶ ὄχι, καὶ μάλιστα μὲ πάθος.

Στὸ Μέρχενμπρουνεν: Γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν τῆς ἀνατολικῆς περιοχῆς Βερολίνου. Ἡ ἀστυνομία ἕνεκα ὑπερπληρώσεως φυλάσσει τὰς εἰσόδους. Τὸ ἔτος ἀρχίζει καλά. Σχεδὸν ὅλοι οἱ χειρώνακτες. Τοὺς κερδίσαμε μὲ σκληρὸν ἀγῶνα ἀπὸ τὸ κόκκινο Βερολῖνο. Ὅποιος ἔχει τὸν ἐργάτη, ἔχει τὸ λαό, καὶ ὅποιος ἔχει τὸ λαὸ ἔχει τὸ Κράτος!

Στὸ Κλοὺ βάδισε ἡ ταξιαρχία τοῦ Φίντλερ! Ἡ πιὸ ἐνεργητικὴ ποῦ ἔχομεν στὸ Βερολῖνο. Ὁ Φίντλερ εἶναι ἀπὸ τοὺς καλυτέρους μας ὁδηγούς, προέρχεται ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ καὶ τὴν παράδοσι τοῦ Χόρστ Βέσελ. Ἕνας ἁπλοῦς ἐργάτης, ποῦ ἔφθασε ὑψηλά.

Τώρα ἀρχίζει πάλι δυνατὴ καὶ γερὴ ἡ φασαρία, ἡ ἐργασία.

5 Ἰανουαρίου 1932.

Οἱ ὁδηγοὶ τῶν περιοχῶν συγκαλοῦνται. Τοὺς δώσαμε νὰ καταλάβουν μὲ μαῦρα χρώματα πῶς οἱ ἔρανοί μας δὲ προχωροῦν. Κανεὶς δὲν ἔχει λεπτά. Εἶναι δύσκολο, νὰ βρῆ κανεὶς χρῆμα. Κανεὶς δὲν θέλει νὰ μᾶς δώση πίστωσι.

Ὅταν ἔχει κανεὶς τὴ δύναμιν ἠμπορεῖ νὰ βρῆ χρῆμα ἀρκετό, μὰ τότε δὲν τὸ χρειάζεται πιά. Ὅταν δὲν ἔχει κανεὶς τὴν δύναμιν, τότε χρειάζεται τὸ χρῆμα, μὰ τότε δὲν τοῦ δίνουν.

Ἕνα ἀπ' τὰ σπουδαῖα ζητήματα σὲ μιὰ ἀξιόλογη ἀνοικοδόμησι μιᾶς ὀργανώσεως εἶναι ὁ καθορισμὸς τῶν ἁρμοδιοτήτων. Ἐφόσον δὲν γίνεται μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγίστη αὐστηρότητα καὶ προσοχή, εἶναι δυσχερὴς μία φιλικὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ συνεργασία, ἀκόμη καὶ μεταξὺ ἀνθρώπων, ποῦ ἔχουν τὴν καλὴ θέλησι.

Κάθε ἡμέρα ἔχει τὴν πίκραν της καὶ τὴν χαρά της.

Ὁ Φύρερ τηλεφωνεῖ ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖον Καϊζερ-χόφ. Ἔχει σήμερα μιὰ συνέντευξι μὲ τὸν Γκρένερ. Φαίνεται, πὼς ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ τὸν πείση γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ πολιτική τηξ. Ἡ λέξις «εἰρήνη στὸ φρούριο» κυκλοφορεῖ πάλι. Εἶμαι τελείως ἀντίθετος. Ὁ κ. Μπρύνιγγ τὸ κάνει μόνο γιὰ νὰ βγῆ ἀπὸ τὴ δυσκολία τῆς ἀπελπιστικῆς του θέσεως. Δὲν ἔχομεν κανένα λόγο νὰ τοῦ τείνωμε τὸ χέρι.

Οἱ ἐφημερίδες βρίζουν ἀδιάκοπα. Αὐτὸ εἶναι ἀπόδειξις, ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα στὸ σωστὸ δρόμο καὶ καθήμεθα ἐπάνω στὴν πλάτη τῆς Κυβερνήσεως.

6 Ἰανουαρίου 1932.

Σχεδιάζομε ἕνα μεγάλο πρόγραμμα δράσεως γιὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ Βερολίνου μὲ τὸ σύνθημα: «Εἴσοδος εἰς τὰ ἐργατικὰ κέντρα!» Θέτομεν εἰς ἐνέργειαν Τάγματα ἐφόδου, Τάγματα προφυλάξεως, τύπον, Κόμμα καὶ προπαγάνδα διὰ τὴν συγκεντρωμένην ἔφοδον. Ἀπὸ ἐδῶ μόνον ἠμπορεῖ νὰ ἐπιτύχη ἡ ἅλωσις τῆς ἐργατιᾶς. Τὸ σύνθημα εἶναι ἤδη ἕτοιμο:

«Δρᾶσις—Ἀνάμεσα στοὺς ἐργάτας!»

Στὸν Φύρερ: Ὁ Γκρένερ τὸν ἐφώναξε τηλεγραφικῶς στὸ Βερολίνο. Πρόκειται γιὰ τὴν «εἰρήνη τοῦ φρουρίου». Ὁ Χίτλερ βλέ-

πει ὅπως πάντα πολὺ καθαρά. Δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τοῦ παρουσιάση ἕνα Χ γιὰ Υ. Ὁμιλοῦμε γιὰ τὴν ἐσωτερικὴ θέσι τοῦ κόμματος. Ὑπάρχει ἕνας ἄνδρας εἰς τὸ Κόμμα, στὸν ὁποῖο κανεὶς δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνη. Ὑφίσταται ὁ κίνδυνος, σὲ μιὰ ὥρα ἀποφάσεων νὰ ξεφύγη καὶ νὰ μᾶς προξενήση ἀμέτρητη βλάβη, ποῦ ἴσως νὰ μὴ ἠμπορέσωμε νὰ διορθώσωμε. Δὲν εἶναι γερὸς καὶ γι' αὐτὸ δέν ἠμπορεῖ νὰ εἶνε σὲ κανένα σωστὸς φίλος. Αὐτὸς ὁ ἄνδρας λέγεται Γρ. Στράσερ!

Τἀπόγευμα πίναμε καφέ, μιλοῦμε γιὰ διάφορα. Τὸ Καΐζερχὸφ εἶναι πάλι τὸ κέντρο ὅλης τῆς πολιτικῆς περιεργείας καὶ ἐντυπώσεως. Τὰ ἑρπετὰ τοῦ Τύπου νομίζουν ἴσως, πῶς ἐκκολάπτομεν ὅλη τὴν ἡμέρα μόνον σκοτεινὰ σχέδια ἐκδικήσεως. Ὅπως ἀκριβῶς φαντάζεται τὸν ἐθνικοσοσιαλισμὸ ὁ μικρὸς Μόριτζ! Παιδιάτικα μυαλά!

7 Ἰανουαρίου 1932.

Ὅλα πάλι ἄρχισαν νὰ κυλοῦν τὸ δρόμο των.

Ὁ Φύρερ ἤτανε στὸν Γκρένερ. Προσπάθησε νὰ τὸν πεῖση γιὰ παράτασι τῆς Προεδρείας τοῦ Κράτους ἐπάνω στὸν Κοινοβουλευτικὸ δρόμο.

Αὐτὸ θὰ γινότανε, δὲν πρόκειται ἐδῶ ὅμως γιὰ τὸν Πρόεδρο. Ὁ κ. Μπρύνιγγ ἤθελε νὰ στερεώση τὴ δική του θέσι καὶ τὴ θέσι τοῦ ὑπουργικοῦ του συμβουλίου γιὰ μακρὺ χρόνο. Ὁ Φύρερ ἐζήτησε καιρὸ νὰ σκεφθῆ. Ἡ κατάστασις πρέπει νὰ διευκρινισθῆ ἀπ' ὅλας τὰς πλευράς. Πρὸς τὸ παρὸν πρέπει νὰ ἐκτοπισθοῦν ἀκόμη πολλοὶ ἐκ τοῦ Συντάγματος ἐνδοιασμοί. Χωρὶς ἄλλο θέλει ὁ Μπρύνιγγ νὰ παίξη τὸ καλύτερό του χαρτί, μὰ θὰ πέση σίγουρα ἔξω.

Τὸ παιγνίδι γιὰ τὴν ἐξουσία ἀρχίζει. Ἴσως νὰ διαρκέση ὁλόκληρο τὸ ἔτος. Μιὰ παρτίδα θὰ παιχθῆ μὲ ρυθμό, ἐξυπνάδα καὶ ἐν μέρει πονηρία.

Τὸ κυριώτερο εἶναι, νὰ μείνωμε ἡμεῖς γεροὶ καὶ νὰ μὴ κάμωμεν συμβιβασμούς. Τότε κατὰ φυσικὸν νόμο, θὰ νικήσωμεν.

Στὸ γραφεῖο. Παντοῦ ἐργασία πυρετώδης καὶ ἐνεργητική. Ἡ χριστουγεννιάτικη εἰρήνη ἐπέρασε. Τώρα ὁπλίζονται οἱ πολιτικοὶ στρατοὶ γιὰ τὶς μεγάλες ἀποφασιστικὲς μάχες.

Ὁ τύπος οὐρλιάζει, γιατὶ κάποιος νέος Ἰουδαῖος ἐφεῦρε τὸ παραμῦθι, ὅτι θέλομε νὰ νοικιάσωμε τὸ παλάτι τοῦ πρίγκηπος Ἄλμπρεχτ γιὰ κέντρο τοῦ κόμματος. Πόσο ἀφελῆ νομίζουν οἱ Ἑβραῖοι τὴ δημοσία γνώμη! Δὲν ἔχουν ἰδέα γιὰ τὴ λαϊκὴ ψυχή. Κτυποῦν πάντα ἀκριβῶς παρὰ τρίχα στὸ πλάϊ. Γίνονται πρόστυχοι, κυλοῦν καὶ τὶς γυναῖκες ἀκόμα στὸ βοῦρκο τοῦ ἡμερησίου ἀγῶνος. Μὰ θὰ τοὺς τὰ πληρώσωμε ὅλα μὲ τόκο καὶ ἐπιτόκια σὰν ἔλθωμε μιὰ φορὰ στὴν ἀρχή.

Μίλησα στὸ Ἀμβοῦργο. Στὸ Σαγκεμπὶλ 10.000 ἄνθρωποι ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλον. Ἡ διάθεσις τῶν μαζῶν εἶναι ἀφάνταστη. Ἄλλοι τόσοι ἔστεκαν ἔξω στὸ δρόμο. Ἀργὰ τὴ νύχτα πολιτικολογοῦσα μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ κόμματος στὸ Ἀμβοῦργο. Ἐπίσης καὶ στὸ κόμμα κυριαρχεῖ δυνατὸς καὶ πιστὸς ὀπτιμισμός. Καθένας διαισθάνεται, μάλιστα γνωρίζει, ὅτι ἡ ἀπόφασις ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα πλησιάζει.

Ὁ τύπος Ἀμβούργου γράφει τοὐλάχιστον ἀντικειμενικά. Μῖσος καὶ πρόστυχα ὕπουλα ψεύδη εἶναι σὲ μεγάλο μέτρο χαρακτηριστικὰ τοῦ Βερολινέζικου τύπου.

Ὅταν ξαναγύρισα στὸ Βερολῖνο, διάβασα ἀμέσως στὶς ἐφημερίδες, ὅτι ὁ Φύρερ ἔπληξε τὸ σύστημα κιόλας στὴν Ἀχίλλειο πτέρνα. Ἦτανε στὸν Μπρύνιγγ. Οἱ ἐφημερίδες λυσσάζουν καὶ φωνάζουν. Θέλουν νὰ μᾶς καταγγείλουν γιὰ ἐθνικὴ ἀπιστία. Ἡ ἀξιοσέβαστος μορφὴ τοῦ προέδρου ἀνακατεύεται ἀδιάκριτα στὸν ἀγῶνα τῶν γνωμῶν. Τώρα τὸ σπουδαῖο εἶναι νὰ εἴμεθα ξυπνοί. Στὸ Καῖζερ-χόφ. Ὁ Φύρερ ἦτο στὸν Μπρύνιγγ. Ἀγωνίζεται ὁ καϋμένος γιὰ τὴν ἀγαπητή του ζωή. Ἀκόμη δὲν ἀποφασίζεται τίποτα. Ὁ τύπος κάμπτεται ἀπὸ ἐντυπώσεις. Θέλει νὰ χαμηλώση τὸν μεγάλον σεβαστὸν ἄνδρα σὲ ἀντικείμενο παζαρεύματος. Ὁ Μπρύνιγγ σκάρωσε κάτι κακὸ γιὰ τὸν ἑαυτό του!

Στὸ γραφεῖο: ἡ «Ἄνγγριφφ» ἀπηγορεύθη ἐπὶ ἕνα μῆνα. Ὑπογραφὴ Dr. Weiss. «Ἕνεκα προσβολῆς τῆς ἰουδαϊκῆς θρησκείας». Κι' αὐτὸ ἀκόμη. Ἡ ἐφημερίδα μας θὰ καταστραφῆ μ' αὐτό, ἀπὸ πολιτικῆς ὅμως ἀπόψεως ἀκριβῶς τώρα μᾶς βοηθεῖ. Ἕνα ὅπλο ἀκόμη στὰ χέρια μας ἐναντίον τοῦ Μπρύνιγγ.

Καΐζερ-Χόφ. Ὁ Φύρερ ἦτο στοῦ Σλάϊχερ. Ὅλοι τρέχουν

ἐδῶ κι' ἐκεῖ σὰν σμῆνος μηρμήγκων. Ἡ Κυβέρνησις χάνει κυριολεκτικὰ τὰ μυαλά της.

Συζητῶ μὲ τὸν Φύρερ τὰς λεπτομερείας τοῦ λαοῦ μου στὸ Σπόρτ-Παλάστ. Σήμερα πρέπει νὰ εἰπωθῇ κάτι.. Καλύτερο νὰ λεχθῇ ἡ πλήρης ἀλήθεια. Αὐτὸ εἶναι πάντα ποῦ φρεσκάρει.

Ὁ Φύρερ φεύγει στὸ Λέμγκο, γιὰ νὰ μιλήσῃ ἐκεῖ. Ἔχει θαυμασία διάθεσι πάντα σὲ τέτοιες ὧρες.

8 Ἰανουαρίου 1932.

Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ στὶ 7 ἔκλεισε ἀπὸ τὴν ἀστυνομία. Τελείως πλῆρες. Ἡ διάθεσις μοιάζει μὲ λύσσα. Στὸ ἐμβατήριο τῆς εἰσόδου προσπαθεῖ ἡ ἀστυνομία νὰ προκαλέσῃ. Ὁμιλῶ μόνο μερικὰ λεπτά. Ἔπειτα σηκώνεται ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ἀστυνομίας καὶ δηλοῖ ὅτι ἡ συνάθροισις θεωρεῖται διαλυθεῖσα ἐπειδὴ ἀνέφερα μόνον τὸ ὄνομα τοῦ ἀνείπωτου Ἰσιδώρου Βάϊς σὲ ὅλως διόλου ἀθώα τοῦ λόγου στροφή.

Οἱ 15.000 ἄνθρωποι λυσσοῦν. Ἐπικίνδυνες στιγμές. Ἠμπορεῖ κάθε λεπτὸ νὰ ἐπέλθῃ μιὰ δυνατή, αἱματηρὰ σύγκρουσις. Ὅμως κατορθώναμε, νὰ καθησυχάσωμε τὰ πνεύματα. Καμμιὰ πρόκλησις δὲν μᾶς κάνει νὰ χάσωμε τὴν ἡσυχία. Σὲ 20 λεπτὰ ἡ αἴθουσα εἶναι ἄδεια. Αἱ δύο ἀπαγορεύσεις εἶναι μόνον κτυπήματα τῶν Πρώσσων μαρξιστῶν κατὰ τοῦ Μπρύνιγγ καὶ Γκρένερ. Ἡμεῖς τὸ παρακαλοῦμεν. Τόσο καλύτερα θὰ ἠμπορέσωμε νὰ διατηρήσωμε τὴν συνεπῆ μας γραμμή.

Φεύγω γιὰ τὸ Ἔσεν, ὅπου θὰ ὁμιλήσω.

9 Ἰανουαρίου 1932.

Μεγάλη ἠχὼ στὸ Τύπο ἕνεκα τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ Σπόρτπαλάστ.

Παντοῦ τὸ ἐθεώρησαν ὡς πρᾶξιν κατὰ τοῦ Μπρύνιγγ.

Σὲ μιὰ συνάθροισι τῶν Ράϊχσ-μπάνερ προέτρεπαν φανερὰ πρὸς ἐμφύλιον πόλεμον καὶ μάλιστα οἱ ὑπάλληλοι τῆς Πρωσσικῆς Κυβερνήσεως. Φυσικὰ αὐτὴ δὲν ἀπηγορεύθη. Τὸ πᾶν ἦτο ἄνω κάτω. Μεγάλο αἴνιγμα τί θὰ πράξῃ ὁ Φύρερ. Ὅλοι ἐθαύμαζαν!

Στὸ Ἔσσεν τὸ παλαιὸ σύνταγμα τοῦ κόμματος. Ἀπὸ τὸ 1923

στὴ θέσι του. Ἄνδρες ποῦ ἠμποροῦν ἀπὸ φωτιὰ νὰ περάσουν.

Τ' ἀπόγευμα ὁμιλῶ πρὸ τοῦ οἰκονομολογικοῦ κόσμου. Ὅσο πιὸ ἀπελπισμένη καθίσταται ἡ θέσίς των, τόσον περισσότερον μᾶς κατανοοῦν.

Καὶ τὸ βράδυ μπροστὰ στὸ λαό. Ἡ εἴσοδος μόνον τῶν ἀνδρῶν τοῦ τάγματος διαρκεῖ 40 λεπτά. Φανταστικὸ θέαμα. Σχεδὸν μόνον ἐργάτες. Ἐγερτήριον τοῦ ἔθνους σ' ὅλην τὴν χώρα! Τὰ χὼλλ εἶναι παραγεμισμένα. Ἔχω καλὴ διάθεσι. Μεγάλη ἐπιτυχία.

Τὸ βράδυ κατακουρασμένος στὸ ξενοδοχεῖο. Μιὰ ὥρα ἀνάπαυσις καὶ μὲ τὸ νυχτερινὸ τραῖνο πίσω στὸ Βερολῖνο. Μακρὰ συζήτησι μὲ τὸν ὑπηρέτη βαγκὸν-λί. Μαθαίνω περισσότερα, παρὰ ἂν ὁμιλοῦσα μὲ ὑψηλοὺς κυρίους.

Στὸ Βερολῖνο τὸ πᾶν αἰωρεῖται.

10 Ἰανουαρίου 1932.

Ὁ Φύρερ διεπραγματεύθη μὲ τὸν Μπρύνιγγ καὶ ἔπειτα μὲ τὸν Χούγκενμπεργκ. Ἡμέρες γεμάτες ἀποφάσεων.

Τὸ βερολινέζικο προεδρεῖον τῆς Ἀστυνομίας κάμει μίαν συγκατάβασι. Διακηρύττει ὅτι δὲν ἀπηγορεύθη ἡ συνάθροισις στὸ Σπὸρτ-παλὰστ ἕνεκα τοῦ λόγου μου ἀλλά, λόγῳ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν κραυγῶν τοῦ πλήθους. Κι' αὐτὸ ἕνας λόγος! Χάλασαν μ' αὐτὰ τὰ σχέδια τοῦ Μπρύνιγγ.

Τὸ βράδυ ἔρχεται ὁ Φύρερ γιὰ ἐπίσκεψι. Εἶχε τὸ Σάββατο διαπραγματεύσεις μὲ τὸν Μπρύνιγγ. Παγερὲς πολύ. Ὁ Μπρύνιγγ δὲν εἶχε τυχερὴ τακτική. Θέλει νὰ κάνῃ ἀπὸ τὴν Προεδρεία ἐμπόριο. Ὡς ἀντιστάθισμα μᾶς προσφέρει τὴν ἀναγνώριση τῆς νομιμότητός μας. Ὁ Φύρερ ἀποκρούει ψυχρὰ καὶ βραχέως. Ὁ Μπρύνιγγ προσπαθεῖ νὰ ξαναδοκιμάσῃ, μὰ εἶναι πολὺ ἀργά. Τώρα τρέχουν στὴν Βίλελμστράσσε, ἀνακατωμένα ὅπως τὰ φοβισμένα ὀρνίθια. Ἡ θέσις τοῦ Μπρύνιγγ διατρέχει σοβαρὸν κίνδυνον.

Χίλιες δυνάμεις καὶ παραδυνάμεις μπαίνουν σὲ ἐνέργεια. Ἡμεῖς ὅμως κρατοῦμε τὸν θρίαμβο στὰ χέρια.

Ὁ Φύρερ ἐπιθυμεῖ χωρὶς ἄλλο νὰ προκαλέσῃ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς. Ἐδῶ εἶναι τὸ σοβαρώτερο σημεῖο τῆς καταστάσε-

ως. Ὁ λαὸς πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ. Ἡμεῖς πάντως θὰ κερδίσωμεν ἀπ' αὐτὴ τὴν κατάστασι. Αὐτὸ τὸ ξεύρει καὶ ὁ Μπρύνιγγ καὶ γι' αὐτὸ προσπαθεῖ νὰ παρακάμψῃ αὐτὴ τὴν μόνη δυνατότητα. Πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ ἢ ὁ ἀγὼν διὰ τὴν προεδρεία θὰ γίνῃ καὶ μιὰ ἐκκαθάρισις μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος. Μόνο εἶναι πολὺ κρῖμα ποὺ θὰ ἀνακατωθῇ καὶ τὸ ὄνομα του Στρατάρχου. Ὅμως γι' αὐτὸ δὲν εἶναι δικό μας τὸ σφάλμα.

Ὁ Χούκενμπεργκ εἶναι μόνον ὁ πέμπτος τροχὸς τῆς ἁμάξης.

Περνοῦμε τὸ βράδυ μὲ μουσική. Εἶναι ἡ πιὸ καλὴ ἀνάπαυσις ὕστερα ἀπὸ δύσκολες ἡμέρες.

11 Ἰανουαρίου 1932.

Εἰς τὴν ὀργάνωσιν μάχομαι ἐναντίον τοῦ χαρτίνου πολέμου. Δέχομαι κάθε ἡμέρα πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸ δύσκολο εἶναι ποῦ πρέπει κάθε φορὰ νὰ προσαρμορθῇ κανεὶς πρὸς νέα θέματα καὶ νέα πρόσωπα.

Ἡ ἐκλογικὴ ἐπιτυχία τοῦ Λίπε μποροῦσε νὰ ἦτο καλύτερη. Πρέπει νὰ διαθέσωμε περισσοτέρας δυνάμεις, ἐπίσης καὶ ὅταν πρόκειται γιὰ μικρὰ γεγονότα. Δὲν πρέπει σὲ καμμιὰ θέσι μάχης νὰ πάθωμεν ἀβαρίες.

Ἐμάζεψα πάλι τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς περιοχῆς. Πρέπει πάλι νὰ τοὺς δυναμώσω καὶ νὰ τοὺς καταστήσω γερὰ στηρίγματα στὰς ὀργανώσεις των.

Ἡ καμπάνια Hib ἐπιτυγχάνει.

Οἱ σύλλογοι τῶν γυναικῶν ἀνέλαβον τὴν οἰκονομικὴν πλευρὰν τῶν νέων μας ἀγώνων. Θέλουν νὰ συναθροίσουν σὲ ὀλίγο διάστημα 50.000 μ. Ἔτσι θὰ μπορούσαμε πάλι νὰ κινηθοῦμε.

Ὁ Φύρερ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Κράτους διὰ μεσιτεύσεως τοῦ Μάϊσνερ βραχὺ ὑπόμνημα μὲ τὰς κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀντιλήψεις του ἐναντίον τῆς προτάσεως τοῦ Μπρύνιγγ. Ἠμποροῦσε νὰ εὑρεθῇ μιὰ λύσις τῆς καταστάσεως ὅταν ὁ γηραιὸς μας Στρατάρχης ἐπ' αὐτοῦ ἐδήλωνε, ὅτι θεωρεῖ ὡς μὴ κατάλληλον τὴν παράτασιν τῆς προεδρείας μέσον τοῦ Κοινοβουλίου.

12 Ἰανουαρίου 1932.

Ἡ κατάστασις εἶναι τεταμένη μέχρι διαρρήξεως. Ἡ ἀπάντησις τοῦ Χίντεμπουργκ ἀναμένεται ἐν μέρει αἰσιόδοξος, ἐν μέρει ἀπαισιόδοξος. Ἡ «Ἄγκριφφ» ἐκδίδεται πάλιν. Ὁ Μπρύνιγγ θέλει φιλίες. Ὁ Ἰσίδωρος Βάϊς καταπίνει τὴν προσβολή. Τηλεφώνημα ἀπὸ τὸ Κάϊζερ-Χόφ. Πηγαίνω ἀμέσως. Ὁ Χίντεμπουργ ἠρνήθη. Χάσαμε τὸ πρῶτο παιχνίδι. Ὁ Μπρύνιγγ θριαμβεύει ἀκόμη μιὰ φορά. Ὁ Φύρερ ἔχει καλὴ διάθεσι. Ἔχει τὰ πιὸ δυνατὰ νεῦρα καὶ τὴν μεγαλυτέρα δύναμι ἀντιστάσεως.

Ἀναχώρησις στὸ Μόναχο. Στὸ Καϊζερ-χὸφ ἔγινε ἡσυχία. Ὑπαγορεύω ἕνα ἄρθρο στὴ γραφομηχανή. Ἡ ἧττα πρέπει νὰ ἰσορροπίση ἀμέσως. Τώρα πρέπει πάλι νὰ ἐργασθοῦμε εντατικά, νὰ συναθροίσωμε δύναμι, νὰ προπαγανδίσωμεν. Τὸ σύστημα σέβεται μόνο τὴ πυγμὴ σφιγμένη.

13 Ἰανουαρίου 1932.

Πάλι μέσα στὴ βία καὶ στὴ δουλειά. Γράφω ἕνα ὑπόμνημα διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ τύπου μας. Εἶναι τόσον ἀναγκαία ὅπως τὸ καθημερινὸ ψωμί. Ὡμίλησα εἰς τὸ Φρίντεναου. Τὸ πρόβλημα τακτικὴ ἢ στρατηγικὴ εἶναι στὴν πρώτη θέσι τῆς δημοσίας προσοχῆς.

Κάποιος κύριος φὸν Μπονίν, (von Bonin) ὑβρίζει τὸν Χίτλερ μὲ πολὺ ἀναιδῆ τρόπον στὴν ἐφημερίδα «8=Unr Abendblatt». Μὲ μερικὲς τηλεφωνικὲς συνομιλίες φέρνομε τὸ δειλὸ αὐτὸ πλάσμα σὲ βαθμὸ ποὺ νὰ ἐμφανισθῇ κλαίοντας καὶ ζητῶντας χάριν στὰ γραφεῖα τῆς «Ἄγκριφφ» καὶ νὰ δώσῃ δημοσία μία δήλωσι ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ του: «Ἀνακαλῶ, ὅλα ὅσα ἔγραψα».

14 Ἰανουαρίου 1932.

Γράφω ἕνα δριμὺ ἄρθρο ἐναντίον τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ Μπρύνιγγ. Πρέπει νὰ πέσῃ μὲ κάθε μέσον. Ἐμποδίζει τὴν γερμανικὴν ἐπανάστασιν. Μόνον ὅταν φύγῃ, θὰ πάρωμεν ἀέρα, θὰ ἀναπνεύσωμε. Ὁλόκληρο τὸ Βερολῖνο γελᾶ γιὰ τὸν Δὸν Κιχώτη, φὸν Μπονίν, καὶ μόνον μερικοὶ ἄνθρωποι ἠξεύρουν πῶς ἀπὸ ἕνα ἥρωα, ἔγινε ἕνας κλάουν.

15 Ἰανουαρίου 1932.

Μίλησα στὴν Φραγκφούρτη. Τρεῖς αἴθουσαι ὑπερπλήρεις. Ἡ ἧττα δὲν μᾶς ἔβλαψε στὰ μάτια τοῦ λαοῦ. Μόνον οἱ λαχανοφυλλάδες ἐρεθίζουν μὲ τὸν πιὸ τρελλὸ τρόπο. Μὰ σκυλιὰ ποῦ γαυγίζουν, δὲν δαγκάνουν.

Ταξίδευσα μὲ αὐτοκίνητο μέσα ἀπὸ τὸ Ὄντερμπρούχ. Ἐδῶ κυρίευσε Φρειδερῖκος ὁ Μέγας μιὰ ἐπαρχία, χωρὶς νὰ θυσιάση ἕναν ἄνδρα. Ἀπέναντι στὸ Κύρστριν τὸν ἔλουσε στὰ καλὰ ὁ ἰσχυρογνώμων γέρος πατέρας του. Αὐτὸ ἦτανε καλό. Ἔκανε ἀπὸ μουσικὸ ἕνα στρατιώτη.

16 Ἰανουαρίου 1932.

Στὴν αἴθουσα τοῦ Κένιξμπεργκ γεμάτη μὲ 15.000 ἀνθρώπους. Δεκαπέντε χιλιάδες στέκουν ἀκόμη ἔξω. Μεγάλη ὑποδοχή.

Κατάλυμα στοῦ ἱερέως τοῦ συντάγματος Μύλερ. Ἀξιωματικοὶ τῆς Ραϊχσβέρ. Στὴν ἀνατολικὴ Πρωσσία σκέπτονται κατ' ἄλλον τρόπο παρὰ στὴν ἄλλη ὕπαιθρο. Ἡ καμπάνια τοῦ Μπρύνιγγ ἔγινε φανερὴ τελείως στὴν ἀνατολικὴ Πρωσσία. Τὸν πῆραν μυρουδιά.

17 Ἰανουαρίου 1932.

Ὁ Φύρερ πάλι στὸ Βερολῖνο. Ὁ Στένες (Stennes) τόν ἀνεκάτωσε σὲ μιὰ δίκη. Ἐκηρύχθη ὅμως ἐλεύθερος. Τώρα πρέπει νὰ προπαγανδίσωμεν, νὰ προπαγανδίσωμεν.

18 Ἰανουαρίου 1932.

Ὁ Φύρερ συνέταξε ἕνα ὑπόμνημα στὸν Μπρύνιγγ, μιὰ τελείως σαφῆ καὶ λογικὴ παράστασιν τῆς πολιτικῆς καταστάσεως.

Τὸ βράδυ ὁμιλεῖ στὶς Χάλες τοῦ Τένις πρὸ τῶν φοιτητῶν. Μεγάλαι διαδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ. Ὁμιλεῖ θαυμάσια.

Μὲ τὸ λαὸ συννενοούμεθα πάντα καλύτερα. Ὅταν ἐγκατασταθοῦμε κάποτε στὴ Βίλελμστράσε, τότε θὰ ἀποκτήση ἀληθινὰ ὁ λαὸς δύναμιν.

19 Ἰανουαρίου 1932.

Δευτέρα: Μεσημέρι ὑπηρεσία. Ἐργάσθηκα πολύ. Διεκπεραίωσα σωρείαν ἀπὸ γράμματα.

Δυὸ σπουδαῖαι ἐπισκέψεις. Ἕνας ἀρχηγὸς κύριος ἀπὸ τὸν Κρατικὸ σύνδεσμο θέλει νὰ μοῦ πάρη λόγια γιὰ τὸ ζήτημα τῆς προεδρείας τοῦ Κράτους. Ὁ Κρατικὸς Σύνδεσμος προσπαθεῖ νὰ κρατήση μιὰ συνεπῆ γραμμή! Ὁ «Χαλυβδόκρανος» (Stahlhelm) θέλει νὰ σταματήση. Αὐτὸ δὲν θὰ ἦτο καὶ ἄσχημο. Τότε θὰ πάρωμε τὴν ἀρχηγίαν μόνοι στὸ ἐθνικὸν μέτωπον. Πρέπει νὰ θαυμάσωμε τὴν ἀφέλεια μὲ τὴν ὁποίαν τὸ ἀστικὸ στρατόπεδο διαχειρίζεται τὰς πολιτικὰς ἀποφασιστικὰς περιπτώσεις. Ὀνόματα φτερουγίζουν στὸν ἀέρα, συζητοῦνται καὶ ἀπορρίπτονται.

Ἕνα εἶναι βέβαιο: Πρέπει νὰ ἐπέλθη μιὰ ριζοσπαστικὴ μεταβολή, γιὰ νὰ ἔχη σκοπὸ μιὰ ἐκλογή.

Ἕνας γνωστὸς συνταγματάρχης ἀπὸ τὸν παγκόσμιον πόλεμον; θαυμάσιος πολεμιστὴς ἔχει ἀνησυχίας συναισθήσεως, ἂν ἀπὸ τώρα θἄπρεπε νὰ προσχωρήση μὲ τὸ μέρος μας. Μιὰ συνέλευσις στὸ Σπὸρτ-παλὰστ μὲ τὴ ἀδικία ἐναντίον μας τοῦ ἤλλαξε γνώμη. Αὐτὸ εἶναι καλό. Ἡ πλατεῖα Ἀλεξάντερ προπαγανδίζει γιὰ μᾶς. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν τμημάτων ἐπαναστατοῦν ἀκόμη μιὰ φορά. Πρέπει νὰ κανονισθῆ τὸ οἰκονομικὸ ζήτημα. Ἡ χρηματικὴ κατάστασις δὲν εἶναι πιὰ τόσο ἀπελπισμένη, ὅπως πρὶν ἀπὸ μερικὰς ἑβδομάδας. Ἡ πολιτικὴ κατάστασις εἶναι ἀκόμη ἐκκρεμής. Ἡ μεγάλη βιομηχανικὴ καμπάνια προβάλλει ἤδη τὴ σκιά της. Ὅταν ἐξακολουθήση κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἔχομε ἐπιτυχίας μεγάλας. Θὰ ἀναγκάσωμε σιγὰ-σιγὰ τὸν μαρξισμὸ νὰ γονατίση.

Ἀναχώρησις στὸ Μόναχο. Ὁ Φύρερ εἶναι μαζί. Εἶναι πάντα πιὸ ὡραῖα. Ὅταν εἶμαι μόνος μαζί του καὶ αὐτὸς ἠμπορεῖ νὰ διηγεῖται ἐλεύθερα. Ὁ Φύρερ διηγεῖται πολὺ ὡραῖα, καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον ποῦ ἔχω ἀκούσει. Ἰδιαιτέρως, ὅταν μιλᾶ γιὰ τὴ νεότητά του. Δὲν ἄλλαξε ποτέ, ἔμεινε πάντα ὁ ἴδιος.

Τρίτη, Μονάχο, Φαιὸς Οἶκος (Braunes Haus). Συζήτησις μὲ τὸ γραφεῖο τῆς ἀνὰ τὸ Κράτος Προπαγάνδας διὰ τοὺς μέλλοντας ἐκλογικοὺς ἀγῶνας. Συνέγραψα ἕνα βραχὺ ὑπόμνημα γι' αὐτὸ τὸ θέμα, ὅπου περιέχεται πᾶν τὸ οὐσιῶδες. Τώρα τὸ κίνημα ἐργάζεται πυρετωδῶς. Ἀπὸ τὴν 1 Μαρτίου ὁλόκληρη ἡ ἀνὰ τὸ Κράτος Διεύθυνσις τῆς Προπαγάνδας ἔρχεται στὸ Βερολῖνο. Πρὸς τὸ παρὸν διαδίδεται ὅτι αἱ ἐκλογαὶ θὰ γίνουν κατὰ

τὰς 8 Μαρτίου, ἔχω ὅμως τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ μᾶς αἰφνιδιάσουν μὲ μερικοὺς ἐκλογικοὺς ἀγῶνας.

Συνεζήτησα μὲ τὸν Φύρερ τὸ ζήτημα τῆς προεδρείας τοῦ Κράτους. Τὸν πληροφορῶ γιὰ ὅλας τὰς διαφόρους συνομιλίας μας. Ἀκόμη δὲν ἐλήφθη οὐδεμία ἀπόφασις. Ὑποστηρίζω δυνατὰ τὴ γνώμη γιὰ τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Φύρερ. Δὲν παρουσιάζεται πραγματικὰ τίποτα ἄλλο σοβαρό. Λογαριάζαμε μὲ ἀριθμούς, οἱ ἀριθμοὶ ὅμως ἠμποροῦν νὰ ξεγελάσουν. Μόνον τὸ ὄνομα του δύναται νὰ ἀγωνισθῇ σοβαρὰ στὴν περίπτωσι αὐτή.

Στὸ Βερολῖνο ἐφονεύθη πάλι ἕνας ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Ὁ θυμὸς θὰ αὐξηθῇ, θὰ βράσῃ. Κάπου πρέπει νὰ βρεθῇ μιὰ λύσις.

Ἡ ἀπάντησις τοῦ Φύρερ στὸν Μπρύνιγγ εἶναι θαυμασία. Τὰ γραπτά του ἔχουν πάντοτε τὰ γνωρίσματα: Λογική, διαύνεια καὶ συνέπεια τοῦ σκέπτεσθαι. Μιὰ ἐκμηδενιστικὴ ἀπόκρουσις γιὰ τὸν ἀρχικαγγελάριο.

Στὸν Φαιὸ Οἶκο κυριαρχεῖ μιὰ πολεμικὴ διάθεσις. Μόνο οἱ κριτικοὶ καὶ ἐκεῖνοι ποῦ τὰ χαλοῦν ὅλα στὸ κόμμα, εἶναι ἀναποφάσιστοι. Βασίζονται πάντα στὸν Στράσερ.

21 Ἰανουαρίου 1932.

Φεύγομε γιὰ τὴ λίμνη Τέγκερ στὸ ἐξοχικὸ σπίτι ἑνὸς καλοῦ γνωστοῦ μας. Ἐκεῖ βρισκόμεθα μακρυὰ ἀπὸ θόρυβο καὶ ἠμποροῦμε νὰ σκεφθοῦμε καλὰ ὅλα τὰ σοβαρὰ θέματα ποῦ μᾶς ἀπασχολοῦν. Ὁ Φύρερ ἔχει καλὴ πολεμικὴ διάθεσις.

Μερικοὶ κύριοι ἀπὸ τὸ Γερμανικὸ λαϊκὸ κόμμα τὸν ἐπεσκέφθησαν, γιὰ νὰ ἀκούσουν κάτι γιὰ τὸ ζήτημα τῆς προεδρείας. Τοὺς γύρισε ὅμως τὴν πλάτη. Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι δὲ μᾶς μένει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ ἐκθέσωμε ἰδικόν μας ὑποψήφιον.

Δύσκολος καὶ δυσάρεστος ἀγών. Πρέπει ὅμως νὰ τὸν ὑποστοῦμε κι' αὐτόν. Μὲ πυκνὴ ὁμίχλη γυρίζομε νύκτα πάλι στὸ Μόναχο.

Ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου γράφει ψέμματα τρομερά. Σὲ κάθε σκοτωμένον ἢ πιστολισμένον ἄνδρα ἀπὸ τὰ τάγματα ἐφόδου ἐφαρμόζει τὸ ρητό: «Δὲν πταίει ὁ φονιᾶς, ἀλλὰ τὸ θῦμα». Αὐτὸ ἔχει ἕνα καλό. Γινόμεθα μ' αὐτὸ τόσο δυνατοὶ καὶ γεροί, ποῦ

κανένας μας δὲν διατρέχει ἀργότερα τὸν κίνδυνο νὰ γίνη μαλακὸς ἢ νὰ μεταχειρισθῆ πραότητα.

22 Ἰανουαρίου 1932.

Τὴν Πέμπτη ἀκόμη τελείωσα τὸ ὑπόλοιπο τῆς ἐργασίας στὸ Μόναχο. Μίλησα μὲ τὸν Φύρερ γιὰ τὸ μέλλον. Ἰδιαίτερα χαράξαμε τὴν μετέπειτα ὑπηρεσία μου μὲ τοὺς σκοποὺς της, τὰς εὐθύνας της καὶ τὴν ἰσχύν της. Σκεφθήκαμε γιὰ ἕνα ὑπουργεῖον ποῦ νὰ περιλαμβάνη τῆς λαϊκῆς μορφώσεως τὸ φίλμ, ράδιο, νέα σχολεῖα, τέχνη, πολιτισμὸ καὶ προπαγάνδα.

Μιὰ ἐπαναστατικὴ ὑπηρεσία, ἡ ὁποία νὰ διευθύνεται κεντρικὰ καὶ πρὸ πάντων νὰ ἀντιπροσωπεύη τὴν κεντρικὴν σκέψιν σὲ καθαρὴ μορφή. Ἕνα τεράστιον σχέδιο, ποῦ στὸ εἶδος του δὲν ὑπῆρχε ἀκόμη στὸν κόσμο. Ἀρχίζω ἤδη νὰ ἐπεξεργάζωμαι τὰς βάσεις τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ. Πρέπει νὰ ἐξυπηρετήσει, νὰ βάλωμε πνευματικὰ θεμέλια στὴν δύναμί μας καὶ ὄχι μόνο τὴν κρατικὴ μηχανή, παρὰ νὰ κατακτήσωμε τὸ σύνολο τοῦ λαοῦ. Ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου εἶναι ἀνυπόφορος. Τώρα σέρνει τὴν οἰκογενειακή μας ζωὴ στὸ βοῦρκο καὶ μάλιστα χωρὶς ἴχνος ἀληθείας. Αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι εἶναι μόνον αὐθάδεις καὶ ψεῦται, δὲν ἔχουν ἐπίσης σεβασμὸ καὶ εὐσέβεια γιὰ τὴν κρυφὴ ἰδιαίτερη ζωὴ μιᾶς προσωπικότητος.

Τὴν Παρασκευὴ τὸ πρωῒ φεύγω γιὰ τὸ Χέμνιτζ. Στὰ σιδηροδρομικὰ ταξείδια ἠμπορῶ κάποτε νὰ διαβάσω κάποιο βιβλίο.

Στὴ φασαρία τῆς ἡμέρας δὲν βρίσκω καιρό. Κι' ἀκόμη γιὰ νὰ κοιμηθῶ. Ὁ ὕπνος εἶναι ἀναγκαῖος γιὰ νὰ ἠμπορῆ κανεὶς νὰ σκέπτεται καθαρὰ καὶ νὰ ἐργάζεται, χωρὶς ἐμπόδια.

Στὸ Χέμνιτζ περιμένουν χιλιάδες ἀνθρώπων στὸ σταθμό. Αὐτὴ τὴν πόλι τὴν κατακτήσαμε τελείως. Μιὰ θαυμασία παρέλασις τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἄλλοτε κόκκινο Χέμνιτζ. Θυμοῦμαι ἀκόμη μὲ φρίκη τὸ ἔτος 1925, ποῦ ὡμίλησα ἐδῶ. Σὲ μιὰ αἴθουσα τοῦ Μάρμορ-παλάστ, ἕνας νεκρὸς καὶ 150 βαρειὰ πληγωμένοι. Ἡ Κομμοῦνα κατέλαβε τὴν αἴθουσα κατὰ τὰ τρία τέταρτα καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μόνο μιὰ ἄνευ ἐλπίδος μειοψηφία. Ἔτσι ἤρχισε: καὶ σήμερα βρίσκονται αὐταὶ αἱ κόκκιναι ἑορταὶ στὰ πόδια μας.

Ὡμίλησα σὲ τρεῖς συνελεύσεις. Στὸ τέλος μπροστὰ στὰ τάγματα ἐφόδου, ὅπου μιλῶ καλύτερα. Ἔπειτα πεθαμένος ἀπ' τὴν κούρασι στὸ ξενοδοχεῖο. Ἐπὶ μακρὸν συνεζήτησα ἀκόμη μὲ ἀξιωματικοὺς τῆς ἀστυνομίας. Εἶναι στὸ Χέμνιτζ σχεδὸν ὅλοι ἐθνικοσοσιαλισταί. Δύστυχο σύστημα, ποῦ στέκει ἐπάνω σὲ τόσο ἀδύνατα πόδια!

Σάββατο! Ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου δὲν εἶναι πιὰ γιὰ διάβασμα. Οἱ ἄνδρες μας τῶν ταγμάτων ἐφόδου δέχονται αἰφνιδιασμούς, ὑπάρχουν βαρειὰ πληγωμένοι καὶ νεκροί, ἔπειτα ψεύδονται πῶς ἡμεῖς ἐπέσαμεν, ἐπάνω σὲ μιὰ ἀθῶα ἐξοχικὴ ἀποικία. Ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ἄνδρες τῶν ταγμάτων μας γύριζαν σπίτια τους,—ποῦ μόνοι τους περνῶντας θὰ ἔπεφταν σὲ ἐνέδρα,—συνοδευόμενοι ἀπὸ συντρόφους των, δημιουργοῦν οἱ ἐφημερίδες μιὰ ὡπλισμένη ἔφοδο. Οἱ κομμουνισταὶ εἶναι τὰ ἄκακα προβατάκια καὶ ἡμεῖς οἱ ἐθνικοσοσιαλισταὶ πρέπει νὰ πληρώνομε τὰ σπασμένα. Τὸ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι τόσο ψεύδονται, αὐτὸ δὲν παραξενεύει κανένα, γιατὶ εἶναι ὅλοι ἡνωμένοι καὶ τῆς ἴδιας γνώμης ἀπὸ τὴν «Berliner Tageblatt», ὥς τὴ «Rote Fahne». Ὅτι ὅμως τὰ ἀστικὰ φύλλα, τὰ ὀνομαζόμενα ἐθνικά, γονατίζουν ἀπὸ τὰ πυρὰ τοῦ ψεύδους τῶν ἐρυθρῶν, εἶναι τόσο ἄξιον περιφρονήσεως καὶ τόσο πρόστυχο, ποῦ ἤθελε κανεὶς κάθε τέτοια ἐφημερίδα νὰ τὴν φτύση.

Πρέπει νὰ ὑπάγω στὸ δικαστήριο γιὰ μάρτυς στὴν δίκη τῆς ὁδοῦ Κουρφύρστεντάμ. Ὁ τύπος κάμνει ἀπ' αὐτὸ μιὰ μεγάλη ἐντυπωσιακὴ ἀρθρογραφία. Δὲν ἔχομε παρὰ νὰ βήξωμε καὶ ἀμέσως σηκώνεται μεγάλος θόρυβος σ' ὁλόκληρο τὸ δάσος τῶν ἐφημερίδων. Οἱ φυλλάδες καιροφυλακτοῦν, νὰ εὕρουν στὸ Μοαμπὶτ (δικαστήριον) ὅπλα νὰ μᾶς κτυπήσουν. Μὰ ἐγὼ θὰ προχωρήσω σύμφωνα μὲ τὸ παληό μου, πολεμικό μου ἀξίωμα: νὰ κάνω ἔφοδο πρὶν ἀκόμη ὁ ἀντίπαλος προφθάση καὶ τακτοποιήση τὰς σκέψεις του, νὰ τὸν σπρώξω στὴν θέσι ὑπερασπιζομένου καὶ κατόπιν νὰ τὸν κτυπῶ τόσο, ὅσο ποῦ νὰ μὴν ἠμπορῆ νὰ κινηθῆ.

Πρόκειται, δι' ἕναν ἀνώνυμον κατάσκοπον ὁ ὁποῖος ἰσχυρίζεται, ὅτι διωργάνωσα ἐγὼ μὲ τὸν κόμητα Χέλντορφ τὰ σχέδια γιὰ τὰς αἱματηρὰς συμπλοκὰς στὸ Κουρφύρστεντάμ. Ἀμέσως κάμω δριμείας ἐπιθέσεις κατὰ τῆς Διευθύνσεως τῆς ἀστυνομίας καὶ

ἀρνοῦμαι ἀπὸ λόγους εὐπρεπείας τὴν μαρτυρίαν, ἕως ὅτου ὁ κατάσκοπος ἀπομακρυνθῆ καὶ κατονομασθῆ. Συγκρούσεις ἐπὶ συγκρούσεων. Πολεμῶ μὲ τὸν εἰσαγγελέα καὶ τοῦ φωνάζω τόσο ποῦ στὸ τέλος χάνει τὴ ψυχραιμία του. Κατόπιν δίδω κατ' ἀπαίτησιν στὸ πρωτόκολλο, μιὰ δήλωσι γεμάτη προσβολὰς καὶ κηρύσσομαι ἀθῷος μὲ τιμωρία διὰ ταραχὴν τῆς τάξεως 500 μάρκων. Οἱ κατηγορούμενοι ἄνδρες τοῦ τάγματος ἐφόδου πεθαίνουν στὰ γέλοια καὶ εἶναι γεμάτοι χαρά.

Στὸ γραφεῖο ἡ δουλειὰ μᾶς πνίγει. Συνεδριάσεις περὶ τῆς νέας ὀργανώσεως τοῦ τύπου μας. Τὰ ζητήματα τοῦ προσωπικοῦ εἶναι τὰ δυσκολώτερα. Οἱ λαχανοφυλλάδες ἐρεθίζουν ἐναντίον τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Σκέπτονται νὰ τὰ ἀπαγορεύσουν. Τὸ θάρρος στὸ Μοαμπὶτ εἶναι γιὰ τὴν ἀστυνομία μιὰ εὐνοϊκὴ περίπτωσις γιὰ γενικὴ ἐπίθεσι ἐναντίον ὁλοκλήρου τῆς ὀργανώσεως. Ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι βρίσκονται στὰ στενά, γίνονται πάντα κουτοί.

Τὸ βλέπομε πάλι ἐδῶ ἄλλη μιὰ φορά. Ἀντὶ νὰ σιωπήσουν ἥσυχα καὶ νὰ ἀφήσουν καὶ τὸ ζήτημα νὰ λησμονηθῆ κάνουν γιὰ μᾶς μιὰ μεγάλη προπαγάνδα, ποῦ δὲν μᾶς κοστίζει τίποτε καὶ εἶναι ἐξαιρετικὰ δραστική.

Ὁ Μπρύνιγγ ἀπήντησε στὸ ὑπόμνημα τοῦ Φύρερ. Ἡ ἀπάντησις χλιαρὴ στὰς ἀποδείξεις καὶ χωρὶς δυνατὰ ἐπιχειρήματα.

Τὸ μόνον λυπηρὸν εἶνε ὅτι ἡ τύχη μᾶς ἔδωκε τέτοιους ἀντιπάλους. Πρέπει νὰ διακόψω λίγο τὴν ἐργασία, γιὰ νὰ κοιμηθῶ τοὐλάχιστο μία ὥρα.

23 Ἰανουαρίου 1932.

Ὁ Φύρερ ἔδωκε χθὲς στὸ στάδιο τοῦ Ἱππυδρόμου Κτοπε ἀπάντησι, ἡ ὁποία ἦτο ἐξαιρετικὴ σὲ διαύγεια καὶ ἐπιθετικότητα. Τώρα ἐκόπησαν ὁλοσχερῶς ἡ γέφυρες. Τώρα πιὰ μένει ὁ ἀγών, ἕως ὅτου ὁ ἀντίπαλος πέσει.

24 Ἰανουαρίου 1932.

Στὸ Σπὸρτ-Παλάστ μεσημέρι μιὰ μεγάλη ἐργατικὴ συνέλευσις. Δριμεῖα ἀρχὴ ἀγῶνος ἐναντίον τοῦ Μπρύνιγγ. Ὁ λαὸς λυσσᾶ. Καταλαβαίνει πολὺ καλά, περὶ τίνος τώρα πρόκειται. Θαυμάσιο!

ὅταν μιλᾶ κανεὶς ἐμπρὸς σὲ ἄνδρας καὶ σὲ ἐργάτας. Στὴ συνοικία Μοαμπὶτ μαχαιρώθηκε ἕνα παιδὶ τῆς νεολαίας τοῦ Χίτλερ. Τὸν κυνηγοῦσαν σὰν ἄγριο ζῶο μέσα στοὺς δρόμους καὶ κατόπιν μιὰ ἀποθηριωμένη ὕπαρξις τοῦ χώνει τὸ μαχαῖρι στὸ στῆθος. Τὸ παιδὶ σέρνεται ἀκόμα ἕως μιὰ εἴσοδο καὶ ζητεῖ σιγὰ βοήθεια. Στὸν ἀσπρισμένο τοῖχο, δίπλα στὴν πόρτα, φαίνεται ἀκόμη τὸ ματωμένο χέρι ποὺ στηρίχθηκε ἐκεῖ θέλοντας νὰ ἀνορθωθῆ γιὰ τελευταία φορά.

Μόνο τὰ νεῦρα μας πρέπει νὰ συγκρατῶμεν! Νὰ μὴ παρασυρθῶμε μόνο σὲ ἀπερισκεψίας! Ἂς τὰ φυλάγομε ὅλα ἕως τὴν ἡμέρα τῆς ἀποδόσεως! Ἐργασία, προπαγάνδα, ἄθροισις δυνάμεως! Νὰ μὴ κουραστοῦμε!

Ὑπαγορεύω ἀμέσως ἕνα κύριον ἄρθρον. Προέρχεται ἀπὸ τὸν μεγάλον θυμὸν καὶ τὸν ἀποτροπιασμὸ γιαὐτὴ τὴ δειλὴ φονικὴ πρᾶξι καὶ θὰ ἐπιδράση τεραστίως.

Η σύνταξις τῆς ἐφημερίδος μας εἶναι πάλι θαυμασία! Τύπος, προπαγάνδα, ἐργάζονται σὲ ἐξαιρετικὴ ἑνότητα. Αἱ ἐκλογαὶ προετοιμάσθησαν μέχρι τῆς ἐλαχίστης λεπτομερείας. Θὰ γίνῃ ἕνας ἀγῶνας, τὸν ὁποῖον ποτὲ δὲν εἶδε ἕως τὰ σήμερα ὁ κόσμος.

Διαβάζω μία μονογραφία τὴν ὁποίαν ἔγραψε ἕνας Δημοκράτης περὶ «τοῦ Δρόμου τοῦ Χίτλερ». Εἶναι ὁλόκληρη τόσο κουτή, ποὺ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν προσέξῃ. Ὁ ἀστικὸς κόσμος δὲν μᾶς ἐννοεῖ καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς ἐννοήσῃ. Τὰ ἐπιχειρήματά της περνοῦν ὅλως διόλου πλάϊ στὰς κυρίας ἰδιότητας τοῦ κινήματός μας.

25 Ἰανουαρίου 1932.

Ὡμίλησα μὲ τοὺς ὁδηγοὺς τῶν ταγμάτων ἐφόδου γιὰ τὴν διάθεσιν αὐτῆς τῆς ὀργανώσεως γιὰ τοὺς μέλλοντας ἐκλογικοὺς ἀγῶνας.

Ἔδωσα νέας γραμμὰς κατευθύνσεως στὸν τύπο μας.

Προετοίμασα τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα ἐπίσης στὸ Βερολῖνο.

Ὁ Ἰουδαῖος Βάϊς ἐξέδωσε μίαν νέαν ἀπαγόρευσιν τῶν λόγων μου, ἐπειδὴ πρὸ τοῦ δικαστηρίου ἐφέρθηκα καθὼς πρέπει. Τὸ δικαίωμα τοῦ λόγου ἀντιλαμβάνεται ἐδῶ στὴ πιὸ ἐλεύθερη

όλων τῶν δημοκρατιῶν συγχρόνως ὡς λογοκρισία τῆς συμπεριφορᾶς τῆς διευθύνσεως τῆς ἀστυνομίας.

Πότε θὰ ἔλθη ἡ ὥρα, ποῦ θὰ πᾶμε μέσα στὸ προεδρεῖο τῆς ἀστυνομίας νὰ κτυπήσωμε τὴν θύρα αὐτοῦ τοῦ Ἑβραίου καὶ νὰ τοῦ ποῦμε: «Κύριε Δόκτωρ Βάϊς, ἦλθε ἡ ὥρα!»

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν περιοχῶν στὸ Βερολῖνο ἔμειναν ἄπρακτοι. Τὸ οἰκονομικὸ ζήτημα λύεται σχεδόν. Τὸ βράδυ συναθροίζονται ὅλοι οἱ λειτουργοὶ τῆς περιφερείας, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐκθέτω τὴν πολιτικὴν κατάστασιν. Τὸ κόμμα τώρα κυριαρχεῖται ἀπὸ διάθεσιν γιὰ ἀγῶνα. Στὰς αἰθούσας τοῦ Σπίχερν θέλω νὰ μιλήσω τὰ μεσάνυχτα πρὸ τῶν Ταγμάτων ἐφόδου. Ἡ ἀστυνομία τὸ ἀπαγορεύει. Ἀντὶ ἐμοῦ ὁμιλεῖ ἕνας Ἀρχηγός. Τὸ ὅτι δὲν ὁμιλῶ ἐγώ, ἐπιδρᾶ καλύτερα παρὰ ἂν μιλοῦσα ὁ ἴδιος. Ὅταν μιὰ φορὰ ὁ λαὸς πάρῃ φωτιά, δὲν φτάνει πιὰ ἡ ἀπαγορευτικὴ ἀντλία, γιὰ νὰ σβύσῃ ἡ φωτιὰ αὐτή.

26 Ἰανουαρίου 1932.

Ἡ ἐκλογικὴ καμπάνια στὸ Βερολῖνο θὰ ἐπισκιάσῃ πᾶν τὸ μέχρι τοῦδε. Χαίρομαι γιαὐτὸ ὅπως γιὰ μιὰ ἑορτή. Στὰς γενικὰς γραμμὰς εἶναι ὅλα ἕτοιμα. Δημοσιεύω μία αὐστηρὰ ἔκθεσι ἐναντίον τοῦ «σιδηροῦ μετώπου».

Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν λόγων μου ἰσχύει γιὰ ὅλο τὸν καιρό. Ἀπευθύνομαι παραπονούμενος πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν Γκρένερ (Gröner), δὲν ἔχει ὅμως θάρρος νὰ ἀντεπεξέλθη κατὰ τῶν μαρξιστῶν.

Συνοδεύομεν στὸν τάφο τὸν δολοφονηθέντα εἰς τὴν ἀποικίαν Φελσενὲκ σύντροφον καθηγητὴν Σβάρτς. Συγκινητικαί, συνταρακτικαὶ σκηναί! Στὸ νεκροταφεῖο ἔβγαλα ὁλόκληρο τὸ θυμό μου μὲ τὸ λόγο πάνω στὸν τάφο.

Περνῶ ἀκόμη μιὰ φορὰ στὴ συνοικία Μοαμπὶτ ἀπὸ τὴ θέσι ποῦ μαχαιρώθηκε ὁ νέος τοῦ Χίτλερ Νόρκους. Σὰν ἀποτρόπαιο σύμβολο σκέπει ἐδῶ στὸν ἄσπρο τοῖχο σχεδιασμένο τὸ ματωμένο χέρι τοῦ ἀποθνήκοντος παιδιοῦ.

Ἔπειτα ἐπῆγα στὸ σπῆτι καὶ ἐργάζομαι μὲ μιὰ μανία καὶ μὲ μιὰ ὀργὴ ποῦ δὲν γνωρίζει ὅρια. Ἔτσι παρακάμπτω κούρασι καὶ πεσσιμισμό. Εἶναι σὰν νὰ σηκώνεται τὸ χυμένο αἷμα, πάλι

σὲ καθένα ἀπὸ ἡμᾶς καὶ νὰ μᾶς προτρέπη σὲ νέας πράξεις.

Πόσο θὰ διαρκέση ἀκόμη αὐτὴ ἡ μακρὰ δοκιμὴ τῶν νεύρων;

Ἔξω γκρίζος, ψυχρὸς χειμῶνας.

Σὲ λίγον καιρὸ θὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις. Ὅταν ἐρωτῶμεν τὸ λαό, λέγει πῶς τὴν ἔχομε κιόλας τὴ δύναμι.

27 Ἰανουαρίου 1932.

Γράφω ἕνα δριμὺ ἄρθρο ἐναντίον τοῦ προεδρείου τῆς ἀστυνομίας. Δηλαδὴ τόσο δριμύ, ὅσο εἶναι δυνατὸν ὑπὸ τὰς ὑπαρχούσας γενικὰ διατάξεις. Ὅμως οἱ ἄνθρωποί μας ἔμαθαν νὰ διαβάζουν μεταξὺ τῶν γραμμῶν. Νὰ ἠμποροῦσα νὰ ἐξωτερικεύσω τὸν ἑαυτό μου καὶ νὰ γράψω ὅ,τι θέλω καὶ ὅτι αἰσθάνομαι!

Ὁ Μπρύνιγγ κολλᾶ σὰν ἔμπλαστρο.

Οἱ κομμουνισταὶ συνέστησαν μίαν λεγομένην ἐξεταστικὴν ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία ὀφείλει «νὰ ἐξετάση» τὰς αἱματηρὰς συμπλοκὰς στὴν παροικία Φέλσενεκ. Ἕνα θέατρο, ποῦ ἐπιδρᾶ τόσο ἐρεθιστικά, ποῦ καλύτερα θὰ ἤθελα νὰ κτυπήσω μέχρι θανάτου μὲ τὴν μάστιγα ὅποιον εἶναι μαζεμένος αὐτοῦ. Οἱ ἄνδρες μας τῶν ταγμάτων Ἐφόδου φαίνεται νὰ σκέπτονται τὰ ἴδια. Ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἀνακρίσεων ἤθελε νὰ διασκευάση πρὸ τῶν κομμουνιστοῦ Γιάνχάγκελ τὸ Μάρχεν-μπρούνεν, ἐσηκώθησαν ἐξαιφνικὰ οἱ ἄνδρες μας στὴν αἴθουσαν καὶ ἔδειραν ὁλόκληρη τὴ σπεῖρα μὲ μπαστούνια καὶ τὴν ἔβγαλαν ἔξω. Φεύγω γιὰ τὴ Μπρέμη. Ἀνάγνωσις ἐφημερίδων. Νὰ ξερνᾶ κανεὶς ἀπὸ ἀηδία. Ἐφημερίδες ποὺ προάγουν τὴν ἡμιμόρφωσι. Ποιὰ εὐχαρίστησις ὅταν διαβάζω ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ Χάμσουν τὸ «Εὐλογία τῆς γῆς». Χυμώδης μὲ φυσικὴ σκέψι καὶ μεγάλη αἰσθηματικότητα. Ὁ Χάμσουν εἶναι ὁ μεγαλύτερος τῶν ζώντων συγγραφέων. Φαίνεται κολοσσὺς ἐμπρὸς σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς φλύαρους ποῦ μεταχειρίζονται τὴν πέννα στὰ λαχανόφυλλά των.

Στὴ Μπρέμη ὁμιλῶ σὲ κατάμεστες αἴθουσες. Ἐπιτίθεμαι δριμύτατα κατὰ τοῦ Μπρύνιγκ. Αὐτὴ ἡ ἐπίθεσις δὲν θὰ ἀποτύχη τοῦ σκοποῦ της. Τὴ νύχτα ἐπιστρέφω ἤδη.

Βερολῖνο. Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Χίντενμπουργκ ἔχει κατασκευασθῆ. Τὸ ἐκλογικὸ σύνθημα ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ Χίντενμπουργκ φαίνεται νὰ εἶναι ἀναπόφευκτο. Αὐτὸ τὸ ζήτημα ἀπεφασίσθη

Ὁ Φύρερ μίλησε στὸ Ντύσελντορφ, πρὸς τὴν βιομηχανίαν. Οἱ λαχανοφυλλάδες λυσσοῦν σὰν νὰ συνενώθηκε ὁ Φύρερ μὲ ἐγκληματίας.

Ἔρευναι κατ' οἶκον, προκλήσεις τύπου, πλήμμυρα συκοφαντιῶν, τρομοκρατία, συλλήψεις καὶ ἀνακρίσεις. Ἐναντίον τοῦ κόμητος Χέλντορφ ἐξεδόθη ἔνταλμα συλλήψεως, μόνον γιατί ταξέδευσε στὸ Μόναχο ὑπηρεσιακῶς.

Λύσις αἰνιγμάτων στὸν τύπο γιὰ τὴ θέσι μας στὸ ζήτημα τῆς Προεδρείας. Δὲν ξέρουν στὴν ἀντίθετή μας μερίδα ἀπολύτως τίποτα.

29 Ἰανουαρίου 1932.

Μέσα στὸ τσουχτερὸ κρύο ὁδηγοῦμε τὸν νέον τοῦ Χίτλερ Νόρκους στὸν τάφο. Μιλῶ ἀπὸ τὴν καρδιά μου στοὺς ἄνδρας καὶ στὰ παιδιὰ ποῦ στέκονται μαζεμένα γύρω στὸ στενὸ φέρετρο. Ὁ πατέρας ὅμως τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ εἶναι πάρα πολὺ γενναῖος. Ἕνας ἁπλοῦς ἐργάτης γκρίζος στὸ πρόσωπο ἀπὸ λύπη καὶ ὀργή, σηκώνει τὸ χέρι του στὸ τραγοῦδι τοῦ Χόρσ-Βέζελ καὶ τραγουδεῖ ἀπὸ θυμὸ καὶ πικρὴ ὑπερηφάνεια «Ἡ σημαία ψηλά!»

Ἔξω μπροστὰ στὶς πόρτες τοῦ νεκροταφείου στέκει ὁ κόκκινος συρφετὸς καὶ περιμένει τὰ θύματά του. Αὐτὸ τὸ σκυλολόγι πρέπει νὰ ἐξαλειφθῆ, ὡς βλαβεροὶ ἀρουραῖοι.

Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ εἶναι τελείως πλῆρες, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἄδεια νὰ μιλήσω. Θὰ διαβασθῆ μόνο μιὰ σημείωσι ἀπὸ ἐμένα, στὴν ὁποία καταθέτω τὴν ἄποψίν μου γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς τῆς προεδρείας. Ὅμως ἐπεμβαίνει ἡ ἀστυνομία. Ἕνας ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον φωνάζει Χίτλερ! καὶ τώρα σηκώνεται ὁλόκληρη ἡ αἴθουσα καὶ ἐκδηλώνει ἐπὶ λεπτὰ τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης του πρὸς τὸν Φύρερ. Φωνὴ Λαοῦ.

Ἡ ἐπιτροπὴ Χίντεμπουργκ συνεδριάζει.

Τώρα πρέπει νὰ ἀποκαλύψωμε τὰς διαθέσεις, τὴν ἄποψί μας.

30 Ἰανουαρίου 1932.

Θυμὸς καὶ ἀγανάκτησις μὲ τὸν τύπο μας.

Τὸ πρωσσικὸ ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπεξέτεινε τὴν διαταγὴν τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν λόγων μου καθ' ὅλην τὴν Πρωσ-

σίαν. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς κόκκινους εὐχαριστημένος εἶναι ἕνας ἀκόμη : ἡ φωνή μου.

Ἡ κατάστασις εἶναι πάλι κρίσιμος. Ἡ ἐφημερίδα μας εἶναι καλογραμμένη. Τὸ κόμμα ἔχει καλὴ διάθεσι. Θὰ ἦτο πάλι καιρὸς γιὰ ἀπαγορεύσεις. Μόλις τὸ σκέφθηκα, καὶ τὸ Völkischer Brobachter ἀπηγορεύθηκε πάλι γιὰ μιὰ ἑβδομάδα.

Αὐτὸ εἶναι τὸ τελευταῖο τέλος τῆς σοφίας : ὅταν οἱ κόκκινοι δὲν ξέρουν πιὰ τί νὰ κάνουν, τότε κραδαίνουν τὴν ἀπαγορευτικὴν μάστιγα.

Παίρνω δικηγόρο, γιὰ νὰ μεταγράψω τὴ βιβλιοθήκη μου πάνω σὲ ἄλλο ὄνομα. Ποῖος ξεύρει, ἴσως ἔλθει αὔριο ἕνας δικαστικὸς κλητὴρ καὶ τὴν κατάσχη, ἐπειδὴ ἐξυπηρετεῖ κατὰ τὴν ἀντίληψι τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἐπανάστασιν. Στοῦ πρίγκηπος Αὐγούστου Βίλχελμ γίνεται ἁπλῆ ἑορτὴ γενεθλίων: Κάθημαι μὲ ἄνδρας ἀπὸ τὰ Τάγματα Ἐφόδου καὶ μοῦ διηγοῦνται ἐπὶ ὥρες γιὰ τοὺς βαρεῖς ἀγῶνας, ποὺ κάνουν στὸ Βορρᾶ καὶ στὴν Ἀνατολή. Ὅλοι εἶναι καλὰ παιδιὰ μὲ τὰ ὁποῖα ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ βγάλη τὸν δαίμονα ἀπὸ τὴν κόλασι. Ἡρωϊκοὶ ἄνθρωποι ποὺ δὲν καυχῶνται παντοῦ γιὰ τὸ φρόνημά των. Ὅλοι ἀναθρεμμένοι στὸ πνεῦμα τοῦ Χόρστ-Βέζελ. Ξέμαθαν τὸν φόβο μπροστὰ στὸ θάνατο.

Ὁ ὁδηγὸς τῆς Ταξιαρχίας Φίντλερ γυρίζει μαζί μου στὸ σπῆτι. Τί ζωὴ περνοῦν αὐτὰ τὰ παιδιά, δὲν ἠμπορεῖ νὰ σχηματίση ὁ πολίτης καμμία ἔννοια.

Ὅταν κάποτε ἀργότερα γραφῆ ἡ ἱστορία τῆς ἐποχῆς μας, τότε θὰ χαραχθῆ τὸ κεφάλαιο γιὰ τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τῶν Ταγμάτων ἐφόδου δίπλα στὰ ἄξια, τὰ ἄφθαστα ἡρωϊκὰ τοῦ λαοῦ μας κατορθώματα.

31 Ἰανουαρίου 1932.

Ἡ ἰδεολογία τοῦ Στένες βρυκολακιάζει ἀκόμη πάντα εἰς τὰ κεφάλια μερικῶν μορφωμένων. Ἔχουν ἀναληθεῖς παραστάσεις γιὰ τὴν ὕπαρξι τοῦ κινήματος. Δὲν πρόκειται μόνον γιὰ προσωπικότητες παρὰ γιὰ τὴν εὐημερία καὶ τὴν ζωὴ τοῦ κόμματος. Ὅποιος μιὰ φορὰ δραπετεύση ἀπ᾽ αὐτή, αὐτὸς δὲν ἔχει πιὰ θέσιν στὶς σειρές μας. Τὸ νὰ σπάση τὴν πίστι πρὸς τὸ κόμμα,

σημαίνει νὰ ἐγκαταλείψη τὴν σημαία τῆς πατρίδος. Κάποτε πρέπει νὰ χρησιμοποιήσωμε τὴ σκληρότητα, καλύτερα νὰ ἀφήσωμε νὰ ὑποφέρη μαζὶ ἕνας ἀθῶος, παρὰ νὰ παραδεχθοῦμε νὰ ὑποσκαφθῆ τὸ θεμέλιο ἐπάνω στὸ ὁποῖο στεκόμαστε ὅλοι.

Μεγάλη συζήτησις τοῦ τύπου γιὰ τὴν προεδρικὴ ἐκλογή. Δριμὺ ἄρθρον ἐναντίον τῆς ἐπιτροπῆς τῆς προεδρείας. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Φύρερ θὰ ληφθῆ τὴν Τετάρτη. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι πιὰ ἀμφίβολη.

2 Φεβρουαρίου 1932.

Δευτέρα : ἡμέρα μεγάλων συνεδριάσεων, πρωΐ πρωΐ ἀρχίζουν. Δριμὺ ἄρθρον ἐναντίον τῆς ἐπιτροπῆς προεδρείας. Οἱ κύριοι φαίνεται πῶς δὲν αἰσθάνονται τὸν ἑαυτό τους τελείως ἀσφαλῆ. Εἴμεθα χωμένοι στὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα.

Συνεζήτησα μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς περιοχῆς γιὰ τοὺς μελλοντικοὺς ἐκλογικοὺς ἀγῶνας καὶ καθώρισα τὴν γραμμὴ κατευθύνσεως. Αἴνιγμα εἶναι ποῖοι θὰ τεθοῦν ὡς ὑποψήφιοί μας. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι γιὰ τὴ στιγμὴ τὸ σπουδαιότερο, μᾶς ἀπασχολεῖ τὸ οἰκονομικὸ ζήτημα. Τὰ ἐπιχειρήματα γιὰ τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Φύρερ εἶναι τόσο πειστικά, ποὺ τίποτα ἄλλο δὲν ἠμπορεῖ νὰ συζητηθῆ.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων τῆς ὀργανώσεως Βερολίνου εἶναι συναθροισμένοι. Μιλῶ ὀλίγο πρὸς αὐτοὺς καὶ δίδω μιὰ εἰκόνα τῆς καταστάσεως. Ἡ διάθεσις τοῦ ἀγῶνος αὐξάνει ὥρα μὲ τὴν ὥρα.

Τὸ βράδυ ἀργὰ μὲ τὴ νυκτερινὴ ἁμαξοστοιχία γιὰ τὸ Μόναχο. Οἱ ὧρες τοῦ ὕπνου ὅλο καὶ ὀλιγοστεύουν, γιατὶ τὴ νύχτα ἀργὰ πρέπει νὰ διαβάσω ὅ,τι εἶναι ἀνάγκη.

Στὸ Μόναχο καθορίζονται αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος καὶ συζητεῖται τὸ μεγάλο πρόγραμμα. Ὁ «Φαιὸς Οἶκος» ὁμοιάζει μὲ φωλεὰ μυρμηκιῶν. Παντοῦ κυριαρχεῖ μιὰ πυρετώδης ἔντασις. Τὴν Παρασκευὴ θὰ εἶναι ὅλα ἕτοιμα. Θὰ εἶναι ἕνας ἐκλογικὸς ἀγὼν μὲ πολὺ μεγάλας διαστάσεις.

Ὁ Στράσερ ἀνήγγειλε ὅτι εἶναι ἀσθενής.

Τὸ μεσημέρι συνεσκέφθηκα μὲ τὸν Φύρερ. Συζητεῖ τὴν ἄποψίν του περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ προέδρου. Ἀποφασίζει νὰ ἀναλάβη

ό ἴδιος τὴν ὑποψηφιότητα. Ὅμως πρέπει ἐν πρώτοις νὰ καθορισθῆ ἡ ἀντίθετος πλευρά. Ὅταν ἡ S. P. d. (σοσιαλιστικὸ κόμμα Γερμανίας) ἀποφασίση στὸ σημεῖο αὐτό. Κατόπιν θὰ ἀνακοινώσωμε τὴν ἀπόφασίν μας στὴ δημοσιότητα.

Εἶναι ἀγῶνας μὲ ἀμέτρητα δυσάρεστα. Ὅμως πρέπει νὰ τὸν ὑποστοῦμεν. Ὁ Φύρερ χαράσσει τὰς γραμμάς του χωρὶς καμμιὰ βία καὶ μὲ διαυγὲς πνεῦμα.

Στὸ «Φαιὸ Σπῆτι» (Μόναχο) καθορίζομεν συγχρόνως τὰς γραμμὰς κατευθύνσεως γιὰ τὸν πρωσσικὸ ἐκλογικὸ ἀγῶνα. Τὸ πᾶν εἶναι εἰς κίνησιν. Εἶναι δυνατὰ πεπεισμένος, ὅτι ὁλόκληρη ἡ καμπάνια θὰ ἐπιτύχη.

Στοῦ Φύρερ συνεδρίασις τῶν διευθυντῶν τῆς ὑπηρεσίας. Δίδομεν μιὰ εἰκόνα τῆς καταστάσεως. Ὅπως πάντα μὲ ἐκπληκτικὴ λογική. Φυσικὰ ὅλοι εἶναι σύμφωνοι μὲ τὰ μέτρα του. Πῶς ἠμποροῦσε νὰ γίνει κάτι ἄλλο μὲ τὴν ὀξεῖαν σὰν λεπίδα, συνέπεια τῆς ὁρμῆς τῶν σκέψεών του! Στὸν καθένα εἶναι καθαρὰ ἡ σοβαρότης της καταστάσεως. Πρόκειται νὰ κουράσωμε τὸν Μπρύνιγγ στὸ παιγνίδι αὐτό. Τὸ πλησίον καὶ μακρότερό μας μέλλον διακινδυνεύεται. Μὲ τὸν Μπρύνιγγ πρέπει νὰ πέση καὶ τὸ ὑπουργεῖον του. Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν πρέπει νὰ φέρωμεν ἀμέσως τὸν ἴδιο σὲ παραίτησι ἢ πρῶτα ἕναν ἀπὸ τοὺς συντρόφους του ὑπουργούς. Ἐν πάσει περιπτώσει ὅταν δεχθῆ τὸν ἀποφασιστικὸν ἀγῶνα, διευκρινίζεται ἡ κατάστασις. Οἱ γερμανοεθνικοὶ καὶ οἱ χαλυβδόκρανοι θὰ κρατηθοῦν πρὸς τὸ παρόν. Ὁ ὑποψήφιός μας θὰ παρουσιασθῆ στὸ κοινὸν μόνον τὴν τελευταία στιγμή. Ἴσως νὰ παρουσιασθῆ κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογικὴν ἐξόρμησιν ἕνας ἄλλος στὴν θέσι τοῦ Φύρερ. Οὕτως ὥστε νὰ ἀντιληφθοῦμε τὴν ἀποφασιστικὴ δυνατότητα ἐπιτυχίας κατὰ τὴν δευτέραν ἐκλογικὴν ἐκστρατείαν. Δίδω ἀκόμη μιὰ βραχεῖα ἐξήγησι ὅσον ἀφορᾶ τὴν Τεχνικὴν καὶ τὴν μέθοδον τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος.

Τὸ βράδυ βλέπομε στὸν κινηματογράφο τὸ ἔργο: «Κορίτσια μὲ στολή». Ἕνα θαυμάσιο καὶ ἐξαιρετικὰ φυσικὸ κινηματογραφικὸ ἀριστούργημα. Μὲ ἐλάχιστα μέσα μεγάλη ἐντύπωσις. Εἶμαι τελείως συγκινημένος καὶ καταγοητευμένος.

Ὡς ἀργὰ τὴ νύχτα συζητοῦμε ἀκόμη περὶ τῶν ζητημάτων τῆς ἡμέρας καὶ τῶν προβλημάτων τοῦ μέλλοντος. Ἄξιον θαυμα-

σμοῦ στὸν Φύρερ εἶναι πάντα τὸ τρομερὸ λεπτὸ ἔνστικτο, ποῦ δὲν πλανᾶται ποτέ.

Τὸ ἄλλο πρωΐ: Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν περιοχῶν ὅλου τοῦ Κράτους εἶναι συνηθροισμένοι. Ἐκθέτω ἐκτενῶς τὰς γραμμὰς κατευθύνσεως τοῦ ἐρχομένου ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Ἡ μηχανὴ ὁλοκλήρου τῆς καμπάνιας εἶνε ἑτοίμη καὶ περιμένει. Μιλοῦνε ὁ Νταρὲ (Darre, ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας τώρα) καὶ ὁ Βάγκενερ (Wagener) περὶ οἰκονομικῶν καὶ ἀγροτικῶν ζητημάτων. Εἰς τὸ κόμμα κυριαρχεῖ τελεία συμφωνία, ὅπως ποτὲ προτήτερα.

3 Φεβρουαρίου 1932.

Ἡ ἡμέρα σήμερον ἀνήκει στὶς εἰδικὰς συνεδριάσεις. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν περιοχῶν περιμένουν τὴν ἀναγγελία τῆς ὑποψηφιότητος τοῦ προέδρου.

Ματαίως περιμένουν. Σκάκι παίζεται. Ὁ ἔξυπνος δὲν λέγει προτήτερα τὶ θὰ τραβήξη, παρὰ τραβᾶ μόνο. Εἴδησις ἀπὸ τὸ Βερολίνο: ὑπάρχει ἡ τάσις νὰ θυσιασθῆ ὁ Μπρύνιγγ. Ὁ Γκρένερ ἐστάλη ἐμπρός, καθὼς λέγεται, γιὰ νὰ σώση τὸ σύστημα. Θὰ γελασθοῦν, ἂν νομίζουν, πῶς θὰ πιασθοῦμε στὴ φάκα.

Κατὰ τὰς εἰδικὰς συνεδρίας ἀσήμαντοι λογομαχίαι. Ὅλοι εἶναι νευρικοὶ καὶ ἐρεθισμένοι.

Τὸ ἀπόγευμα πάλι λόγοι καὶ συζητήσεις. Ἀπὸ τὸ Βερολῖνο ἔρχονται τηλεφωνήματα. Τὸ κόμμα εἶναι γεμᾶτο ἀνησυχίας, ἐντάσεις, μόλα ταῦτα ὅλοι περιμένουν ἀκόμη σιωπῶντες.

Εἶναι καλὸ ὅταν κανεὶς ἔπειτα ἀπὸ βαρειές, γεμάτες ἐργασία ἡμέρες ζητεῖ τὸ βράδυ ξεκούρασι σ᾽ ἕνα θέατρο ἢ κινηματογράφο. Βλέπαμε ἕνα φὶλμ τῆς Γκρέτα Γκάρμπο καὶ εἴμεθα συγκινημένοι καὶ γοητευμένοι ἀπὸ τὴν παραστατικὴ τέχνη αὐτῆς τῆς μοναδικῆς γυναίκας. Εἶναι ἡ μεγαλύτερη ζῶσα ἠθοποιός. Μπροστὰ σ᾽ αὐτὴ πολλὲς ἄλλες καταδυναστεύουν τὴν τέχνη. Ὁ Φύρερ ἀσχολεῖται στὶς ὥρες τῆς ἀργίας του μὲ σχέδια ἑνὸς νέου οἰκοδομήματος τοῦ κόμματος καὶ μὲ ἀλλαγὴ οἰκοδομῆς τῆς πρωτευούσης. Τὸ ἔχει στὸ προσχέδιο τελείως ἕτοιμο καὶ ἐκλήσσεται κανεὶς πάντα ἐκ νέου μὲ πόσα ζητήματα εἰδικῶς ἀσχολεῖται.

Τὴ νύκτα ἔρχονται σπίτι μου μερικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν περιοχῶν. Ἔχουν κακὴ διάθεσι, γιατὶ δὲν ξέρουν ἀκόμη καμμιὰ ἀπόφασι.

Φοβοῦνται, πῶς ὁ Φύρερ περιμένει πολύ. Αὐτὸς ὁ φόβος εἶναι τόσο ἀστήρικτος, ὅπως ποτέ. Τοὺς ἐνθαρρύνω καὶ ἐπαφίεμαι στὴν πειθαρχία των. Στὸ τέλος εἶναι τελείως εὐχαριστημένοι.

4 Φεβρουαρίου 1932.

Ἡ ἡμέρα τῆς συναθροίσεως τῶν ἀρχηγῶν τῶν περιοχῶν ἐθριάμβευσε. Κατόπιν μιᾶς σειρᾶς ἐκθέσεως, ποὺ εἶναι πολὺ δραστικαί—ὁ συνταγματάρχης Χὶρλ ὁμιλεῖ γιὰ τὸ καθῆκον τῆς ἐργατικῆς θητείας, ποῦ βρίσκεται πάνω στὸ γραφεῖο σὲ προσχέδιο, ἔπειτα ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ. Ἐξηγεῖ τὰ μεγάλα τῆς ἡμέρας προβλήματα, ὅμως τόσο σοβαρὰ καὶ μὲ τόσο χιοῦμορ καὶ ἀφ' ὑψηλοῦ, ποῦ ὅλοι κρέμονται ἀπὸ τοὺς λόγους του. Μένει ἀκράδαντος στὴ γνώμη του. Καθένας ξέρει, ὅτι θὰ κρατηθῆ ἡ παλαιὰ γραμμή.

Τὸ ἀπόγευμα ὁμιλῶ μὲ τὸν Φύρερ ἀκόμη μιὰ φορὰ γιὰ τὸ τελειωτικὸν πρόγραμμα, γιὰ τοὺς μέλλοντας προπαγανδιστικοὺς ἀγῶνας. Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ συνεργάζεται θαυμάσια μὲ τὸν Φύρερ. Εἶναι ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ὅταν μιὰ φορὰ δώσουν τὴν ἐμπιστοσύνη τους σὲ κάποιον τοῦ ἀφήνουν τὴν ἐλευθερίαν στὴν ἐργασία. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ ἀπαιτεῖ γιὰ τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τοὺς ἄλλους πειθαρχία, ἔτσι δίδει καὶ σὲ κάθε ἕναν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτῆ τὸ σεβασμὸ ποῦ τοῦ χρειάζεται. Ὁ ἀντίπαλος τύπος τὸν περιγράφει τελείως ἐσφαλμένως καὶ ψευδῶς. Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ποῦ νὰ ἔχει μέσα του ὀλιγώτερο τὴ διάθεσι τῆς τυρραννίας ἀπὸ αὐτόν.

Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν εἶναι τώρα ἕτοιμος. Δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ πατήσωμε τὸ κουμπὶ καὶ ἡ μηχανὴ τίθεται σὲ κίνησι.

Εἴμεθα σ' ἕνα Ἀτελιὲ τοῦ Μονάχου καὶ παρακολουθοῦμε τὴν ἐργασία ἑνὸς γνωστοῦ γλύπτου. Ἔπειτα ἐξετάζομε τὰ σκίτσα στὸ σπίτι τοῦ καθηγητοῦ Τρόστ (Troost) διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ νέου οἰκοδομήματος γιὰ τὸ «Φαιὸ Οἶκο». Εἶναι θαυμασία, ἡ παρατήρησις πόσο ἀσφαλῶς καὶ σαφῶς ἑτοιμάζεται γιὰ τὴν παραλαβὴ τῆς ἀρχῆς. Οὔτε μιὰ ἐλαφρὰ σκέψις δὲν τὸν κάνει νὰ ἀμφιβάλλη. Ὁμιλεῖ, ἐνεργεῖ καὶ αἰσθάνεται σὲ τρόπο, σὰν νὰ εἴχαμε ἤδη τὴν ἀρχή. Αὐτὸ δίδει σ' ὁλόκληρο τὸ περιβάλλον του μιὰ θαυμασία ἀσφάλεια. Χωρὶς τὸ Φύρερ δὲν εἶναι δυνατὸ οὔτε νὰ σκεφθῆ τὸ ἐθνικοσοσιαλιστικὸ κίνημα.

Τὸ βράδυ ἐξηγεῖ ἀκόμη μιὰ φορὰ μπροστὰ στοὺς ἀρχηγοὺς περιοχῆς τὰς λεπτομερείας τῆς πολιτικῆς καταστάσεως. Καὶ ὁ ἴδιος δὲν ἀρνεῖται ὅτι ἡ κατάστασις εἶναι πολὺ σοβαρά. Ἐκφράζει ὅμως τὴν πεποίθησι, ὅτι θὰ κυριαρχήσωμε τῆς καταστάσεως μὲ ἐπιμέλεια καὶ ἐνεργητικότητα.

Τώρα ὅλοι πᾶνε στὴ δουλειά των. Γράφω ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ συνεδρίου ἕνα ἄρθρο γιὰ τὸ πρόβλημα τῆς τακτικῆς. Ἐλπίζω, ὅτι τὸ ἄρθρο του θὰ διαφωτίση πρὸ πάντων τὴν ὕπαιθρο.

Τὸ βράδυ βλέπομε στὸ ἐθνικὸ θέατρο ἀκόμη «τὴ νυχτερίδα». Μιὰ κλασσικὴ καλὴ παράστασι, γεμάτη ἀπὸ εὐωδιὰ καὶ γλύκα, γεμάτη χάρι καὶ λεπτὸ συναίσθημα. Μ' αὐτὴ ἐξαφανίζεται τὸ βάρος τῆς γῆς.

Ὁ Φύρερ ἔχει μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Χούγκεμπεργκ. Δὲν φοβεῖται νὰ ξεστομίση ὅ,τι θέλει.

Ἡ ἀντίστασις ἀρχίζει νὰ σαστίζη τὸ κίνημά μας. Δὲν θὰ τὴν ὠφελήση τοῦτο. Ἀκόμη ὡς τώρα δὲν ἐνίκησε ποτὲ τὸ περασμένο, τὸ μέλλον. Μόνο κάποτε φαίνεται ἔτσι, ὅμως στὸ τέλος ἔχει πάντα δίκαιο ἡ νεότης. Τὴ νύχτα γυρίζομε στὸ Βερολῖνο. Σχεδὸν ἕως τὸ πρωῒ διεκπεραίωσα ἕνα σωρὸ ἀλληλογραφία.

Στὸ Βερολῖνο τὸ ἴδιο παιγνίδι. Προσανατολίζω σύντομα τοὺς συνεργάτας μου γιὰ τὴν κατάστασι. Ἡ σύνταξις πληροφορεῖται. Ὅλα εἶναι ὑπ' ἀτμόν. Τρελλὸς ἐρεθισμὸς διὰ τοῦ Τύπου. Οἱ λαχανοφυλλάδες ἀνεκάλυψαν ὅτι ὁ Φρίκ (Frick ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν τώρα) προέτεινε κατὰ τὸ 1930 νὰ ἀναθέσουν εἰς τὸν Φύρερ μιὰ δευτερεύουσα θέσι στὸ Χίλντμπουργχάουζεν γιὰ νὰ τοῦ δώσουν τὴν γερμανικὴ ὑπηκοότητα (ὁ Χίτλερ ὡς γνωστὸν ἦτο αὐστριακῆς ὑπηκοότητος). Καλὸ εὕρημα γιὰ τοὺς γελοιογράφους. Ἔπρεπε ὅμως καλύτερα νὰ βάλουν κάτω ἀπ' τὰ ἄπονα μολύβια τους τὸ σύστημα τὸ ἴδιο, τὸ ὁποῖο ἐπιτρέπει σὲ ἕνα στρατιώτη τοῦ μετώπου ποὺ 4 χρόνια πολέμησε γιὰ τὴ Γερμανία, νὰ τοῦ ἀρνεῖται διαρκῶς τὴν ὑπηκοότητα.

Αὐτὸ τὸ θέμα πρέπει νὰ λυθῇ, ἐξ ἄλλου πολὺ σύντομα. Ὁ Φύρερ πρέπει νὰ εἶναι πολὺ καλὰ γερμανὸς πολίτης γιὰ νὰ ἠμπορῇ νὰ θέση ὑποψηφιότητα. Ὁ Κλάγκες (Klagges) λαμβάνει τὴν ἐντολή, νὰ λύση αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἔχει σχεδιασθῆ νὰ ὀνομάσουν

τὸν Φύρερ ἔκτακτον καθηγητὴν στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Μπράουνσβαϊγκ.

Εἶναι γι' αὐτὸν σχεδὸν προσβλητικό, ποιοὺς κρυφοὺς δρόμους πρέπει νὰ βαδίσωμε γιὰ νὰ ἐπιτύχωμε ὅ,τι δίδεται σὲ κάθε Ἑβραῖο-Πολωνό.

Γιὰ νὰ τὰ ποῦμε πιὸ ἁπλᾶ: ὁ Γκρένερ πρέπει νὰ πέση ἔπειτα ὁ Μπρύνιγγ κι' ἔπειτα ὁ Σλάϊχερ. Πρὶν δὲ θὰ πάρωμε ποτὲ ὁλόκληρη τὴ δύναμι.

Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν λόγων μου ὑφίσταται ἀκόμη. Ὁ Γκρένερ μοῦ γράφει μιὰ μικρὴ καὶ ὄχι γενναία ἐπιτολή. Χρειάζονται ἄλλοι ἄνδρες, ὅταν θέλει κανεὶς νὰ δείξη δόντια στὸ μαρξισμό.

Ὁ τύπος κατασκοτώνεται σὲ ἀγρίας ἐφόδους ἐναντίον τοῦ Φρίκ ἂν καὶ ἡ ἱστορία αὐτὴ τῆς ὑπηκοότητος συνέβη πρὸ δύο ἐτῶν.

Πρέπει κανεὶς μόνο νὰ μὴ χάση τὰ νεῦρα καὶ νὰ ἠμπορεῖ νὰ περιμένη.

5 Φεβρουαρίου 1932

Στὴν περιοχὴ τοῦ Κέντρου συνηθροίσθησαν οἱ παληοὶ ἀγωνισταί. Βλέπω τὰ παλαιὰ ἔμπιστα πρόσωπα τοῦ 1926. Ἀνῆκον πάντα γενναῖα καὶ πιστὰ στὸ κίνημα καὶ δὲν ἠρνήθησαν ποτὲ τὸν Φύρερ ὡς ἀρχηγό. Αὐτὸ εἶναι πάντα ἡ πιὸ ὡραία εὐχαρίστησις, ἔτσι νὰ κάθεται κανεὶς μεταξὺ τῶν παλαιῶν συντρόφων καὶ νὰ μιλᾶ γιὰ τὰς ἀναμνήσεις τῶν περασμένων χρόνων. Τὸ κίνημα βλάστησε ὑψηλὰ σὰν κάτω ἀπὸ θεϊκὴ προστασία καὶ ὅλα ποὺ συνέβησαν ἔπρεπε ἔτσι νὰ συμβοῦν γιὰ νὰ γίνωμεν αὐτοὶ ποὺ ἐγίναμε.

Αὐτοὶ οἱ καλοί, παλαιοὶ σύντροφοι ὡδήγησαν στὸ Βερολῖνο νικηφόρο τὸν ἐθνικοσοσιαλισμὸ ἐπάνω ἀπ' ὅλα τὰ ἐμπόδια. Ὅταν μιὰ φορὰ πέση αὐτὸ τὸ κόκκινο προτείχισμα καὶ κυριευθῆ ὀπίσω γιὰ τὸν Γερμανὸ ἡ πρωτεύουσα τότε τὸ εὐχαριστῶ ἀνήκει σ' αὐτούς.

Ἠμπορεῖ κανεὶς ἐπίσης νὰ ἐννοήση ὅτι εἶναι γι' αὐτὸ ὑπερήφανοι, ὅτι ἀγωνίσθηκαν ἀμέσως γι' αὐτὸ ἀπ' τὴν ἀρχήν. Ἔπρεπε νὰ εἶχε πραγματικῶς κανεὶς τότε μιὰ μεγάλη μερίδα ἰδεαλισμοῦ, νὰ ἀνακατευθῆ σ' ἕνα τέτοιο γεγονὸς ποὺ τότε ἐφαίνετο χωρὶς ἐλπίδα.

6 Φεβρουαρίου 1932.

Συνεζήτησα μὲ τοὺς πρώτους συνεργάτας στὴν περιοχὴ Βερολίνου τὴν ἐκλογικὴ ἐκστρατεία γιὰ τὴν πρωτεύουσα. Ζητήματα τῆς τακτικῆς, τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῆς ὀργανώσεως. Θὰ εἶναι θαυμάσια! Αὔριο ἐκλήθησαν ὅλοι οἱ λειτουργοὶ πρὸς γενικὴν ἐπιθεώρησιν τῶν ἀνδρῶν. Ἡ μηχανὴ κατόπιν θὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν.

Ὑπαγορεύω μιὰ ἔκθεσι τῆς καταστάσεως γιὰ τὸ περιοδικό μας τῶν διευθυντῶν ὑπηρεσίας «Θάλησις καὶ Δρόμος». Ἐδῶ ἠμπορῶ νὰ ὁμιλήσω καθαρώτερα καὶ νὰ ὀνομάσω τὰ πράγματα μὲ τὸ καθαυτὸ ὄνομά των.

Ὁ Φύρερ τηλεφωνεῖ. Θὰ εἶναι σὲ δυὸ ἡμέρες πάλι στὸ Βερολῖνο.

7 Φεβρουαρίου 1932.

Τὴν Κυριακὴ αὐτὴ ὡρίσαμε μιὰ πρόβα συναγερμοῦ γιὰ ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ τοῦ Βερολίνου. Στὶς 9 τὸ πρωῒ ἐκδίδεται τὸ σύνθημα: Ἀκριβῶς 12 ἡ ὥρα κάθονται 6.000 Διευθυνταὶ ὑπηρεσιῶν σὲ δυὸ ὑπερπληρωμένας αἰθούσας. Μπροστὰ στὶς πόρτες εὑρίσκονται ἀκόμη 800 ποὺ δὲν εὑρίσκουν μέσα πιὰ θέσι. Ἐπέτυχε θαυμάσια. Μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν αὐτῶν ἡ διάθεσις εἶναι ἐξαιρετικὰ καλή. Τὸ κόμμα εἶναι ἀποφασισμένο νὰ ἀγωνισθῇ καὶ ὄχι μόνον αὐτό, θέλει καὶ ζητεῖ νὰ ἀγωνισθῇ. Θὰ ἦτο ἐπίσης παράξενο, μία ὀργάνωσις ποὺ εἶναι προετοιμασμένη καὶ μορφωμένη γιὰ ἀγῶνα, νὰ θελήσῃ νὰ κρυφθῇ πρὸ μιᾶς ἀποφασιστικῆς μάχης.

Κάπου κάπου διασταυρώνεται κανεὶς μὲ κάποιον ἀστικὰ σκεπτόμενον ἄνθρωπον, ποὺ δὲν ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὴν παροῦσαν κατάστασιν.

Ἀρχίζει νὰ φέρῃ ἐπιχειρήματα τὰ ὁποῖα ἀπὸ τὸ ἕνα αὐτὶ μπαίνουν καὶ τ' ἄλλο βγαίνουν. Δὲν ἔχει κανένα σκοπὸ νὰ συζητοῦμε παρακάτω. Ἐδῶ χαίνουν δύο κόσμοι μακρυά ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον. Ὁ ἕνας ποὺ εἶναι γεννημένος γιὰ τὸν ἀγῶνα καὶ ὁ ἄλλος γιὰ τὴν ἡσυχία. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐπέλθῃ συνεννόησις καὶ φιλία. Ἐδῶ πρέπει νὰ κυριαρχήσῃ ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος φυσικὰ νὰ πέσῃ.

'Ακόμη κι' ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν καλὴ θέλησι, περνοῦν μπροστὰ στὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ κινήματός μας χωρὶς νὰ τὰς ἐννοοῦν. Πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς γεννημένος γιὰ τὸν ἐθνικοσοσιαλισμό. Κάποιοι τὸ αἰσθάνονται καὶ τὸ ἀναγνωρίζουν ἀργά, ὅμως εἶναι στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς των ἐθνικοσοσιαλισταί. Κάποιοι ἀσχολοῦνται χρόνια μὲ ἡμᾶς καὶ δὲν εὑρίσκουν πουθενὰ τὴν εἴσοδο γιὰ τὴν πραγματικὴ οὐσία τῆς ἀποστολῆς μας.

Τὸ βράδυ τὸ Σπὸρτ-Παλὰστ εἶναι ὑπερβαλικὰ γεμᾶτο. Δὲν ἔχω ἄδεια νὰ ὁμιλήσω. Στὴ θέσι μου ὁμιλεῖ ὁ Βίλικενς (Willikens). Χρειάζεται θάρρος νὰ καταστήσῃ κανεὶς στὴ μεγάλη πρωτεύουσα νοητὰ τὰ ἐνδιαφέροντα τοὺς χωρικούς. Κανένα ἄλλο κόμμα δὲν τὸ ἀπετόλμησε πρίν.

"Οταν ὁ Βίλικενς θέλει νὰ ἀναγνώσῃ στὸ ἀκροατήριο δυὸ φράσεις ποῦ ἔγραψα σηκώνεται ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ἀστυνομίας καὶ διαλύει τὴ συνάθροισι. "Ενα τρελλό, ἐκκωφαντικό, κοντζέρτο ἀπὸ σφυρίγματα. "Ομως ὅλα πᾶνε καλὰ ἀκόμη.

8 Φεβρουαρίου 1932.

'Η οἰκονομική μας κατάστασις διορθώνεται ἀπὸ ἡμέρας σὲ ἡμέρα. Τὰ ἔξοδα τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος εἶναι ἐξησφαλισμένα. 'Η σύνταξις εἶναι ὁλόκληρη διατεθειμένη γιὰ τὴ προπαγάνδα καὶ παρέχει τὴν ἐγγύησιν ὅτι καὶ ὁ ὁμόφρων τύπος θὰ πάρῃ μέρος ἐπιτυχῶς στοὺς μεγάλους ἀποφασιστικοὺς ἀγῶνας.

Γράφω ἕνα δριμὺ ἄρθρο ἐναντίον τοῦ Μπρύνιγγ. Οἱ μορφωμένοι ἰσχυρίζονται πῶς ὅσο πιὸ συχνὰ μεταχειρίζεται κανεὶς τὸ ἴδιο θέμα τόσο τὸ κοινὸ μένει ἀδιάφορο. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια. Πρόκειται μόνο πῶς μεταχειρίζεται κανεὶς ἕνα θέμα. "Οταν κανεὶς κατέχει τὸ δῶρο νὰ τὸ διαφωτίζει πάντα ἀπὸ ἄλλη πλευρά, πάντα εὑρίσκει νέους τύπους τῶν ἀποδείξεων καὶ πάντα φέρει, πιὸ δραστικὰ καὶ ἔντονα ἐπιχειρήματα γιὰ τὴν ἄποψί του, ὥστε νὰ μὴ σβύσῃ ποτὲ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ τοὐναντίον μάλιστα γίνεται πιὸ δυνατό.

'Εξ ἄλλου τί καταλαβαίνει μιὰ ἀστικὴ ψυχὴ ἀπὸ τὸ λαό; 'Η γερμανικὴ μορφωμένη τάξις ἀπέδειξε πῶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ κυβερνήσῃ τὸ λαό, ἀλλοιῶς δὲν θὰ ἦτο δυνατόν, νὰ τῆς ἁρπάξῃ ἀπὸ τὰ χέρια ὁ μαρξισμὸς τὴν ὁδηγία τοῦ λαοῦ.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ στὸ ξενοδοχεῖο «Πρίγκηψ Ἄλμπρεχτ» πρὸ ἑνὸς προσκεκλημένου κύκλου. Ἀρχίζουν καὶ ἐδῶ νὰ ἀναλύουν τὰ προβλήματα τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ. Φυσικὰ μὲ τὸν δικόν των τὸν τρόπο, μὲ κάποια ἔπαρσι καὶ ἀπὸ τὸ μάκρος τῆς ἀποστάσεως. Δὲν ἠμποροῦν νὰ καταλάβουν, ὅτι ἐμφανίζομεν ἀληθινὰ κάτι θεμελιωδῶς νέο, ὅτι δὲν θέλομεν καὶ δὲν ἠμποροῦμε νὰ παραβληθοῦμε μὲ ἄλλο κόμμα, ὅτι ἔχομεν ὡς σκοπό μας τὸ σύνολον τοῦ Κράτους καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν ὁλόκληρη τὴ δύναμι, γιὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ἀληθινὰ τὸ σκοπό μας.

Προσεκάλεσα σ' αὐτὸν τὸν κύκλο τῶν προσκεκλημένων μιὰ ὁλόκληρη σειρὰ ἀπὸ ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου καὶ προϊσταμένους ἐργατικῶν σωμάτων. Ἂς γνωρίζουν, ὅτι ἐδῶ ὁμιλῶ διαφορετικὰ παρὰ στὸ λαό.

Δίνω στὸν Μπρύνιγγ ἕνα δυνατὸ κτύπημα. Τὸ ἀκροατήριο εἶναι στὴν ἀρχὴ τελείως ψυχρό. Στὸ τέλος ἐπιτυγχάνω νὰ τοὺς σύρω μὲ τὸ μέρος μου. Ἡ βραδυὰ ἦτο γιὰ μᾶς ἕνα μεγάλο κέρδος. Ἕνα τέτοιο κέρδος φυσικὰ δὲν ἐκφράζεται σὲ ἀριθμούς, ὅμως εἰς τὴν αὐξάνουσαν ἐπίδρασιν τοῦ κινήματος δὲν πρέπει νὰ μὴ ἀναγνωρισθῇ.

9 Φεβρουαρίου 1932.

Ὁ Φύρερ εἶναι πάλι στὸ Βερολῖνο. Στὸ Καϊζερ-χὸφ ἐκ νέου συζητήσεις περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ προέδρου. Τὸ πᾶν μένει ἀκόμα ἐκκρεμές. Οἱ χαλυβδόκρανοι εἶναι ἀναποφάσιστοι. Περιμένομεν.

Πνιγόμεθα σχεδὸν ἀπὸ τὰ βουνὰ τῆς ἐργασίας.

Στὸ Σπὸρ-παλὰστ παρουσιάσθησαν 15.000 ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου πρὸς συναγερμόν. Φανταστική, κυριαρχοῦσα εἰκόνα. Ὁ καρπὸς ἑξαετοῦς ἐργασίας. Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ μπροστά τους μὲ θαυμασία δύναμι. Ἔπειτα ἐπὶ δύο ὥρας ἐπιθεωρεῖ τὰ μέτωπα. Ἡ στερεότης τοῦ κόμματος κατεδείχθη πάλι κι' ἐδῶ μιὰ φορά.

Τὸ Τάγμα Ἐφόδου Βερολίνου ἔχει δύναμι. Μέσα ἀπὸ πόσους ἀγῶνας καὶ καταδιώξεις δὲν πέρασαν μέχρι τοῦδε αὐτοὶ οἱ ἄνδρες; Ἐσκληρύνθησαν στὴν τρομοκρατία καὶ τὰς ἀπαγορεύσεις.

Τώρα περιμένουν ἀκράδαντοι τὸ σύνθημα, νὰ βαδίσουν.

Τὸ βράδυ στὸ σπίτι καθήμεθα ὅλοι μὲ τὸν Φύρερ ἀκόμη

ἀργά. Πρῶτα συνεζητήσαμε τὴν πολιτικὴ κατάστασι κι' ἔπειτα ἀκούσαμε μουσική.

10 Φεβρουαρίου 1932.

Τὸ «Κάϊζερ-χὸφ» εἶναι πάλι τὸ γενικὸ κατάλυμμα. Ἐδῶ μαζεύονται τὸ ἀπόγευμα ἀπὸ ὅλο τὸ Κράτος οἱ πιὸ σημαντικοὶ ἄνδρες τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος γύρω στὸν «Φύρερ».

Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ τὸ βράδυ μέσα στὶς γεμάτες σάλες τοῦ Τένις πρὸς τὰ Τάγματα Ἀμύνης, πρὸς τὴν νεολαίαν τοῦ Χίτλερ καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ὑπηρεσιῶν. Ὁ Φύρερ ἔχει καλὴ διάθεσι. Κάνει μιὰ γενικὴ ἐπιθεώρησι τοῦ τάγματος τοῦ Βερολίνου, πρὶν ἀρχίση τὸν ἀγῶνα.

Τὸ βράδυ εἶναι μαζί του ὅλοι οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Ταγμάτων Ἐφόδου καὶ Ἀμύνης στὸ «Κάϊζερ-χόφ». Εἶναι θαυμάσιο τὸ νὰ παίρνη κανεὶς πάντα νέα δύναμι καὶ νέο θάρρος ἀπὸ τοὺς δυνατοὺς αὐτοὺς ἄνδρας.

Τὰ Τάγματα Ἐφόδου εἶναι καὶ μένουν ἡ ἀφρόκρεμα τοῦ κόμματος. Ἵστανται ἐπάνω ἀπ' ὅλα. Ἀκλόνητα καὶ πιστὰ πρὸς τὸν Φύρ ρ καὶ πρὸς τὸ κίνημα. Σκληρὰ στὸν ἀγῶνα. Ἀδιάλλακτα εἰς τὰ ἀξιώματα τοῦ κόμματος. Ἡ προφυλακὴ τῆς γερμανικῆς ἐπαναστάσεως.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἀστυνομίας τοῦ Βερολίνου Grezinski (Γκρετζίνσκι) προέτεινε σ' ἕνα λόγο του στὴ Λειψία νὰ διώξουν τὸν Φύρερ ἀπὸ τὴ Γερμανία μὲ τὴ μάστιγα. Αὐτὸ ὀνομάζει τὸ ἀντίθετο κόμμα ἱπποτικὸν ἀγῶνα. Θὰ πετάξωμε αὐτὰ τὰ λόγια μέσα στὶς μάζες. Αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ δειλοῦ αὐτοῦ ἀστοῦ πρέπει νὰ μένη ἀλησμόνητος. Μῆνες ὁλόκληρες θὰ τὸ φωνάζομε μέσα στ' αὐτιά του κι' ἔπειτα θὰ δοῦμε ποιὸς θὰ διωχθῆ ἀπὸ τὴ Γερμανία μὲ τὴ μάστιγα. Ὁ Φύρερ ἢ ὁ Γκρετζίνσκι.

Ἔξω μιὰ κρύα χειμωνιάτικη ἡμέρα. Στὸν καθαρὸ ἀέρα ἀναπηδοῦν καθαραὶ ἀποφάσεις. Δὲν θὰ περιμένουν πιὰ πολὺν καιρό.

11 Φεβρουαρίου 1932.

Ἔγραψα ἤδη τὴν ἔκκλησι γιὰ τὰς ἐκλογάς. Τώρα αἱ ἀπαγορεύσεις λόγων διαδέχεται ἡ μιὰ τὴν ἄλλη. Ὁ μαρξισμὸς τῆς Κυβερνήσεως λυσσᾶ γιὰ τελευταία φορά. Ἂν κρατήσωμε τὴ ψυχραιμία μας ἔχομε τὴ νίκη βεβαία μὲ τὸ μέρος μας.

Ὁ Φύρερ διαπραγματεύεται ἀκόμη μιὰ φορὰ μὲ τὶς διάφορες ἀρχές. Ὁμιλεῖ μὲ τὸν Χούγκενμπεργκ καὶ ἄλλους. Ὅλες αὐτὲς ὅμως οἱ ὁμιλίες δὲν φέρουν κανένα ἀποτέλεσμα.

Κατακουρασμένος ἐργάζομαι μηχανικά. Στὴν πόλη κυκλοφοροῦν φῆμες γιὰ τὴν πτῶσι τῶν Ὑπουργείων καὶ ἄλλα διάφορα. Ὅλα αὐτὰ ὅμως εἶναι παραμύθια.

Τὸ βράδυ καθήμεθα μὲ τὸν Φύρερ στὸ σπίτι. Προσκαλέσαμεν ἕνα μικρὸν κύκλο ἠθοποιῶν, ποῦ βλέπουν τὸν Φύρερ γιὰ πρώτη φορὰ καὶ ποῦ ἐκπλήττονται, πόσο διαφορετικὸς εἶναι ἀπὸ τὰ σκίτσα ποῦ σχεδιάζουν οἱ ἑβραϊκὲς λαχανοφυλλάδες.

Ὁ Χανζστένγκς παίζει θαυμασία μουσική.

Τὸ ἄρθρο μου γιὰ τὸ ζήτημα τῆς προεδρείας σχολιάζεται καὶ συζητεῖται σ' ὁλόκληρο τὸν τύπο. Ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀκόμη ἐκκρεμής.

12 Φεβρουαρίου 1932.

Λογαριάζω μαζὶ μὲ τὸν Φύρερ ἀκόμη μιὰ φορὰ στὸ Κάϊζερχὸφ ὅλους τοὺς ἀριθμούς. Εἶναι ριψοκίνδυνο, ὅμως πρέπει νὰ τὸ τολμήσωμε.

Ὁ κῦβος ἐρρίφθη.

Φεύγω γιὰ τὸ Ἀνόβερο, γιὰ νὰ ὁμιλήσω ἐκεῖ. Ἡ αἴθουσα εἶναι μὲ 6000 ἀνθρώπους γεμάτη. Μόνο μὲ διάφορες πονηρίες μοῦ ἔγινε δυνατὸ νὰ ἐπιτύχω ἄδεια νὰ μιλήσω. Ἐδῶ ἠμπορῶ πάλι νὰ τινάξω τὴν καρδιά μου, στερνὰ ἀπὸ τόσον καιρὸ σιωπῆς..

Τὴ νύκτα φεύγω ἀμέσως πίσω στὸ Βερολῖνο.

Ὁ Φύρερ εἶναι πάλι στὸ Μόναχο· ἡ φανερὴ ἀπόφασις ἀνεβλήθη γιὰ μερικὲς ἡμέρες.

Ἔξω παγωνιά. Φεύγω μὲ αὐτοκίνητο γιὰ τὴ Δρέσδη καὶ Χέμνιτζ.

13 Φεβρουαρίου 1932.

Στὸ δρόμο ἔγραψα ἐκκλήσεις γιὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα καὶ γιὰ συλλογὴ χρημάτων. Πρέπει νὰ χωθῆ κανεὶς παντοῦ, εἰδ' ἄλλως ὁ ἀγών μας θὰ σκοντάψη.

Στὴ Δρέσδη εἶδα στὸ θέατρο μιὰ ὡραία παράστασι τοῦ Πάρσιφαλ. Ἐνεργεῖ σὰν λειτουργία. Ἡ Ὄπερα τῆς Δρέσδης εἶναι ἕνα θαῦμα ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ἀκουστικῆς. Εἶναι μιὰ εὐχα-

ρίστησις νὰ βλέπῃ κανεὶς ἕνα τέτοιο τέλειο θεατρικὸ σύνολο. Στὸ Βερολῖνο ἀποτελοῦνται τὰ θέατρα μόνο ἀπὸ «ἀσιατικὴ ὀρδὴ πάνω στὴν ἀμμώδη γῆ τῆς Μάρκ». Ἡ τελευταία πρᾶξις εἶναι συγκινητικὴ σὰν ἱεροτελεστία. Τὸ βράδυ ἐπισκέπτομαι καὶ φρεσκάρω τοὺς σημαντικοὺς ὀπαδοὺς τοῦ κόμματος στὴ Δρέσδη. Εἶναι γενναῖοι, καλοὶ σύντροφοοι, ποὺ δὲν θέλουν τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ ἐργασθοῦν καὶ νὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ τὸ κίνημα.

Κυριακὴ πρωΐ φεύγω γιὰ τὸ Χέμνιτζ. Ἐκεῖ κάθηνται στὸ στὸ Μάρμορ-παλὰστ 3.000 ἀρχηγοὶ ὑπηρεσίας, ποὺ ζητοῦν νὰ μάθουν ἐντελῶς τὴν πολιτικὴ κατάστασι. Τὸ Μάρμορ-παλὰστ ξυπνᾶ μέσα μου πολλὲς ἀναμνήσεις.

Ἐδῶ κοίτονταν κάποτε τὰ σπασμένα καθίσματα καὶ τραπέζια σὲ σωροὺς καὶ ἡ σάλα ἤτανε βαμένη μὲ αἷμα συντρόφων τοῦ κόμματος. Τώρα βασιλεύει χαρὰ καὶ διάθεσις ἀγῶνος γιὰ τὴν ἐθνικοσοσιαλιστικὴν ἰδέα.

Συζητῶ τὴν πολιτικὴ κατάστασι καὶ ἐξάγω ἀποτελέσματα. Γιὰ πρώτη φορὰ ὁμιλῶ στὴ δημοσιότητα μὲ καθαρότητα. Τὸ κόμμα ἠξεύρει περὶ τίνος πρόκειται καὶ ἐπιχειρεῖ τὸ ἀποφασιστικὸ βῆμα.

Τὴ νύχτα γυρίζω μέσα Δρέσδης στὸ Βερολῖνο.

Τὴ ἑβδομάδα αὐτὴ πρέπει νὰ διευκρινισθῇ τὸ ζήτημα δημοσίως τῆς προεδρείας. Ἕνα εἶναι βέβαιο : Δὲν θὰ ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τὸ ἀξίωμά μας !

15 Φεβρουαρίου 1932.

Διακηρύσσεται ἡ ὑποψηφιότης τοῦ Χίντεμπουργκ. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ἐφεδρείας δημοσιεύει μιὰ ἔκκλησι. Τώρα εἴμεθα κι' ἡμεῖς ἐλεύθεροι. Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν ἀπεφασίσθη. Τώρα δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κρυβώμεθα μὲ τὴν ἀπόφασή μας.

16 Φεβρουαρίου 1932.

Ὁμιλῶ μὲ ἕναν σημαίνοντα βουλευτὴ τοῦ Γερμανοεθνικοῦ κόμματος. Κάνει τρελλοὺς λογαριασμοὺς γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ προέδρου. Ὁ Τέλμαν ἔχει πιότερες δυνατότητες ἐπιτυχίας ἀπὸ τὸν Χίντεμπουργκ. Φοβερό ! Πόσο μακρυὰ ζοῦν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ τοῦ λαοῦ διάθεσι !

Ἐξ ἄλλου μοῦ φαίνεται πὼς εἶναι τὸ ἴδιο σὰν νὰ παρακαλῇ κανεὶς γιὰ καλὸ καιρό, ὅταν οἱ γερμανο-ἐθνικοὶ προβάλλουν τὸν ἰδικόν των ὑποψήφιον.

Ὁμιλῶ μὲ τρεῖς γνωστοὺς ἀμερικανοὺς δημοσιογράφους καὶ ὁμιλῶ ἕνα ὁλόκληρο ἀπόγευμα μαζί τους γιὰ νὰ τοὺς πείσω γιὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ σχεδίου μας. Εἶναι διστακτικοί, στὸ τέλος ὅμως πείθονται ὅτι ὁ Φύρερ στὸ τέλος θὰ κερδίσῃ.

Ἐργάζομαι τόσο, σὰν νὰ ἔχῃ ἀρχίσει ὁ ἐκλογικὸς ἀγών· Αὐτὸ ἔχει κάποιες δυσκολίες, ἐπειδὴ ὁ Φύρερ δὲν προεβλήθη ἀκόμα ἐπισήμως ὡς ὑποψήφιος.

17 Φεβρουαρίου 1932.

Σήμερα θὰ ἐκδοθῇ πάλιν ἡ ἀπαγόρευσις τῶν λόγων μου.

Ἀφοῦ δὲν ἠμπορῶ νὰ περνῶ τὶς βραδυές μου σὲ συναθροίσεις, πηγαίνω τὰ βράδια στὸ θέατρο. Πρὸ πάντων οἱ μελωδίες τοῦ Πουτσίνι εἶναι πάντα συγκινητικὲς καὶ θελκτικές. Εἶναι μουσικὸς ὡς τὸ αἷμα. Οἱ τελευταῖοι μοντέρνοι μουσικοὶ ἂς πᾶνε νὰ κρυφθοῦν ἐμπρὸς σ' αὐτὸν τὸν πλοῦτον ἐφευρετικότητος καὶ αἰσθήματος.

18 Φεβρουαρίου 1932.

Τὴ Δευτέρα αἴρεται ἡ ἀπαγόρευσις τῶν λόγων μου. Προπαγανδιστικαὶ εἰκόνες καὶ φύλλα ὑπαγορεύονται καὶ σχεδιάζονται. Ὁ τύπος εἶναι φορτωμένος μὲ ἐντολὰς καὶ παραγγελίας. Ὅταν ἀναγγελθῇ ἐπισήμως ἡ ὑποψηφιότης πρέπει σὲ μιὰ ὥρα νὰ προχωρῇ ὁ ἐκλογικὸς ἀγών.

Ὁμιλῶ μὲ ἕναν γνωστὸ ἰταλὸ φασίστα Forges Sevanzati. Κουβεντιάζαμε δυὸ ὧρες γιὰ τὰ θεμελιώδη προβλήματα τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ. Εἶναι ριζοσπαστικὸς ἐναντίον τῶν ἀστῶν «Frappez fort» λέγει, ὅταν τὸ βράδυ πηγαίνω στὸ ξενοδοχεῖο «Πρίγκηψ Ἄλμπερχτ» γιὰ νὰ ὁμιλήσω μπροστὰ σὲ προσκεκλημένους. Ὁ φασισμὸς κατάλαβε, ὅτι τὸ γερμανικὸ πρόβλημα εἶναι αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὴ πρώτη γραμμὴ ἀπὸ τὰ ἄλλα εὐρωπαϊκὰ προβλήματα. Μόνον μετὰ τὴ λύσι του θὰ ἠμποροῦν νὰ συζητηθοῦν τὰ ἄλλα εὐρωπαϊκὰ ζητήματα.

Τὸ ξενοδοχεῖον Πρίγκηψ Ἄλπρεχτ γεμᾶτο. Βρίσκω εὐκαιρία

νὰ ἐξηγήσω τὸν ἐθνικοσοσιαλισμὸ ἀπὸ τὶς ρίζες του. Κατόπιν ἐξάγω τὰ συμπεράσματα ἀπὸ τὴ στιγμιαία κατάστασι.

Μεγάλη ἐπιτυχία!

Γιὰ τὸ Κάϊζερ—χόφ. Ὁ Φύρερ ἔφθασε. Χαλυβδόκρανοι καὶ γερμανοεθνικοὶ πῆραν κι' αὐτοὶ τὴν ἀπόφασι. Προβάλλουν ἕνα δικό των ὑποψήφιο. Καὶ ἀκριβῶς τὸν Ντύστενμπεργκ!

Ἂς τὸ κάνουν! Στὸ τέλος θὰ πληρώσουν τὰ σπασμένα.

Πρέπει νἄχουμε τὸ θάρρος, νὰ ἀντιμετωπίσωμε τὸν κίνδυνο!

19 Φεβρουαρίου 1932.

Μὲ τὸν Φύρερ στὸ Κάϊζερ-χόφ. Μιλήσαμε ἐπὶ μακρὸν ὁλομόναχοι.

Ὁ κῦβος ἐρρίφθη.

Τὸ Πρωσσικὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν ζητεῖ στὴν ἀρχὴ τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος νὰ ἐξευτελίση τὸ Κόμμα μας. Θὰ πολεμήσωμεν.

Ὁλόκληρος ὁ ὀργανισμὸς ἐργάζεται γιὰ νὰ εὕρῃ τὸ χρῆμα, ποὺ εἶναι ἀναγκαῖον γιὰ τὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα.

Οἱ γερμανοεθνικοὶ εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ προβάλλουν ἰδικό των ὑποψήφιο. Ὁ Ντύστεμπεργκ στὴν πρώτη γραμμή! Δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνει καλύτερο ἀπὸ αὐτό.

Τὴν Δευτέρα ὁμιλῶ στὸ Σπόρτ-Παλάστ. Τὸ τμῆμα προπαγάνδας μετεφέρθη ἀπὸ τὸν «Φαιὸ Οἶκο» τοῦ Μονάχου γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο στὸ Βερολῖνο.

20 Φεβρουαρίου 1932.

Μὲ τὸ τμῆμα τῆς προπαγάνδας καθώρισα τὴν τεχνικὴ τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος σ' ὅλες του τὶς λεπτομέρειες. Εἰκόνες διαφημίσεως, φύλλα καὶ μονογραφίαι εἶναι ἤδη ἕτοιμα. Τέσσαρα μεγάλα σχέδια θὰ τυπωθοῦν. Οἱ ζωγράφοι ἐργάζονται πυρετωδῶς. Μᾶς λείπουν κεφάλια, μὲ μεγάλες ἰδέες γιὰ τὰ σχέδια.

Ἔχω τὴν ὑπερηφάνεια νὰ κάνω τὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα τοῦ χρόνου αὐτοῦ καλλιτέχνημα τῆς προπαγάνδας.

Τὸ σύνθημα γιὰ τὸν πρῶτο εἶναι: «Τέλος τώρα!»

Ὁ κόμης Χέλντορφ ἦτο στοῦ Σλάϊχερ. Αἰσθάνεται τὸν ἑαυτόν του τελείως ἀσφαλῆ καὶ πιστεύει ὅτι ὁ ἐθνικοσοσιαλισμὸς

είναι μιὰ παροδικὴ ἐμφάνισις. Ἴσως τὸ χρόνο τοῦτο ν' ἀλλάξῃ ἀπότομα ἰδέα καὶ νὰ ἀπογοητευθῇ.

Πρέπει μόνο νὰ ἐργασθοῦμε. Εἶναι καλὸ ποὺ ὁ καιρὸς τῶν σκέψεων περὶ τακτικῆς ἐπέρασε.

Ὁ μέλλων ἐκλογικὸς ἀγὼν θὰ εἶναι ἕνας λογαριασμὸς μὲ τὸν Μπρύνιγγ καὶ ἕνα μεγάλο ξύπνημα ἀπὸ τὰ 14 χρόνια τῆς καταπτώσεως.

Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ δυναμώσωμεν καὶ νὰ κατακτήσωμεν τοὺς ἀμφιβάλλοντας καὶ τοὺς μισθούς.

21 Φεβρουαρίου 1932.

Εἴμεθα μὲ μερικοὺς ἰταλοὺς φασίστας στὸ Καΐζερ-χὸφ στὸν Φύρερ. Μιλήσαμε γιὰ ζητήματα τῆς πλουτοκρατίας καὶ τοῦ ἀντισημιτισμοῦ. Γενικῶς εἴμεθα σύμφωνοι. Ὁ φασισμὸς ἔχει ἀπέναντι τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ἁπλούστερη θέσι παρὰ ἡμεῖς. Μόλις ὑπάρχουν Ἑβραῖοι στὴν Ἰταλία. Στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς των εἶναι ὅλοι ἀντισημῖται.

Κάναμε μιὰ διαφημιστικὴ εἰκόνα ἀπὸ κεφάλια τοῦ συστήματος καὶ τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ. Ἡ ἀντιπαράστασις εἶναι θαυμασία. Ὁ Χούγκενμπεργκ ἦτο στὸ Φύρερ! Προτείνει ὡς ὑποψηφίους τὸν Φέγκλερ καὶ τὸν πρίγκηπα Ὀσκὰρ τῆς Πρωσίας. Περίεργο! πόσο ὀλίγο γνωρίζει τὴ λαϊκὴ ψυχή! Τὸ γερμανοεθνικὸ κόμμα εἶναι καὶ μένει ἡ ὀργάνωσις ὅλων τῶν ἀντιδραστικῶν δυνάμεων. Πρέπει νὰ ἀναλάβωμεν τὸν ἀγῶνα ἐναντίον της.

Ἡ αἰώνια ἀναμονὴ ἐξαισθενεῖ.

22 Φεβρουαρίου 1932.

Αἱ διαφημιστικαὶ εἰκόνες μας ἔγιναν θαυμάσιες. Ἡ προπαγάνδα θὰ διεκπεραιωθῇ μὲ ὅλα τὰ μέσα. Ὁλόκληρος ἡ χώρα πρέπει νὰ τὴν προσέξῃ.

Στὸ Καΐζερ-χὸφ μὲ τὸν Φύρερ. Ὁ Φρὶκ καὶ ὁ Μποὺχ εἶναι ἐπίσης μαζί. Μιλῶ γιὰ τὴ σειρὰ τῶν στοχασμῶν τοῦ λόγου μας στὸ Ράϊχσταγ. Ὁ Φύρερ συμφωνεῖ. Ἐλπίζω πῶς εἶμαι σὲ καλὰ κέφια. Ὁ Φύρερ συζητεῖ ἐπὶ μακρὸν μαζί μας τὰ προβλήματα τῆς μελλούσης ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Στὸ τέλος ὡμιλήσαμε πάλι μιὰ φορὰ γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ ὑποψηφίου διὰ τὴν προεδρείαν.

Τὸ κυριώτερο εἶναι, ὅτι τώρα θὰ διασπασθῆ πιὰ ἡ σιωπή. Ὁ Φύρερ μοῦ δίδει τὴν ἄδεια, νὰ ἀρχίσω τὸ βράδυ στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Δόξα τῷ Θεῷ!

Ἔχω τώρα τὴ δυνατότητα, νὰ ἐπεξεργασθῶ τὴν ἔκθεσί μου τελείως γιὰ τὴν μεγάλη Συνέλευσι. Εἰδοποιῶ τὰ τάγματα ἐφόδου καὶ τὴν πολιτικὴ διεύθυνσι. Ὅλοι εἶναι ἐνθουσιασμένοι.

Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ τελείως γεμᾶτο. Γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν τῶν περιοχῶν δυτικῆς, ἀνατολικῆς καὶ βορείας. Ἀμέσως στὴν ἀρχὴ τρικυμιώδης ἐνθουσιασμός. Ὅταν μετὰ μιὰ ὥρα ὁμιλίας ἀναγγέλλω ἐπισήμως τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Φύρερ λυσσᾶ ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ τὸ πλῆθος ἐπὶ 10 λεπτά. Οἱ ἐξέδρες κινδυνεύουν νὰ κρημνισθοῦν. Ἕνα δυνατὸ ὅραμα. Ἄγριαι ἀφοσιώσεως ἐνδείξεις γιὰ τὸν Φύρερ. Ὅλοι στέκουν ὀρθοὶ καὶ φωνάζουν καὶ ἐνθουσιοῦν. Αὐτὸ εἶναι πραγματικῶς ἕνα κίνημα, ποὺ πρέπει νὰ νικήση. Κυριαρχεῖ τρικυμία ἐνθουσιασμοῦ. Ὁ κόμης Χέλντορφ προχωρεῖ στὸ τέλος πρὸς τὸ μικρόφωνον καὶ ἐν ὀνόματι τῶν Ταγμάτων Ἐφόδου ὁρκίζεται πίστιν πρὸς τὸν Φύρερ. Μιὰ παράξενη διάθεσις κυριαρχεῖ. Οἱ ἄνθρωποι γελοῦν καὶ κλαῖνε συγχρόνως. Πολλοὶ εἶναι ἐκτὸς ἑαυτῶν. Ἐδῶ ἐσχηματίσθη γιὰ πρώτη φορὰ ἡ ἔννοια τῆς λαϊκῆς ἀναγεννήσεως.

Ἀργὰ τὴν νύκτα τηλεφωνεῖ ὁ Φύρερ. Τοῦ ἐκθέτω ὅλα καὶ ἀργὰ ἔρχεται κατόπιν σπίτι μας. Εἶναι εὐχαριστημένος ποὺ τόσο ἐπέτυχε ἡ ἀγγελία τῆς ὑποψηφιότητός του. Εἶναι καὶ μένει πάντα ὁ ἀρχηγός μας!

Πρέπει θέλοντας καὶ μὴ νὰ ἀρχίσωμε τὸν πρῶτον ὀξὺν ἀγῶνα μὲ τὴν ἀντίδρασι. Τὴν ἀντιπροσωπεύει ὁ Ντύστερμπεργκ. Στηριζόμεθα μόνο στὰς δικάς μας δυνάμεις. Ἔτσι εἶναι πιὸ καλά. Εἴμεθα μ' αὐτὸ ἠναγκασμένοι νὰ κινητοποιήσωμε ὅλας μας τὰς δυνάμεις.

Ὁ Φύρερ διηγεῖται ἐπὶ μακρὸν ἀπὸ τὰ πολεμικά του χρόνια. Εἶναι τόσο μεγάλος καὶ συναρπάζει. Ὅταν φεύγει, ἀφήνει στοὺς ὀλίγους γύρω του μιὰ ἑορτάσιμη ἀτμόσφαιρα.

23 Φεβρουαρίου 1932.

Ὁ τύπος μὲ ὑβρίζει μὲ τὸν πιὸ ἀδιάντροπο τρόπο. Ἰσχυρίζεται πῶς ἐξηνάγκασα τὸν Φύρερ γιὰ ὑποψηφιότητα. Πόσο

στραβὴ ἰδέα ἔχουν οἱ λαχανοφυλλάδες! ἢ μᾶλλον κάνουν πὼς ἔχουν ἁπλῶς αὐτὰς τὰς ἰδέας!

Ἐν συντομίᾳ ὁ ἀγὼν ἤρχισε μὲ μεγάλη δύναμι. Ὁ δρόμος εἶναι ἐλεύθερος. Τὰ πολιτικὰ στρατόπεδα προχωροῦν πρὸς τὴν ἀποφασιστικὴ μάχη. Μέρα γεμάτη ἀπὸ συμβάντα. Τὸ πρωΐ συνεδρίασις τοῦ τμήματός μας στὴ Βουλή. Ὁ Φρὶκ περιγράφει καταλεπτῶς τὴν κατάστασι. Ἡ τυπικὴ γερμανικὴ ὑπηκοότης τοῦ Φύρερ θὰ γίνη αὔριο. Κι' ἐδῶ ἀκόμη μᾶς φέρει δυσκολίες τὸ γερμανοεθνικὸ κόμμα στὸ Μπράουνσβάϊγκ.

Στὸ Κάϊζερ-χὸφ μακρὰ συμβούλια. Ὁ Κλάγγες εἶναι ἐδῶ. Ἂς ἐλπίσωμε πὼς θὰ ἐπιτύχη μὲ τὴν καμπάνια του.

Ἡ διάθεσις τῶν ὑπαρχηγῶν εἶναι θαυμασία. Ὅλοι εἶναι πεπεισμένοι ὅτι σύντομα θὰ φθάσωμε στὸ σκοπό μας.

Συνεδρία τῆς βουλῆς. Πλήρης. Ὁ Γκρένερ ὁμιλεῖ σύντομα. Ἔπειτα ἔρχεται ἡ σειρά μου. Ὅλοι εἶναι περίεργοι. Ἀρχίζω μὲ ἀκαδημαϊκὸ τρόπο. Οἱ κόκκινοι θορυβοῦν γιὰ νὰ κάνουν τὸ λόγο μου δυσνόητο. Μ' ὅλα ταῦτα ὑπερισχύω. Ὀξὺς ἀπολογισμὸς μὲ τὸν Μπρύνιγγ, ποὺ κάθεται δίπλα μου μὲ σταυρωμένα χέρια. Τέλος πέφτει ἡ λέξις γιὰ τὸ «Κόμμα τῶν φυγάδων». Σχεδὸν ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας θορυβεῖ τρομερὰ τὸ σοσιαλ-δημοκρατικὸ κόμμα. Ἡ συνεδρίασις διακόπτεται. Ὁλόκληρη ἡ αἴθουσα εἶναι σὲ τρικυμία. Μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς συνεδρίας ἀποκλείομαι. Ἕνα θέατρο τρελλῶν. Τὸ πρωτόκολλο τῆς συνεδρίας ἐπλαστογραφήθη, γιὰ νὰ ἠμπορέση νὰ γίνη ἀπὸ τὴν ἔφοδό μου ἐναντίον τοῦ σοσιαλ-δημοκρατικοῦ κόμματος μιὰ προσβολὴ ἐναντίον τοῦ προέδρου τοῦ Κράτους.

Ὁ πόλεμος λοιπὸν ἤρχισε σὲ ὅλας τὰς φάσεις του.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ στὸ Σπὸρτ-παλὰστ μπροστὰ στὰς περιοχὰς Κέντρου καὶ Νότου. Πάλι ἕνεκα πληθώρας κλεισμένο ἀπ' τὴν ἀστυνομία. Ὁ ἐνθουσιασμὸς εἶναι ἀπερίγραπτος.

Κατόπιν ἔρχονται στὸ σπίτι μου γιὰ ἐπίσκεψι ὁ Φύρερ, ὁ Ἔπ, Φρὶκ καὶ Χέλντορφ.

24 Φεβρουαρίου 1932.

Συνεδρίασις τῆς Βουλῆς. Ὁ Γκρένερ διαβάζει μιὰ δριμεῖα ἐπεξήγησι τῆς Κυβερνήσεως ἐναντίον μου. Χρησιμοποιεῖ συγ-

χρόνως τὸ πρωτόκολο τῆς χθεσινῆς συνεδρίας, εἰς τὸ ὁποῖον ὅμως διὰ προσθέσεως δυὸ λέξεων ἠλλοιώθη τελείως ἡ ἔννοια. Ἐξανίσταται, γιατί, ὅπως λέγουν προσέβαλα τὸν πρόεδρον τοῦ Κράτους ! Ἡ παλαιὰ εἰκών : Τὸ σύστημα κρύβεται πίσω ἀπὸ τὴν ὑψηλὴ μορφὴ τοῦ Στρατάρχου. Καὶ ὅμως κι' αὐτὸ θὰ τὸ διευκρινίσωμεν.

Σφοδροτάτη λογομαχία στὴ σάλα Plenum. Τὰ πνεύματα ἀνάβουν καὶ βράζουν. Τὸ ζήτημα τῆς γερμανικῆς ὑπηκοότητος δὲν ἐλύθη ἀκόμη. Οἱ ἀστικοὶ πατριῶται φέρουν δυσκολίας.

Κατὰ τὸ ταξεῖδι γιὰ τὸ Μπρέσλαου βλέπω τὶς ἐφημερίδες ὅτι λυσσοῦν ἐναντίον μου μὲ τέτοιο τρόπο, ποῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγραφῆ. Ὁ Γκρένερ ἐπαινεῖται ὡς «μέγας ἀνήρ». Ἠμπορεῖ νὰ εὐχηθῆ κανεὶς ἕναν στρατηγὸ ὅταν ἔχει τὰς συμπαθείας τῆς «Berliner Tageblatt» und τοῦ «Vorwärts». Εἶμαι τρομερὰ βραχνιασμένος ἀπὸ τοὺς πολλοὺς λόγους.

Στὸ Μπρέσλαου περιμένουν 12.000 ἄνθρωποι. Τέλος πάλι μιὰ καθαρὴ ἀτμόσφαιρα μετὰ τὸν ἀέρα τῆς Βουλῆς. Ἀναπνέω μ' ὅλας μου τὰς δυνάμεις μου.

Οἱ λόγοι μας εἶναι τώρα σὰν βλήματα κανονιῶν.

Ἀμέσως μετὰ τὴν συνέλευσι στὸ τραῖνο. Στὸ Βερολῖνο κατεσχέθησαν ὁ «Völkischer Beobachter» καὶ ὁ «Flammenfeuer». Αὐτὸ εἶναι ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν τοῦ συστήματος.

Δὲν θὰ ὑποχωρήσω στὴ Βουλή. Θὰ ἐμφανισθῶ γιὰ δεύτερη φορὰ στὸ βῆμα καὶ θὰ σύρω στὸν Κύριον Μπρύνιγγ 'στὸ Φόρουμ τοῦ λαοῦ !

Ἐνῶ ἤμουν στὸ Μπρέσλαου, ἔγιναν πολλὰ καὶ διάφορα στὴ Βουλή. Ἀπηγόρευσαν τὸν λόγο καὶ στὸν Rosenberg.

Πρέπει νὰ μείνωμεν ἀποφασισμένοι καὶ νὰ ἀγωνισθῶμεν. Νὰ μὴ ὑποχωρήσωμε ! Πρόκειται ἐδῶ γιὰ τὸ πᾶν !

25 Φεβρουαρίου 1932.

Πάλι μιὰ μεγάλη ἡμέρα στὴ βουλή. Ἡ προπαγάνδα μας εἶχε θαυμάσιας ἐπιτυχίες, ἂν καὶ ὑποφέρει πολὺ κάτω ἀπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἀρχῶν.

Ὁ Μπρύνιγγ ὁμιλεῖ πολὺ ἀδύνατα καταφεύγων εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικήν. Ἔπειτα θυμωμένος ἀπὸ τὰς ἐν τῷ μεταξὺ

παρατηρήσεις μας, ὁμιλεῖ ἐναντίον μας μὲ δριμὺ τρόπο. Ὅμως τὸν ἀφοπλίζομεν. Ἔχει σήμερα κακὴ ἡμέρα καὶ ἡμεῖς τοῦ πετοῦμε στὸ πρόσωπο ἀνάμεσα στὸ λόγο του ὅλες τὶς πολιτικές του ἁμαρτίες. Σκηνὲς παράφρονες συμβαίνουν. Χάνει τὴν ψυχραιμία του.

Μερικοὶ ὁμιληταὶ ἀνεβαίνουν ἀκόμη τὸ βῆμα. Ἔπειτα ἔρχεται ἡ σειρά μου. Ἀκονίζω τὸ μαχαῖρι μου περισσότερο ἀπὸ τὴν προηγούμενη φορά. Ἡ μορφὴ τοῦ λόγου μου εἶναι πραγματικὴ καὶ σκληρή. Ὁ Μπρύνιγγ κάθεται σὲ μερικὰ βήματα ἀπόστασι δίπλα μου, καὶ ἔχω τὴν καλύτερη εὐκαιρία μὲ κάθε φράσι νὰ ἀπευθύνωμαι πρὸς τὸν ἴδιον. Τὸ πρόσωπό του εἶναι κίτρινο ἀπὸ λύσσα. Οἱ δικοί μας κρατοῦν τὸ μπάσο σ' αὐτὴ τὴ μουσική, θαυμάσια. Ἡ θέσις μας εἶναι πάλι πολὺ καλή.

Ὁ τύπος λυσσᾶ ἀπὸ ἀγανάκτησι. Τί τοῦ μένει ὅμως ἄλλο;

Στοῦ Φύρερ στὸ Καϊζερ-χόφ. Ἀκριβῶς αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἔρχεται ἡ εἴδησις ὅτι ὠνομάσθη κυβερνητικὸς σύμβουλος στὸ Μπράουνσβάϊγκ. Ὅλοι εἴμεθα πολὺ εὐτυχεῖς, ποῦ ἐλύθη αὐτὸ τὸ οὐσιῶδες ζήτημα.

Ὅλοι δουλεύομε μὲ λύσσα.

Τὸ βράδυ ἐκφωνῶ πέντε λόγους στὸ ἀνατολικὸ Βερολῖνο. Ὅλες οἱ σάλες τῶν συνελεύσεων εἶναι γεμᾶτες.

26 Φεβρουαρίου 1932.

Διαρκὴς συνεδρία τῆς Βουλῆς ἀπὸ τὶς 10 τὸ πρωῒ ὡς τὶς 7 τὸ βράδυ. Ἀκόμη μερικοὶ χλιαροὶ λόγοι γιὰ ἐπίλογο. Μαλώνωμε μὲ τὸν δημοκρατικὸ ὑπουργὸ Dietrich. Ὅλα αὐτὰ ὅμως εἶναι χωρὶς νοήματα.

Ἀργὰ τὸ βράδυ πετῶ πάνω στὴ γιαλιστερὴ λεωφόρο γιὰ τὴ Δρέσδη. Μετὰ τρελλὸ ταξίδι φθάνομε στὶς 11 ἡ ὥρα. Ἡ αἴθουσα τοῦ τσίρκου καὶ τῆς ἐκθέσεως κατάμεστη. Οἱ ἄνθρωποι εἶναι εὐτυχεῖς ποῦ φτάσαμε, καὶ εὐχαριστημένοι ὅταν ἀκοῦνε τὰ λόγια μας. Καθένας στὸ λαὸ εἶναι πεπεισμένος, ὅτι ἡ ἀπόφασις εὑρίσκεται κοντά.

Ὕπνος μερικὲς ὧρες, ἔπειτα πάλι μὲ τὸ τραῖνο γιὰ τὸ Βερολῖνο. Ἐξετάζω τὶς διαφημιστικὲς εἰκόνες. Σχεδιάζω γενικῶς νέες καὶ νέα φύλλα. Ἐν τῷ μεταξὺ ὑπαγορεύω ἕνα ἄρθρο.

Κακὲς εἰδήσεις μὲ τὸ ταχυδρομεῖο: Ἡ «Angriff» ἀπηγορεύθη πάλι ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας, ἐπὶ ἐξυβρίσει τῆς δημοκρατίας. Γράφω μιὰ δριμεία ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Μπρύνιγγ. Ὁ Γκρένερ ὀφείλει νὰ πάρῃ πίσω τὰς προσβολὰς ἐναντίον μου στὴ βουλή, καθότι δὲν στηρίζονται πάνω στὴν ἀλήθεια. Ὅταν τὸ ἀρνηθῇ, θὰ ἀναγκασθῶ νὰ καταφύγω στὴ δημοσιότητα.

Ὁ Φύρερ ἔλαβε τὰ στρατιωτικά του χαρτιὰ ἀπὸ τὴν Αὐστρία. Μιὰ δραστικὴ ἀπόδειξις ἐναντίον τῆς αὐθάδους συκοφαντίας τοῦ Γκρεσίντσκι. Ὁλόκληρο τὸ κόμμα ταράσσεται ἀπὸ θυμὸ ἕνεκα τῶν διαρκῶν ἀπαγορεύσεων. Πρέπει μὲ μιὰ μεγάλη καμπάνια νὰ κάνωμε ἔκκλησι πρὸς τὴ δημοσιότητα, ἀλλοιῶς θὰ καταστραφοῦμε.

27 Φεβρουαρίου 1932.

Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ στὸ Σπὸρτ-παλὰστ καὶ εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Τένις. Καὶ τὰ δύο εἶναι ὑπερπληρωμένα· Οἱ ἐθνικοσοσιαλισταὶ τοῦ Βερολίνου τοῦ προετοιμάζουν μιὰ ἀσυνήθιστη ὑποδοχή! Ἐκσφενδονίζει σὲ ἕνα φανταστικὸ λόγο τὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τοῦ συστήματος. Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ λυσσᾶ καὶ μαίνεται μιὰ ὁλόκληρη ὥρα μὲ ἕνα εἶδος παραφρασύνης. Ὁ Φύρερ κυριαρχεῖ πάλιν τῆς καταστάσεως.

Τὰ μεσάνυχτα ἕνας ἐπίλογος στὴν αἴθουσα τοῦ Τένις. Κι' ἐκεῖ τὸ ἴδιο. Ὁ ἀγὼν ἤρχισε. Ὁ μαρξισμὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐργάζεται μὲ ἀπαγορεύσεις, ἡμεῖς μὲ δύναμι κι' ἐπιμέλεια. Ἡ τύχη θὰ εἶναι δίκαια καὶ ἡ ἀπόφασίς της θὰ εἶνε μαζί μας. Δὲν πρέπει νὰ φοβούμεθα.

Στὸ Κάϊζερ-χόφ. Ὁ Φύρερ κάνει ἔκκλησι στὴ Κοινὴ Γνώμη μὲ μιὰ ἀνοιχτὴ ἐπιστολή, γιὰ τὴ διενέργεια ἑνὸς ἱπποτικοῦ ἀγῶνος.

Ὁμιλεῖ τὸ μεσημέρι στὸ ἱπποδρόμιο Busch.

28 Φεβρουαρίου 1932

Ἡ ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ τοῦ Φύρερ ἔκαμε μεγάλη αἴσθησι. Αὔριο ἀρχίζει τὸ πρόγραμμα τῶν ταξειδίων.

29 Φεβρουαρίου 1932.

Τὸ τμῆμα προπαγάνδας ἐργάζεται ἤδη μὲ ἔντασι. Αἱ γραπταὶ προετοιμαστικαὶ ἐργασίαι ἔγιναν. Τώρα ἀρχίζει ἡ τεχνικὴ

τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Πόση προετοιμασία χρειάζεται γιὰ νὰ ὀργανώσῃ κανεὶς αὐτὴ τὴν τεραστία ἀποστολή! Τὸ μεσημέρι ὑπέβαλα ἔκθεσι στὸ Φύρερ. Ἐξηγῶ λεπτομερῶς τὰ προπαγανδιστικά μας μέτρα. Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν θὰ διεξαχθῇ κυρίως μὲ διαφημιστικὰς εἰκόνας καὶ λόγους. Δὲν ἔχομεν μεγάλα χρηματικὰ μέσα, ἐπειδὴ ὅμως τὸ κόμμα ἐργάζεται μὲ ἐθελοντικὰς δυνάμεις, ἠμποροῦμε μὲ ὀλίγα νὰ ἐπιτύχωμε πολλά.

50.000 πλάκες γραμμοφώνου θὰ ἐκδοθοῦν. Εἶναι τόσο μικρὲς ποὺ ἠμποροῦν νὰ σταλοῦν σ' ἕνα φάκελλο. Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ συστήματος θὰ θαυμάσουν ὅταν βάλουν αὐτὴ τὴ μικρὴ πλάκα στὸ γραμμόφωνο.

Στὸ Βερολῖνο ὅλα εἶναι σὲ κίνησι.

10 λεπτὰ μίλησα γιὰ τὸν ὁμιλοῦντα κινηματογράφο. Θὰ παιχθῇ τὸ βράδυ στὶς πλατεῖες τῶν μεγάλων πόλεων.

Κατόπιν ὡμίλησα μὲ δριμύτητα ἐναντίον τοῦ λεγομένου Χαπτζμπουργικοῦ μετώπου. Οἱ ἀστοὶ ἐπιτίθενται ἀπερίσκεπτα ἐναντίον μου. Ἐν τούτοις νικῶ.

Στὸ τέλος εἶναι ἡ κατάστασις μὲ τὸ μέρος μας.

Μὲ τὴν ἀντίδρασι δὲν ἠμποροῦμε νὰ κάνωμε τίποτα.

Ἀνακαλύπτομε ὅτι τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα συνδέεται μὲ τὰς τηλεφωνικάς μας γραμμάς. Ἕνας κατάσκοπος διακόπτει ἕνα τηλεφώνημα μὲ ἐν τῷ μέσω ἐπιφώνημα «Κόκκινο μέτωπο!» Γίνεται ἐξέτασις τῶν γραμμῶν μας, φυσικὰ δὲν ἀνακαλύπτομε τίποτε.

Ἡ ἔκκλησίς μου πρὸς τὸν Μπρύνιγγ ἔμεινε χωρὶς ἀπάντησι. Ἐπιτίθεμαι δημοσία λοιπὸν ἐναντίον τοῦ Γκρένερ καὶ μάλιστα φωτογραφῶ τὸ ὑπηρεσιακὸν πρωτόκολον τῆς Βουλῆς καὶ τὸ πρότυπον καὶ τὸ δημοσιεύω στὸν φιλικό μας τύπο.

Στὸ ἐπίπεδο τῆς προπαγάνδας εἶναι οἱ σύντροφοί μας χωρὶς συζήτησι καλλιτέχναι. 500.000 διαφημιστικαὶ εἰκόνες ἐστάλησαν σ' ὅλη τὴ χώρα. Ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος διεξάγεται μὲ ἐπιτυχία.

Τὸ κῦμα ὀγκοῦται.

1 Μαρτίου 1932

Μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὸ Μάγκτεμπουργκ.

Τηλεφώνημα μὲ τὸ Βερολῖνο. Ἕνας ἀπεσταλμένος ἦτο στοῦ

Γκρένερ. Στὴ Σάξεν γιὰ τὴν ἀπαγόρευσι τῆς «Angriff» δὲν ἀπεφασίσθη ἀκόμη. Τὸ βράδυ ὡμίλησα σὲ τρεῖς ὑπερπληρωμένας αἰθούσας. Παντοῦ βασιλεύει καλὴ διάθεσις.

Ἕνας κίνδυνος: αἱ δυνατότητες ἐπιτυχίας μας μεγαλοποιοῦνται στὸ ἴδιο μας κόμμα. Πρέπει νὰ προφυλαχθοῦμε ἀπὸ τὴν ἀπογοήτευσι ποὺ ἠμπορεῖ νὰ μᾶς γεννήση μιὰ ἀποτυχία.

2 Μαρτίου 1932.

Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς «Angriff» δὲν αἴρεται.

Ἐπιτίθεμαι κατὰ τοῦ Γκρένερ ἕνεκα τῆς ἐναντίον μου ἐπιθέσεως στὴ Βουλή. Αὐτὴ ἡ ἔφοδος σὲ ἑκατομμύρια φύλλα μοιράζεται στὴ χώρα. Μὲ μερικὰ αὐτοκινητιστικὰ ἀτυχήματα φθάνομε στὸ Ἔσεν. Καὶ ἐκεῖ βασιλεύει καλὴ διάθεσις. Μιλῶ πρὸ 15.000. Τὸ βράδυ ἔφαγα μαζὶ μὲ τοὺς παλαιοὺς συντρόφους τοῦ κόμματος.

Κάμνω μιὰ δριμεῖα ἔφοδο ἐναντίον τοῦ Χούγκενμπεργκ.

Μακρὰ τηλεφωνήματα μὲ τὸ Βερολῖνο. Αἱ χιονοστιβάδες ἀρχίζουν νὰ κυλοῦν. Ὁ ἐκλογικός μας ἀγῶνας πάσχει κάτω ἀπὸ ἀμέτρητη πίεσι. Ὁ Γκρεζίνσκι ἀνέλαβε τὴν λογοκρισία τῶν διαφημιστικῶν εἰκόνων γιὰ ὅλη τὴν Πρωσσία. Τοῦ τὴν ἀνέθεσε ὁ στρατηγὸς Γκρένερ. Τὰ σχόλια εἶναι περιττά. Τὸ τμῆμα μας στὸ Βερολῖνο ἐργάζεται θαυμάσια.

3 Μαρτίου 1932.

Κολωνία. Μίλησα μπροστὰ σὲ 20.000. Τὸ κίνημα διαπνέεται ἀπὸ μεγάλη αἰσιοδοξία. Μόνο φοβοῦμαι τὴν 13 Μαρτίου κάποια ἀπογοήτευσι. Πιστεύω πῶς δὲν παίρνουν τὸν ἐχθρὸ στὰ σοβαρά. Ὅμως καὶ μιὰ συνείδησις τῆς νίκης εἶναι ἐπίσης κάτι καλό.

Αἱ περιοδεῖαι τῶν ὁμιλητῶν μας εἶναι ἀληθινὲς ἐκστρατεῖες θριάμβου. Τὰ πράγματα εἶναι σὲ καλὴ κατάστασι. Πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα μόνο μὲ δύναμι καὶ πεῖσμα.

4 Μαρτίου 1932.

Ὁ ὁμιλῶν κινηματόγραφος ἐπέτυχε θαυμάσια. Βλέπω τὸν ἑαυτό μου γιὰ πρώτη φορὰ στὸ φίλμ καὶ παραξενεύομαι.

Τηλεφώνημα μὲ τὸ Βερολῖνο. Ὁ Γκρένερ ἤρχισε μιὰ δι-

πλωματική ὑποχώρησι. Φυσικὰ μὲ περιορισμούς. Ἐν τούτοις τὸ λεπίδι εἶναι ἀκονισμένο. Θριαμβευτικαὶ διαδηλώσεις μαζῶν σ' ὅλη τὴ χώρα.

Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ στὸ Μπρέσλαου μπροστὰ σὲ 60.000.

Μ' αὐτὴ τὴν προπαγανδιστικὴ μηχανὴ ἠμπορεῖ νὰ κερδίσῃ κανεὶς ἀληθινὰ μεγάλες μάχες.

Τὸ βράδυ στὸ Ντύσελντορφ. Ἡ Τόνχαλε ἀπὸ τὴν 6η ὥρα γεμάτη. Μὲ τὴν ταχεῖα πίσω στὸ Βερολῖνο. Στὸ δρόμο διεκπεραίωσα σωροὺς ἐργασίας.

Τρώγεται κανείς, μὲ βουνὰ ἀπὸ ἔγγραφα. Στὸ Ἀννόβερο μοῦ φέρνουν στὸ τραῖνο νέα. Ἕως τὸ Βερολῖνο τὰ τελείωσα.

5 Μαρτίου 1932.

Ἀπαγορεύσεις ἐπὶ ἀπαγορεύσεων. Ἡ ἀντίθετος μερὶς σπάζει μ' αὐτὸ τὸ ὀξὺ τμῆμα τοῦ ἀγῶνος μας. Αἱ καλύτεραι διαφημιστικαὶ εἰκόνες καὶ τὰ φύλλα πᾶνε στὴν ὀργή. Μ' αὐτὸ ἐλπίζουν οἱ κόκκινοι νὰ ἐμποδίσουν τὴν νίκη μας. Συγχρόνως γράφει ὁ Γκρένερ μιὰ μετρημένη ἐπιστολὴ στὸ Φύρερ.

Ἁρματονόμαστε γιὰ τὴν τελευταία ἑβδομάδα. Ὁ τύπος βρωμᾶ ἀπὸ ψέμματα.

Ἀργὰ τὸ βράδυ μίλησα ἀκόμη στὸ Μαριενφέλντε καὶ Σιχτενράντε. Ὅπως πάντοτε αἱ αἴθουσαι ὑπερπλήρεις. Μεσάνυχτα σ' ἕνα ρεστωρὰν τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Οἱ ἄνδρες μας εἶναι οἱ καλύτεροι.

Σὲ μιὰ ἀστικο-ἐθνικὴ συνέλευσι ἔγινε ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Φύρερ ὡς «ὀπαδοῦ τῆς Ρώμης». Τὸ Χαψμπουργικὸ μέτωπο πάλι βρυκολακιάζει γύρω. Πρέπει ν' ἀντεπεξέλθωμεν.

Ὡς τὶς 5 τὴ νύχτα καθισμένος στὸ γραφεῖο. Παρ' ὀλίγο νὰ κοιμηθῶ δουλεύοντας.

6 Μαρτίου 1932.

Κατακτοῦμε τώρα καὶ τοὺς κινηματογράφους γιὰ τὴν προπαγάνδα μας. Ἂν καὶ οἱ ἰδιοκτῆται φέρνουν δυσκολίες, δὲν ἠμποροῦν ὅμως νὰ ἀντεπεξέλθουν στὴ θέλησι τοῦ λαοῦ.

Τὸ ἐκλογικό μας ταμεῖο ἀνέρρωσε πάλιν ὀλίγο. Εἴμεθα ἐξασφαλισμένοι γιὰ τὴν τελευταία ἑβδομάδα.

Στὰ βόρεια τοῦ Βερολίνου ἐσκότωσαν ἕναν ἄνδρα τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Ὑπάρχουν πρὸς τούτοις δύο βαρέως πληγωμένοι ἀπ' τὸ ἀντίθετο μέρος.

Ὁ τύπος ὑποκρίνεται τρομερά.

Τὰ στοιχήματα ὅτι θὰ κερδίσωμεν εἶναι φανταστικά. Πρὸ πάντων στοὺς ὀπαδούς μας. Ἐγὼ βλέπω κάποιον κίνδυνο ἐδῶ. Δὲν πρέπει νὰ γινόμεθα ὑπεροπτικοὶ καὶ νὰ καταφρονοῦμε τὴ δύναμι τοῦ ἐχθροῦ.

Τὸ ἀπόγευμα μίλησα στὸ Σπάνταου. Κατόπιν στὸ σπίτι ὑπηγόρευσα μιὰ δριμεῖα ἀπάντησι στὸν Γκρένερ. Ἕνα φύλλο ἐναντίον τῶν διαμεριστῶν τοῦ ἐθνικοῦ μετώπου.

Ὁ Ντύστεμπεργκ δὲν ἔχει καμμιὰ δυνατότητα ἐπιτυχίας.

Αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα ἀκόμη θὰ σκορπίσωμεν ὑλικὸ προπαγάνδας γιὰ 200.000 μάρκα.

Ὁ λόγος τοῦ Μπρύνιγγ στὴ Βουλὴ θὰ μεταδοθῇ μὲ ραδιόφωνο. Αὐτὸ δὲν εἶναι γι' αὐτὸν προπαγάνδα. Φυσικὰ δὲν τολμοῦν νὰ δώσουν καὶ τὴν ἀπάντησί μας μὲ ραδιόφωνο.

Ἕνα ἀτύχημα στὸν ἐκλογικό μας ἀγῶνα. Ἕνα κουτὸ φύλλο! Αἱ κατώτεραι ἀρχαὶ προχωροῦν χωρὶς σκέψι.

Ὁ προσωπικὸς συκοφαντικὸς ἀγὼν ἔφτασε στὸ ἀνώτερο σημεῖον του. Τώρα πρέπει νὰ σταθοῦμε τελείως ἡνωμένοι. Πρέ-νὰ ἀγωνισθοῦμε μὲ πεῖσμα. Ὅλα σχεδὸν εἶναι ψέμματα ποῦ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ἀντικρούσῃ τελείως.

Τώρα δὲν πρέπει κανείς μας νὰ χάνῃ τὴ ψυχραιμία.

Ὁ Dr Dieterich συνεκέντρωσε τὸν τύπο σὲ μιὰ ὁμοιογενῆ ὀργάνωσι. Τώρα ὑπάρχει βεβαιότης ὅτι Τύπος καὶ προπαγάνδα θὰ ἐργασθοῦν χέρι μὲ χέρι.

7 Μαρτίου 1932.

Τώρα λυσσᾷ ὁ πόλεμος μὲ τὰς εἰκόνας. Ἂν καὶ δὲν ἔχομεν τόσο πολὺ χρῆμα ὅσο οἱ ἄλλοι, ὅμως αἱ ἰδέαι μας εἶναι καλύτερες. Κρῖμα ποῦ δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν τὰ οἰκονομικά μας μέσα ἕνα ἀγῶνα μεγάλης μορφῆς. Ὅμως ὅ,τι μᾶς λείπει σὲ χρῆμα, πρέπει νὰ προσπαθοῦμε νὰ τὸ ἀντικαταστήσωμεν μὲ ἰδέες.

Τὸ βράδυ μίλησα τρεῖς φορές. Στὸ Μάρχενμπροῦνεν, Πάγκοβ καὶ Βέτιγκ. Ὅπως πάντα ὅλα γεμάτα.

8 Μαρτίου 1932.

Ὑπηγόρευσα δυὸ ἄρθρα καὶ ἕνα σωρὸ φύλλα. Ὁ πόλεμος τῶν εἰκόνων ἔφθασε στὸ ὕψιστο σημεῖο του. Ὡς τώρα κρατοῦμε τὴν κορυφή.

Μιὰ συνέντευξις μὲ τὴν ἐφημερίδα «Popolo d' Italia».Ἐπεξηγῶ τὴν διασκευὴ ὁλοκλήρου τοῦ προπαγανδιστικοῦ μας προγράμματος. Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἰταλικῆς ἐφημερίδος μένει ἔκπληκτος. «Ἡ πιὸ νέα καὶ πιὸ μεγάλη προπαγάνδα τῆς Εὐρώπης».

Τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα ἔκανε διαδήλωσι στὸ Λουστγκάρντεν μὲ κολοσιαῖο πλῆθος.

Σήμερα εἶναι ἡ σειρά μας.

Λόγος στὸ ἱπποδρόμιο Busch καὶ στὶς αἴθουσες τένις.

Τὴ νύχτα τηλεφώνησα στὸν Φύρερ, ποῦ εἶναι στὴ Στουτγάρτη. Ταξειδεύει ἀπὸ θρίαμβο σὲ θρίαμβο.

Ὅλοι εἶναι κουρασμένοι ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν συνελεύσεων. Ὁ λαὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ φαντασθῇ πόσο βάρος ἐργασίας βαραίνει ἐπάνω σὲ κάθε ὁμιλητή.

9 Μαρτίου 1932.

Λουστγκάρντεν. Μ' ὅλο τὸ χιόνι καὶ τὸ κρύο μιὰ φανταστικὴ εἰκόνα. 80.000 ἄνθρωποι εἶνε μαζεμένοι. Ἀπερίγραπτος ἐνθουσιασμός.

Ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς ξεπεράσαμε. Τὸ πλῆθος ὁρκίζεται μὲ σηκωμένα χέρια, νὰ μὴ κουρασθῇ ἂν δὲν φτάσῃ στὸ σκοπό. Ἕνα θαυμάσιο θέαμα αὐτῆς τῆς γιγαντιαίας μάζας! Ἐδῶ ἐξαφανίζεται τὸ ἄτομο μέσα στὸ μεγάλο θόρυβο τῶν πολλῶν δεκάδων χιλιάδων. Γιὰ πρώτη φορὰ κατακτήσαμε αὐτὴ τὴ μεγάλη πλατεῖα τῶν συνελεύσεων καὶ μάλιστα σὲ ἀφάνταστο τρόπο.

Ὁ Ἰουδαϊκὸς τύπος γράφει τεράστια ψέματα. Δημοσιεύει πλαστὲς φωτογραφίες γιὰ νὰ πείσῃ τοὺς ἀναγνώστας του πῶς δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ μᾶς φοβεῖται. Αὐτὸ δὲν μᾶς μέλλει. Ὅσο πιὸ ἐλαφρὰ μᾶς λογαριάζει τόσο πιὸ ἀπρόσεκτος θὰ εἶναι. καὶ ὅσο περισσότερο μᾶς ἀφήνει σὲ ἡσυχία, τόσο πιὸ σίγουρα θὰ ἀνεβαίνουμε. Ὁ Ἰουδαϊκὸς τύπος ἐρεθίζει ἕνεκα ἐλλείψεως ἐπιχειρημάτων μόνο μὲ προσωπικὲς συκοφαντίες ἐναντίον μας. Αὐτὸ εἶναι

πολὺ βαρὺ γιὰ ὅλους μας. Ἐν τούτοις γι' αὐτὸ συνειθίζει κανεὶς κι' ἀποκτᾷ χοντρὸ πετσί.

Τὸ βράδυ ἀργὰ ἀκόμη στὸ Σπὸρτ-παλάστ.

Ἀπολογισμὸς μὲ ὁλόκληρο τὸ μέτωπο τῶν ἐχθρῶν. Μόνο θόρυβος νὰ γίνεται.

11 Μαρτίου 1932

Τελευταία σύσκεψις γιὰ τὴν προπαγάνδα. Τώρα ὅλα εἶναι σὲ τελεία τάξι. Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν εὑρίσκεται στὸ κρισιμώτερο σημεῖο.

Ἔρευνα στὰ γραφεῖα μας. Ὅλα εἶναι γεμάτα ἀπὸ ἀστυνόμους. Ἀκριβῶς τώρα ἀρχίζει ὁ κ. Σέβεριγκ ἕνα εἶδος προδοσίας.

Ἐκλογικὴ ψευτιά! Ζητοῦν νὰ μᾶς προσάψουν τὴν παρανομία μὲ τὴ βία, νὰ μᾶς ἀποδείξουν πῶς εἴμεθα παράνομοι χωρὶς νὰ εἶναι ἀλήθεια. Ὅμως ὅλα αὐτὰ μᾶς γεννοῦν κόπους καὶ φροντίδες. Κάμποσοι ἀμερικανοὶ ρεπόρτερ καὶ διπλωμάται μὲ στίβουν σὰν λεμόνι.

Μιλῶ τηλεφωνικῶς μὲ τὸν Φύρερ, ποῦ εἶναι στὸ Godesberg. Ἐκτιμᾶ τὴν κατάστασι ὅπως πάντα μὲ διαυγὲς βλέμμα. Εἶχε μεγάλες ἐπιτυχίες στὴ χώρα τοῦ Ρήνου.

Θέλω νὰ ταξιδεύσω ἀεροπορικῶς ἀπὸ τὸ Τέμπελχοφ στὸ Ἀμβοῦργο. Τὸ ἀπαγορεύουν! Βασανιστήρια τῆς ἀστυνομίας. Περίμενα ὧρες, τὸ βράδυ ἔφυγα μὲ τὸ τραῖνο.

Μιλῶ ἀπὸ τὸ τραῖνο τηλεφωνικῶς μὲ τὴν συνέλευσι 14.000 ἄνθρωποι περιμένουν κοντὰ στὸ Σάγκεμπιλ ὡς τὰ μεσάνυχτα. Μὲ ὑποδέχονται μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμὸ καὶ ὁμιλῶ ὡς στὶς 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Ὡς τὸ πρωῒ συζήτησις μὲ τοὺς ὀπαδούς. Παράφρονες φαντασίες γιὰ τὰς διαθέσεις κινήματος τοῦ σιδηροῦ μετώπου. Ὅλοι εἶναι ἀνήσυχοι, ποῦ κεῖται κοντὰ ὁ κίνδυνος μιᾶς νευρικῆς ὑπερεντάσεως. Ἀκόμη προσπαθεῖ ὁ ἐχθρὸς προκλητικὰ νὰ μᾶς κάνη νὰ χάσωμεν τὴν ψυχραιμία μας.

Μιὰ ὥρα ὕπνο. Ἔπειτα μὲ τὸ τραῖνο στὴ Νυρεμβέργη.

Προκαλῶ τὸν Μπρύνιγγ νὰ συζητήση μαζύ μου δημοσία. Τὸ ἀποφεύγει ὅμως.

Ἀπὸ τὴν Νυρεμβέργη συνεννοοῦμε τηλεφωνικῶς μὲ τὸ Βερολῖνο. Ὁ Γκρένερ, δηλώνει ὅτι δὲν θέλει νὰ κατέλθη στὸ ἐπίπεδό μου. Κι' αὐτὸ μιὰ ἀπάντησις σὲ δύσκολες ἐρωτήσεις!

Ὁ Μπρύνιγγ δὲν παραδέχεται δημοσία συζήτησι. Τὸν ἀκούω στὴν Νυρεμβέργη νὰ μιλᾶ στὸ ραδιόφωνο. Μεταβιβάζεται ὁ λόγος του ἀπὸ τὸ Σπὸρτ-παλάστ. Εἶναι πολὺ ἀδύνατος, λόγος ἑνὸς κομματάρχου. Τοῦ δίνω ἀμέσως στὴ συνέλευσι μιὰ δριμεῖα ἀπάντησι.

Στὴ Νυρεμβέργη ὅλα εἶναι σὲ τελεία τάξι. Ἀποχαιρετισμὸς ἀπὸ τὸν Στράϊχερ. Μισοπεθαμένος ἀπὸ κούρασι στὸ νυχτερινὸ τραῖνο.

Βερολῖνο. Μίλησα μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ταγμάτων ἐφόδου καὶ ἀμύνης γιὰ τοὺς κανόνας συμπεριφορᾶς αὐτὲς τὶς ἡμέρες. Παντοῦ κυριαρχεῖ μεγάλη ἀνησυχία. Ἡ λέξις «κίνημα» πλανᾶται γύρω. Δὲν πιστεύω νὰ γίνῃ κάτι. Ὅταν πάρωμε μιὰ φορὰ τὴν ἀρχή, τότε πρέπει νὰ σκεπτώμεθα λιγώτερο πῶς θὰ βγοῦμε ἀπὸ τὸ Βερολῖνο, παρὰ πῶς νὰ μὴ βγοῦνε οἱ ἄλλοι.

Τὰ σπίτια τῶν γνωστῶν ὀπαδῶν τοῦ κόμματος εἶναι ἀσφαλισμένα μὲ ἄνδρας Ταγμάτων Ἐφόδου καὶ Ἀμύνης γιὰ τὶς ἡμέρες αὐτές. Πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀνθρωπίνως δυνατόν, εἶναι προετοιμασμένο.

Ψιθυρίζεται, ὅτι θὰ συλληφθοῦμε.

Ὁ Φύρερ τηλεφωνεῖ ἀπὸ τὸ Ἀννόβερο. Κατὰ τὰς ἀποφασιστικὰς αὐτὰς ἡμέρας βρίσκεται ἐκεῖνος στὸ Μόναχο κι' ἐγὼ στὸ Βερολῖνο.

Ὁ πρῶτος ἐκλογικὸς ἀγῶνας πρακτικῶς ἐτελείωσε. Τώρα πρέπει νὰ ἀποκρούσωμε τὰ φρενητιώδη ἐκλογικὰ ψεύδη. Π. χ. μιὰ ἔκκλησις τοῦ Φύρερ ὅτι ἀποσύρει τὴν ὑποψηφιότητά του. Αὐτὸ τὸ ψέμμα ἐξηπλώθη πρὸ πάντων στὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας.

Δὲν φέρει ὅμως ἀποτέλεσμα. Ὅσο πιὸ ἄσχημα προχωρεῖ ἐναντίον μας ὁ μαρξισμὸς τῆς Κυβερνήσεως, τόσο βλάπτει τὸν ἑαυτό του.

Ὁ Τύπος μᾶς ἐνίσχυσε γενναῖα. Τοῦ ἀξίζει κάθε ἔπαινος.

12 Μαρτίου 1932.

Κάθημαι μόνος στὸ σπίτι καὶ ἐπεξεργάζομαι τὸ δεύτερο ἐκλογικὸ στάδιο. Πρέπει κανεὶς νὰ ἔχῃ ὅλα ὑπ' ὄψιν του. Μπροστὰ στὴν πόρτα στέκουν οἱ φρουροὶ μὲ πολιτικά.

Ἀπόψε τὸ βράδυ τελευταῖος ἀπολογισμὸς μὲ τὸν Μπρύνιγγ στὸ Σπὸρτ-παλάστ.

Ὁ λοχαγὸς Γκέριγκ ὁμιλεῖ θαυμάσια. Δίδει στὸ σύστημα ἕνα μεγαλοπρεπῆ χαρακτηρισμὸν ποῦ δὲν εἶχε ποτὲ ἐμφανισθῆ. Θαυμάσιος ἐπίλογος τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος στὸ Βερολῖνο.

Ἀποτελέσματα τῶν ἀπὸ τὸ Ἀμβοῦργον καὶ Βρέμη πλοίων ξαπλώνονται. Μὰ δὲν ἔχουν μεγάλη σημασία.

Ὁ Ντύστεμπεργκ εἶναι ἀμελητέα ποσότης.

Ὁ Τύπος μας κάνει μιὰ τελευταία ἔκκλησι διὰ τὴν ἐκλογή. Τώρα λοιπὸν θὰ ἀποφασισθῆ.

13 Μαρτίου 1932.

Ἡ κρίσιμος ἡμέρα ἔφθασε. Ἄς γίνῃ ὅτι θέλει, ἡμεῖς κάνομεν τὸ καθῆκον μας.

Τὸ μεσημέρι πληροφοροῦμαι ἐμπιστευτικὰ ἀπὸ κάποιον διὰ τὴν σχεδιαζομένην δολοφονία ἐναντίον τοῦ Μπρύνιγγ. Μεταβαίνω ἀμέσως στὸ γραφεῖο τοῦ Καγγελαρίου καὶ καθιστῶ προσεκτικὸν τὸν γενικὸν γραμματέα Πύντερ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει θέλω νὰ ἐξασφαλίσω τὸ κόμμα μας. Δὲν ξέρει κανεὶς τὶ συμβαίνει.

Παντοῦ κυριαρχεῖ μιὰ διάθεσις νίκης. Εἶμαι κάπως σκεπτικός.

Τὸ βράδυ στὸ σπίτι μεγάλη συντροφιά. Οἱ κορυφαῖοι τοῦ κόμματος εἶναι ἐδῶ. Ἀκοῦμε στὸ ράδιο τὰ ἐκλογικὰ ἀποτελέσματα. Σιγὰ ἔρχονται αἱ εἰδήσεις.

Γιὰ μᾶς δὲν εἶναι εὐνοϊκά. Στὶς 10 ἡ ὥρα ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ σχηματίσῃ γνώμη. Νικηθήκαμε· φοβερὲς προβλέψεις. Δὲν γελαστήκαμε τόσο στὸ λογαριασμὸ τῶν ψήφων μας, ὅσο στὴ δυνατότητα ἐπιτυχίας τῶν ἀντιθέτων. Τοὺς λείπουν μόνον 100.000 ψῆφοι γιὰ τὴν τελικὴ πλειοψηφία.

Τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα ἀπέτυχε τελείως. Ἀπὸ τὸ Σεπτέμβριο 1930 αὐξήσαμε τοὺς ψήφους μας 86 τοῖς ἑκατόν. Μὰ τί ὠφελεῖ ὅμως τοῦτο; Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ κόμματός μας εἶναι τσακισμένοι καὶ ἀποθαρρυμένοι. Μόνο μὲ ἕνα τολμηρὸ σχέδιο θὰ ἠμπορούσαμε νὰ σωθοῦμε.

Τηλεφωνῶ τὴ νύχτα εἰς τὸν Φύρερ. Εἶναι ψύχραιμος καὶ στέκει πάνω ἀπὸ τὴν κατάστασι. Ποτὲ δὲν περίμενα τίποτε ἄλλο ἀπ' αὐτόν. Βάλαμε τὸ σκοπό μας πολὺ ὑψηλά, ὅμως μόλα ταῦτα δὲν ἦτο σφάλμα ποῦ μπήκαμε στὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Οἱ χαμένες μάχες δὲν βλάπτουν τόσο πολὺ ὅσο ἐκεῖνες, ποῦ θέλει

κανεὶς νὰ ξεφύγῃ. Ὅταν ἀρχίσωμε πάλι πεισματικὰ τὴν ἐργασία, θὰ ἐπιτύχωμεν.

Ὁ Φύρερ πῆρε ἀμέσως τὴν ἀπόφασι. Δὲν διστάζει καθόλου, νὰ ἀναλάβῃ ἐκ νέου τὸν ἀγῶνα. Τοῦτο δίνει θάρρος στὸ περιβάλλον του. Ὅταν ὁ Φύρερ δὲν ὑποχωρεῖ δὲν θὰ ὑποχωρήσῃ καὶ ἡ ὀργάνωσις. Στὴν κυριαρχία ἐπικινδύνων καταστάσεων εἶναι σοβαρὸς μαέστρος. Δὲν τὸν εἶδα ποτὲ ἀδύνατο.

Ὁ ἐρεθισμὸς στὸν τύπο κατῆλθε ὡς τὸ πιὸ χαμηλὸ προσωπικὸ ἐπίπεδο. Πρέπει κανεὶς τέλος νὰ τ' ἀποφασίσῃ, νὰ κατασυντρίψῃ τὸ φοβερὸ αὐτὸ δημιούργημα. Στὶς 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα τέλειωσε τὸ ὄνειρο τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐξουσίας—πρὸς τὸ παρόν. Ὅλοι οἱ παρόντες εἶναι φοβερὰ τσακισμένοι. Κατορθώνω μὲ κόπο νὰ τοὺς ἐνθαρρύνω κάπως. Μιὰ χαμένη μάχη δὲν ἀποφασίζει γιὰ τὴν ἔκβασι τοῦ πολέμου.

14 Μαρτίου 1932.

Δυὸ ὧρες ὕπνο. Τώρα εὑρίσκομαι πάλι στὴ σκοπιά. Μόνο ἡ δουλειὰ ἠμπορεῖ νὰ βοηθήσῃ ἀπὸ τέτοια κατάπτωσι. Πρέπει ν' ἀρχίσωμεν ἀμέσως.

Μὲ τὸ ἀεροπλᾶνο στὸ Μόναχο. Παίρνω μαζί μου ἀμέσως μερικοὺς σημαντικοὺς ἄνδρας ἀπὸ τὸ τμῆμα τῆς προπαγάνδας.

Ἕνα τρομερὸ ταξεῖδι μὲ διαρκῆ ἀέρα καὶ βαρειὰ τρικυμία. Μόλις μετὰ τὴν Νυρεμβέργη ξανοίγει ὀλίγο ὁ καιρός.

Ὁλόκληρο τὸ Μόναχο εἶναι χιονισμένο. Πηγαίνω ἀμέσως πρὸς τὸν Φύρερ. Ὁ Στράσσερ εἶναι ἐδῶ. Κατόπιν ἔρχονται ἀκόμα μερικοὶ κύριοι ἀπὸ τὴν διεύθυνσι τοῦ κόμματος.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Στράσσερ εἴμεθα ὅλοι σύμφωνοι στὴ κρίσι μας γιὰ τὴν κατάστασι. Πρέπει νὰ ἀγωνισθοῦμε ἀκόμη συνεχῶς.

Ὁ Χούκενμπεργκ καὶ τὸ ὑπ' αὐτὸν ἀντιδραστικὸν μέτωπον δείχνεται ἀμέσως ἀδύνατο. Καὶ αὐτὸ εἶναι καλό. Ἡ ἧττα μας ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ μιὰ μεγάλη ἠθικὴ ἐπιτυχία ὅταν δὲν παραδώσωμεν τὰ ὅπλα.

Στὰς 10 Ἀπριλίου γίνεται τὸ δεύτερο ἐκλογικὸ στάδιο. Ὁ μαρξισμὸς τῆς Κυβερνήσεως καθώρισε τὰς ἐκλογὰς γιὰ τὴν Πρωσσία, Ἀνχάλτ, Βίρτενμπεργκ καὶ Βαυαρία γιὰ τὰς 24 τοῦ

μηνὸς 'Απριλίου. Νομίζει πῶς χάσαμε τὴ ψυχραιμία μας καὶ πῶς θὰ παραδώσωμε ἑκουσίως τὸ πεδίον. Θὰ γελασθῇ ὅμως πικρά.

Λοιπὸν ἐμπρός! 'Αμέσως στὴν ἐργασία. Αὐτὴ τὴν φορὰ θὰ προπαγανδίσωμε μὲ ἀεροπλάνα καὶ μεγάλα διαφημιστικὰ κείμενα καὶ μὲ μιὰ συστηματικὴ ἐκστρατεία ἐναντίον τῶν ψευδολογιῶν τοῦ ἐχθροῦ.

'Ο Φύρερ εἶναι δυνατὸς καὶ ἀκαταμάχητος. Μοῦ φαίνεται σὰν ἕνας στρατηγὸς ποὺ μετὰ μιὰ χαμένη μάχη μαζεύει πάλι τὰ σκορπισμένα του στρατεύματα.

'Εργαζόμεθα ἕως τὴ βαθειὰ νύχτα. "Ολοι εἶναι διατεθειμένοι γιὰ ἀγῶνα. 'Η ἀποθάρρυνσις, ποὺ κατέλαβε τοὺς ὀπαδούς μας δὲν μετεβιβάσθη δόξα τῷ Θεῷ—στοὺς ἀρχηγούς. Εἶναι ἐν τάξει καὶ δὲν ἀποτρέπονται μὲ τίποτα ἀπὸ τὴν εὐθεῖαν γραμμήν των. 'Ο ἐχθρὸς δὲν μᾶς γνωρίζει καλά. Θὰ τὸν ἀνατρέψωμε ἐν πάσῃ περιπτώσει.

Εἶναι σχεδὸν πρωΐ, ὅταν φθάνω στὸ ξενοδοχεῖο. 'Αμέσως ἐργάζομαι παρακάτω. Οὔτε μιὰ στιγμὴ δὲν ἔχομεν ἡσυχία.

Πρέπει νὰ κάνωμεν τὸ δεύτερο ἐκλογικὸ στάδιο μὲ νέας τελείως μεθόδους. Τότε ἔχομεν τὴν δυνατότητα, νὰ κερδίσωμεν κάτι.

15 Μαρτίου 1932.

Φεύγω μὲ τὸ Φύρερ καὶ Φρὶκ πολὺ πρωΐ στὴ Βαϊμάρη. Στὸ δρόμο συζητοῦμε μὲ σκιτσογράφους καὶ ζωγράφους μιὰ σειρὰ σχεδίων, ποὺ θὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ διαφημιστικὲς εἰκόνες στὸ δεύτερο ἐκλογικὸ στάδιο. Μιὰ καλὴ ἰδέα: «"Ενας ἄνδρας ἐναντίον κομματικῶν πτωμάτων καὶ σωροῦ ἐνδιαφερομένων!»

Στὸ δρόμο κάποιος ρίχνει μερικὲς σφαῖρες ἐναντίον τοῦ τραίνου ποὺ φεύγει. Δὲν συμβαίνει ὅμως τίποτε.

Τώρα δὲν γίνεται οὔτε λόγος γιὰ συμφωνίες. Δὲν ζητοῦμεν εἰρήνη μετὰ τὴν ἧτταν παρὰ μόνο νίκη! "Οταν εἴμεθα ἀστοί, θὰ ὑποχωρούσαμε. 'Ο Φύρερ ὅμως μένει σιδηροῦς καὶ δυνατός.

Στὴ Βαϊμάρη μεγάλη φασαρία. Μιὰ κοινοβουλευτικὴ ἀνακριτικὴ ἐπιτροπὴ κακομοιριασμένης μορφῆς δικάζει τὴν ὑπόθεσι Χίλντμπούρχαουζεν. Εἶναι πραγματικὰ ἐμπόρευμα ἐργοστασίου ποὺ κάθεται σ' αὐτὰ τὰ δωμάτια τῆς φλυαρίας.

Ὁ Φύρερ προκαλεῖται ἀπὸ τοὺς κόκκινους βουλευτὰς καὶ τοὺς τινάζει στὸ πρόσωπο τὴ γνώμη μὲ τρόπο ποὺ μόνον αὐτὸς ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάνῃ. Αὐτὸ εἶναι πολὺ εὐεργετικό.

Τὸ μαρξιστικὸ δημιούργημα πιστεύει, ὅτι κτυπηθήκαμε γιὰ πάντα καὶ θέλει νὰ ξεθυμάνῃ ἀπάνω μας. Τὸ λιοντάρι εἶναι δεμένο. Τώρα φτύνει πάνω του ἡ δειλὴ ψυχή!

Τηλεφωνῶ στὸν Darré. Ὁ σύνδεσμος τοῦ Ράϊχσλαντ ἀπεφάσισε νὰ ἑνωθῇ μαζί μας. Ὁ Φύρερ θέτει φυσικὰ ὑποψηφιότητα καὶ γιὰ τὸ δεύτερο ἐκλογικὸ στάδιο. Θὰ πολεμήσωμεν μὲ πεῖσμα ἀπαράμιλλο.

Στὴ Βαϊμάρη κυριαρχεῖ ἕνας τρελλὸς ἐνθουσιασμός. Τὸ κόμμα ξέχασε τὴν πρώτη κακοκαιρία ἐν μέρει.

Ἀγῶνας! Ἔφοδος! Ὀρχῆστρες!

Τὸ βράδυ ὁμιλοῦμεν ὅλοι στὴ νέα αἴθουσα τῆς πόλεως. Ἐπιτίθεμαι μὲ δριμεῖα κοροϊδία. Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ μὲ μιὰ μοναδικὴ συνοχὴ ἐπιθετικοῦ πνεύματος. Τὸ κόμμα θὰ πάρῃ πάλι θάρρος.

16 Μαρτίου 1932.

Τὴ νύκτα γύρισα στὴ Γιένα. Φεύγομεν ὅλοι μαζὶ πάλι γιὰ τὸ Μόναχο. Ἐκεῖ θὰ καθορισθῇ ἕως τὸ Σάββατο λεπτομερῶς τὸ δεύτερο ἐκλογικὸ στάδιο. Ἔπειτα θὰ συνέλθουν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν περιοχῶν. Τὴν Κυριακὴ θὰ πᾶμε ἐκ νέου στὸ μέτωπο.

Ἔρχονται ἀπὸ τὸ Βερολῖνο τὰ πρῶτα Ἰουδαϊκὰ φύλλα. Τὴν περασμένη Δευτέρα δὲν θέλησα καθόλου νὰ διαβάσω! Ἤμουνα εὐχαριστημένος ποὺ ἔπρεπε νὰ φύγω ἀμέσως γιὰ τὸ Μόναχο. Ντρεπόμουνα σχεδὸν νὰ κυκλοφορῶ μέσα στοὺς δρόμους.

Σήμερα θριαμβεύουν τὰ λαχανόφυλλα! Καλὸ κι αὐτό. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο μᾶς ἐρεθίζουν περισσότερο καὶ μὲ περισσότερο πεῖσμα θὰ πολεμήσωμεν.

Ἀλαλλάζουν πολὺ ἐνωρίς!

Αἱ γραμμαὶ τῆς κατευθύνσεως τῆς νέας προπαγάνδας καθορίζονται μὲ πολλὴ σκέψι καὶ ἀκρίβεια ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς. Πήραμε πολλὰ μαθήματα ἀπὸ τὸ πρῶτο ἐκλογικὸ στάδιο. Θέλομεν νὰ διορθώσουμε καὶ ὅσα σφάλματα κάναμε. Δὲν εἴμεθα τόσο κουτοὶ ποὺ νὰ ἐπιμένωμεν σὲ χθεσινὰς μεθόδους.

Στὸ Βερολῖνο διατάσσει ὁ Σέβεριγκ μὲ τὴν κατηγορίαν ἐσχά-

της προδοσίας, συλλήψεις. Αὐτὸ εἶναι καλὸ γιὰ μᾶς. Αὐτὸ δίδει θάρρος πάλι στὴν ὀργάνωσί μας καὶ τὴν ἀνορθώνει. Οἱ κόκκινοι ἐκμεταλλεύονται τὴν περίστασι. Ὅμως ὅποιος γελᾶ τελευταῖα, αὐτὸς γελᾶ καλύτερα.

Μιὰ ἀδιάντροπη ἐκστρατεία ἀπὸ ψεύματα μὲ τὶς πιὸ μικρὲς λεπτομέρειες ἀνοίγεται. Ἀπὸ τὴν νουθεσία ποὺ ἔδωσα στὸν Πύντερ στὸ γραφεῖο τοῦ Καγγελαρίου τὴν περασμένη Κυριακὴ κάνει ὁ Τύπος μιὰ διπλωματικὴ μανοῦβρα. Κακομεταχειρίζεται τρομερὰ τὴν ἀλήθεια. Ἤμουνα τὸ μεσημέρι στὸ γραφεῖο τοῦ Καγγελαρίου. Ἰσχυρίζεται ὅτι ἤμουνα ἐκεῖ τὴ νύχτα μετὰ τὴν γνωστοποίησι τῶν ἐκλογικῶν ἀποτελεσμάτων. Ἡ τάσις εἶναι νὰ ἀποδείξουν ὅτι ἤθελα νὰ προδώσω στὴν Κυβέρνησι, τὸ Κόμμα.

Καταντᾶ νὰ φτάνη κανεὶς στὸν ἐμετὸ ἀπὸ τὴν ἀηδία, ὅταν εἶναι ἠναγκασμένος νὰ περάση ἀπ' αὐτὴ τὴν πλήμμυρα τῶν συκοφαντιῶν. Ὁ γενικὸς γραμματεὺς Πύντερ μοῦ ζητεῖ γραπτῶς συγγνώμην, ὅμως δὲ κάνει καμμιὰ ἐνέργεια νὰ δώση αὐτὴ τὴ συγγνώμη στὴ δημοσιότητα. Αὐτὸ σημαίνει: προσωπικῶς θέλει νὰ εἶναι κανεὶς καθὼς πρέπει, ἀπέναντι ὅμως τῆς δημοσιότητας παραδίδει τὸν πολιτικὸ ἀντίπαλο στόχο τοῦ κανονιοβολισμοῦ τῆς συκοφαντίας τῶν λαχανοφύλλων.

Τηλεφωνῶ στὸ Βερολῖνο: Ὅλα εἶναι πάλιν ἐν τάξει. Παντοῦ πυρετώδης ἐργασία.

Ἑτοιμάζομαι νὰ σχεδιάσω τὰ νέα φέϊγ-βολάν. Ὅλαι αἱ δυνατότητες τῆς προπαγάνδας ζυγίζονται μὲ ἀκρίβεια καὶ συζητοῦνται. Ἐξετάζονται νέαι προτάσεις. Εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ ὑπαγάγη κανεὶς ὅλα αὐτὰ κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια γραμμή. Ὁ Φύρερ ἐργάζεται ὅπως πάντα μὲ μεγάλη ἀφοσίωσι.

Τὸ βράδυ φεύγομε γιὰ τὴν Τέγκερζε, γιὰ νὰ λάβωμεν ἀποφάσεις μακρυὰ ἀπὸ τὸ θόρυβο τῆς πόλεως.

Κάθε τι τὸ δυνατὸ συζητεῖται. Τέλος φθάνομεν στὴν παράγραφο 218 (ἔκτρωσι). Ὁ Φύρερ ἀντιπροσωπεύει ἐδῶ τὴν σωστὴ ἄποψι. Δὲν πρέπει νὰ δοθῇ ἐλευθερία, γιατὶ θὰ καταντήση ἐξολόθρευσις καὶ πανοῦκλα τοῦ λαοῦ.

17 Μαρτίου 1932.

Μιὰ φορὰ χόρτασα ὕπνο. Αἰσθάνομαι σὰ νὰ ξαναγεννήθηκα. Ἤρθανε ξένοι. Μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὸ Μόναχο, ποὺ θέλει νὰ καταφέρη τὸν Φύρερ νὰ ἀποχωρήση ἀπὸ τὸ δεύτερον ἐκλογικὸν στάδιον.

Ἡ ἀντίδρασις ἐξέδωσε σύνθημα ἐναντίον μας. Κι' αὐτὸ καλό. Εἴμεθα πάλι καὶ στὸ δεύτερο ἐκλογικὸ στάδιο μόνοι. Ἔτσι πολεμᾶ κανεὶς πάντα καλύτερα. Πρὶν ἀκόμη ὁ Φύρερ χρειασθῆ νὰ ἐπέμβη ὁμιλεῖ μὲ δριμύτητα ἐναντίον μιᾶς δειλῆς ὑποχωρήσεως. Δι' αὐτὸ δὲν χωρεῖ οὔτε συζήτησις. Δὲν θὰ ἀποφύγωμεν τὴ δεύτερη μάχη, ποῦ μᾶς παρέχεται.

Ὁ Φύρερ εἶναι τῆς γνώμης μου. Θὰ ἀγωνισθοῦμε συνεχῶς. Οὕτως ἢ ἄλλως. Ἀκόμη καὶ ὑπὸ τὰς πιὸ δυσμενεῖς περιστάσεις δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ἀποφεύγη μιὰ ἐξήγηση ποῦ εἶναι ἀναγκαία.

Πάλι εἰδήσεις τοῦ Ἰὼβ ἀπὸ τὸ Βερολῖνο: Ὁ Σέβεριγκ διέταξε παντοῦ ἐρεύνας. Θέλει καθὼς φαίνεται νὰ ἀπαγορεύση τὰ τάγματα ἐφόδου. Ὁ Φύρερ κάνει μιὰ δριμεῖα δήλωσι ἐναντίον τῆς πράξεως ταύτης. Τὸ κόμμα εὑρίσκεται σὲ κατάστασι συναγερμοῦ. Τώρα πρόκειται γιὰ μιὰ ἐξαιρετικὴ δοκιμὴ ἀντοχῆς νεύρων.

Ὁ Μπρύνιγγ ἐκήρυξε ἕως τὴν 3 Ἀπριλίου εἰρήνη τοῦ Πάσχα. Θέλουν νὰ μᾶς πάρουν τὴν πνοὴ ἀθόρυβα, ὅμως ἀγροῖκα: Γι' αὐτὸ ἡμεῖς δὲν θὰ ὑποχωρήσωμεν μὲ κανένα τρόπο.

Ἐργαζόμεθα πυρετωδῶς! Δηλώσεις, φεϊγ-βολάν, διαφημιστικαὶ εἰκόνες σχεδιάζονται μὲ βία. Πληθώρα γραπτῆς ἐργασίας. Σὲ κάθε δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ τούτου κτυπᾶ μιὰ γραφομηχανή. Τὸ τηλέφωνο εἶναι ζεστὸ ἀπὸ τὰ μακρυνὰ τηλεφωνήματα. Μιὰ φρενιτιώδης φασαρία!

Γράφομεν καὶ πάλι γράφομεν. Τὸ βράδυ κάνω τὰς προτάσεις μου στὸν Φύρερ γιὰ ἕνα ταξεῖδι συνελεύσεων μεγάλης ὁλκῆς. Μόνο μὲ μεγάλα μέσα ἠμποροῦμε πάλι νὰ ἐμψυχώσωμε τὶς μᾶζες. Ὅταν πάρωμεν τολμηρὲς ἀποφάσεις, τότε θὰ καταλάβη ἀληθινὰ ὁ λαὸς καὶ θὰ μᾶς χαρίση τὴν συμπάθειάν του. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔφυγε. Ὁ Φύρερ δυνάμωσε πάλι ἰδιαίτερα τὸν καθέναν. Ἐργαζόμεθα καὶ οἱ δυὸ βαθειὰ ὡς τὴ νύχτα. Κάπως πιὸ εὐνοϊκαὶ εἰδήσεις ἔρχονται ἀπὸ τὸ Βερολῖνο.

Ὁ Klagges θέλει ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως τῆς χώρας Μπρώουνσβάϊγκ νὰ κάνῃ ἔφεσι στὸ Δικαστήριο τοῦ Ράϊχ ἐναντίον τῆς ἀνακωχῆς τοῦ Πάσχα ποῦ ἔκανε ὁ Μπρύνιγγ. Αὐτὸ εἶναι μιὰ τυπικὴ ἀστικὴ ἐφεύρεσις. Κάνει κανεὶς πόλεμο, ὅμως τρεῖς ἑβδομάδες ἀπαγορεύεται τὸ πυροβολεῖν!

Ἔξω λυώνει τὸ χιόνι καὶ ὁ πάγος. Τὸ νερὸ στάζει ἀπὸ τὶς στέγες. Εἶναι Μάρτιος. Ἡ ἄνοιξις ἔρχεται.

18 Μαρτίου 1932.

Ἡ Στράσσερ ἦλθε. Ὅπως πάντα ἀποθαρρυμένος μὲ σκυμένο κεφάλι. Ἔγραψα τὰ φεϊγ-βολάν. Συνεζήτησα τὸ σχέδιο τῶν συνελεύσεων. Αὐτὸ θὰ εἶνε τώρα ἡ κυριώτερη προπαγάνδα μας.

Ὁ Φύρερ εἶναι γεμάτος ἀπὸ νέας σκέψεις καὶ ἰδέας. Σ' ἐμᾶς ἀνατίθεται ἡ πραγματοποίησίς των.

Αἱ εἰδήσεις ἔρχονται ἀνεκατωμένες ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ Ράϊχ. Ἐν μέρει δίνουν μιὰ καλὴ εἰκόνα, ἄλλες πάλι ἀναιρεῖ ἡ μιὰ τὴν ἄλλη. Μόνο πρέπει νὰ φυλάξωμεν τὴ ψυχραιμία μας!

Μία σημαντικὴ πρόοδος: Ὁ Φύρερ θὰ ἀγωνισθῇ μὲ ἀεροπλάνο στὸν ἀκόλουθον ἐκλογικὸν ἀγῶνα καὶ θὰ μιλῇ κάθε ἡμέρα τρεῖς ὡς τέσσαρες φορὲς ἂν εἶναι δυνατὸν σὲ δημοσίας θέσεις καὶ στάδια. Ἔτσι ἠμπορεῖ νὰ κερδίσῃ, παρὰ τὸ βραχὺ τοῦ χρόνου ποῦ μᾶς μένει ἀκόμη ½ ἑκατομ. ἀνθρώπων.

Θἄπρεπε νὰ μᾶς κυνηγᾷ ἡ Μοῖρα ἂν δὲν ἠμπορέσωμε τοὐλάχιστον νὰ κρατήσωμε τὸν ἀριθμὸ τῶν ἐκλογέων μας καὶ νὰ μὴ αὐξήσωμεν τὰς ψήφους τῶν ἀντιθέτων.

19 Μαρτίου 1932.

Συνέλευσις τῶν ἀρχηγῶν τῶν περιοχῶν στὸ Μόναχο. Ὁ Στράσσερ ὁμιλεῖ. Ὅμως ἀπὸ τὰ λόγια του δὲν ξεπηδᾷ οὔτε φωτιά, οὔτε ἐνθουσιασμός. Πάνω σ' ὁλόκληρη τὴ συνέλευσι ξαπλώνεται ἡ σκιὰ μιᾶς βαθειᾶς ψυχικῆς πιέσεως.

Ἀναλύω ἐλεύθερα καὶ χωρὶς ἐμπόδια τὸ σχέδιο τῆς προπαγάνδας ποὺ κάναμε μὲ τὸν Φύρερ γιὰ τὸ δεύτερο ἐκλογικὸ στάδιο. Καθένας τὸ παραδέχεται μὲ ἐνθουσιασμό.

Τὸ ἀπόγευμα ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ. Καθαρά, συναρπαστικὰ καὶ χωρὶς καμμία δυνατότητα συμβιβασμοῦ. Τὸ κάθε τι ποὺ λέγει

εἶναι σὰν ὁμοβροντία μπάτσων ἐναντίον τῶν μεμψιμοίρων.

Τὸ βράδυ μέγα συμβούλιο μὲ τοὺς κυρίους τῆς διευθύνσεως τῆς προπαγάνδας. Κάναμε ἀναμφιβόλως στὸ πρῶτο ἐκλογικὸ στάδιο πολλὰ λάθη. Πρέπει νὰ ἔχωμε τὸ θάρρος, νὰ διδαχθῶμεν ἀπὸ τὰ λάθη μας. Οἱ κύριοι δὲν θέλουν νὰ τὸ παραδεχθοῦν. Αὐτὸ ὅμως δὲν ὠφελεῖ. Ἀναλύω καὶ ἀποδεικνύω. Ὁ Φύρερ εἶχε συζητήσεις μὲ ἀντιπροσώπους τοῦ γερμανικοῦ λαϊκοῦ κόμματος. Ἐδῶ ὅμως κάθε συζήτησις πάει στὰ χαμένα. Μὲ φιλοφρονήσεις καὶ συμβιβασμοὺς ξεφεύγουν κάθε κίνδυνο! Χαμένη περίπτωσις!

Συζητῶ μὲ τὸν Φύρερ ὁλόκληρο τὸ σχέδιο τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος μὲ ὅλες του τὶς λεπτομέρειες. Τώρα ἠμποροῦμε νὰ ἀρχίσωμε μὲ ὅλη μας τὴ δύναμι τὴ δουλειά. Ἀργὰ τὴν νύκτα φεύγομε γιὰ τὴν Τέγκερνζε!

20 Μαρτίου 1932.

Θαυμασία ἡμέρα στὸ Σαὶντς-Κβιρίν. Ὁ ἥλιος λάμπει καὶ ξαπλώνεται ἡ ἄνοιξις.

Μὲ τὸν Φύρερ καὶ μὲ τὸν Ἄμαν συζητῶ μιὰ μεγάλη καμπάνια διὰ τοῦ Τύπου.

Τὸ βράδυ γυρίζομεν στὸ Μόναχο. Ὅλοι μαζὶ στὸ Wagon-lits γιὰ τὸ Βερολῖνο. Ὡς ἀργὰ τὴ νύχτα δουλεύομεν.

Στὸ Βερολῖνο μὲ περιμένουν βουνὰ ἀπὸ γράμματα καὶ ἐφημερίδες.

Ἡ ἐργασία εἶναι τὸ καλύτερο μέσο ἐναντίο τῆς ἐμφανιζόμενης ἀμφιβολίας.

21 Μαρτίου 1932.

Ὁ ἐθνικοσοσιαλιστικὸς τύπος μαζεύθηκε στὸ Κάϊζερ-χόφ. Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ. Ἡ νέα καμπάνια ἀναπτύσσεται.

Στὰ γραφεῖα τῆς περιοχῆς Βερολίνου κάνω μία μεγάλη συνεδρίασι τῶν διευθυντῶν ὑπηρεσίας καὶ τοῦ Τύπου. Συσκέπτομαι μὲ τοὺς ἄνδρας αὐτοὺς ἐπὶ τρεῖς ὥρας καὶ λαμβάνομεν ὡρισμένας ἀποφάσεις. Τώρα εἴμεθα ὀλίγον ἐλεύθεροι ἀπὸ τὰς μεγάλας δυσκολίας.

Τὸ βράδυ δέχομαι. Ἀκούω μόνο δυσάρεστα πράγματα καὶ κουραστικά.

Ἐκθέτω στοὺς ἀρχηγοὺς τῶν περιοχῶν ὁλόκληρη τὴν κατάστασιν. Οἱ παλαιοὶ σύντροφοι τοῦ κόμματος εἶναι οἱ καλύτεροι καὶ οἱ πιὸ ἔμπιστοι.

Ἀρχίζουν πάλι μὲ ὑπομονὴ τὴν δουλειά.

Γράφω γρήγορα ἀκόμη ἕνα ἄρθρο στὴ γραφομηχανή.

Τώρα γελοῦμε πάλι λίγο. Ἀκοῦμε λίγο μουσικὴ καὶ τὸ κέφι εἶναι καλύτερο.

22 Μαρτίου 1932.

Ἡ μεγάλη περιοδεία τοῦ Φύρερ εἶναι ὀργανωμένη ἕως τὶς ἐλάχιστες λεπτομέρειες. Συζητῶ τὸ πᾶν τέλεια μαζί του στὸ Κάϊζερ-χόφ. Ἕνα μεγάλο σχέδιο! Θὰ ἐπιτύχη, ἂν δὲν ἐπέμβουν ὑπεράνθρωποι δυνάμεις.

Καθώρισα μὲ τὸν Dr. Dietrich τὴν καμπάνια τοῦ Τύπου. Αὐτὴ μᾶς στενοχωρεῖ ἀκόμη κάπως, ὅμως μὲ κάποια ὑπομονὴ καὶ ἀντοχὴ θὰ ἐπιτύχη κι' αὐτή.

Τὸ βράδυ μαζεύθηκαν ὅλοι οἱ ἀρχηγοὶ ὑπηρεσίας τῆς περιοχῆς. Ἐκφωνῶ λόγο. Στὴν ἀρχὴ ἡ διάθεσις εἶναι χλιαρά. Ἔπειτα ὅμως κατορθώνω νὰ τοὺς ζεστάνω καὶ νὰ τοὺς δώσω πάλι θάρρος. Στὸ τέλος κυριαρχεῖ πάλι ἐνθουσιασμὸς καὶ θέλησις πρὸς ἀγῶνα.

Ἄρχισε πάλι ἡ δουλειά. Τώρα μάλιστα εἶναι πιὸ ἐνδιαφέρουσα, τώρα ποὺ πρέπει νὰ θέσωμεν εἰς ἐνέργειαν ὅλας τὰς δυνάμεις διὰ νὰ ἠμπορέσωμε νὰ ἐπιτύχωμε, μιὰ ἐπιτυχία ποὺ νὰ μᾶς φέρῃ πάλι τὴν ἐκτίμησι τῶν ἄλλων.

Ὁ Φύρερ φεύγει πάλιν γιὰ τὸ Μόναχο.

23 Μαρτίου 1932.

Ἡ «Angriff» ἀπηγορεύθη πάλι γιὰ μιὰ ἑβδομάδα. Οἱ ἄλλες μας ἐφημερίδες ἀπαγορεύθηκαν ἐπίσης τὶς τελευταῖες ἡμέρες. Μ' αὐτὸ ἔκαναν ἀδύνατο τὴν ἔκδοσι τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ τύπου.

Συγχρόνως ἡ ἀνακωχὴ τοῦ Πάσχα καὶ καμμιὰ δυνατότητα λόγου. Καταδικασθήκαμε τελείως σὲ σιωπή.

Ἔτσι ἠμποροῦμε καλύτερα νὰ ἀφιερωθῶμεν στὴν ὀργάνωσι τῆς τελευταίας ἑβδομάδος.

Ὑπηγόρευσα τρία ἄρθρα γιὰ τὶς τελευταῖες ἡμέρες τῶν ἐκλογῶν. Ἔκρινα καὶ ἔδωσα ἄδεια γιὰ εἰκόνας διαφημίσεως, διόρθωσα φέϊγ-βολάν. Ὅλα τὰ ἀκόνισα καὶ τοὺς ἔδωσα ἐνθουσιασμό.

Συζητῶ γιὰ πλάκες γραμμοφώνου. Γυρίζω φίλμ.

Ἡ ἐργασία μὲ κρατεῖ φρέσκο καὶ γερό.

27 Μαρτίου 1932.

Εἶναι Κυριακὴ τοῦ Πάσχα. Καθήμεθα ὑψηλὰ ἀπὸ τὸ Μπέρχτεσγκάντεν στὸ Ὀμπερσαλτζμπέργκ. Ὅλα εἶναι ἐδῶ ἀκόμη βυθισμένα στὸ χιόνι. Ὁ ἥλιος ὅμως λάμπει, καὶ εἶναι πάρα πολὺ ζεστά.

Τέλειωσα στὸ Βερολῖνο τὴν καμπάνια τῆς προπαγάνδας· Ὅλα εἶναι ἕτοιμα τώρα γιὰ τὴ δεύτερη μάχη. Ἔπειτα φεύγω γιὰ τὸ Μόναχο. Στὸ τμῆμα προπαγάνδας στὸ Μόναχο διωρίσαμεν πολλοὺς βοηθούς. Τὸ κόμμα ἐργάζεται ἀκούραστα. Περάσαμε πιὰ τὸ στάδιο τῆς κρίσεως.

Στὸν καθηγητὴ Troost στὸ Ἀτελιέ. Σχεδίασε τὸ πλάνο τῆς κατασκευῆς τοῦ νέου σπιτιοῦ τοῦ Κόμματός μας. Μιὰ κλασσικὴ διαύγεια γραμμῶν. Πάνω ἀπ' αὐτὸ ἐπίσης στέκουν οἱ ἰδέες τοῦ Φύρερ.

Μὲ πολλὰ αὐτοκίνητα φεύγομε γιὰ τὰ βουνά. Τὸ Μπέρχτεσγκάντεν εἶναι ἔρημο καὶ μαγευτικό. Μὲ ἕλκηθρα ἀνεβαίνομε στὸ Ὀμπερσαλτζμπέργκ. Πάνω μας λάμπει μιὰ ἀστροφώτιστη νύχτα.

Πάνω στὸ σπίτι τοῦ Φύρερ μᾶς ὑποδέχονται θαυμάσια. Εἴμεθα πεινασμένοι καὶ πέφτουμε σὰν λύκοι πάνω στὸ ἁπλὸ βραδυνὸ φαγητό.

Ἔπειτα ὕπνος! ὕπνος! ὕπνος!

Ἡ θαυμάσια τοποθεσία εἶναι τὸ πρωῒ χωμένη στὸ χιόνι. Τὰ βουνὰ στέκουν σὰν διαυγῆ κρύσταλλα πάνω ἀπὸ τὴ σιωπηλή, μικρὴ πόλι. Ἀπὸ μακρυὰ φαίνεται τὸ Σαλτζμπούργκ.

Ἀπὸ τὸ Βερολῖνο ἔρχεται ἡ εἴδησις, ὅτι ὁ Σέβεριγκ ἤρχισε νὰ ὑποχωρῇ. Ὁ Γκρένερ τοῦ ἔγραψε. Αἱ εἰδήσεις εἶναι ἡμέρα μὲ τὴ ἡμέρα καλύτερες. Χθὲς ὑπηγόρευσα ἐκκλήσεις γιὰ τὸν τύπο.

Σήμερα είναι Κυριακή τοῦ Πάσχα καὶ δὲν ἀγγίζομε καμμιά δουλιά. Μιὰ ἡμέρα ἀπολύτου σχόλης καὶ ἡσυχίας. Αὔριο θὰ ἠμποροῦμε νὰ ἐργασθοῦμε καλύτερα.

Κρατήσαμε ἐπὶ μακρὸν συμβούλιο μὲ τὸν Φύρερ. Ἡ πολιτικὴ μᾶς παρακολουθεῖ ὅπως ἡ σκιά μας. Κάνομεν ἕνα εἰκονογραφημένο περιοδικὸ γιὰ τὴν ἐκλογή, μὲ δριμὺ πνεῦμα.

Τὸ βράδυ καθήμεθα γύρω στὸ στρογγυλὸ τραπέζι μαζεμένοι κάτω στὸ δωμάτιο μὲ τὸ χωριάτικο στύλ. Ἀκοῦμε μουσικὴ καὶ συζητοῦμε.

Εἶναι θαυμάσιο. Κάθημαι κατόπιν μοναχὸς μὲ τὸν Φύρερ καὶ συζητῶ γιὰ τὸ μέλλον.

Οἱ ἑβραῖοι ἐρεθίζουν τὰ πνεύματα ἐναντίον μας μὲ τὸν πιὸ ἀδιάντροπο τρόπο. Δὲν χάνομε ὅμως τὴν ψυχραιμία μας.

28 Μαρτίου 1932.

Κάναμε σχέδια. Σημαδέψαμε μὲ πιστόλι. Ὁ Φύρερ εἶναι τελείως ἀκριβὴς σκοπευτής.

Ἐδῶ πάνω στὸ βουνὸ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐργάζεται θαυμάσια. Εἶναι μακρυὰ ἀπὸ τὸν θόρυβο τῆς πόλεως. Κάθε νευρικό της καὶ στιγμιαία ἀδυναμία ἐξαφανίζεται. Τώρα καταλαβαίνω, γιατὶ τόσο εὐχαρίστως εἶναι ὁ Φύρερ στὰ βουνά. Ἐδῶ ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ μεγάλας ἀποφάσεις, χωρὶς νὰ συγχίζεται ἀπὸ τὴν ἄγρια βία τῆς μεγαλουπόλεως.

Ὁ Φύρερ γράφει γιὰ τὴν ἐκλογὴ ἕνα μεγάλο μανιφέστο πρὸς τὸν γερμανικὸν λαόν.

Ἕνα μεγάλο δέμα ἕτοιμη ἐργασία ἔστειλα στὸ Βερολῖνο.

Ἔξω εἶναι παντοῦ γκρίζα ὀμίχλη. Δὲ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἴδῃ 10 μέτρα μακρυά.

29 Μαρτίου 1932.

Ὁλόκληρο τὸ ἀπόγευμα ὑπαγορεύσαμε. Ὁ Φύρερ γράφει τὸ μανιφέστο του. Σχεδιάζω ἑπτὰ εἰκόνες μὲ κείμενα γιὰ τὴ τελευταία ἑβδομάδα.

Οἱ ὑποψήφιοι γιὰ τὴν Πρωσσικὴ βουλὴ θὰ ἐκτεθοῦν μαζί.

Τὸ βράδυ διηγεῖται ὁ Φύρερ γιὰ τὸ Νοέμβριο τοῦ 1923. Τότε κρημνίσθηκε τὸ κόμμα πολὺ περισσότερο ἀπὸ τώρα. Ἀκοῦμε ὅλοι

σὰν ἕνα θαυμάσιο ἱστορικὸ ρομάντζο. Μόλα ταῦτα μὲ ἐργασία φθάσαμε πάλι ψηλά. Φυσικὰ παίζει ἕνα ρόλο πῶς ἀναλαμβάνει κανεὶς μιὰ ἧττα.

Ὁ Φύρερ ἀναλύει ὅλως διόλου σκέψεις γιὰ τὴ θέσι μας πρὸς τὴ γυναῖκα. Εἶναι πολὺ σπουδαῖες γιὰ τὸ ἑπόμενο ἐκλογικὸ στάδιο, γιατὶ ἀκριβῶς σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο μᾶς ἐπετέθησαν δυνατὰ κατὰ τὰς πρώτας ἐκλογάς.

Ἡ γυναῖκα εἶναι σύντροφος τοῦ ἀνδρὸς στὴ φυλετικὴ ἕνωσι καὶ στὴν ἐργασία. Ἦτο πάντα καὶ θὰ μείνη πάντα. Καὶ στὶς σημερινὲς οἰκονομικὲς συνθῆκες πρέπει νὰ μείνη ἡ ἴδια. Πρὶν στοὺς ἀγρούς, τώρα στὸ γραφεῖο.

Ὁ ἄνδρας εἶναι ὁ ὀργανωτὴς τῆς ζωῆς, ἡ γυναῖκα ἡ βοήθειά του καὶ τὸ ἐκτελεστικό του ὄργανο.

Αὐτὲς αἱ ἀντιλήψεις εἶναι μοντέρνες καὶ μᾶς ἀνεβάζουν πολὺ ὑψηλὰ ἐπάνω ἀπὸ κάθε γερμανολαϊκὴ σκέψι.

Πᾶμε στὰ κρεββάτια μόλις στὶς 5 ἡ ὥρα.

30 Μαρτίου 1932.

Ἔξω ἁπλώνονται τὰ βουνὰ στὴν λαμπρότητα τοῦ ἥλιου. Τὸ κάθε τι ἀναπνέει φρεσκάδα καὶ εὐφροσύνη.

Οἱ θαυμάσιες ἡμέρες τῆς ἀναπαύσεως, ποῦ ἦσαν στηριγμένες ἐπίσης πάνω στὴν ἐργασία, πέρασαν.

Ὁ Φύρερ παίρνει τὴν εἴδησι, ὅτι μὲ μιὰ ἐν τῷ μεταξὺ ὑποψηφιότητα ἠμποροῦσε νὰ δημιουργηθῇ νέα κατάστασις. Τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ συζητοῦνται καὶ ζυγίζονται.

Μὲ τὸ αὐτοκίνητο φεύγομεν ἀπὸ τὸ Μπέρχτεσγκάντεν. Ἡ Κίμζε εἶναι θαυμάσια γαλανή.

Ἐβράδυασε ἕως ὅτου νὰ φτάσωμε στὸ Μόναχο. Κατ' εὐθεῖαν στὸ «Φαιὸ Οἶκο». Ἐδῶ διεκπεραιώνομεν μὲ βία ἕνα σωρὸ ἐργασία. Ἐπίσης μιὰ σημαντικὴ ὁμιλία μὲ ἕναν ἀπεσταλμένο. Ἔπειτα ἀπεχαιρέτησα τὶς ὡραῖες ἡμέρες. Μὲ τὸ νυχτερινὸ τραῖνο γιὰ τὸ Βερολῖνο.

31 Μαρτίου 1932.

Πάλι στὸ Βερολῖνο.

Μεγάλη συνεδρίασις προπαγάνδας. Αἱ ὁδηγίαι μας ἤρχισαν ἤδη νὰ πραγματοποιοῦνται.

Ὁ ποιητὴς Haus Grimm προσχωρεῖ φανερὰ πρὸς τὸν Φύρερ. Ἑπτὰ καθηγηταὶ Πανεπιστημίου κάνουν τὸ ἴδιο.

Ὁ Χούγκεμπεγκ δημοσιεύει ἕνα ἄρθρο ἐναντίο μας. Δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κάνῃ τίποτα μ' αὐτόν.

Ἀπαγορεύσεις τοῦ τύπου ἐπὶ ἀπαγορεύσεων. Ἡ Κυβέρνησις καθιστᾶ ἀδύνατο τὴ μεγάλη μας προπαγάνδα διὰ τῶν ἐφημερίδων. Ἡ ἐκλογικὴ τρομοκρατία ἀνθεῖ μὲ τὰ πιὸ τρελλά της ἄνθη. Καὶ ὅμως προχωροῦμε.

Ὁ Γκρένερ ἐκδίδει μιὰ γενικὴ ἀπαγόρευσι τῆς καμπάνιας μας διὰ τοῦ τύπου. Αὐτὸ εἶναι φανερὸ πλῆγμα κατὰ τοῦ Συντάγματος. Δὲ μᾶς μένει πιὰ σχεδὸν τίποτε γιὰ τὴν ἐκλογή.

Οἱ τελευταῖες ἡμέρες τοῦ Μαρτίου εἶναι γεμάτες ὁμίχλη. Ταιριάζουν μὲ τὴ διάθεσή μας.

Σὲ ὀλίγο τελειώνει ἡ ἀνακωχὴ τοῦ Πάσχα. Τότε θὰ ἀρχίσωμεν τὴν ἔφοδο.

1 Ἀπριλίου 1932.

Οἱ κατάλογοι τῶν ὑποψηφίων γιὰ τὴ Βουλὴ τῆς Πρωσσίας ἐσχηματίσθησαν. Εἴχαμε καὶ μ' αὐτὸ κάποιες στενοχώριες. Εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ βρῇ κανεὶς τὸ σωστὸ μέσο δρόμο μεταξὺ τῆς συμμετοχῆς τῆς πολιτικῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Μὲ τὴν καλὴν ὅμως θέλησι φτάνει κανεὶς κι' ἐδῶ στὸ σκοπό του.

Ἠμπορῶ νὰ φαντασθῶ, ὅτι αὐτὸ τὸ ζήτημα στὰ κοινοβουλευτικὰ Κόμματα κάποτε ἐγγίζει τὴν οὐσία ὁλοκλήρου τῆς ὀργανώσεως.

Τὸ τμῆμα τῆς προπαγάνδας ἐπῆρε τὰς τελευταίας ὁδηγίας.

Ὁ Ἑβραϊκὸς Τύπος δημοσιεύει ἕνα πλαστογραφημένο λογαριασμὸ τοῦ Κάϊζερ-χὸφ γιὰ τὸ Φύρερ. Εἶναι ἀδύνατο νὰ γυρέψωμεν ἀπὸ τὰ δημοκρατικὰ δικαστήρια νὰ προστατεύσουν τὴν τιμή μας.

Ἡ ἀντίδρασις μᾶς ἐπιτίθεται. Πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν σιγὰ τὴν 10 Ἀπριλίου.

Παίρνω ἐξοντωτικὸ ὑλικὸ ἰδιαιτέρως γιὰ τὸν Σέβεριγκ. Σ' ἕνα συμβούλιο μὲ τὸν Φύρερ ἀποφασίζεται νὰ μὴ δοθῇ αὐτὸ τὸ ὑλικὸ στὴ δημοσιότητα. Ἡμεῖς οἱ ἄγριοι εἴμεθα τόσο καλύτεροι ἄνθρωποι!

Ὁ Τύπος μας ἔκανε μερικὰ σφάλματα. Οἱ δημοσιογράφοι εἶναι συνήθως ἀνίκανοι γιὰ προπαγάνδα.

Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν διαδηλώσεων ἤρθη. Θὰ συναθροισθοῦμε λοιπὸν στὸ Λουστγκάρντεν.

Ἀπ' ἐναντίας ὁ Τύπος μας εἶναι ἀκόμη ἀπηγορευμένος. Εἶναι δυνατὸ γιὰ μᾶς κτύπημα.

Σὲ μιὰ κατ' οἶκον ἔρευνα εὑρέθηκε σημαντικὸ ὑλικὸ γιὰ τὴ δίκη τῆς Κουρφύρστενταμ. Αἰτία εἶναι μιὰ τρομερὰ συκοφαντία. Ἔτσι παρουσιάζεται ἡ μιὰ στενοχώρεια μὲ τὴν ἄλλη. Ὅμως προχωρεῖ κανεὶς ὅταν ἔχει κάποια ὑπομονή. Ὅταν γυρίζω τὸ βράδυ σπίτι εἶμαι τελείως κουρασμένος ἀπὸ φροντίδες καὶ δουλειά.

Δὲν θὰ ὑποχωρήσωμεν ὅμως, ἂς γίνει ὅ,τι γίνει!

2 Ἀπριλίου 1932.

Κινητοποιοῦμεν τὰ δικαστήρια σὲ κάθε δυνατὴ περίπτωσι.

Μακρὰ συμβούλια μὲ τὸν Φύρερ. Καταρρίψαμε τὴ συκοφαντία μὲ τὸν ψεύτικο λογαριασμὸ τοῦ Καΐζερ-χόφ.

Κάθε ἡμέρα βγαίνει μιὰ βρωμοφυλλάδα γιὰ κάποιον σημαντικὸν ἄνδρα τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος. Ὅλα αὐτὰ φέρνουν τὴν ἀηδία.

Στὸ Ἀννόβερο κάποιος καθὼς πρέπει δικαστὴς ἀπηγόρευσε στὸ Noske νὰ μᾶς ἐπιτρέπη νὰ μοιράζωμε τὶς ἐφημερίδες μας. Αὐτὸ εἶναι φοβερὸ κτύπημα γιὰ τὸ σύστημα.

Ἡ ἀστυνομία κάνει ἐπὶ τρεῖς ὧρες στὸ σπίτι μου ἔρευνα. Εἴμεθα αὐθάδεις καὶ προκλητικοί. Εἶναι γιὰ μᾶς ἀδιάφορο, τὶ θὰ συμβῆ.

Οἱ ἄνδρες ταγμάτων ἐφόδου ἀνυπομονοῦν. Τὸ καταλαβαίνω ὅτι εἶναι δύσκολο γι' αὐτοὺς τοὺς δυνατοὺς ἄνδρας νὰ διατηρήσουν ψυχραιμία στὸν ἀνήθικο αὐτὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα. Πρέπει ὅμως μὲ κάθε μέσο νὰ ἐμποδίζωμεν κάθε ἔκρηξι. Μιὰ πρὶν ἀπὸ τὸν καιρό της ἔκρηξις ἢ μιὰ βιαία πρᾶξις ἠμπορεῖ νὰ καταστρέψη τὸ μέλλον μας. Τότε θὰ εὐχαριστηθοῦν πάρα πολὺ ὁ κ. Σέβεριγκ καὶ ὁ μαρξισμὸς τῆς Κυβερνήσεως.

4 Ἀπριλίου 1932.

Τὴν Κυριακὴ χαράματα ἔφυγα γιὰ τὴ Φραγκφούρτη ἢ Βισμπάντεν. Στὸ Βισμπάντεν ὡμίλησα τρεῖς φορές, ὅλαι αἱ αἴθουσαι

ἦσαν κατάμεστοι. Ἐπετύχαμε νὰ ἀναστηλώσουμε τὴ διάθεσι καὶ τὸ θάρρος τοῦ κόμματος.

Μὲ τὸ αὐτοκίνητο πίσω στὴν Φραγκφούρτη. Τὸ βράδυ στὴν αἴθουσα τῶν ἑορτῶν. Μερικαὶ τηλεφωνικαὶ συνομιλίαι μὲ τὸ Βερολῖνο! Ἐρώτησις: ἂν πρέπει νὰ γυρίσω πίσω τὴ νύχτα. Στὸ τέλος ἀποφασίζει ὁ Φύρερ ὁ ἴδιος: ναί!

Τρεῖς ὧρες ὕπνο καὶ ἔπειτα γιὰ τὸ Βερολῖνο.

Ἡ πρωτεύουσα εἶναι ἀγνώριστη. Οἱ στῆλες τῶν διαφημίσεων εἶναι γεμάτες ἀπὸ τὴν προπαγάνδα μας. Τὸ πᾶν εἶναι σὲ κίνησι.

Ὁ Φύρερ μίλησε τὴ Δευτέρα στὴ Σάξεν πρὸ 250.000 ἀνθρώπων. Εἶναι φρέσκος καὶ ἕτοιμος γιὰ δρᾶσι.

Στὸ Λουστγκάρντεν βαδίζουν 150.000 ἄνθρωποι. Μίλησα πρῶτος. Ἔπειτα ἔρχεται ὁ Φύρερ. Ἕνας ἀπερίγραπτος ἐνθουσιασμὸς κυριαρχεῖ. Ἕνας θαυμάσιος λόγος.

Μὲ 100 χιλιόμετρα ταχύτητα στὸ Ποτσντάμ. Ἐκεῖ μιλᾶ στὸ στάδιο ἐμπρὸς σὲ 50.000 ἀνθρώπους. Τὸ πνεῦμα τοῦ Ποτσδὰμ ξαναζωντανεύει πάλι. Τὸ βράδυ στὸ Σπὸρτ-παλὰστ στὸ Βερολῖνο. Ἐκεῖ κάθονται πάλιν 18.000 ἄνθρωποι ὁ ἕνας ἐπάνω στὸν ἄλλο. Ὑποδέχονται μὲ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις τὸν Φύρερ.

Τὰ μεσάνυχτα στὸ Φριντρισχάϊν. Ἐκεῖ εἶναι οἱ πιὸ ἀσήμαντοι μαζεμένοι, οἱ πιὸ τελευταῖοι πολῖτες. Εἶναι φοβερὰ συγκινημένοι ἔπειτα ἀπὸ τὸν λόγο τοῦ Φύρερ.

Ὁ Γκρεζίνσκυ διέταξε τὸ κλείσιμο τῶν αἰθουσῶν τῶν ἀνδρῶν ταγμάτων ἐφόδου στὴν ὁδὸ Χέντεμαν. Πόσο κουτοὶ εἶναι οἱ μαρξισταί! Τὸ κάθε τι ποὺ δημιουργοῦν ἐναντίον μας αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα, μᾶς βοηθεῖ χωρὶς νὰ τὸ θέλουν. Ὁ Φύρερ σηκώνει τὴ σημαία!

5 Ἀπριλίου 1932.

Ἡ προπαγάνδα μας εἶναι τώρα κυρίως ἀπόκρουσις τῶν ψευδῶν. Μιὰ ἀηδὴς ἐργασία, ὅμως πρέπει νὰ γίνῃ καὶ αὐτή. Ὁ πόλεμος τῶν διαφημίσεων στὸ Βερολῖνο ἐκ μέρους μας εἶναι ἀριστοτεχνικός. Αἱ διαδηλώσεις μας, πρὸ πάντων ἡ ἐκστρατεία τῶν λόγων τοῦ Φύρερ μὲ τὸ ἀεροπλάνο ἔχει μεγάλη ἐπιτυχία.

Μιλῶ τὸ βράδυ στὴ Βαϊμάρη στὴν αἴθουσα τῆς Θουρυγγίας.

Κατόπιν στὴ Γιένα στὸ σπίτι τοῦ λαοῦ. Ὅλαι αἱ συγκεντρώσεις εἶναι ὑπερπλήρεις. Οἱ φόβοι μας γιὰ τὴν κούρασι τοῦ κόσμου ἀπὸ τὰς ἐκλογὰς δὲν ἐπαλήθευσαν.

Ταξεῖδι ἀπὸ τὴ Βαϊμάρη στὸ Ἄχεν. Στὸν τύπο διαβάζω ὅτι ὁ Σέβεριγκ δημοσιεύει τὸ ὑλικὸ τῆς ἐσχάτης προδοσίας. Εἶναι πολὺ ἀδύνατο. Ὅτι στέκει αὐτοῦ σημειωμένο, δὲν σημαίνει γιὰ μᾶς κίνδυνο.

Ὁ Φύρερ ἐξέδωσε τὸ μανιφέστο του. Ἀπὸ ἀπόψεως σκέψεων καὶ ὕφους εἶναι ἕνα πολιτικὸ ἀριστοτέχνημα.

Ὁλόκληρη ἡ ζωή μας εἶναι τώρα κυνῆγι γιὰ ἐπιτυχία καὶ δύναμι.

Πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν πῶς ἡ τύχη θὰ μᾶς χαρίση τὴν νίκην.

6 Ἀπριλίου 1932.

Στὸ Ἄχεν ὡμίλησα πρὸς ἀνθρώπους τοῦ Κέντρου. Ἦτο καλύτερα ἀπὸ ὅ,τι ἤλπιζα.

Ἔχομεν μεγάλες φροντίδες πάντα γιὰ τὸ χρηματικὸ ζήτημα.

Ὁ τύπος ψεύδεται ἀφάνταστα.

7 Ἀπριλίου 1932.

Ὁ προσωπικὸς συκοφαντικὸς πόλεμος μᾶς γεννᾶ πολλὲς δυσχέρειες.

Κάθε ὥρα ἐμφανίζονται νέες ψευδολογίες καὶ πλαστοὶ ἰσχυρισμοί.

Τὸ ἕνα χτύπημα ἀκολουθεῖ τὸ ἄλλο μὲ τρομερὴ βία ποῦ μᾶς παίρνει τὴν ἀναπνοή.

Ἕναν τέτοιον ἐκλογικὸν ἀγῶνα μισὸ χρόνο καὶ θὰ πᾶμε ὅλοι στὸ φρενοκομεῖο!

Τὸ μεγάλο ταξεῖδι τῶν λόγων τοῦ Φύρερ ἀκολουθεῖ τὸ χαραγμένο πρόγραμμα.

Τὸ βράδυ μιλοῦμε ὁ Dr. Frick καὶ ἐγὼ στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Τὸ ἀκροατήριο στὸ Βερολῖνο παρακολουθεῖ μὲ μεγάλη προθυμία τὴν ἀνάλυσι τῶν πιὸ δυσκόλων στοχασμῶν. Ἔχει κανεὶς ὄρεξι νὰ μιλᾶ μπροστὰ σὲ ἕνα τέτοιο ἀκροατήριο,

8 'Απριλίου 1932.

Πρέπει νὰ ὑπαγορεύσω νέες διαφημίσεις γιὰ τὴν Πρωσσία. Τὶς παληὲς ἀπηγόρευσε τελείως ὁ Γκρεζίνσκι.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ στὸ Τιργκαρντενχὸφ καὶ στὸ Τσελεντόρφ. Ἔπειτα ἐργάζομαι ὥς ἀργὰ τὴ νύχτα.

9 'Απριλίου 1932.

Σὲ μιὰ μεγάλη συνεδρίασι τῆς προπαγάνδας συζητοῦνται καὶ ἐκκαθαρίζονται οἱ τελευταῖες δυνατότητες. Ἐπίσης καὶ οἱ ἐκλογὲς τῆς Πρωσσίας καθορίζονται λεπτομερῶς. Κάναμε θαυμάσια σχέδια διαφημιστικῶν εἰκόνων. Τὰ κείμενα εἶναι ἤδη ἕτοιμα.

Γιὰ ὁλόκληρο τὸ κίνημά μας διαδίδεται πλήμμυρα ἀπὸ βρωμερὰ ψεύδη. Πληγώνεται κανεὶς μ' αὐτά. Ἡ πόλις εἶναι γεμάτη ἀπὸ τρελλὲς φῆμες συναγερμοῦ. Εἶναι συνειθισμένο αὐτὸ στὴν ἐποχὴ τῶν ἐκλογῶν.

Εἴμεθα ὅλοι πεθαμένοι ἀπὸ κούρασι καὶ πρέπει μόλα ταῦτα νὰ μὴ σταματήσωμεν τὴν ἐργασία.

Τὸ βράδυ στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Ἡ διάθεσις εἶναι στὸ ὕψος της. Ἔπειτα μὲ λυσσῶδες τέμπο στὸ Στετῖνο. Ἐκεῖ περιμένουν 12.000 ἄνθρωποι. Ἔρχομαι κατὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ ἐπιτίθεμαι μὲ δριμύτητα ἐναντίον τοῦ Μπρύνιγγ. Στὶς 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα σπίτι. Μόλις στὶς 6 ἡ ὥρα πλαγιάζω γιὰ δυὸ ὧρες.

Μιὰ ἀποτυχημένη δολοφονία ἐναντίον τοῦ Dr. Luther. Φυσικὰ ἰσχυρίζεται ὁ Ἰουδαϊκὸς Τύπος ὅτι ἦσαν δικοί μας ἄνθρωποι. Πρόκειται ὅμως νὰ κατηγορήσουν τώρα στὶς ἐκλογὲς τὸν Φύρερ.

10 'Απριλίου 1932.

Ἡ ἡμέρα δὲν ἤρχισε καλά. Ὡς τὸ μεσημέρι μόνον 25 τοῖς ἑκατὸν συμμετοχὴ στὶς ἐκλογές. Οἱ δυνατότητες ἐπιτυχίας μας ἐκτιμῶνται χαμηλά. Ἔξω βροχὴ καὶ ὁμίχλη. Ὁ Φύρερ τηλεφωνεῖ ἀπὸ τὴν Νυρεμβέργη. Ἐκεῖ εἶναι καλύτερη ἡ συμμετοχὴ στὶς ἐκλογές. Ὁλόκληρη ἡ ἡμέρα εἶναι γεμάτη ἀπὸ μιὰ πυρετώδη ἔντασι. Περιοδεία διὰ μέσου τοῦ Βερολίνου. Βλέπω μόνο σημαῖες μὲ τὸν ἀγκυλωτὸ σταυρὸ καὶ κόκκινα κουρέλια.

Μόλα ταῦτα ἐπωφελούμεθα τὴν ἐλεύθερη αὐτὴ ἐκλογικὴ Κυριακὴ γιὰ προετοιμασία τοῦ ἀγῶνος στὴν Πρωσσία.

Τὸ βράδυ ἔρχονται σιγὰ τ' ἀποτελέσματα. Σὲ λίγο ἐξακριβώνομε μὲ εὐχαρίστησι, ὅτι σ' ὅλη τὴ γραμμὴ αὐξήθηκαν οἱ ψῆφοι μας.

Ὅμως δὲν ἐπετύχαμε νὰ ἐξουδετερώσωμεν τὸν ἐχθρό, ὅμως σχεδὸν ὅλας τὰς ψήφους τῆς ἀντιδράσεως πήραμε μὲ τὸ μέρος μας.

Ὁ Τέλμαν ἀπέτυχε ἐλεεινά. Ἡ ἀποτυχία του εἶναι ἡ μεγαλύτερή μας νίκη. Στὸ Βερολῖνο μονάχα αὐξήθηκαν οἱ ψῆφοι μας κατὰ 200.000. Ἀφάνταστοι ἀριθμοὶ προκύπτουν. Ὁ Φύρερ εἶναι πολὺ χαρούμενος.

Τὸ σύνθημά του πῶς πρέπει νὰ ἀνθέξωμε δικαιολογήθηκε θαυμάσια. Ὁ Σέβεριγκ καθώρισε πολὺ ἔξυπνα τὴν προθεσμία γιὰ τὴν ἐκλογὴ στὴν Πρωσσία. Τώρα ἔχομεν τὸ καλύτερο μέρος ἐπιτυχίας, ποῦ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ σκεφθῇ.

Τὴ νύχτα πηγαίνω στὸ γραφεῖο. Ἐκεῖ ὅλοι εἶναι τελείως ἐνθουσιασμένοι. Ἡ σύνταξις τῆς «Angriff», τὸ τμῆμα τῆς προπαγάνδας καὶ οἱ ἀνώτεροι ἀρχηγοὶ τῆς περιοχῆς εἶναι ὅλοι μαζεμένοι.

Δὲν ἔχομεν οὔτε μιὰ στιγμὴ ἡσυχία καὶ παίρνομεν ἀμέσως ἀποφάσεις γιὰ τὴν ἑπόμενη καμπάνια τῆς Πρωσσίας.

Γράφω ἀκόμη ὡς τὸ πρωῒ ἕνα κύριο ἄρθρο καὶ μιὰ ἔκκλησι πρὸς τοὺς συντρόφους τοῦ κόμματος τοῦ Βερολίνου. Κρατήθηκαν γενναῖα. Τώρα πρέπει νὰ πέσῃ ἡ Πρωσσία. Αὐτὸ εἶναι τὸ τελευταῖο φρούριο στὸ ὁποῖο ἐπιπίπτομεν!

Τὸ δεύτερο στάδιο τῆς ἐκλογῆς ἀνέβασε τὶς δυνατότητες ἐπιτυχίας μας. Ἀκόμη δὲ χάθηκε γιὰ μᾶς ὁ πόλεμος.

Ἡ ἀντίδρασις κτυπήθηκε ἐπάνω σ' ὁλόκληρη τὴ γραμμή. Ὁ λαὸς τὰ συγχωρεῖ ὅλα καὶ μόνο δὲν ἠμπορεῖ νὰ συγχωρήσῃ μιὰ ἀποθαρρυμένη ὑποχώρησι.

11 Ἀπριλίου 1932.

Ὁ ἀγὼν τῆς Πρωσσίας εἶναι ἕτοιμος. Χωρὶς νὰ πάρωμεν τὴν ἀναπνοή μας προχωροῦμε. Ὁ τύπος πληροφορεῖται. Ἡ γραμμὴ καθορίζεται. 14 μέρες ἔχομεν στὴ διάθεσί μας. Θέλομε νὰ φκιάσωμε ἕνα ἀριστοτέχνημα τῆς προπαγάνδας.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐκλογῶν Βίτεμπεργκ καὶ Ἄνχαλτ ἔρχονται, γιὰ νὰ δεχθοῦν ὁδηγίας. Στὸ Ἄνχαλτ ἔχομεν μεγάλας ἐλπίδας. Στὸ Βίτεμπεργ δὲν εἶναι πρὸς τὸ παρὸν τόσο καλά. Ἐκεῖ εἶναι κάπως ἀνεκατωμένες αἱ σχέσεις τῆς δυνάμεως. Ὅμως καὶ σ' αὐτὴ τὴ χώρα πρέπει νὰ προσπαθήσωμεν μὲ κάθε μέσο νὰ ἐπιτύχωμε κάποια ἐπιτυχία ποῦ νὰ μᾶς κερδίση τὴν ἐκτίμησι τοῦ λαοῦ!

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν περιοχῶν εἶναι συνηθροισμένοι. Ὅλοι ἔχουν διάθεσι γιὰ πόλεμο. Καθένας εἶναι ἕτοιμος γιὰ τὸ τελευταῖο κτύπημα.

Συζητῶ γιὰ πλάκες γραμμοφώνου. Γυρίζω φίλμ. Σχεδιάζω γραπτὲς διαφημίσεις καὶ διαφημίσεις μὲ εἰκόνες.

Τὸ βράδυ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ὑπηρεσιῶν μαζεύθηκαν στὸ «νέο Κόσμο». Τώρα ἔχομεν ἕνα καλύτερο βῆμα γιὰ νὰ μιλοῦμε παρὰ πρὶν ἀπὸ ἕνα μῆνα. Τὸ κόμμα ἐννοεῖ πάλι τὴ γραμμή. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ὑπηρεσιῶν μονάχα προσέφεραν σὲ μιὰ βραδυὰ 4500 μάρκα γιὰ τὴν Πρωσσία. Ἕνας ἁπλοῦς ἐργάτης ἔρχεται στὴ ἐξέδρα καὶ μοῦ δίνει τὸ δαχτυλίδι τοῦ γάμου του. Ἕνας θαυμάσιος λαός, γιὰ τὸν ὁποῖο ἀγωνιζόμεθα!

Σὲ τέτοια διάθεσι γίνεται καὶ ἡ ἐργασία πιὸ ἐλαφρά. Στὸ σπίτι κάθημαι πάλι ἀμέσως στὸ γραφεῖο μου. Ἐργαζόμεθα τὴν ἡμέρα 18 καὶ 20 ὧρες χωρὶς διακοπή.

Ἀργὰ τὴ νύχτα πρέπει νὰ τηλεφωνήσω στὸν Φύρερ. Ἡ Κυβέρνησις μελετᾶ μιὰ ἀπαγόρευσι τῶν ταγμάτων Ἐφόδου σὲ ὅλο τὸ Ράϊχ. Ἐδῶ ὁ κύριος αὐτουργὸς εἶναι ὁ Γκρένερ. Αὐτὸ εἶναι παιγνίδι μὲ τὴ φωτιά. Ζητῶ διάφορες πληροφορίες ἀπὸ διάφορα μέρη. Στὰς 5 τὸ πρωῒ ἠμπορῶ νὰ δώσω εἴδησι εἰς τὸν Φύρερ. Ἕνα μεγάλο ἐθνικὸ φύλλο στὸ Βερολῖνο στὴν πρωϊνή του ἔκδοσι κάνει ὑπαινιγμοὺς ποῦ εἶναι σίγουρα ὑπαγορευμένοι ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι. Προετοιμαζόμεθα σὲ κάθε περίπτωσι γιὰ κάθε ἐνδεχόμενον. Ἂς ἔλθη ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ! Εἶμαι κουρασμένος τόσο ποῦ νὰ σωριασθῶ στὰ πόδια μου.

12 Ἀπριλίου 1932.

Στὸ Ἔλμπιγκ σὲ μιᾶ αἴθουσα ἐργοστασίου ὡμίλησα μπροστὰ σὲ 8 ἕως 10.000 ἐργάτας. Μὲ ἐδέχθησαν μὲ κοντσέρτο ἀπὸ σφυρίγματα. Ἔφυγα μέσα στὴ σιωπὴ καὶ στὸν ἐνθουσιασμό.

Μὲ τὸ αὐτοκίνητο πρὸς τὸ Κένιξμπεργκ. Στὴν ἀνατολικὴ Πρωσσία ἡ θέσις μας εἶναι καλή. Τὸ «Σπίτι τῆς Τεχνικῆς» εἶναι ὑπερπληρωμένο. Μιλῶ πάλι μὲ πολὺ καλὴ διάθεσι. Ἡ ψυχὴ πῆρε πάλι τὰ φτερά της. Τὴ νύχτα στὸ Βερολῖνο. Στὸ τραῖνο διάβασα ἔγραφα, γράμματα καὶ ἐφημερίδες. Τὸ πρωῒ μὲ ξύπνησαν κουνῶντας με. Κοιμήθηκα ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐργασία. Ἀμέσως τηλεφωνικὴ συνομιλία μὲ τὸν Φύρερ, ποῦ εἶναι στὸ Καϊζερχόφ.

Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ταγμάτων ἐφόδου ὅλο καὶ πλησιάζει.

14 Ἀπριλίου 1932.

Τὸ ζήτημα τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν ταγμάτων ἐφόδου εἶνε τώρα ἐπάνω ἀπ' ὅλα. Συμβουλεύομαι τὸν Φύρερ εἰς τὸ Καϊζερχόφ. Ἐν τούτοις δὲν θὰ ὑποχωρήσωμε.

Ὁ Φύρερ σχεδιάζει ἐπίσης γιὰ τὴν ἐκλογὴ στὴ Πρωσσία ἕνα νέο ἀεροπορικὸ ταξεῖδι προπαγάνδας. Τὴν Κυριακὴ εὑρίσκεται πάλι στὸ μέτωπο. Εἶναι θαυμαστὸς στὴν ἀντοχή του καὶ πάντα ἐκπλήσσεται κανεὶς ἐκ νέου πῶς βαστᾶ γερὸς σ' ὅλες αὐτὲς τὶς περιπέτειες καὶ δυσκολίες.

Ἔχομε πάλι πολλὴ δουλειὰ μὲ τὴν ὀργάνωσι τοῦ ἀεροπορικοῦ του ταξειδιοῦ.

Τώρα ἔχομεν κάποιαν ἐξάσκησιν. Ἠμποροῦμε νὰ μεταχειρισθοῦμε τὴν πεῖρα μας τώρα σὲ πολλὰ σημεῖα.

Ἕνα σοβαρὸ πρόβλημα εἶναι ἐπίσης ἡ διὰ τοῦ Τύπου ἐκμετάλλευσις τῶν ἀεροπορικῶν προπαγανδιστικῶν ταξειδίων τοῦ Φύρερ. Πρέπει νὰ προετοιμασθῆ καὶ νὰ ὀργανωθῆ ὥς τὴν τελευταία λεπτομέρεια.

Τὸ ἀπόγευμα στὰς 5 ἔρχεται ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Ἐξεδόθηκε γιὰ ὁλόκληρο τὸ Ράϊχ. Εἶναι ἡ βολὴ τοῦ Γκρένερ. Μὰ ἴσως νὰ γίνη αὐτὸ αἰτία τῆς πτώσεώς του.

Σὲ μᾶς ἀνακοινοῦται, ὅτι ὁ Σλάϊχερ δὲν παραδέχεται τὴ γραμμή του.

Ὅταν φεύγω, καταλαμβάνει ἀκριβῶς ἡ ἀστυνομία τὸ κτίριο τοῦ κόμματός μας στὸ Βερολῖνο. Ἡ καρδιὰ τρέμει. Μὲ μιὰ πενιὰ σβύνεται ἡ ἐργασία πολλῶν ἐτῶν. Ἔτσι λοιπὸν μᾶς μεταχειρίζονται ἡμᾶς τοὺς ἀντιπροσωπεύοντας τὴ νέα Γερμανία !

Στὴν 'Αλτόνα. 'Εδῶ ἐξετελέσθη κιόλας ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ταγμάτων ἐφόδου. "Ομως ἡ διάθεσις τοῦ κόμματος δὲν ἔπαθε τίποτε μ' αὐτό. Τοὐναντίον. Ολοι ἀφρίζουν ἀπὸ θυμό.

'Απαγορεύσεις ἐκμηδενίζουν μόνο ἀδύνατα κόμματα. Δυνατὰ κινήματα εἶναι ἀσφαλῆ καὶ βέβαια στὴ δύναμή των.

Στὸ Σλέσβικ-Χολστάϊν κυριαρχοῦμεν. Αὐτὴ ἡ ἐπαρχία εἶναι ὁλόκληρος μὲ τὸ μέρος μας.

Τὸ πρωΐ κατὰ τὴν ἐπάνοδό μου διαβάζω τὰ πρῶτα σχόλια τοῦ τύπου γιὰ τὴν ἀπαγόρευσι τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Εἶναι ὅλα ψυχρά. 'Ο ἐθνικὸς τύπος εἶναι συγκρατημένος.

Συζητῶ ἀκόμη μιὰ φορὰ μὲ τὸν Φύρερ στὸ Κάϊζερ-χὸφ τὸ ἐξευτελιστικὸ ὑλικὸ γιὰ τὸ Σέβεριγκ, ποὺ κρατοῦμε στὰ χέρια μας. "Αν καὶ ἡ πρωσσικὴ Κυβέρνησις μᾶς προκαλεῖ τρομερά, ὅμως ἡμεῖς δὲ θὰ κάνωμε χρῆσιν αὐτοῦ τοῦ ὑλικοῦ. 'Ο Φύρερ ἔχει μίαν ἀνατροφήν, τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι ἄξιος ὁ μαρξισμός.

Συζητοῦμε ζητήματα προσωπικοῦ γιὰ τὴν ἀνάληψι τῆς ἀρχῆς, σὰν νὰ εἴχαμε κιόλας τὴν ἀρχὴ στὰ χέρια μας. Νομίζω, πῶς ποτὲ δὲν ἦτο κανένα ἄλλο κίνημα στὴν ἀντιπολίτευσι τόσο βέβαιο γιὰ τὴν ἐπιτυχία του, ὅσο τὸ δικό μας !

Τηλεφώνημα μιᾶς γνωστῆς κυρίας ποὺ εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὸν στρατηγὸ Σλάϊχερ. 'Ο στρατηγὸς θέλει νὰ ἀποχωρήσῃ. "Ισως ὅμως κι' αὐτὸ νὰ εἶναι στρατήγημα.

Συμβουλευόμεθα μὲ τοὺς δικηγόρους μας. 'Αποφασίζομεν νὰ ὑποβάλωμε μιὰ μήνυσι ἐναντίον τοῦ Κράτους. "Ομως ὅλα αὐτὰ εἶναι τύποι. Τὸ κυριώτερο εἶναι νὰ κερδίσωμεν τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα τῆς Πρωσσίας.

15 'Απριλίου 1932.

Μᾶς λείπει τὸ χρῆμα, γιὰ νὰ κάνωμε, ἀλήθεια, μιὰ μεγάλη προπαγάνδα.

'Ο Φύρερ συνέταξε μιὰ δήλωσι ἀναφορικῶς μὲ τὴν ἀνακωχὴ μὲ τὰ κόμματα συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ οἰκονομολογικοῦ κόμματος. Θὰ διαρκέσῃ ὡς τὴν 24 'Απριλίου. Δὲν περιμένομεν πολλὰ πράγματα ἀπ' αὐτή, ὅμως κάπως θὰ πάρωμε τὴν ἀναπνοή μας.

'Ενῶ συζητοῦμεν ἀπάνω, ἕνας ἀστυνόμος κατάσχει κάτω τὸ

αὐτοκίνητό μου. Τώρα ὅμως ἐξέσπασεν ὁ θυμός μου. Δὲν λογαριάζω τίποτε, σκηνοθετῶ μπροστὰ στὸ Καΐζερ-χὸφ μιὰ συρροὴ τοῦ πλήθους, φωνάζω ἐναντίον τοῦ μαρξιστικοῦ αὐτοῦ ἀστυνομικοῦ μέτρου, ἐρεθίζω τὴ μάζα ἐναντίον τοῦ συστήματος καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἐπιτυχία, νὰ διατάξῃ τηλεφωνικῶς ἡ διεύθυνσις τῆς ἀστυνομίας, νὰ ἀφήσουν ἥσυχο τ' αὐτοκίνητό μου!

Τὸ βράδυ ὁ Φύρερ εἶναι τὸ σπίτι μας κι' ἀπὸ ἐκεῖ φεύγει στὸ Μόναχο.

Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ κλείστηκε ἀπὸ τὴν ἀστυνομία. Τόσο πλῆθος δὲν εἴδαμε ποτέ. Ἀνακαλύψαμε μιὰ νέα πανουργία. Ὁ Μπρύνιγγ δὲν παρεδέχθη ποτὲ νὰ συζητήσῃ μαζί μου δημοσία, ὅπως πολλὲς φορὲς τὸν προσεκάλεσε. Γι' αὐτὸ πήραμε πάνω σὲ πλάκες γραμμοφώνων τὸν λόγον του στὸ Κένιξμπεργκ, ποὺ μεταδόθηκε διὰ τοῦ ραδιοφώνου.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνελεύσεως στὸ Σπὸρτ-παλάστ βάζομε τὶς πλάκες σὲ ἐνέργεια καὶ ἀρχίζω σύμφωνα μὲ τὰ λόγια του νὰ τὸν ἀντικρούω καὶ νὰ τὸν ἐπεξεργάζομαι ποὺ νὰ τὸν καταβάλω τελείως.

Τὸ ἀκροατήριο λυσσᾶ ἀπὸ ἐνθουσιασμό. Αὐτὸ εἶναι μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία.

Μερικοὶ προοδευτικοὶ ἐνθουσιάσθησαν τόσο, ποὺ συνῆλθον καὶ προσέφεραν 100.000 μάρκα γιὰ τὸν ἀγῶνα μας. Μιὰ ἀπερίγραπτη εὐχαρίστησις μᾶς κατέχει!

16 Ἀπριλίου 1932.

Ὁ τύπος εἶναι γεμάτος ἀπὸ τὴ χθεσινὴ λόγομαχία στὸ Σπὸρτ-παλὰστ. Οἱ Ἑβραῖοι εἶναι τόσο κουτοὶ ποὺ θἄπρεπε κανεὶς νὰ τοὺς θέσῃ ὑπὸ ἀστυνομικὸν περιορισμόν. Ἀντὶ νὰ σιωπήσουν, διακηρύττουν ὅτι ἔβαλα χέρι στὴν πνευματικὴ τοῦ Μπρύνιγγ περιουσία καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις σχεδιάζει ἐναντίον μου πολιτικὴ δίκη. Μ' αὐτὸ σπρώχνουν καὶ τοὺς ἀμφιβάλλοντας ἀκόμη στὴ δική μας τάξι. Κάθε ἄνθρωπος ποὺ κατέχει ὀλίγο γερὸ μυαλὸ ἠμπορεῖ ἐδῶ ἀμέσως νὰ διακρίνῃ ποῦ βρίσκεται ἡ ἀδυναμία καὶ ποῦ ἡ δύναμις.

Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ταγμάτων συζητεῖται ὑπὲρ καὶ κατὰ στὸν τύπο τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ράϊχ γράφει μιὰ ἐπιστολὴ στὸ Γκρένερ,

εἰς τὴν ὁποίαν παραπονεῖται γιὰ τὸ ὑλικὸ ἐναντίον τοῦ Ράϊχσμπάνερ καὶ ἀπαιτεῖ νὰ προσέξῃ ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ τὴν ἐσχάτης προδοσίας κίνησι αὐτῆς τῆς ὀργανώσεως. Αὐτὸ εἶναι μιὰ βαρειὰ ἠθικὴ κατάπτωσις τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ μονομαχία τοῦ λόγου μὲ τὸν Μπρύνιγγ ἔφερε ἐπανάστασιν στὸν κόσμο τῶν λαχανοφύλλων. Τὸ ὅτι ὁ Καγγελάριος νικήθηκε παραδέχονται καὶ οἱ ἀντίθετοί μας. Τώρα ὑβρίζουν ἀκατάπαυστα, γιατὶ ὅλοι κάπως ἐννοοῦν, ὅτι ὅλο τὸ σύστημα δέχθηκε ἕνα δυνατὸ κτύπημα.

Πρὸς ἀντίδρασι δημοσιεύει ἡ διεύθυνσις τῆς ἀστυνομίας τοῦ Βερολίνου μιὰ ἔκθεσι γεμάτη ἀπὸ ἀνατριχιαστικὰ ψεύδη γιὰ τὴν ἀπόπειρα τῆς κατασχέσεως τοῦ αὐτοκινήτου μου. Βροχὴ ἀπὸ καταγγελίας διὰ στάσιν, διατάραξιν τῆς ἡσυχίας, ἀσυνειδήτου ἐρεθισμοῦ τῶν λαϊκῶν μαζῶν καὶ τὰ λοιπά! Αὐτοὶ οἱ χοντροὶ ἀστοὶ δὲν ἔχουν ἰδέαν, πῶς γελωτοποιοῦν τὸν ἑαυτό τους μὲ τέτοια παραμύθια. Ἐν πάσει περιπτώσει: Τὸ αὐτοκίνητο εἶναι στὴν κατοχή μου καὶ διασχίζω μ' αὐτὸ θριαμβευτικὰ τὸ Βερολῖνο, καὶ κάθε τίμιος ἀστυνόμος μπροστὰ ἀπὸ τὸν ὁποῖον περνῶ, χαιρετᾶ φιλικὰ καὶ χαμογελᾶ καὶ κάνει μορφασμούς.

Ἡ «Bealiner Börsenzeitung» φέρεται ἀπέναντί μας πολὺ καθὼς πρέπει. Δημοσιεύει μιὰ θαυμασία ἔκθεσι τῆς μονομαχίας τοῦ λόγου στὸ Σπὸρτ-παλάστ.

Ἕνα μικρὸ ταξεῖδι στὸ Ποτσντάμ. Αὐτὴ ἡ θαυμασία πόλις εἶναι τὴν ἄνοιξι γεμάτη μυρωδιὰ καὶ θαύματα λουλουδιῶν.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ τρεῖς φορὲς στὸ βόρειο μέρος τοῦ Βερολίνου. Στὸ Μέρχενμπρούνεν, στὸ Βέντιγκ καὶ στὸ Τέγκελ. Ὅλες οἱ συνελεύσεις εἶναι ὑπερπλήρεις. Ἔξω μπροστὸ στὶς πόρτες τῶν αἰθουσῶν συνωθεῖται ὁ ὄχλος καὶ ὀργανώνει τὸ ὑποχρεωτικὸ κοντζέρτο τῶν σφυριγμάτων.

Ἡ τελευταία ἑβδομάδα τῶν ἐκλογῶν τῆς Πρωσσίας ἤρχισε. Τώρα πρέπει νὰ σφίξωμε τὰ δόντια καὶ νὰ περιμένωμεν.

Τὴν Κυριακὴ θὰ πάρωμε τὸν μισθόν μας.

18 Ἀπριλίου 1932.

Μοῦ προσφέρεται συντριπτικὸ ὑλικὸ γιὰ τὸ σοσιαλιστικὸ Κόμμα. Εἶναι πολὺ ἀκριβό. Ἀποκρούω τὴν ἀγορά. Κατὰ τὴν

γνώμη μου δὲν θὰ κερδίσωμε πολλὰ ἀπ' αὐτό. Εἶναι πάντα καλύτερα νὰ καταβάλη κανεὶς μιὰ μεγάλη ὀργάνωσι μόνον κοσμοθεωρητικῶς. Ὁ προσωπικὸς ἀγὼν πάντοτε βλάπτει ἀντὶ νὰ ὠφελῆ.

Ἐν τούτοις ἀποφασίζω μὲ τίμιο τρόπο νὰ δημοσιεύσω μιὰ ἀπειλὴ ἐναντίον τοῦ Σέβεριγκ. Ὅταν τὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα δὲν ἀφήση τὰ προσωπικὰ ψεύδη καὶ τὶς συκοφαντίες, τότε δηλώνω ἀνοιχτὰ καὶ τίμια πῶς θὰ ἀφήσωμεν καὶ ἡμεῖς κάθε ἐνδοιασμὸ καὶ θὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν ἴδιο δρόμο. Κι' αὐτὸ ἔκανε θαύματα. Πόσο κακὴ εἶναι ἡ συνείδησις αὐτῶν τῶν μεγάλων κυρίων, μπορεῖ νὰ ἐννοήση κανεὶς ἀπὸ τὸ ὅτι ἀμέσως τὸ «Vorwärts» ἀπὸ μυστικὴ διαταγή, ἔστρεψε τὰ πανιά του κι' ἔβαλε ἄλλο δρόμο. Ὁλόκληρος ὁ τύπος ἔπεσε θῦμα τῆς πονηριᾶς μου, ψιθυρίζει καὶ μουρμουρίζει περὶ σκοτεινῶν μυστικῶν καὶ τὰ παρόμοια. Φαντάζομαι πῶς ὁ κύριος Σέβεριγκ περνᾶ πολὺ βαριὲς ὧρες. Δὲν φαντάζεται ὅτι ἠμποροῦμε νὰ εἴμεθα τόσο καθὼς πρέπει καὶ ὅτι ποτὲ δὲν θὰ θελήσωμεν νὰ παραδώσωμεν στὴν περίεργη καὶ διψῶσα δημοσιότητα τὶς ἀνόητες ἱστορίες μὲ γυναῖκες.

Ὁ τύπος γράφει καλὰ γιὰ μᾶς.

19 Ἀπριλίου 1932.

Κάνω μήνυση ἐναντίον τοῦ «8 Uhr-Abendblatt». Μὲ προσέβαλε μὲ τέτοιον τρόπο, ποῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ περιγραφῆ. Πρέπει κανεὶς ἐπὶ τέλους νὰ δώση ἕνα παράδειγμα. Καλύτερα θὰ ἦτο νὰ πιάση αὐτὸ τὸ πλᾶσμα τοῦ γραφιᾶ ἕνας ἄνδρας τοῦ τάγματος ἐφόδου, νὰ τὸ σύρη ἀπὸ τὸ γραφεῖο του στὸ δρόμο καὶ νὰ τὸ ξυλοφορτώση δημοσίᾳ.

Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν εὑρίσκεται στὸ ὑψηλότερό του σημεῖο. Τέσσαρες φορὲς ὡμίλησα στὸ Νοϊκέλν, Ρούντοβ, Καρλσχόρστ καὶ Νιντερσενεβέντε. Ἀκροατήριο σχεδὸν μόνον ἐργάτες.

Στὸ σπίτι ράβεται νέα σημαία μὲ τὸν ἀγκυλωτὸ σταυρὸ γιὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἀποφάσεως. Τὸ φιλότιμο ὅλων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας εἶναι νὰ μὴ ἀγοράση σημαία, παρὰ νὰ τὴ φτιάση ἡ ἴδια. Αὔριο τὸ πρωῒ θὰ ἐγκαινιασθῆ γιὰ πρώτη φορά. Θὰ κυματίζη ἀπὸ τὸ παράθυρο ποὺ ὁ Φύρερ ἑορτάζει τὰ γενέθλιά του.

23 Ἀπριλίου 1932.

Σύντομα καὶ κατὰ χρονολογία ταξιθετημένα:

Τετάρτη: Γραφικὴ ἐργασία. Ὁ Λουστγκάρντεν γεμᾶτος ὑπερβολικά. Λαμπερὸς ἡλιόλουστος καιρός. Ὁμιλῶ πρὸ 100.000 ἀνθρώπων.

Συνομιλία μὲ τὸν κόμητα Χέλντορφ. Ἦτο στοῦ Σλάϊχερ. Ἔχει ἐνδοιασμοὺς γιὰ τὸν ἐθνικοσοσιαλισμό. Μὰ φυσικὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς ἐννοήσει.

Τὸ βράδυ μίλησα πάλι τέσσαρες φορές. Στὸ βοημικὸ ζυθοπωλεῖο, στὴ Βαϊσενζέ, στὸ Χόχενσενχάουζεν καὶ στὸ Φρίντριχοφελντ. Ἔπειτα ἀκόμη ἕνας μικρὸς λόγος στὰς αἰθούσας τῆς φιλαρμονικῆς. Ὁ διάθεσις εἶναι καλή, ὅλα εἶναι γεμᾶτα. Μόνον οἱ ὁμιληταὶ εἶναι τόσο κουρασμένοι, καὶ ἀποκαμωμένοι.

Πέμπτη: Εἶμαι σὰν τσακισμένος. Τὴν προηγούμενη βραδιὰ ἅρπαξα μιὰ γρίππη. Εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ πλαγιάζω τὴ ἡμέρα! Νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! Ἀκριβῶς τώρα στὴν ἐκλογικὴ καμπάνια! Ὁ πυρετὸς ἀνεβαίνει τὸ βράδυ ὡς 40 βαθμούς. Ὁ γιατρὸς ἐξακριβώνει μιὰ δηλητηρίαση ἀπὸ ψάρι. Εἶμαι πολὺ δυστυχισμένος, ποῦ δὲν ἠμπορῶ νὰ κάνω ὅπως πρέπει τὴ δουλειά μου.

Μόλα ταῦτα τὸ βράδυ πρέπει νὰ βγῶ. Ἔχομε ὁρίσει συνέλευσι στὰς αἰθούσας τοῦ Φάρου. Αὐτὸ εἶναι ζήτημα καλῆς φήμης. Ὅταν λείπω ἀπ' ἐδῶ θἀρχίσῃ ἀμέσως ὁ κόκκινος τύπος νὰ οὐρλιάζῃ καὶ θὰ μᾶς κατηγορῇ καὶ ἐμένα καὶ τὸ κόμμα γιὰ δειλία καὶ ὑποχώρησι.

Λοιπὸν ἔξω ἀπὸ τὸ κρεβάτι. Σχεδὸν πέφτω ἀπὸ ἀδυναμία! Παίρνω μαζί μου γιὰ κάθε ἐνδεχόμενον ἕναν γιατρὸ καὶ ἕνα ἀνώτερο ἀρχηγὸ τοῦ τάγματος ἐφόδου. Ἀπὸ πίσω δυὸ αὐτοκίνητα γεμάτα μὲ ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἀμύνης.

Μ' ὅλη τὴν ἀρρώστια μου κάνω ὅλο τὸν γῦρο μαζί. Ἂν καὶ μιλῶ μοναχὰ μερικὰ λεπτὰ παντοῦ, ἐν τούτοις οἱ ἄνθρωποι εἶναι εὐχαριστημένοι ποὺ ἦρθα. Κάουλσντορφ, Μάλσντορφ καὶ Μάρτζαν. Φοβερὰ μακρυνὰ ταξείδια, μάλιστα σὰν τρέμει κανεὶς ἀπὸ πυρετὸ καὶ μόλις ἠμπορεῖ νὰ κρατῇ τὰ μάτια ἀνοιχτά. Κάποτε νομίζω πὼς ἡ καρδιὰ θὰ ὑποχωρήσῃ. Ὁ καταραμένος πυρετὸς δὲν θέλει νὰ κατεβῇ!

Τέλος πᾶμε πρὸς τὸ Βέντιγκ. Οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ὄχλο καὶ ἀνέργους. Στὴν εἴσοδο στὶς αἴθουσες τοῦ Φάρου μᾶς ὑποδέχεται ἕνα ἄγριο οὔρλιασμα. Καὶ ὅμως εἶναι τελείως κάτι ἄλλο ἀπὸ ὅτι πρὶν ἀπὸ πέντε χρόνια ποὺ ἀρχίσαμε. Καὶ μόλα ταῦτα εἶμαι τόσο ἄρρωστος ἀπ' τὸν πυρετὸ ποὺ δὲν ἀκούω καθόλου τὶς φωνές.

Ὁλόκληρη ἡ αὐλὴ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Φάρου μιὰ θαυμασία μεραρχία τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Καὶ οἱ δύο αἴθουσες γεμάτες. Μὲ ὑποδέχονται μὲ τρικυμία ἐνθουσιασμοῦ. Αὐτὸ μὲ στηρίζει λίγο καὶ ἔπειτα ὁμιλῶ καὶ στὶς δυὸ αἴθουσες. Οἱ ἄνθρωποι δὲν ὑποψιάζονται πόσο ἄρρωστος εἶμαι.

Κι' ἔπειτα κατ' εὐθεῖαν καὶ γρήγορα σπίτι. Πέφτω σὰν τσακισμένος στὸ κρεβάτι. Ὁλόκληρη τὴ νύχτα πέρασα σὲ τρομερὸ πυρετό.

Τὸ πρωϊνὸ τῆς Παρασκευῆς εἶναι ἀκόμη φοβερό. Ἔπειτα μιὰ διαρκὴς φασαρία.

Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀφήσω πιὰ τὸ ἀκουστικό. Πάω νὰ σκάσω ἀπὸ θυμὸ ποὺ τώρα στὶς κρίσιμες ἡμέρες κοίτομαι ἐδῶ ἀνίκανος.

Ὁ Φύρερ ἔρχεται κατὰ ἀεροπορικό του ταξεῖδι καὶ στὸ Βερολῖνο. Φεύγει ἀπὸ τὸ Τέμπελχοφ ἀμέσως στὸ Νοϊρουπίν. Τὸ βράδυ ὅταν μὲ ἐπισκέπτεται, εἶμαι κάπως καλύτερα. Διηγεῖται ἐνθουσιασμένος γιὰ τὸ ταξεῖδι του, ποῦ ἀληθινὰ πῆρε φανταστικὴν ἔκτασι. Στὴν Ἀνατολικὴ Πρωσσία σηκώνεται ὁλόκληρος ὁ λαὸς καὶ ξυπνᾶ.

Τώρα ὁμιλεῖ στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Οἱ Βερολινέζοι εἶναι ἐκτὸς ἑαυτοῦ ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ διάθεσι ἀγῶνος.

Τὴ νύκτα εἶμαι κάπως καλύτερα. Κοιμᾶμαι γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τρεῖς μέρες. Σάββατο πρωῒ ἡ ἀρρώστια φαίνεται νὰ πέρασε.

Ὁ Φύρερ ταξειδεύει ἀεροπορικῶς στὸ Σλέσβιγκ-Χόλσταϊν.

Τὸ μεσημέρι κάνω ἀκόμη στὸ κρεββάτι τὴν τελευταία μεγάλη συνεδρία. Τὸ πᾶν εἶναι σὲ ἀπόλυτο τάξι. Ἔξω στοὺς δρόμους λυσσᾶ ὁ πόλεμος τῶν σημαιῶν. Ὁ ἀγκυλωτὸς σταυρὸς εἶναι στὴ πρώτη σειρά. Ἔχομεν πάλι τὰ πρωτεῖα.

Μπορῶ πάλι νὰ διαβάζω καὶ νὰ γράφω.

Ἀκούω στὸ ράδιο τὴ δικαιολογητικὴ ἔκθεσι τοῦ Μπράουν γιὰ τὴν Πρωσσία. Ἕνα ἀσθματικὸ ἀνακάτωμα χωρὶς ἔννοια καὶ

κατεύθυνσι. Αὐτὸς εἶναι ὁ κολοσσὸς λοιπὸν τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος! Ἕνας γέρος, ποὺ δὲν ξέρει τί νὰ κάνῃ!

Ὁ Φύρερ δὲν ἠμπορεῖ ἕνεκα τρικυμίας τὸ βράδυ νὰ γυρίσῃ στὸ Βερολῖνο. Περνῶ μιὰ τελευταία δύσκολη νύκτα καὶ ἡ ἀρρώστεια πέρασε. Μακάρια κοιμοῦμαι τὴν Κυριακὴ τῶν ἐκλογῶν.

Συζητῶ μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Ταγμάτων Ἐφόδου ἀκόμη μιὰ φορὰ ὁλόκληρη τὴν κατάστασι. Ζητήματα προσωπικοῦ στὴν Πρωσσία τίθενται ὑπὸ συζήτησιν. Κυκλοφοροῦν φῆμαι πῶς ἂν τὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα ἡττηθῇ, σχεδιάζει κίνημα. Νομίζω ὅλα αὐτὰ μικρολογίες. Τὸ πῶς θὰ μᾶς συλλάβῃ ὅλους. Τίποτα ἄλλο δὲ θἄτανε καλύτερο.

Κουρασμένος καὶ ἄρρωστος πηγαίνω στὴν ἐκλογή. Ὁλόκληρο τὸ Βερολῖνο κολυμβᾶ σὲ ἀγκυλωτοὺς σταυρούς.

Κι' ἔπειτα περιμένομε τὴν ἀπόφασι. Τώρα κρίνεται ἡ ἧττα ἢ ἡ ἄνοδος! Τὴν νύχτα σκότωσαν ἕνα ἄνδρα τῶν ταγμάτων ἐφόδου πάνω στὸ Κρόϊτζμπεργκ. Ἡ σφαῖρα τὸν βρῆκε στὴ μέση τοῦ μετώπου. Τὸ μεσημέρι ἦτο ὅλες οἱ σημαῖες μὲ πένθος στολισμένες. Ἀπ' αὐτὸ ἐξαπλώθηκε ἡ φήμη στὸ Βερολῖνο πὼς πέθανα. Ὅμως ὅποιος μιὰ φορὰ λογαριασθῇ πεθαμένος χωρὶς νὰ εἶναι ἀλήθεια, ζῇ πολλὰ χρόνια.

Τὸ βράδυ ἔρχονται τὰ ἀποτελέσματα. Εἶναι μιὰ φανταστικὴ νίκη, ποὺ νικήσαμε! Ὁ ἀριθμὸς ἀνέβηκε κατὰ 160 ἕδρας βουλευτικάς. Εἴμεθα τὸ δυνατώτερο κόμμα. Ὀκτὼ ἑκατομμύρια στὴν Πρωσσία μόνο. Οἱ γερμανοεθνικοὶ κατώρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν μόλις τριάντα ἕδρας. Τὰ μικρὰ κόμματα κατεστράφησαν. Τὸ Κέντρον κρατήθηκε κάπως. Τὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα δέχθηκε ἕνα βαρὺ κτύπημα, καὶ τὸ κομμουνιστικὸ εἶνε χαμηλότερα ἀπὸ ἡμᾶς. Ἡ ὀνομαζομένη δεξιὰ ἔχει ἐννέα ἕδρας λιγώτερο, γιὰ νὰ διευθύνῃ. Τώρα πρέπει κάτι νὰ συμβῇ. Πρέπει νὰ πάρωμεν τὴν ἀρχὴ σὲ λίγο. Διαφορετικὰ ξοδεύεται ἡ ἐνέργειά μας σὲ ἐκλογικὲς νίκες.

Ἀργὰ τὴ νύχτα πηγαίνω ἐξαντλημένος στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Ἐκεῖ κυριαρχεῖ ἕνας τρελλὸς ἐνθουσιασμὸς καὶ ἄγρια φασαρία. Μιλῶ μερικὲς λέξεις καὶ φεύγω κατόπιν.

Τηλεφώνημα μὲ τὸν Φύρερ, ποὺ εἶναι στὸ Μόναχο. Στὴ Βαυαρία, Βίρτενμπεργκ καὶ Ἀμβοῦργο τὰ ἴδια ἀποτελέσματα.

Μόνον στὸ Ἄνχαλτ εἶναι ἀρκεταὶ αἱ ἕδραι μας γιὰ νὰ κυβερνήσωμεν. Τώρα ἡ ἐντολή μας εἶναι: Ἐξυπνάδα! Πρέπει μὲ ψυχραιμία νὰ λογαριάσωμεν. Ἡ δύναμις τῶν νεύρων σὲ τέτοιες περιστάσεις εἶναι τὸ κυριώτερον.

25 Ἀπριλίου 1932.

Εἶναι ἐνδιαφέρον, νὰ μελετήση κανεὶς σήμερα τὸν τύπο. Οἱ λαχανοφυλλάδες τῶν Ἑβραίων τρέμουν ἀπὸ φόβο. Τὰ ἀστικά, ἐθνικὰ φύλλα εἶναι πλημμυρισμένα ἀπὸ κρυμμένο θυμό. Τὸ Κέντρον παίζει τὸν αἰσθηματικὸν σκοπόν. Ὅμως βλέπει κανεὶς ἐδῶ καὶ κάποιες γνωστικὲς ἀπόψεις.

Γράφω βιαστικὰ ἕνα ἄρθρο. Ὅμως εἶναι ἀηδές, ὅταν συλλογίζεται κανεὶς πῶς πρέπει νὰ κάνη κάποια σύμβασι μὲ τὰ κοινοβουλευτικὰ κόμματα.

Δίδω τὸ νέο σύνθημα μπροστὰ στοὺς ἀρχηγοὺς τῶν περιοχῶν. Τὸ κόμμα πρέπει σὲ τέσσαρες ἑβδομάδες νὰ νικήση. Πρέπει νὰ μείνωμε ὡπλισμένοι γιὰ κάθε περίπτωσι. Προσωρινῶς δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη βίας. Ἀναλύω πρὸ τῶν ἀρχηγῶν τὸ παράδειγμα τοῦ πολέμου τῶν ἀγροτῶν. Δὲν πρέπει νὰ τρέξη αἷμα στὴ γερμανικὴ ἀναγέννησι.

Τὰ τάγματα ἐφόδου ἐξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται ὡς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν φυσικά.

Εἶναι ὅμως πολὺ πιὸ δύσκολο νὰ κρατήση κανεὶς πειθαρχία καὶ ἐσωτερικὴ τάξι. Πρέπει νὰ προσέχωμεν φοβερά.

Δίδω στὸν Φύρερ τηλεφωνικῶς ἔκθεσι τῆς καταστάσεως. Θὰ ἔλθη ἀμέσως στὸ Βερολῖνο, ὅταν ἠμπορέση κανεὶς νὰ ἀποκτήση μιὰ ἰδέα τῆς θέσεως τῶν πραγμάτων.

Τώρα ἀρχίζει ἡ βρωμερὴ ἐργασία τοῦ συνασπισμοῦ. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι δὲν θὰ διαρκέση ἐπὶ μακρόν!

26 Ἀπριλίου 1932.

Ὁ τύπος περιμένει. Εὑρισκόμεθα μπροστὰ σὲ μιὰ βαρειὰ ἀπόφασι. Ἢ μὲ τὸ Κέντρον στὴν ἀρχὴ ἢ ἐναντίον τοῦ Κέντρου ἐναντίον τῆς Ἀρχῆς. Χωρὶς τὸ Κέντρο δὲν ἠμποροῦμε νὰ κάνωμε τίποτα μὲ τὸ κοινοβουλευτικὸ σύστημα, οὔτε στὴ Πρωσσία, οὔτε σ' ὁλόκληρο τὸ Ράϊχ. Πρέπει πολὺ σοβαρὰ νὰ τὸ σκεφθοῦμε.

Παίρνω ἀπὸ τὴ Λειψία ἕνα ἔγγραφον κατηγορίας, ἀπὸ 40 σελίδες, ἐσχάτης προδοσίας. Μιὰ κουραστικὴ περίπτωσις. Δὲν μένει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τὴν ἀναβάλωμεν. Συλλογὴ ἀπὸ ψευτιὲς καὶ συκοφαντίες. Οἱ ψευδομάρτυρες φυσικὰ ἠμποροῦν τὸν καθένα νὰ βάλουν φυλακή.

Ποιὸ πολύτιμο ὅμως ἀπὸ τὴν προσωπικὴ τύχη, εἶναι ἡ τύχη τοῦ κόμματος περὶ τῆς ὁποίας ἐδῶ πρόκειται. Θέλουν μὲ κάθε μέσο νὰ μᾶς ἀποδείξουν τὴν παρανομία τῆς ὀργανώσεως.

Ὁ κόμης Χέλντορφ ἦτο στοῦ Σλάιχερ. Θέλει νὰ ἐπιτύχη μιὰ ἀλλαγὴ κατευθύνσεως. Φυσικὰ ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ μιὰ ἀλλαγὴ στὴν Πρωσσία, μόνον ὅταν συμβῆ συγχρόνως καὶ στὸ Ράϊχ. Διαδίδεται πῶς τὸ Κέντρον θὰ μᾶς ἀνεχθῆ στὴν Πρωσσία. Δὲν τὸ πιστεύω.

Μερικοὶ μεσάζοντες παίζουν σκοτεινὸ ρόλο. Ὅμως θὰ τοὺς ἀνακαλύψωμεν σὲ λίγον καιρό.

Σκοπὸς τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς εἶναι, νὰ ἀπομακρύνουν σιγὰ-σιγὰ τὸν Φύρερ ἀπὸ τὸ κόμμα. Μικρόλογος σκέψις, ποῦ ἠμπορεῖ νὰ σχηματίσῃ μόνον ἕνας ποῦ καθόλου δὲν γνωρίζει τὸ κόμμα μας.

Κάμω στὸν Φύρερ μιὰ τηλεφωνικὴ ἔκθεσι τῆς καταστάσεως. Εἶναι πολὺ δυσάρεστο νὰ εὑρίσκεται κανεὶς μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος.

Τὴν νύχτα μπαίνει κάποιο ὑποκείμενο στὴν κατοικία μας. Κάνει τὸν μεθυσμένο καὶ ἰσχυρίζεται πῶς θέλει νὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ μιὰ σπουδαία ὑπόθεσι. Καϋμένος φαντασιόπληκτος! Ἀστραπιαίως κατρακύλησε τὶς σκάλες μὲ τὴ βοήθεια μερικῶν ἀνδρῶν τοῦ τάγματος ἀμύνης!

Φῆμαι διαδίδονται γιὰ μιὰ μελετωμένη δολοφονία ἐναντίον τοῦ Φύρερ. Ἐδῶ πρέπει κανεὶς πολὺ νὰ προσέχῃ.

27 Ἀπριλίου 1932.

Ἐργάζομαι ἐπάνω στὴν ἀπολογία μου γιὰ τὴν ἐσχάτη προδοσία. Μόλις ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ δικαιολογηθῆ. Ὁ κ. Σέβεριγκ τράβηξε τὶς ἀποδείξεις του ἀπὸ τὰ μαλλιά.

28 Ἀπριλίου 1932.

Ἔσυρα πρὸ τοῦ δικαστηρίου ἕναν αὐθάδη συκοφάντην. Παρουσιάζεται ἕνας κακομοιριασμένος ἄνθρωπος ποὺ παίρνει ὅλες

τὶς κατηγορίες πίσω καὶ ποὺ λέγει δὲν ξέρει τίποτα. Τὸ δικαστήριο ἀποφασίζει 500 μάρκα ποινή.

Ὁ Φύρερ εἶναι ἐδῶ. Θέλει πρὸς τὸ παρὸν νὰ περιμένη. Δὲν πρέπει νὰ δείχνωμε βία. Μᾶς προσκαλεῖ στὸ Μπέρχτεσγκάντεν. Ἡ κατηγορία ἐσχάτης προδοσίας ἐναντίον μου πρὸς τὸ παρὸν ἀναβάλλεται ἐπειδὴ ἀνέλαβα τὴν βουλευτικὴν ἕδραν καὶ κατέστην μ' αὐτὸ ἀπρόσβλητος. Ὁ λογαριασμὸς τοῦ ἐκλογικοῦ μας ταμείου ἀποδεικνύει πὼς δὲν ἔχομεν σοβαρὸ ἔλλειμμα.

Ὁ Φύρερ ἦτο στοῦ Σλάϊχερ. Συνδιάλεξις ἥσυχη.

29 Ἀπριλίου 1932.

Ἡ ὀργάνωσις τονοῦται καὶ πάλιν. Σὲ λίγο θὰ εἶναι πάλι ὅλα ἐν τάξει. Ὁ Udo Curth ἕνας ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου ἐτάφη τὸ ἀπόγευμα. Χτυπήθηκε τὴν νύχτα τῶν ἐκλογῶν. Μιὰ θανὴ γεμάτη θλίψι καὶ πίκρα. Ἡ ἄνοιξη γελᾶ, τὰ πουλιὰ κελαϊδοῦν καὶ ἐδῶ κατεβαίνει στὸν τάφο μιὰ νέα, ἀμεταχείριστη ζωή!

Ὁ Φύρερ εἶναι τὸ βράδυ σπίτι μου καὶ συζητοῦμε ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴν κατάστασι. Εἶναι φοβερὰ ἐναντίον τοῦ Κέντρου. Αὐτὸ εἶναι πολὺ ἱκανοποιητικὸ ἂν καὶ πρὸς τὸ παρὸν δὲν εὑρίσκομεν ἔξοδο ἀπὸ τὶς δυσκολίες. Ὅποιος παραμείνει σταθερός, αὐτὸς θὰ φτάση τέλος στὸ σκοπό του. Οἱ παπάδες τοῦ Κέντρου ἠμποροῦν νὰ τρέμουν ἀκόμη λίγο ἀπὸ ἀμφιβολία.

Αὐτὸ τοὺς ξυπνᾶ λίγο.

30 Ἀπριλίου 1932.

Ἀνέλαβα τὴν βουλευτικὴ ἕδρα στὴν Πρωσσικὴ βουλή. Μὲ αὐτὸ εἶμαι προφυλαγμένος πρὸς τὸ παρὸν ἀπὸ τὰς ἐφόδους τῆς Λειψίας.

Στὸ Κάϊζερ-χὸφ ἀνοίξαμε πάλι τὸ πολιτικό μας στρατόπεδο. Γιὰ τὴν Κυβέρνησι εἶναι πολὺ ἀνιαρό, νὰ βλέπη τὸν ἐχθρό της νὰ κάθεται ἀπέναντι.

Μιλῶ τὸ βράδυ μπροστὰ στὸ παλαιὸ Σύνταγμα στὸ ζυθοποιεῖον Μπόκ. Βλέπω πάλι τὰ τίμια, εἰλικρινῆ πρόσωπα. Αὐτὸ μοῦ κάνει καλὸ σ' αὐτὲς τὶς ἑβδομάδες τῆς ἐσωτερικῆς ἐντάσεως. Ὅλοι εἶναι ἐδῶ, οἱ σύντροφοι τῶν παλαιῶν καιρῶν. Εἶναι

οἱ πιὸ πιστοὶ καὶ εἰλικρινεῖς. Ἐδῶ ξελαφρώνω τὴν καρδιά μου ἀπὸ ὅλες τὶς φροντίδες της.

1 Μαΐου 1932.

Οἱ κόκκινοι κάνουν διαδήλωσι τὴν 1 Μαΐου. Αὐτὸ ὅμως δὲν κάνει πιὰ αἴσθησι. Θὰ εἶναι σίγουρα ἡ τελευταία φορὰ ποὺ ἔχουν κάτι νὰ εἰποῦν. Τὰ ἐρχόμενα χρόνια θὰ ἠμποροῦμε νὰ τοὺς ποῦμε πῶς καὶ μὲ τὶ τρόπο κάνει κανεὶς διαδηλώσεις.

3 Μαΐου 1932.

Τὴ Δευτέρα εἶναι ἕνας θαυμάσιος ἀνοιξιάτικος καιρός. Μὲ τὰ αὐτοκίνητα πᾶμε στὴν ἐξοχή. Στὸ δάσος προγευματίζομε. Τέλος μιὰ μικρὴ ἀνάπαυσις. Αἰσθανόμεθα ὅλοι ἐλεύθεροι ἀπὸ τὶς φροντίδες τῆς ἡμέρας. Ὅμως σύντομα ἐτελείωσε ἡ χαρά μας. Σύννεφα σκεπάζουν τὸν οὐρανὸ καὶ σὲ λίγο ῥαγδαία βροχὴ ἀρχίζει. Στὸ Πλάουεν σταματοῦμε. Ἐνδείξεις ἀφοσιώσεως ἀπὸ τοὺς κατοίκους πρὸς τὸν Φύρερ. Σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα οἱ καλύτεροι στέκουν στὸ πλευρό του.

Μιλοῦμε μὲ τὴν κυρία Βίνιφρεντ Βάγκνερ γιὰ τὰς θεατρικὰς ἑορτὰς τοῦ Μπάϊροϊτ. Τὸν ἑπόμενο χρόνο θὰ παιχθοῦν «οἱ Μάϊστερ-σίγγερ». Ἂς ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ ἔχωμεν τὴν ἀρχήν. Τότε θὰ ἠμποροῦμε νὰ τοὺς μορφοποιήσωμεν ὅπως μᾶς ὑπαγορεύει τὸ γοῦστο μας καὶ τὸ αἴσθημά μας.

Τέλος μιὰ φορὰ ἐνωρὶς στὸ κρεββάτι. Χόρτασα ὕπνο.

Τρίτη: Σὰν ἀποχαιρετούσαμε τὸ Βέρνεκ εὑρίσκεται ὁλόκληρη ἡ μικρὴ πόλις μπροστὰ στὸ ξενοδοχεῖο καὶ ἀναφωνεῖ ὑπὲρ τοῦ Χίτλερ. Στὸ Μπάϋροϊτ οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι κόσμο. Σὰν ἀστραπὴ διαδόθηκε ἡ εἴδησις ὅτι ἐκεῖνος περνᾶ. Περνοῦμε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Βάγκνερ. Πίσω στὸ πάρκο ἡσυχάζει ὁ μαέστρος. Ἕνας σιωπηλὸς χαιρετισμὸς καὶ εὐχαριστῶ.

Καὶ τὸ ταξεῖδι μας ἐξακολουθεῖ μέσα ἀπὸ τὴ φραγκικὴ Ἐλβετία. Εἴμεθα δομένοι στὴ γοητεία γερμανικοῦ ρωμαντισμοῦ. Ἀνεβαίνομεν στὴ «σπηλιὰ τοῦ Διαβόλου». Παγερὸ κρύα καὶ ψυχρὰ ἡσυχία. Μέσα στὴ βροχὴ πρὸς τὴ Νορεμβέργη. Στὸ δρόμο ἀγοράζομε ἐφημερίδες. Οἱ Βερολινέζοι Ἑβραῖοι ὑβρίζουν γιὰ τὶς ραδιουργίες τῆς «Καμαρίλας τῶν ἀξιωματικῶν» ἐναντίον τοῦ

Μπρύνιγγ καὶ Γκρένερ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀρχίζει. Ἡ εὐχαρίστησίς μας εἶναι γι' αὐτὸ ἀρκετή. Ἡμεῖς πρέπει νὰ κάνωμεν πῶς δὲν ἐνδιαφερόμεθα.

Κάθε κουβέντα ἀνακατώνει μόνο τὰ περασμένα.

Φθάσαμε στὴ Νυρεμβέργη. Τηλεφωνῶ ἀμέσως στὸ Βερολῖνο. Ἡ ὡρισμένη ἡμέρα γιὰ νὰ παρουσιασθῶ στὸ δικαστήριο ἀνεβλήθη, χωρὶς ἀπόφασιν ἀναγκαστικῆς παρουσίας μου. Στὰ δικαστήρια λοιπὸν τοῦ Μόαμπιτ βασιλεύει ἤδη τὸ «νέο πνεῦμα». Ἔξω βρέχει ραγδαῖα. Τὸ βράδυ ἔρχεται ὁ Στράϊχερ καὶ πολιτικολογοῦμε ὅλοι μαζὶ ὡς ἀργὰ τὴ νύχτα. Ἔχομεν μιὰ γνώμη : Νὰ μὴ πλησιάσωμεν πολὺ τὸ Κέντρο.Τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ ὡριμάση. Εἶναι καλύτερα πάντα ὅταν δείχνεται κανεὶς σπάνια. Οἱ ἄλλοι σπαρταροῦνε κιόλας στὰ βρόχια μας. Τὰ μεσάνυχτα πηγαίνομεν μέσα ἀπὸ τοὺς ἥσυχους δρόμους στὸ ξενοδοχεῖο.

4 Μαΐου 1932.

Ταξειδεύομεν ἀπὸ τὴν Νυρεμβέργη στὸ Μόναχο. Οἱ δρόμοι εἶναι ἡλιολουσμένοι. Ὁ ἀέρας εἶναι καθαρὸς σὰν γυαλί.

Στὸ Μόναχο πέφτει ἀκατάπαυστη βροχή.

Συζητῶ μὲ τὸ τμῆμα μου τὴν μεταρρύθμισι ὁλοκλήρου τοῦ μηχανισμοῦ τῆς προπαγάνδας. Πάνω στὴν προπαγάνδα στηρίζεται τοὺς ἐρχόμενους μῆνας τὸ κύριο βάρος τῆς ἐργασίας. Ὁλόκληρος ἡ τεχνική μας πρέπει νὰ ἐκλεπτυνθῆ ὥς τὶς τελευταῖες λεπτομέρειες. Οἱ νεώτερες καὶ ἀκριβέστερες μέθοδοι μόνον θὰ ὁδηγήσουν πρὸς τὴν νίκην. Πάντα πρέπει νὰ ὑπερπηδοῦμε νέες δυσκολίες, γιατὶ μόνο ὀλίγοι καταλαβαίνουν περὶ τίνος πρόκειται. Τὸ Κέντρον ζητεῖ νὰ πλησιάση τὸν Φύρερ, αὐτὸς ὅμως ἐξαφανίζεται.

Στὸ Μόναχο διεκπεραιώνω μερικὲς συνομιλίες, κι' ἔπειτα φεύγω στὰ βουνά.

Ἀπὸ τὸ Βερολῖνο ἔρχεται ἡ εἴδησις, ὅτι οἱ τορπίλες τοῦ Χίτλερ ἀρχίζουν νὰ ἀνάβουν. Αὐτὸ εἶναι πολὺ εὐχάριστο καὶ μᾶς κάνει νὰ τρίβωμεν τὰ χέρια ἀπὸ χαρά. Πρῶτα πρέπει νὰ πέση ὁ Γκρένερ καὶ κατόπιν ὁ Μπρύνιγγ.

Στὸ δρόμο πρὸς τὸ Μπερχτεσγκάντεν πέφτει βροχὴ καὶ ἔχομεν

τρικυμία. Πάνω στὸ βουνὸ στὸ σπίτι τοῦ Φύρερ εἶναι σὰν νὰ εἴμεθα στὸ σπίτι μας.

6 Μαΐου 1932.

Τὴν Πέμπτη ὁλόκληρη τὴ ἡμέρα διάβασμα, μελέτη καὶ συζήτησι.

Ἕνας θαυμάσιος ἥλιος πλημμυρίζει τὰ βουνά. Σχεδιάζομε νέα σχέδια προπαγάνδας.

Τὸ βράδυ διηγεῖται ὁ Φύρερ ἀπὸ τὴ ζωή του. 17 χρονῶν ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι του, γιὰ νὰ γίνη μεγάλος ἀρχιτέκτων. Ἔπειτα ἐξαφανίστηκε χρόνια γιὰ ὅλους ποῦ τὸν ἐγνώριζαν. Ὁλόκληρο τὸν πόλεμο κανεὶς δὲν ἄκουσε γι' αὐτὸν τίποτε. Μόλις τὸ 1921 ἦρθε πάλι στὴν ἀδελφή του στὴ Βιέννη. Τί ἡρωϊσμός. Τέσσαρα χρόνια στὸν πόλεμο χαμένος γιὰ τοὺς συγγενεῖς, χωρὶς πατρίδα καὶ χωρὶς στήριγμα! Τὴν Παρασκευὴ τὸ πρωΐ ἐφημερίδες ἀπὸ τὸ Βερολῖνο. Πολλὲς βρισιὲς καὶ μαντεῖες αἰνιγμάτων. Ἡμεῖς ὅμως φυλάγομε τὴν ἡσυχία μας, εἴμαστε ξαπλωμένοι στὸ ἥλιο. Ἕως ὅτου ξαφνικὰ ἕνα τηλεφώνημα φέρνει τέλος στὸ εἰδύλλιο αὐτό. Ἡ μπόμπα ἐκπυρσοκρότησε. Ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὑποβάλλει τὴν παραίτησί του, ὁ Γκρένερ καὶ ὁ Μπρύνιγγ ταλαντεύονται. Λοιπὸν ἡ ἡσυχία μας τέλειωσε. Ὁ Φύρερ πρέπει ἀμέσως νὰ φύγῃ στὸ Βερολῖνο. Στὸ δρόμο γίνονται σχέδια ἐπὶ σχεδίων. Εἴμεθα γιὰ μιὰ ὥρα στὸ Μόναχο στὸ σπίτι τοῦ Φύρερ καὶ μὲ τὸ νυχτερινὸ τραῖνο φεύγομε γιὰ τὸ Βερολῖνο. Στὰ μικρὰ διαμερίσματα τῶν βαγκὸν-λὶ ψιθυρίζουμε καὶ συζητοῦμε σιγά. Ὁ ὁδηγὸς δὲν καταλαβαίνει γιατὶ ὁμιλοῦμε σιγά.

8 Μαΐου 1932.

Τὸ Σάββατο ἔρχονται οἱ ἀπεσταλμένοι καὶ ἀναγγέλλουν, τὶ συμβαίνει. Ὁ Φύρερ εἶχε μιὰ ἀποφασιστικὴ συνέντευξι μὲ τὸν στρατηγὸ Σλάϊχερ. Μερικοὶ κύριοι ἀπὸ τὸ περιβάλλον τοῦ Προέδρου τοῦ Κράτους εἶναι μαζί.

Ὅλα εἶναι σὲ καλὸ δρόμο. Ὁ Φύρερ τοὺς μίλησε μὲ μεγάλη πειστικὴ δύναμι. Ὁ Μπρύνιγγ πρέπει νὰ πέσῃ σὲ λίγες μέρες. Ὁ πρόεδρος τοῦ Κράτους θὰ τοῦ ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνη.

Τὸ σχέδιο εἶναι, νὰ δημιουργηθῇ ἕνα προεδρικὸ Ὑπουργικὸ

Συμβούλιο. Ἡ Βουλὴ θὰ διαλυθῆ, ὅλοι οἱ ἀναγκαστικοὶ νόμοι νὰ πέσουν, ἡμεῖς θὰ ἀφεθοῦμε ἐλεύθεροι στὴν προπαγάνδα μας καὶ θὰ παρουσιάσωμεν ἕνα ἀριστοτέχνημα προπαγανδιστικό.

Μιὰ ἑβδομάδα μᾶς ἀναγκαιοῖ γιὰ τὴν προπαρασκευή. Ὁ ἐκλογικὸς ἀγῶνας πρέπει νὰ εἶναι πολὺ σύντομος, ἐργαζόμεθα μὲ σμῆνος ἀεροπλάνων καὶ ἐπεξεργαζόμεθα τὴν μιὰ ἐπαρχία κατόπιν τῆς ἄλλης. Ἔτσι τὰ ἔχομεν ἐμεῖς τοὐλάχιστον σχεδιάσει. Τὸ συναίσθημα πῶς κανεὶς δὲν ξέρει τίποτα μάλιστα οὔτε αὐτὸς ὁ Μπρύνιγγ, μᾶς κάνει εὐτυχεῖς. Εἴμεθα σὲ ὑπερένταση, ὅμως ἀκόμη ὄχι ἐλεύθεροι ἀπὸ ὑποψίες. Ὅταν ἐπιτύχη, τότε ἔκαμαν οἱ μεσάζοντές μας μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Ἐπιτελείου Ρέμ, ἕνα ἀριστοτέχνημα.

Σκεπτόμεθα ἐπὶ μακρόν, ποῦ πρέπει νὰ ταξειδεύση ὁ Φύρερ. Δὲν πρέπει τώρα νὰ μείνη στὸ Βερολῖνο. Ἡ ἐξέλιξις πρέπει νὰ βιασθῆ, γιὰ νὰ μὴ βρῆ ἡ Βουλὴ εὐκαιρία πιὰ νὰ δώση τὴν ἐμπιστοσύνη της στὸ Μπρύνιγγ. Ἐφ' ὅσον ὁ Χίτλερ εἶναι στὸ Βερολῖνο ὁ Μπρύνιγγ εἶναι γεμάτος ὑποψίες καὶ ἴσως μαντεύση τὴν λύσι τοῦ αἰνίγματος. Λοιπὸν μακρυὰ ἀπ' τὸ Βερολῖνο. Τὸ βράδυ φεύγομεν πρὸς τὸ Μεκλεμβοῦργο. Μὲ πολλὴ μυστικότητα ἦρθε ὁ Φύρερ καὶ μὲ μεγάλη μυστικότητα ἐγκαταλείπει πάλι τὸ Βερολῖνο.

Στὶς 2 ἡ ὥρα εἴμεθα ὅλοι στὸ σκοπό μας. Ἐπὶ μακρὸν δὲν ἤμουνα ἐδῶ καὶ ἀναπνέω εὐτυχισμένος τὴν ἀγροτικὴ εἰρήνη αὐτῶν τῶν μεγάλων ἀγρῶν καὶ λειμώνων.

Τὴν Κυριακὴ κοιμώμεθα καλά, κι' ἔπειτα γυρίζομε στὸ Κρέμσερ μέσα στὸ δάσος. Στὸ δρόμο σχεδιάζομεν ἤδη τὸν μεγάλο ἀγῶνα τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Αὐτὸς πρέπει νὰ εἶναι ἡ μεγάλη μας ἐπιτυχία. Ὅταν πάλι τὰ Τάγματα Ἐφόδου βαδίζουν μὲ τὸν φαιὸν χιτῶνα, τότε θὰ ἐξαλειφθῆ ἡ κακὴ διάθεσις καὶ ὁ ἐχθρὸς θὰ πέση στὸ ἔδαφος σύντομα κάτω ἀπὸ τὰ κτυπήματά μας.

Δυστυχῶς πρέπει νὰ γυρίσω στὸ Βερολῖνο. Ὁ Φύρερ μένει καὶ περιμένει εἰδήσεις. Στὸ σπίτι ὁλόκληρο τὸ γραφεῖο μου μὲ περιμένει γεμάτο ἐργασία. Ὡς ἀργὰ τὴ νύχτα δουλεύω.

9 Μαΐου 1932.

Ἡ Συνεδρίασις τῆς Βουλῆς ἀρχίζει. Συνεδρίασις τοῦ τμήματος. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς δὲν ἔχουν ἀκόμη οὔτε ἰδέα.

Προσανατολίζω βιαστικὰ τοὺς κοντεινούς μας συνεργάτας καὶ γράφω κατόπιν ἕνα δριμὺ ἄρθρο ἐναντίον τοῦ Μπρύνιγγ. Ἂς ἐλπίσωμεν, ὅτι εἶναι τὸ τελευταῖο.

Στὴ βουλὴ ἀνθίζει πάλι ἡ παληὰ μαγεία! Μιὰ γηρασμένη βουλή! Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν βγάζει ἕνα λόγο γιὰ τὸ χρηματικὸ ζήτημα.

Ὁ Μπραϊτσάϊντ—μισὸς λόρδος, μισὸς σερβιτόρος—πολεμᾶ μὲ ἄδειο πάθος ἐναντίον μας. Χαμογελοῦμε κάτω ἀπὸ τὰ μουστάκια μας, καὶ σκεπτόμεθα! Περίμενε!...

Εἶναι καιρός, νὰ πάρωμε τὴν ἀρχή. Οἱ κόκκινοι στέλλουν ἀνθρώπους νὰ μᾶς προκαλοῦν. Ἐρεθίζουν καὶ κάνουν κινήματα, ὅμως ἔχουμε τὰ μάτια μας τέσσαρα.

Τηλεφωνῶ μὲ τὸν Φύρερ. Ἡ βουλὴ τοῦ Ἔσσεν διελύθη. Μία νέα δυνατότης γιὰ νὰ μᾶς δοκιμάσουν.

Ὁ Φύρερ θὰ ἔχῃ σὲ λίγο μιὰ συνομιλία μὲ τὸν πρόεδρο τοῦ Ράϊχ. Κατόπιν θὰ ἀρχίσῃ τὸ πρᾶγμα νὰ τεθῇ εἰς κίνησιν. Μιὰ ἄχρωμη μεταβατικὴ Κυβέρνησις θὰ μᾶς ἀφήσῃ τὸ δρόμο ἐλεύθερο.

Τὸ κυριώτερο εἶναι, νὰ ξαναπάρωμεν τὴν ἐλευθερία διαδηλώσεων.

Τὸ βράδυ φεύγω στὸ Τέγγελ καὶ μιλῶ ἐκεῖ σὲ δυὸ πολυπληθεῖς συνελεύσεις γιὰ τὴν κατάστασι. Τὸ πιὸ σπουδαῖο φυσικὰ πρέπει νὰ μείνῃ κρυφό.

10 Μαΐου 1932.

Ἡ βουλὴ ἐξακολουθεῖ. Ὁ Στράσσερ ὁμιλεῖ. Κάπως σχοινοτενὴς καὶ χωρὶς ἰδιαίτερον χρῶμα. Εἶναι παράξενο, πόση λίγη ἀντίστασι βρίσκει σ' ὁλόκληρη τὴ βουλή. Εἶναι ἀπὸ ὅλους μας ὁ πιὸ ἀγαπητὸς στοὺς ἐχθρούς μας. Αὐτὸ ὁμιλεῖ ἐναντίον του.

Ἡ συζήτησις στὸν ἐπίσημον Οἶκον τῆς Βουλῆς τρέχει σιγὰ σὰν ἕνα ἀδύνατο ρυάκι. Κατόπιν ὁμιλεῖ ὁ Γκέριγκ. Ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ Γκρένερ δυνατὰ καὶ μὲ ὁρμή. Ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἀπροσδόκητα μεγάλη.

Ὁ Γκρένερ ἀπαντᾶ. Δὲν ξαναεῖδα ἕνα τέτοιο παράδειγμα ἀνικανότητος καὶ λιποψυχίας. Τὸν καλύπτομεν σὲ τέτοιο τρόπο μὲ ἐπιφωνήματα, ποῦ ὁλόκληρη ἡ βουλὴ ταράζεται καὶ σκάει ἀπὸ τὰ γέλοια. Στὸ τέλος κινεῖ μόνο τὸν οἶκτο. Ἕνας ποῦ ξεπαστρεύτηκε πιά! Ἔψαλλε μόνος τὸν ἐπιτάφιό του.

Ἕνας ἀπὸ μᾶς προτείνει νὰ μεταδοθῆ ὁ λόγος του μὲ τὸ ραδιόφωνο. Ἀποκλείεται ἀπὸ τὴ βουλὴ καὶ ἡ συνεδρίασις διαλύεται.

Ἔπειτα πάλι ἀνακαλεῖται ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀποκλεισμοῦ. Ἡ βουλὴ μοιάζει μὲ σμῆνος μυρμήγκων.

Ἀνακοινῶ τὴν κατάστασι τηλεφωνικῶς στὸν Φύρερ.

Δὲν ἠμπορεῖ νὰ κρατηθῆ πιὰ ἔξω. Τὸ βράδυ εἶναι ἐδῶ.

Συζητοῦμε γιὰ τὴν κατάστασι τοῦ κοινοβουλίου. Ἔπειτα ἀφήνει πάλι τὸ Βερολῖνο καὶ φεύγει μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὴ Λειψία.

11 Μαΐου 1932.

Ἡ βουλὴ φλυαρεῖ πάλι. Ἡ θέσις τοῦ Γκρένερ ταλαντεύεται. Ὁ στρατός του δὲν τὸν θέλει πιά. Ἀκόμη τὸ στενό του περιβάλλον θέλει τὴν πτῶσι του. Ἔτσι πρέπει ν' ἀρχίση, ὅταν πέση πρῶτα ἕνας, τότε θὰ κάνη τοῦμπες ὁλόκληρη ἡ Κυβέρνησις καὶ μαζί της τὸ σύστημα. Ὁ Μπρύνιγγ ζητᾶ νὰ σώση ὅ,τι ἠμπορεῖ. Μιλεῖ στὴ βουλὴ καὶ ἀναφέρει ἔξυπνα τὴν ἐξωτερικὴ πολιτική. Αὐτοῦ γίνεται πολὺ ἐπιθετικός. Φαντασιοπληξίες 100 μέτρα πρὸ τοῦ τέρματος. Γιὰ τὸν Γκρένερ δὲν ἀναφέρει οὔτε λέξι. Τὸν παραδίδει.

Ἡ συζήτησις ὅλη εἶναι γιὰ τὴν ἀνάκλησι τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Ὁ Γκρένερ ἐπιμένει στὴν ἀπαγόρευσι. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ φθάση στὴν πτῶσι του.

Ἐργάζομαι ἤδη, σὰν νὰ διελύθη ἡ Βουλή. Οἱ προετοιμασίες γίνονται μὲ θαυμαστὸ τρόπο.

Στὸ Plenum ἐξακολουθεῖ ἡ σειρὰ τῶν διαφόρων λόγων χωρὶς ἐνδιαφέρον. Ἡ ἐξέλιξις σταμάτησε κάπως. Τὰ διάφορα ψηφίσματα περιμένουν, καθὼς καὶ ἡ ἀπόφασις γιὰ τὸν Γκρένερ.

Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ταγμάτων ἐφόδου ἔγινε σὲ μιὰ νύχτα τὸ σπουδαιότερο σημεῖο τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς ἐξελίξεως.

12 Μαΐου 1932.

Μιὰ φρενιτώδης ἡμέρα! Στὶς 10 ἀρχίζει ἡ Βουλή. Ἡ συζήτησις ἐξακολουθεῖ κι' ἔπειτα ἔρχεται ἡ ψυφοφορία. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει μὲ 30 ψήφους τὴν πλειοψηφία. Ἔξω στὸ χὼλλ μερικοὶ γεροὶ σύντροφοι τοῦ κόμματος ξυλοκοποῦν τὸν συκοφάντη Κλὸτζ.

Ὁ Λέμπε σχηματίζει κατὰ κουτὸ τρόπο ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο ἕνα σοβαρὸ ἐπεισόδιο. Προσκαλεῖται τὸ συμβούλιον τῶν γεροντοτέρων, δίνεται μιὰ ὥρα διακοπή, ὅλα τὰ λείψανα τοῦ μεγάλου κοινοβουλευτισμοῦ βγαίνουν ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῶν ἀχρήστων καὶ τέλος τιμωροῦνται τέσσαρες ἀπ' τοὺς δικούς μας μὲ ἀποβολή. Ἀρνοῦνται ὅμως νὰ φύγουν. Ὁ Λέμπε ἀναβάλλει. Ἔτσι σώθηκαν καὶ αἱ στραβαὶ ἀποφάσεις ἀπὸ τὴν καταστρεπτικὴ ψηφοφορία. Αἱ προταθεῖσαι ψῆφοι ἐμπιστοσύνης ἐξαφανίζονται. Εἶναι ἡ καθαρώτερη κοινοβουλευτικὴ παρανομία, ποῦ φάνηκε στὰ χρονικά.

Κι ἔπειτα ἀκολουθοῦν ἀπερίγραπτες σκηνές. Ὁ Ἑβραῖος Βάϊς εἰσέρχεται μὲ τὴν ἀστυνομία του στὸ Plenum καὶ παίρνει θέσι φυλακῆς ἐπάνω στὴν ἐξέδρα τῆς Κυβερνήσεως. Συλλαμβάνονται ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ τμῆμα μας. Μὲ προκλητικὸ τρόπο καταπατεῖται ἡ ἀσυλία. Ἀκόμη καὶ οἱ φύλακες τοῦ συστήματος διαμαρτύρονται. Ἔχω τὴν ἰδέα πὼς αὐτὸ εἶναι ἡ τελευταία σκηνὴ πρὸ τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς. Ἂς χαροῦμε γι' αὐτό. Ὅσο πιὸ πολὺ ἐκτίθεται ὁ κοινοβουλευτισμός, τόσο πιὸ λίγη θὰ εἶνε ἡ φροντίδα μας νὰ τὸν ἐκθέσωμεν οἱ ἴδιοι. Σὲ μιὰ συνεδρίασι τοῦ τμήματός μας συζητοῦνται τὰ συμβάντα ἀκόμη μιὰ φορὰ λεπτομερῶς. Ἕνα ἀρχικό μας σφάλμα ἔγινε ἡ εὐτυχία μας. Ὁ Ἑβραῖος Βάϊς μᾶς παρέσχε μιὰ μεγάλη ὑπηρεσία. Σ' ὁλόκληρη τὴ βουλὴ κυριαρχεῖ ἀποδοκιμασία γιὰ τὴν πρᾶξι του. Στέκομαι στὸ μέσο τῶν βουλευτῶν τῶν μέσων κομμάτων καὶ ἀφήνω τὸν καταρράκτην τοῦ λόγου μου νὰ πλημμυρίσῃ.

Ὁλόκληρη ἡ Βουλὴ εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἀστυνομικούς. Μιὰ τρελλὴ ἀνακατοσοῦρα.

Τὸ βράδυ ἔρχεται ἡ ἀπὸ καιρὸ ἀναμενόμενη εἴδησις. Ὁ Γκρένερ παρῃτήθη ἀπὸ ὑπουργὸς τῆς Ἀμύνης. Εἶναι ἡ πρώτη ἐπιτυχία. Σκόνταψε στὸ βρόχι, ποὺ ἔστησε ὁ ἴδιος. Κι' ἔπειτα

ἡμεῖς τραβήξαμε τὴ θηλιά: Ὁ πρόεδρος τοῦ Κράτους φεύγει γιὰ τὸ Νόϋντεκ. Ἡ μεγάλη κρίσις ἀνεβλήθη γιὰ τὴν ἑπομένη ἑβδομάδα. Μιὰ προθεσμία χάριτος γιὰ τὸν Μπρύνιγγ. Ἂν θὰ τὴν ἐπωφεληθῇ;

Τὸ συμβούλιον τῶν γεροντοτέρων εἶναι μὲ τὸ μέρος τοῦ Λέμπε στὸ ζήτημα τῆς ἀναβολῆς τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς. Ἀναβάλλονται ὥς τὴν 1 Ἰουνίου. Θὰ φροντίσωμεν νὰ μὴ ξανασυνέλθη πιά. Αὐτὴ τὴν παρανομία θὰ πληρώσουν ἀκριβὰ τὰ κοινοβουλευτικὰ κόμματα. Κάνω μιὰ δριμεῖα ἔφοδο ἐναντίον τοῦ συνόλου τῆς Κυβερνήσεως σ' ἕνα μου ἄρθρο.

Τώρα πρέπει νὰ μελετῶ ἐπισταμένως τὸν Τύπο γιατὶ ἐκεῖ ἠμπορῶ νὰ διαβάσω κάτω ἀπὸ τὰς γραμμάς, πῶς ἐκτιμᾶ ἡ ἀντίθεσις τὶς δικές της δυνατότητες ἐπιτυχίας. Εἴμεθα κάπως σὲ πλεονεκτικὴ θέσι. Ἡ ἐπίθεσις τοῦ Ἑβραίου Βάϊς παριστάνεται σὲ ὅλες τὶς ἐφημερίδες ὥς μεγάλο σκάνδαλο. Ἡ πτῶσις τοῦ Γκρένερ χαρακτηρίζεται ὥς ἡ ἀρχὴ τοῦ τέλους. Τὴ νύχτα περιέγραψα στὸν Φύρερ ὁλόκληρη τὴν κατάστασιν. Εἶναι τελείως εὐχαριστημένος.

13 Μαΐου 1932.

Λαμβάνομεν εἴδησιν ἀπὸ τὸν στρατηγὸ Σλάϊχερ, ἡ κρίσις ἐξακολουθεῖ σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Κράτους ἔφυγε γιὰ τὸ Νόϋντεκ. Κατὰ τὴν πεντηκοστὴ δὲ θὰ συμβῇ τίποτε. Φεύγομεν μὲ σκοπὸ ταξειδιοῦ τὴ Νυρεμβέργη. Στὶς 3 ὥρα μετὰ τὰ μεσάνυχτα φθάσαμε. Οἱ ἐφημερίδες ἀναγγέλουν, ὅτι οἱ σύντροφοι τοῦ κόμματός μας, ποὺ ξυλοκόπησαν τὸν συκοφάντη Κλότζ, κατεδικάσθησαν σὲ τρεῖς μῆνες φυλάκισι.

Εἶναι σίγουρο πὼς δὲν θὰ ἀποτίσουν τὴ φυλακή.

Εἶναι θαυμάσιος καιρός. Ταξειδεύομεν μακρύτερα γιὰ τὸ Μόναχο.

14 Μαΐου 1932.

Ἔδωσα μακροσκελῆ ἔκθεσι στὸ Φύρερ στὸ Μόναχο.

17 Μαΐου 1932.

Οἱ ἡμέρες τῆς πεντηκοστῆς πέρασαν. Στὸ «Φαιὸ Σπίτι» ἀρχίζει πάλιν ἡ δουλειά! Τὸ τμῆμα τῆς προπαγάνδας μεγάλωσε

κατὰ πολύ. Συζητῶ ἐπὶ μακρὸν μὲ τοὺς συνεργάτας μου. Πρέπει νά εἵμεθα ὡπλισμένοι, ὅταν ἀρχίση ὁ ἀγών.

18 Μαΐου 1932.

Πάλι στὸ Βερολῖνο. Ἐδῶ εἶναι ὅλα ἀκόμη σὲ καλοκαιριάτικη τῶν διακοπῶν τῆς πεντηκοστῆς διάθεσι.

Μόνο στὸ Μπρύνιγγ φαίνεται νὰ ἔφτασε ὁ χειμῶνας. Ταλαντεύεται τρομερά. Καὶ τὸ κωμικὸ εἶναι, ποὺ δὲν τὸ βλέπει καθόλου ὁ ἴδιος! Ἡ Κυβέρνησίς του λιγοστεύει καὶ δὲ βρίσκει ἀντικαταστάτες πιά. Καθένας δὲν θέλει νὰ ἀναμιχθῇ σὲ μιὰ ὑπόθεσι χωρὶς βάσι. Γενικῶς ἐγκαταλείπουν οἱ ποντικοὶ τὸ βυθιζόμενο πλοῖο.

19 Μαΐου 1932.

Ἡ Ὀργάνωσις τοῦ Βερολίνου μεγαλώνει. Ἡ «Angriff» βρίσκεται σὲ καλὴ κατάστασι. Αὐτὸ εἶναι γιὰ μένα μεγάλη ἱκανοποίησις. Καθορίζω ἀκόμη μιὰ μὲ τὴν σύνταξιν τὴ γραμμὴ τῆς τακτικῆς. Στὴν περιοχὴ κάνομε συμβούλιο γιὰ τὶς ἑπόμενες καμπάνιες ἀπὸ ἀπόψεως ὀργανώσεως καὶ προπαγάνδας. Εἵμεθα προετοιμασμένοι γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο. Ὁ Μπρύνιγγ δέχεται δριμείας ἐπιθέσεις ἀπὸ τὸν τύπο μας καὶ τὴν προπαγάνδα μας. Πρέπει νὰ πέσῃ, μὲ κάθε θυσία.

Ἡ μυστικὴ καμπάνια ἐναντίον του ἐξακολουθεῖ χωρὶς διακοπή. Εἶναι σχεδὸν τελείως ἀπομονωμένος. Ζητᾶ ἀπελπισμένος συνεργάτας. Ἕνα βασίλειο γιὰ ἕναν ὑπουργό! Ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ ἀπέκρουσε νὰ δεχθῇ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἀμύνης. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Στράσσερ ἐκτοξεύεται καταστρεπτικὸ πῦρ. Ὅμως βάζομεν τορπίλες ἐναντίον. Δὲν εἶναι πιὰ εὔκολο, νὰ πάρῃ κανεὶς τὴν ἀρχήν. Ἀκούω ἐκ συμπτώσεως ἀπὸ πλαγίους δρόμους, ὅτι ὁ Στράσσερ προτίθεται νὰ μιλήσῃ μὲ τὸν Μπρύνιγγ. Αὐτὸ τοῦ ταιριάζει. Μᾶς γίνεται δυνατὸν νὰ ἐμποδίσωμεν αὐτὴ τὴ δυνατότητα.

Τὰ ποντίκια ἐργάζονται πυρετωδῶς. καταστρέφοντας τὴ θέσι τοῦ Μπρύνιγγ. Ὁ τύπος ψάχνει στὰ σκοτεινά. Μιὰ ἡμέρα θὰ πέσῃ σύσσωμο τὸ οἰκοδόμημα.

Ἔξω θαυμάσιος μαγιάτικος καιρός. Ὁ Φύρερ ἔφτασε στὸ

Βερολῖνο. Θὰ τοῦ ἀναγγείλω διάφορα σπουδαῖα. Πρὸ πάντων στὴν ὑπόθεσι Στράσσερ.

Ὁ Φύρερ πρὸ πολλοῦ ἔχει καταλάβει ὅλη τὴν ὑπόθεσι. Περιμένει τὴν κατάλληλο στιγμὴ νὰ ἐνεργήσῃ.

Ἀπεσταλμένος τοῦ στρατηγοῦ Σλάϊχερ. Ἑτοιμάζονται πάλι νὰ σχηματίσουν τὸν κατάλογο τῶν ὑπουργῶν. Γιὰ τὴ μεταβατικὴ περίοδο δὲν εἶναι τόσο σπουδαῖο. Τὸ βουλευτικὸ τμῆμα τῆς Πρωσσίας συνέρχεται στὸ ξενοδοχεῖο «Πρίγκηψ Ἄλμπρεχτ». Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ μὲ σπάνια πεποίθησι.

Στὸ φύλλο τοῦ κόμματος Ἀμβούργου γίνεται μιὰ ὄψιμος ἐπίθεσις ἐναντίον τοῦ Σλάϊχερ. Αὐτὸ μυρίζει Στράσσερ δηλ. σύνδεσμος τῶν ἐμπορικῶν ὑπαλλήλων δηλ. Ἐργατικοὶ σύνδεσμοι, δηλ. Μπρύνιγγ. Ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης ἀποβάλλεται ἀμέσως ἀπὸ τὸ Κόμμα.

Εἶναι διασκεδαστικὴ ἡ παρατήρησις, πῶς ὁ Ἰουδαϊκὸς Τύπος, ὁ ὁποῖος συνήθως εἶναι καλὰ πληροφορημένος, σκοντάφτει μέσα στὸ σκοτάδι. Νομίζει ἀκόμη πὼς θέλομεν νὰ συνενοηθοῦμεν μὲ τὸ Κέντρο καὶ νὰ μοιρασθοῦμε τὴ λεία. Ἀβλαβεῖς ἠλίθιοι!

Ἡ πλευρὰ τοῦ Στράσσερ κάνει πλαγίας συνδέσεις μέσα στὰ κόμματα καὶ στοὺς συνδέσμους. Πρέπει νὰ προσέχωμεν πολὺ γιὰ νὰ μὴ βλαβῇ τὸ κίνημα.

21 Μαΐου 1932.

Μετοικήσαμε ἔξω στὸ Καποὺθ σ' ἕνα μικρὸ ἐξοχικὸ σπίτι.

Ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ χρόνο δὲν θἄχωμεν παύσεις, θὰ εἶναι καλὰ ἐδῶ γιὰ ἡσυχία καὶ καθαρὸν ἀέρα. Σὲ διάστημα μερικῶν ὡρῶν μετακομίσαμεν. Ἕνα ταπεινό, ὅμως θαυμάσιο καταφύγιο μέσα σ' ἕνα μεγάλο κῆπο ὀπωροφόρων δένδρων, κοντὰ στὴ λίμνη Σβίλοβ.

22 Μαΐου 1932.

Ἕνα χελιδόνι πετᾶ τὸ πρωῒ μέσα στὸ δωμάτιο. Παύσεις ἀπὸ τὸ Ἐγώ! Ὁλόκληρη τὴ μέρα διάβαζα καὶ ὑπέγραφα. Πρέπει νὰ περάσῃ κάπως καιρὸς γιὰ νὰ κερδίσω ἀπόστασι ἀπὸ τὰ γεγονότα καὶ νὰ ἠμπορῶ νὰ σχηματίσω καθαρὰ γνώμη.

Πίσω ἀπὸ τὴ λίμνη Σβίλοβ βασιλεύει ὁ ἥλιος.

23 Μαΐου 1932.

Δευτέρα πρωΐ ταξειδεύω μὲ λαμπερὸ ἡλιόφωτο στὸ Βερολῖνο. Συνεδριάσεις μὲ ἀρχηγοὺς συντάξεων καὶ περιοχῶν. Κατευθύνω γενικῶς τὴν κατάστασι. Τὰ οἰκονομικά μας εἶναι ἐν τάξει, οἱ δυνατότητες ἐπιτυχίας μας καλές, δὲν εἶναι δυνατὴ λοιπὸν ἡ ἀποτυχία.

Ἡ κρίσις ἐξακολουθεῖ σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα. Ἀπαιτοῦμεν σὲ δριμύτατα ἄρθρα ἐφημερίδων τὴν ἀποχώρησιν ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως.

24 Μαΐου 1932.

Ἡ Πρωσσικὴ βουλὴ ἀνοίγει. Οἱ ἔμπιστοί μας ἀνακοινοῦν ὅτι βρισκόμεθα σὲ καλὸ σημεῖο. Τὸ Σάββατο πρέπει νὰ πεταχθῇ ἔξω ὁ Μπρύνιγγ. Ὁ ὑφυπουργὸς Meisner ταξειδεύει στὸ Νόϋντεκ. Ἄς παρακαλοῦμε μόνο. Ὁ κατάλογος τῶν ὑπουργῶν κατὰ μέγα μέρος εἶναι ὡρισμένος: φὸν Πάπεν, ἀρχικαγγελάριος, φὸν Νόϋρατ, ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἀκόμη μιὰ σειρὰ ἀπὸ γνωστὰ ὀνόματα. Γιὰ μᾶς εἶναι τὸ κυριώτερο νὰ διαλυθῇ ἡ Βουλή.

Στὴν Πρωσσικὴ βουλὴ γίνονται μοναχὰ τύποι. Ὁ στρατηγὸς Λίτζμαν ἐνεργεῖ μὲ ἐξιοπρέπεια, ὡς γεροντότερος, πρόεδρος. Οἱ κομμουνισταὶ τὸν ὑβρίζουν ἀδιάντροπα καὶ ταπεινά. Αὐτὰ τὰ σκάνδαλα θὰ βροῦν σὲ λίγο τέλος.

Ὁ Φύρερ παραμένει στὸ Χορουμερσὶλ στὴ Βόρειο θάλασσα. Ἀπὸ ἐκεῖ κάμει τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα τοῦ Ὄλντενμπουργκ.

Αὐτὲς οἱ ἡμέρες εἶναι βαρειὰ φορτωμένες μὲ ἐργασία. Τὰ βράδια περνοῦν στὴ θαυμασία μοναξιὰ τῆς λίμνης Σβίλοβ.

28 Μαΐου 1932.

Τετάρτη: Ἀποχαιρετισμὸς τοῦ εἰδυλίου μας στὸ Καπούθ. Στὸ Βερολῖνο ἐργάσθηκα μερικὲς ὧρες. Φάνηκα γιὰ ὀλίγο στὴν πρωσσικὴ βουλή. Ὁ Kerrl θὰ ἐκλεγῇ πρόεδρος, μὲ τὰς ψήφους τοῦ Κέντρου.

Στὸ Plenum ἐκρήγνυται ὁ τεταμένος ἐρεθισμός. Ἕνας ἀπὸ τοὺς δικούς μας ὑβρίζεται ὡς δολοφόνος ἀπὸ τοὺς Κομμουνιστάς. Ὁ μπολσεβικικὸς ἀρχηγὸς τοῦ τμήματος Pieck (Πὶκ) προ-

καλεῖ ἀπεριόριστα ἀπὸ τὸ βῆμα. Ἕνας κομμουνιστὴς κτυπᾶ στὸ πρόσωπο ἕναν σύντροφο τοῦ κόμματός μας. Αὐτὸ εἶναι τὸ σύνθημα γιὰ νὰ λογαριασθοῦμε. Σύντομα ὅμως καθὼς πρέπει μὲ μελανοδοχεῖα καὶ καθίσματα. Σὲ τρία λεπτὰ εἴμεθα μόνοι μέσα στὴν αἴθουσα. Οἱ κομμουνισταὶ ἐξεδιώχθησαν μὲ ξυλοκόπημα, ἐνῷ τὰ μέσα κόμματα ζήτησαν τὴ σωτηρία των στὴ βιαστικὴ φυγή! Τὸ τμῆμα μας ψάλλει τὸ τραγοῦδι Χὸρστ-Βέσελ. Ὀκτὼ βαρειὰ πληγωμένοι ἀπὸ διάφορα κόμματα. Αὐτὸ ἦτο ἕνα παράδειγμα νουθεσίας. Ἔτσι μόνο ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐκτίμησι. Τὸ Plenum παρέχει τὸ θέαμα μεγάλης καταστροφῆς. Στεκόμεθα ὡς νικηταὶ ἐπάνω ἀπὸ τὰ ἐρείπια.

Τμῆμα κόμματος: Γεγονότα. Ὑπαγορεύομεν ἀμέσως τὴν ἀνακοίνωσι γιὰ τὸν τύπο. Πρέπει νὰ προηγηθοῦμε τῶν ἄλλων. Ἀμυντικὴ βία ἐναντίον προκλήσεως, αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο ποῦ κάνει ἐντύπωσι. Φοβισμένοι καὶ γεμάτοι σεβασμὸ γλυστροῦν οἱ Ἑβραῖοι δημοσιογράφοι γύρω στὰ ἐρείπια καὶ στὰ αἵματα. Πῶς νὰ σκέπτωνται; πῶς νὰ εἶναι ἡ διάθεσίς των;

Στὸ σπίτι ἔκανα τὴ βαλίτσα μου μὲ πολλὴ βία. Ἀργὰ μίλησα εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ τένις. Εἶναι γεμάτες ἀπὸ ἐργάτες. Τὸ ξυλοκόπημα στὴ πρωσσικὴ βουλὴ ἐνεργεῖ παντοῦ σὰν ἀπολύτρωσι. Ὅταν τὰ διαβιβάζω τηλεφωνικῶς στὸ Χίτλερ εἶναι ἐνθουσιασμένος. Ἔτσι πέφτει τὸ ἕνα χτύπημα κατόπιν τοῦ ἄλλου πάνω στὸ σύστημα.

Πότε θὰ σωριασθῇ;

Πέμπτη: Ταξεῖδι στὸ Ὄλντεμπουργκ.

Ὁ τύπος δὲν εἶναι τόσο ἄσχημος, ὅπως φοβόμουνα. Αὐτὸ προέρχεται ἀπὸ σεβασμό. Γράφει αὐτὴ τὴ φορὰ τόσο μαλακά, ποῦ μόνο νὰ θαυμάζει ἠμπορεῖ κανείς. Τί θαύματα ὅμως ἠμπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ ἕνα ξυλοκόπημα. Ὅλες οἱ ἐφημερίδες παραδέχονται, ὅτι μᾶς ἐπετέθησαν καὶ ὅτι μείναμε σ' ὅλη τὴ γραμμὴ νικηταί.

Ἀπὸ τὸ Ἄλντεμπουργκ ταξειδεύω μακρύτερα πρὸς τὸ Χορουμερσίλ. Στὸ δρόμο συναντοῦμε τὸν Φύρερ, ποῦ ἑτοιμάζεται νὰ πάγῃ σὲ μιὰ συνέλευσι. Τοῦ δίνω μιὰ βραχεῖα ἔκθεσι. Τὸ βράδυ ὁμιλῶ εἰς τὸ Μόριεν σὲ ἕνα τεράστιον ἱππευτικὸ χώλ. Κα-

τόπιν δυὸ φορὲς ἀκόμη στὸ Νύρντενχαμ. Ὅλες οἱ αἴθουσες εἶναι κλεισμένες ἀστυνομικῶν ἕνεκα ὑπερπληρώσεως.

Ἔπειτα ἀπὸ χάσιμο τοῦ δρόμου γυρίζομεν στὸ Χορουμερσίλ. Θαλάσσιος ἀγέρας! Ὁ Φύρερ μᾶς περιμένει ἤδη. Πρέπει νὰ τοῦ διηγηθῶ ὅλα ἀκριβῶς καὶ τρίβει ἀπὸ εὐχαρίστησι τὰ χέρια. Ὁ καυγᾶς στὴν πρωσσικὴ βουλὴ μᾶς ὠφέλησε πολιτικῶς.

Ὁ Μπρύνιγγ τὰ ἔχει ἄσχημα. Τὴν Κυριακὴ θὰ ἀποφασισθῇ ἡ τύχη του. Ἴσως νὰ ἠμπορέση νὰ παρατείνῃ τὴν προθεσμία ἀκόμα μερικὲς ἡμέρες. Ὅμως αὐτὸ δὲν τὸν βοηθεῖ πιά. Ἀνήκει ἤδη μεταξὺ τῶν πολιτικῶν νεκρῶν.

Παρασκευή: Κάνομεν περίπατο μὲ τὸν Φύρερ στὴν ἀκρογιαλιά. Ἀναπτύσσει τὶς ἀπόψεις του περὶ τῆς μελλούσης μορφῆς τῆς γερμανικῆς πολιτικῆς. Ὅπως πάντα μὲ μεγάλη εὐφυΐα καὶ μὲ διαυγῆ ὡς κρύσταλλον λογική. Ὁ Ροὺστ ἔρχεται ἀπὸ τὸ Ὄλντεμπουργκ. Ἔξω στὴν ἀκρογιαλιὰ ὀργανοῦνται ἀσκήσεις σκοποβολῆς. Τὸ ἀπόγευμα φεύγομεν πάλιν ὅλοι γιὰ τὰς συνελεύσεις. Μιλῶ στὸ Βιλντεσχάουζεν. Μπροστὰ ὅλο σὲ ἀγρότας. Ὡς τὸ δρόμο ἔξω στέκουν οἱ ἀκροαταί. Ἐδῶ μοῦ κάνει μεγάλη εὐχαρίστησι, τὸ νὰ μιλῶ.

Ἐπίσης καὶ στὸ Ὄλντεμπουργκ εἶναι γεμάτη ἡ αἴθουσα. Ἔχω τὴν ἐντύπωσι σὰν νὰ περιμένουν ὅλοι πυρετωδῶς μιὰ ἀπόφασι. Καὶ ὅμως οἱ ἄνθρωποι δὲν ξέρουν τίποτε.

Στὰς 2 τὴ νύχτα ἐρχόμεθα πάλι στὸ Χορουμερσίλ. Εἶναι θαυμάσιο νὰ κάθεται κανεὶς σὲ ἕνα μικρὸ ἄγνωστο τμῆμα τῆς γῆς μὲ τὸν Φύρερ καὶ τοὺς στενοὺς φίλους καὶ νὰ διηγῆται ὡς τὸ πρωῒ ποῦ ἀρχίζει νὰ φέγγει.

Σάββατο: Σήμερα τὸ πρωῒ χορτάσαμεν ὅλοι τὸν ὕπνο μας. Ὁ Φύρερ ἔφυγε ἤδη. Τὴν ἐρχόμενη Τρίτη θὰ ἰδωθοῦμε πάλι στὸ Μέγκλεμπουργκ. Θὰ ταξιδεύσῃ ἀμέσως ἐκεῖ. Ἐκεῖ ἀρχίζει ὁ ἑπόμενος ἐκλογικὸς ἀγών. Στὸ Βερολῖνο εἶναι ὅλα ἐν τάξει. Ὄχι ὅμως γιὰ τὸν Μπρύνιγγ.

Ἀποχαιρετοῦμε καὶ ἡμεῖς τὸ Χορουμερσίλ.

Ἀκόμη μιὰ φορὰ τὸ βλέμμα πάνω ἀπὸ τὴν πλατειὰ θάλασσα. Πρὸς τὸν Βιλελμσχάβεν. Ἐκεῖ εἶναι ἀραγμένα θωρηκτὰ καὶ τορπιλικά. Ἐπισκεπτόμεθα τὸ πλοῖο «Κολωνία». Ἕνα ἀριστούργημα τῆς τεχνικῆς. Οἱ Γερμανοὶ δὲν θὰ καμφθοῦν. Ἐξετάζομε

μὲ τὴν εἰδικὴ ὁδηγία μερικῶν ἀξιωματικῶν ὁλόκληρο τὸ πλοῖο. Εἴμεθα ὑπερήφανοι καὶ γεμάτοι ἐνθουσιασμό.

Ὁ στόλος εἶναι θαυμάσιος! Ὅλοι ἀξιωματικοὶ καὶ ναῦται εἶναι τελείως μὲ τὸ μέρος μας. Διαβάζουν τὸ «Völkischer Beobachter» καὶ τὴν «Angriff». Ἀπὸ τὸ «Σιλεσία» ἔρχεται ἕνας ἀξιωματικὸς καὶ μᾶς προσκαλεῖ γιὰ δεῖπνο. Συγχρόνως συζητοῦμε πυρετωδῶς. Οἱ ὑπολοχαγοὶ εἶναι θαυμάσιοι, λυγεροὶ νέοι, ἀληθινὲς εἰκόνες στρατιωτῶν. Καὶ ὅλοι εἶναι μὲ τὸ μέρος μας. Κακόμοιρο σύστημα! Συνομιλῶ ἐπὶ μακρὸν καὶ δίδω ἀπαντήσεις σὲ κάθε ἐρώτησι. Ὁ στόλος εἶναι καθὼς πρέπει.

Μερικοὶ ἀξιωματικοὶ ἔρχονται μαζί μας μὲ πολιτικὰ στὰς συνελεύσεις. Στὴν ἀρχὴ ὁμιλῶ στὸ Γιέβερ καὶ ἔπειτα στὸ Ρίστριγγεν. Οἱ κομμουνισταὶ προσπαθοῦν νὰ κάνουν ἀντιδιαδηλώσεις, ποῦ εἶναι τόσο κακόμοιρες ποῦ δὲν εἶναι ἄξιες λόγου.

Στὶς 10 ἡ ὥρα μὲ τὸ νυκτερινὸ τραῖνο στὸ Βερολῖνο.

29 Μαΐου 1932.

Στὸ Βερολῖνο μὲ περιμένει σωρὸς δουλειᾶς. Τὸν βάζω σὲ μιὰ βαλίτσα καὶ φεύγω γλήγορα στὸ Καπούθ.

Σήμερα τὸ μεσημέρι παρουσιάζεται ὁ Μπρύνιγγ στὸν Χίντεμπουργκ. Αὐτοῦ θὰ ἀποφασισθῇ. Χθὲς ἔβγαλε ἕνα λόγο ἀκόμη, στὸν ὁποῖο ἀστειεύετό γιὰ τὰς φήμας περὶ κυβερνητικῆς κρίσεως. Ὅμως ἡ διάθεσις θὰ τοῦ φύγη γλήγορα. Ἕνα τελευταῖο λείψανο ἀμφιβολίας τοῦ μένει χωρὶς ἄλλο μέσα στὴν καρδιά. Ἔχομε ἀπογοητευθῇ τόσο συχνά, πού μόλις πιστεύομεν πῶς θὰ ἐπιτύχῃ κι' αὐτὴ τὴ φορά. Θὰ εἶμαι μόνον τότε βέβαιος, ὅταν ἔχωμεν τὴν νίκη στὰ χέρια. Στὸ Καποὺθ ξεκουράζομαι ἀπὸ τὸ Ὄλντεμπουργκ καὶ προετοιμάζομαι γιὰ τὸ Μέκλενμπουργκ.

Ἀργὰ τὸ βράδυ μιὰ χαρμόσυνη εἴδησι: Στὸ Ὄλντεμπουργκ ἔχομεν τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία. Ἀπὸ 46 θέσεις ἔχομε τὶς 24. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη πρώτη ἐπιτυχία. Ὅταν γίνη ἔτσι σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα τότε δὲ θὰ κρατηθοῦμε πιά.

30 Μαΐου 1932.

Ἐξερράγη ἡ μπόμπα. Ὁ Μπρύνιγγ παρέδωσε στὶς 12 ἡ ὥρα στὸν πρόεδρο τοῦ Ράϊχ τὴν παραίτησι ὁλόκληρης τῆς Κυβερνή-

σεως. Τὸ σύστημα ἀρχίζει νὰ πέφτη. Ὁ πρόεδρος ἐδέχθη τὴν παραίτησιν. Τηλεφωνῶ ἀμέσως στὸν Φύρερ. Τώρα πρέπει νὰ ἔλθη ἀμέσως στὸ Βερολῖνο.

Σὲ μιὰ μεγάλη συνεδρίασι τῆς περιοχῆς καὶ τοῦ Τύπου συνεζήτησα τὴν κατάστασι. Τὸ σύνθημα δόθηκε. Ὅλοι εἶναι τρελλοὶ ἀπὸ χαρά. Ταξειδεύω ὥς τὸ Νάουεν νὰ συναντήσω τὸν Φύρερ ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὸ Μέκλεμπουργκ. Ἡ εἴδησις γιὰ τὴ πτῶσι τοῦ Μπρύνιγγ ἦλθε, τὴ στιγμὴ ποὺ ἐσκόπευα νὰ γράψω τὸ τελευταῖο ἄρθρο ἐναντίον του. Τὸ ἀποχαιρέτησα κατόπιν ἀμέσως.

Στὸ Νάουεν συναντῶ τὸν Φύρερ. Ὁ πρόεδρος τοῦ Κράτους θέλει νὰ τοῦ μιλήσῃ τὸ ἀπόγευμα. Ἀνεβαίνω στὸ αὐτοκίνητό του καὶ τὸν προσανατολίζω σὲ ὅλα. Εἴμεθα ἔξαλλοι ἀπὸ χαρά. Ὁλόκληρη ἡ χώρα ἀνασαίνει.

Στὸ Βερολῖνο μελετοῦμε τὸν τύπο. Ἔπειτα πηγαίνει ὁ Φύρερ στὸν πρόεδρον. Τὸ βράδυ ὁμιλῶ στὴ συνεδρίασι τῆς περιοχῆς στὶς αἴθουσες τοῦ τένις. Εἶναι πολὺ γεμάτες καὶ κλεισμένες ἀπὸ τὴν ἀστυνομία. Μιὰ ὑποδοχή! Οἱ παλαιοὶ σύντροφοι τοῦ κόμματος δὲν κρατοῦνται ἀπὸ ἐνθουσιασμό. Μιλῶ δυὸ ὧρες καὶ περιγράφω συγχρόνως ὁλόκληρη τὴν κατάστασι.

Στὸ Βίλμερσντορφ ἐπισκέπτομαι ἀκόμη τὰ τάγματα ἐφόδου. Ὁ Φύρερ μὲ περιμένει στὸ σπίτι. Ἡ συνομιλία μὲ τὸν πρόεδρο τοῦ Ράϊχ δὲν πῆγε καλά. Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ταγμάτων ἐφόδου θὰ ἀρθῇ. Ἡ στολὴ θὰ ἐπιτραπῇ πάλιν. Ἡ βουλὴ θὰ διαλυθῇ. Αὐτὰ εἶναι τὰ σπουδαιότερα.

Ὁ φὸν Πάπεν προβλέπεται ὡς Καγγελάριος. Ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι τόσο ἐνδιαφέρον. Ἐκλογή! ἐκλογή! Πλάϊ στὸ λαό! Εἴμεθα ὅλοι πολὺ εὐτυχεῖς!

31 Μαΐου 1932.

Ἡ παρέλασις τῆς φρουρᾶς τοῦ Σκαγερὰκ προκαλεῖ συγκρούσεις μὲ τὴν ἀστυνομία. Ξύλο καὶ τουφεκίδι. Ἡ τελευταία σκηνὴ τοῦ συντάγματος. Οἱ ἀνθρώπινες μάζες εἶναι τρελλὲς ἀπὸ ἐνθουσιασμό. Βρίσκομαι στὸ δρόμο Οὔντερ ντὲρ Λίντεν, ὅταν ἤθελα νὰ ἀναχωρήσω γιὰ τὸ Μέκλεμπουργκ, ἀνάμεσά τους. Ἕνα ἀνακάτωμα. Ἡ ἀστυνομία κτυπᾶ, ὅσο ἠμπορεῖ. Καλά! Τὰ πρηξήματα, ποὺ καταφέρνει στοὺς ἀνθρώπους, γιατρεύονται. Οἱ πληγὲς ὅμως ποὺ καταφέρνει στὸ σύστημα εἶναι ἀγιάτρευτες.

Στὸ Κάϊζερ-χὸφ κάνομε ἀκόμη ἕνα βραχὺ συμβούλιο. Ὁ Φύρερ ἔρχεται πίσω ἀπὸ μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Πάπεν. Ὅλα εἶναι φανερά. Ἀκόμη δὲ θέλουν νὰ μιλήσουν γιὰ τὴν ἀπαγόρευσι τῶν Ταγμάτων Ἐφόδου. Ἀκόμη λιγώτερο γιὰ τὴ διάλυσι τῆς Βουλῆς. Ὅμως δὲν πρέπει ἐδῶ νὰ ὑποχωρήσωμεν. Ἀνετέθη ἤδη ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸν Πάπεν. Μὲ τρελλὸ τέμπο ταξειδεύομεν γιὰ τὸ Μέκλεμπουργκ. Στὸ δρόμο στέκουν οἱ ἀγρότες τῆς Μάρκ στοὺς δρόμους. Σταματοῦν τὸ αὐτοκίνητο τοῦ Φύρερ καὶ τοῦ σφίγγουν τὸ χέρι. Ἡ Γερμανία ξυπνᾶ! Τὸ ἀγαπητό μας Σέβεριν! Ἐδῶ εἴμεθα σὰν προφυλαγμένοι. Ὁ Φύρερ φεύγει γιὰ τὴ Βάϊμαρ, ἐγὼ γιὰ τὸ Γκόστροβ. Ὅλες οἱ συνελεύσεις εἶναι φυσικὰ γεμάτες. Τὸ ἀπόγευμα εἴμεθα πάλι στὸ Σέβεριν πίσω καὶ κάνομε ὥς στὶς 4 τὸ πρωῒ σχέδια. Οἱ ἐκλογὲς τῆς Βουλῆς στέκουν στὴν πρώτη γραμμή.

Ἀρχίζει πιὰ νὰ φέγγη σὰν πᾶμε νὰ κοιμηθοῦμε.

1 Ἰουνίου 1932.

Εἰδήσεις ἀπὸ τὸ Βερολῖνο: Ὁ Πάπεν δὲν ἐπιτυγχάνει εἰς τὸν σχηματισμὸν Κυβερνήσεως. Ἡ διάλυσις τῆς βουλῆς θὰ γίνη ὁριστικῶς. Ἐπιθυμοῦμε νὰ γίνουν οἱ ἐκλογὲς κατὰ τὴν 3 Ἰουλίου. Ὅσο πιὸ πρίν, τόσο πιὸ καλά. Δὲν πρέπει νὰ μείνη καιρὸς στοὺς κόκκινους νὰ ἀναλάβουν.

Τὸ ἀπόγευμα φεύγομε μὲ ἕνα θαυμάσιο καιρὸ στὸ Χαϊλιγγεντάμ. Περπατοῦμε στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ εἴμεθα γεμάτοι χαρὰ γιὰ τὸν ὡραῖο ἥλιο. Στὶς 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα συναντώμεθα πάλι ὅλοι στὸ Σέβεριν.

2 Ἰουνίου 1932.

Περιμένομεν ὁλόκληρο τὸ πρωϊνὸ καὶ τὸ ἀπόγευμα εἰδήσεις ἀπὸ τὸ Βερολῖνο. Στὶς 4 τ' ἀπόγευμα ἔρχονται. Ἡ ἀντίθετος μερὶς ζητεῖ, νὰ γράψη ὁ Φύρερ ἕνα γράμμα μὲ τὸ περιεχόμενο, ὅτι ἀνέχεται καὶ μετὰ τὰς ἐκλογὰς τὸν Πάπεν. Αὐτὸ εἶναι φυσικὰ ἀδύνατο. Τὸ βράδυ ὁμιλῶ στὸ Πάρχιμ. Ἕνας ἀπερίγραπτος ἐνθουσιασμὸς κυριαρχεῖ.

Μετὰ τὰς συνελεύσεις συσκεπτόμεθα ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη μὲ τὸν Φύρερ. Ἔχει τὴν πρόθεσι οὔτε γράμμα, οὔτε ὑπόμνημα νὰ

γράψη. Τὸ κυριώτερο εἶναι ἡ διάλυσις καὶ ἡ ἐκλογή. Πρέπει νὰ πᾶμε στὰς ἐκλογὰς χωρὶς εὐθύνη, ἄλλοιῶς θὰ ἀποτύχουν.

Ἐπίσης καὶ στὴν ἀντίθετο πλευρὰ εὑρίσκεται μιὰ σειρὰ ἀνδρῶν, στὴν ὁποία πρέπει νὰ προσέχωμε. Ραδιουργίες ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ.

Φυσικὰ παίζομεν ἕνα τολμηρὸ παιγνίδι. Ὅμως τόσο περισσότερο πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ διάλυσις τῆς βουλῆς ὡς μιὰ condictio sine qua non.

Ὁ Φύρερ κρίνει τοὺς ἀπέναντι του παίκτας μὲ μιὰ ἀπολύτως βέβαιη διαύγεια.

4 Ἰουνίου 1932.

Παρασκευή. Ὁ Φύρερ ὑπηγόρευσε ἐν τούτοις ἕνα ὑπόμνημα εἰς τὸ ζήτημα τῆς διαλύσεως τῆς βουλῆς. Περιεχόμενο: Πρέπει νὰ γίνῃ, διότι δὲν εἶναι δυνατὴ ἐν πρώτοις καμμία ἄλλη ἐξέλιξις. Μᾶς δίδει νὰ διαβάσωμεν ἀκόμα μιὰ φορὰ γρήγορα τὸ ὑπόμνημα. Θὰ τὸ ἀποστείλωμεν κατόπιν μὲ ἕναν μοτοσυκλετίστα. Αὐτὸς φτάνει πιὸ ἀργά. Ἡ συνομιλία ἔχει τελειώσει καὶ ἔτσι δὲν ἠμπορεῖ νὰ δοθῇ τὸ ὑπόμνημα. Ὅταν γύρισε ὁ Φύρερ, λάμπει τὸ μάτι του ἀπὸ εὐχαρίστηση. Ὅλα εἶναι ἐν τάξει. Ἡ βουλὴ θὰ διαλυθῇ καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ταγμάτων ἐφόδου θὰ ἀρθῇ. Πᾶμε γρήγορα στὰς συνελεύσεις στὴ Βίσμαρ καὶ Νοϋκλόστερ. Μιλᾶμε μὲ ἰδιαίτερη διάθεσι καὶ μὲ ἀληθινὴ ἀφοσίωσι. Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ εἰς τὸ Σεβερίν. Τὸ βράδυ συναντώμεθα ὅλοι στὸ Χαϊλιγγεντάμ, ὅπου ἔρχεται καὶ ὁ Σράσσερ. Κανεὶς δὲν τοῦ ἔχει ἐμπιστοσύνη. Ἀπὸ πολλοῦ πλάκωσε ἡ νύχτα τὴν θάλασσα. Μακρυὰ εἶναι ἀραγμένο τὸ «Σλέσβιχ-Χόλσταϊν». Βλέπω θαμπὰ τὸ σχεδιάγραμμά των. Μερικοὶ ἀξιωματικοὶ κάθηνται ἔξω στὸ καφενεῖο. Συνομιλοῦμε πολλὴ ὥρα μαζί των καὶ ἐξακριβώνομε πάλι: ὁ στόλος εἶναι καθὼς πρέπει.

Εἶναι σχεδὸν ἡμέρα στὶς 5 ἡ ὥρα τὸ πρωΐ. Φθάνομε στὸ Σέβεριν.

Σάββατο: Ἐπίσκεψις ἀπὸ τὸ Βερολῖνο. Ὁ Κοῦμπε καὶ ὁ Κὲρλ ἦλθαν. Συζητοῦμε γιὰ τὴν προθεσμία τῶν ἐκλογῶν καὶ τὸ πρόβλημα: Πρωσσία. Καλλίτερο θὰ ἦτο γιὰ μᾶς ἡ 3 Ἰουλίου καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠμποροῦμε καὶ δὲν θέλομε νὰ ἀναλάβωμε καμμιὰ

εὐθύνη πρὸ τῶν ἐκλογῶν στὴ Πρωσσία, πρέπει ἐδῶ νὰ ὁρισθῆ ἕνας κρατικὸς κομισσάριος.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει ἢ νὰ ἀναλάβωμεν τελείως τὴν εὐθύνην ἢ νὰ μὴν ἀναμιχθῶμεν.

Τ' ἀπόγευμα ὁμιλοῦμεν ὁ Φύρερ κι' ἐγὼ στὸ Βάρεν πρὸ 30.000 ἀνθρώπων. Ἡ μεγαλυτέρα συνάθροισις, ποὺ εἶδε ποτὲ τὸ Μέκλεμβουργκ. Καὶ ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν τέλειωσε. Ταξειδεύομεν αὐτὸ τὸ χλιαρὸ βράδυ πίσω γιὰ τὸ Βερολῖνο μέσο τοῦ Ραϊνσμπέργκ. Ὁ Φύρερ τηλεφωνεῖ εἰς τὸν στρατηγὸ Σλάϊχερ. Τὸ ζήτημα τῆς Πρωσσίας ὥς τὴ στιγμὴ ἀναποφάσιστο. Ἢ θὰ τεθῆ κομισσάριος ἢ θὰ ὁρίσωμε δικό μας πρωθυπουργό.

Κατόπιν φεύγει ὁ Φύρερ ἀπ' τὸ Βερολῖνο.

Οἱ ἐφημερίδες φέρουν τὴν εἴδησιν ὅτι διελύθη ἡ βουλή. Ἡ προθεσμία τῶν ἐκλογῶν μένει ἀκόμη ἀκαθόριστος.

5 Ἰουνίου 1932.

Φεύγω γιὰ μιὰ ἡμέρα στὸ Καπούθ. Ἐκεῖ συναθροίζονται οἱ συνεργάται μου ἀπὸ τὸ Βερολῖνο καὶ τὸ Μόναχο καὶ καθορίζομεν λεπτομερῶς τὴν μεγάλη γραμμὴ τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Θὰ γίνῃ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἐπιβλητικός.

Ὁ κατάλογος τῶν ὑποψηφίων Βερολίνου σχηματίζεται. Αὐτὸ εἶναι πάντα μιὰ ὄχι εὐχάριστος ἐργασία. Ὁλόκληρο τὸ ἀπόγευμα διεκπεραιώνω σωρὸν ἐργασίας. Τὸ βράδυ εἴμεθα ἕτοιμοι καὶ γυρίζομεν ὅλοι μαζὶ στὸ Βερολῖνο.

Ὁμιλῶ στὸ Σένεμπεργκ σὲ μιὰ συνάθροισι ταγμάτων ἐφόδου. Ἠμπορῶ νὰ ἐξακριβώσω συγχρόνως, ὅτι ἡ διάθεσις τοῦ λαοῦ εἶναι θαυμασία. Κατόπιν μιὰ μακρὰ συνομιλία μὲ μερικοὺς φίλους τοῦ κόμματος γιὰ τὴν τακτικὴν τῆς μελλούσης ἐπαναστάσεως. Πρέπει νὰ ξεχωρισθῶμε ὅσο τὸ δυνατὸν συντομώτερα ἀπὸ τὴ μεταβατικὴ Κυβέρνησι. Ἐπίσης στὴν Πρωσσία δὲν πρέπει νὰ ἀναλάβωμεν εὐθύνη. Ἢ πρέπει νὰ ἔχωμεν τὴν ἀρχὴν ἢ νὰ μείνωμεν στὴν ἀντιπολίτευσι.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι ζητήματα διαισθήσεως. Τὸ ἔνστικτο δὲν ἀπατᾶται ποτὲ σὲ τέτοιες περιπτώσεις.

6 Ἰουνίου 1932.

Ὁ κόμης Χέλντορφ ἦτο στὸν ὑπουργὸ τῶν ἐσωτερικῶν φὸν Γκάϊλ, γιὰ νὰ τοῦ βάλη τὴν πρώτη ἔνεσι.

Τὸ Μεκλεμβοῦργο ἀπέδειξε θαυμάσια ἐκλογικὰ ἀποτελέσματα. Οἱ ὀπτιμισταὶ περίμεναν ἀκόμη περισσότερα γιὰ μᾶς, ἴσως καὶ νὰ ἠμπορούσαμε νὰ ἐπιτύχωμε περισσότερα, ὅταν ἡ ἀνοχὴ τῆς Κυβερνήσεως Πάπεν δὲν μᾶς ὁδηγοῦσε σὲ κάποια ὑποτροπή.

Οἱ κατάλογοι τῶν ὑποψηφίων κατηρτίσθησαν. Σὲ τέτοιες ἡμέρες παρουσιάζονται πάντα δωδεκάδες ἀνθρώπων ὡς ὑποψήφιοι βουλευταί. Ὀνόματα ποὺ ποτὲ κανεὶς δὲν ἤκουσε καὶ ποὺ τώρα σὰν νὰ παρέχουν μεγάλη ὑπηρεσία θέτουν τὸν ἑαυτόν των στὴ διάθεσι τοῦ κόμματος.

Θέλουν νὰ μᾶς ἔχουν συνυπευθύνους στὴν περιοχὴ τῆς Πρωσσίας. Ὁ Πάπεν καὶ ὁ Σλάϊχερ προσεκάλεσαν τοὺς γερμανο-ἐθνικοὺς καὶ τὸ Κέντρον στὴν καγγελαρία. Νὰ πᾶμε, λέγουν κι' ἡμεῖς. Αὐτὸ εἶναι ἀνιαρὴ ἄποψις. Αἱ κινήσεις τοῦ Κέντρου φαίνονται ὕποπτοι. Δόξα τῷ Θεῷ ποῦ ὁ Φύρερ δὲν εἶναι ἐδῶ καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν εὕρουν.

Σὲ μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Πάπεν ἐξακριβώνει ἕνας ἀπὸ τοὺς μεσάζοντάς μας ὅτι τὰ οἰκονομικὰ τῆς Πρωσσίας εὑρίσκονται σὲ καταστρεπτικὴ κατάστασι. Μᾶς παρακινοῦν λοιπὸν νὰ φᾶμε τὴ σοῦπα ποὺ οἱ ἄλλοι μαγείρεψαν. Τότε καλύτερα νὰ μείνωμε στὴν ἀντιπολίτευση ἕως ὅτου νὰ πάρωμεν ὁλόκληρη τὴν δύναμι, γιὰ νὰ ἠμποροῦμε κιόλας καταλλήλως νὰ ἐνεργήσωμεν. Αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Φύρερ λοιπὸν θὰ τοὺς ἀπαντήσωμε ἀρνητικά. Σ' ἕνα κύριο ἄρθρο καθορίζω τὴν ἀπόστασί μας πρὸς τὸν Πάπεν. Αὐτὸ εἶναι ἀναγκαῖο, γιὰ νὰ μὴ μπλεχτοῦμε σὲ ἀμφιβολίες καὶ καταστοῦμεν ἀνίκανοι γιὰ τὸν ἀγῶνα.

Ἡ προθεσμία τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ὡρίσθη διὰ τὴν 31 Ἰουλίου. Εἶναι τὸ πρῶτο μεγάλο σφάλμα, ποῦ κάνει ἡ Κυβέρνησις αὐτή. Ὅσο πιὸ μακρὸς ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν τόσο πιὸ καλὰ γιὰ τοὺς ἀντιπάλους μας. Θὰ ἔχωμε βαρειὰ ἐργασία, γιὰ νὰ διορθώσωμε τὴν ἔλλειψι αὐτή.

9 Ἰουνίου 1932.

Αἱ προετοιμασίαι γιὰ τὴν ἐκλογὴ εἶναι στὸ δρόμο. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐκλογικὴ προθεσμία ἀνεβλήθη, ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐργάζεται πιὸ ἀναπαυτικά. Στὸ Μεκλεμβοῦργο ὑφίσταται ἡ πιθανότης γιὰ μιὰ ἀπόλυτο πλειοψηφία. Ὁ Βάλτερ Γκράντζοβ θὰ γίνῃ πρωθυπουργός.

Τὴν Τετάρτη φεύγω γιὰ τὴ Λειψία καὶ ὁμιλῶ στὸ μεγάλο χὼλλ τῆς ἐκθέσεως. 30.000 ἄνθρωποι πλάϊ-πλάϊ. Μιὰ φανταστικὴ μάζα! Τὸ σύνθημά μας γι' αὐτὴν τὴν ἐκλογὴ δὲν εἶναι ἰδιαιτέρως δυνατό. Δοξάζω τὸ Θεό, νὰ περάσῃ αὐτὸς ὁ ἐκλογικὸς ἀγῶνας!

Τὴ νύκτα φεύγω γιὰ τὸ Μόναχο.

Ὑπάρχουν διαφόρων εἰδῶν ἀμφιβολίες γιὰ τὴν κατεύθυνσι Σλάϊχερ.

Τὶ ὠφελοῦν ὅμως ὅλα αὐτά; Τώρα τὸ σπουδαῖο εἶναι γιὰ μᾶς νὰ ἐκμεταλευθῶμε τὴν περίστασι καὶ νὰ ἐργασθῶμεν.Χωρὶς ἄλλο πρέπει ὅμως νὰ προσέχωμε, γιατὶ διαφορετικὰ θὰ μᾶς ἀπατήσουν.

Κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν τῆς ὀργανώσεως τοῦ Κόμματος ἐσχημάτισε ὁ Στράσσερ ἕνα κατασκεύασμα, ποῦ φαίνεται σὰν φυτὸ θερμοκηπίου. Μεγάλο καὶ φουσκωμένο, χωρὶς ὅμως δυνατὸ ἐσωτερικὸ σκελετό. Τὸ σκέφθηκε στὸ γραφεῖο του, χωρὶς νὰ τὸ δοκιμάσῃ στὸν ἀγῶνα.

Τὴ νύκτα πάλι στὸ Βερολῖνο πίσω. Ὁ Φύρερ στέλλει στὸν πρόεδρον τοῦ Κράτους μιὰ ἐπιστολή. Στὸ ζήτημα τῆς Πρωσσίας θέτομεν ὅρους ποῦ τὸ Κέντρον δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ.

Ὁ Μπρύνιγγ κάνει μιὰ ὀξεῖα πολεμικὴ ἐναντίον τοῦ Πάπεν. Σὰν νὰ ἦτο ἀνάγκη!

10 Ἰουνίου 1932.

Ἐσχεδίασα διαφημίσεις ἐκλογῶν, ἔγραψα φέϊγ-βολάν, ἔδωσα ἐντολὴ γιὰ φίλμ καὶ στὸ τέλος ὑπαγόρευσα ἕνα δριμὺ ἄρθρο στὸ ζήτημα τῆς Πρωσσίας.

11 Ἰουνίου 1932.

Οἱ ὑποψήφιοι τῆς Ράϊχσταγ ὁρκίζονται πίστι στὸ Φύρερ. Πρέπει νὰ ὑπακούουν τυφλά, γιατὶ φαίνεται πῶς τὸ Κόμμα ἔχει νὰ περάσῃ σοβαρὰς κρίσεις.

Στὸ Μεκλενβοῦργο ἔχομε τὴν ἀπόλυτο πλειοψηφία.

Τὸ βράδυ μίλησα πέντε φορές. Στὸ Φρίντριχσχάγκεν, στὸ Τρέπτοβ, στὸ Φρόναου, στὸ Σπαντάουερ Μπὲργκ καὶ στὸ Ντάλεμ.

Παντοῦ μὲ τὴν ἴδια ἐπιτυχία. Ὅλες οἱ αἴθουσες ὑπερπλήρεις.

Τὸ βράδυ στὶς 2 ἡ ὥρα φθάνω μισοπεθαμένος ἀπὸ κούρασι στὸ Καπούθ.

12 Ἰουνίου 1932.

Ὁλόκληρη ἡ Κυριακὴ μοῦ ἀνήκει.

13 Ἰουνίου 1932.

Ὁ Φύρερ ἔφθασε στὸ Βερολῖνο. Κατὰ τὸ πρόγευμα συζητοῦμεν ὁλόκληρη τὴ κατάστασι. Ἡ Κυβέρνησις Πάπεν ἔχασε ἤδη πολὺ ἔδαφος. Δὲν ἔχει καθόλου ἐπιθετικότητα. Οἱ ὑπουργοὶ ἀφήνουν νὰ ὑβρίζονται τρομερὰ ἀπὸ τὸν κόκκινο Τύπο. Τὸ σοσιαλιστικὸ καὶ τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα σήκωσαν πάλι τὸ κεφάλι ἔπειτα ἀπὸ τὴν πρώτην των πτῶσιν. Οἱ χῶρες ἀρχίζουν τὴν ἐπίθεσι πρῶτες. Ὅταν δὲν εἴμεθα ἡμεῖς, ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ μετρήσῃ στὰ δάκτυλο, πότε θὰ ἐκραγῇ ἡ μπολσεβικικὴ ἐπανάστασις.

Ὅμως δὲν ἔχει σκοπό, νὰ βοηθήσῃ κανεὶς τοὺς ἀστοὺς πολιτικούς. Εὑρίσκουν πάντα νέες δυνατότητες νὰ κάνουν νέα σφάλματα.

Ὁ Φύρερ εἶχε μιὰ συνομιλία μὲ τὸν φὸν Πάπεν. Τοῦ ἐκθέτει ὅλους τοὺς ἐνδοιασμούς του. Ἀπαιτεῖ ἐντατικὰ τὴν ἄρσι τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν ταγμάτων ἐφόδου.

Τὸ μεσημέρι φεύγει ἀεροπορικῶς πάλι ἀπὸ τὸ Βερολῖνο.

Φεύγω γιὰ τὸ Καπούθ, καὶ γράφω κάτω ἀπὸ τον τίτλο «Πάπεν γίνου σταθερός!» ἕνα ἄγριο ἄρθρο ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ δυσαρέσκεια ὅμως γιὰ τὸ αἰώνιο ταλάντευμα τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς αὐξάνει σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα. Ἡ ἀγανάκτησις στρέφεται πρὸ πάντων ἐναντίον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν φὸν Γκάϋλ, ποῦ θὰ ἤθελε νὰ μᾶς μεταχειρισθῇ ἀκριβῶς, ὅπως τοὺς κομμουνιστάς.

Ἴσως ὅμως νὰ εἶνε αὐτὴ ἡ κατάστασις γιὰ καλό μας. Ὅσο πιὸ ἀδύνατες παρουσιάζονται οἱ ἀστικὲς κυβερνήσεις,

τόσο θὰ φανῇ στὶς μεγάλες μάζες ἀναγκαῖο, ὅτι πρέπει νὰ τοὺς διαδεχθοῦμε.

14 Ἰουνίου 1932.

Εἶχα μιὰ μακρὰ συνομιλία μὲ τὸν στρατηγὸ φὸν Σλάϊχερ. Τοῦ κάνω γνωστὸ πόση δυσαρέσκεια ἢ θυμὸς συνεσσωρεύθη στὶς δικές μας γραμμές. Αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις εἶναι προσωρινὴ καὶ βραδυκίνητη. Ὅταν θελήσωμε νὰ ἀναλάβωμε κάποια εὐθύνη γιὰ τὰς πράξεις της τότε χάνομεν ὅλες τὶς δυνατότητες γιὰ ἐπιτυχία. Οἱ κόκκινοι γίνονται αὐθάδεις πρὸ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀφήνει τὰ πράγματα νὰ ἀκολουθοῦν τὸ δρόμο των

Ὁ στρατηγὸς φὸν Σλάϊχερ δὲν ἠξεύρει τί νὰ εἰπῇ. Ὅμως εἶναι ἀπίθανο νὰ ἀλλάξη κάτι.

Ἡ τοποθέτησις τοῦ φὸν Γκάϋλ ὡς ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν εἶναι ἡ πρώτη σφαλερὰ πρᾶξις τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς. Ἕνας χλωμὸς αἰσθητικὸς ποῦ φαίνεται ἀνίκανος νὰ μπορῇ νὰ φέρνῃ τάξι καὶ ἀσφάλεια σ᾽ αὐτὴ τὴν ἀγρία ἐποχή. Πρέπει νὰ φύγῃ. Ἀλλοιῶς κι᾽ αὐτὸν καὶ μᾶς θὰ σκεπάσουν οἱ κόκκινοι. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ προσέξωμε καὶ κατὰ τὴν ἐκλογικὴ προπαγάνδα. Σὲ μᾶς ἐναπόκειται νὰ ἀπομακρυνθῶμεν γρήγορα ἀπὸ τὴν καταστρεπτικὴ γειτνίασι αὐτῶν τῶν ἀστικῶν μισοδυνατῶν. Ἄλλως εἴμεθα χαμένοι. Ἀνοίγω μιὰ νέα ἐπίθεσι στὴν «Angriff» ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως Πάπεν. Αὐτὸ τὸ βλέπει μὲ δυσαρέσκεια ἡ ἀντίθετος πλευρά. Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ταγμάτων ἐφόδου δὲν ἤρθη ἀκόμη. Ὁ Φύρερ μοῦ τηλεφωνεῖ πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ στὸ τέλος εἶναι τόσο θυμωμένος, ποῦ ἐπιθυμοῦσα, νὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀκούσῃ ἡ Κυβέρνησις τὸ τηλεφώνημα. Δὲν μένει τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ἐπιπέσωμε μὲ δύναμι.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ μὲ τὸν Γκέριγκ. Ἦτο στοῦ Γκάϋλ καὶ ἔχει τὴν ἴδια ἐντύπωσι, ποῦ ἔχομεν ὅλοι: ἀδύνατος, ἀσταθής, χωρὶς πρωτοβουλία καὶ χωρὶς αἴσθημα εὐθύνης. Ἀπὸ φόβο πρὸ τῆς δημοσιότητος ἀναβάλλει πάντα τὴν ἄρσι τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Λοιπὸν ἄς φύγῃ. Πόλεμος ἐναντίον του!

Συμφωνῶ μὲ τὸν Γκέριγκ σὲ ὅλα τὰ θεμελιώδη καὶ στρατηγικὰ ζητήματα. Ὁ Στράσσερ ὁμιλεῖ στὸ ραδιόφωνο. Γιὰ μένα πολὺ ὀλίγο ἐπιθετικά. Ὁ ἀντίθετος τύπος ὀνομάζει τὸ λόγο

αὐτὸ «ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῆς ἔξυπνον». Αὐτὸ εἶναι ἡ πιὸ καταστρεπτικὴ γνώμη, ποῦ μπορεῖ κανεὶς νὰ σκεφθῇ. Τὸ βράδυ πάγω μὲ 40—50 ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου ἐν πλήρει στολῇ παρ' ὅλη τὴν ἀπαγόρευση σ' ἕνα μεγάλο καφενεῖο τῆς Πλατείας τοῦ Πότσνταμ ἔτσι γιὰ νὰ προκαλέσω. Ἡ μόνη μας ἐπιθυμία εἶναι νὰ μᾶς συλλάβῃ ἡ ἀστυνομία. Θέλομε νὰ κάνωμε τὴν εὐχαρίστησι αὐτὴ στὸν κ. φὸν Γκάϋλ. Ἴσως νὰ διαταραχθῇ ἀπὸ τὴν ἡσυχία ποὺ πίνει τὴ μπύρα του μ' ἕνα τέτοιο σκάνδαλο.

Δυστυχῶς ἡ πλατεῖα Ἀλεξάντερ (ἀστυνομία) ποῦ κάποτε μᾶς παρέχει τοιούτου εἴδους ὑπηρεσίας, δὲν μᾶς ἔκαμε αὐτὴ τὴν εὐχαρίστησι. Πολὺ σιγὰ βαδίζομε κατὰ τὰ μεσάνυκτα στὴν πλατεῖα Πότσνταμ καὶ στὴν ὁδὸ Πότσνταμ. Ὅμως κανένα παλιόσκυλο δὲν κινεῖται. Οἱ φύλακες μᾶς κυττάζουν μὲ μεγάλη ἔκπληξι καὶ γυρίζουν ἔπειτα ντροπιασμένοι τὰ μάτια ἀλλοῦ.

15 Ἰουνίου 1932.

Στὸ ταξεῖδι στὴ Φραγκφούρτη. Ἡ κυβέρνησις ἐξέδωκε τὴν πρώτη ἀναγκαστικὴν διάταξι. Εἶναι τελείως καπιταλιστικὴ καὶ κτυπᾶ μόνο τοὺς φτωχούς. Ἐναντίον δὲν ὑπάρχει τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον πόλεμος. Μιὰ παραιτέρω ἀνοχὴ πιὰ ἀποκλείεται.

Ἀπὸ τὴν Φραγκφούρτη ταξειδεύομε μέσα ἀπὸ μιὰ θαυμάσια τοποθεσία πρὸς τὴν Χέσενλαντ γιὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Στὴ Νίντα. Οἱ ἀγρόται θερίζουν τὸ χόρτο. Ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀγροὺς μᾶς χαιρετοῦν μὲ σηκωμένο χέρι.

Στὴ Νίντα χιλιάδες παρήλασαν. Μιὰ τρομερὴ ζέστη. Ὅμως πρέπει νὰ μιλήσω.

Κατοικῶ κάπου στὴν ἐξοχή, σὲ κάποιο ἥσυχο τόπο. Ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρό μου ψιθυρίζει μιὰ βαλανιδιά. Ὅταν ἔρχομαι νὰ κοιμηθῶ, ἀρχίζει μιὰ θαυμασία ἡμέρα.

16 Ἰουνίου 1932.

Διασχίζω τὸν Τάουνος. Ἕνα θαυμάσιο ταξεῖδι. Βίσμπαντεν-Μάϊντζ. Ἐκεῖ μίλησα στὸ ὑπεργεμάτο στάδιο. Μὲ βιαστικὸ τέμπο στὸ Μπίγγεν. Τὸ ἀκροατήριο ἀποτελεῖται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ὀπαδοὺς τοῦ Κέντρου. Ἐπιτίθεμαι δριμέως ἐναντίον τῶν πολιτικολογούντων κληρικῶν. Στὴ Φραγκφούρτη ἐπισκέ-

πτομαι γυρίζοντας στὸ σπίτι τὸν Φύρερ, ποὺ σταμάτησε ἐκεῖ. Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ταγμάτων ἐφόδου ἤρθη. Τώρα πρέπει νὰ ἀρθῆ καὶ ἡ ἀπαγόρευσις διαδηλώσεων. Αὐτὸ εἶναι τυπικὰ ἀστικό, τὸ κάθε τι νὰ γίνεται μισὸ ἢ πολὺ ἀργά. Μ' αὐτὸ δὲν θὰ διορθωθῆ τίποτα, ἀπεναντίας θὰ γίνουν ὅλα χειρότερα.

17 Ἰουνίου 1932.

Αὐτὸ εἶναι τὸ θαυμάσιο σὲ μιὰ τέτοια ἑβδομάδα ἐκλογῶν ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ξεκουρασθῆ, νὰ κάθηται στὸν ἥλιο, νὰ ἡσυχάζη καὶ νὰ σκέπτεται. Τὸ βράδυ στὰς συγκεντρώσεις.

Στὸ Ἄλσντορφ. Μεγάλη παρέλασις τῶν ταγμάτων ἐφόδου: Γιὰ πρώτη φορὰ κατόπιν μακροῦ καιροῦ ἀναφαίνονται πάλι οἱ φαιοχίτωνες. Μιὰ θαυμασία, συγκινητικὴ θέα, ποὺ ταράσσει βαθειὰ τὴν καρδιά. Στὸ Λάουτερμπυχ ὁλόκληρη ἡ πλατεῖα τῆς ἀγορᾶς εἶναι πλήρης. Μερικοὶ κόκκινοι φωνακλάδες στέκονται στὸ βάθος τῆς διαδηλώσεως καὶ οὐρλιάζουν χαλῶντας τὴν ὡραία ἐντύπωσι. Ἡ ἐκεῖ ἀρχὴ τῶν δικῶν μας εἶναι τρομερὰ δειλή. Δὲν μοῦ μένει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ παύσω τὸν Ἀρχηγὸν—Coram Publico—μπροστὰ στὸ πλῆθος. Ἔπειτα παίρνω μερικοὺς γενναίους ἄνδρας τῶν Ταγμάτων Ἐφόδου καὶ Ἀμύνης καὶ ξεπαστρεύω τὴν ἀγορὰ ἀπὸ τοὺς ταραχοποιούς.

Ἐδῶ ἀπεδείχθη πάλι : πῶς πιὸ καλὰ εἶναι ὀλίγοι ποὺ νὰ συννενοοῦνται καὶ νὰ ἠμποροῦν νὰ ἐνεργοῦν, παρὰ μερικὲς χιλιάδες ποὺ ἀφήνουν νὰ τρομοκρατηθοῦν.

20 Ἰουνίου 1932.

Σάββατο : ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα ξαπλώνομαι στὸν ἥλιο, συζητῶ μὲ χαλυβδοκράνους καὶ τὸ βράδυ ἀποχαιρετῶ αὐτὸν τὸν θαυμάσιο εἰδυλιακὸ τόπο.

Ἤτανε πολὺ ὡραῖα.

Στὸ Λάγκεν τελειώνει ἡ συνάθροισις μὲ ξυλοκόπημα. Ἕνας ἀπὸ τοὺς συνοδούς μας πληγώθηκε, τίποτα ἄλλο.

Κατὰ τὴν δίοδο τοῦ Μέρφελντεν δέχεται τὸ αὐτοκίνητό μας βροχὴ ἀπὸ πέτρες. Στὸ Γκρὸς-Γκέραου μιὰ θαυμασία συνάθροισις. Κατὰ τὴν ἐπάνοδο περνᾶ τὸ αὐτοκίνητό μας ἐπὶ 20 λεπτὰ

κόκκινες διοδηλώσεις. Όλοι φωνάζουν «κάτω» κανεὶς ὅμως δὲν μᾶς ἀναγνωρίζει. Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν τοῦ Χέσεν τέλειωσε.

Φραγκφούρτη—Φούλντα. 10 χιλιόμετρα πρὶν ἀπὸ τὴ Φούλντα συναντώμεθα κατόπιν συμφωνίας μὲ τὸ αὐτοκίνητο τοῦ Φύρερ. Οἱ προβολεῖς ποὺ συναντῶνται ἀπὸ μακρυὰ στὸν ἀέρα, δίνουν ἀπὸ μακρυὰ τὸ σύνθημα. Ὅλοι εἶναι εὐχαριστημένοι, ποὺ τέλειωσε αὐτὸ τὸ κουραστικὸ ταξεῖδι. Γρήγορα τρῶμε λίγο, γιατὶ ὅλοι εἴμεθα τρομερὰ πεινασμένοι καὶ μὲ τρελλὸ τέμπο προχωροῦμε πρὸς τὴ Βαϊμάρη.

Ἀρχίζει νὰ φέγγῃ ὅταν φθάσαμε.

Κυριακή : Φαντασθήκαμε τόσο ὡραῖα τὴν εὐτυχία πὼς θὰ ἠμπορούσαμε σήμερα νὰ κοιμηθοῦμε ὡς τὸ μεσημέρι. Ἀντὶ τούτου ὅμως παρουσιάζεται ἕνας χορὸς ἀπὸ κορίτσια μπροστὰ στὸ ξενοδοχεῖο, ποὺ ἀρχίζει μὲ ἐνθουσιασμὸ τὰ λαϊκά του τραγούδια. Δὲν εἴμεθα ὅμως κι' ἡμεῖς γι' αὐτὸ ἐνθουσιασμένοι. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! Πηδᾶμε ἀπὸ τὰ κρεβάτια. Ὁ Φύρερ καὶ ἐγὼ μιλοῦμε ἀκόμη σύντομα στὴν αἴθουσα τῆς Βαϊμάρης πρὸ τῶν Ἀρχηγῶν τῶν τμημάτων ὑπηρεσίας τῆς περιοχῆς τῆς Θουρηγγίας κι' ἔπειτα φεύγομε γιὰ τὸ Βερολῖνο.

Παντοῦ στὸ δρόμο βαδίζουν οἱ φαιοχίτωνές μας. Συχνὰ ἀναγνωρίζουν τὸν Φύρερ καὶ ὁ ἀλλαλαγμὸς δὲν βρίσκει τέλος.

Τὸ ἀπόγευμα στὶς 5 συναντώμεθα ὅλοι στὸ Καπούθ. Ὁ Φύρερ μένει ἐκεῖ ἕως ἀργὰ τὸ βράδυ. Μιλῶ ἐν τῷ μεταξὺ ἀκόμη στὸ Χοπεγκάρντεν καὶ στὸ Ἀντλερσχόφ. Στὸ Ἀντλερσχὸφ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἐπικίνδυνο, γιατὶ οἱ Κομμουνισταὶ ἔχουν σχεδιάσει ἐπιθέσεις. Ὅμως ξέρομε νὰ ὑπερασπισθῶμεν.

Κατὰ τὴν ἐπάνοδό μου στὸ Καποὺθ ἔφθασε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος Χέσεν. Ἀνεβήκαμε ἀπὸ 27 σὲ 32 θέσεις. Δὲν ἔχομε τὴν πλειοψηφία, ὅμως ὅταν ληφθοῦν οἱ ὑπ' ὄψιν κολοσσιαῖες δυσκολίες, πρὸ πάντων διὰ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ποῦ ἀνεχόμεθα, σημειώνομε μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία.

Δευτέρα : Μὲ περιμένουν βουνὰ ἀπὸ ἐργασία. Δωδεκάδες συνεδριάσεων ἔχουν ὁρισθεῖ. Γράφω ἕνα νέο δριμὺ ἄρθρο ἐναντίον τοῦ φὸν Γκάϊλ. Ἔδωσα ἕνα χειρόγραφο γιὰ τὸ ραδιόφωνο, πρέπει ὅμως νὰ κάνω τόσες ἀλλαγές, ποῦ μόλις μένει κάτι ἀπὸ ὅτι θέλω νὰ πῶ. Οἱ κύριοι ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτε-

ρικῶν εἶναι μόνον ἐναλλασσόμεναι παράγραφοι. Ἀκόμη ἔχουν τὴν ἰδέα πῶς πρέπει νὰ ἀναλάβωμεν τὴν εὐθύνη στὴν Πρωσσία. Ὁ Φύρερ ὅμως δὲν τὸ παραδέχεται. Εἶχε μιὰ συνομιλία μὲ τὸν φὸν Γκάϋλ, ὁ ὁποῖος τοῦ ὑπόσχεται, νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν χώραν τὴν τάξιν. Ὅποιος τὸ πιστεύει, θὰ πάρῃ ἕνα τάλληρο.

22 Ἰουνίου 1932.

Τρίτη: Καθήσαμε μὲ τὸν Φύρερ ἕνα ἀπόγευμα μαζί. Τὸ ζήτημα τῆς Πρωσσίας εἶναι ἐπὶ τέλους ἐν τάξει. Δὲν ἀναλαμβάνομεν καμμιὰ εὐθύνη. Θέλομε τὴν ἀρχὴ καὶ τώρα θὰ πολεμήσωμε γιὰ τὴν ἀρχή. Μιὰ σειρὰ ἀπὸ συντρόφους τοῦ κόμματος δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐννοήσουν αὐτὴ τὴν ἄποψι.

Ὅμως στὸ μέλλον θὰ ἀποδειχθῇ, πόσο ἔχομεν δίκαιο. Ὁ Φύρερ μένει σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα σταθερὸς καὶ ἀνένδοτος.

Τετάρτη: Συζητήσαμε μὲ τὸν Φύρερ ὁλόκληρη τὴν προπαγάνδα. Αὐτὴ γίνεται πάντα μὲ μεγάλη ταχύτητα, γιατὶ ὁ Φύρερ ἔχει ἕνα λεπτὸ ἔνστικτο γιὰ προπαγάνδα καὶ μιὰ τελείως βέβαιη διαίσθησι. Θὰ ἔχωμε πάλι ἕνα μεγάλον ἀγῶνα.

Μᾶς ἔρχεται ἡ εἴδησις ὅτι ὁ Σέβεριν θὰ ἀποσυρθῇ. Θέλει νὰ μὴν ἔχει εὐθύνας. Καὶ ἡμεῖς δὲν θέλομε νὰ τὶς ἀναλάβωμε ἀντ' αὐτοῦ.

Μερικοὶ μεταξύ μας ἀντιπροσωπεύουν τὴν γνώμην, ὅτι πρέπει νὰ κάνωμεν στὴν Πρωσσία κάποιο συμβιβασμὸ μὲ τὸ Κέντρο. Ἀντιστρατευόμεθα μὲ ὅλην μας τὴ δύναμι ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ σφαλεροῦ τέλους.

Ὁ Κὲρλ θὰ ἐκλεγῇ χωρὶς ἄλλο πρόεδρος στὴν πρωσσικὴ βουλή. Τὸ προεδρεῖον μένει καθαρὸ ἀπὸ τὸ μαρξισμό.

Ἡ συνεδρία τῶν χωρῶν τελειώνει μὲ συμβιβασμό. Ὁ Γκάϋλ παραμένει ἀδύνατος, ὅπως τὸν ἐσκιαγραφήσαμεν.

Ἡ μπολσεβικικὴ τρομοκρατία παίρνει ἀφορήτους διαστάσεις.

Ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀνίσχυρος ἐναντίον της. Δὲν μᾶς μένει λοιπὸν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ ὑπερασπισθῶμε μόνοι μας.

Ὁ Φύρερ ἔφυγε γιὰ τὴ Νυρεμβέργη.

Ἐργάζομαι ἐπάνω σὲ μιὰ δριμεῖα ἔκθεσι γιὰ τὴν ἑπόμενη συνάθροισι στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Ἐκεῖ θὰ βγάλω ὁλόκληρον τὸ θυμό μου στὸ λόγο μου.

23 Ἰουνίου 1932.

Στὴ βουλὴ τῆς χώρας δὲν γίνεται σπουδαία ἐργασία. Ὅμως πρέπει νὰ βρισκόμεθα ἐκεῖ γιὰ νὰ μὴ μᾶς μπλέξουν οἱ κόκκινοι μὲ μιὰ ἀπροσδόκητη ψηφοφορία σὲ δύσκολη κατάστασι. Ὁλόκληρος ὁ χρόνος ποῦ περνᾶμε ἐκεῖ εἶναι ἀνώφελος. Γυρίζομε στὴν αὐλὴ ἢ συνομιλοῦμε. Ὁ κοινοβουλευτισμὸς εἶναι μιὰ ὀργανωμένη πολιτικὴ ἀνεργία.

Τὸ βράδυ στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Ἐκεῖ κυριαρχεῖ ἄλλη ἀτμόσφαιρα. Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ εἶναι τὸ μεγάλο πολιτικὸ βῆμα τῆς πρωτευούσης, καὶ ἡ μ ε ῖ ς τοῦ δώσαμε αὐτὴ τὴν ἀξία. Ἀπὸ τὴν αἴθουσα αὐτὴ βγαίνει ἕνα περίεργο μαγνητικὸ ρευστό. Ὅταν μπαίνω μέσα καὶ τὴ βλέπω τόσο γεμάτη συγκινοῦμαι ἀμέσως καὶ αἰχμαλωτίζομαι.

Ἀπόψε τὸ βράδυ εἶναι τελείως πλήρης. Μῆλο δὲν πέφτει κάτω. Ἕνας ἐνθουσιασμὸς ἀπερίγραπτος κυριαρχεῖ. Ὅλοι αἰσθάνονται, ὅτι ἡ ἐξέλιξις σπρώχνει πρὸς ἀποφάσεις. Ἡ μουσικὴ ἀντηχεῖ καὶ παρελαύνουν οἱ παληές, ἀγαπημένες σημαῖες καὶ οἱ στολὲς πάλιν.

Μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ ἀκροατήριο μοῦ εἶναι μιὰ ἀπόλαυσις μεγάλη νὰ μιλῶ. Ξεχνῶ χρόνο καὶ χῶρο. Δυόμιση καὶ περισσότερο ὧρες μιλῶ. Καταφέρω ἐφόδους τὴ μιὰ κατόπιν ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως. Στὸ τέλος ἐνδείξεις ἀγάπης καὶ ἐνθουσιασμοῦ.

Τώρα θὰ εἶναι ὥριμος ἡ πτῶσις τοῦ κυρίου φὸν Γκάϊλ.

Ἕνα παράξενο αἴσθημα μὲ πιάνει ὅταν φεύγω ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ φουσκωμένο κῦμα τῆς ἀνθρωποθάλασσας καὶ τοῦ ἐνθουσιῶντος πλήθους τῆς ὁδοῦ Πότσνταμ ποῦ ἀποτελεῖ ἀνθρώπινα τείχη δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ὅταν σὲ λίγο βρίσκομαι στὴν ἀπέραντη τοῦ δωματίου μου ἡσυχία. Ἀργὰ κουρασμένος πέφτω σὰν πεθαμένος ἀπὸ ἐξάντλησι στὸ κρεββάτι.

Διαβάζω στὶς ἐφημερίδες ἐνῶ πρόκειται ν' ἀποκοιμηθῶ, ὅτι οἱ κομμουνισταὶ κάνουν προχώματα στὸ Μοαμπίτ. Πάλι ἄρχισαν νὰ βροντοῦν τὰ πιστόλια καὶ τὰ ρεβόλβερ. Τὸ κόκκινο μέτωπο δίδει στὸν κύριον φὸν Γκάϊλ τὴν ἀπάντησι ποῦ τοῦ πρέπει. Ὅταν τέτοιοι ἄνδρες κυβερνήσουν ἕνα ἔτος, τότε θὰ ἦτο ἡ Γερμανία ἕτοιμη γιὰ τὴ μπολσεβικικὴ ἐπανάστασι.

Πρέπει ὅσο τὸ δυνατὸ ταχύτερον νὰ ἀπομακρυνθῶμεν, διαφορετικὰ θὰ μᾶς πάρῃ κι᾿ ἡμᾶς ὁ στρόβιλος τῆς πτώσεώς των. Πρὸ πάντων εἶναι τελείως ἀναγκαῖο στὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα. Οἱ ἄνθρωποι ἄλλέως θὰ πλανηθοῦν γιὰ τὴν ἐντιμότητά μας.

24 Ἰουνίου 1932.

Ἡ βουλὴ τῆς χώρας πεθαίνει στὴν ἀνιαρή της ἐρημία. Δὲν πρέπει νὰ παίρνωμε μέρος σ᾿ αὐτὴ τὴν κοινοβουλευτικὴ ἀσχολία. Αὐτὸ τὸ καταλαβαίνουν καλύτερα οἱ ρουτιναρισμένοι τῶν μέσων κομμάτων. Στὸ δικό μας ἔδαφος εἴμεθα κύριοι καὶ ἀκατάβλητοι. Ὅταν ὅμως ἐπιτρέψωμε στοὺς ἄλλους νὰ μᾶς ξεγελάσουν πάνω στὸ δικό τους ἔδαφος τότε ἀρχίζομεν ἀμέσως νὰ σκοντάφτωμε. Πρὸ πάντων μὲ τοὺς λεγομένους εἰδικοὺς εἶναι πάντα δύσκολο. Ὡς εἰδικὸς εἶναι ἐκεῖνος ποῦ ξέρει ἕνα πρᾶγμα ἀπ᾿ ἔξω καὶ ἀπὸ μέσα, ποῦ ἠμπορεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὴν γνῶσι του μὲ ἀριθμούς, ἡμερομηνίας καὶ στατιστικάς. Συνήθως ὅμως ἀπὸ τὴν πολυμάθεια ξεχνᾶ τὴν οὐσία τοῦ πράγματος καὶ εἶναι κατόπιν ἐκτεθειμένος σὲ πολλὰς πλάνας.

Ὁ λόγος μου στὸ Σπὸρτ-παλὰστ ἐξήγειρε ἀληθινὴ τρικυμία ἀγανακτήσεως στὸν ἀστικὸ τύπο. Τὰ ἑβραϊκὰ λαχανόφυλλα στριφογυρίζουν ἀπὸ στεναχώρεια. Θὰ ἤθελαν πολὺ νὰ μᾶς φορτώσουν στὴν πλάτη τὴν Κυβέρνησι αὐτὴ καὶ τὰς πράξεις της. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἠμπορεῖ πιὰ νὰ γίνῃ. Ἐξ ἄλλου προσπαθοῦν, κατὰ τὴν παληάν των μέθοδον, νὰ μᾶς κηρύξουν ἐνόχους γιὰ τυφλὸ ριζοσπαστισμό.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ σὲ δυὸ πλήρεις συγκεντρώσεις στὴ Βιτεμβέργη. Στὸ δρόμο λυσσᾶ ὁ ὄχλος καὶ συμβαίνουν μάλιστα καὶ συγκρούσεις. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως σκέπτεται ἂν πρέπει νὰ φέρεται διαφορετικὰ στὸν ἐθνικοσοσιαλισμὸ ἀπὸ τὸν κομμουνισμό.

Τὴ νύκτα ἀκόμη σκεπτόμεθα νὰ κάνωμε μιὰ μεγάλη ἐπίθεσι στὴν «Angriff» ἐναντίον τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας Βερολίνου Ἰσιδώρου Βάϊς. Πρέπει νὰ τὸν ρίξωμεν. Ἔξ ὁλόκληρα χρόνια πολεμῶ ἐναντίον του. Γιὰ κάθε Βερολινέζον ἐθνικοσοσιαλιστὴν εἶναι ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ συστήματος. Ὅταν πέσῃ, τότε δὲν θὰ κρατηθῇ καὶ τὸ σύστημα ἐπὶ μακρόν.

Ἡ βουλὴ τῆς χώρας ἀποφασίζει νὰ σχηματίσῃ μιὰ ἀνακρι-

τική ἐπιτροπὴ ἐναντίον του. Δίνομε σ' αὐτὴ τὴν ἐπιτροπὴ τὸ συνθηματικὸ ὄνομα «ἐπιτροπὴ τοῦ Σικάγου».

Ἡ ἐκδίκησις εἶναι ἕνα φαγητό, ποῦ πρέπει νὰ φαγωθῇ κρύο.

25 Ἰουνίου 1932.

Κάθε ἡμέρα παίρνω δέματα ἀπὸ ἀπειλητικὲς ἐπιστολές. Μὲ τὶς πιὸ ἀναιδεῖς προσβολὲς καὶ τὶς πιὸ ἀνόητες προσπάθειες ἐκβιασμοῦ. Οἱ πιὸ πολλὲς εἶναι ἀπὸ τὸ στὺλ καὶ ἀπὸ τὴ γλῶσσα ἀπὸ Ἑβραίους γραμμένες. Ἔτσι ἠμπορεῖ νὰ ὑβρίζῃ μόνο ἕνας Ἑβραῖος. Διαβάζει κανεὶς κάτω ἀπὸ τὶς γραμμὲς ἕνα μῖσος καὶ μιὰ δίψα ἐκδικήσεως, ὅπως ἀκριβῶς στὴν παλαιὰ Διαθήκη.

Γράψαμε διαφημίσεις, ποῦ ἂν δὲν ἀπαγορευθοῦν θὰ σηκώσουν στὸ πόδι ὁλόκληρη τὴν πρωτεύουσα. Ἡ Διεύθυνσις τῆς ἀστυνομίας ἀπηγόρευσε τὴν «Angriff» ἐπὶ πέντε ἡμέρες, ἕνεκα τῆς ἐπιθέσεώς μας ἐναντίον τοῦ Ἰσιδώρου Βάϊς. Εἶναι καθὼς φαίνεται σὲ δύσκολη θέσι καὶ κάνει, ὅ,τι ἠμπορεῖ, γιὰ νὰ σώσῃ τὸ λίγο γόητρό του.

Εἶναι ἀκόμη ὁ κύριος φὸν Γκάϋλ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν; Ὅταν εἶναι ἀκόμη τὶ μέτρα σκέπτεται νὰ λάβῃ ἐναντίον;

Κάνομεν πρὸς αὐτὸν ἀναφορά, μὰ αὐτὸ εἶναι μόνον τύπος.

Ἡ κόκκινη τρομοκρατία αὐξάνει τόσο, ποῦ μᾶς ἐρεθίζει. Οἱ ἄνθρωποί μας εἶναι ἀπελπισμένοι. Κάθε ὥρα ἠμπορεῖ νὰ φέρῃ μιὰ βιαία ἐκπυρσοκρότησι. Εἴμεθα τελείως ἀδύνατοι γιὰ νὰ ἐμποδίσωμε κάτι τέτοιο.

Ἡ χώρα τῆς Βαυαρίας δὲν ἐκτελεῖ τὴν ἄρσιν τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν διαδηλώσεων. Αὐτοὶ οἱ χριστιανο-καθολικοὶ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ εὐσεβὲς ἀνέβασμα τῶν ματιῶν θὰ εἶχανε πιὸ καλὰ νὰ μᾶς παρέδιδαν ἀόπλους στὴν κόκκινη τρομοκρατία τοῦ θανάτου. Ὅσο πιὸ πολλοὶ ἀπὸ μᾶς ἐξαλειφθοῦν, τόσο πιὸ λιγώτερες δυσκολίες θὰ ἔχει τὸ βαυαρικὸ λαϊκὸ κόμμα.

Τὸ μεσημέρι ἐνταφιάζομεν ἔξω στὸ νεκροταφεῖο τὸν δολοφονηθέντα σύντροφόν μας Ρέστερ. Οἱ ἄνθρωποί μας τῶν ταγμάτων ἐφόδου εἶναι κίτρινοι ἀπὸ θυμὸ κι' ἀπὸ ἀγανάκτησι. Καθένας αἰσθάνεται ὅτι πρέπει νὰ συμβῇ κάτι. Στὸ λόγο μου ξεσπάζει ὁλόκληρο τὸ μῖσος καὶ ὁ θυμὸς τῆς ψυχῆς μου. 10.000 ἄνθρωποι μὲ ἀκοῦνε μὲ μιὰ ἀπέραντη πικρία.

Στὸ σπίτι κάθησα στὸ γραφεῖο μου. Μὲ τρελλὴ βία καὶ ἀγανάκτησι γράφω διαφημίσεις καὶ ἐκκλήσεις. Τὸ βράδυ μίλησα σὲ πολυπληθεῖς συνελεύσεις στὴ Σλαχσενζέ, στὸ Γκρύναου καὶ στὴ Λεωφόρο τῆς Φραγκφούρτης. Πρὸ τῶν ἐργατῶν ὁμιλῶ πάντα καλύτερα. Ἔχουν αὐτοὶ μέσα τὴν μεγάλη δύναμιν ποῦ δὲν τσακίστηκε.

Ὅταν πηγαίνω στὸ σπίτι μέσα ἀπὸ παράμερους ἥσυχους δρόμους βλέπω νὰ γλυστροῦν στοὺς τοίχους τῶν σπιτιῶν στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας οἱ κόκκινες συμμορίες τοῦ θανάτου. Ποῖος θὰ χάσῃ αὐτὴ τὴ φορὰ πάλι τὴ ζωή του. Εἶναι γιὰ νὰ ἀπελπισθῇ κανείς. Δὲν πρέπει νὰ τὰ σκέπτεται κανείς.

Ἕνα τμῆμα τῶν ταγμάτων ἐφόδου, ποὺ γυρίζει ἀπὸ τὸ λείψανο πίσω, δέχεται τουφεκισμοὺς ἀπὸ τὸ κτίριο τῆς ἐφημερίδος «Vorwärts» ἀπὸ μερικοὺς ἀλανιάρηδες Ραϊχσ-μπάνερ. Δυὸ βαρειὰ πληγωμένοι. Ὡς αὐτὸ λοιπὸν τὸ σημεῖο φθάσαμε. Καὶ στὴ κορυφὴ τοῦ Κράτους βρίσκεται μιὰ ἐθνικὴ συγκεντρωτικὴ Κυβέρνησις.

26 Ἰουνίου 1932.

Κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι μου περνοῦν οἱ λόχοι τῶν Ράϊχσ-μπάνερ. Γιὰ τὸ Στάδιο. Ἐκεῖ ὁμιλεῖ ὁ κ. Λέμπε. Οἱ ἀλυνιάρηδες στέκονται μπροστὰ στὸ σπίτι μου καὶ σχηματίζουν μιὰ προσβλητικὴ πατινάδα. Ὡς ποῦ ξαφνικὰ ἕνα τμῆμα ἀνδρῶν τάγματος ἀμύνης, ποὺ εἶναι σπίτι βγαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ διαλύει ἀστραπιαίως τὰ φαντάσματα. Μιλῶ τὸ ἀπόγευμα στὸ «Πυτσντὰμ καὶ στὸ Ραϊνικεντόρφ. Στὸ Ραϊνικεντὸρφ ἡ συγκέντρωσις διέρχεται ἀπὸ μερικοὺς κινδύνους.

Ἡ κόκκινη συμμορία κατέλαβε ὅλους τοὺς γύρω δρόμους, ποὺ μόνο δύσκολα ἠμπορεῖ νὰ περάσῃ κανεὶς γιὰ τὸν τόπο τῆς συνελεύσεως. Ὅμως καὶ μάθαμε ὅλα τὰ περασμένα χρόνια τὴν τέχνη τοῦ πρακτικοῦ ἀγῶνος στὴν πρωτεύουσα, ποῦ τίποτα νὰ μὴ μᾶς εἶναι ἀδύνατο.

Στὸ νυκτερινὸ τραῖνο μὲ τὸν Χέλντορφ καὶ Χάϊνες στὸ Μόναχο. Συζητοῦμε γιὰ τὴ σοβαρὰ κατάστασι στὸ Βερολῖνο, ὅπου κυριαρχεῖ ἕνας κρυμμένος ἐμφύλιος πόλεμος. Ἠμπορεῖ κάθε στιγμὴ νὰ ἐκραγῇ φοβερά. Πρέπει νὰ προσέχωμε καὶ δὲν πρέ-

πει νὰ παραβλέψωμεν καμμιὰ περίπτωσι γιὰ νὰ προφυλάξωμεν τὴν ἀσφάλεια τοῦ κόμματός μας καὶ ἴσως νὰ ἀποκτήσωμεν τὴν ἀρχή.

27 Ἰουνίου 1932.

Βραχεῖα ἀνάπαυσις τὴν νύκτα. Μόναχο. Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν εἶναι ἕτοιμος καθ' ὅλας του τὰς προετοιμασίας.

Πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν περιοχῶν καθώρισα ἀκόμη· μιὰ φορὰ τὰς γραμμὰς κατευθύνσεως. Μιὰ μικρὰ συνομιλία κι' ὅλοι πᾶνε στὴν ἐργασία τους.

Ὁ Βαυαρικὸς τύπος τοῦ συστήματος πλαστογράφησε μὲ ἀδιάντροπο τρόπο τὸν τελευταῖο μου λόγο στὸ Σπὸρτ-παλὰστ καὶ ἔκαμε ἀπ' αὐτὸν μιὰ χωρὶς οὐσία ἐπίθεσι ἐναντίον τοῦ βαυαρικοῦ λαοῦ. Δὲν χρειάζεται νὰ τονίσωμεν ὅτι ὁ κύριος Χέλντ ἔχει τόση σχέσι μὲ τὸ βαυαρικὸ λαὸ ὅσο μιὰ ἀγελάδα μὲ τὴν Ἄλγευρα. Γράφω μιὰ πολὺ δριμεῖα ἀπάντησι ἐναντίον τῶν ἀνοησιῶν τοῦ βαυαρικοῦ τύπου τοῦ συστήματος.

Αἱ προετοιμασίαι γιὰ τὶς μεγάλες ἐκλογικὲς μάχες εἶναι ἐν τάξει, ποὺ χρειαζόμεθα μόνο τὸ κουμπὶ νὰ πατήσωμε καὶ ἀρχίζει νὰ λειτουργῇ ἡ μηχανή.

Ὁ Στράσσερ ἠθέλησε πολὺ ἔξυπνα νὰ παίζῃ τὸ κόμμα στὰ δάκτυλα. Νομίζει ὅτι ἠμπορεῖ μὲ ὀργανωτικὰς μεταβολὰς νὰ φέρῃ τὴ μηχανὴ σὲ νέα κατεύθυνσι. Αὐτὸ ὅμως εἶναι πάρα πολὺ ἔξυπνα καμωμένο, γιὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἐπιτύχῃ. Κάθε προσπάθεια διαιρέσεως τοῦ κόμματος ἢ μεταβολῆς τῆς διασκευῆς της θὰ σκοντάψῃ στὴν πίστι ὅλων τῶν συντρόφων τοῦ Κόμματος πρὸς τὸν Φύρερ. Μόλα ταῦτα εἶναι καθῆκον μας, νὰ προσέχωμεν. Ἐν πάσει περιπτώσει ἠμπορεῖ ὁ Φύρερ νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνη σὲ ἡμᾶς ὅλους.

Ὁ Στράσσερ μιλεῖ τὸ ἀπόγευμα πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς περιοχῆς. Ὡς ἄκακος ἀστός. Ἀφήνει ὅπως πάντα κάποια κουραστικὴ καὶ ἀπελπίζουσα διάθεσι.

Ἔπειτα ἔρχεται ὁ Φύρερ καὶ ὁμιλεῖ. Ἀντικρούει δριμέως καὶ κατὰ πρόσωπο τὸν βαυαρικὸ σεπαρατισμό. Στὰ ζητήματα τῆς ἑνώσεως τοῦ Ραῖχ σκέπτεται μεγαλόφρονα καὶ δυνατὰ δεμένος στὸ μέλλον. Ἀπέναντι στὶς πανουργίες τοῦ βαυαρικοῦ λαϊκοῦ

Κόμματος θέτει τὸ ἐκλογικό μας σύνθημα: «Γιὰ τὴν ἕνωσι τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ καὶ γιὰ τὴ δύναμι καὶ ὑπεροχὴ τοῦ Ράϊχ!».

Εἶχα κατόπιν μιὰ μικρὰ συνομιλία μαζί του. Ἀπὸ κάθε ὁμιλία μαζί του παίρνει κανεὶς φρεσκάδα, δύναμι καὶ θάρρος.

Τὸ βράδυ κατὰ τὸ γυρισμὸ ἐκφράζω τὴν γνώμη ἀκόμη μιὰ φορὰ ἐκτενῶς στὸ Χέλντορφ γιὰ τὰ μέτρα ποῦ ἠμποροῦμε νὰ πάρωμε ἐναντίον τῆς τρομοκρατίας τῶν κόκκινων στὸ Βερολῖνο. Δὲν θὰ ἀφήσωμεν νὰ σκοτωθουμε ἀπερίσκεπτοι. Ὅταν δὲν γίνεται διαφορετικά, τότε θὰ βρεθῇ ἡ Κυβέρνησις πρὸ γεγονότων.

29 Ἰουνίου 1932.

Ἡ «Angriff» κάμνει ἕναν διαρκῆ ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ Ἰσιδώρου Βάϊς. Αὐτὸς ὅμως ὁ γελοῖος εἶναι παχύδερμο καὶ κάθεται ἀκόμη ἀναιδῶς στὴν πολυθρόνα του. Τὸ βράδυ κάνω μιὰ τελευταῖα ἔκκλησι στοὺς ἀρχηγοὺς ὑπηρεσιῶν γιὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα!

Τώρα ἠμπορεῖ ν' ἀρχίση!

1 Ἰουλίου 1932.

Ἀρχίζουν πάλιν τὰ ταξείδια. Πρέπει ἡ ἐργασία μας νὰ γίνεται ὅταν στεκώμεθα, ὅταν περπατοῦμε, ὅταν ταξειδεύομε μὲ τὸ σιδηρόδρομο ἢ ἀεροπορικῶς. Οἱ πιὸ σπουδαῖες συνομιλίες γίνονται στὴ σκάλα, στὸ κατῶφλι, στὴν πόρτα, στὸ δρόμο, πρὸς τὸ σταθμό. Σχεδὸν χάσαμε τὸ κεφάλι μας· ταξειδεύομε μὲ τὸ σιδηρόδρομο, αὐτοκίνητο, ἀεροπλάνο, σταυρωτὰ τὴ Γερμανία. Μισὴ ὥρα πρὶν ν' ἀρχίσωμεν ἐρχόμεθα σὲ μιὰ πόλι, κάποτε καὶ ἀργότερα, ἔπειτα ἀνεβαίνομε στὸ βῆμα καὶ μιλοῦμε.

Τὸ ἀκροατήριο δὲν ἔχει ἰδέα τί πέρασε ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα κάθε ὁμιλητής, τὶ δουλιά, κούρασι καὶ φασαρία. Πολλοὶ φυσικὰ φαντάζονται πῶς δὲν κάνει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ βγάζῃ μόνο τὸ βράδυ λόγους. Κι' ἀρχίζουν νὰ τὸν ἀδικοῦν ὅταν εἶναι κουρασμένος ἢ δὲν ἔχει καλὴ διάθεσι. Λυποῦνται ποῦ δὲν κάνει ἀστεῖα καὶ ποῦ δὲν μεταχειρίζεται καφτερὲς ἐκφράσεις. Ἐνῶ αὐτὸς πολεμάει κουρασμένος μὲ τὴ ζέστη, μὲ τὰ λόγια, μὲ τὴ λογικὴ τῶν στοχασμῶν, μὲ φωνή, ποὺ ὅλο καὶ πιὸ βραχνὴ γίνεται, μὲ τὴν κάποτε κακὴ ἀκουστική, μὲ τὸν βαθὺ ἀέρα, ποῦ εἶναι γεμάτη ἡ

αἴθουσα τῶν 10.000 προσώπων. Καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα γράφει ἕνας λόγιος γραφιᾶς ποῦ ἐκάθητο σὲ μιὰ καλὴ θέσι καὶ ποῦ κάποτε σημείωνε μιὰ λέξι, γράφει μὲ ἐπισημότητα, πῶς δυστυχῶς ὁ ὁμιλητὴς δὲν εἶχε τὴ συνειθισμένη του φρεσκάδα καὶ εὐφράδεια. Δηλ. κι' ὅταν ὁ ὁμιλητὴς εἶχε αὐτὴ τὴ φρεσκάδα, ὁ γραφιᾶς δὲν τὴν εἶδε, ὅταν ὅμως κατὰ σύμπτωσι δὲν τὴν ἔχει, τότε τὸ κάνει ζήτημα.

Μὲ τὸ σιδηρόδρομο στὸ Ἀμβοῦργο. Ἀπὸ τὸ Ἀμβοῦργο σ' ἕνα προκατακλυσμιαῖο αὐτοκίνητο σὲ ἄσχημους δρόμους πρὸς τὸ Κίελο. Ἡ μόνη εὐχαρίστησις εἶναι ποὺ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ συνομιλήσῃ μὲ ἕνα γενναῖον, εἰλικρινῆ σύντροφον τοῦ κόμματος ἀπὸ τὸ Σλέσβιχ-Χόλσταϊν.

Ὁλόκληρο τὸ Κιέλο εἶναι στολισμένο μὲ τὶς σημαῖες μας. Ἡ μεγάλη αἴθουσα παραγεμισμένη μὲ 15.000 ἀνθρώπους. Εἶναι μιὰ φοβερὴ ζέστὴ καὶ πρέπει νὰ συγκρατοῦμαι σπασμωδικὰ νὰ μὴ πέσω κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ λόγου μου. Μιὰ λεκάνη μὲ μικρὰ κομμάτια πάγου ποῦ ἠμπορῶ νὰ πάρω ἀπὸ καιρὸ στὰ πυρέσσοντα χέρια, μὲ ἐλαφρύνει κάπως.

Ὅταν ὁ λόγος τελείωσε, βρίσκομαι σὲ μιὰ κατάστασι, σὰν νὰ βγῆκε κανεὶς ντυμένος ἀπὸ ἕνα ζεστὸ λουτρό. Ἔπειτα στὸ αὐτοκίνητα ταξειδεύω 2 ὧρες σὲ ὑπὸ κατασκευὴν δρόμους στὴν Ἀλτόνα πίσω. Φτάνω στὶς 2 ἡ ὥρα μετὰ τὰ μεσάνυκτα, συζητῶ διάφορες βιαστικὲς ὑποθέσεις τοῦ κόμματος ὥς τὰς 4 μὲ τοὺς συντρόφους καὶ στὶς 6 φεύγω πάλι πίσω στὸ Βερολῖνο μὲ τὸ τραῖνο. Μιὰ ἰδιαιτέρα εὐχαρίστησι εἶναι σὰν βρῇ κανεὶς κάποιον συνταξειδιώτη ποὺ μὲ τὴ συνομιλία του διώχνει τὸν ὕπνο καὶ τὴν κούρασι καὶ συντομεύει μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὸ ἀνιαρὸ ταξεῖδι.

Στὸ Βερολῖνο πέφτω πάνω στὶς πρωϊνὲς καὶ μεσημεριανὲς ἐφημερίδες. Ἡ Κυβέρνησις μᾶς βλάπτει κάθε ἡμέρα καὶ πιὸ πολύ. Ἠμπορεῖ κανεὶς φανερὰ νὰ μετρήσῃ στὰ δάχτυλά του πόσα ἑκατομμύρια ψήφων χάνομεν. Οἱ κόκκινοι τὸ κατάλαβαν πολὺ ἔξυπνα, νὰ μᾶς κηρύξουν ὑπευθύνους γιὰ τὶς ἀναγκαστικὲς διατάξεις τοῦ Πάπεν. Καὶ πρὸς δυστυχίαν ἀποστέλλει τὸ Κλοὺπ τῶν Κυρίων μιὰ ἐγκύκλιο εἰς τὴν ὁποῖαν μὲ σπουδαιοφανῆ τρόπο

ἀναγγέλλεται, ὅτι ὁ Φύρερ παραδέχεται καὶ εὐνοεῖ ὅλα τὰ μέτρα αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως.

Αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ τὸ διαβάσῃ κανεὶς στὸ «Vorwärts».

Καὶ μ' αὐτὰ ὅλα δὲν πρέπει νὰ ἐξαναστοῦμε! Προσπαθοῦμε καὶ ἀγωνιζόμεθα, περνοῦμε ἄγρυπνες νύκτες, χαλοῦμε τὰ πνευμόνια μας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς λόγους, δὲν λογαριάζομε δεινοπαθήματα καὶ ταλαιπωρίας καὶ αὐτοὶ οἱ εὐγενεῖς Κύριοι ἐκμηδενίζουν μὲ μιὰ μονάχα κουταμάρα ὅλη μας τὴν ἐργασία.

Τώρα δὲν βοηθεῖ πιὰ τίποτε, πρέπει νὰ ἐνεργήσωμε καταλλήλως. Ὑπαγορεύω ἀμέσως στὸν τύπο μας μιὰ δριμεῖα πληροφορία μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ ἀποκρούσῃ τὴν ἐλευθεροστομίαν τοῦ Κλοὺπ τῶν Κυρίων ἀπότομα καὶ ἀλογάριαστα. Τώρα πρέπει νὰ βγοῦμε μὲ κάθε θυσία ἀπ' αὐτὴ τὴ στενόχωρη θέσι. Δὲν πρέπει νὰ μείνωμε σ' αὐτὸ τὸ ἀμφίβολο φῶς.

Ὁ κύριος φὸν Γκάϋλ προκαλεῖ τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Πρωσσίας νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν «Vorwärts» καὶ τὴν «Kölnische Zeitung». Ὁ κ. Σέβεριγκ ἀρνεῖται νὰ πράξῃ τοῦτο. Κι' ὅμως λέγεται Κυβέρνησις μὲ κῦρος!

Σὲ μερικὲς μέρες θ' ἀρχίσῃ ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν στὰ δυνατά του.

Ἔπειτα ἔχομε μπροστά μας τέσσαρες δύσκολες ἑβδομάδες. Ἔπεσε στὰ χέρια μας μιὰ μυστικὴ ἐγκύκλιος τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος. Ἀπὸ ἐκεῖ περιμένομε κάποια νέα.

Ὅταν πηγαίνομε ἀπὸ τὸν σταθμὸν Χέρτερ στὸ γραφεῖο ἀρχίζει ἕνας βουλευτὴς τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος αὐθαδῶς νὰ μᾶς ὑβρίζῃ μέσα στὸ δρόμο. Δέχεται ὅμως μερικὰ χαστούκια καὶ φαίνεται πῶς ἡσύχασε.

Ἡ «Angriff» ἑορτάζει τὰ πέντε της χρόνια. Μὲ πολὺ χιοῦμορ, ἀστειότητα καὶ πνεῦμα ἐπιθεωρεῖ τὰ περασμένα αὐτὰ χρόνια. Ποτὲ δὲν χάσαμε τὸ κέφι μας αὐτὰ τὰ πέντε χρόνια. Ὅμως τί πληθώρα ἐργασίας, φροντίδων καὶ πίκρας δοκιμάσαμε σ' αὐτὴ τὴ μισὴ δεκαετηρίδα. Δὲν ντρεπόμεθα γιὰ τὸν ἀγῶνα μας!

Ἡ θέσις μας γίνεται δύσκολη κάτω ἀπὸ τὴν εὐλογημένη δρᾶσι αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως. Τώρα κάμομεν ἀμυντικὸν ἀγῶνα. Αὐτὸ εἶναι γιὰ μᾶς ἀσυνείθιστο, ποῦ μόλις ξέρομε πῶς πρέπει νὰ φερθοῦμε.

Τώρα πρέπει μὲ κάθε δύναμι νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὴν ἄμυνα.

Πρέπει νὰ χτυπήσωμε, νὰ ἐπιτεθοῦμε, τότε μόνο θὰ νικήσωμε.

2 Ἰουλίου 1932.

Πρέπει νὰ συνηθίσωμεν τὰ τάγματα ἐφόδου πρὸς αὐτοάμυναν. Ἔτσι δὲν πᾶμε μπροστά. Μὲ τρομερὴ αὐθάδεια καὶ διαβολικὴ πανουργία πέφτουν πάνω στοὺς συντρόφους μας οἱ κόκκινοι λόχοι τοῦ θανάτου. Στὸ Βέντιγκ ἔχομεν πάλι ἕνα νεκρὸν καὶ 10 βαρειὰ πληγωμένους. Τὰ νοσοκομεῖα ἀρνοῦνται νὰ δεχθοῦν τοὺς πληγωμένους μας: Ἱδρύσαμε δικά μας νοσοκομεῖα, μὰ γιὰ νὰ τὰ διατηρήσωμε καταλλήλως δὲν ἔχομεν ἀρκετὸ χρῆμα.

Τρέμομεν κάθε ἡμέρα ἀπὸ φόβο πῶς κάποιο τάγμα μας θὰ χάσῃ τὴ ψυχραιμία καὶ θὰ ἀρχίσῃ νὰ κτυπᾷ. Ἡ κατάστασις εἶναι τεταμένη μέχρι διαρρήξεως. Ἡ Κυβέρνησις δὲν μᾶς παρέχει καμμία προστασία. Ὑπηγόρευσα ἕξ μεγάλας διαφημίσεις. Ὁλόκληρη ἡ γραμμὴ τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος εἶναι μέσα τους.

Στὸ ρεστωρὰν «Ἀμάϊζε» στὸ Σένεμπεργκ ἔχει τὴν ἕδρα του ἕνα τάγμα ποῦ εἶναι ἰδιαίτερα ἐκτεθειμένο σὲ κινδύνους. Ἀργὰ τὸ βράδυ βγαίνει ἐναντίον τῶν Κόκκινων, ἐπειδὴ ἡ τρομοκρατία ἔγινε ἀνυπόφορη. Κάθε βράδυ οἱ κόκκινοι σκοπευταὶ ρίχνουν πάνω σ' αὐτὸ τὸ ρεστωράν. Οἱ ἁπλοὶ ἄνθρωποι δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸ καταλάβουν. Πρέπει νὰ συγκρατηθοῦμε γιὰ νὰ ἀποφύγωμε μιὰ βιαία ἔκρηξι.

3 Ἰουλίου 1932.

Στὸ Ντέσαου μεγάλη παρέλασις τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν μετρήθησαν 20.000 φαιοχίτωνες. Πάνω ἀπὸ τὰ χρωματιστὰ φωτεινὰ λειβάδια ἀστράφτει μιὰ θαυμασία ἡλιολουσμένη ἡμέρα. Τὸ ἀπόγευμα βαδίζουν οἱ λόχοι ἐπὶ δύο ὧρες μὲ τὸ ἴδιο τακτικὸ βῆμα. Ἕνα θαυμάσιο ἀνθρώπινο ὑλικό, ξανθή, ὑψηλή, ἡ καλύτερη γερμανικὴ νεότης! Παρ' ὅλας τὰς ἀναριθμήτους προκλήσεις, ποῦ ἔχουν νὰ ὑποφέρουν, οἱ νέοι αὐτοὶ ἄνδρες δεικνύουν ἐξαισία, ἀξία θαυμασμοῦ, πειθαρχία. Μ' αὐτοὺς ἠμπορεῖ νὰ κάνῃ κανεὶς μιὰ ἐπανάστασι.

Ἕνα ἔξοχο θέαμα νὰ βλέπῃ κανεὶς στερνὰ ἀπὸ τόσον καιρὸ πάλι νὰ περνοῦν οἱ φαιοχίτωνες λόχοι.

Τὸ βράδυ μαζεύθηκε ὁλόκληρο τὸ Ντέσαου στὴν πλατεῖα καὶ

ἀνάμεσα στὸν πληθυσμὸ τῆς πόλεως στέκουν αὐτοὶ οἱ 20.000 στρατιῶτες. Μπροστὰ σ' αὐτοὺς ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ὁμιλῇ μὲ ἰδιαιτέρα διάθεσι.

Γυρίζομεν μέσα ἀπὸ τὸ Φλέμιγγ στὸ Βερολῖνο καὶ εἴμεθα ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὴ θαυμάσια, ρωμαντικὴ ἡσυχία αὐτοῦ τοῦ ἐρημικοῦ ταξειδιοῦ.

Ἔχω μόνο μιὰ ἐπιθυμία νὰ περάσῃ ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν καὶ νὰ ἠμπορέσω νὰ γίνω πάλιν ἄνθρωπος.

5 Ἰουλίου 1932.

Δυὸ ἡμέρες ὑπηγόρευα μόνον διαφημίσεις, φέϊγ-βολὰν καὶ ἄρθρα, ὡς ποῦ ἔχασα τὸ μυαλό μου. Ἔπειτα ἀκόμη ἕνα λόγο γιὰ τὸ ραδιόφωνο «Ἐθνικὸς χαρακτὴρ ὡς θεμέλιο τοῦ ἐθνικοῦ πολιτισμοῦ». Μ' αὐτὴ τὴν Κυβέρνησι πρέπει νὰ πηγαίνῃ κανεὶς ὅπως ἡ γάτα στὸ ψητό. Κάθε σκληρὰ λέξις ἀπαγορεύεται. Δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ὀνομάζῃ τὰ πράγματα μὲ τ' ἀληθινά των ὀνόματα.

7 Ἰουλίου 1932.

Μὲ τὸν κόμητα Χέλντορφ καθώρισα τὴν ἐκστρατεία μας ἐναντίον τῆς Κόκκινης τρομοκρατίας. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Γκάϋλ ἀπηγόρευσε μιὰ παρέλασι τῶν ταγμάτων ἐφόδου στὴν ὁδὸ Οὔντερ ντὲν λίντεν. Κι' αὐτὸ μιὰ γνώμη! Θὰ τοῦ ἀνοίξωμε σὲ λίγες ἡμέρες στὸ Λουστγκάρντεν ἕνα δριμὺ καὶ πεισματώδη ἀγῶνα. Τὸ ἀπόγευμα ἐθάψαμε τὸν δολοφονηθέντα ἄνδρα τῶν ταγμάτων ἐφόδου Στάϊνμπεργκ. Στὸν τάφο του λαμβάνουν χώραν συγκινητικὲς σκηνές. Ἀμέσως κατόπιν μαζεύω τοὺς συνεργάτας μου καὶ ἐκδίδω τὴν ἀπόφασι ἐναντίον τοῦ Γκάϋλ. Ἡ παρέλασις τοῦ Λουστγκάρντεν θὰ στέκῃ κάτω ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτό.

8 Ἰουλίου 1932.

Ὁ Φύρερ ἔρχεται μὲ τὴν ἀκολουθία του στὸ Βερολῖνο. Καθήμεθα στὸ σπῆτι καὶ ὁμιλοῦμε ἐκτενῶς γιὰ ὁλόκληρη τὴν κατάστασιν. Εἶναι τελείως ἀγανακτισμένος γιὰ τὴν ἀνεύθυνο νωχέλεια μὲ τὴν ὁποία ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν Γκάϋλ ἀφήνει τὰ πράγματα νὰ παίρνουν τέτοιο δρόμο. Εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν ἀπόφασί μου τοῦ πολέμου ἐναντίον του. Τώρα ἠμποροῦμε

νάρχίσωμε. Αἰσθανόμεθα σὰν νὰ ἐλευθερωθήκαμε ἀπὸ ἕνα βραχνᾶ. Ὅσο παρεμέναμεν στὸ ἀμφίβολο φῶς, δὲν εἴμεθα καλά. Τώρα ὅμως ποὺ ἠμποροῦμε νὰ ἀγωνισθῶμε καὶ νὰ ἐπιτεθῶμε. Ἀνοίγει πάλι γιὰ μᾶς ὁ οὐρανός.

Ἡ ἔκκλησίς μου στὸν τύπο ἐναντίον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν φὸν Γκαϋλ ἐκκρήγνυται σὰν μπόμπα. Περίμεναν στὴ Βίλελμστράσε ὅτι θὰ ἐθεώμεθα ἥσυχοι καὶ ὑπομονητικοὶ σὰν ἀρνάκια, χωρὶς οὔτε ἕνα δάχτυλό μας νὰ κινήσωμε.

Τὸ συνέδριο τῆς Λωζάννης τέλειωσε μὲ μιὰ ἀποτυχία. Ἡμεῖς δὲν εἴδαμε ἁπτὰ ἀποτελέσματα. Θὰ ἔχωμε μόνο τότε ἐπιτυχίες στὴν ἐξωτερικὴ πολιτική, ὅταν πίσω ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις μας εὑρίσκεται ὁλόκληρος ὁ λαός.

Στὸ Σπὸρτ-παλὰστ συνηθροίσθησαν οἱ ἐργάτες. Ἐκεῖ μιλᾶ κανεὶς καλά. Ὁ Φύρερ ἦτο στὸν στρατηγὸν Σλάϊχερ. Τοῦ ἐξέθεσε μὲ διαύγεια τὰ σφάλματα τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ Βίλελμστράσε φοβεῖται ὅτι ἡμεῖς θἀρχίσωμε τὴν ἐπίθεσι.

10 Ἰουλίου 1932.

Μὲ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Τύπου Dr. Dieterich καθορίζομε τὴν παρεμβολὴ τῶν ἐθνικοσοσιαλιστικῶν ἐφημερίδων στὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Σ' αὐτὴ τὴν ἐκλογικὴ καμπάνια πρέπει ὅλοι νὰ σύρωμε τὸ ἴδιο σχοινί. Καὶ ὁ Τύπος ὡς ποὺ νὰ ἀποφασισθῇ ἡ τύχη μας θὰ ἐξυπηρετῇ τοὺς προπαγανδιστικοὺς σκοπούς μας.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιθέσεώς μου ἐναντίον τοῦ Γκάϋλ δὲν ἔμεινε χωρὶς ἀποτελέσματα. Ὁλόκληρος ὁ τύπος τοῦ ἐπιτίθεται.

Μαλώσαμε μὲ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἐξ αἰτίας τοῦ λόγου μου στὸ ραδιόφωνο. Ὅταν σβύσω ὅτι θέλουν ἐκεῖ, τότε μένουν μοναχὰ λέξεις καὶ καμμιὰ ἔννοια.

Στὸ Λουστγκάρντεν στέκουν 100.000 ἄνθρωποι. Κάθε κομματάκι γῆς εἶναι κατειλημμένο. Μιὰ τρομερὴ ζέστη ἐντάσεως καὶ διαθέσεως ἐπίσης. Πρῶτος ὁμιλεῖ ὁ κόμης Χέλντορφ. Πηγάζει ἀμέσως κατ' εὐθεῖαν στὴν ὑπόθεσι. Ἐπιτίθεται ἐναντίον τοῦ Γκάϋλ δριμύτατα. Κτυπῶ ἔπειτα ἐγὼ δυνατὰ καὶ κάμω ἔφοδο ἐναντίον ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ σύνθημα τοῦ ἀγῶνος παραδέχθησαν οἱ μάζες μὲ ἀπερίγραπτον ἐνθουσιασμό.

Μὲ αὐτὴ τὴν δυνατὴ διαδήλωσι σπάσαμε τὸν κύκλο. Ἐλευθερωθήκαμε ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τῆς ἀνοχῆς. Τώρα ἠμποροῦμε νὰ βαδίζωμε πάλι στὴ δική μας τὴν κατεύθυνσι.

Τὸ βράδυ μίλησα ἀκόμα τρεῖς φορὲς σὲ προάστεια. Μετὰ τὴν κολοσσιαία διαδήλωσι στὸ Λουστγκάρντεν τὸ Κόμμα κατελήφθη ἀπὸ φρενίτιδα, εἴμεθα πάλιν σὲ θέσι ἐφόδου. Ἕνας ἐθνικοσοσιαλιστὴς αἰσθάνεται εὐτυχισμένος ὅταν ἠμπορεῖ νὰ ἀγωνισθῇ. Τὸ ἐξακριβώνω αὐτὸ πρὸ πάντων ὅταν ἐπισκέπτομαι μερικὰ ρεστωρὰν τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Οἱ νέοι μας εἶναι τρελλοὶ ἀπὸ χαρά. Μ' αὐτοὺς ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τολμήση τὸ πᾶν.

11 Ἰουλίου 1932.

Ἕνα ἀτέλειωτο ταξείδι μὲ ταὐτοκίνητο στὴν Ραϊνλάντ. Μιὰ νύχτα στὴν πατρίδα μου. Κι' ἔπειτα μιὰ θαυμασία ἡμέρα. Ἥλιος, ἀέρας καὶ παντοῦ παρελαύνοντα τάγματα ἐφόδου.

Γυρίζω στὰ λημέρια τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας. Ἀναμνήσεις νεανικές!

12 Ἰουλίου 1932.

Περνοῦμε δύσκολα ἀνάμεσα στὸν φωνασκοῦντα ὄχλο στὸ Ντύσελντορφ καὶ Ἔλμπερφεντ. Ἕνα τρελλὸ ταξεῖδι. Δὲν εἴχαμε καμμιὰ ἰδέα πῶς τὸ πρᾶγμα θἄπαιρνε τόση σοβαρότητα. Ταξειδεύομεν ἀνύποπτοι μὲ ἀνοιχτὸ αὐτοκίνητο ἀπροφύλακτοι μὲ στολὰς πρὸς τὸ Χάγγεν. Οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ἀνθρώπους. Ὄχλος καὶ κομμουνιστικὸ σκυλολόγι. Μᾶς φράζουν τὸ δρόμο, ποὺ δὲ ἠμποροῦμε νὰ προχωρήσωμεν οὔτε μπροστὰ οὔτε πίσω. Δὲν μᾶς μένει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ σφυρίξωμε καὶ νὰ προχωρήσωμε. Καὶ μάλιστα μὲ ταχύτητα ἐξαιρετική. Γιὰ νὰ δοῦνε πῶς δὲν λογαριάζομε τίποτα.

Πολεμοῦμεν ἀνάμεσα στοὺς συμμορίτας. Καθένας ἀπὸ μᾶς κρατᾶ τὸ πιστόλι στὸ χέρι καὶ εἶναι ἀποφασισμένος, ὅταν γίνουν τὰ πράγματα πολὺ σοβαρά, νὰ πωλήση ὅσο τὸ δυνατὸ ἀκριβὰ τὴ ζωή του. Κι' ἐδῶ ὅμως νικᾶ τὸ θάρρος. Οἱ πιὸ φωνακλάδες κυτάζονται ἀναμεταξύ των ὅταν προχωρῇ τὸ αὐτοκίνητό μας. Μὲ δυνατὸ τέμπο περνοῦμε τοὺς δρόμους.

Ἀστυνόμοι ἀσφαλείας στέκουν στὰ πεζοδρόμια, μὲ τὰ χέρια

στὶς τσέπες χωρὶς οὔτε ἕνα χαρακτηριστικὸ τοῦ προσώπου νὰ κινήσουν. Στὴν ἐρώτησί μας ποῦ εἶναι ἡ πλατεῖα τῆς συναθροίσεως ἀπαντοῦν μὲ ἕνα κίνημα τοῦ κεφαλιοῦ. Εἶναι θαῦμα ποὺ σωθήκαμε ἀπ' αὐτὴ τὴν παγίδα.

Ἡ πλατεῖα τῆς συνελεύσεως εἶναι πάνω σ' ἕνα λόφο καὶ στὸ βάθος ἔχει ἕνα δάσος. Οἱ κομμουνισταὶ ἔβαλαν φωτιὰ στὸ δάσος καὶ ἔτσι ἔκαναν ἀδύνατο τὴν συνέλευσι. Μόλα ταῦτα ὅμως ἐγὼ μιλῶ. Δὲν θὰ ἔχουν τὴν εὐχαρίστησι, νὰ ὑποχωρήσωμε. 10.000 ἄνθρωποι στέκουν καὶ κάθονται στὰ πλάγια τοῦ βουνοῦ. Τὰ τάγματά μας εἶναι ἀκράτητα ἀπὸ θυμὸ καὶ ἀγανάκτησι.

Ὅταν φεύγομεν μᾶς ἀποπέμπουν μὲ δυνατὸ λιθοβόλημα. Ἀπὸ πλάγιους δρόμους κατορθώνομε νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὴν πόλι. Ἡ εἴσοδος στὸ Ντύσελντορφ συνδέεται μὲ κινδύνους καὶ ἐπεισόδια. Ὅμως κατορθώνομεν νὰ φθάσωμεν ὡς τὴν «αἴθουσα τῶν μηχανῶν» ποῦ πρόκειται νὰ μιλήσω. Ἐκεῖ περιμένουν 15.000 ἄνθρωποι. Ἀπὸ τὸ Ντύσελντορφ στὸ Κρέφελντ. Ἐδῶ στέκουν μετὰ τὰ μεσάνυκτα 40.000 ἄνθρωποι στὴν ἀνοιχτὴ πλατεῖα καὶ περιμένουν νὰ τοὺς μιλήσω καὶ νὰ τοὺς δώσω ἐξηγήσεις.

13 Ἰουλίου 1932.

Στὴν ὕπαιθρο χώρα λυσσᾶ ἡ κόκκινη τρομοκρατία καὶ ὁ θάνατος. Ἡ Κυβέρνησις βλέπει μὲ δεμένα τὰ χέρια.

Σὲ μερικὲς μέρες 17 νεκροί. Ποῦ θὰ ὁδηγήσῃ αὐτὴ ἡ κατάστασις, ἠμπορεῖ ὁ καθένας ἀμέσως νὰ σκεφθῇ.

Αὐτὸς ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν μέσα στὸ καλοκαῖρι εἶναι καταστρεπτικὸς γιὰ τὴν ὑγεία τῶν ὁμιλητῶν. Εἶναι ἀμφίβολο, ἂν εἶναι δυνατὸ νὰ ἀνθέξῃ ὁ καθένας!

Ἡ Κυβέρνησις τὴν ἔχει καλά. Κάθεται στὸ Βερολῖνο καὶ κυβερνᾶ. Ἡμεῖς ὅμως γυρίζομεν καὶ προπαγανδίζομεν καὶ προσπαθοῦμε νὰ διορθώσωμεν ὅ,τι μᾶς χάλασε.

Στὸ Γκελσενκίρχεν 15.000 ἀκροαταί, στὸ Ἔσεν 15.000, στὸ Ντορτμοὺντ 20.000. Εἶμαι ὅλως διόλου βραχνιασμένος.

Τὸ παράδειγμα στὸ Χάγγεν μᾶς ἔβαλε γνῶσι. Ταξειδεύομε κρυμμένοι. Αἰωνίως μπροστὰ ἀπὸ συμμορίες κομμουνιστῶν ποῦ μᾶς παραφυλάγουν. Στὸ Ντόρτμουντ μόλις ἠμποροῦμε νὰ μποῦμε

στὴν πόλι. Πρέπει νὰ πάρωμεν ἕνα πλάγιο δρόμο, γιὰ νὰ μὴ πέσωμεν στὰ χέρια τῶν κομμουνιστῶν ποῦ φυλάγουν ὅλους τοὺς κυρίους δρόμους.

Πάλι πέφτω πεθαμένος τὸ βράδυ στὸ κρεββάτι.

14 'Ιουλίου 1932.

Ἕνα ταξεῖδι στὴν περιοχὴ τοῦ Ροὺρ συνδέεται μὲ κίνδυνο ζωῆς. Ἐν πρώτοις πρὸς τὸ Ἔλμπερφελντ. Παίρνομε ξένο αὐτοκίνητο γιατὶ τὸ δικό μας μὲ τὸ Βερολινέζικο νούμερο εἶναι παντοῦ γνωστό. Μάλιστα ἐδόθηκε παντοῦ σύνθημα γι' αὐτό. Στὸ Ἔμπερτφελντ ἐκάλεσε ὁ Κόκκινος Τύπος τὸν ὄχλο στοὺς δρόμους. Οἱ δρόμοι πρὸς τὸ στάδιον εἶναι τελείως φραγμένοι. Ὅμως νομίζουν πὼς τὸ αὐτοκίνητό μας εἶναι τυχαῖο, ὅτι δὲν ἔχει σχέσι μὲ τὸ ἀναμενόμενο καὶ μᾶς ἀφήνουν νὰ περάσωμε. Μετὰ τὸ λόγο ἀνέβηκα πάλι σὲ ἄλλο αὐτοκίνητο. Μὲ δυὸ ἄλλα αὐτοκίνητα ποὺ μὲ συνώδευαν καὶ ποὺ κατείχοντο ἀπὸ δυνατοὺς ὑψηλοὺς ἄνδρας ταξειδεύομε ἀπὸ τὸ Ἔλμπερφελντ στὸ Ὀμπερχάουζεν. Πάλι ὁ ὄχλος κατέχει τοὺς δρόμους. Ἔχει τώρα σκοτεινιάσει καὶ ἠμπορούμεν εὐκολώτερα καὶ περνοῦμε. Μὲ μεγάλη προφύλαξι φεύγομεν γιὰ τὸ Μόναχο-Γκλάντμπαχ. Ἡ κομμοῦνα τοιχοκόλησε πῶς δὲν θὰ βγοῦμε ζωντανοὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ ταξεῖδι. Τόσες φορὲς ὅμως ἀκούσαμε αὐτὴ τὴ προφητεία, ποὺ δὲ μᾶς κάνει πιὰ καμμιὰ ἐντύπωσι.

Στὸ ξενοδοχεῖο ἀργὰ τὸ βράδυ εἶχα μιὰ μακρὰ ὁμιλία μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν περιοχῶν ἀπὸ τὸ τμῆμα τοῦ Ρούρ. Ἐκεῖ κυριαρχεῖ ἕνας ἀνοικτὸς ἐμφύλιος πόλεμος. Ἐὰν δὲν ἐπέμβη κάποιος ἡ καταστροφὴ θὰ ἐπέλθῃ. Πρέπει νὰ γίνουν μερικαὶ μεταβολαὶ στὴν ὀργάνωσι γιὰ νὰ ἠμπορεῖ τὸ κόμμα νὰ ἀμυνθῇ ἐναντίον τοῦ κόκκινου κινδύνου.

15 'Ιουλίου 1932.

Κάτω, μπροστὰ στὸ ξενοδοχεῖο ὑβρίζει ὁ ὄχλος. Ἡ ἀστυνομία ἀρνεῖται νὰ ἐπέμβῃ. Δὲν εἶναι ἔργον της, νὰ προφυλάσσῃ τοὺς ἀντιπολιτευομένους πολιτικούς! Ἔτσι εἶναι τώρα ἡ κατάστασις στὴ Γερμανία!

Ὅταν ἠμποροῦσα θάπαιρνα ἀπὸ τὸ αὐτὶ τώρα τὸν κ. φὸν

Γκάϋλ θὰ τὸν ἔβαζα μέσα στὸν φανατισμένο ὄχλο καὶ θὰ ἔλεγα δυνατὰ καὶ ἁπλᾶ: «Κύριοί μου, αὐτὸς εἶναι ὁ κύριος φὸν Γκάϋλ!»

Ἴσως θὰ ξυπνοῦσε τότε μ' αὐτό.

Δὲν μᾶς μένει στὸ τέλος τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ πάρωμε μερικοὺς ἄνδρας τῶν ταγμάτων Ἐφόδου καὶ Ἀμύνης καὶ νὰ διατάξωμεν νά παστρευθῆ ὁ δρόμος. Φυσικὰ αὐτὸ δὲν γίνεται χωρὶς ξυλοκόπημα. Οἱ ἄνδρες μας κατέχονται ἀπὸ ἐξαιρετικὸ θυμόν.

Φεύγω ἀπὸ τὴν γεννέτειρά μου, σὰν ἕνας ἐγκληματίας. Ἀκολουθούμενος ἀπὸ βλαστήμιες, κοροϊδίες καὶ ὕβρεις, λιθοβολούμενος καὶ φτυνόμενος.

Τὸ Στάδιον στὴ Κολωνία εἶναι τελείως κατειλημμένο. Βρέχει ραγδαῖα. Αὐτὸ φαίνεται πὼς ἔκανε τὴ κομμοῦνα νὰ ξυπνήση.

Στὴ Μπόνη ἔστησαν οἱ σύντροφοι τοῦ κόμματός μας μιὰ μεγάλη πελωρία σκηνή. Περιλαμβάνει 10.000. Ἐδῶ μπορῶ καὶ μιλῶ καλύτερα. Τὴ νύκτα στὴ 1.30 ἔρχομαι στὸ Κόμπλεντζ. Ἐκεῖ εἶναι 2 αἴθουσες τελείως πλήρεις. Καὶ ἐδῶ μιλῶ ὣς τὶς 3 ἡ ὥρα. Τὸ ἀκροατήριον προσέχει πολὺ στὰ λόγια μου.

Χωρὶς διακοπὴ γυρίζω πίσω στὸ Βερολῖνο. Στὸ δρόμο κτυποῦμε σ' ἕνα ἀγροτικὸ χωριὸ στὸ ζυθοπωλεῖο. Ὁ ζυθοπώλης σηκώνεται. Στὸ δωμάτιό του ἠμπορῶ νὰ ἀλλάζω ροῦχα. Ἀγοράζομε βουτυρόψωμα, μεταλλικὸ νερὸ καὶ γάλα, τρῶμε, παίρνομε μαζί μας καὶ ἐξακολουθοῦμε τὸ δρόμο μας. Τὴ νύκτα διασχίζομεν τὴν Σιγκερλάντ. Λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ Παντερμπὰρν ἀρχίζει νὰ φέγγη. Φοβερὰ κουρασμένοι ταξειδεύομεν ὁλοένα πρὸς τὸ Βερολῖνο. Μασοῦμε κουκιὰ τοῦ καφὲ γιὰ νὰ μᾶς περνᾶ ἡ κούρασις καὶ ὁ ὕπνος. Τὸ ἀπόγευμα στὶς 5 ἡ ὥρα φθάνομε στὸ Βερολῖνο.

Στὶς 8 στέκω πάλι στὸ βῆμα τοῦ Σπὸρτ-παλὰστ καὶ ὁμιλῶ.

Ἡ μόνη μου ἐπιθυμία εἶναι: Ὕπνος, ὕπνος, ὕπνος!

16 Ἰουλίου 1932.

Μάζεψα γιὰ τὴν ἐκλογὴ τῆς περιοχῆς τοῦ Βερολίνου 55.000 μάρκα. Ἔτσι ἠμποροῦμε νὰ ἐργασθοῦμε.

Ἡ «Angriff» ἀπηγορεύθη πάλι. Ἡ κόκκινη θανατικὴ

πανοῦκλα προχωρεῖ. Ὅταν ὑπερασπιζόμεθα, οὐρλιάζουν τὰ ἑβραϊκὰ λαχανόφυλλα. Εἶναι θαῦμα, ποῦ δὲν παρουσιάζεται ἡ ἔκκρηξις. Τὸ βράδυ λόγοι στὸ Λιχτερφέλντε, καὶ στὸ Νόϊ-τέμπερχόφ. Πρέπει κανεὶς νάχει σιδερένια νεῦρα. Ἂν κάνωμεν μικρὴ παῦσι, θὰ χαθοῦμε.

17 Ἰουλίου 1932.

Ταξειδεύομε μὲ δυὸ αὐτοκίνητα στὴν Βίτενμβέργη. Βρέχει ραγδαίως. Ἀπέξω κι' ἀπὸ μέσα βρεμένος ἐκφωνῶ τὸν πρῶτο λόγο. Τὸ μεσημέρι τρῶμε μὲ τοὺς χωριάτες.

Στὸ ταξεῖδι στὸ Ράτενοβ μᾶς ἔρχονται διάφορες τρελλὲς φῆμες. Συναντοῦμεν ὅμως σὲ λίγο μερικὰ αὐτοκίνητα μὲ ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Μπροστὰ στὰ ἀπειλητικά των βλέμματα ἐξαφανίζονται αἱ κομμουνιστικαὶ συμμορίαι στοὺς πλαγινοὺς δρόμους. Τοὐναντίον ἡ Ποτσντὰμ εἶναι εἰδυλιακή. Ἕνα ὀνειρευμένο καταφύγιο, στὸ ὁποῖο πάνω σὲ κάθε λίθο εἶναι γραμμένη ἡ παράδοσις.

Ὡς βαθειὰ τὴ νύκτα ἐργάσθηκα. Φοβερὰ εἴδησις ἀπὸ τὴν Ἀλτόνα. Τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα ἐπιτίθεται διὰ προετοιμασθεισῶν ὀργανώσεων, ἐναντίον τῶν ἀνδρῶν μας ποῦ παρελαύνουν. Ὑπάρχουν 15 νεκροὶ καὶ ὑπὲρ τοὺς 50 βαριὰ πληγωμένοι. Ἀνοικτὸς ἐμφύλιος πόλεμος. Πότε θὰ ἐπέμβη ἡ Κυβέρνησις;

18 Ἰουλίου 1932.

Στέλνομε ἀγγελιαφόρους στὸν στρατηγὸ φὸν Σλάϊχερ. Ἡ Κυβέρνησις εἶναι τελείως παθητική. Ὡς ἀπάντησιν στὴν αἱματηρὰ Κυριακὴ τῆς Ἀλτόνας ἐκδίδει μιὰ ἀπαγόρευσι τῶν διαδηλώσεων. Δηλαδὴ γιὰ νὰ φέρωμεν ἕνα παράδειγμα εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰ λέμε: Οἱ γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ βγαίνουν στὸ δρόμο γιὰ νὰ μὴ ἐρεθίζωνται οἱ κύριοι ἐγκληματίαι τῆς ἠθικῆς καὶ πέφτουν στὰ ἐγκλήματα τοῦ ἐκβιασμοῦ καὶ τῆς διαφθορᾶς. Αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις πλήττει καλοὺς καὶ κακούς, δικαίους καὶ ἀδίκους, φίλους καὶ ἐχθροὺς τοῦ Κράτους μὲ τὴν ἴδια ἀνόητη καὶ ἀπερίσκεπτη αὐστηρότητα!

Γιὰ νὰ ἀπελπισθῆ κανείς! Ὅταν δὲν εἴμεθα κι' ἡμεῖς, ἠμποροῦσε νὰ γραφῆ ὁ ἐπικήδειος τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους.

Αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις μᾶς κτυπᾶ, γιατὶ ἡ Κομμοῦνα, ρίχνει σφαῖρες ἐπάνω μας. Ἀπαγορεύει τὰς διαδηλώσεις μας, γιατὶ ἠμποροῦσαν νὰ προκαλέσουν τοὺς καταστροφεῖς τοῦ Κράτους καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Ὁλόκληρο τὸ σύστημα εἶναι σωρὸς κακομοιριᾶς καὶ ἐδῶ ταιριάζει ὁ λόγος. «Ὅ,τι πέφτει, πρέπει νὰ τὸ σπρώξωμε».

Μιλῶ γιὰ πρώτη φορὰ στὸ ραδιόφωνο. Ὅμως ἔχω τὸ συναίσθημα πῶς αὐτὸς ὁ λόγος δὲν φθάνει ὡς ἐκεῖ ποῦ πρέπει. Ὁ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν διωρισμένος καμισσάριος τοῦ κρατικοῦ ραδιοφώνου τοῦ ἔκοψε τὰ φτερά του καὶ τοῦ ἔβγαλε τὰ δόντια. Χωρὶς φτερὰ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ πετάξη καὶ χωρὶς δόντια νὰ δαγκάση.

Γι' αὐτὸ μιλῶ πιὸ καλὰ τὸ βράδυ στὸ Στέγκλιτζ, στὸ Χάλενζε καὶ στὸ Νοϊκέλν. Ἐκεῖ εἶναι ὅλα γεμάτα καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι κατειλημμένοι ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ ἀγῶνος.

Τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα σχεδιάζει μεγάλες καμπάνιες. Προετοιμάζεται φανερά. Στὸ βόρειο καὶ βορειανατολικὸ μέρος τοῦ Βερολίνου τὸ ξέρουν καὶ τὰ μικρὰ παιδιά. Ὡς τὴ Βιλελμστράσε ὅμως καθὼς φαίνεται δὲν ἔφθασε ἡ φήμη.

19 Ἰουλίου 1932.

Ἡ πολιτικὴ κατάστασις γίνεται ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα πιὸ ἀπειλητική. Πρέπει κάθε ἡμέρα νὰ κάνωμε μερικὲς συνεδριάσεις, γιατὶ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ ἀλλάζει.

Τ' ἀπόγευμα φεύγομεν ἔξω γιὰ τὸ Κότμπους. Ὁ Γκέριγκ, ὁ Ρὲμ καὶ ἐγώ. Περιμένομεν τὸν Φύρερ, ποῦ ἔρχεται ἀεροπορικῶς γιὰ νὰ μιλήση στὸ Κότμπους.

Σὲ μιὰ βραχεῖα συνομιλία ἐξετάζομεν τὴν κατάστασι. Δὲν μᾶς μένει τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ μπῆ στὴν Πρωσσία ἕνας κομισσάριος τοῦ Κράτους. Ἐξελέγη ὁ Δρ. Μπρὰχτ ἀπὸ τὸ Ἔσσεν. Φυσικὰ μιὰ λύσις ποῦ εἶναι πάντα μισὴ ὅμως καλύτερα ἀπὸ τίποτε. Ὁ Φύρερ εἶναι ἀνεξάντλητος καὶ ἀκούραστος. Μένει ἀκλόνητος σὲ κάθε κρίσι καὶ σὲ κάθε κίνδυνο.

Ταξειδεύομεν ὁλόκληρο τὸ βράδυ μέσα ἀπ' τὴ θαυμάσια ρωμαντικὴ τοποθεσία τοῦ δάσους τοῦ Σπρέ. Ἀπὸ τὰς 11 μιλῶ

τρεῖς φορὲς στὸ Βερολῖνο. Ἐπίσης καὶ στὸ Σπάνταου παρ' ὅλες τὶς ἄγριες ἀπειλὲς τῆς Κομμούνας.

20 Ἰουλίου 1932.

Ὅλα γίνονται κατὰ τὸ πρόγραμμα. Ὁ Μπρὰχτ ὁρίζεται ὡς κομισσάριος τοῦ Κράτους. Ὁ Σέβεριγκ δηλώνει, ὅτι θέλει νὰ ἀποφύγη τὴ βία. Μιὰ ἐλαφρὰ πίεσις μὲ τὸ χέρι ἀρκεῖ. Ἐξαιρετικὴ κατάστασις ὡρίσθη γιὰ τὸ Βερολῖνο-Μπράντεμπουργκ. Ὁ Γκρετζίνσκι, ὁ Βάϊς καὶ ὁ Χαϊμανσμπέργκ συνελήφθησαν. Καταθέτουν δειλὰ τὴν ἀρχὴ καὶ ἀφήνονται κατόπιν πάλιν ἐλεύθεροι. Στὴν πρωτεύουσα τοῦ Κράτους βασιλεύει ἡσυχία. Πρέπει νὰ δείξῃ κανεὶς τὰ δόντια του στοὺς κόκκινους καὶ λουφάζουν.

Τὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα καὶ οἱ ἐργατικοὶ σύνδεσμοι οὔτε τὸ δάκτυλο δὲν κινοῦν. Ἡ Ραϊχσβὲρ στέκει ἕτοιμη, μὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνεργήσῃ ἄμεσα.

Καθήμεθα σ' ἕνα μικρὸ κύκλο καὶ κάνομεν ἕνα κατάλογο τῶν ἐπιθυμιῶν μας, τί πρέπει νὰ κάνῃ ὁ Μπράχτ. Ὅμως ἔχομε τὸ συναίσθημα, σὰν νὰ συνέβαινε καὶ σὲ μᾶς ὅπως μὲ τὰ παιδιὰ πρὸ τῶν Χριστουγέννων. Λαχταροῦν πολλὰ πράγματα, παίρνουν ὅμως λίγα καὶ μάλιστα ὅ,τι δὲν ἐπεθύμησαν. Στὸ γραφεῖο τῆς περιοχῆς Πρωσσίας δίνω διαταγὲς γιὰ ἐνδεχόμενα ἀπρόοπτα. Τὰ τάγματα ἐφόδου εἶναι πάντα ἕτοιμα.

Καὶ πάλι πρέπει μὲ καρδιὰ νὰ ταξιδεύσω. Στὸ Τροϊενμπρίτζεν ἀκοῦμε ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο σὲ μιὰ μικρὴ ταβέρνα τὴν παῦσι τῆς πρωσσικῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἠμποροῦμε συγχρόνως νὰ ἐξακριβώσωμε τὴ διάθεσι τοῦ πληθυσμοῦ. Ὅλοι τὸ θεωροῦν σὰν μιὰ ἀπελευθέρωσι. Σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα βασιλεύει ἡσυχία καὶ τάξις.

Μίλησα σύντομα στὴν Ἀπόλντα. Ἔπειτα σὲ ὑπερπληρωμένη αἴθουσα στὴ Γιένα. Ἕνα ταχὺ ταξεῖδι στὴ Γκότα. Τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα ἔκανε τὴ μεγάλη του διαδήλωσι στὸ Ἔρφουρτ καὶ τώρα τραβοῦμε γιὰ τὴ Βαϊμάρη. Μιὰ ὁλόκληρη ὥρα περνοῦμε μὲ τὸ αὐτοκίνητο μέσα σὲ κομμουνιστικὰ τάγματα διαδηλώσεων, σὲ διαρκῆ πυρετώδη ἔντασι νεύρων νὰ μὴν ἀναγνωρισθοῦμε. Σὲ ὅλες τὶς γωνιὲς βρίζουν ἐνῶ περνοῦμε, μόνο ὅμως γιὰ τ' αὐτοκίνητο ποῦ ἐνοχλεῖ καὶ ὄχι γιὰ ἐκείνους ποῦ εἶναι

μέσα. Δέκα χιλιόμετρα πρὶν ἀπὸ τὴν Γκότα στέκει ἕνας λόχος ἀνδρῶν κατὰ πλάτος τοῦ δρόμου καὶ μᾶς σταματᾶ. Τώρα νομίζομεν ὅτι ἦλθεν ἡ κρίσιμος στιγμή. Ἕνας ἄνδρας ἔρχεται στ' αὐτοκίνητο. Βλέπομε στολές. Εἶναι λοχαγὸς τῆς ἀστυνομίας ποῦ μᾶς ἀπευθύνει τὴν ἐρώτησι. «Ὁ Δρ. Γκέμπελς;» «Μάλιστα» «Χάϊλ Χίτλερ!» Ἕνας γενναῖος Τυρρηνὸς σύντροφος τοῦ κόμματος, ποῦ μὲ τὸ λόχο του ἦρθε ὡς ἐδῶ καὶ μᾶς ἔσωσε ἀπὸ τὴ δύσκολη περίπτωσι.

Ἡ πλατεῖα τοῦ μεγάρου στὴ Γκότα εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἄπειρο κόσμο. Πάλι λίγο πρὸ τῆς Βαϊμάρης μέσα ἀπὸ κομμουνιστικὰ τάγματα. Στὶς 5 μετὰ τὰ μεσάνυκτα εἴμεθα πάλι στὸ Βερολῖνο Αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἰσέρχεται ἡ Ράϊχσβερ στὴν πρωτεύουσα μὲ θωρακισμένα αὐτοκίνητα καὶ μυδραλιοβόλα. Ἕνα θαυμάσιο, εὐφρόσυνο θέαμα!

Ἡ κατάστασις εἶναι καλή. Ἡσυχία καὶ τάξις ἐξησφαλίσθησαν. Ἄμεσος κίνδυνος δὲν ὑφίσταται πλέον.

21 Ἰουλίου 1932.

Ὅλα πηγαίνουν καλὰ τὸ δρόμο των. Οἱ κόκκινοι παρεμερίσθηκαν. Αἱ ὀργανώσεις δὲν φέρουν πιὰ καμμιὰ ἀντίστασι. Ἡ ἐφημερὶς «8—Uhr—Abendblatt» ἀπηγορεύθη. Μερικοὶ διευθυνταὶ καὶ πρόεδροι τῆς ἀστυνομίας ἐπαύθησαν.

Ἡ γενικὴ ἀπεργία ἐμποδίσθηκε. Κυκλοφοροῦν φῆμαι γιὰ ἐξέγερσι τῶν Ράϊχσ-μπάνερ, ὅλα ὅμως εἶναι ἀνοησίες.

Οἱ ἐρυθροὶ ἄφησαν νὰ τοὺς διαφύγῃ ἡ κατάλληλος περίστασι ποὺ δὲ θὰ ξανάρθη πιά.

Ἡ ὀργάνωσίς μας εἶναι εἰς κίνησιν. Καθένας ἐργάζεται τώρα μὲ διπλῆ εὐχαρίστησι.

Ταξεῖδι στὸ Σοβίκαου, Χέμνιτζ καὶ Φράϊμπεργκ. Σὲ μιὰ βραδυὰ μίλησα σὲ 120.000 ἀνθρώπους περίπου. Τὴ νύκτα γυρίζω πάλι πίσω.

Οἱ κόκκινοι εἶναι ἥμεροι. Ὅμως ἐσωτερικὰ βράζουν ἀπὸ θυμό.

22 Ἰουλίου 1932.

Ἡ προπαγάνδα μας ἐργάζεται θαυμάσια. Οἱ κόκκινες διαφημίσεις μας στὶς στῆλες τῶν γωνιῶν προκαλοῦν τὴν προσοχή.

Οἱ ἀριστεροὶ ἔκαναν τὸ λάθος, νὰ τελειώσουν τὸ μπαρούτι των πολὺ νωρίς. Ἐνῶ ἡμεῖς φερθήκαμε οἰκονομικὰ μὲ τὰ πολεμοφόδιά μας. Γυρίζομε τὴ μηχανὴ τῆς προπαγάνδας καὶ βρισκόμεθα στὴν κορυφή.

Κάναμε ἕναν κατάλογο ποιοὶ πρέπει νὰ βγοῦν ἀπὸ τὰ πράγματα στὴν Πρωσσία. Κάπου κάπου ἀπαγορεύονται μερικὲς ἐφημερίδες. Μερικοὶ ἀπὸ μᾶς φοβοῦνται, ὅτι ἡ τωρινὴ Κυβέρνησις πολλὰ κάνει καὶ γιὰ μᾶς δὲ θὰ μείνη τίποτα. Ἂς περιμένωμε καὶ ἂς μὴ μοιράζωμε προκαταβολικὲς δάφνες.

Τὸ βράδυ ἡ ἀστυνομία μᾶς προσφέρεται μὲ ἀξιοπαρατήρητο μηγένεια.

Πῶς ἄλλαξαν τὰ πράγματα στὴ στιγμή!

24 Ἰουλίου 1932.

Ἀποσύρομαι μιὰ ἡμέρα στὸ Καπούθ, γιὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ ἐργασθῶ μὲ ἡσυχία. Τὸ βράδυ ἀργὰ εἶμαι ἕτοιμος. Μὲ διάφορα σχέδια φεύγω γιὰ τὸ Βερολῖνο. Τὸ ἑπόμενο μεσημέρι ἀεροπορικῶς στὸ Ἀμβοῦργο. Ἐκεῖ μίλησα πρὸ ἀμετρήτου πλήθους. Τρεῖς ὧρες ἀργότερα πάλι στὸ Βερολῖνο καὶ τὸ βράδυ μίλησα στὸ Βέτιγγ καὶ τὸ Σένεμπεργκ.

27 Ἰουλίου 1932.

Ἀνόβερο καὶ Βρέμη.

Μιὰ νύκτα σ' ἕνα ἔρημο ξενοδοχεῖο μέσα στὴν δασωμένη ἐξοχή. Αὐτὴ ἡ ἡσυχία εἶναι βάλσαμο γιὰ τὴν κουρασμένη ψυχή. Τὴν ἄλλη ἡμέρα ταξεῖδι δι' μέσα ἀπὸ τὸ Ἀμβοῦργο καὶ τὴν Ἀλτόνα. Καὶ οἱ δυὸ πόλεις κολυμποῦν στὸ κόκκινο χρῶμα. Ἂν θὰ τὸ ἐπιτύχωμε ποτέ, νὰ τὶς πάρωμε μὲ τὸ μέρος μας;

Καυξχάβεν. Στὴν Ἀλτόνα πίσω. Μιὰ ὥρα ὕπνος. Βερολῖνο.

Φαίνεται πὼς τὰ πράγματα θὰ γίνουν σοβαρὰ τὶς ἑπόμενες μέρες. Πρέπει νὰ προετοιμασθοῦμε, ἂν γίνει ἀνάγκη νἀλλάξωμε τὶς κατοικίες μας. Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ ἀργὰ τὸ βράδυ στὸ στάδιο τοῦ Γκρούνεβαλντ πρὸ 120 χιλιάδων πλήθους. Ἡ μεγαλυτέρα συνέλευσις ποὺ ἔκαμε ὡς τώρα τὸ κόμμα μας στὴν ὕπαιθρο. Τὸν ὑποδέχονται μὲ ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ. Κατόπιν μιὰ μακρὰ συνομιλία. Ὁ Φύρερ εἶναι γεμάτος ὑποψία γιὰ αὐτὴ τὴ Κυβέρ-

νηση. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ ἔχωμεν τὴν προσοχὴν ὡς ὁδηγό μας ἀστέρι.

28 Ἰουλίου 1932.

Ὁ τελευταῖος ἀγὼν εἶναι ἐναντίον τοῦ ψεύδους. Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ χάσω τὴ ψυχραιμία. Ὅταν ἦτο ἔξυπνη ἡ Κυβέρνησις θὰ μάκρυνε αὐτὸν τὸν ἀγῶνα ἀκόμη 4 ἑβδομάδες καὶ ὅλα θὰ τελείωναν ἀπὸ κούρασι. Στόλπ καὶ Κόλμπεργ. Θαλάσσιος ἀέρας! Τὸ πρωῒ θὰ κάθηνται κάτω στὴν ἀκρογιαλιὰ οἱ παραθερίζοντες. Εὐτυχισμένοι ἄνθρωποι! Διαβάζουν στὴν ἐφημερίδα των τί γίνεται στὸν κόσμο. Ἡμεῖς φεύγομεν σὰν φρενιασμένοι κάτω ἀπὸ ραγδαία βροχὴ μέσα στὴ νύκτα πίσω στὸ Βερολῖνο. Ἐκεῖ φωνάζουν οἱ κόκκινές μας διαφημίσεις κολλημένες ἐπάνω στὶς προπαγανδιστικὲς στῆλες. Ὁ ἐθνικοσοσιαλισμὸς ἔχει τὴν πρώτη θέσι. Δύσκολα πράγματα. Τὰ Τάγματα Ἐφόδου εἶναι ἕτοιμα γιὰ συναγερμό. Ὁ Μπρὰχτ ἐξέδωσε μιὰ δριμεῖα, ἐμπιστευτικὴ διαταγὴ διὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ ραδιοφώνου στὴν ἀστυνομία. Ἔτσι ἀρχίζει.

Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν στέκει στὸ ὕψος του. Ἡ δουλειά μου σὰν νὰ ποῦμε τέλειωσε. Τώρα τρέχει ἡ μηχανὴ μόνη της.

29 Ἰουλίου 1932.

Σὲ λίγο τελειώνει τὸ ζήτημα. Μὰ τελειώνουν μαζὶ καὶ οἱ δυνάμεις μας. Μίλησα στὴ Βαϊσενζέ. Οἱ κόκκινοι κολλοῦν μιὰ πρόστυχη διαφήμισι γιὰ τὸν Φύρερ. Παρουσιάζομαι στὸ γραφεῖο τῆς ἀστυνομίας καὶ διαπιστῶ ὅτι οἱ ἴδιοι ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι ποὺ μᾶς πολεμοῦσαν ἐπὶ ἔτη πολεμοῦν τώρα τὸν κόκκινο κίνδυνο. Κάνω τρομερὴ φασαρία. Ὅμως αὐτοὶ οἱ κόκκινοι φύλακες τοῦ Καπιτωλίου δὲν χαλνοῦν τὴν ἡσυχία τους. Ἕνας κομμουνιστικὸς λόγος λογοκρίνεται ἀκριβῶς αὐτὴ τὴν ὥρα. Εἶναι γιὰ νὰ σκάῃ κανεὶς στὰ γέλια, ὅταν ἀκούει πῶς ὁ κόκκινος ὄχλος κοροϊδεύει τοὺς ἀστυνομικούς.

Τέλος στὴ Σεμενστάν. Ὁ τελευταῖος ἐκλογικὸς λόγος. Ὅ,τι ἠμπορεῖ ἀκόμη νὰ δώσῃ ἡ φωνή μου!

Δὲν ὑπάρχει ὡραιότερο συναίσθημα ἀπὸ τὸ νὰ ξαπλωθῇ κανεὶς ὕστερα ἀπὸ τέτοιον ἐκλογικὸν ἀγῶνα μισοπεθαμένος ἀπὸ

κούρασι στὸ κρεββάτι μὲ τὴν ἰδέα πῶς τὴν ἄλλη μέρα δὲν θὰ οὐρλιάση τὸ ξυπνητῆρι καὶ πῶς ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κοιμηθῆ, ὅσο θέλει.

30 Ἰουλίου 1932.

Τὸ Σάββατο εἶναι τελείως ἐλεύθερο. Φεύγω ὁλομόναχος στὴ λίμνην Τόϊπιτζ, κάθημαι ἐκεῖ πάνω σὲ μιὰ ξαπλωτοῦρα ὁλόκληρο τὸ ἀπόγευμα βυθισμένος στὶς σκέψεις μου καὶ ξεκουράζομαι. Εἶναι σὰν μιὰ θεία ἀπολύτρωσις.

Ὅταν γύρισα τὸ βράδυ, τρέμει ὁλόκληρη ἡ πόλις ἀπὸ τὸν τελευταῖο ἐκλογικὸ πυρετό. Αὔριο θὰ ἐκδοθῆ ἡ ἀπόφασις.

Μιὰ συνομωσία στὴ Νυρεμβέργη ἐναντίον τοῦ Φύρερ δὲν ἐπέτυχε. Ἔμεινε τελείως γερός.

31 Ἰουλίου 1932.

Πρῶτα θὰ ψηφίσω κι' ἔπειτα θὰ φύγω ἀμέσως στὸ Μόναχο.

Τὸ βράδυ καθήμεθα στὸ «Φαιὸ Σπίτι». Κυριαρχεῖ ἀπερίγραπτος φασαρία. Ἀποτέλεσμα: 230 βουλευτικαὶ ἐντολαί. Στὸ Βερολῖνο χάσαμε ἀπὸ τὰ ψέμματα ποῦ δημιούργησαν ἐναντίον μας οἱ κόκκινοι. Ἀποτέλεσμα: Πρέπει νὰ πάρωμεν τὴν ἀρχή. Ἀπὸ τὴν τελευταία προεδρικὴ ἐκλογὴ κερδίσαμε κάπως σὲ ψήφους. Μὲ τὴν πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἄξιο θαυμασμοῦ. Ὅμως στὴν ὥρα αὐτὴ δὲν ἠμποροῦμε νὰ πάρωμε καμμιὰ ἀπόφασι. Ἡ ἀπόφασις ἐναπόκειται στὸν Φύρερ καὶ γι' αὐτὸ ἔχομεν ἀκόμη καιρό. Κανένα ἄλλο στοχασμὸ δὲν ἔχω στὸ κεφάλι μου. Μόνον ὅτι ὁ ἀγῶνας τῶν ἐκλογῶν ἐτελείωσε. Τώρα πρέπει νὰ ξεκουρασθοῦμε μερικὲς ἡμέρες καὶ νὰ ἡσυχάσωμεν. Γενικῶς νὰ γίνωμε πάλι ἄνθρωποι.

Ἡ κατάστασις εἶναι τέτοια ποὺ μὲ κοινοβουλευτικὸ δρόμο μόνο τὸ Κέντρο ἠμποροῦμε κάπως νὰ ὑποφέρωμεν. Αὐτὸ τὸ κόμμα θὰ ἦτο τὸ γλωσσίδι στὴ ζυγαριά. Θὰ μᾶς περνοῦσαν χειροπέδες καὶ θὰ προσπαθοῦσαν νὰ μᾶς ἡμερώσουν. Πρέπει νἄχωμε λοιπὸν τὰ μάτια μας ἀνοικτὰ ὅπως τὰ κυνηγετικὰ σκυλιά. Νὰ μὴ ἔχωμεν ἐμπιστοσύνη σὲ κανένα παρὰ μόνο στὴ δική μας δύναμι. Εὔκολα δὲν θὰ τὴν ἔχωμεν.

Ὅμως εἴμεθα οἱ ἴδιοι ἐπὶ τόπου. Καὶ ἠμποροῦμεν ἀκόμη νὰ διαπραγματευθοῦμε.

Ὁ Φύρερ ἔχει τὸν λόγο.

1 Αὐγούστου 1932.

Στὸ Κένιξμπεργκ μιὰ ἡμέρα πρὸ τῶν ἐκλογῶν ἐπετέθησαν κόκκινοι ἐναντίον ἑνὸς ἀνδρὸς τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Ἕνας κομμουνιστὴς τοῦ ἔκοψε τὸ λαιμὸ μὲ τὸ ξυράφι μέσα στὸ δρόμο ἡμέρα μεσημέρι. Ὁ ἄνδρας τοῦ τάγματος ἐφόδου ἀπέθανε ἀμέσως.

Μιὰ ἡμέρα κατόπιν ἐκπυρσοκροτοῦν στὸ Κένιξμπεργκ οἱ μπόμπες καὶ ἀντηχοῦν τὰ πιστόλια. Δυὸ ἀρχηγοὶ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος σκοτώνονται μέσα στὸ δρόμο· αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο μέσο γιὰ νὰ φέρῃ κανεὶς τοὺς κόκκινους σὲ συναίσθησι. Ὅλα τὰ ἄλλα δὲν τοὺς κάνουν ἐντύπωσι. Θὰ δοῦμε πολλὲς τέτοιες περιπτώσεις τώρα καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Οἱ ἀστικοὶ λαγοὶ δὲν ἠμποροῦν φυσικὰ νὰ τὸ καταλάβουν. Θὰ ἀποκτήσουν λογικό, ὅταν ὁ μπολσεβικισμὸς τοὺς βάλῃ τὸν κόκκινο πετεινὸ πάνω στὴ στέγη τους.

Τὸ ἐκλογικὸ ἀποτέλεσμα στὸ Βερολῖνο εἶναι καλύτερο, ἀπὸ ὅ,τι περίμενα. Ἔχομεν μόνο 11.000 ψήφους ἀπώλεια, συγχρόνως 100.000 ψήφων ἕνεκα τῆς ἐποχῆς ταξειδίων ἐψήφισαν ἀλλοῦ, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὰ σταλέντα ἐκλογικὰ δελτία. Ἀπὸ ἀπόψεως λοιπὸν πρακτικῆς εἶναι καλύτερα μάλιστα μὲ ὅλα τὰ ψεύδη τῶν ἀντιπάλων.

Ἡ διεύθυνσις τῆς Προπαγάνδας τοῦ Ράϊχ στὸ Μόναχο κλείει τὰς ἐργασίας τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Ὅλα εἶναι ἐν τάξει. Οἱ περισσότεροι πρέπει νὰ πάρουν ἄδεια, γιατὶ εἶναι τελείως κουρασμένοι.

Τὸ βράδυ πᾶμε στοὺς «Μαϊστερσίγγερ». Εἶναι μιὰ θαυμασία κλεισμένη παράστασις. Ὁ γίγας Βάγκνερ στέκει στὸ ὕψος πάνω ἀπὸ κάθε μοντέρνο ἀνίδεο, ποὺ μιὰ παραβολὴ φαίνεται προσβλητική. Στὸ μεγάλο χορικὸ «ξυπνήσατε!» ἀνατριχιάζει κανείς. Θὰ ἔρθη σύντομα ἡ ἐποχὴ τοῦ ξυπνήματος καὶ στὴ Γερμανία.

Πρέπει τώρα νὰ πάρωμε τὴ δύναμιν. Μικρὰ ἀναπνοή, γιὰ νὰ καθορίσωμε τελείως τὴ θέσιν μας, ἔπειτα ὅμως τὸ σύνθημα! Νὰ κυβερνήσωμε καὶ νὰ δείξωμεν τὰς δυνάμεις μας.

Συγχρόνως δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα πολὺ ὀλιγαρκεῖς στὶς ἀπαιτήσεις μας!

Ἡ δριμεῖα ἀντιπολίτευσις ἢ τὴν δύναμιν. Ἡ ἀνοχὴ σκοτώνει. Τὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα εἶναι ἕνα παράδειγμα ποὺ μᾶς νουθετεῖ.

Στὸ Βερολῖνο εἶναι ὅλα ἐν τάξει.

2 Αὐγούστου 1932.

Μὲ ραγδαία βροχὴ στὴ Τέγκερνζε! Ὁ Φύρερ εἶναι ἤδη ἐκεῖ. Στέκει πρὸ μεγάλων ἀποφάσεων. Νομίμως; Μὲ τὸ Κέντρον; Ἀκατανόητο! Ὁ Βερολινέζικος τύπος ἀσκεῖται εἰς τὴν λύσιν αἰνιγμάτων, ὅμως ψάχνει τελείως στὰ σκοτεινά.

Ὁ Φύρερ σκέπτεται μαζί μας, δὲν φτάνει ὅμως σὲ κανένα τελειωτικὸ ἀποτέλεσμα. Ἡ κατάστασις πρέπει πρῶτα νὰ ὡριμάση τελείως. Κάνει κανεὶς καλὰ ἀπὸ πρὶν νὰ παραδεχθῆ, ὅτι ἡ ἀντίπαλος πλευρὰ δὲν θέλει νὰ μᾶς ἀφίση νὰ πλησιάσωμε. Λοιπὸν προσοχή!

Μόλα ταῦτα πρέπει καὶ τὸ κόμμα νὰ μὴν ὀπισθοχωρήση πρὸ βαρειῶν ἀποφάσεων. Κάτι πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ γίνη.

Στὸ Κένιξμπεργκ εἶναι πάλι ἡσυχία. Οἱ καμπάνιες τῆς ἀποδόσεως φαίνεται πὼς εἶχαν ἐπίδρασι κάνω στὴν ἀντίπαλο πλευρά. Ὁ Βερολινέζικος τύπος ἐρεθίζει χωρὶς νὰ λογαριάζει τὴν εὐθύνη, ἐναντίον μας. Ἴσως σὲ λίγο νἄχει λόγο γι' αὐτό.

Πρέπει πρῶτα νὰ ξεκουρασθοῦμε ἀπὸ τὴν κούρασι τῶν ἀγώνων, γιὰ νὰ δυναμώσουν τὰ νεῦρα μας, ὅταν πρόκειται νὰ ἀποφασίσωμεν.

3 Αὐγούστου 1932.

Στὸ «Πρὶντζρεγγέντεν θέατρο παίζεται ὁ «Τριστάν». Αὐτὴ ἡ μουσικὴ εἶναι τόσο ἀνθηρὰ καὶ ἐξαιρετικὰ ὡραία, ποὺ δὲν ἠμπορεῖ νὰ παραβληθῆ μὲ καμμιὰ ἄλλη. Ὁ Βάγκνερ ἀποδεικνύει ἐδῶ τὸ τέλειο δραματικό του δαιμόνιο. Πιέζει αὐτὸ τὸ τεράστιο ἔπος αὐτῆς τῆς τραγωδίας. Οἱ τρεῖς πράξεις ποὺ εἶναι τόσο σύντομες καὶ ἐντυπωτικές, ποὺ καὶ χωρὶς μουσικὴ θὰ ἦσαν ἕνα γνήσιο δραματικὸ ἔργο.

Οἱ σκηνὲς τῆς ὄπερας τοῦ Μονάχου φύλαξαν τὴν καλή των παράδοσι. Τὰ σύνολα τῶν ἠθοποιῶν εἶναι παραδειγματικὰ στὴν σύνθεσι.

4 Αὐγούστου 1932.

Ὡμίλησα λίγο μὲ τὸν Φύρερ. Πρέπει νὰ ταξειδεύσῃ στὸ Βερολῖνο γιὰ νὰ ἀναγγείλῃ στὸν στρατηγὸ Σλάϊχερ τὰς ἀπαιτήσεις του. Δὲν θὰ εἶναι συγχρόνως πολὺ ὀλιγαρκής. Μὲ μικρὸ μέρος τῆς ἀρχῆς δὲν ἠμποροῦμε νὰ εὐχαριστηθοῦμε. Ἂν θὰ δώσῃ τὴν κατεύθυνσι ἡ Βιλελμστράσσε; Ἡ ἀποφασιστικὴ ἐρώτησις.

Ὁ Φύρερ φεύγει γιὰ τὸ Βερολῖνο, ἐνῶ ἡμεῖς ταξειδεύομε πρὶν ἀπὸ αὐτὸν στὸ Μπερχτεσγκάντεν. Μέσα στὴ νύχτα φθάνομε ἐκεῖ. Ἔχομε μόνο μιὰ ἐλπίδα, ὅτι ὁ Φύρερ στὸ Βερολῖνο θἄχῃ τύχη. Ὁλόκληρο τὸ Ἔθνος περιμένει ἕνα σημεῖο ἀπελευθερώσεως.

Ἡ τρομοκρατία στὸ Ράϊχ αὐξάνει ἀκράτητα. Ποῦ θὰ τελειώσῃ, ἂν δὲν θελήσωμεν νὰ ἐπέμβωμεν;

5 Αὐγούστου 1932.

Ἡ Κένιξβε κεῖται σὲ λαμπερὸ ἡλιόφωτο. Ὅταν τὸ ἀπόγευμα περνοῦν ἀπὸ πάνω της γκρίζα σύννεφα βροχῆς, βυθίζεται σὲ ἀτελείωτη μελαγχολία.

Ἀπὸ τὸ Βερολῖνο ὡς τὴν ὥρα καμμιὰ εἴδησις. Εἶναι καιρὸς ποὺ νὰ συμβῇ κάτι. Τρομοκρατία ἐπὶ τρομοκρατίας. Τὸ Ράϊχ στέκει μπροστὰ σὲ βίαιες ἐκρήξεις.

Μιὰ τελειωτικὴ ἀπόφασις εἶναι ἀναγκαία. Μισὲς λύσεις δὲν ἔχουν πιὰ σημασία. Νέοι ἄνδρες, νέες ἰδέες, νέα κατεύθυνσις. Καὶ ἔπειτα χωρὶς νὰ ληφθῇ τίποτα ὑπ' ὄψιν, πρέπει νὰ τινάξωμε στὴν ἄκρα τὴν ἀντίδρασι.

Αὐτὸ εἶναι μετὰ τὴν κατάρριψι τοῦ μαρξισμοῦ, τὸ κυριώτερο.

6 Αὐγούστου 1932.

Στὸ Ὀμπερσαλτζμπὲρκ στὸ σπίτι τοῦ Φύρερ. Τὰ μακρυνὰ βουνὰ κεῖνται κάτω ἀπὸ ἕναν ἥλιο, ποὺ εἶναι διαυγὴς σὰν γυαλί.

Εἴμεθα στὸ Σάλτζμπουργ καὶ χαρήκαμε πάλι τὴν ὡραιότητα τῆς πόλεως αὐτῆς σὲ στὺλ μπαρόκ. Ἐδῶ γεννήθηκε ὁ Μότζαρτ. Αὐτὸ εἶναι τόσο ταιριασμένο μὲ τὸ περιβάλλον.

Ὁ Φύρερ διηγεῖται γιὰ τὶς διαπραγματεύσεις του στὸ Βερολῖνο! Ἂν πιστέψωμε τὴν ἀντίπαλο μερίδα, πρόκειται νὰ

ἐκδοθῆ σὲ μιὰ ἑβδομάδα ἡ ἀπόφασις. Ὁ Φύρερ ἐπιμένει νὰ πάρη τὴν ἀρχὴ ὡς καγγελάριος καὶ ἐπίσης γιὰ τὸ κόμμα του τὴν θέσι τοῦ πρωσσικοῦ πρωθυπουργοῦ. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ Ράϊχ καὶ τῆς Πρωσσίας, ἕνα ἱδρυόμενο λαϊκῆς μορφώσεως καὶ προπαγάνδας ὑπουργεῖο, ἀγροτικὴ οἰκονομία καὶ ἀεροπορία πρέπει νὰ μᾶς δοθοῦν. Ἐπίσης καὶ ἡ Δικαιοσύνη. Μιὰ Κυβέρνησις ἀπὸ ἄνδρας. Ὅταν ἡ Ραϊχστὰγ ἀποκρούει ἕνα νόμο ἐξουσιοδοτήσεως ποῦ ζητεῖ ὁ Φύρερ, τότε δὲν θὰ τὴν λογαριάζη. Ὅταν πάρωμε τὴν ἀρχή, δὲν θὰ τὴν παραδώσωμε ποτὲ σὲ ἄλλους παρὰ μόνο σὰν μᾶς βγάλουν ὡς πτώματα ἀπὸ τὰς θέσεις μας. Ἔτσι φαίνεται πῶς θὰ εἶναι μιὰ λύσις. Ἔτσι ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐργασθῆ τελείως. Θὰ ἐργασθοῦμε μὲ δύναμι γιὰ νὰ διορθώσωμε τὴν φοβερὰ κληρονομία τὴν ὁποίαν θὰ ἀναλάβωμε. Μόνο θυμὸ ἠμπορεῖ νὰ προκαλῆ τὸ γεγονὸς πῶς στεκόμεθα τώρα μπροστὰ στὶς πόρτες τῆς ἀρχῆς. Καλὸ εἶναι νὰ προσέχωμε τὴν περαιτέρω ἐξέλιξι μὲ σκεπτικισμό.

8 Αὐγούστου 1932.

Βρισκόμεθα πάνω στὰ βουνά, μερικὲς ἑκατοντάδες μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ Μπερχτεσγκάντεν, ἀφήνομε νὰ μᾶς ψήση ὁ ἥλιος ἡσυχάζοντας ἀπὸ τὶς περιπέτειες καὶ κούρασι τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Εἶναι ἐκπληκτικὸ πόσο γρήγορα ἀναλαμβάνει ὁ Φύρερ ἀπὸ τὴν κούρασι. Ἔχει ἀκατάβλητο ζωϊκὴ δύναμι, νεῦρα ἀτσαλένια. Εἶναι πλασμένος γιὰ κάθε δύσκολη περίπτωσι καὶ καμμιὰ κρίσις δὲν θὰ τὸν καταβάλη.

Τηλεφώνημα στὸ Βερολῖνο. Ἐκεῖ γίνονται συζητήσεις ἐπὶ συζητήσεων. Πρὸ πάντων καὶ στὸ δικό μας κόμμα καὶ στὰ τάγματα ἐφόδου. Ἕνας ἀπεσταλμένος μας ἔρχεται φέροντάς μας περισσότερες εἰδήσεις. Ὁλόκληρο τὸ κόμμα περιμένει νὰ πάρη τὴν ἀρχή. Τὰ τάγματα ἐφόδου ἀφήνουν τὴν ἐργασία των καὶ ἑτοιμάζονται. Οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν ὑπηρεσιῶν ἑτοιμάζονται ἐπίσης γιὰ τὴ μεγάλη στιγμή. Ὅταν ἔρθη θὰ εἶναι ὅλα ἐν τάξει. Ὅταν ὅμως δὲν γίνει τίποτα, θὰ μᾶς ἔλθη φοβερὸ κτύπημα.

Σκεπτόμεθα μὲ τὸν Φύρερ ὡς τὸ πρωΐ. Τὰ προβλήματα τῆς ἀναλήψεως τῆς ἀρχῆς μᾶς ἀπασχολοῦν. Πρέπει τώρα νὰ εἴμεθα ἔξυπνοι σὰν φίδια καὶ πονηροὶ σὰν ἀλεποῦδες. Μιὰ φορὰ ἠμπο-

ρεῖ κανεὶς νὰ βάλῃ ὁλόκληρη τὴν περιουσία του πάνω σ' ἕνα χαρτί, πρέπει ὅμως μὲ μεγάλη προσοχὴ νὰ τὸ παίξῃ. Συζητοῦμεν ἐπίσης ἕνα νέο σχέδιο τῆς λαϊκῆς μορφώσεως. Τὸ ζήτημα εἶναι ὅλα τὰ πνευματικὰ μέσα ἐπιδράσεως πάνω στὸ Ἔθνος νὰ ἑνωθοῦν καὶ νὰ τεθοῦν κάτω ἀπὸ ἕνα δυνατὸ χέρι. Ἡ προπαγάνδα πρέπει νὰ ἐξελιχθῇ σὲ μιὰ πολιτειακὴ Τέχνη. Μιὰ Κυβέρνησις ποῦ βγαίνει ἀπὸ τὸ λαό, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἀνέχεται ἕναν μεσίτη μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ λαοῦ. Πρέπει νὰ εἶναι πάντα ὁ πρῶτος τοῦ λαοῦ ἀντιπρόσωπος.

Αὐτὸ εἶναι μιὰ δουλειὰ γιὰ μένα. Ἕνα κολοσσιαῖο ἐπίπεδο, πρὸς τὸ παρὸν δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ὁρίσῃ τὰ ὅριά του. Αὐτὸ εἶναι ἕνα πρόβλημα ὁλοκλήρου ζωῆς, ποῦ ἔχει ἀνάγκη, γιὰ νὰ λυθῇ, μεγάλης πνευματικῆς δυνάμεως καὶ νέας τεχνικῆς μορφώσεως. Κι' ἐδῶ δείχνει ὁ Φύρερ καθαροὺς καὶ νέους δρόμους. Καταλαβαίνει πρὸ πάντων τὸ οὐσιῶδες καὶ τὸ θεμελιῶδες. Εἶναι ὁ ἀριστοτέχνης τῆς ἁπλοποιήσεως. Τὰ πιὸ πολύπλοκα προβλήματα τοῦ παρουσιάζονται μὲ πρωτόγονη ἁπλότητα. Ἐπίσης ξέρει νὰ μεταδίδῃ τὴν διαύγεια τῆς σκέψεώς του καὶ τῆς παρατηρητικότητός του καὶ στοὺς συνεργάτας του.

Εἶναι πρωῒ πιά, ὅταν χωριζόμεθα. Ἡ σπουδαιότερη ἀπόφασι τοῦ Φύρερ εἶναι νὰ μένουν ὅλοι οἱ σύντροφοι τοῦ κόμματος ποῦ θὰ τεθοῦν στὴν ὑπηρεσία τοῦ Κράτους μὲ τὰ γραφεῖα των ἠνωμένοι μεταξύ των. Αὐτὸς ὁ ἴδιος φυσικὰ κρατεῖ τὴ γενικὴ ἀρχηγία τοῦ κόμματος στὰ χέρια του. Μ' αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἡ κατ' οὐσίαν ὁμοιότης Κράτους καὶ κόμματος. Κράτος καὶ κόμμα πρέπει νὰ συγχωνευθοῦν καὶ νὰ σχηματίσουν ἕνα Τρίτο τὸ ὁποῖο πρὸ παντὸς περικλείει τὸ περιεχόμενον τῆς ὑπάρξεώς μας.

9 Αὐγούστου 1932.

Ὁ Στράσσερ, Φρὶκ καὶ Φοὺνκ ἐπεσκέφθησαν τὸν Φύρερ. Ξέρουν περὶ τίνος πρόκειται. Μετὰ τὸ πέρασμα ὅμως μιᾶς νύκτας, παρουσιάζεται σ' ὁλόκληρο τὸν κύκλο ἡ ὑποψία καὶ ὁ σκεπτικισμός. Ἰδιαιτέρως ὁ Φύρερ εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἡ ἐξέλιξις θὰ ἔχῃ πολλὰς δυσκολίας. Πρέπει νὰ χαιρόμεθα μόνον ὅταν ἔχομεν στὰ χέρια μας τὴν ἀρχή.

Συνεζήτησα μὲ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ Ἐπιτελείου Ρὲμ διεξοδικῶς

στὸ Βερολῖνο. Πρέπει νὰ συμβῆ κάτι γιὰ νὰ σταματήση ἡ δλοένα αὐξανομένη τρομοκρατία τοῦ μαρξισμοῦ. Ἂν δὲν ἐκφοβίσωμεν λίγο τὸν ἐχθρὸ θὰ μᾶς σπρώξη στὴ θέσι ἀμύνης ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἠμπορέσωμε νὰ ξεφύγωμεν. Ὁ ἀρχηγός τοῦ Ἐπιτελείου βρίσκει πάντα διέξοδο ὅταν βρεθοῦμε σὲ δυσκολίες.

Τηλεφώνημα ἀπὸ τὸ Βερολῖνο: μιὰ νέα ἀναγκαστικὴ διάταξις κατὰ τὴν ὁποία τίθεται εἰς ἐνέργεια ὁ στρατιωτικὸς νόμος. Πολιτικὸς φόνος θὰ τιμωρῆται μὲ θάνατο. Γιὰ ἄλλα πολιτικὰ ἐγκλήματα καὶ πλημμελήματα ὁρίζονται βαρειὲς φυλακίσεις. Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀναγκαστικὴ διάταξις ποῦ ἠμπορεῖ νὰ ἐφεύρη μόνον μιὰ ἀστικὴ Κυβέρνησις. Μὲ τὰς ἀρχάς μας καὶ τὰ δικαστήρια θὰ πᾶνε οἱ δικοί μας στὴν λαιμητόμο καὶ οἱ κομμουνισταὶ θὰ μένουν ἀτιμώρητοι.

Στὸ Βερολῖνο αὐξάνει ἡ νευρικότης. Λείπει τὸ χέρι ποὺ νὰ κυβερνᾶ ἀσφαλῶς. Εἶναι καιρὸς νὰ πάρη μιὰ νέα Κυβέρνησις τὸ τιμόνι.

10 Αὐγούστου 1932.

Ἡ Κυβέρνησις εἶναι κουρασμένη ἀπ' τὸν ἀγῶνα. Αἱ ἀποφάσεις της διαπνέονται ἀπὸ ὑποταγὴ ἑρπετοῦ. Τὰ Τάγματα Ἐφόδου στέκουν ἕτοιμα μὲ τὸ ὅπλο παρὰ πόδας. Ἡ Βιλελμστράσσε εἶναι γι' αὐτὸ πολὺ νευρική, μὰ αὐτὸ εἶναι φυσικὰ ὁ σκοπός μας. Θὰ ὑποχωρήση κάτω ἀπὸ τὴν πίεσι. Ἐν τῷ μεταξὺ ξεκουράζομεν λίγο τὰ νεῦρα μας, θὰ τὰ χρειασθοῦμε, σὰν ἀρχίσει πάλι ὁ χορός. Ὁ Τύπος ψεύδεται σὲ ἀδιάντροπο βαθμό. Φλυαρεῖ γιὰ ἀντιθέσεις μέσα στὸ κόμμα καὶ σοβαρὲς ἔριδες ποὺ ὑπάρχουν μεταξὺ τοῦ Φύρερ καὶ τῶν ὑπαρχηγῶν. Γελοῦμε ἀπὸ τὴν καρδιά μας γιὰ αὐτὰ ὅλα. Ὁ Φύρερ ἐκδίδει μιὰ δριμεῖα διάψευσι, ποὺ φέρνει ξαφνικὸ τέλος σ' αὐτὴ τὴν συκοφαντικὴ ἐκστρατεία.

Πάνω ἀπὸ τὸ Ὀμπερσαλτζμπὲρκ βασιλεύει ἕνα θαυμάσιο βράδυ. Σὰν φωτεινὴ βροχὴ πέφτουν οἱ διάττοντες ἀστέρες ἀπ' τὸν οὐρανό.

Τηλεφώνημα ἀπὸ τὸ Βερολῖνο, ἀπὸ ἕναν μεσάζοντα τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ Βιλελμστράσσε πῆρε πάλι ἄλλη ἀπόφασι καὶ θέλει νἀρχίση τὰ παζαρέματα. Ὁ Φύρερ τὴν ἀποκρούει. Δὲ ἠμπο-

ρεῖ νὰ γίνῃ πιὰ λόγος γιὰ ὑποχώρησι. Λογαριάζουν πῶς τώρα τὸ Κόμμα θὰ κουράστηκε.

Ὅλο καὶ πιὸ πολλὰ τάγματα ἐφόδου συναθροίζονται κοντὰ στὸ Βερολῖνο. Αὐτὸ τὸ θέαμα ἐκτελεῖται μὲ ὑποβλητικὴ ἀκρίβεια καὶ πειθαρχία.

Στὴ Βιλελμστράσσε ἐκδίδεται σήμερα ἡ ἀπόφασις. Μεταξὺ ἀντιπολιτεύσεως καὶ ἀρχῆς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει μόνο ἕνας δρόμος ὑπάρχει : Ἡ μιὰ ὁλοκληρωτικὴ λύσις ἢ καμμιὰ λύσις.

11 Αὐγούστου 1932.

Φεύγομεν ἀπὸ τὸ Ὀμπερσαλτζμπέργκ. Ὁ ἀποχαιρετισμὸς ἀπὸ τὶς ὡραῖες ἡμέρες, ἀπὸ τὸν ἥλιο μᾶς εἶναι δύσκολος. Ὁ Φύρερ ἔρχεται μαζὶ στὸ Βερολῖνο. Μιὰ τρομερὴ ζέστη, ποὺ καταστρέφει τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴν εὐχαρίστησι τοῦ ὡραίου τοπείου.

Στὸ Πρὶν στὴ Κίμζε κάνομεν ἀκόμη ἕνα μικρὸ συμβούλιο.

Μιὰ σειρὰ ἀπὸ διευθύνοντας συντρόφους τοῦ κόμματος ἦλθαν ἐκεῖ καὶ ὁ Φύρερ συζητεῖ μὲ ὅλους ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴν πολιτικὴ κατάστασι. Αἱ ἀντιδράσεις ἀπὸ τὴν ἀντίπαλο πλευρὰ ὅλο καὶ αὐξάνουν. Δὲν θέλουν νὰ γίνῃ ὁ Φύρερ καγγελάριος, ὅμως αὐτὸ εἶναι μιὰ conditio sine qua non. Μᾶς μένει τότε μόνον ἡ ἀπειλὴ μὲ τὸ Κέντρο. Ὅταν δὲν μᾶς δίνεται ἡ δυνατότης νὰ λογαριασθοῦμε μὲ τὸν μαρξισμό, εἶναι γιὰ μᾶς ἡ κατάληψις τῆς ἀρχῆς τελείως χωρὶς σκοπό. Μιὰ πονηρὴ σκέψις πῶς θὰ ἠμποροῦσε ὁ Φύρερ νὰ χάσῃ τὴ ψυχραιμία του εἶναι ἀνόητη, γιατὶ αὐτὸς εἶναι γεμάτος ὑγεία καὶ δύναμι. Ὅλοι οἱ ὑπαρχηγοὶ εἶναι τελείως σύμφωνοι στὰ ζητήματα τῆς τακτικῆς καὶ τῆς οὐσίας. Ὁ Φύρερ ἀποφασίζει νὰ ταξειδεύσῃ στὸ Βερολῖνο, ὅμως νὰ μὴν ἀναφαίνεται ἐκεῖ συχνά.

Στὴ καφτερὴ ζέστη τοῦ μεσημεριοῦ τραβοῦμε κατὰ τὸ Μόναχο. Στὸ σπίτι τοῦ Φύρερ ξεκουραζόμεθα λίγο. Κι' ἔπειτα μὲ τὸ νυκτερινὸ τραῖνο γιὰ τὸ Βερολῖνο. Ὁ Φύρερ ἔρχεται κατόπιν μὲ τὸ αὐτοκίνητο.

12 Αὐγούστου 1932.

Στὸ Βερολῖνο ἡ κατάστασις εἶναι ἥσυχη. Τὰ τάγματα ἐφόδου βρίσκονται στοὺς στρατῶνες των. Ὅλα ὡς τὰ τώρα ἔγιναν χωρὶς προστριβάς. Οἱ ἄνδρες θέλουν νὰ βαδίσουν.

Δίδω όδηγίας στὴν σύνταξιν καὶ στοὺς πολιτικοὺς διευθυντὰς ὑπηρεσιῶν. Ἡ Βιλελμστράσσε μιὰ θέλει καὶ μιὰ δὲν θέλει. Κρύβεται πίσω ἀπὸ σαθρὰς ὑπεκφυγάς. Θέλει, νὰ ἔλθη ὁ Φύρερ στὸ Βερολῖνο, μὰ δὲν ξέρει τὶ νὰ κάνη κατόπιν. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου ἦτο στοῦ Σλάϊχερ καὶ Πάπεν, βολιδοσκόπησε ἐκεῖ καὶ μοῦ δίνει ἔκθεσι γιὰ τὸν Φύρερ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ προσανατολίσω μετὰ τὸν ἐρχομό του. Καθένας βεβαιώνει ὅτι ὁ ἴδιος θέλει καὶ ὅτι οἱ ἄλλοι ἀρνοῦνται. Οἱ γερμανο-εθνικοὶ ἐξασκοῦνται στὴν πανουργία. Δηλώνομε πὼς δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνεται οὔτε λόγος συμμετοχῆς τοῦ Φύρερ σὲ Κυβέρνησι κατ' ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου τοῦ Ράϊχ. Ἀναφέρουν συγχρόνως ὅτι ὁ Φύρερ ὑποσχέθηκε νὰ ἀνεχθῆ τὴν Κυβέρνησι Πάπεν.

Ὁ Φύρερ εὑρίσκεται μπροστὰ σὲ βαρειὲς ἀποφάσεις. Χωρὶς πιστοποιητικὸ ἀπολύτου πληρεξουσιότητος δὲν ἠμπορεῖ νὰ κυριαρχήση τῆς καταστάσεως. Ἂν δὲν τοῦ δώσουν αὐτὴ τὴν πληρεξουσιότητα, πρέπει νὰ μὴ δεχθῆ, ὅταν δὲν δεχθῆ θὰ προκαλέση μιὰ δυνατὴ ψυχικὴ πίεσιν στὸ κόμμα καὶ στὸ κόσμο τῶν ψηφοφόρων. Ὅταν θελήση νὰ πάρη ἀπάνω του αὐτὰς τὰς συνεπείας θὰ ἀποδείξη ὅτι κέκτηται ἀπεριόριστον καὶ ἀμέτρητο θάρρος.

Καὶ συγχρόνως ἔχομεν μόνο ἕνα σίδερο στὴ φωτιά.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου ἔχει θαυμασία φρεσκάδα καὶ ἀκατάβλητη καλὴ διάθεσιν. Σὲ ὅλας τὰς διαπραγματεύσεις του ἀποδεικνύει ὅτι ἔχει περίσκεψι, ἐξυπνάδα, σταθερότητα καὶ δραστηριότητα.

Ἡ Βιλελμστράσσε εὑρίσκεται στὴν ἱστορικὰ κρίσιμο στιγμή της. Ὅταν παραβλέψη τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἠμπορεῖ νὰ συμβῆ ἀκαθόριστη δυστυχία.

Φεύγω κατὰ τὸ βράδυ στὸ Καποὺθ ἔξω καὶ περιμένω ἐκεῖ τὸν Φύρερ. Στὸ σκότος στὶς 10 ἡ ὥρα φθάνει. Κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ξέρη ὅτι βρίσκεται στὸ δρόμο πρὸς τὸ Βερολῖνο. Τοῦ δίνω ἔκθεσι γιὰ ὅλας τὰς συνομιλίας καὶ διαπραγματεύσεις. Ἀποφασίζει τὸν ἀγῶνα. Γιαὐτὸν ὑπάρχει μόνο ἢ τὴν ἀρχὴ ἢ ἐναντίον τῆς ἀρχῆς.

Μὲ μεγάλα βήματα βηματίζει ὁλόκληρο τὸ βράδυ στὸ δωμάτιο καὶ ἔξω στὴν ταράτσα πάνω-κάτω. Σίγουρα σκέπτεται καὶ

ἐργάζεται ἐσωτερικά. Ἡ ἀπόφασις ποῦ πρόκειται νὰ ληφθῆ αὔριο, ἔχει κολοσσιαῖα σημασίαν. Τὴν ἀπόφασι αὐτὴν ἐξετάζει ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα πολὺ ὡρίμως.

Ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψί του στὸν πρόεδρο τοῦ Κράτους ἐξαρτᾶται ἡ περαιτέρω ἐξέλιξις. Ἐκεῖ θὰ βγῆ ἡ ἀπόφασις. Εἶναι ἄραγε ὁ καρπὸς μιᾶς δεκαετοῦς ἐργασίας τώρα πιὰ ὥριμος; Κανένας ἀπὸ μᾶς δὲν τολμᾶ νὰ τὸ πιστεύση. Ὅλα πρέπει νὰ τὰ περιμένη κανείς.

Ἄς γίνει, ὅ,τι θέλει. Τώρα πρέπει νὰ περιμένωμε μὲ ἡσυχία. Ἀκοῦμε μουσικὴ καὶ θυμούμεθα παληὰ γεγονότα. Ἀργὰ τὴν νύχτα χωριζόμεθα. Ὁ Φύρερ μένει στὸ Καποὺθ τὴ νύκτα καὶ θέλει αὔριο νὰ φύγη μὲ τὸν ἐπιτελάρχην γιὰ τὸ Βερολῖνο.

Ποιὸς ξέρει ἂν ἡ τύχη θὰ μᾶς δώση τώρα τὴν εὐλογία της!

13 Αὐγούστου 1932.

Τὸ μεσημέρι ὁ Φύρερ εἶναι στὸ Σλάϊχερ καὶ στὸν Πάπεν. Θέλουν νὰ τὸν καταφέρουν νὰ πάρη τὴ θέσι τοῦ ὑποκαγγελαρίου. Ὑπάρχει λοιπὸν ἡ πρόθεσις νὰ διαφθείρουν αὐτὸν καὶ τὸ κόμμα. Οὔτε καὶ νὰ τὸ σκεφθοῦμε. Ἂν τὸ παραδεχθῆ ὁ Φύρερ εἶναι χαμένος. Οὔτε λόγος νὰ γίνεται. Χωρὶς ἀντιρρήσεις ἀποκρούει τὴν πρότασιν αὐτή. Ὁ Dr. Φρὶκ τὸν ἐνισχύει στὴ γνώμη του. Αὐτὲς οἱ συνεντεύξεις τελείωσαν χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἡ ἀντίπαλος πλευρὰ ἰσχυρίζεται ὅτι θέλει νὰ ἀφήση τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως στὸν πρόεδρον τοῦ Ραϊχ.

Τὸ μεσημέρι καθήμεθα στὸ σπίτι στὴν πλατεῖα Ράϊχσκάντζλερ καὶ περιμένομε πῶς θὰ ἐξελιχθοῦν τὰ γεγονότα: Ὁ Φύρερ εἶναι δυνατὸς καὶ ἀποφασιστικός. Ἂς συμβῆ ὅ,τι θέλει. Τὸ ζήτημα εἶναι νὰ μένωμε γεροὶ στὸν χαρακτῆρα.

Στὶς 3 ἡ ὥρα τὸ ἀπογευμα τηλεφωνεῖ ὁ γενικὸς γραμματεὺς Πλὰνκ ἀπὸ τὴν καγγελαρία. Ἐρώτησις: «Ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις; Τότε δὲν ἔχει πιὰ κανένα σκοπὸ νὰ ἔλθη ὁ Φύρερ». Ἀπάντησις: «Ὁ κύριος πρόεδρος τοῦ Ράϊχ θέλει πρῶτα νὰ τοῦ μιλήση». Τολμηρὲς ἐλπίδες. Ὁ Φύρερ φεύγει μὲ τὸν Δρ. Φρὶκ καὶ τὸν ἐπιτελάρχη Ρὲμ γιὰ τὴ συνομιλία μὲ τὸν πρόεδρον.

Μιὰ ἀνιαρή, κουραστικὴ ἀναμονή. Σὲ λιγώτερο ἀπὸ μιὰ ὥρα εἶναι πάλι ἐδῶ. Λοιπὸν οἱ ἐλπίδες μας εἰς μάτην.

Δὲν ἀπεδέχθη. Ὁ Πάπεν θὰ μείνῃ καγγελάριος, ὁ Φύρερ πρέπει νὰ εὐχαριστηθῇ ὡς ὑποκαγγελάριος.

Μιὰ λύσις ποῦ δὲν φέρει κανένα ἀποτέλεσμα. Οὔτε λόγος νὰ γίνεται γιὰ παραδοχὴ μιᾶς τέτοιας λύσεως. Δὲν μᾶς μένει λοιπὸν ἄλλο τίποτα ἀπὸ τὸ νὰ τὴν ἀπορρίψωμε. Καὶ ὁ Φύρερ τὸ ἔκαμε ἀμέσως. Εἶναι βέβαιος γιὰ τὰς συνεπείας. Τρομερὸς ἀγὼν θὰ λάβῃ χώραν, ὅμως θὰ κερδίσωμεν.

Ἕνα ὑπηρεσιακὸ ἀνακοινωθὲν περὶ τῆς ἀποφασιστικῆς συνομιλίας ἀνακοινοῖ ἐσφαλμένως ὅτι ὁ Φύρερ ἀπήτησε ὁλόκληρο τὴν Ἀρχή. Πραγματικῶς ἐζήτησε, καὶ μὲ τὸ δίκαιό του, μόνο τὴν θέσι τοῦ καγγελαρίου. Ἐπειδὴ τοῦ τὴν ἠρνήθησαν μένομε πάλιν ὡς ἀντιπολίτευσις.

Γράφω ἀμέσως—ἐνῶ οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν δίνουν μιὰ ἔκθεσι γι' αὐτὴ—ἕνα δριμὺ ἄρθρο εἰς τὸ ὁποῖον τονίζεται πάλιν ἡ ἀπαίτησις νὰ μᾶς δώσουν τὴν ἀρχή.

Στὸ πίσω δωμάτιο συναθροίζονται ὑπὸ τὸν ἐπιτελάρχην οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Προσανατολίζονται ἀπὸ αὐτὸν καὶ τὸν Φύρερ.

Γι' αὐτοὺς εἶναι ἡ κατάστασις πιὸ δύσκολος. Ποιὸς ξέρει ἂν θὰ μπορέσουν νὰ διαφυλάξουν τὰ τάγματά των; Τίποτα ἄλλο δὲν εἶναι δυσκολώτερο ἀπὸ τὸ νὰ πῇ κανεὶς σὲ ἕνα βέβαιο γιὰ τὴν νίκη του τάγμα ὅτι ἡ νίκη τοῦ γλύστρησε ἀπὸ τὰ χέρια.

Ἕνα πικρὸ καθῆκον, ὅμως πρέπει κι' αὐτὸ νὰ λυθῇ. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ ἄλλως. Ἡ ἰδέα πῶς ὁ Φύρερ θὰ γίνῃ καγγελάριος μιᾶς ἀστικῆς Κυβερνήσεως, εἶναι τόσο ἀστεία ποῦ δὲν ἠμπορεῖ οὔτε νὰ σχηματισθῇ. Καλύτερα νὰ ἀγωνισθοῦμε ἀκόμη 10 χρόνια, παρὰ νὰ παραδεχθοῦμε αὐτὴ τὴν πρότασι!

Ὁ Φύρερ εἶναι ἀξιοθαύμαστος μὲ τὴν ἥσυχη του διαύγεια σκέψεως. Στέκει ἄκαμπτος ἐπάνω ἀπὸ κάθε ἀμφιβολία, ἀπὸ κάθε μάταια ἐλπίδα, τολμηρὴ γνώμη καὶ ὑποψία. Ἕνας ἡσυχάζων πόλος! Ἡ πρώτη δυνατότης ἐπιτυχίας ἐξαλείφθηκε!

Ἀγῶνες! Ἡ Βιλελμστράσε θὰ κουρασθῇ μιὰ φορά! Ἕνας Κρόμβελ δὲν παρευρίσκεται σ' αὐτὴ τὴν Κυβέρνησι καὶ στὸ τέλος νικᾶ φυσικὰ πάντα ἡ δύναμις καὶ ἡ ἀντοχὴ ὅλα τὰ ἐμπόδια.

Ὡς τὸ βράδυ πυρετώδης ἐργασία σὲ ὅλα τὰ δωμάτια. Συντάξαμε πρωτόκολα, γράψαμε λόγους καὶ ὑπαγορεύσαμε ἐκκλή-

σεις. Σ' ὅλα τὰ γραφεῖα κτυποῦν οἱ γραφομηχανές. Μιὰ θαυμάσια εἰκόνα ἥσυχης καὶ σκόπιμης ἑνότητος. Τὸ κόμμα εἶναι πιὸ δυνατό, ὅσο ἡ περίστασις δύσκολος. Ἡ Βιλελμστράσε θὰ θαυμάση, πῶς ἠμποροῦμε νὰ ἀντέχωμεν αὐτὴ τὴ δοκιμασία. Σκεπτόμεθα καὶ συζητοῦμε διαφόρους δρόμους δυνατότητος. Πρὸς τὸ παρὸν δὲν ἠμποροῦμε νὰ πάρωμε καμμιὰ γνώμη.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἕνα εἶναι βέβαιο: Αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ πάρῃ πλειοψηφία στὸ Ράϊχσταγ. Αὐτὸ φυσικὰ δὲ θἄτανε τόσο κακό, ἂν ἠμποροῦσε νὰ στηριχθῇ πάνω στὸ λαό. Κι' αὐτὸ ὅμως δὲν συμβαίνει. Μιὰ δικτατορία στηριγμένη στὶς λόγχες τελειώνει στὸ χάος. Αὐτὸ τὸ παιγνίδι μὲ τὴ φωτιὰ ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ φοβερὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ προσπαθεῖ, νὰ μὴ σπάσῃ τὸ σύνδεσμο ὁριστικῶς. Αὐτὸ εἶναι ἴδιο τοῦ χαρακτῆρος του. Μετὰ δυὸ ἢ τρεῖς ὧρες ποῦ πέρασε ἡ πρώτη ἔκπληξις εἶναι ὅλα ἐν τάξει. Ὁ Φύρερ δὲν ἔχασε τελείως τὴν ἡσυχία του. Ἤδη τὸ προηγούμενο βράδυ ἐτόνισε στὸ Καπούθ, ὅτι ἡ κατάστασις δὲν εἶναι ἀκόμη ὥριμος. Εἶχε πάλι δίκηο.

Τὸ βράδυ ἀργὰ φεύγει πίσω ἀπὸ τὸ Βερολῖνο στὸ Σαλτσμπέργκ.

Πρέπει νἄχῃ δυνατὰ νεῦρα γιὰ τὶς ἐρχόμενες ἑβδομάδες. Κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι του στέκονται πυκνὲς ἀνθρώπινες μᾶζες καὶ τὸν ζητωκραυγάζουν. Ἀντηχεῖ ἡ ἀναφώνησις μέσα ἀπὸ τὰ πλήθη «Ἀδόλφε, μὴ ὑποχωρήσῃς!»

Θὰ κατεβάσωμεν μιὰ φορὰ τοὺς ἀντιπάλους ἀπὸ τὰ ἄλογά τους.

Ὁ Ἐπιτελάρχης μένει ἀκόμη σπίτι μας. Ἔχει μεγάλες φροντίδες γιὰ τὰ τάγματα ἐφόδου. Ἔχει νὰ λύσῃ τὴν πιὸ δύσκολη ἀποστολή. Ὅμως ἔχομε τὴ θέλησι νὰ βοηθήσωμεν ὅλοι καὶ ὅπου ὑπάρχει θέλησις, ἠμπορεῖ νὰ βρεθῇ καὶ δρόμος.

Τὰ μεσάνυκτα εἶναι ὅλα τελειωμένα. Ἡ φυσαρία πέρασε. Διαβάζω τὰς ἐπιστολὰς Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου.

14 Αὐγούστου 1932.

Χαϊλιγκενντάμ. Κάτω κεῖται σὲ λαμπερὸ ἡλιόφωτο ἡ πλατειὰ Βαλτικὴ. Θαυμάσια τεμπελιά.

Τὰ γεγονότα τοῦ Βερολίνου ἔρριξαν τὰ κύματά των ὡς ἐδῶ.

Μέσα στοὺς συντρόφους τοῦ Κόμματος κυριαρχεῖ μεγάλη ἀπελπισία. Τὰ τάγματα ἐφόδου εἶναι σὲ κακὴ διάθεσε.

Δὲν θέλω νὰ κατεβῶ ἀπὸ τὸ δωμάτιό μου γιατί ἀμέσως μὲ περικυκλώνουν ἑκατὸν ἐρωτήσεις. Ἐπὶ μιὰ βδομάδα δὲν θέλω ν' ἀκούσω γιὰ πολιτική. Μόνο θέλω ν' ἀναπνεύσω ἥλιο, ἀέρα, φῶς καὶ ἡσυχία.

15 Αὐγούστου 1932.

Στὸ Βερολῖνο εἶναι ὅλα ἥσυχα. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Φύρερ συζητεῖται διαφοροτρόπως. Μίλησα μὲ ἕναν σημαντικὸ ἄνδρα τῆς γερμανικῆς οἰκονομολογίας. Ἔχει τὴν πεποίθησι, ὅτι ἡ Βιλελμστράσε θὰ ὑποχωρήση προτήτερα ἀπὸ ὅ,τι σκεπτόμεθα.

Ἀνόητες φῆμες διατρέχουν τὴ χώρα.

16 Αὐγούστου 1932.

Ὁ Γκράντζοβ ἦτανε στὸν Πάπεν. Δὲν θέλει νὰ διακοπῇ ἡ σύνδεσις μὲ τὸν Φύρερ. Ανησυχεῖται γιὰ τὴν ἐξέλιξι, ποῦ εἶναι γεμάτη ἀπὸ παρεξηγήσεις. Ὁ Γκράντζοβ ἐξεδήλωσε χωρὶς ἐπιφύλαξι τὴ γνώμη. του.

17 Αὐγούστου 1932.

Ταξιδεύομε μὲ μιὰ θαλαμηγὸ στὸ θωρηκτὸ «Σιλεσία» ποῦ εἶναι ἀγκυροβολημένο ἔξω ἀνοιχτά. Μας ὑπεδέχθησαν μὲ ἐνθουσιασμό Πάλι ἐξακριβώνομεν. Τὸ ναυτικὸ εἶναι καὶ μένει στὴ θέσι του. Ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ εἶναι μὲ τὸ μέρος μας εἶναι πολὺ λυπημένοι, ὅτι αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἐπετύχαμεν.

Θαυμάσιο ταξεῖδι τὴ νύκτα. Τὸ φεγγάρι ψήλωσε.

21 Αὐγούστου 1932.

Τέλειωσαν οἱ ὥμορφες μέρες στὸ Χαϊλιγκεντάμ. Φεύγω πάλι στὸ Βερολῖνο μέσα στὴ φασαρία!

22 Αὐγούστου 1932.

Ἡ ὀργάνωσις τῆς περιοχῆς ἐργάζεται πυρετωδῶς. Ὅλα πρέπει νὰ εἶναι ἕτοιμα γιὰ τοὺς δύσκολους ἀγῶνας, ποῦ μᾶς περιμένουν. Σὲ μιὰ ἑβδομάδα εἶναι ὅλα προετοιμασμένα.

Στὸ Μπόϊτεν κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον πολλοὶ ἄνδρες

τῶν ταγμάτων ἐφόδου, γιατὶ ἐσκότωσαν ἕναν πολωνὸ ἀντάρτη. Αὐτὴ ἡ καταδίκη εἶναι τόσο τερατώδης, ποῦ μόλις ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν πιστεύση. Θὰ τολμήση ἡ Κυβέρνησις νὰ διατάξη τὴν ἐκτέλεσιν;

23 Αὐγούστου 1932.

Σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα τρικυμία διαμαρτυριῶν ἐναντίον τῆς καταδίκης στὸ Μπόϊτεν. Ὁ Φύρερ στέλλει στοὺς καταδικασμένους ἕνα χαιρετηστήριο τηλεγράφημα καὶ ἐκδίδει γιὰ ὁλόκληρο τὸ Κόμμα μιὰ δριμεῖα ἔκκλησι ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἐναντίον μας μεθόδων της.

Ἡ διάθεσις εἶναι πάλι σὲ καλὸ σημεῖο.

Γράφω ἕνα καφτερὸ ἄρθρο ὑπὸ τὸ σύνθημα: «Οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἡ αἰτία»!

Ὁ ἑβραϊκὸς τύπος ἀπαντᾶ μὲ λύσσα.

Πληροφοροῦμαι ἀπὸ μεσάζοντας, ὅτι στὸ περιβάλλον τοῦ στρατηγοῦ Σλάϊχερ ἐργάζονται μὲ δριμύτητα ἐναντίον μας. Κατηγορεῖ τὸ Κόμμα δι' ἀθέτησιν ὑποσχέσεων καὶ ἄλλων τερατωδῶν ἰσχυρισμῶν.

Ἡ κατάστασις εἶναι πολὺ σοβαρὰ καὶ θὰ γίνη ἀφόρητος, ὅταν γίνη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Μπόϊτεν. Ἡ ἀπόφασις θὰ ἐκδοθῆ σὲ δέκα ἡμέρες. Ἡ συνέλευσις τῆς Ράϊχσταγ ὅλο καὶ πλησιάζει. Τί θέλει νὰ κάνη ὁ Πάπεν; Μπορεῖ μόνο τὴ λόγχη νὰ καλέση εἰς βοήθειαν. Ὅμως καὶ τὸ πιὸ ὀξὺ ὅπλο στομώνει, ὅταν τὸ μεταχειρίζεται κανεὶς τόσο συχνά.

25 Αὐγούστου 1932.

Τετάρτη:

Παίρνω εἰδήσεις, ὅτι ἡ καταδίκη τοῦ Μπόϊτεν δὲν θὰ ἐκτελεσθῆ, ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ εἶναι διπρόσωπος στὴ γνώμη του. Γενικῶς ἡ κατάστασις εἶναι ἐναντίον μας. Σ' ὅλες μέσα τὶς ραδιουργίες, εἶναι ἀδύνατο νὰ ἰδῆ κανεὶς καθαρά. Τόσο πολλοὶ σέρνουν διάφορα σκοινιὰ ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβη κανεὶς ποιὸ ἀπατᾶ καὶ ποιὸς ἀπατᾶται ἀπ' τὴν ἀντίθετη πλευρά.

Ἡ Βιλελμστράσε δὲν ξέρει πιὰ τί κάνει. Μιὰ καταπίεσις ψυχικὴ κυριαρχεῖ. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ πάρη σταθερὰ μέτρα καὶ ζῆ μόνο περιμένοντας.

Διατρέχουν φῆμαι, ὅτι ὁ Φύρερ θὰ φυλακισθῇ. Αὐτὰ ὅμως εἶναι ἀνοησίαι. Μᾶς δίνουν τὴ συμβουλή, πῶς πρέπει νὰ βάλωμε νερὸ στὸ κρασί μας. Αὐτὸ μοῦ εἶναι κάπως ἀκατανόητον, ἢ θὰ κυβερνήσωμε ἢ κάνωμε ἀντιπολίτευσι. Καὶ μάλιστα μὲ τὰ μέσα ποὺ μεταχειρίζεται πάντα ἡ ἀντιπολίτευσις. Οἱ δεσμοὶ μὲ τὴν Βιλελμστράσε ὑπεκόπησαν.

Ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ παρουσιασθῇ πρὸ τῆς Ράϊσταγ, προτίθεται ὅμως νὰ τὴν διαιρέση ἀμέσως. Πῶς θὰ γίνη αὐτὸ κανεὶς δὲν τὸ ξέρει. Ὅλοι οἱ καλῶς σκεπτόμενοι ξέρουν, ὅτι ὁ ἀγὼν μιᾶς ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἐναντίον μας σημαίνει χάος καὶ πρόοδο τοῦ μπολσεβικισμοῦ.

Ἡ «Angriff» ἀπηγορεύθη ἐπὶ 8 ἡμέρες διὰ τὴν ἐπίθεσίν της ἐναντίον τοῦ κυρίου φὸν Πάπεν.

Ὁ ἀγὼν προχωρεῖ μὲ κέφι.

Ὁ Φύρερ μοῦ παραγγέλει νὰ πάγω στὸ Μπερχτεσγκάντεν.

Πέμπτη:

Μόναχο: Μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὸ Μπερχτεσγκάντεν. Τὸ μεσημέρι εἶμαι ἐκεῖ. Ὁ Φύρερ μὲ περιμένει. Φέρνω πολλὰ νέα. Ὁ Φύρερ εἶναι γεμάτος ἀπὸ μιὰ ἀφάνταστο διαύγεια σκέψεως. Ἢ πρέπει νὰ ἔλθωμε σὲ μιὰ διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου Κυβέρνησι, αὐτὸ θὰ ἦτο ἡ πιὸ καλὴ καὶ καθαρὴ λύσις ἢ ἔπρεπε νὰ κυττάξωμε νὰ βροῦμε ἄλλους δρόμους τῆς πλειοψηφίας γιὰ τὴν Ἀρχή. Ἡ τρίτη δυνατότης εἶναι ὀξεῖα καὶ δριμυτάτη ἀντιπολίτευσις. Αὐτὸ θὰ ἦτανε πολὺ δυσάρεστο, μὰ πρέπει νὰ ἀποφασίσωμεν.

Συνάψαμε μερικὲς σχέσεις μὲ τὸ Κέντρο, μόνο γιὰ νὰ ἐξασκήσωμε πίεσι στὴν ἀντίθετο πλευρά. Στὰ σοβαρὰ οὔτε λόγος νὰ γίνεται. Κάποια θέσις τοῦ κόμματος ἀπαιτεῖ τὴν διάλυσι τοῦ Κέντρου. Ὁ Φύρερ εἶναι τῆς γνώμης πῶς πρέπει πρὸς τὸ παρὸν νὰ ἀφήσωμεν τὴν παληὰ κατεύθυνσι. Συμφωνῶ τελείως μαζί του.

Καὶ οἱ δυὸ δυνατότητες ἔχουν τοὺς κινδύνους των, ὅμως πρέπει κανεὶς νὰ διακινδυνεύση.

Μένουν λοιπὸν 3 δυνατότητες. Πρῶτον: Κυβέρνησις δι' ἐκλογῆς τοῦ προέδρου. Δεύτερον: Συμβιβασμός. Τρίτον: Ἀντιπο-

λίτευσις. Αὐτὰς τὰς τρεῖς δυνατότητας πρέπει νὰ τὰς συζητήσωμεν καὶ νὰ τὰς ἀναλύσωμεν μὲ τὴ σειρά.

Φεύγω τὴ νύκτα πάλι γιὰ τὸ Βερολῖνο.

Μακρὰ συνομιλία μὲ τὸν λοχαγὸ Σοῦλτζ, ποῦ θέλει πολὺ τὴν διάλυσιν τοῦ Κέντρου. Θέλει νὰ κάνῃ συμβιβασμὸ μὲ τὰς συντεχνίας καὶ μὲ Λ. Η. Υ.

Ἔσπρωξε καὶ τὸν Στράσσερ σ' αὐτὴ τὴν κατεύθυνσι. Ἐξακολουθῶ νὰ ἔχω τὴ γνώμη, ὅτι ἡ λύσις μὲ τὴν δι' ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου Κυβέρνησιν εἶναι ἡ μόνη δυνατότης. Τοὐλάχιστον ἔχει μέσα της τὸν σπόρο τῆς παρανομίας.

Στὸ Βερολῖνο ἐξακριβώνω, πῶς ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ ἔχει ἤδη πληροφορίας γιὰ τὰ σχέδιά μας πρὸς τὸ Κέντρο. Αὐτὸ εἶναι πολὺ πρακτικὸ μέτρο ἐκβιάσεως. Ἀφήνω νὰ ἐνδυναμωθῇ ἡ γνώμη του σ' αὐτὴ τὴν κατεύθυνσι. Ἴσως νὰ φθάσωμεν σὲ ἀποτέλεσμα μᾶλλον διὰ τῆς πρώτης λύσεως.

26 Αὐγούστου 1932.

Ἡ ὀργάνωσις τῆς περιοχῆς Βερολίνου εἶναι πάλιν ἐν τάξει.

Ἀπὸ μεσάζοντας μανθάνω, ὅτι ἀπελπισία κυριαρχεῖ στὴ Βιλελμστράσε. Δὲν ξέρουν ἐκεῖ τί νὰ κάνουν.

Τὸ ἀπόγευμα εἶχα συζήτησι μὲ τὸν στρατηγὸ Σλάϊχερ. Προσποιεῖται τὸν ἀσφαλῆ, πραγματικῶς ὅμως εἶναι πολὺ φοβισμένος γιὰ μιὰ ἐνδεχομένη προσέγγισι τοῦ Φύρερ πρὸς τὸ Κέντρο.

Ὅλο καὶ προσπαθεῖ ἡ Βιλελμστράσε νὰ κρυφθῇ πίσω ἀπὸ τὸν πρόεδρο τοῦ Ραῖχ. Πρέπει νὰ περιμένωμε. Πόσον καιρό; Ἄγνωστο. Ἴσως νὰ παραδεχθῇ συμβιβασμὸ χωρὶς ὁ ἴδιος νὰ ἀνακατευθῇ. Ἡ δι' ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου Κυβέρνησις εἶναι ἡ ἰδέα του. Ὅταν ἀποτύχῃ, τότε θὰ ὑποχωρήσῃ.

Δὲν ξέρω τί εἶναι ψεῦμα καὶ τί ἀλήθεια σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔχω τὴν ἰδέα, πῶς θέλει νὰ μᾶς σύρῃ συνεχῶς σὲ παγίδα. Προσπαθοῦν νὰ φθάσουν στὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖο δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ἐπιτύχουν κατὰ τὴν 13 Αὐγούστου. Πιστεύουν πῶς θὰ ἠμπορέσουν νὰ μᾶς ἐκφοβίσουν μὲ τὴν διάλυσι τοῦ Ράϊχσταγ. Ἕνα γερμανο-εθνικὸ κρυφὸ σχέδιο, ποῦ ἡμεῖς ὅμως θὰ βάλωμε στὸ δρόμο του.

Ἐκθέτω ὅλα τηλεφωνικῶς στὸν Φύρερ. Εἶναι σύμφωνος

καθ' όλα. Ἀηδιάζει κανείς ὅταν εἶναι ἀναγκασμένος νὰ δώση τὸ χέρι του γιὰ νὰ ἠμποροῦν νὰ μείνουν στὴν πολιτικὴ οἱ πολιτικολογοῦντες κληρικοί.

27 Αὐγούστου 1932.

Σὲ μιὰ μεγάλη συνέλευσι τῆς περιοχῆς καθορίζεται ἡ νέα ὀργάνωσις τῆς περιοχῆς τοῦ Βερολίνου. 10 κύκλοι, ἕνα ἑνωμένο σύνολο. Διορίζονται οἱ νέοι συνεργάται. Πρόκειται κυρίως περὶ παλαιῶν μελῶν τοῦ κόμματος. Ἐπιτίθεμαι σὲ μιὰ ἐφημερίδα τοῦ Λονδίνου ἐναντίον τῶν Ἑβραίων καὶ τῆς ὑποδεεστέρας των ἀξίας.

Ἡ Κυβέρνησις εἶναι σὲ στενοχώρια μεγάλη. Ἡ δυνατότης ἑνὸς συνασπισμοῦ ὀρθοῦται μπροστά της σὰν ἀπειλητικὸ φάντασμα. Οἱ ἀντιδραστικοὶ αἰσθάνονται τὸν ἑαυτό τους τόσο δυνατὸ στὴν ἀρχὴ ποῦ ἀπέβαλαν κάθε μέτρο προσοχῆς. Πιστεύουν ὅτι μᾶς ἐνίκησαν, ὅτι ἐθριάμβευσαν καὶ ὅτι στέκουν πολὺ ὑψηλά. Ὅταν γίνη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Μπόϊτεν, θὰ ἐπέλθη λαϊκὴ ἐξέγερσις. Ἡ ἀντίδρασις ἔχει τὴν πρόθεσιν νὰ βαδίση πρὶν ἀπὸ μᾶς.

Αὐτὴ τὴν ἐξυπνάδα πρέπει νὰ τὴ σαρώσωμεν. Οἱ ὑψηλοὶ κύριοι δὲν ἔκαναν τίποτα, γιὰ νὰ ρίξουν τὸν μαρξισμό. Τώρα ποῦ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις γιὰ τὸν ἀγῶνα, ξαπλώνονται στὰς θέσεις, ποῦ κυριεύσαμε ἡμεῖς.

Μιλῶ τὸ βράδυ στὴ Χαζενχαίντε. Ἡ διάθεσις τοῦ κόμματος εἶναι πάλι πολὺ καλή. Ἡ ψυχικὴ πίεσις δὲν ἠμπορεῖ νὰ διαρκέση ἐπὶ πολὺ στὴ θαυμασία αὐτὴ ὀργάνωσι.

Ἡ Βιλελμστράσε ἀκολουθεῖ καθὼς φαίνεται τὸ σκοπὸ νὰ πάρη μὲ δολιότητα τὸ κόμμα ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Φύρερ. Αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ γίνη. Τέτοιας σκέψεις ἠμποροῦν νὰ κάνουν μόνον ἄνθρωποι ποῦ δὲν ἔχουν ἰδέα τῆς ἀπλήρωτης πίστεως τοῦ λαοῦ.

Θὰ ξιφασκήσωμεν, ἂς συμβῆ ὅ,τι θέλει, καὶ στὸ τέλος κάθε μάχης θὰ δένωμε τὸ κράνος σφιχτὰ ἕτοιμοι γιὰ τὸν ἑπόμενο ἀγῶνα.

28 Αὐγούστου 1932.

Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι θὰ πολεμήσωμε γερὰ καὶ μὲ πεῖσμα μὲ τὴν ἀντίδρασι. Ἴσως νὰ εἶναι γιὰ καλό μας

που λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνάληψι τῆς ἀρχῆς ἀναγκαζόμεθα γιὰ μιὰ τέτοια μάχη. Συγχρόνως ἐξαλείφονται καὶ αἱ τελευταῖαι φανταστικαὶ εἰκόνες ἀπὸ κάθε σύντροφον τοῦ κόμματος. Ἡ ἀντίδρασις δὲ ξέχασε τίποτε καὶ δὲν ἔμαθε πρὸς τούτοις τίποτε. Ἔχει τὴν θαυμασία πρόθεσι νὰ ζήση ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῆς δικοῦς μας ἐργασίας. Θέλουν νὰ ἁρπάσουν ἀπὸ τὸν Φύρερ τὴ δύναμιν καὶ κερδοσκοποῦν μὲ τὸ στοχασμὸ νὰ διασπάσουν τὴν πίστιν τοῦ κόμματος πρὸς τὸν Φύρερ. Ἡμεῖς θὰ σηκωθοῦμε τοὐναντίον ὡς ἕνας ἄνθρωπος, θὰ σταθοῦμε μπροστὰ στὸν Φύρερ καὶ θὰ ἀντιπροσωπεύσωμεν μόνον ὅ,τι θέλει αὐτός.

Τὸ βράδυ, κατὰ τὰ μεσάνυκτα, φεύγω γιὰ τὸ Καπούθ, ὅπου κατέφθασε ὁ Φύρερ. Τοῦ δίδω ἔκθεσι γιὰ τὰ νεώτατα γεγονότα.

Πρέπει νἄλθωμε στὴν ἀρχή. Ὅταν ἡ ἀντίθετος πλευρὰ καταλύση τὸ Σύνταγμα, τότε παύει καὶ γιὰ μᾶς ἡ ἀνάγκη τῆς νομιμότητος. Τότε ἔρχεται ἀπεργία φόρων, μποϋκοτὰζ καὶ ἐπανάστασις. Τὸ ζήτημα τῆς πτώσεώς της θὰ λυθῆ σὲ μερικὲς ἡμέρες.

Ὁ Φύρερ δεικνύει μιὰ ἀδιάπτωτο σιδερένια ἡσυχία. Δὲν ταράσσεται ἀπὸ ἀγρίας φήμας καὶ πανικούς. Ἐπίσης δὲν τὸν ταράσσουν αἱ ἐκλογαὶ τοῦ Ράϊχσταγ. Ἀκόμη καὶ μὲ τὴν ἐπίγνωσι πῶς θὰ ἔχωμε πολλὰς ἀπωλείας εἶναι ἀποφασισμένος, νὰ ἀναλάβη τὸ πᾶν.

Ὁ Πάπεν μίλησε στὸ ραδιόφωνο. Ἕνα λόγο ποῦ ἀπὸ τὸ α ὡς τὸ ω βαστᾶ ἀπ' τὰς ἰδικάς μας σκέψεις.

Ἡ Βιλελμστράσε φαίνεται πῶς κατέχεται ἀπὸ τὸ θάρρος τῆς ἀπελπισίας γιὰ νὰ ἠμπορῆ ἀκόμη νὰ ἀντέχη σ' αὐτὰς τὰς κρίσεις τῶν νεύρων.

29 Αὐγούστου 1932.

Τὸ Καΐζερχὸφ ἔγινε πάλι γενικὸ ἐνδιαίτημά μας γιὰ τὰς πολιτικάς μας ἐνεργείας. Ὅλοι μιλοῦν καὶ διαπραγματεύονται. Ὅλα δὲν φέρουν πολλὰ ἀποτελέσματα. Ὁ Φύρερ ἦτο μὲ τὸν Μπρύνιγγ. Ἦτο πολὺ μαλακὸς καὶ ὑποχωρητικός. Ἔπειτα ὡμίλησε μὲ τὸν Πάπεν καὶ μὲ τὸν Σλάϊχερ. Τοῦ ἔδωσαν, ὅπως πάντα, κάθε εἴδους ἐλπίδας. Εἰς τὸ Νόϊντεκ θὰ βγῆ πάλι κάποια ἀπόφασις ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ Ράϊχ. Θὰ εἶναι σίγουρα ἐναν-

τίον μας. Δὲν μᾶς μένει λοιπὸν τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὴν διάλυσιν τῆς Ράϊχσταγ. Ἡ ἀντίδρασις θριαμβεύει.

Τὸ κόμμα μας πρέπει νὰ μὴν ὑποχωρήσῃ!

Δὲν πρέπει νὰ γίνῃ τὸ κόμμα τῶν «κτηματιῶν καὶ τῶν μορφωμένων». Πρέπει νὰ μείνῃ τὸ κόμμα τοῦ λαοῦ.

Πρέπει νὰ στηρίζεται πάντα στοὺς παληοὺς της πολεμιστιάς.

Καὶ νὰ βοηθῇ τὸν ἐργάτη νὰ βρῇ δουλειὰ καὶ ψωμί.

Γι' αὐτὸ ἀγωνισθήκαμε καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ πάρωμε τὴν ἀρχήν.

30 Αὐγούστου 1932.

Ἕνας μικρὸς λειτουργὸς σηκώθηκε ἐναντίον τοῦ κόμματός μας. Σκηνοθέτησε στὸ Βέτιγκ μιὰ μικρὰ ἐπανάστασι. Τὸν παραβλέψαμε στὸν σχηματισμὸ τοῦ καταλόγου τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν. Ἡ ἐκδίκησις τοῦ ἀδικημένου!.

Ράϊχσταγ! Στὴ συνεδρίασι τῶν βουλευτῶν μας ἐπικυροῦται, ὅτι ὁ Γκέριγκ θὰ ἐκλεγῇ πρόεδρος. Ὅλοι οἱ βουλευταί μας παρακαλοῦνται νὰ κρατήσουν ἄκρα πειθαρχία. Ἔξω πρὸ τῆς βουλῆς στέκουν πλήθη καὶ μὲ ἐπιφωνήματα ὁμιλοῦν ὑπὲρ τοῦ Χίτλερ καὶ ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ Πλένουμ εἶναι ἀσφυκτικὰ γεμάτο. Ἡ Κλάρα Τσέτκιν μνημονεύει ἐκεῖ ἕναν μικρὸ ψαλμό. Ἕνα θέαμα πτώσεως. Σὰν νὰ βρίσκεται κανεὶς σὲ θέατρο ἀπὸ μαριονέτες. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Γκέριγκ γίνεται χωρὶς προστριβάς. Ἀναλαμβάνει τὴν θέσιν αὐτὴν μὲ ἀξιοπρέπεια καὶ βεβαιότητα.

Ἀπὸ τὸ Νόϊντεκ ἔρχεται ἡ εἴδησις, ὅτι τίποτε δὲ θ' ἀλλάξῃ. Λοιπὸν εἶναι βεβαία ἡ διάλυσις τῆς βουλῆς.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ζήτημα πολιτικῆς ἀνάγκης. Μόνον ἡ Κυβέρνησις βρίσκεται σὲ δυσκολίας. Ὁ Γκέριγκ τὸ ἐκθέτει σαφῶς καὶ καταλεπτῶς στὴ δημοσιότητα.

Στὰς σειρὰς κυριαρχεῖ ἕνας τέλειος μὴ ἐξηγούμενος ὀπτιμισμός. Εἶμαι τελείως πεπεισμένος, ὅτι ἡ διάλυσις ἔρχεται. Μ' αὐτὸ εἰσερχόμεθα σ' ἕναν δύσκολον ἀγῶνα, ὅμως μόλα ταῦτα θὰ τὸν κερδίσωμεν.

Ὁ Φύρερ παίζει τὸ μέρος του ἀπὸ τὸ Καϊζερχόφ. Εἶναι ἀρκετὰ εὐχαριστημένος μὲ τὴν ἐξέλιξι. Ἡ βουλὴ ἀνέβαλε τὴν

συνέλευσί της καὶ ἔδωσε στὸν πρόεδρο τὴ δυνατότητα, νὰ συγκαλέση ἐκ νέου. Τὸ Κέντρο εἶναι πολὺ ὑποχωρητικό. Οἱ παπάδες ἐπιθυμοῦν νὰ ξαναμποῦνε στὴ σειρά. Ἔχω τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἡ Βιλελμστράσε ζητᾶ νὰ μᾶς ἀπατήση. Καὶ ἡ ἀντίδρασις κρατάει τὸ μπάσο. Θὰ ἤθελε κανεὶς νὰ σκάση ἀπὸ ὀργή, ὅταν σκέπτεται, ὅτι ἡμεῖς σπείραμε καὶ ὅτι αὐτοὶ θὰ θερίσουν. Εἶναι προστυχιὰ νὰ θέλη κανεὶς νὰ πλαγιάση σὲ στρῶμα ποῦ ἄλλοι ἔστρωσαν.

31 Αὐγούστου 1932.

Γράφω ἕνα ἄρθρο περὶ δικτατορίας. Δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κάθεται ἐπὶ μακρὸν πάνω σὲ μυτερὲς λόγχες. Ἔτσι εἶναι σήμερα κι' ἔτσι ἦτανε πρὸ 100 χρόνων.

Ἡ διάθεσις τοῦ λαοῦ ἐναντίον τῆς ἀντιδράσεως εἶναι πολὺ δριμεῖα καὶ φανερά. Κατέχει μόνο τὴν κρατικὴ μηχανὴ καὶ τίποτε παραπάνω. Οὔτε κόμμα, οὔτε τάγμα δυνάμεως.

Τὸ βράδυ εἴμεθα καλεσμένοι στοῦ Γκέριγκ μὲ μεγάλη συντροφιά. Ἔχομεν εὐκαιρία νὰ συζητήσωμε τὴν ἐπίκαιρο κατάστασι μὲ διάφορα πρόσωπα. Πολὺ ἀργὰ ἔρχεται καὶ ὁ Φύρερ. Σὲ μιὰ μυστικὴ συνεδρία, στὴν ὁποία παίρνει μέρος ὁ Γκέριγκ, ὁ Ρὲμ καὶ ἐγὼ συζητοῦνται οἱ σκοποὶ ποὺ θὰ θέσωμεν τώρα. Ἔτσι ἐξακριβώσαμε τὴν παραιτέρω ἐξέλιξιν. Ὅλοι οἱ μετασχόντες πρέπει νὰ σιωπήσουν. Στὸ τέλος θὰ ἐπιφέρωμε τὴ πτῶσι τῆς ἀντιδράσεως. Ὁ Φύρερ εἶναι πολὺ θαρραλέος. Γιὰ πρώτη φορὰ μιλᾶ ἐπίσης ἀνοιχτὰ γιὰ τὶς ραδιουργίες τῆς κλίκας τοῦ Στράσσερ στὸ κόμμα. Κι' ἐδῶ ἔχει τὰ μάτια του ἀνοιχτά. Κι' ὅταν δὲν μιλᾶ δὲν εἶναι πῶς δὲν βλέπει. Μόνο περιμένει.

1 Σεπτεμβρίου 1932.

Σήμερα ἦλθε ἡ κόρη μας Χέλγα.

Τὸ βράδυ μιλᾶ ὁ Φύρερ στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Ὕστερα ἀπὸ πολὺν καιρὸν μιλᾶ πάλι γιὰ νὰ συζητήση καὶ ἀναλύση τὸ σύστημα τῆς ἀντιδράσεως. Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ εἶναι ὑπερπληρωμένο ἀπὸ τὰ πλήθη. Κρέμονται σὰν σταφύλια στὰς ἐξέδρας καὶ στὰς βαθμίδας. Δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κάνῃ βῆμα οὔτε, μπρὸς οὔτε πίσω. Κυριαρχεῖ μιὰ ἀπερίγραπτη ἔντασι. Ὁ Φύρερ ἔρχε-

ται. Τὰ πλήθη τὸν ὑποδέχονται μὲ τρικυμίαν ἐκδηλώσεων θαυμασμοῦ. Ἀπόψε εἶναι θαυμάσιος ὁμιλητής. Ὁ λόγος του εἶναι μιὰ δριμεῖα ἐξήγησις μὲ τὴν ἀντίδρασιν. Δυόμιση ὥρας ὁμιλεῖ. Σὲ κάθε λόγο του ἀπαντᾶ τρικυμία ἀλλαλαγμοῦ τοῦ συναθροισμένου πλήθους.

Αὐτὸς ὁ λόγος θὰ κάνῃ θαύματα στὸ κόμμα, στὰ τάγματα ἐφόδου καὶ σ' ὅλη τὴ δημοσιότητα.

Ἀργὰ τὸ βράδυ καθήμεθα ἀκόμη στὸ Καϊζερχόφ. Ἀντιλάσσωμεν γνώμας καὶ σφυρηλατοῦμε σχέδια.

Οἱ χαλυβδόκρανοι δὲν κατέληξαν ἀκόμη σὲ καμμίαν ἀπόφασι. Προετοιμάζει τὴ μεγάλη του μέρα στὸ Βερολῖνο, κρῖμα ποῦ ὁ γερμανικὸς ἐθνικισμὸς εἶναι τόσο χωρισμένος καὶ τὸ γερμανικὸ μέτωπο ἠμπορεῖ ἀσφαλῶς καὶ ἀνενόχλητο πίσω ἀπὸ τὴ ράχη του νὰ συνέρχεται.

2 Σεπτεβρίου 1932.

Στοῦ Φύρερ κάναμε μεγάλο συμβούλιο τοῦ κόμματος. Ὁ Γκέριγκ, ὁ Φρίκ, Στράσσερ, Κοῦμπε, Κὲρλ καὶ ἐγώ. Συζητήσαμε γιὰ τὰ ἐσωτερικὰ ζητήματα τοῦ κόμματος καὶ γιὰ τὰ μέτρα ποῦ χρέπει τώρα νὰ λάβωμεν. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Στράσσερ ἐγείρονται ὅπως πάντα ἀντιλογίαι ἐναντίον τῆς γνώμης τοῦ Φύρερ. Φαίνεται πῶς χαλιοῦνται τὰ σχέδια τοῦ Στράσσερ διὰ τῆς γραμμῆς τῆς γενικῆς τοῦ κόμματος.

Ὁ Φύρερ τὸ ξέρει κι' αὐτό. Μιλᾶμε κατόπιν περὶ τούτου. Ὅλα τὰ ἠννοήσαμε ἀμέσως.

Ὁ μικρὸς λειτουργὸς ποὺ προσπάθησε νὰ ἐπαναστατήσῃ στὸ Βέντιγκ ἐπαινεῖται πάρα πολὺ ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊκὸ τύπο. Αὐτὸ ὅμως εἶναι καλό, γιατὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο χάνει κάθε ἐκτίμησι στὸ κόμμα.

Ὅποιος ἀρέσει στοὺς Ἑβραίους, δὲν ἔχει πιὰ σημασία γιὰ ἕνα γνήσιον ἐθνικοσοσιαλιστή. Μόλα ταῦτα πρέπει νὰ κάνωμε μιὰ ἀντεπίθεσι. Ἕνας ἀριθμὸς κατασκόπων μπῆκε κρυφὰ μέσα στὴν ὀργάνωσί μας. Προσπαθοῦν νὰ ξαπλώσουν τὴ νευρικότητα μεταξὺ τῶν παλαιῶν συντρόφων τοῦ κόμματος.

Ὁ Φύρερ ἔχει καὶ τώρα ὅπως πάντα μιὰ διαυγῆ πρωτότυπη γνώμη. Ἡ ἀντίθεσις ἐναντίον του τροφοδοτεῖται ἀποκλει-

στικὰ ἀπὸ τὸν Στράσσερ. Τὰ ἐπιχειρήματα, ποῦ φέρονται εἶναι παρμένα ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα ἑνὸς ἀρχηγοῦ συντεχνιῶν. Αἱ ἰδέαι του εἶναι χωρὶς ὕψος. Γι' αὐτὸ δὲν ἔχουν καμμιὰ ἐπίδρασι ἐπάνω στό Φύρερ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀπολύτως καλλιτεχνικὰ διαισθανόμενος ἄνθρωπος.

Ὅποιος ἔχει τὴν εὐτυχία νὰ εἶναι συχνὰ μαζὶ μὲ τὸν Φύρερ τὸν ἀγαπᾶ ἀπὸ ἡμέσα σὲ ἡμέρα περισσότερο, ὄχι μόνον γιατὶ γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα ἀποφασίζει πάντα σωστά, παρὰ ἔχει καὶ προσωπικὰ μιὰ τόσο μεγάλη καλωσύνη καὶ μιὰ ἀπὸ καρδιᾶς συντροφικότητα ποὺ αἰχμαλωτίζει κάθε ἄνθρωπο ποῦ εἰσέρχεται στὸν κύκλο του.

Ὅταν ὁ Στράσσερ θέλει νὰ στεφανώσῃ τὴν ἐνοχλητικήν του ἐργασίαν στὸ κόμμα κάποτε μὲ τὴν πτῶσιν του, τότε θὰ δῇ τὴν πιὸ τρομερὴ πτῶσιν, ποῦ κάποτε συνέβη.

Τὸ βράδυ μιλῶ στὸ σπίτι τοῦ συλλόγου τῶν πολεμιστῶν, πρὸ τῶν συλλόγων τῆς λειτουργίας καὶ κατόπιν στὸ Σένεμπεργ πρὸ τῆς ὀργανώσεως τοῦ κόμματος. Καὶ αἱ δύο αἴθουσαι εἶναι τελείως πλήρεις, πρὸ πάντων μὲ παλαιοὺς τοῦ κόμματος ὀπαδούς, οἱ ὁποῖοι τώρα ποῦ ἀρχίζει νὰ παρουσιάζεται κρίσις μαζεύονται γεροὶ καὶ πιστοὶ γύρω στὸν Φύρερ καὶ στὰς ἰδέας του.

Σ' αὐτοὺς ἠμπορεῖ κανεὶς τελείως νὰ στηριχθῇ. Δὲν θὰ λυγίσουν ποτέ.

3 Σεπτεμβρίου 1932.

Μίλησα ἐπὶ μακρὸν μὲ τὸν Φύρερ. Ὑποψιάζεται πολὺ τὸν Στράσσερ. Θέλει νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ ἕνεκα τούτου τὴν δύναμι ἐπὶ τοῦ κόμματος ἀπὸ τὰ χέρια. Αὐτὸ εἶναι καλό. Γιατὶ στὸ Κόμμα μόνον κεῖται ἡ δύναμις καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἰδέας.

Ἕνας ἐξάγγελος τῆς Κυβερνήσεως ζητάει νὰ συνάψῃ νέους συνδέσμους. Οἱ χαλυβδόκρανοι πήγανε φανερὰ μὲ τὸ μέρος τοῦ Πάπεν. Ὁ τύπος τοῦ δρόμου εἶναι γι' αὐτὸ σὲ μεγάλη δυσκολία.

Ἤθελε εὐχαρίστως νὰ ἐπαινέσῃ τὴν ἀντίδρασι, γιατὶ νομίζει, ὅτι εἶναι ἐναντίον μας. Ἐντρέπεται ὅμως νὰ ἐκφράσῃ αὐτὸν τὸν ἔπαινο δυνατὰ ἀπὸ φόβο γιὰ τὸ κορόϊδο μας.

Ὁ Φύρερ πηγαίνει μαζί μου στὸ νεκροταφεῖον τῆς Λουΐζενστατ, ποῦ συνοδεύομε στὸν τάφο ἕναν δολοφονηθέντα ἄνδρα

τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Μιλεῖ στοὺς ἄνδρας, ποῦ ἐνεθουσιάζοντο κάτω ἀπὸ τὴ δύναμι τῶν λόγων του. Ὁ Φύρερ ξέρει νὰ μεταχειρίζεται τὸ λαό, ὅπως κανένας ἄλλος. Ἀπέναντι εἶναι ὁ Στράσσερ ἕνας μόνον μηχανικὸς τῆς Ἰδέας καὶ τοῦ λόγου.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ταφὴν φεύγει ὁ Φύρερ στὴ Νυρεμβέργη καὶ στὸ Μόναχο. Ἐργάζομαι στὸ σπίτι ἕνα νέο σχέδιον ὀργανώσεως γιὰ τὸ τμῆμα προπαγάνδας καὶ μιλῶ τὸ βράδυ ἀργὰ στὴν τοπικὴ ὁμάδα Γκρούνεβαλντ. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ χαλυβδόκρανοι ἀρματώνονται γιὰ τὴν φθινοπωρινὴν παρέλασιν μὲ τὴν Κυβέρνησι ἐναντίον μας. Ποῦ θὰ βρῇ τέλος ὅλο αὐτό;

Οἱ χαλυβδόκρανοι βαδίζουν. Τὸ ζήτημα ἐναντίον τίνος;

4 Σεπτεμβρίου 1932.

Ἐπιτίθεμαι σ' ἕνα δριμὺ ἄρθρο ἐναντίον τῶν «εὐγενῶν κυρίων».

Ἄν θέλωμε νὰ κρατοῦμε τὸ κόμμα ἐν τάξει, πρέπει τώρα πάλι νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὰ πρωτόγονα τῶν ἀνθρώπων ἔνστικτα.

Οἱ χαλυβδόκρανοι συναθροίζονται στὸ Βερολῖνο. Πλῆθος! ἑκατὸν χιλιάδες σὲ κίνησι. Αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς ἦτο ἀνώτερος ἀπὸ ἐκεῖνον ποῦ φαντάσθηκα. Ἀλλὰ ἡ διάθεσις δὲν ἠμπορεῖ νὰ παρομοιασθῇ μὲ τῶν δικῶν μας παρελάσεων. Οὔτε ἐλαστικότης, οὔτε ψυχικὸ ὕψος! Μόνον μὲ ἐνθουσιασμὸ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κινήσῃ τὰς μάζας.

Μιλῶ τὸ βράδυ στὸ Χερμσντὸρφ καὶ στὸ Ραϊνικεντὸρφ μὲ κατεύθυνσι ἐναντίον τῆς ἀντιδράσεως καὶ τῶν ἀρχομανῶν της αἰσθημάτων.

Ἡ «Angriff» ἔκανε μιὰ τρελλὴ ἐπίθεσι ἐναντίον τῶν χαλυβδοκράνων ποῦ φτάνει πιὸ μακρυὰ ἀπὸ τὸ σκοπό της. Πρέπει νὰ καλύψω αὐτὸν τὸν σκοπὸ καὶ νὰ ἀναλάβω ἐγὼ τὴν ἐπίθεσι. Ὁλόκληρος ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου φουσκώνει ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ στρατιώτου τοῦ μετώπου.

Θαύματα καὶ ἀπροσδόκητα συμβαίνουν; Ἤ εἶναι αὐτὸς ὁ ἐνθουσιασμὸς ἕνα κρυμμένο μῖσος ἐναντίον μας;

Δίδω τὸ βράδυ εἰδήσεις τηλεφωνικῶς στὸν Φύρερ γιὰ τὴν πορείαν ὁλοκλήρου τῆς ἡμέρας. Ἡ γνώμη του εἶναι καθαρὴ καὶ ξάστερη.

Δὲν μᾶς μένει τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὸν ἀγῶνα. Μὲ τὸ θάρρος τῆς ἀπελπισίας. Τὸ Ραϊχ πρέπει νὰ τὸ κερδίσωμε!

7 Σεπτεμβρίου 1932.

Δευτέρα:

Συνεδριάσεις μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Κύκλων καὶ τῆς Συντάξεως. Συζητοῦμε τὴν κατάστασιν καὶ προετοιμάζομε τὸ πᾶν γιὰ τὸν ἀγῶνα. Ἄς διαλύσουν τὴν Ράϊχσταγ μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἔχουν διάθεσι.

Τὸ βράδυ πρὸ τῶν διευθυντῶν τῶν ὑπηρεσιῶν στὰ Χὼλ τοῦ Τένις. Πλήρης διάθεσις ἀγῶνος. Τὸ σύνθημα εἶναι «ἐναντίον τῶν βαρώνων!» Ἡ ὀργὴ τοῦ λαοῦ γίνεται ἀγανάκτησις μὲ τὴν σκέψι ὅτι θέλουν νὰ ἁρπάξουν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Χίτλερ τὴν ἐπιτυχία.

Μετὰ τὸ λόγο μου φεύγω ἀμέσως μὲ τὸ νυκτερινὸ τραῖνο στὸ Μόναχο.

Τρίτη:

Στὴ διεύθυνσι τῆς προπαγάνδας τίθενται εἰς ἐφαρμογὴν τὰ νέα μου σχέδια ὀργανώσεως. Εἶναι ὅμοια κατὰ βάθος μὲ τὴν δημιουργίαν τοῦ ὑπουργείου ποῦ θέλω ἀργότερα νὰ κάνω καὶ νὰ διευθύνω. Μεγάλα τμήματα τῆς ἀπὸ τὸν Στράσσερ ἀφαιρεθείσης ὀργανώσεως τοῦ κόμματος κατατάσσονται στὸ τμῆμα μου.

Ὁ Φύρερ παραδέχεται τὰ σχέδιά μου καὶ δίνει τὴν συγκατάθεσίν του.

Τετάρτη:

Τὰ σχέδια ὀργανώσεως εἶναι ἕτοιμα. Ἔχομεν ἤδη προετοιμάσει τὸν ἀγῶνα τοῦ Ράϊχσταγ ποῦ θ' ἀρχίση σὲ λίγο. Ἄς ἀρχίση!

Ὁλόκληρο τὸ τμῆμα ἐτέθη ὑπὸ ἐξέτασιν. Πρέπει ἀκόμη κάτι νὰ μεταβληθῆ, γιὰ νὰ γίνη τέλειο. Ὑπαγορεύω ἕνα δριμὺ ἄρθρον ἐναντίον τοῦ τρόπου νὰ κληρονομῆ κανεὶς ὕπουλα ξένες θέσεις.

Τὸ βράδυ ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ στὸ ἱπποδρόμιο Κρόνε. Ὁ λόγος του εἶναι πιὸ δριμὺς καὶ πιὸ φανταστικὸς ἀπὸ τὸν τοῦ Βερολίνου. Ἀπὸ τὸν τρικυμιώδη ἐνθουσιασμὸν τοῦ πλήθους ἠμπορεῖ

κανείς νὰ ἐξακριβώση πόσο γερὴ καὶ ἀδάμαστη στέκει στὸ πλευρό του ἡ παλαιὰ λεγεὼν τῶν ὀπαδῶν του.

Φεύγομεν ὅλοι μαζὶ γιὰ τὸ Βερολῖνο. Στὸ δρόμο συζητοῦμε ὅτι ἡ ἀπόφασις δὲν πρέπει πιὰ νὰ ἀναβληθῇ. Σὲ διαπραγματεύσεις εἴμεθα πάντα οἱ πιὸ ἀποφασιστικοί· καὶ στὸν ἐνεργεῖν στεκόμεθα στὴν πρώτη σειρά.

8 Σεπτεμβρίου 1932.

Ὁ ἐπαναστάτης τοῦ Βέντιγκ ἵδρυσε μιὰ νέα ἐφημερίδα φυσικὰ μὲ ἑβραϊκὸ χρῆμα. Κάθε πρόστυχη συκοφαντία, τὴν ὁποία τυπώνει, ξανατυπώνεναι, μὲ ἐνθουσιασμὸ ἀπὸ ὅλα τὰ λαχανόφυλλα. Ὅταν κάνη μήνυσι κανείς, πρέπει νὰ περιμένῃ μισὸ χρόνο γιὰ τὴν δικαστικὴ ἀπόφασι. Ὁ ἀγὼν τῆς συκοφαντίας γίνεται πάντα ἐναντίον ὀπαδῶν τοῦ κόμματος ποῦ ἔχουν διευθυνούσας θέσεις. Θέλουν νὰ τοὺς ἀποξενώσουν ἀπὸ τὶς μάζες γιὰ νὰ μπορέσουν ἔπειτα νὰ σύρουν ἀπὸ τὴ μύτη τὸν ἄνευ ὁδηγῶν λαόν. Πάντα θὰ ὑπάρχουν κάποιοι, ποῦ πέφτουν στὴν παγῖδα. Ὅμως ὅσο πιὸ χοντροκομένες εἶναι αἱ μέθοδοι τῆς προσβολῆς, τόσο πιὸ ἀκίνδυνες εἶναι.Μόνον ἐπικίνδυνοι εἶναι ὅταν οἱ πολλοὶ κατάσκοποι στὸ κόμμα, ποῦ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς εὕρῃ, φαρμακεύουν καὶ μέλη τῆς παλαιᾶς μας στρατιᾶς.

Στὸ Καϊζερχόφ, συνεδρίασις τῶν ἀρχηγῶν.

Αἱ ἐκλογαὶ ἔγιναν ἀναπόφευκτοι. Ὁ Φύρερ τὸ περιμένει καὶ θέλει μόνο νὰ ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις. Ὅσο πιὸ προτήτερα, τόσο πιὸ καλά. Εἶναι ἀποφασισμένος γιὰ τὸν ἀγῶνα. Στρέφεται δριμέως ἐναντίον τῆς προτάσεως τοῦ Στράσσερ, νὰ παραδεχθῇ ἕνα ὑπουργικὸ σύνολο στοῦ Σλάϊχερ. Τὸ νὰ γίνῃ ὁ Φύρερ καγγελάριος τοῦ Ράϊχ εἶναι τώρα ὁ ἀμετάβλητός μας σκοπός. Δὲν ἔχομεν πιὰ στὸ νοῦ μας ν' ἀλλάξωμε κατεύθυνσι. Ἡ Κυβέρνησις θέλει καθὼς φαίνεται νὰ μᾶς σταματήσῃ, μὰ ἡμεῖς θέλομεν νὰ πολεμήσωμε.

Διαδίδονται πάλιν αἱ πιὸ τρελλαὶ φῆμαι. Τὸ Βερολῖνο εἶναι ἡ πιὸ νευρικὴ πόλις σ' ὁλόκληρη τὴ Γερμανία. Ὅταν δὲν ταξειδεύω κάποτε γιὰ ἕνα δυὸ μέρες στὸ Μόναχο, θὰ πιαστῶ κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴν νευρικότητα αὐτή.

Στὸ μέγαρο τοῦ προέδρου τοῦ Ράϊχ γίνεται μιὰ συνομιλία

μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ κέντρου. Αὐτὸ εἶναι ὅμως μιὰ προσέγγισις. Δὲν ἠμπορεῖ ὅμως οὔτε λόγος νὰ γίνεται γιὰ ἕνα ἀποτέλεσμα ἕνεκα τῶν μεγάλων θεμελιωδῶν διαφορῶν.

Εἴμεθα φυσικὰ σύμφωνοι μὲ ὅλα τὰ κόμματα ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως, ὅμως ὅλα τὰ κόμματα ξέρουν ὅτι ὅταν πέση αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις ἦλθε ἡ ὥρα μας ἢ εἶναι πολὺ πλησίον.

Σὲ τέτοιες διαπραγματεύσεις πρέπει πάντα κανεὶς νὰ ἔχη τὰ μάτια του τέσσαρα. Κάθε ἀδυναμία ποῦ θὰ δείξη κανείς, ἠμπορεῖ νὰ φέρη φοβερὴ βλάβη. Πρὸ πάντων ἀπέναντι τοῦ κέντρου ποῦ ἀπὸ ἀνέκαθεν καταλαβαίνει τόσο καλὰ τὴν μαύρη τέχνη τῶν ραδιουργιῶν.

Ἡ τακτικὴ εἶναι μᾶλλον ζήτημα ἐξυπνάδας καὶ αἰσθήματος παρὰ χαρακτῆρος. Πρέπει κάποτε νὰ βαδίζη κανεὶς κρυφοὺς δρόμους γιὰ νὰ φθάση στὸν μεγάλο σκοπό.

Τὸ βράδυ ἀναφαίνονται νέαι ἐλπίδες, εἶναι ὅμως ἀνάξιες πίστεως. Ἡ δύναμίς μας τώρα κεῖται στὸν ἀγῶνα. Ἡ θέσις τοῦ κόμματος πρέπει νὰ στερεωθῆ ἐκ τῶν ἔσω, αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ σημαντικό. Ἡ κατάστασις δὲν εἶναι ἀκόμη τόσο ὥριμη, ποῦ νὰ εἶναι ὁ Χίτλερ μόνον ἡ τελευταία λύσις.

Γι' αὐτὸ ἃς τελειώσωμεν μὲ τὶς αἰώνιες φλυαρίες! Ἐπίθεσις! Κτύπημα! Μόνο μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἠμποροῦμε νὰ νικήσωμε!

9 Σεπτεμβρίου 1932.

Τὸ προεδρεῖον τῆς Ράϊχσταγ παρουσιάσθη πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Ράϊχ. Ἡ συνομιλία τελείωσε χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν γερμανοεθνικῶν ἀνέφερε κάτι κακὸ ἐναντίον μας. Δὲν ἔπρεπε νὰ περιμένωμε καὶ κάτι ἄλλο.

Αἱ συζητήσεις μὲ τὸ Κέντρον ἐξακολουθοῦν. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων θὰ γίνουν δεκτοὶ τὴν ἐρχομένη ἑβδομάδα ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ Κράτους. Ἐπίσης καὶ τὸ Κέντρον θέλει νὰ μᾶς καταφέρη νὰ ἐγκαταλείψωμε τὴν θέσιν τοῦ καγγελαρίου. Τὸ ἀποκρούομεν κατηγορηματικά. Ὅπως εἶπα, αὐτὸ εἶναι ζήτημα τιμῆς.

Στὸ νεκροταφεῖο ἀποκαλύπτεται ἀναμνηστικὸς λίθος γιὰ τὸν φονευθέντα σύντροφο τῶν ταγμάτων ἐφόδου Τέλς. Κάνω εἰσή-

γησι στοὺς συναθροισθέντας ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου, ὑποδεικνύω τὰς τόσας θυσίας ποῦ ὑπέστημεν.

Ἔχω τὴν στερεὰν ἐντύπωσιν ὅτι τὰ τάγματα ἐφόδου στέκουν πιστὰ πρὸς τὴν ἰδέαν καὶ πρὸς τὸν Φύρερ.

Ὑφίσταται ὁ κίνδυνος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει πάλιν νὰ μᾶς προσφέρη ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ Ράϊχ μιὰ νέα 13 Αὐγούστου. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ἐμποδίσωμεν. Ὁ Φύρερ μένει ἀκατάβλητος καὶ ἀμετάτρεπτος. Ἡ ἀπαίτησίς του γιὰ τὴν θέσιν τοῦ καγγελαρίου ἐγείρεται ἐκ νέου, μόνον ὁ Στράσσερ ὁμιλεῖ ἐναντίον.

10 Σεπτεμβρίου 1932.

Στὸ Καϊζερχὸφ συνομιλία μὲ τὸν Φύρερ καὶ Στράσσερ. Πρέπει νὰ γίνη μιὰ τελευταία προσπάθεια γιὰ νὰ κερδίσωμε τὸ Κέντρο. Ὅμως καὶ ὁ Φύρερ εἶναι πεπεισμένος πῶς αὐτὸ εἶναι σχεδὸν ἀδύνατο.

Τὸ ἀπόγευμα γίνεται στὸ μέγαρο τοῦ προέδρου τοῦ Ράϊχ μιὰ συνομιλία μὲ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Κέντρου. Ὁ Φύρερ εἶναι ὅπως πάντα πολὺ ἐπιτυχὴς στὰ ἐπιχειρήματά του καὶ καθαρὸς καὶ λογικὸς στὴ διασκευὴ τῶν σκέψεών του. Οἱ κύριοι τοῦ Κέντρου ποῦ τὸν βλέπουν γιὰ πρώτη φορὰ ἐκπλήττονται. Τοῦτο ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐξακριβώση, ἀπὸ τὴν μεγάλην ἐντύπωσιν τῆς προσωπικότητός του.

Δὲν λαμβάνονται ἀποφάσεις, μόνον ζητοῦνται νὰ διευκρινισθοῦν αἱ γραμμαὶ κατευθύνσεως.

Μεταξύ μας μόνον σχηματίζομεν πάλι νέα σχέδια.

Ἡ «Angriff» κάνει βαρεῖαν ἔφοδον ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως. Ἀρχίζει νὰ ἀφίνη τὴ γάτα ἀπὸ τὸ σάκκο. Ὁ Φύρερ ἀναπτύσσει μεγάλας σκέψεις γιὰ ἄμεσον ἐκμηδένισιν τῆς κρίσεως. Εἶναι ὅμως ἄσκοπον νὰ ἐργασθῇ κανεὶς μὲ ὁποια δήποτε μερίδα καὶ νὰ λάβη μιὰ ἀπόφασι.

Μεγάλη σπουδαιότητα ἔχει τὸ ζήτημα τῆς ψήφου ἐμπιστοσύνης γιὰ τὴν Κυβέρνησι, καθότι θὰ προσπαθήση νὰ διαλύση τὴν Ράϊχσταγ πρὸ τῆς ψηφοφορίας. Αὐτὸ πρέπει νὰ ἐμποδισθῇ.

Ἔχω μιὰ μακρὰ συνεδρίασι μὲ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ὀργανώσεως τοῦ κόμματος Βερολίνου. Ἐδῶ ὅλοι εἶναι διατεθειμένοι γιὰ τὸν ἀγῶνα.

Ἡ ὀργάνωσις ἡ ἴδια καθὼς καὶ αἱ ὑποοργανώσεις βρίσκονται σὲ βαθειὰ ψυχικὴ πίεσι. Πρέπει νὰ κάνωμεν τὸ πᾶν, γιὰ νὰ τοὺς τονώσωμε. Μόνον ὁ ἀγὼν μπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ αὐτὸ τὸ θαῦμα.

Τὸ βράδυ ἔφυγα στὸ Τρέπτοβ. Ἐκεῖ ὁμιλῶ στὴν ὕπαιθρο πρὸ τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Θὰ ἀντέχουν καὶ θὰ ἀγωνισθοῦν.

Ἀργὰ τὴν νύχτα ἀναπτύσσει ὁ Φύρερ ἀκόμη στὸ Καϊζερχὸφ τὰς σκέψεις του γιὰ τοὺς εὐγενεῖς. Ἐπίσης καὶ ἐδῶ ὅπως πάντα πρωτότυπος καὶ πλούσιος σὲ ἰδέας. Οἱ εὐγενεῖς ἔχουν τότε μόνον σημασίαν, ὅταν στηρίζεται ὄχι μόνον πάνω σὲ δικαιώματα παρὰ καὶ σὲ καθήκοντα. Νὰ ζητᾶς, χωρὶς νὰ ἐργάζεσαι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ. Ἐξ ἄλλου ἐκεῖνος εἶναι εὐγενής, ὁ ὁποῖος ἀναγνωρίζει τὸ ἔθνος του καὶ ὑποτάσσει ὁλόκληρή του τὴ σκέψι, προσοχή, αἴσθησι καὶ πρᾶξιν στὴν εὐημερία τοῦ λαοῦ.

Εἶχα ἐπὶ ἡμέρας γρίππη καὶ τώρα τὴν ἐξάλειψα μὲ δυνατὴ δίαιτα. Τώρα πρέπει νὰ ἀνολάβω γλήγορα γιὰ νὰ εἶμαι πάλιν τελείως καλὰ στὴν ἀρχὴ τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Ὅταν ἔλθῃ συζήτησις στὴ βουλή, τότε θὰ βγάλω λόγον κατηγορίας ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως.

11 Σεπτεμβρίου 1932.

Ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα κάθησα μαζὶ μὲ τὸν Γκέριγκ, ἄκουσα μουσικὴ καὶ σφυρηλάτησα σχέδια. Τὸ βράδυ ἐπεξεργάζομαι τὸ λόγο γιὰ τὴν βουλή. Πρέπει νὰ γίνῃ ἀληθινὸ ὀρεκτικό. Τὸν συζητῶ ἀκόμη μὲ τὸν Φύρερ καὶ τὸν καθορίζω στὰς λεπτομερείας τὴ νύκτα.

12 Σεπτεμβρίου 1932.

Συνέλευσις τῶν βουλευτῶν μας. Ὁ Δρ. Φρὶκ δίνει αὐστηρὰς διαταγὰς διὰ τὴν συμπεριφοράν. Μόνο μὲ δυνατὴ πειθαρχία θὰ κερδίσωμε αὐτὴ τὴν ἡμέρα.

Μάλωσα τὴν σύνταξιν ἕνεκα ἑνὸς πολὺ ἀνόητου ἄρθρου ἐναντίον τῶν χαλυβδοκράνων.

3 ὧρες στὸ Πλένουμ. Ὁ Πάπεν ἐμφανίζεται. Κάνει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι εἶναι βέβαιος γιὰ τὴ νίκη του. Ἕνας Κομμουνιστὴς ζητεῖ νὰ ψηφισθῇ ἀμέσως ἡ ψῆφος ἐμπιστοσύνης καὶ νὰ μὴ παραδεχθῇ ἀμέσως τὴν ἀναγκαστικὴν διάταξιν.. Ἐπειδὴ ἡ

πλευρά μας περιμένει ὅτι θὰ ἔχουν ἀντιρρήσεις οἱ γερμανοεθνικοὶ γι' αὐτὸ δὲν ζητεῖ κανεὶς ἀπὸ μᾶς τὸ λόγο. Οἱ γερμανοεθνικοὶ γιὰ νὰ μᾶς κάνουν κακὸ δὲν διαμαρτύρονται. Ἀμέσως προτείνει ὁ Δρ. Φρὶκ μισῆς ὥρας διακοπή.

Συνομιλία μὲ τὸν Γκέριγκ: Τὸ Κέντρο θέλει μιὰ ἀπόφασι πλειοψηφίας, γιὰ νὰ μὴ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν τεθεῖσαι προτάσεις. Μιλοῦμε ἐναντίον. Ἔτσι ἔχομε δυὸ πλεονεκτήματα: ὅταν διαλυθῆ, τότε δὲν θὰ μιλήση ὁ Πάπεν καὶ ἡμεῖς ἔχομεν εὐκαιρία νὰ ψηφίσωμε γιὰ τὴ ψῆφο ἐμπιστοσύνης.

Ἐπειδὴ δὲν θὰ συμφωνήσωμε, κάνομεν ἀκόμη μιὰ μικρὰ συνεδρίασι μὲ τὸ Φύρερ ποῦ βρίσκεται στὸ ἀπέναντι μέγαρον τοῦ προέδρου τοῦ Ράϊχ. Ἀποφασίζει, ὅτι πρέπει ἀμέσως νὰ γίνη ψηφοφορία. Μ' αὐτὸ ἐρρίφθη ὁ κῦβος.

Πάλι στὸ Πλένουμ. Ἡ ἔκπληξις τῶν κομμάτων εἶναι μεγάλη, ὅταν ἀκούουν τὴν ἀπόφασί μας. Ὁ Πάπεν ἐμφανίζεται πάνω στὸ βῆμα τῆς Κυβερνήσεως μὲ τὸν κόκκινο χαρτοφύλακα κάτω ἀπὸ τὸν βραχίονα. Χωρὶς πολλὰ λόγια ἀρχίζει ὁ Γκέριγκ ἀμέσως μὲ τὴ ψηφοφορία. Δὲν ἀφήνει τὸν Πάπεν, ποῦ σιγὰ ζητάει τὸν λόγο, νὰ μιλήση. Θέτει τὸ ἔγγραφο τῆς διαλύσεως θυμωμένος πάνω στὸ τραπέζι τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς τὸ ὁποῖον δὲν προσέχεται καθόλου. Ὁ Πάπεν ἐγκαταλείπει μὲ τὴν Κυβέρνησιν τὸ Πλένουμ. Ἔπειτα ψηφίζει ἡ βουλὴ τὴν πρότασιν ψήφου ἐμπιστοσύνης, κατὰ τὴν ὁποίαν 500 ψῆφοι εἶναι ἐναντίον τοῦ Πάπεν καὶ μόνον 30 ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἡ πιὸ φοβερὴ κοινοβουλευτικὴ ἧττα ποῦ εἶδα.

Ἡ βουλὴ διελύθη. Κυριαρχεῖ τρομερὸ ἀνακάτωμα. Ὅλοι τὰ ἔχουν χάσει. Κανεὶς δὲν τὸ θεωροῦσε δυνατό, ὅτι θὰ εἴχαμε τὸ θάρρος νὰ προκαλέσωμε αὐτὴ τὴν λύσιν. Μόνο ἡμεῖς εἴμεθα χαρούμενοι. Τώρα θὰ ἀγωνισθῶμεν. Εἴμεθα ἀκόμη οἱ δυνατώτεροι.

Ὁ Φύρερ περιμένει τὴν ἔκθεσίν μας ἀπέναντι στὸ προεδρικὸ μέγαρο. Εἶναι πάρα πολὺ εὐχαριστημένος. Συζητήσαμε ἀκόμη ἐπὶ μακρόν. Στὸ Καϊζερχὸφ συνεχίζεται ἡ συζήτησις. Ἐκεῖ εἶναι μαζεμένη ὁλόκληρη ἡ διεύθυνσις τοῦ κόμματος. Ὅλοι εἶναι σὲ διάθεσι ἀγῶνος. Ἡ Κυβέρνησις κρύβεται πίσω

ἀπὸ τὴ μύτη της, θολώνει τὰ νερά. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὴν ὠφελεῖ καθόλου πιά. Ἔχει στὴν καμποῦρα της μιὰ χοντρὴ ψῆφο μὴ ἐμπιστοσύνης. Δημιουργήσαμεν καθαρὰς σχέσεις καὶ τώρα θέλομε νὰ μετρήσωμε τὰς δυνάμεις μας.

Ὡς ἀργὰ τὴν νύχτα κάνομεν συμβούλιο στὸ Καϊζερχόφ. Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν καθορίζεται γενικῶς. Τώρα τέλειωσε ἡ φλυαρία στὸ Κοινοβούλιο, θὰ ἀρχίση πάλι ἡ μάχη.

Τὰ ἀστικὰ ἐθνικὰ φύλλα ὅλα γράφουν ἐναντίον μας. Φυσικὰ αὐτὸ εἶναι φανερό. Γιατὶ ἡ ἀπόφασις, ποῦ ἐλήφθη, ἦτο ἐθνικοσοσιαλιστική.

Καὶ ἐξ ἄλλου θὰ ἐκπλαγοῦν τὰ λαχανόφυλλα αὐτὰ ὅταν ἰδοῦν πῶς θὰ τὰ μεταχειρισθῶμεν.

Ἡ τελευταία ἐξήγησις στὴν ὁποία πρέπει νὰ προβοῦμε προτοῦ πάρωμε τὴν ἀρχὴ εἶναι μὲ τὴν Σύνταξι. Αὐτὸ εἶναι δεῖγμα καὶ σύμβολον. Ὅταν τὰ πράγματα γίνουν δύσκολα τότε βρισκόμεθα πάντα μόνοι.

13 Σεπτεμβρίου 1932.

Ἐπιτροπὴ πρὸς διαφύλαξιν τῶν δικαίων τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ λαοῦ :

Ἐκεῖ ἀνταλάσσονται μόνο φλυαρίες. Ἡ Κυβέρνησις ἀρνεῖται νὰ ἐμφανισθῇ πρὸ ταύτης τῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ Γκέριγκ πρέπει νὰ ἀνακαλέση τὴν πρὸς τὸν καγγελάριον τοῦ Ράϊχ δριμεῖαν ἐπιστολήν του. Οὔτε λόγος νὰ γίνεται. Τώρα εἶναι ἀγὼν ἐκλογῶν, τώρα μιλοῦμε μὲ τὸ λαὸ καὶ ὄχι μὲ τὴν Κυβέρνησι. Οἱ γερμανοεθνικοὶ δεικνύουν μιὰ φοβερὴ ἀλαζονεία καὶ αὐθάδεια. Ὅμως θὰ χαθῇ σὲ λίγο ἡ εὐθυμία των.

Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ πρὸ τῶν βουλευτῶν τοῦ κόμματός μας, ποῦ συναθροίζονται ἀκόμη μιὰ φορά. Σύνθημα : Ἐναντίον τῆς ἀντιδράσεως ! Μ' αὐτὸ ἀνοίγει ὁ ἐκλογικὸς ἀγών.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ὁποίας ἀνεβλήθη ἡ συνεδρία τὸ μεσημέρι, συνέρχεται τὸ βράδυ. Ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἐξακολουθεῖ νὰ ἀρνεῖται νὰ ἐμφανισθῇ μπροστά της.

Ὁ λαὸς εἶναι ἥσυχος. Αἱ μᾶζαι δὲν μποροῦν ἀκόμη νὰ καταλάβουν τὴν σπουδαιότητα τῆς καταστάσεως. Ἡ ἐκλογικὴ προθεσμία δὲν καθωρίσθη ἀκόμη. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς βουλῆς εἶναι

τελείως ἀνίκανος γιὰ ἕναν 'καθ' αὐτὸ ἀγῶνα. Καμμιὰ ὠφέλεια. Πρὸ παντὸς δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ἱκανοὶ γιὰ τέτοιες ψευτομάχες καὶ πονηρίες.

Αἱ δυνατότητες ἐπιτυχίας μας στὰς ἐκλογὰς προκαλοῦν διαφόρους γνώμας ἐκτιμήσεως. Δὲν ἠμπορῶ νὰ πῶ τὴ γνώμη μου. Πρέπει νὰ προσέξω πρῶτα τὴν πορείαν τοῦ ἀγῶνος, γιὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ προφητεύσω κάπως σωστά.

Ἡ μόνη εὐχαρίστησις σ' ὅλο αὐτὸ τὸ ἀνακάτωμα τῶν ἀποφάσεων καὶ γεγονότων εἶναι τὸ ὅτι ἡ Μάγδα ἔρχεται μὲ τὸ νεογέννητο στὸ σπίτι ἀπὸ τὴν κλινική.

14 Σεπτεμβρίου 1932.

Ὁλόκληρος ὁ ἀστικὸς τύπος ἐξυπηρετεῖ τώρα τὸ μέρος τῆς ἀντιδράσεως. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δικούς μας εἶναι ἀγανακτισμένοι γι' αὐτό. Τὸ βρίσκω ἄξιον ἐπαίνου. Ὅσο πιὸ προτήτερα ἡ ἀντίδρασις βγάζει τὴν προσωπίδα της, τόσο πιὸ καλύτερο γιὰ μᾶς.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνεδριάζει πάλι, ὅμως στὴν πραγματικότητα εἶναι μόνο μιὰ ἐπιτροπή. Μόνο λόγια πολλά. Ὁ Γκέριγκ πρέπει νὰ ἀνακαλέση. Τὸ ἀποκρούσαμεν ἐντελῶς. Ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ ἀποτινάξη τὴν ἀνιαρὰ ψῆφο μὲ ἐμπιστοσύνη. Τότε θὰ ἐμφανισθῇ ὡς μάρτυς πρὸ τῆς ἐπιτροπῆς. Δὲν ὑποχωροῦμε καὶ ἀρνούμεθα νὰ κάνωμε κάποιον συμβιβασμό.

Τέλος θὰ μεταβληθῇ ἡ ἐπιτροπὴ σὲ ἀνακριτικὴ ἐπιτροπή. Τώρα πρέπει νὰ ἐμφανισθῇ ἡ Κυβέρνησις. Θὰ εἶναι ἀστεῖο τὸ θέαμα. Δίδομεν τὸ βράδυ ἀμέσως ἔκθεσιν στὸν Φύρερ. Ἔπειτα φεύγει πίσω γιὰ τὸ Μόναχο.

15 Σεπτεμβρίου 1932.

Ἡ «Angriff» γίνεται πιὸ μεγάλη. Πρέπει ὡς τὰς ἐκλογὰς νὰ ἐκδίδεται δύο φορὰς τὴν ἡμέρα. Ἐπειδὴ ὁ ἀστικὸς τύπος ποῦ κατὰ τὸ πλεῖστον διαβάζεται ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Κόμματός μας, μᾶς ἐπιτίθεται, δὲν μᾶς μένει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ ὀργανώσωμεν ἐναντίον του τὸ μποϋκοτάζ.

Πνιγόμεθα ἀπὸ τὴ δουλειὰ γιὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα.

Τὸ βράδυ Σπόρτ-παλάστ. Βγάζω ἕνα καλολογαριασμένον, κοφτερὸν λόγον ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς πολιτικῆς

της πρακτικῶς καὶ τακτικῶς. Κατορθώνομεν νὰ κρατοῦμε πάλι τὶς μάζες στὰ χέρια μας. Τώρα πρέπει νὰ ἐργασθοῦμε καὶ νὰ μὴ ἀφήσωμε καμμιὰ δυνατότητα, νὰ διαφωτίσωμε τὸ λαὸ γιὰ τὴν ὀρθότητα τῶν ἀποφάσεών μας.

16 Σεπτεμβρίου 1932.

Τὸ τμῆμα τῆς προπαγάνδας τοῦ Ράϊχ μετῴκησε στὸ Βερολῖνο. Ἀπὸ ἐδῶ ἠμποροῦμε νὰ διεξαγάγωμε πιὸ συγκεντρωμένα τὸν ἀγῶνα. Αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ μᾶς εἶναι δύσκολο, γιατὶ τὰ ταμεῖα μας εἶναι κενά. Οἱ προηγούμενοι ἐκλογικοὶ ἀγῶνες κατέπιαν ὅλο τὸ διαθέσιμο χρῆμα.

Ἡ καθαρὰ καὶ ἡ συνοπτικὴ ὀργάνωσις τοῦ τμήματος τῆς προπαγάνδας μας μᾶς ὠφελεῖ. Μὲ τὴ μηχανὴ αὐτὴ ἠμποροῦμε θαυμάσια νὰ ἐργαζώμεθα.

Τὸ βράδυ πάλι μίλησα στὸ «σπίτι τοῦ συνδέσμου τῶν πολεμιστῶν» καὶ στὸ Γκεζοὺντ-μπροῦνεν. Καὶ αἱ δύο αἴθουσαι πλήρεις. Στὸ Γκεζοὺντ μπροῦνεν συνέβησαν στὸ δρόμο μεγάλες, αἱματηρὲς συγκρούσεις.

Τώρα εἴμεθα πάλι μέσα στὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα. Ἔχει κανεὶς κάποτε τὸ συναίσθημα, ὡς νὰ ἔπρεπε νὰ μείνῃ πάντα ἔτσι. Μὲ τὴν ὑπερπληθώρα τῶν λόγων εἶναι κανεὶς τελείως ἀμβλυμένος μόνον κάποτε εἶναι κανεὶς στὸ ὕψος ποῦ πρέπει. Οἱ ἀντίπαλοί μας λογαριάζουν ἐπίσης πῶς στὸν παρόντα ἀγῶνα θὰ κουρασθῶμεν καὶ θὰ ἐνδώσωμε. Τὸ ξέρομε καὶ δὲν θὰ θελήσωμεν νὰ τοὺς κάνωμε αὐτὴν τὴν εὐχαρίστησι. Αὐτὸ μᾶς κάνει νὰ ὑπομένωμεν. Ἂν ὑποχωρήσωμεν, θὰ χαθοῦμε καὶ ὅλη ἡ μέχρι τοῦδε ἐργασία μας θὰ ἦτο εἰς μάτην.

Ἔχομεν χρέος ἀπέναντι τῶν νεκρῶν μας, νὰ μένωμε πεισματικὰ καὶ ἀδιάσειστα στὸ δίκαιό μας· ἀκόμη κι' ὅταν ὁ ἀγών μας φαίνεται μάταιος θὰ ἀγωνισθῶμε γιατὶ πρέπει νὰ ἀγωνισθῶμε.

Γιατὶ καὶ ἡ ἀντίπαλος πλευρὰ ἔχει μόνον ἀνθρώπους. Κι' αὐτοὶ χάνουν ἔδαφος· στὰς μάχας, κι' αὐτοὶ ἔχουν νεῦρα ποὺ κουράζονται. Σπουδαῖο εἶναι ποιὸς θὰ ρίξῃ τὰ τελευταῖα τάγματα στὸ πεδίον τῆς μάχης. Πάντα ὑπάρχουν ἀπώλειαι. Ὅμως αἱ ἀπώλειαι δὲν πρέπει νὰ ἀποθαρρύνουν. Ὁ Φρειδερῖκος ὁ Μέγας

βάσταξε σ' ἕναν πόλεμο 7 ἐτῶν. Στὸ Κουνερσντὸρφ ἔχασε ὁλόκληρο σχεδὸν τὸν πρωσσικὸ στρατό. Ὅλοι οἱ φίλοι του τὸν ἄφησαν καὶ ἐστηρίζετο μόνο στὸν ἑαυτό του. Ἂν τότε ἔχανε τὸ θάρρος του καὶ ὑπέγραφε μιὰ δειλὴ εἰρήνη, δὲ θὰ ἀνέβαινε ποτὲ ἡ Πρωσσία στὸ ὕψος μιᾶς παγκοσμίου δυνάμεως.

Ἡ πολιτικὴ γίνεται πιὸ πολὺ μὲ τὸν χαρακτῆρα παρὰ μὲ τὸ μυαλό. Καὶ στὸν θαρραλέον ἀνήκει ὁ κόσμος!

Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο στὸ Φύρερ, ποῦ μὲ τὴν αἰώνια ἴδια ἀντοχὴ τείνει πρὸς ἕνα σκοπὸν καὶ εἶναι ἕτοιμος σ' αὐτὸν τὸ πᾶν νὰ προσφέρῃ. Αὐτὸ τὸν κάνει νὰ διαφέρῃ ἀπὸ τοὺς ἀστικοὺς πολιτικούς, ποὺ πάντοτε ἰσχυρίζονται, ὅτι θέλουν τὸ ἴδιο ποῦ θέλει κι' αὐτός. Χωρὶς τὸν Χίτλερ θὰ ἐβυθίζετο ἡ Γερμανία στὸν στρόβιλον τῆς ἀναρχίας.

Λοιπὸν θάρρος ἀκόμη καὶ ὅταν ἀκόμη ὅλα εἶναι δύσκολα καὶ οἱ φροντίδες φθάνουν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἄλλη δυνατότης ἐπιτυχίας ἀπὸ τὴν ἀντοχή.

19 Σεπτεμβρίου 1932.

Κοίτομαι μὲ βαρὺ βρογχίτη στὸ κρεββάτι στὸ Μόναχο.

Τὸ Σάββατο σηκώθηκα βαρειὰ ἄρρωστος. Ἔκανα μερικὲς συνεδριάσεις καὶ δίνω θάρρος σὲ μερικοὺς τσακισμένους ὑπαρχηγούς. Αὐτὸ δὲν εἶναι εὔκολο, ὅταν κανεὶς ὁ ἴδιος εἶναι ἐλεεινὰ ἀδιάθετος. Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι εἶναι μόνον δυνατοί, ὅταν εἶναι καλά.

Κάνω διάφορα γιατρικά, ἱδρώνω γιὰ νὰ μοῦ περάσῃ ἡ ἀρρώστεια καὶ κατόπιν μπαίνω στὴν ταχεῖα ἁμαξοστοιχία γιὰ τὴ Βιέννη. Στὶς βραδυνὲς ἐφημερίδες διαβάζω ὅτι ἡ προθεσμία τῶν ἐκλογῶν ὡρίσθη τὴν 6 Νοεμβρίου. Στέκουν τώρα μπροστά μας δύσκολες ἑβδομάδες.

Φοβερὴ νύκτα στὸ βαγόνι τοῦ ὕπνου μὲ φαντασιοπληξίας ἀπὸ τὸν πυρετό. Πρωῒ-πρωῒ στέκουν στὴν Αὐστρία σ' ὅλους τοὺς σταθμοὺς ποῦ περνοῦμε οἱ ἄνθρωποι καὶ μὲ χαιρετοῦν καὶ μοῦ εὔχονται εὐτυχία.

Μόλις ἠμπορῶ νὰ κρατηθῶ στὰ πόδια μου ἀπὸ κούρασι καὶ ἀρρώστεια.

Στὴ Βιέννη ὁλόκληρη ἡ συνοικία τοῦ σταθμοῦ κατέχε-

ται ἀπὸ πλήθη. Ἡ ὑποδοχὴ πολὺ ἐνθουσιαστική. Οἱ δρόμοι γύρω στὸ σταθμὸ εἶναι σὲ ἐξέγερσι. Ἡ λαχτάρα των γιὰ τὸ Ράϊχ ἐκρήγνυται αὐθόρμητα. Μιλῶ στὴν ἀρένα Ἔγγελμαν, ποῦ εἶναι γεμάτη, ποῦ μῆλο δὲν πέφτει στὴ γῆ. Ἡ Συνέλευσις γίνεται τὸ ἀπόγευμα. Ὁ ἥλιος λάμπει καυτερός. Στέκει ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου καὶ μὲ βασανίζει τρελλὰ δυὸ ὁλόκληρες ὧρες.

Στοὺς δρόμους τὰ πλήθη σποῦνε τὰ διαφράγματα τάξεως καὶ τὸ αὐτοκίνητό μας δὲν ἠμπορεῖ οὔτε ἐμπρὸς οὔτε ὀπίσω νὰ κινηθῇ. Εἶναι κίνδυνος ζωῆς τὸ νὰ προχωρήσωμε.

Οἱ καλοὶ αὐστριακοὶ εἶναι τυφλὰ πιστοὶ πρὸς τὸ Ράϊχ.

Τὸ βράδυ στὴν ὄπερα τῆς Βιέννης. Τὸ οἰκοδόμημα εἶναι ἕνα ἀληθινὸ θαῦμα. Πόσο πτωχοὶ εἴμεθα ἡμεῖς ἐν συγκρίσει στὸ Βερολῖνο! Τὸ σύνολον εἶναι πλῆθος ἀπὸ ἀνώτερο γοῦστο.

«Τὸ μαγικὸ Φλάουτο» Ἔτσι δὲν ἤκουσα ποτὲ τὸν Μότζαρτ. Ὅλως διόλου γνήσιος! Μιὰ τέχνη τῶν μουσικῶν ἀπαράμιλλη!

Ἡ ὄπερα ἔχει θαυμασία ἀκουστική. Ἐδῶ στάθηκε πολλὲς φορὲς στὴν ἐξέδρα ὁ Φύρερ ὡς νέο παιδὶ ἀκούοντας τὸν Βάγκνερ. Κάθε φορὰ ποῦ θὰ βρεθοῦμε κάπου στὴν ὄπερα τὸ διηγεῖται.

Τὴ νύκτα ταξειδεύω ἀπὸ τὴ Βιέννη στὸ Μόναχο. Δὲν ἠμπορῶ νὰ κοιμηθῶ σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι τῆς ὑγείας μου.

Στὸ Μόναχο, ποῦ φθάνω Δευτέρα πρωῒ δίνω μερικὰς ὁδηγίας στὸ «Φαιὸ Σπίτι» καὶ ἀμέσως στὸ κρεββάτι. Αὐτὸ ἔλειπε τώρα, σ' αὐτὴ τὴν κρίσιμο ἐποχή, νὰ καταδικασθῶ σὲ ἀπραξία.

Ὁ Φύρερ ἔφυγε γιὰ τὴ Βιέννη, γιὰ μιὰ οἰκογενειακὴ ἐπίσκεψι.

Κανεὶς δὲν ξέρει, γιὰ νὰ μὴ τρέχουν τὰ πλήθη νὰ τὸν ἰδοῦν.

20 Σεπτεμβρίου 1932.

Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν κοστίζει χρῆμα καὶ πρὸς τὸ παρὸν εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ βροῦμε χρῆμα. Πρέπει νὰ ἰδοῦμε, πῶς θὰ περάσωμε τὴ δυσκολία αὐτή. Ἴσως εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη μας δυσκολία, ποῦ πρέπει νὰ λυθῇ αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα.

Ἡ ὀργάνωσίς μας τοῦ ῥαδιοφώνου προχωρεῖ ταχέως. Τώρα ἕπεται ἡ χρησιμοποίησις τῶν πομπῶν. Πρὸς τὸ παρὸν κάναμε τὸν «γερμανικὸν πομπὸν» ὄργανο δημοσιότητος.

Πρέπει νὰ προετοιμασθοῦμε ὅτι ἀργὰ ἢ γρήγορα σὲ μιὰ νύκτα θὰ πάρωμεν τὴν ἀρχή.

Γράφω ἕνα ἄρθρο ἐναντίον τοῦ Χούγκενμπεργκ. Ἡ ἀπὸ τὸ τμῆμα τῆς προπαγάνδας ἐκδοθεῖσα ἐκλογικὴ ἔκθεσις δὲν εἶναι ἀρκετή. Πρέπει νὰ γίνῃ ἐπεξεργασία της.

Ἡ ἀνταρσία ποῦ ἄρχισε στὸ Βέτιγκ τοῦ Βερολίνου ἀρχίζει νὰ γίνεται δυσάρεστος. Πρὸ πάντων ὁ προσωπικὸς ἀγὼν χρειάζεται πολὺν καιρὸ καὶ δύναμι νεύρων. Κάποιο πλᾶσμα τροφοδοτεῖ μὲ τὰς ὑποψίας του ὁλόκληρο τὸν τύπο τῶν Ἑβραίων. Εἶναι ἄσκοπο νὰ ἀντεπιτεθοῦμε. Πρέπει νάχωμε χοντρὸ πετσί.

Τὴ νύκτα γυρίζω στὸ Βερολῖνο.

21 Σεπτεμβρίου 1932.

Κάμω μιὰ δριμεῖα ἐπίθεσι ἐναντίον τῆς «Φόρβερτς». Τὸ ἐθεώρησε ὡς εὐχαρίστησί της νὰ μοῦ ἐπιτεθῇ προσωπικῶς μὲ μιὰ σειρὰ ἄρθρων. Ἡ τύχη μοῦ φέρνει στὰ χέρια καταστρεπτικὸ ὑλικὸ ἐναντίον μερικῶν σπουδαίων μελῶν τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος. Δηλώνω στὴ «Φόρβερτς» χωρὶς ὑπεκφυγὰς ὅτι θὰ ἀρχίσω μὲ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ὑλικοῦ, ὅταν δὲν δώσῃ τέλος εἰς τὰς συκοφαντίας της. Ἔκκλησις μποϋκοτὰζ ἐναντίον τοῦ ἀστικοῦ τύπου. Ἀπαγόρευσις σὲ ὅλους τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ κόμματος νὰ ἀγοράζουν ἢ νὰ γίνωνται συνδρομηταὶ ἢ νὰ δίδουν σ' αὐτὰς τὰς ἐφημερίδας διαφημίσεις. Θὰ προκαλέσῃ ἕνα οὔρλιασμα λύσσης σ' ὁλόκλήρη τὴ γραμμή.

Ὁ ἰδικός μας τύπος θὰ ἐκδίδεται δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα. Πρὸ πάντων στὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα εἶναι ἀπαραίτητο ἀπέναντι τῆς μεγάλης δυνάμεως τοῦ ἀντιπάλου τύπου.

23 Σεπτεμβρίου 1932.

Πέμπτη :

Στὴν ἐπιτροπὴ τῆς βουλῆς κωμωδία. Κανένα ἀποτέλεσμα. Ὁ Γκέριγκ ἀνακρίνεται. Ἐκθέτει τὰ γεγονότα τῆς περιφήμου συνεδριάσεως τῆς Ράϊχσταγ. Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ γερμανικοῦ λαϊκοῦ κόμματος εἶναι τρομερὰ αὐθάδεις ἢ φαντασμένοι.

Μὲ τὸ τραῖνο καὶ αὐτοκίνητο μέσῳ Ἀμβούργου στὸ Κιέλο. Ἐκεῖ ὡμίλησα πρὸ 20.000 ἀνθρώπων. Ἡ διάθεσις τοῦ λαοῦ γίνεται σημαντικῶς καλλίτερη.

Στὸ 'Αμβοῦργο κοιμήθηκα τρεῖς ὥρες, ἔπειτα πάλι πίσω στὸ Βερολῖνο. Τὸ μποϋκοτὰζ ἐναντίον τοῦ ἀστικοῦ τύπου ἀρχίζει. Στὸ Φρίντριχς-χάφεν ὡμίλησα σὲ μιὰ πολυπληθῆ συνάθροισι. 'Εκεῖ κυριαρχεῖ, ὅπως πάντα, καλὴ διάθεσις. "Ομως δὲν πρέπει νὰ σχηματίση κανεὶς γνώμη γιὰ τοὺς ἐκλογεῖς ἔχοντας ὑπ' ὄψει τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ κόμματος. 'Η παλαιὰ λεγεὼν στέκει πιστὴ πρὸς τὸ κίνημα. Πάνω της ἠμποροῦμε νἄχωμε τυφλὴ ἐμπιστοσύνη. Εἶναι σήμερα ὁ ἐγγυητὴς τοῦ ἀγῶνος καὶ αὔριο θὰ εἶναι ὁ ἐγγυητὴς τῆς νίκης.

24 Σεπτεμβρίου 1932.

Τώρα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἑτοιμάσωμεν τὸ πᾶν γιὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς πρωτευούσης. 'Η ἔκκλησίς μου γιὰ τὸ μποϊκοτὰζ δημοσιεύεται σὲ μεγάλο σχῆμα στὸ τύπο μας. Θὰ φέρωμεν πολλὰς δυσκολίας στὸν ἀστικὸ τύπο! "Ομως συμβαίνει ὅπως πάντα. "Οταν ἐπιτίθεται κανεὶς κατὰ τοῦ ἀντιπάλου, τότε ἀρχίζει καὶ ζαρώνει καὶ σιγυκλαίει.

Τὸ βράδυ μιλῶ πρὸ ἐθνικοσοσιαλιστῶν ὑπαλλήλων στὸ Χερενχάους, χρειάζεται θάρρος, νὰ προσχωρήση κανεὶς σήμερα, ὡς ὑπάλληλος, στὴ κίνησί μας.

Κατόπιν πρὸ τοῦ Κόμματος στὸ Τσελεντὸρφ καὶ Ντάλεμ.

'Απὸ ὅλας τὰς πλευρὰς γίνονται προσπάθειαι νὰ ἀποκατασταθῆ εἰρήνη μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Κόμματος. "Ομως ὁ Φύρερ δόξα τῳ Θεῷ δὲν τὸ παραδέχεται. Διαπραγματεύεται ἐνόσῳ εἶναι καιρός. "Οταν ὅμως ἀρχίση ὁ ἀγών, τότε ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν βρῆ μόνο στὸ πεδίο τῆς μάχης.

'Ο τόνος τοῦ κόμματος εἶναι κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας πολὺ ἐπιθετικός. "Ομως αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη γλῶσσα, ποῦ δύναται κανεὶς νὰ ὁμιλῆ μὲ τοὺς ἐπιμόνους ἀντιπάλους τῆς ἀντιδράσεως.

25 Σεπτεμβρίου 1932.

Τὸ ἀπόγευμα στὸ Σένχολαζ μίλησα πρὸ εἴκοσι χιλιάδων θεατῶν ἐργατῶν. "Επειτα στὸ Σπάνταου πρὸ τῶν ταγμάτων ἀσφαλείας καὶ εἰς τὴν Χαζενχάϊντε πρὸ τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Παντοῦ εἶναι αἱ αἴθουσαι κατειλημμέναι. 'Η ἀντίθετος πλευρὰ προσπαθεῖ νὰ μᾶς χωρίση. Δημιουργοῦν τεχνητὰς ἀντιθέσεις μεταξὺ

τοῦ Φύρερ καὶ τῶν ὑπαρχηγῶν. Αὐτὴ ἡ φημολογία παίρνει πάντα νέα τροφὴ μὲ τὴν ἀκαταλόγιστο συμπεριφορὰ τοῦ Στράσσερ. Θὰ ἦτο ἤδη μιὰ εὐλογία, ὅταν ἔκανε φανερὰ αὐτὴ τὴν ἐνοχλητική του ἐργασία, γιὰ νὰ ἠμπορῇ ὁ Φύρερ νὰ ἀντεπεξέλθῃ.

26 Σεπτεμβρίου 1932.

Ὁλόκληρη ἡ ὀργάνωσις τοῦ κόμματος τοῦ Βερολίνου ἐργάζεται δυνατὰ στὸ μποϋκοτὰζ τοῦ τύπου. Θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ἐπιτύχωμε ὥστε νὰ μεταχειρίζεται ὁ ἀστικὸς τύπος ἕναν καθὼς πρέπει τόνον ἀπέναντί μας. Ὅταν πρόκειται γιὰ τὴν τσέπη του ὁ ἀστὸς γίνεται ἀρνάκι.

Κάποτε παρατηρεῖται κάποια ψυχικὴ πίεσις σὲ ἥσυχες ὧρες. Μπορεῖ νὰ φύγῃ, μόνον ὅταν εὑρίσκωμαι μπροστὰ στὸ λαό. Ὁ λαὸς εἶναι ἡ πηγὴ τῆς δυνάμεώς μας.

27 Σεπτεμβρίου 1932.

Ἕνα ἀπὸ τὰ δύσκολά μας ζητήματα τώρα εἶναι ἡ τροφοδότησις τῶν πολλῶν ἑκατοντάδων φυλακισμένων μας. Αὐτοὶ οἱ δυστυχεῖς ἄνθρωποι κάθονται κλεισμένοι καὶ δὲν ξέρουν, πότε θὰ ἔλθῃ γι' αὐτοὺς ἡ ὥρα τῆς ἐλευθερίας. Πρέπει νὰ τοὺς φροντίζωμε γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὸ θάρρος. Πρὸ πάντων σ' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τῆς ἐλλείψεως χρημάτων μᾶς παρέχει τὸ ζήτημα πολλὰς δυσκολίας.

Ἡ ἀνακριτικὴ ἐπιτροπὴ τῆς βουλῆς κάμει τὴν συνεδρίασίν της διὰ τὴν ἀπόφασιν. Πρῶτα θὰ ἐξετασθῇ ὁ ἴδιος ὁ Πάπεν. Μιὰ κουραστικὴ καὶ ὄχι εὐχάριστο γι' αὐτὸν ἐξέτασι. Ἀπὸ ὅλας τὰς πλευρὰς δέχεται ἐπιθέσεις.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ Ράϊχ φὸν Γκάϋλ εἶναι ἀστεία μορφή. Ἡ ἐξέτασίς του δὲν ἀποδίδει τίποτε νέο.

Πιὸ ρεζιλεμένος φαίνεται ὁ γενικὸς γραμματεὺς Πλάνκ. Ἕνα τέτοιο πλᾶσμα θέλανε κατὰ τὴν 13 Αὐγούστου νὰ κολλήσουν στὸν Φύρερ ὡς γενικὸ γραμματέα.

Συνομιλοῦμε μεταξύ μας γιὰ τὰς προβλέψεις τῶν ἐκλογῶν. Ὅλοι εἶναι πεσσιμισταί. Οἱ γερμανοεθνικοὶ συμπεριφέρονται ἐλεεινά. Προσποιοῦνται μὲ αὐθάδεια καὶ θρασύτητα τὸν ἐπαναστάτη γιὰ νὰ μᾶς ἀποσπάσουν τὰ πλήθη. Αὐτὸ τοὺς ταιριάζει.

Σὲ μιὰ σειρὰ ἐξακριβώσεων τῆς ἐπιτροπῆς ξεσκεπάζεται δυνατὰ ἡ Κυβέρνησις, ὅμως δὲν θὰ δώση καὶ πολλὴ σημασία σ' αὐτό.

Ἀπὸ πολλὰς πλευρὰς γίνονται προσπάθειαι νὰ διευθετηθῆ μιὰ νέα συνέντευξις μεταξὺ τοῦ Προέδρου τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Φύρερ.

Αὐτὴ ἡ συνέντευξις πρέπει νὰ γίνη ἐντὸς ὀλίγου. Ἡ κατάστασις εἶναι σὲ κακὸ δρόμο. Ὅμως αὐτὸ εἶναι σφάλμα τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς, καθότι ἔπρεπε νὰ ξέρη, ὅταν ἀνελάμβανε ἀπὸ τὰς δεδομένας σχέσεις τῆς ἀρχῆς τὰς συνεπείας. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸ ἤθελαν οἱ κύριοι.

Οἱ γερμανοεθνικοὶ αἰσθάνονται τὸν ἑαυτό των καλὰ στὴν Ἀρχὴ καὶ ξέρομεν ἐπίσης ὅτι, ὅταν ἡμεῖς ἔλθωμε στὰ πράγματα θ' ἀρχίσουν ἀμέσως νὰ τὴν λαχταροῦν.

Γι' αὐτὸ πιὸ καλὰ παίζουν ἕνα παιγνίδι μὲ τὴ φωτιά, παρὰ νὰ ἔλθουν στὰ λογικά των.

Ὅμως καὶ τὰ δικά των δένδρα δὲν θὰ ἐγγίσουν τὸν οὐρανό.

28 Σεπτεμβρίου 1932.

Κάθε Δευτέρα γίνεται στὴν περιοχὴ συνεδρίασι τῶν ἀνωτέρων διευθυντῶν τῆς ὑπηρεσίας. Ἐκεῖ συζητεῖται ἀπὸ ἑβδομάδα σὲ ἑβδομάδα ἡ αἰωνίως μεταβαλλομένη τακτική. Ὅσο στερρεὸς πρέπει νἆναι κανεὶς στὸ ἀξίωμα, τόσο ἐλαστικὸς πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὰς μεθόδους. Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι δὲν καταλαβαίνουν τὴν διαφορὰ μεταξὺ στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς.

Μὲ τὸ αὐτοκίνητο γιὰ τὸ Μπρέσλαου. Ἕνα θαυμάσιο ἥσυχο ταξεῖδι κατὰ τὸ ὁποῖον ἔχει κανεὶς πολὺν καιρὸ γιὰ νὰ σκέπτεται.

Ἡ διάθεσις στὸ Μπρέσλαου εἶναι θαυμασία. Οἱ παλαιοὶ ὀπαδοὶ τοῦ κόμματος εἶναι πάντα πιστοί. Ἡ συνέλευσις στὴν αἴθουσα Γιαρχούντερντ εἶναι πολυπληθής. Σὲ μιὰ θαυμασία παρέλασι παρουσιάζονται τὰ τάγματα ἐφόδου τῆς Σιλεσίας. Εἶναι τὰ τάγματα τῆς δυνάμεώς μας.

Σ' ὁλόκληρο τὸ Ράϊχ, ἀνάβουν κάπου-κάπου ἀπεργίαι. Ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀδύνατος νὰ ἐπέμβη. Αἱ συντεχνίαι παρασύρονται μαζὶ ἀπὸ τὸ ριζοσπαστισμὸ τῶν μαζῶν. Εἰς ὅλας τὰς γωνίας καὶ τὰ ἄκρα διαταράσσονται καὶ ματαιοῦνται αἱ γερμα-

νοεθνικαὶ συνελεύσεις. Δὲν πρέπει νὰ τὸ παρακάνωμεν καθότι ἡ Κυβέρνησις θὰ τὸ μεταχειρισθῇ ὡς κατάλληλη ἀφορμή, νὰ μὴ κάνῃ τὰς ἐκλογάς.

Πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα ὅπως οἱ ἄγριοι. Τότε μόνον θὰ ἠμπορέσωμε πάλι νὰ ἐπιτύχωμε.

29 Σεπτεμβρίου 1932.

Βρισκόμεθα πάλι μέσα στὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Ἡ μιὰ συνέντευξις κατόπιν τῆς ἄλλης. Μόλις ἠμποροῦμε νὰ ἀναπνεύσωμε.

Ὁ ἀστικὸς τύπος ἀρχίζει κιόλας νὰ ζαρώνῃ. Τὸ μποϋκοτὰζ ποῦ ἐκηρύξαμε τὸν ἔκανε νὰ πονέσῃ. Στέλλει κιόλας κοινοβουλευτικοὺς νὰ μᾶς παρακαλέσουν γιὰ εἰρήνη. Δὲν ὑποχωρῶ παρὰ μόνον ὅταν αἱ διάφοροι ἐφημερίδες ἀλλάξουν τὸν τόνο τους ἐναντίον μας.

Ἕνας μεγάλος ἐκδοτικὸς Οἶκος κατώρθωσε νὰ ἐκδώσῃ ἐναντίον μου μιὰ προσωρινὴ καταδίκη. Τριακόσιες χιλιάδες μάρκα τιμωρία καὶ μισὸ ἔτος φυλάκισις. Εἶναι ἡ καλύτερη περίστασις, νὰ βάλω μὲ τὰ καλά μας εἰς ἐνέργειαν τὸ μποϋκοτάζ. Τὸ πιὸ ἀνόητο ποῦ ἦτο δυνατὸν νὰ κάνῃ ἡ ἀντίθετος πλευρά.

30 Σεπτεμβρίου 1932.

Τώρα τὸ μποϋκοτὰζ ὠργανώθη σ' ὁλόκληρη τὴ γραμμή. Καὶ μάλιστα αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ διευθύνει τὸ Κόμμα. Ἕνα ἑκατομμύριο φεϊγ-βολὰν μοιράζονται στὴν πρωτεύουσα ἐναντίον τοῦ ἀστικοῦ τύπου. Αὐτὸ θὰ τοὺς δώσῃ ἕνα μεγάλο κτύπημα.

Οἱ γραφιάδες στὰς συντάξεις τῶν ἐφημερίδων στριφογυρίζουν σὰν τὰ σκουλήκια.

Γιὰ τὰ 85 γενέθλια τοῦ Προέδρου τοῦ Κράτους γράφω ἕνα ἄρθρο στὸ ὁποῖο ἐκθέτω ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴν κατάστασιν μὲ ὅλη τὴ σοβαρότητα καὶ τὸ σεβασμὸ ποῦ τῆς ἀξίζει.

Οἱ κύριοι τῆς Βιλελμστράσσε ἀρχίζουν νὰ ἀνησυχοῦν. Αἱ ἀπεργίαι στὴν ὕπαιθρο χώρα αὐξάνουν. Παντοῦ κυριαρχεῖ ὀργὴ καὶ δυσαρέσκεια. Τὸ πρᾶγμα γίνεται πιὸ ἐπικίνδυνο, ἀπ' ὅτι στὴν ἀρχὴ ἐνόμισαν.

Ἀκόμη μιὰ φορὰ πρὶν νἀρχίσῃ μετὰ δυνατά του ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν ἀκούω μουσικὴ τοῦ Βάγνερ. Μιὰ θαυμασία παρά-

στασις τοῦ Σιγκφρὶντ στὴν ὅπερα τῆς πόλεως. Ὅμως μὲ τὰς φροντίδας ποῦ μᾶς δέρνουν δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀπολαύσω αὐτὴ τὴ θεία μουσική. Εἶμαι ἀφηρημένος καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀφιερωθῶ στὴν εὐχαρίστησι αὐτή. Μόλα ταῦτα στηρίζει καὶ δίνει θάρρος καὶ διαύγεια πνεύματος.

1 Ὀκτωβρίου 1932.

Μετοικοῦμε ἀπὸ τὴν ὁδὸν Χέντεμαν τὰ παλιά μας ἀγαπητὰ τοῦ ἀγῶνος γραφεῖα στὴν ὁδὸ Φός. Τώρα ἐργαζόμεθα στὴν συνοικία τῆς Κυβερνήσεως. Πόσο θὰ ἐπιβραδυνθῆ ἀκόμη ἡ μετοίκησίς μας 'στὴ Βιλελμστράσσε ;

Μόλα ταῦτα δὲν θὰ εἶναι γιὰ τὴν Κυβέρνησιν εὐχάριστο νὰ ξέρη ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἔρχεται ὅλο καὶ πιὸ κοντά.

Ὁ Φύρερ κατοικεῖ στὸ Καῖζερχὸφ ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς καγγελαρίας. Κι' αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ βλάψη τὴ ψυχραιμία ἑνὸς ἀνθρώπου χωρὶς γερὰ νεῦρα, ποῦ κατέχει τώρα τὸ ἀξίωμα τοῦ καγγελαρίου.

Στὸν τύπο μας γίνονται μερικαὶ μεταβολαί. Ἡ παροῦσα μας κατάστασις δὲν φθάνει γιὰ τὰ πολλὰ προβλήματα, ποῦ πρέπει τώρα νὰ λύσωμε. Συνήθως οἱ δημοσιογράφοι μας δὲν καταλαβαίνουν, ὅτι κατὰ τὸν καιρὸ τῶν ἐκλογῶν παίζει μεγάλη σπουδαιότητα ἡ προπαγανδιστικὴ τῶν ἐφημερίδων ἐπίδρασις.

Εἶναι κυρίως πολὺ βαθεῖς καὶ μᾶλλον ἄξιοι γιὰ τὴν ἐπιστήμη παρὰ γιὰ τὴ δημοσιογραφία.

Καλύτεροι σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο εἶναι οἱ προπαγανδισταί μας.

Στέκονται ἡμέρα καὶ νύκτα σὲ ἄμεσο ἐπαφὴ μὲ τὰ πλήθη. Εἶναι πραγματικῶς κύριοι τοῦ ἔργου των. Εἶναι τὸ ἀφρόκρεμα τοῦ κόμματος. Οἱ καλύτεροι ρήτορες, ποῦ εἶχε ποτὲ ἡ Γερμανία βρίσκονται στὸ στρατόπεδό μας.

Στὸ Ποτσντὰμ παρελαύνει ἡ ἐθνικοσοσιαλιστικὴ νεολαία. Ἕνα ἐξαίσιο θέαμα αὐτὸ τὸ πλῆθος καὶ ἡ χαρὰ τῶν νέων καὶ τῶν κοριτσιῶν. Τὸ στάδιον εἶναι πλῆρες. Ἐπικρατεῖ ἕνας τρελλὸς ἐνθουσιασμός. Οἱ γέροι λένε πάντα : ὅποιος ἔχει μαζί του τὴ νεότητα ἔχει τὸ μέλλον. Ἐμεῖς ἀντιστρέφομεν αὐτὴν τὴ φράσι : Ὅποιος ἔχει τὸ μέλλον, αὐτὸς ἔχει καὶ τὴ νεότητα. Γι' αὐτὸ στέκει ἡ νέα Γερμανία στὸ πλευρό μας.

Ὁ Φύρερ ἔρχεται ἀργὰ τὸ βράδυ καὶ ἔχω εὐκαιρία νὰ τὸν προσανατολίσω περὶ τῶν γεγονότων τελευταίως στὸ Βερολῖνο. Μιλάει μὲ ἐξαιρετικὸ ἐνθουσιασμὸ πρὸ τῆς παρελαυνούσης νεότητος. Οἱ νέοι καὶ τὰ κορίτσια εἶναι τρελλοὶ ἀπὸ ἐνθουσιασμό. Ἀκριβῶς ἡ νεότης ἠμπορεῖ νὰ ἐνθουσιασθῇ τελείως γιὰ τὰ ἰδανικά μας. Ὅσο ἡλικιώνεται ὁ ἄνθρωπος, τόσο πιὸ ρηχὸ γίνεται τὸ ρεῦμα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ του.

Τὸ βράδυ καθήμεθα στὸ σπίτι μου. Ὁ Φύρερ σκέπτεται πολὺ ὀπτιμιστικὰ γιὰ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν. Θὰ ἔχῃ δίκαιο καὶ ἐδῶ ὅπως πάντα. Πρὸς τὸ παρὸν δὲν σκέπτεται γιὰ καμμιὰ συννενόηση μὲ τὴν Βιλελμστράσε. Στὴ σημερινὴ περίστασι εἶναι ἄσκοπο. Ὅταν ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν τελειώσει, τότε ἠμποροῦν νὰ ἀρχίσουν πάλι αἱ διαπραγματεύσεις. Ὁ Φύρερ ἐξακριβώνει μὲ κλασσικὸ τρόπο τὰ σφάλματα τῆς Κυβερνήσεως.

Παντοῦ πληθαίνουν αἱ ἀπεργίαι καὶ αἱ συγκρούσεις. Ἡ Κυβέρνησις κυβερνᾶ ἐρασιτεχνικὰ κι' αὐτὸ θὰ τὴν ρίξῃ σὲ λίγο.

2 Ὀκτωβρίου 1932.

Πότσνταμ! Πάνω ἀπὸ τὴν παληὰ Πρωσσικὴ πόλιν κεῖται μιὰ ἡλιόλουστη φθινοπωρινὴ ἡμέρα. Ἕξ ὧρες βαδίζει μπροστὰ ἀπὸ τὸν Φύρερ ἡ γερμανικὴ νεότης. Εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια μας καὶ ἡ εὐτυχία μας. Εἶναι οἱ ἴδιοι νέοι μὲ τὰ ἴδια πρόσωπα. Τὰ ἰδανικά μας ἔχουν σχηματίσει ἀπὸ ὅλους ἕναν ὅμοιο τύπο. Δὲν φαίνεται μόνον αὐτὴ ἡ ὁμοιότης στὴ σκέψι καὶ στὸ αἴσθημα παρὰ καὶ στὴ μορφὴ καὶ στὸ βλέμμα. Ἡ θέα τους εἶναι μιὰ εὐτυχία καὶ δὲν κουράζεται κανεὶς νὰ τοὺς παρακολουθῇ. Καθένας ἀπὸ μᾶς πληροῦται ἀπὸ τεράστιο συναίσθημα εὐτυχίας σὰν ἀτενίζει αὐτὸ τὸ θαυμάσιο τῆς νεότητος βλάστημα. Ἡ παρέλασις ἀκολουθεῖ χωρὶς τέλος.

Ὁ Φύρερ κάθεται μετὰ τὶς εὐτυχισμένες ὧρες τοῦ Πότσνταμ στὸ σπίτι μας. Συζητεῖ καὶ εἶναι μεγαλειώδης στὰ ἐπιχειρήματά του. Ὁ ὀπτιμισμός του μεταδίδεται σ' ὅλους τοὺς γύρω του. Εἶναι ἡ ἀκένωτος πηγὴ μιᾶς πάντα ἀνανεουμένης δυνάμεως.

Ὡς ἀργὰ τὸ βράδυ ἐργάζομαι, κάνω σχέδια καὶ προετοιμάζω διαφόρους ἐνεργείας μας.

4 Ὀκτωβρίου 1932.

Τὴ Δευτέρα στὸ Βερολῖνο. Προετοιμάζομεν τὴν συνέλευσιν τῶν ἀρχηγῶν στὸ Μόναχο. Ἑπτὰ μεγάλες γραπτὲς διαφημίσεις ἑτοίμασα μονομιᾶς. Τὸ πᾶν ποῦ κάνει κανεὶς μὲ ἐνθουσιασμὸ εἶναι τέλειο. Εἶναι δύσκολο νὰ βαδίζῃ τελείως τὸ δρόμο τῆς ἐκλογικῆς μας κινήσεως, ἡ σύνταξις τοῦ τύπου μας. Εἶναι σχολαστικὴ καὶ βραδυκίνητη. Γράφω ἕνα ἐριστικὸ ἄρθρο ἐναντίον τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου τοῦ Σὲρλ καὶ τῶν γερμανο-ἐθνικῶν. Πρέπει νὰ μοιρασθῇ σὲ 2 ἑκατομμύρια ἀντίτυπα μόνο στὸ Βερολῖνο. Πρέπει νὰ μᾶς γνωρίζῃ ἀπὸ τὴν καλὴ ὁ ἀστικὸς τύπος!

Τὸ βράδυ μιλῶ στὴ συνέλευσι τῆς περιοχῆς στὰς ὑπερπλήρεις αἰθούσας τοῦ Τένις. Ἠμπορῶ ἐδῶ νὰ ἐξακριβώσω, ὅτι τὸ Κόμμα εἶναι τελείως σὲ τάξι. Ἠμπορεῖ κανεὶς σὲ κάθε κρίσι νὰ ἀφεθῇ πάνω του.

Τὴν τελευταία στιγμὴ προφθάνω τὸ νυκτερινὸ τραῖνο γιὰ τὸ Μόναχο. Ἐκεῖ ἐτέθη ἐναντίον τοῦ κόμματός μας μιὰ πρόστυχη καμπάνια. Ἔχομε τὴν ὑποψία πῶς τὴν τροφοδοτοῦν ὡρισμένοι ἀσυνείδητοι κατάσκοποι ἀπὸ τὰς σειράς μας. Ἐπικρατεῖ σὲ πολλὰ μέρη μιὰ ψυχικὴ πίεσις σὲ πολλὰ δικά μας τμήματα. Ὅμως ἡμεῖς οἱ παλαιοὶ Νάτζι διαμαρτυρόμεθα καὶ δίνομε σὲ ὅλους θάρρος.

Στὸ σχολεῖο τῶν ἀρχηγῶν ἐφαρμόζω γιὰ πρώτη φορὰ ἕνα νέο εἶδος διδασκαλίας. Ἀντὶ νὰ ἐκφωνῶ λόγον, συζητῶ μὲ τοὺς ἐκεῖ συνηθροισμένους ἀρχηγοὺς καὶ μάλιστα μὲ καταπληκτικὴ ἐπιτυχία. Ὅλοι εἶναι θαυμάσιοι ἄνδρες. Παίρνουν μέρος μὲ ἐνθουσιασμὸ σὲ κάθε συζήτησι. Ὅλα τὰ προβλήματα τῆς προγραμματικῆς καὶ τῆς τακτικῆς τοῦ κινήματος συζητοῦνται.

Τὸ μεσημέρι εἶμαι μαζὶ μὲ τὸν Φύρερ. Ἔχει καλὴ διάθεσι, μόνο εἶναι θυμωμένος γιὰ τὴν καμπάνια τοῦ τύπου ἐναντίον τῶν ταγμάτων ἐφόδου.

Τὸ ἀπόγευμα ἐργάζομαι καὶ τὸ βράδυ στὸ Ἱπποδρόμιον Κρονέ. Ἀπὸ ἑπτὰ ἡ ὥρα τὸ ἔχει κλείσει ἡ ἀστυνομία ἕνεκα ὑπερπληρώσεως. Ἔξω στέκουν οἱ ἄνθρωποι σὰν μαῦρα τείχη πρὸ τῶν θυρῶν. Σὲ ἕναν δίωρο λόγο κάνω ἕναν δριμὺ ἀπολογισμὸ μὲ τὸ σύστημα καὶ τὴν παροῦσαν πορείαν του.

Τετάρτη:

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν περιοχῶν εἶναι γιὰ τελευταία φορὰ πρὸ τῶν ἐκλογῶν μαζεμένοι. Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Στράσσερ ξαπλώνεται μόνον ὁ πεσσιμισμός. Πρέπει νὰ ἔχουμε τὰ μάτια μας παντοῦ ἀνοιχτά, γιὰ νὰ μὴν μᾶς συμβῇ δυστύχημα.

Πέμπτη :

Σήμερα τὸ πρωΐ ἀρχίζει ἡ μεγάλη συνεδρίασις τῶν ἀρχηγῶν. Κατὰ πρῶτον διεκπεραιοῦται τὸ τεχνικὸ μέρος τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Στὸ περιθώριο τοῦ τμήματος τῆς προπαγάνδας ἱδρύσαμε ἕνα τμῆμα γιὰ ὑπεράσπισι ἐναντίον τῶν ψευδῶν, ποῦ τὸ μόνο της ἔργο εἶναι νὰ ἀποκρούῃ καὶ νὰ ἀπαντᾶ στὰς δειλὰς συκοφαντίας τῶν ἀντιθέτων ἐφημερίδων καὶ κομμάτων. Σὲ λίγο θὰ πάρῃ ὁλόκληρο τὸ φαιὸ σπίτι, τόσο θὰ μεγαλώσῃ.

Στὸ τέλος τῆς συνελεύσεως τῶν ἀρχηγῶν ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ. Εἶναι σὲ καλὴ διάθεσι καὶ ἐκθέτει θαυμάσια τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀγῶνος σὲ ὅλη του τὴν ἔκτασι. Πραγματικῶς εἶναι ὁ μεγάλος ποῦ στέκεται πάνω ἀπὸ ὅλους μας. Δίνει πάντα θάρρος στὸ Κόμμα καὶ τὸ στηρίζει ἠθικῶς σὲ κάθε κρίσιμο στιγμή. Μὲ μιὰ σιδηρᾶ συνέπεια ἐξυπηρετεῖ τὸν μεγάλο σκοπό, ποῦ θέσαμε. Μὲ αὐτὸν θὰ νικήσῃ τὸ Κόμμα χωρὶς ἄλλο.

Συζητήσαμε ἐπὶ μακρὸν μὲ τοὺς ἀρχηγούς. Εἶναι πάντα οἱ καλύτεροι ἄνδρες στρατιῶται συνειθισμένοι σὲ διαταγὰς καὶ ὑπακοή.

Λένε πῶς ἡ Κυβέρνησις ἄρχισε νὰ ταλαντεύεται, ὅμως δὲν τὸ πιστεύω. Δὲν εἶναι τόσο ἁπλὸ νὰ ῥίξῃ κανεὶς ἕνα σύστημα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν πρέπει νὰ μᾶς νανουρίζῃ ὁ ψευδὴς ὀπτιμισμός. Ἡ ἐπιτυχία εἶναι πάντα ὁ καλύτερος συνοδὸς στὴ νίκη.

7 Ὀκτωβρίου 1932.

Ἀπὸ ἕναν μεσάζοντα πήραμε τὴν εἴδησι ὅτι τὸ οἰκονομολογικὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως ἄρχισε μὲ μιὰ ἀποτυχία. Γι' αὐτὸ παρουσιάζεται στὴ βιομηχανία μιὰ ἀπελπιστικὴ διάθεσις καὶ πανικός. Οἱ ποντικοὶ ἐγκαταλείπουν τὸ βυθιζόμενον πλοῖον.

Τώρα πρέπει νὰ μείνωμε γεροὶ καὶ νὰ μὴ ὑποχωρήσωμε. Καθώρισα μὲ τὸν Φύρερ ὁλόκληρη τὴν ἐκλογικὴ καμπάνια.

Ἠμπορεῖ κανεὶς γιὰ ὅλα νὰ ἐπαναπαυθῇ ἐπάνω του. Μόνο μὲ κάποια δυσαρέσκεια παρακολουθεῖ τὰς αἰωνίας ραδιουργίας στὴ μικρὴ κλίκα τοῦ Στράσσερ ποῦ ὑποσκάπτουν τὸ κόμμα.

Μόλις τελειώσει ὁ ἐκλογικὸς ἀγών, πρέπει νὰ κάμωμε μερικὰς σπουδαίας ὀργανωτικὰς μεταβολάς. Ἀπὸ τὴν αἰωνίαν ἐκλογικὴν προπαγάνδα δὲν ἠμποροῦμε νὰ προσέξωμε τίποτε ἄλλο, σ' αὐτὸ τὸ τελευταῖο ἔτος.

Τὸ σύστημα δὲν μᾶς ἀφῆκε ν' ἀναπνεύσωμε. Τὸ κόμμα ὅμως δὲν ἔχει ἄλλο σκοπὸ ἀπὸ τὸ νὰ ἀγωνίζεται.

Ὑπαγορεύω ἕνα ἐπιθετικὸ ἄρθρο ἐναντίον τοῦ κονσερβατισμοῦ τοῦ Πάπεν καὶ φεύγω ἔπειτα μὲ τὸ νυκτερινὸ τραῖνο πίσω στὸ Βερολῖνο.

8 Ὀκτωβρίου 1932.

Διαμένομε τώρα πιὰ ὁριστικῶς στὴν ὁδὸ Φός. Τὸ σπίτι εἶναι πολὺ ὡραῖο, πολὺ ἁπλὸ καὶ ἀξιοπρεπές. Πάνω στὸ γραφεῖο μου κεῖνται βουνὰ ἀπὸ ἐργασία.

9 Ὀκτωβρίου 1932.

Ἀκούω ἀπὸ μερικούς, ποῦ λένε πῶς ἔχουν καλὰς πληροφορίας ὅτι ἡ ἀναδιοργάνωσις τῶν ραδιοφώνων τοῦ Κράτους τελείως ἀπέτυχε. Θέλανε νὰ γίνουν ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τὰς χώρας καὶ τώρα ἔγιναν τελείως αἰχμάλωτοί των. Ἔχομεν ὑπ' ὄψει μας νὰ σχηματίσωμεν ἕνα νέο κατάλογο προσώπων γιὰ τὸ ραδιόφωνο ἐν περιπτώσει καὶ ἔλθομε ξαφνικὰ στὴν Ἀρχή.

Σὲ μιά μου δήλωσι προκαλῶ τοὺς γερμανο-ἐθνικοὺς γιὰ μιὰ δημοσία συζήτησι. Ἔπειτα παραπονοῦνται ὅτι οἱ ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου ταράσσουν τὰς συνελεύσεις των. Τοὺς παρουσιάζεται ἐδῶ καὶ καλυτέρα περίστασις νὰ ξεκαθαρίσουν πνευματικὰ μαζί μας τὰς ὑποθέσεις των. Τοὺς θέτω ὅρους, ποῦ θὰ τοὺς διευκόλυναν, νὰ ἀκολουθήσουν τὴν πρόκλησί μου. Ὅμως, τὸ θάρρος δὲν εἶναι ἡ ἀρετή των.

Στὴν πλατεῖα τοῦ Μπύλοβ γίνεται μιὰ συνέλευσις τῶν ἀνδρῶν ταγμάτων ἐφόδου. Οἱ ἄνδρες τῶν ταγμάτων μας στὰς ἐργατικὰς συνοικίας εἶναι θαυμάσιοι. Ὑποφέρουν τὰ βάσανα, τιμωρίας καὶ τρομοκρατίαν μὲ ἀνείπωτο θάρρος. Αὐτὰ τὰ παιδιὰ ἀξίζουν νὰ περασθοῦν στὸ βιβλίο τιμῆς τῆς ἱστορίας τοῦ κόμ-

ματός μας καὶ μάλιστα ἀργότερα σὰν ἐπιτύχωμε, στὸ βιβλίο τοῦ λαοῦ.

Τὴν Κυριακὴν φεύγω ἀεροπορικῶς μὲ ἀνοικτὸ ἀεροπλάνο στὸ Χέμνιτζ. Ἕνα θαυμάσιο ταξεῖδι. Παγωνιά, ποῦ μετὰ μιὰ ὥρα μόλις αἰσθάνεται κανεὶς τὸ πρόσωπό του. Μιλῶ ἐκεῖ πρὸ τῶν ἀρχηγῶν ὑπηρεσίας τῆς Σαξωνίας καὶ ἐπιτυγχάνω νὰ δώσω πάλι θάρρος σὲ ὅλους. Ἀμέσως κατόπιν φεύγω πάλι ἀεροπορικῶς στὸ Βερολῖνο καὶ τὸ βράδυ ἀκούω στὴν ὄπερα Οὔντερ ντὲν Λίντεν «Τριστάνο» μὲ μιὰ τέλεια παράστασι. Αὐτὴ ἡ μουσικὴ εἶναι ἀπερίγραπτα γλυκειὰ καὶ γοητευτική. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ σκεφθῇ κανεὶς κάτι ὡραιότερο. Αἱ φωναὶ εἶναι βελουδένιες καὶ ἀντηχοῦν σὰν φλάουτα. Συγκινημένος κατάβαθα φεύγω ἀπὸ τὴν ὄπερα.

10 Ὀκτωβρίου 1932.

Ἕνας δημοσιογράφος ποῦ τυλίχτηκε στὸ σκάνδαλο τοῦ Σκλάρεκ ἐπετέθη σ' ἕνα φύλλο τοῦ Μπουλεβάρτ τρομερὰ ἐναντίον τῆς τιμῆς τῆς γυναίκας μου. Ἕνας ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου παρουσιάσθη ἐνώπιόν του καὶ τὸν χτυποῦσε τόσο μὲ τὸ ἱππευτικὸ μαστίγιο, ὥς ποῦ ἔπεσε ματωμένος στὸ πάτωμα. Ἔπειτα βάζει τὴν κάρτα του πάνω στὸ γραφεῖο καὶ ἀφήνει τὸ γραφείο τῆς συντάξεως χωρὶς νὰ ἐμποδισθῇ ἀπὸ κανένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἑρπετά. Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο μέσο νὰ δώσῃ κανεὶς νὰ καταλάβουν αὐτοὶ οἱ συκοφάνται. Δὲν σταματοῦν οὔτε μπροστὰ στὴν τιμὴ μιᾶς ἀπροστάτευτης γυναίκας καὶ πρέπει νὰ ξυλοκοπηθοῦν τόσο πολύ, ὅσο νὰ καταλάβουν τοὺς πρωτόγονους τοὐλάχιστον νόμους τῆς εὐπρεπείας.

Ἕνας ἀπεσταλμένος τῆς Κυβερνήσεως θέλει νὰ μὲ διερευνήσῃ κρυφὰ γιὰ τὰς προθέσεις μας. Τοῦ λέγω ἀπροκάλυπτα τὴ γνώμη μου. Τότε ἀρχίζει νὰ μιλῇ ἡ Βιλελμστράσε καὶ νὰ λέγῃ πῶς ἀργότερα ἠμπορεῖ ὁ Φύρερ νὰ γίνῃ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ. Πόσο εἶναι μεγαλόκαρδοι! Ὅλα αὐτὰ εἶναι κουτὲς δοκιμὲς γιὰ νὰ μᾶς ἐμποδίσουν νὰ πολεμοῦμε καὶ νὰ μᾶς κουράσουν.

Ὁ Φύρερ πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν καθαρή του ἀπαίτησιν, γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ ἡ Βιλελμστράσε τὴν ἡσυχία της. Αὐτὸ τὸ

σκέφθηκαν τόσο καλὰ οἱ κύριοι. Δυστυχῶς δὲν εὑρίσκουν ἀπὸ τὸ μέρος μας τόσην ἀγάπη ὅση ἡ δική των.

Μακρὰ συνομιλία μὲ τὸν κόμητα Χέλντορφ. Οἱ ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου τοῦ Βερολίνου εἶναι σὲ τάξι. Ἐπίσης καὶ στὴν Πομερανία καὶ Μεκλεμβοῦργο κυριαρχεῖ πάλι τάξις στὴν ὀργάνωσι. Θὰ ἐπιτύχωμε πάλι νὰ φέρωμε στὸ ὕψος του τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα.

Οἱ γερμανοεθνικοὶ ἀπέκρουσαν τὴν πρόσκλησίν μου νὰ συζητήσουν μαζί μου δημοσία στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Ἀντὶ τούτου πρέπει νὰ ἐμφανισθῶ ἐγὼ ὡς ἐπισκέπτης στὴ συνέλευσί των καὶ θέλουν ἔτσι κατὰ συγκατάβασιν νὰ μοῦ χαρίσουν μισὴ ὥρα λόγου. Φυσικὰ παραδέχομαι ἀμέσως. Ἂν καὶ οἱ ὅροι κατὰ τοὺς ὁποίους γίνεται αὐτὴ ἡ ἐξήγησις δὲν εἶναι γιὰ μᾶς εὐνοϊκοί, θὰ βροῦμε ὅμως μέσα καὶ δρόμους, γιὰ νὰ βοηθήσωμε λίγο τὴν ἐπιτυχία μας.

Τοὺς δίνω μιὰ δριμεῖα ἀπάντησι κατὰ τὴν ὁποία τοὺς ἐμοίρασα καὶ μερικὰ κτυπήματα ἐκ τῶν πλαγίων γιὰ τὴν ραδιουργικὴ πολιτικὴ ποῦ πῆραν ὡς κληροδότημα.

11 Ὀκτωβρίου 1932.

Ἡ συνέλευσις τοῦ Σπὸρτ-παλὰστ ἀπηγορεύθη. Μιὰ καλὴ περίπτωσις νὰ κάνω μερικὰς δριμείας παρατηρήσεις πρὸς τὴν κυβέρνησιν. Πρέπει νὰ μᾶς πιέζῃ καθὼς φαίνεται καὶ μπροστὰ στὰ μάτια ἀκόμη τοῦ μικροῦ ἀστοῦ. Ἔτσι θὰ ἠμπορέσωμε καλύτερα καὶ ταχύτατα νὰ γνωστοποιήσωμεν στὸ λαὸ τὰς βαθείας διαφορὰς ποὺ ἔχομεν ἀπὸ αὐτή.

Ἡ συζήτησις μὲ τοὺς γερμανο-ἐθνικοὺς γίνεται στὰς 19 Ὀκτωβρίου στὸ «Νέο Κόσμο». Θὰ προετοιμάσωμεν τὴν συγκέντρωσι αὐτὴ τόσο ἐπιτήδεια, ποὺ θὰ κερδίσωμε ἡμεῖς τὴν νίκην. Ἐξ ἄλλου στεκόμεθα πολὺ ὑψηλότερα στὴν ἐπιτηδειότητα νὰ κάνωμε τέτοιες καμπάνιες.

Κι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ μάθῃ κανείς!

Ὅταν κανεὶς ἐπὶ ἑβδομάδας δὲν διαβάζει τίποτε ἄλλο παρὰ ἐφημερίδας, ποῦ εἶναι γεμάτες ἀπὸ ψευδολογίες καὶ διαστρεβλώσεις καὶ συκοφαντίας, τότε συχένεται κανεὶς ὁλόκληρο τὸν

τύπο. Ἡ Κυβέρνησις ἀρχίζει νὰ χάνῃ τὴν στερεότητά της. Πότε θὰ σπάσῃ αὐτὸ τὸ οἰκοδόμημα;

12 Ὀκτωβρίου 1932.

Ἡ Ραϊχσβὲρ νομίζει ὅτι ἡ Κυβέρτησις δὲν ἔχει πιὰ ζωή. Ποῦ ἠμπορεῖ πιὰ νὰ στηριχθῇ;

Τὸ βράδυ μιλῶ πρὸ ὑπαλλήλων στὸν γεμάτο «Νέο Κόσμο» Τὸ Σπὸρτ παλὰστ εἶναι ἀκόμη ὑπὸ ἀπαγόρευσιν.

13 Ὀκτωβρίου 1932.

Κάθημαι πάλιν στὸ Σέβεριν· αὐτὴ τὴ φορὰ ἀργὰ τὸ φθινόπωρο. Τὸ φύλλωμα εἶναι χρυσὸ καὶ ὁλόκληρο, τὸ ὑποστατικὸ εἶναι τυλιγμένο μέσα σὲ μιὰ θαυμασία μαγεία.

Τὸ δειλὸ πλάσμα τῆς συντάξεως, ποῦ ἐξυλοκοπήθηκε πρὶν ἀπὸ μερικὲς μέρες ἀπὸ ἕναν ἄνδρα τοῦ τάγματος ἐφόδου, οὔτε τὸ ἀναφέρει καθόλου στὸ φύλλο του. Θὰ ἦτο γιὰ μένα ἡδονὴ νὰ πήγαινα στὸ δικαστήριο.

Μίλησα στὸ Ρόστοκ. Δυὸ σάλες τελείως πλήρεις.

Στὸν γυρισμὸ ἕνα ἀστεῖο ἐπεισόδιον. Παίρνομε στὸ δρόμο ποῦ φεύγαμε μὲ τὸ αὐτοκίνητο μαζί μας ἕναν ἄγνωστον ἄνδρα, ποὺ σὲ ῥαγδαία βροχὴ δὲν ἠμποροῦσε νὰ προχωρήσῃ μὲ τὸ αὐτοκίνητό του, ποῦ χάλασε. Κατὰ τὸ ταξεῖδι μιλᾶ καὶ μιλᾶ, βρίζει τὸ κόμμα μας καὶ μεταδίδει τὰ πιὸ ἀνόητα ψέμματα γιὰ μένα. Ὅταν κατεβαίνει καὶ μὲ ἀναγνωρίζει κατὰ τὸν ἀποχαιρετισμό, ὠχριάζει κάπως καὶ μένει, ἐνῷ ἡμεῖς προχωροῦμεν, σὰν ἡ γυναῖκα τοῦ Λὼτ χωρὶς νὰ κινηθῇ πάνω στὸν ἔρημο δρόμο.

Τώρα βρέχει ῥαγδαῖα! Ἕνα γκρίζο φθινόπωρο!

Δυστυχισμένε γερμανικὲ λαέ, πότε θὰ χτυπήσῃ ἡ ὥρα τῆς ἀπελευθερώσεώς σου;

14 Ὀκτωβρίου 1932.

Κάνομεν ἕνα σχέδιο ποῦ θὰ ἐφαρμόσωμεν ὅταν ἀναλάβωμεν τὰ ραδιόφωνα.

Ὁ Δρ. Νόμπε ἔρχεται ἀπὸ τὸ Σβέριν στὸ Σέβεριν καὶ συζητεῖ μαζί μου ὅλα τὰ σχετικὰ ζητήματα.

Τὸ βράδυ μιλῶ στὸ Σβέριν καὶ στὸ Πρίτζβαλκ. Τὸ βράδυ

στὶς 3 ἡ ὥρα βρισκόμεθα πάλι στὸ Βερολῖνο. Πάνω στὸ τραπέζι κεῖνται βουνὰ ἀπὸ ἐργασία, ποῦ πρέπει νὰ τελειώσουν ὡς τὸ πρωΐ.

15 Ὀκτωβρίου 1932.

Ἔχει κανεὶς κάθε ἡμέρα τὶς στενοχώριες του καὶ κάθε ἡμέρα τὶς χαρές του. Ἰδιαιτέρως κατὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα μὲ τὴν πληθώρα τῆς ἐργασίας γίνεται κανεὶς νευρικός, ποῦ ἀρκοῦν μικρὰ πράγματα γιὰ νὰ στενοχωρηθῇ. Ζητήματα βουλευτικῶν ἑδρῶν, προπαγάνδα, χρήματα, προβλήματα τῆς κυριαρχούσης διαθέσεως, προστριβαὶ στὸ Κόμμα, ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ διεκπεραιωθοῦν πλάγι στὴ συνειθισμένη ἐργασία. Πρέπει νὰ προχωρῇ κανεὶς πάντα μέσα σ' αὐτὰς τὰς αἰωνίους δυσκολίας, ὅσο ἠμπορεῖ καλύτερα.

Ἀκόμη προστίθεται καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὀργάνωσις φυσικὰ μὲ τοὺς πολλοὺς ἐκλογικοὺς ἀγῶνας ἔγινε πολὺ νευρική.

Εἶναι κάπως κουρασμένη ἀπὸ τὴν πολὺ ἐργασία, σὰν ἕνα τάγμα ποῦ βρίσκεται πολὺν καιρὸ στὰ χαρακώματα καὶ ποῦ κατ' ἀνάγκην θὰ ἀδυνατίσῃ στὰ νεῦρα.

Αὐτὲς οἱ πολλὲς δυσκολίες πληγώνουν ἐσωτερικά. Ἡ μοναδικὴ εὐχαρίστησις ποῦ μᾶς τονώνει εἶναι ὅτι ὁ ἀγὼν γίνεται μὲ πεισματώδη δριμύτητα.

Αἱ δυνατότητες ἐπιτυχίας μεγαλώνουν ἀπὸ ἡμέρα σὲ ἡμέρα. Ἂν καὶ αἱ προβλέψεις μας εἶναι ἀκόμη κακές, ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἠμποροῦν νὰ παραβληθοῦν μὲ τὰς πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων. Σ' ἕνα γῦρο ποῦ ἔκανα στὸ καινούργιο μας σπίτι τῆς περιοχῆς στὴν ὁδὸ Φός, ἐξακριβώνω ὅτι ὅλα εἶναι καλὰ καμωμένα. Ἐδῶ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐργάζεται, ἔστω κι' ἂν ἀργῇ κανεὶς λίγο. Πιστεύω πῶς γιὰ μᾶς εἶναι καλύτερα ἐδῶ, παρὰ γιὰ τὴν Κυβέρνησι στὴ Βιλελμστράσε.

Ἀπὸ τὴν ὕπαιθρο ἔρχονται κάθε ἡμέρα ἑκατοντάδες καλαὶ προτάσεις προπαγάνδας ἢ νομιζόμεναι καλαί. Αὐτὸ εἶναι μιὰ ἀπόδειξις πόσο ὁλόκληρο τὸ Κόμμα ἐνεργητικὰ ἐργάζεται στὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα.

Ἡ ἐξεύρεσις χρημάτων εἶναι φοβερὰ δύσκολη. Οἱ κύριοι κτηματίαι καὶ μορφωμένοι στέκουν στὸ μέρος τῆς Κυβερνήσεως.

'Ακόμη ἔκανε καὶ ὁ τύπος μας διάφορα σφάλματα τακτικῆς. Αὐτὰ πρέπει τώρα νὰ τὰ διορθώσωμεν.

'Ο Ρουστ ἔγραψε ἕνα θαυμάσιο φέϊγ-βολὰν γιὰ τὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα. Πρέπει νὰ κυκλοφορήση εἰς τὸν λαὸ σὲ πολλὰ ἑκατομμύρια ἀντίτυπα. Ὡς τὸ πρωΐ ἐργάσθηκα. Τώρα ἀρχίζει στὰ καλά του ὁ ἐκλογικὸς ἀγών. Μέσα στὸ κρύο καὶ στὴ βροχὴ μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὴ Λειψία. Στὰς αἰθούσας τῆς ἐκθέσεως τριάντα χιλιάδες ἄνθρωποι. Μιὰ θαυμασία εἰκὼν νὰ βλέπη κανεὶς αὐτὰ τὰ ἀνθρώπινα πλήθη. Πρὶν ἀπὸ μένα μιλᾶ ὁ γηραιός, σεβαστὸς στρατηγὸς Λίτζμαν μ' ὅλα τὰ 80 χρόνια του σὰν νέος. Μιλᾶ μὲ δριμύτητα ἐναντίον τοῦ παρόντος συστήματος καὶ αἱ δηλώσεις εἶναι γεμάτες ἀπὸ μιὰ ἀκατάβλητη ἀγωνιστικὴ θέλησι. Ἕνας ἀσπρομάλης νέος, ὁ ὁποῖος μὲ ὅλας του τὰς ὑπηρεσίας στὸ λαὸ καὶ στὴν πατρίδα προχωρεῖ φανερὰ καὶ σαφῶς πρὸς τὸν Φύρερ.

Μετὰ ὁμιλῶ ἐγὼ πάνω ἀπὸ 2 ὧρες. Τώρα εἴμεθα πάλι γεροὶ στὴν πόλη τῶν ἐμπορικῶν ἐκθέσεων.

Μακρό,μελαγχολικὸ ταξεῖδι. Στὸ Βερολῖνο φωνάζουν τὰ βραδυνὰ φύλλα: Στὴ Βιέννη πέντε, στὴ Ντορτμοὺντ δυὸ νεκροί. Γενναῖοι ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου ἔχασαν πάλι τὴ ζωή των γιὰ τὸ Κράτος. Τὰ ἀστικὰ κόμματα εἶναι οἱ βοηθοὶ τοῦ μπολσεβικισμοῦ.

Πρέπει ὅλα νὰ παραμερισθοῦν, ὅταν θέλει ἡ Γερμανία νὰ βρῇ ἡσυχία. Μὲ κουρασμένη καὶ πληγωμένη καρδιὰ φεύγομεν μέσα στὴ βροχερὰ νύκτα γιὰ τὸ σπίτι. 'Ολόκληρη ἡ δυστυχία τῆς ἐποχῆς πέφτει ἐπάνω μας. Πρέπει νὰ παραμείνωμεν δυνατοὶ καὶ ν' ἀγωνισθῶμεν γιὰ τὴ μεγάλη στιγμή.

17 'Οκτωβρίου 1932.

Τὸ σπίτι μας «Ἄντολφ Χίτλερ» στὴν ὁδὸν Φὸς θὰ ἐγκαινιασθῇ. Μιὰ συγκινητικὴ καὶ μεγαλοπρεπὴς ἑορτή. 'Ολόκληρο τὸ προσωπικὸ εἶναι μαζεμένο περίπου 150 ἄνθρωποι. 'Η παλαιά μας ὀρχήστρα τῆς περιοχῆς παίζει τὸ τραγοῦδι Χὸρστ-Βέζελ. Μιλῶ σύντομα στοὺς στενούς μου συνεργάτας. Τὶ δρόμος σὲ 6 χρόνια! 'Απὸ ἕνα ὑπόγειο στὴν ὁδὸ Πότσνταμ στὸ νέο σπίτι τῆς περιοχῆς στὴν ὁδὸ Φός. Τώρα θὰ κατορθώσωμεν ἐπίσης νὰ

ἐπιτύχωμεν νὰ περάσωμεν καὶ τὰ τελευταῖα τριακόσια μέτρα πρὸς τὴν Βιλελμστράσε.

Τὸ σπίτι εἶναι ἐν τάξει. Μιὰ ἀξιοπρεπὴς θέσις ἐργασίας γιὰ τὴν μεγάλη μας ἰδέα. Ἀναπτύσσω πρὸ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κύκλου τὴν πολιτικὴ κατάστασι καὶ κατόπιν πᾶμε ἀμέσως στὴ δουλειά! Ὁ ἀγῶνας ἐναντίον τῶν γερμανο-ἐθνικῶν ἤρχισε μὲ μεγάλη δριμύτητα. Εἶναι τόσο πρόστυχοι καὶ πονηροὶ ποῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ πιστέψῃ. Μετὰ τὴν συγκέντρωσί μας στὴ Λειψία ἐγένετο ἕνας φόνος, καὶ μιὰ ὁλόκληρη σειρὰ ἀπὸ βαρειὰ πληγωμένους.

Τὸ γερμανοεθνικὸ κόμμα ἐπιτίθεται ἐναντίον μας μὲ τὸν πιὸ ἀδιάντροπο τρόπο στὰς διαφημιστικὰς τῶν δρόμων στήλας.

Σήμερα θὰ ἀρχίσω τὴν ἀντεπίθεσι. Δὲν πρέπει νὰ πάρωμεν θέσιν ἀμυνομένων.

18 Ὀκτωβρίου 1932.

Ἡ δουλειὰ μᾶς σκέπασε πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι.

19 Ὀκτωβρίου 1932.

Αἱ δι' εἰκόνων διαφημίσεις μας εἶναι αὐτὴ τὴ φορὰ ἐξαιρετικὰ καλές. Θὰ ἔχουν μιὰ θαυμασία ἐνέργεια παντοῦ καὶ πρὸ πάντων στὴν πρωτεύουσα. Τὸ ἀπόγευμα ἐργάζομαι ἀκόμη λίγο καὶ περιμένω ἀνυπόμονα τὴν μεγάλη μάχη στὸ «Νέο Κόσμο».

Στὶς 6.30 κτυπᾶ γιὰ πρώτη φορὰ τὸ τηλέφωνο. Ἔξω στὴ Νοϊκὲλν ἐπικρατεῖ πρὸ τῆς σάλας τῆς συνελεύσεως μιὰ πρωτοφανὴς καλὴ ὀργάνωσις. Οἱ γερμανο-ἐθνικοὶ δείχνουν ὅτι δὲν ἠμποροῦν νὰ γίνουν κύριοι τῆς τάξεως. Δὲν εἶναι καθόλου σὲ θέσι νὰ διευθύνουν τὰ πλήθη.

Οἱ ἄνθρωποί μας ἔφθασαν κατὰ χιλιάδας. Αὐτὴ εἶναι ἡ κατάστασις, ὅπως τὴν ἤθελα.

Πρὸ τοῦ ἱδρύματος στέκουν τὰ τείχη τῶν μαζῶν. Ὅλο Νάτσι. Οἱ ἄνθρωποί μας ἐπλημμύρησαν τὴν αἴθουσαν κατὰ χιλιάδας. Μὲ τὶ τρόπο, ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἠκολούθησαν τὸ ρητό: ὅπως πάγει πρῶτος στὸ μῦλο αὐτὸς ἀλέθει πρῶτος. Οἱ γερμανο-ἐθνικοὶ ὀπαδοὶ στέκουν στὰς εἰσόδους μὲ τὰς γνησίας κάρτας των εἰσόδου καὶ δὲν ἠμποροῦν πιὰ νὰ εἰσέλθουν γιατὶ ὅλαι αἱ θέσεις εἶναι κατειλημμέναι. Ἄγριαι συζητήσεις

γίνονται. Οἱ σύντροφοί μας τὰ ἔχουν αὐτὰ ὑπ' ὄψει των καὶ δὲν ἀκοῦνε τίποτε. Ἡ διεύθυνσις τῆς συνελεύσεως τὰ ἔχασε τελείως ὅταν ἔρχομαι μὲ μερικοὺς συνοδοὺς ἐπικρατεῖ ἕως ἔξω στὴν πλατεῖα Χέρμαν ἕνας ἀτελείωτος ἐνθουσιασμός. Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ κόμματός μας ἐνθουσίασαν ὁλόκληρα τὰ πλήθη. Ἔτσι δὲν τὸ φαντάσθηκαν ποτὲ οἱ γερμανο-ἐθνικοί. Ἐπίστευσαν ἴσως, ὅτι θὰ παρουσιασθοῦν μόνον τόσοι Νάτζι, ὅσες καρδιὲς εἴχανε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς πωλήσουν. Ὅμως πικρὰ ἐγελάσθησαν.

Ἤδη προτοῦ ν' ἀρχίση ἡ συνάθροισις μὲ σήκωσαν οἱ τρελλοὶ ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου στὸν ὦμο τους, καὶ μὲ ἔφεραν θριαμβευτικὰ στὴν αἴθουσα. Ἐκεῖ ἐκρήγνυται ἕνα ἄγριο κῦμα ἐνθουσιασμοῦ ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ κόμματός μας. Ἔτσι κερδίσαμε τὴ συνέλευσι. Ἡ πράσινη λεγεὼν τοῦ γερμανικοῦ ἐθνικοῦ λαϊκοῦ κόμματος ζαρώνει τελείως στοὺς πλαγινοὺς διαδρόμους. Τριγύρω μου σχηματίζεται ἕνα τάγμα ἀπὸ ὑψηλοὺς καὶ δυνατοὺς ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Ἀληθινὰ αὐτὸ δὲ εἶναι καμμιὰ εὐχαρίστησι γιὰ τοὺς γερμανο-ἐθνικοὺς νὰ μιλήσουν ἀπὸ τὴ σάλα αὐτὴ ἐναντίον τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ γερμανικοῦ ἐργατικοῦ κόμματος.

Ὁ πρῶτος των ρήτωρ τὸ δοκιμάζει ταπεινὰ καὶ μὲ τελείως ἀνεπαρκῆ μέσα. Ὁ λόγος του εἶναι ρηχὸς καὶ δὲν προκαλεῖ κανένα ἐνθουσιασμό. Ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ ρητὰ ποὺ δὲν ἔχουν ὑπόστασι, στεροῦνται κάθε ψυχολογικῆς ἐννοίας, δὲν ἔχουν γραμμὴ καὶ τὸ χείριστο προκαλεῖ μιὰ φοβερὰ ἀνία.

Κατόπιν ἔρχεται ἡ σειρά μου. Ὁ διευθυντὴς τῆς συνελεύσεως μοῦ κάνει πατρικὰς παραστάσεις καὶ μοῦ δίνει καιρὸ ὁμιλίας μισὴ ὥρα. Ἀρχίζω καὶ ὁμιλῶ. Κανεὶς φυσικὰ δὲν τολμᾶ νὰ μὲ διακόψη. Προχωρῶ καὶ ἐπιτίθεμαι ἐναντίον τοῦ ἀντιπάλου δριμέως καὶ μὲ δύναμι, ποὺ μετ' ὀλίγον ἔχω μὲ τὸ μέρος μου τὰ τρία τέταρτα τῶν ἀκροατῶν. Τὰ κυριώτερα ὅμως σημεῖα ἐπιτυχίας φυλάττω γιὰ τὸν ἐπίλογο.

Ὁ δεύτερος γερμανο-ἐθνικὸς ρήτωρ κάνει ἀμέσως στὴν ἀρχὴ τόσο βαρειὰ λάθη τακτικῶς ποὺ ὁλόκληρη ἡ αἴθουσα ἀναταράζεται ἀπὸ ἀγανάκτησι καὶ ὀργή! Στὸν γερμανο-ἐθνικὸ διευθυντὴ τῆς συνελεύσεως δὲν μένει ἄλλο παρὰ νὰ μὲ παρακαλέση νὰ καθησυχάσω πάλι τοὺς παρισταμένους, μ' αὐτὸ φυσικὰ ἔχασε τὸ

κῦρος του καὶ στὴ σειρὰ τῶν ὀπαδῶν του. Ὁ γερμανο-ἐθνικὸς ρήτωρ ἱδρώνει ἀπὸ νευρικότητα καὶ στενοχώρια. Σκεπάζομε τὴ φωνή του τόσο πολὺ μὲ τὰς ἐπιφωνήσεις μας, ποὺ δὲν ἠμπορεῖ πιὰ οὔτε μιὰ φράσι του νὰ ἀκουσθῇ.

Ἔπειτα μοῦ δίδεται ὁ ἐπίλογος καὶ ἀρχίζω μὲ δύναμι. Τώρα πέφτουν πλῆθος τὰ ἐπιχειρήματα πάνω στὸν ἀντίπαλο, ποὺ χάνει τὴν ὅρασι καὶ τὴν ἀκοή. Ἡ αἴθουσα ὁλόκληρη ταράζεται ἀπὸ ἕνα κῦμα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Μιὰ νίκη σ' ὁλόκληρη τὴ γραμμή!

Σιγὰ-σιγὰ ὀφείλουν νὰ ὑποχωρήσουν οἱ γερμανο-ἐθνικοί! Χάνουν φανερὰ ἔδαφος. Ἀκόμη μιὰ φορὰ ζητᾷ νὰ σώσῃ ὁ πρῶτος των ρήτωρ, ὅ,τι ἠμπορεῖ, ὅμως εἶναι κι' αὐτὸς νευρικὸς καὶ παραδίδει τὸ πᾶν. Ὁ λόγος του πνίγεται στὰ γέλοια καὶ στὰ ἐπιφωνήματα τῶν ἀκροατῶν, ποὺ ἔχουν μέσα τους τὸ ἀθάνατο Βερολινέζικο χιοῦμορ καὶ ποὺ προκαλοῦν σ' ὁλόκληρη τὴν αἴθουσα μεγάλη εὐθυμία. Στὸ βάθος οἱ μονότονοι χοροὶ ποὺ ἐπαναλαμβάνουν κάτι ἐναντίον. Στὸ τέλος πρέπει νὰ ἀναβῶ στὸ βῆμα δίπλα στὸ γερμανο-ἐθνικὸ ρήτορα καὶ νὰ τοῦ δημιουργήσω γενικὰ τὴ δυνατότητα νὰ ἠμπορῇ νὰ μιλήσῃ παρακάτω. Μ' αὐτὸ μοῦ δίδεται εὐκαρία νὰ ἐξακριβώσω κάθε παρανομία καὶ νὰ τὴν διορθώσω. Ὁ Διευθυντὴς τῆς συνελεύσεως κάθεται πάνω στὸ κάθισμά του, ὅπως ὁ περιώνυμος γέρων, ποὺ δὲν ξέρει καμμιὰ βοήθεια. Κερδίσαμε!

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συναθροίσεως ἤρχισε νὰ διαδίδεται ὡς ἔξω στὸ δρόμο. Ἐκεῖ σχηματίζονται ἤδη τὰ τάγματα τῶν διαδηλώσεων. Τὸ τραγοῦδι τοῦ Χόρστ-Βέσελ φουσκώνει, ψάλλεται μὲ δύναμι μέσα στὴν βροχερὴ βραδυά. Ἕνα παράξενο αἴσθημα τῆς νίκης μᾶς πληροῖ ὅλους. Ἀμέσως στὴ σύνταξι ἔδωσα κατευθύνσεις γιὰ τὸν τύπο. Ρίχνομεν ἑνὸς ἑκατομμυρίου παράρτημα στὸ δρόμο, καθότι ὑποψιαζόμεθα μὲ τὸ δίκηο μας πῶς οἱ γερμανο-ἐθνικοὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῆς μεγάλης τοῦ τύπου των δύναμιν, θὰ μεταβάλουν τὴν ἧττα σὲ νίκη. Καλύτερα βοηθεῖ ἐδῶ ἡ ἀπόδοσις ἀκριβῶς τῶν ἰδίων λόγων.

Στὰς 3 τὸ ἀπόγευμα τελειώσαμε τὴ δημοσιογραφική μας ἐπεξεργασία. Στὶς 6 ἡ ὥρα μοιράζονται τὰ φύλλα στοὺς ὑπογείους σιδηροδρομικοὺς σταθμούς.

Πέμπτη!

Στὴν περιοχὴ ὅλοι εἶναι εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴ νίκη. Ἀκόμη καὶ ὁ Ἑβραϊκὸς τύπος δὲν ἠμπορεῖ νὰ παρακάμψῃ τὴν μακροσκελῆ περιγραφὴν τῆς χθεσινῆς συζητήσεως στὸν Νέον Κόσμο. Παντοῦ ὁμολογεῖται χωρὶς ἐπιφύλαξιν ὅτι ἐκερδίσαμε σ' αὐτὴ τὴ λογομαχία.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ στὸ Ὀσναμπρὺκ σὲ μιὰ τεραστία σκηνὴ πρὸ 12 χιλιάδων ἀκροατῶν.

Μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὸ Μύνστερ, ὅπου ἡ μεγάλη αἴθουσα Μύνστερ-λέντερ εἶναι τελείως γεμάτη.

Μὲ τὸ νυκτερινὸ τραῖνο γυρίζω πίσω στὸ Βερολῖνο. Τρεῖς ὥρες ὕπνο καὶ ἀμέσως πάλιν ἐργασία.

Ὁ Φύρερ ἔφθασε στὸ Καϊζερχόφ. Εἶναι τελείως ἥσυχος καὶ κρίνει τὴν ἐξέλιξιν τῆς καταστάσεως μὲ ἀπόλυτον βεβαιότητα.

Ἔγραψε μιὰ θαυμασία ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ πρὸς τὴν κυβέρνησιν Δὲν βρίσκεται σὲ καλὴ κατάστασι.

Μετὰ μερικὲς ὥρες φεύγει πάλιν ἀεροπορικῶς ἀπὸ τὸ Βερολῖνο. Βρέχει ραγδαίως.

21 Ὀκτωβρίου 1932.

Ὁ θρίαμβός μας στὸ «Νέο Κόσμο» ξύπνησε παντοῦ τὸν ἐνθουσιασμό. Αὐτὸ ἦτο ἀναγκαῖο. Μ' αὐτὸ ἀπέδειξε πάλι τὸ κόμμα μας μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία. Τώρα πάλιν ὅλοι μαζὶ στὴ δουλειά.

Τὸ βράδυ ὡμίλησα πέντε φορές. Στὸ Μοαμπὶτ προσπαθεῖ τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα νὰ κάμῃ ταραχὰς ἀλλὰ οἱ δικοί μας τὸ κατατροπώνουν. Δυὸ φορὰς μίλησα στὴ Βαϊσενζέ, ἔπειτα στὸ Νίντερσενχάουζεν καὶ στὸ τέλος στὴν γεμάτη αἴθουσα τοῦ «Νέου Κόσμου».

22 Ὀκτωβρίου 1932.

Θαυμάσιο ἀεροπορικὸ ταξεῖδι μὲ θαυμάσιο καιρὸ καὶ ἥλιο στὴ Στουτγάρδη. Ἡ μεγάλη αἴθουσα τῶν ἑορτῶν εἶναι γεμάτη ἀπὸ 15 χιλιάδας ἀνθρώπων.

Μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὸ Σβένιγκεν ὅπου ὁμιλῶ σὲ δυὸ ὑπερπληρωμένας αἰθούσας. Ἀπὸ κεῖ στὸ Τρόσιγγεν καὶ ἔπειτα κουρασμένος, βραχνὸς καὶ ἀφανισμένος ἀπ' τὸ Ὀφενμποὺρκ στὸ Βερολῖνο πίσω.

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Φύρερ πρὸς τὴν διεύθυνσι δημοσιεύεται στὸν τύπο. Εἶναι ὅπως κάθε ποὺ γράφει ὁ Φύρερ γεμάτο διαύγεια εἰς τὰς ἀποδείξεις καὶ λαμπρότητα ὕφους, ποὺ εἶναι ἀδύνατο νὰ εὑρεθῇ καλύτερο.

Ὁ γερμανο-ἐθνικὸς τύπος λυσσᾶ γιὰ τὴν ἧτταν τοῦ κόμματός του στὸ «Νέο Κόσμο». Προσπαθεῖ νὰ μὲ παρουσιάσῃ ὡς τὸν ἡττηθέντα, εἶναι ὅμως πολὺ ἀργά.

Ἀκριβῶς σ' αὐτὴν τὴν κατάστασιν βγάζει ὁ Στράσσερ στὸ Σπὸρτ-παλὰστ ἕνα λόγο στὸν ὁποῖο μὲ φανερὸ τρόπο τίθεται μὲ τὸ μέρος τῶν γερμανο-ἐθνικῶν. Ἐπικρατεῖ ἕνεκα τούτου στὸ κόμμα μιὰ μεγάλη ἀγανάκτησις.

23 Ὀκτωβρίου 1932.

Ἐργασία καὶ μόνο ἐργασία! Ὡμίλησα στὴ Χάλενζε, Μαρίεντορφ καὶ Σπάνταου. Ἡ φωνή μου δὲν ἀντέχει πιά. Πρὸ πάντων γιατὶ καὶ τὴ ἡμέρα εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ ὁμιλῶ. Διαφορετικὰ ὅλα πᾶνε σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα.

24 Ὀκτωβρίου 1932.

Στὸ Σπὸρτ-παλὰστ συνηθροίσθησαν οἱ παλαιοὶ τοῦ κόμματος σύντροφοι. Μιλῶ πολὺ ἐνιαιτικὰ καὶ ἐπὶ μακρόν. Τώρα ἡ κατάστασις εἶναι πολὺ καθαρά. Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ ἔδωσε πάλι θάρρος σὲ ὅλους.

Στὸ βοημικὸ ζυθοπωλεῖο, στὸ Μάρχεν-μπροῦνεν καὶ στὸ σπίτι τοῦ συνδέσμου τῶν πολεμιστῶν. Ὅλα εἶναι κατειλημμένα. Κερδίζομε νέο ἔδαφος. Θὰ ἐπιτύχωμε νὰ δώσωμεν πάλι ζωὴ στὸ κίνημά μας.

Ὁ Φύρερ διέκοψε λίγο τὸ ταξεῖδι του στὸ Βερολῖνο. Τὸν συναντῶ στὸ σπίτι καὶ ἔχω εὐκαιρία νὰ συζητήσω μαζί του ὁλόκληρη τὴν κατάστασι. Καὶ ὁ ἴδιος εἶναι ἀγανακτισμένος γιὰ τὴν στάσι τοῦ Στράσσερ.

25 Ὀκτωβρίου 1932.

Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ ἀσκεῖ μιὰ διαρκῆ ἐπίδρασι. Τὸ βῆμα του εἶναι ἀληθῶς τὸ βῆμα τοῦ λαοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα μὲ μεγάλη ταχύτητα φεύγομεν γιὰ τὸ Γκέρλιτζ καὶ Λίγνιτζ. Ὁμιλῶ μ' ὅλη τὴ βραχνάδα καὶ τὴ γρίππη. Στὸ

Λίγνιτζι πρέπει νὰ μιλήσω συνεχῶς τρεῖς φορές, γιατὶ δὲν φτάνει μιὰ αἴθουσα νὰ περιλάβη τὰ πλήθη. Ἀμέσως κατόπιν φεύγω πίσω γιὰ τὸ Βερολῖνο. Φθάνομεν ὅλοι σὰν τσακισμένοι.

Ἡ Κυβέρνησις στέκει πάνω σὲ πολὺ ἀδύνατα πόδια.

28 Ὀκτωβρίου 1932.

Μίλησα στὴν Φραγκφούρτη καὶ στὸ Κύρστιν.

Ταξίδευσα πίσω μέσα στὴν βροχὴ καὶ στὸ κρύο. Στὸ σπίτι συναντῶ τὸν Φύρερ. Συνομιλοῦμε γιὰ τὸ κάθε τι. Εἶναι βέβαιος γιὰ τὴ νίκη.

Εἶναι φυσικὰ φανερὸ πῶς αἱ δυνατότητες ἐπιτυχίας σχεδὸν ὥρα μὲ τὴν ὥρα γίνονται καλύτερες.

Πέμπτη:

Στὸ Ἀμβοῦργο ὅπου δμιλῶ ἐξηφανίσθη κιόλας ἡ προηγούμενη ψυχικὴ πίεσις. Ἀνελάβαμε στὰς μεγάλας πόλεις, ἐπίσης καὶ ἡ ὕπαιθρος θὰ ἀκολουθήση.

Στὴ Λειψία ἐξεδόθη μιὰ τρελλὴ ἀπόφασις ἀπὸ ἕνα ὑψηλὸ δικαστήριο. Κατ' αὐτὴν μένει πάλι ὁ κόκκινος βασιλεὺς τῶν Πρώσσων Μπράουν στὴν ὑπηρεσία του. Πρὸς τὸ παρὸν ἔχομεν λοιπὸν στὸ Βερολῖνο τρεῖς Κυβερνήσεις. Ἕνα θέαμα γιὰ τοὺς Θεούς!

Οἱ γερμανο-ἐθνικοὶ μεταχειρίζονται ἕνα τόνο ἀπέναντί μας ποῦ δὲν ταιριάζει στὸν πρότερο πανοῦργο καθωσπρεπισμό τους.

Ἡμεῖς ὅμως δὲν ἀφήνομε τίποτα νὰ περάση χωρὶς ν' ἀπαντήσωμε. Ἔχω μόνο τὴν ἐπιθυμία νὰ τελειώση ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν καὶ νὰ μπορέσω τρεῖς ἡμέρες κατὰ σειρὰ νὰ κοιμηθῶ ὅπως πρέπει. Λόγοι, λόγοι, λόγοι! Κι' οὔτε ἠμποροῦμε πιὰ νὰ ξέρωμε πότε, ποῦ καὶ πῶς.

29 Ὀκτωβρίου 1932.

Σήμερα γίνομαι σωστὰ 35 χρονῶν. Ἤθελα εὐχαρίστως νὰ ἑορτάσω τὰ 36 γεννέθλιά μου στὸ νέο Ράϊχ.

Τὰ χρόνια μας δὲν ἤτανε ἄδεια καὶ χωρὶς περιεχόμενο. Ἤτανε γεμάτα ἀγῶνα καὶ κίνησι, ὅμως καὶ ἀπὸ εὐτυχία καὶ ἐκπλήρωσι. Πρέπει νὰ βαδίσωμε μακρύτερα καὶ ποτὲ νὰ μὴ κουρασθοῦμε. Μόνο τότε θὰ φθάσωμεν τὸ μεγάλο σκοπό.

Στὸ Βερολῖνο σκοτώθηκε πάλι ἕνας σύντροφος τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Ἀπάντησις τῆς Κομμούνας στὰς ἀστικὰς προκλήσεις.

Στὴν Πρωσσία ἐπικρατεῖ μετὰ τὴν καταδίκην τῆς Λειψίας τρομερὸ ἀνακάτωμα, μιὰ Κυβέρνησις διαμφισβητεῖ τὴν ἀξίαν τῆς ἄλλης.

Ἡ Κυβέρνησις πραγματικῶς βρίσκεται στὸ τέλος της.

Τὸ βράδυ τῶν γενεθλίων μου ὁμιλῶ σὲ 4 συνελεύσεις. Ἡ συγκινητικὴ ἀγάπη τῶν παλαιῶν συντρόφων τοῦ κόμματός μας μὲ περιβάλλει ἀπὸ παντοῦ.

Ἀργὰ τὴν νύχτα ὁμιλῶ ἀκόμη στὸ Σπάνταου. Ἐκεῖ συνεκεντρώθη ἡ γενναία λεγεὼν τῶν ἀνδρῶν τοῦ τάγματος. Τὰ τραγούδια καὶ οἱ χοροὶ γεμίζουν τὸν ἀέρα ἀπὸ εὐχὰς εὐτυχίας γιὰ τὰ γενέθλιά μου! Ἐδῶ ἀρχίσαμε κάποτε, ἐδῶ ἔχομεν κάμει τὰς πρώτας μάχας, ἐδῶ βρίσκεται τὸ πρῶτο σπέρμα τῆς κινήσεώς μας, ἐδῶ εἶναι ὅλοι πιστοὶ καὶ ἀμετάβλητοι πρὸς τὸν Φύρερ καὶ πρὸς τὸ Κόμμα.

Ὡς δῶρο γιὰ τὰ γενέθλιά μου, ποῦ κάνω ἐγὼ ὁ ἴδιος στὸν ἑαυτό μου, εἶναι ἕνας καλὸς καὶ ἀρκετὸς ὕπνος.

30 Ὀκτωβρίου 1932.

Στὸ στάδιο τῆς Νοϊκὲλν καὶ στὸ Σένχολτζ γίνονται μεγάλαι παρελάσεις τῶν ἀνδρῶν ταγμάτων ἐφόδου. Τριάντα χιλιάδες ἄνδρες. Μὲ ραγδαία βροχή, οἱ νέοι εἶναι πολὺ καλὰ ἐν τάξει. Ἠμπορεῖ νὰ στηριχθῇ κανεὶς ἐπάνω τους.

Μέσῳ Βέτιγγ ἔφθασα μὲ τὸ αὐτοκίνητο σπίτι. Ἕνα δυσάρεστο ταξεῖδι μέσα σὲ βροχὴ καὶ γκρίζα μελαγχολία.

Ἀργὰ τὸ βράδυ μαζεύθηκε ἡ παλαιὰ λεγεὼν τῶν ἀνδρῶν ταγμάτων ἐφόδου στὸ Βίλμερσντορφ στὸ «Βικτώρια-γκάρντεν». Ἐδῶ κάθηνται οἱ ἀγωνισταί, ποῦ ἐθεμελίωσαν καὶ ἵδρυσαν τὸ Κόμμα. Ἐνόσῳ ἔχει κανεὶς τὴν ἐμπιστοσύνην των, εἶναι ἥσυχος. Εἶναι οἱ ἄριστοι.

Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τοὺς ξεχάσωμεν.

31 Ὀκτωβρίου 1932.

Μὲ ἀνοικτὸ ἀεροπλάνο στὴ Δρέσδη. Ταξεῖδι μέσα σὲ βροχὴ καὶ τρικυμία. Τὸ μικρὸ σπὸρτ ἀεροπλάνο ταλαντεύεται καὶ πηδᾶ.

Ἔχω κάποτε τὴν ἐντύπωσι ὅτι κατεβαίνει σὰν βέλος. Ἐπὶ τέλους προσγειούμεθα καλὰ στὴ Δρέσδη. Μίλησα στὸ στάδιον πρὸ 30 χιλιάδων ἀνθρώπων.

Μ' αὐτὸ τὸ κακομοιριασμένο παληοκασόνι πάλι πίσω πρὸς τὸ Βερολῖνο.

Ἡ πρωτεύουσα εἶναι ντυμένη μὲ γκρίζα σύννεφα τρικυμίας. Λίγο πρὶν νὰ ξεσπάση ἡ τρικυμία φθάνομε στὸ ἀεροδρόμιο.

Θέλαμε ἀρχικῶς νὰ ταξειδεύσωμε μακρύτερα πρὸς τὸ Μεκλενβοῦργο, ὅμως δόξα τῷ θεῷ ποῦ ἀράξαμε στὸ Βερολῖνο, γιατὶ χωρὶς ἄλλο θὰ σπούσαμε τὸ κεφάλι μας θέλοντας νὰ προσγειωθοῦμε στὸ μαλακὸ ἀπὸ τὴ βροχὴ ἔδαφος τοῦ ἀεροδρομίου Νοϊστρέλιτζ. Μὲ τὸ αὐτοκίνητο ἐξακολουθοῦμεν τὸ ταξεῖδι. Στὸ Νοϊστρέλιτζ περιμένουν δέκα χιλιάδες ἄνθρωποι ἀπὸ τὰς 4 τὸ ἀπόγευμα μαζεμένοι. Εἶναι ἐννέα τὸ βράδυ, ὅταν φθάνομεν.

Εὐθὺς μετὰ τὸ λόγο μου, φεύγομεν γιὰ τὸ Στελλῖνο. Οἱ δρόμοι εἶναι ἀκατάστατοι καὶ κουραστικοί. Ἐκεῖ μιλῶ μετὰ τὰ μεσάνυκτα.

Ἡ διάθεσις εἶναι παντοῦ θαυμασία. Παντοῦ ἐπιτυχία. Ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἐξακολουθήση κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ 6 Νοεμβρίου δὲ θἆναι τόσο ἄσχημη.

Στὰς 4 μετὰ τὰ μεσάνυκτα στὸ Βερολῖνο. Κατατσακισμένος στὸ κρεββάτι.

1 Νοεμβρίου 1932.

Προσκαλέσαμε τοὺς γερμανο-ἐθνικοὺς γιὰ μιὰ δεύτερη συζήτησι στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Φαίνεται ὅμως πῶς δὲν ἔχουν καμμιὰ ὄρεξι, νὰ προσβληθοῦν γιὰ δεύτερη φορὰ πρὸ τῆς δημοσιότητος. Ἀποκρούουν τὴν πρόσκλησίν μας. Κρῖμα! Γιατὶ πάνω στὴν ἱστορικὴ σκηνὴ τοῦ Σπὸρτ-παλὰστ ποὺ εἶναι σχεδὸν τὸ σπίτι μας, θὰ πάθαιναν μιὰ ἀκόμη πιὸ τρομερὴ ἧττα.

Ἀντὶ τούτου ὁμιλῶ στὸ Μπράουνσβαϊκ καὶ στὸ Σένεμπεργκ. Τὰ βράδυα γίνονται ὅλο καὶ πιὸ μακρά, γιατὶ χρειάζεται κανεὶς πιὸ πολλὴ ὥρα γιὰ τὴν ἐξήγησιν τῆς πολύπλοκης πολιτικῆς καταστάσεως καὶ ἡ τελευταία συνάθροισις τελειώνει σχεδὸν πάντα μετὰ τὰ μεσάνυκτα. Ἡ διάθεσις εἶναι πολὺ καλύτερη. Στὸ κόμμα εἶναι τελείως καλή! Τὸ ζήτημα εἶναι μόνο ἂν θὰ ἠμπορέ-

σωμεν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν νὰ κερδίσωμε τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐκλογέων.

Ὅμως δὲν εἶναι καὶ τόσο ἄσχημο, ὅταν χάσωμε μερικὰ ἑκατομμύρια ψήφους. Γιατὶ σημαντικὸν εἶναι ποιὸς θὰ ρίξη τὰ τελευταῖα τάγματα στὸ πεδίον τῆς μάχης.

Τὸ κουραστικὸν καὶ καταστρεπτικὸν εἶναι ἡ αἰωνία ἐπανάληψις, τὸ πλῆθος τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἔλλειψις σχεδὸν ὕπνου. Καὶ ἀκόμη οἱ αἰώνιοι ἐκλογικοὶ ἀγῶνες.

Ὅταν εἶχε κανεὶς νὰ βγάζη μόνο λόγους, θἄτανε καλά. Ὅμως ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα καταγίνεται κανεὶς μὲ τὰς δυσκολίας τῆς ὀργανώσεως, μὲ χρηματικὰ ζητήματα, μὲ προσωπικὰς προστριβὰς καὶ παρόμοια.

Ἡ ἐπιθυμία νἄρθη ἡ 6 Νοεμβρίου καὶ νὰ τελειώση ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν εἶναι ἀπερίγραπτος.

2 Νοεμβρίου 1932.

Ὁ ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου Χάρνικ θάπτεται. Τὸν ἐσκότωσαν κόκκινοι δολοφόνοι. Τὰ παιδιά του κλαῖνε πάνω ἀπὸ τὸν τάφο του ξεσχίζοντας τὴν καρδιά! Εἶναι τρομερὸ τὸ θέαμα.

Κάθε ἡμέρα διαβάζω βουνὰ ἐφημερίδες! Τρομερὰ ἀντίθεσις γνωμῶν! Ἡ Γερμανία εἶναι χωμένη σὲ πνευματικὴ ἀναρχία, ποὺ θὰ τελειώση σὲ χάος, ἂν δὲν ἐπέμβη ταχέως ἕνα γερὸ χέρι.

Τὸ βράδυ εἶναι τελείως γεμᾶτο τὸ Σπὸρτ-παλάστ. Ὁ Φύρερ μιλᾶ στὴν πρωτεύουσα γιὰ τὰς ἐκλογάς. Ἀπερίγραπτοι ἐνδείξεις ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ κόμματος. Τὸ ἀγωνιστικό του θάρρος καὶ ἡ συνεπής του στάσις προκαλοῦν παντοῦ τὸν σεβασμό. Σιγὰ-σιγὰ ἀρχίζει ὁ λαὸς νὰ τὸν ἐννοῆ καὶ νὰ τὸν ἀκολουθῆ. Τὸ βράδυ μετὰ τὴ συνέλευσι στὸ Καϊζερχὸφ εἶναι ὁ Φύρερ σὲ πολὺ καλὴ διάθεσι. Εἶναι δυνατὰ πεπεισμένος ὅτι καὶ ἂν ἀκόμη χάσωμεν πολλὰς ψήφους, θὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ἐκλογὴ γιὰ μᾶς μόλα ταῦτα μιὰ μεγάλη ψυχολογικὴ ἐπιτυχία.

Οἱ ἐργάται τῆς ἑταιρείας τῆς συγκοινωνίας τοῦ Βερολίνου ἀπήργησαν. Ἐξεδόθη ἐπίσης τὸ σύνθημα ὑπὲρ τῆς ἀπεργίας στὸ Κόμμα μας.

Ὁλόκληρος ὁ τύπος μᾶς βρίζει. Αὐτὸ εἶναι μπολσεβικισμὸς λέγει, καὶ ὅμως δὲν μᾶς ἔμεινε τίποτε ἄλλο.

Ὅταν ἀποσυρώμεθα ἀπ᾽ αὐτὴν τὴν ἀπεργίαν κατὰ τὴν ὁποίαν πρόκειται γιὰ τὰ πρωτόγονα δικαιώματα τῆς ζωῆς τῶν τροχιοδρομικῶν ἐργατῶν θὰ ἐταλαντεύετο ἡ θέσις μας εἰς τὸν ἐργαζόμενον λαόν. Ἐδῶ ἔχομεν πρὸ τῶν ἐκλογῶν ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴν εὐκαιρία νὰ δείξωμε στὴ δημοσιότητα, ὅτι ἡ ἐναντίον τῆς ἀντιδράσεως γραμμή μας ἀληθινὰ προέρχεται ἀπὸ ἐσωτερικὴ γνώμη καὶ θέλησι καὶ ὅτι τὸ ἐθνικοσοσιαλιστικό, ἐργατικὸ γερμανικὸ Κόμμα ζητεῖ πραγματικῶς ἕνα νέο εἶδος πολιτικοῦ διαπραγματεύεσθαι καὶ μιὰ συνειδητὴ ἀποστροφὴ ἀπὸ τὰς ἀστικὰς μεθόδους.

Ἡ ἀπεργία ἔχει ἀπαισίας συνεπείας. Στὸ Βερολῖνο δὲν ταξειδεύει κανένας τροχιόδρομος καὶ κανένας ὑπόγειος πιά. Ὁ λαὸς στέκει μὲ τοὺς ἀπεργοῦντας. Ὁ κόκκινος τύπος ἔχασε κάθε ἀφορμὴ ἐπιθέσεως ἐναντίον μας. Οἱ σοσιαλισταὶ μουρμουρίζουν ἀκόμη εἰς τὰς ἐφημερίδας των, ὅτι παίρνομε γιὰ τὴν ἐπιφάνεια μέρος στὴν ἀπεργία, καὶ κατὰ βάθος προσπαθοῦμεν νὰ τὴν διασπάσωμεν. Ὅμως αὐτὸ δὲν ὠφελεῖ.

Ἡ γενικὴ ἀπεργία εἶναι τρομερὸ ὅπλο. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀμυνθῇ κανεὶς ἐναντίον της μὲ μυδραλιοβόλα καὶ μπαγιονέτες. Γι᾽ αὐτὸ εἶναι πολὺ ἐλεεινὸ ὅταν ὀργανώσεις ἐργατῶν προσβάλλουν ἐκ τῶν ὄπισθεν τοὺς ἀγωνιζομένους ἀδελφούς των. Αὐτὸ συμβαίνει μὲ τὰς σοσιαλ-δημοκρατικὰς συντεχνίας, αἱ ὁποῖαι μὲ τρομερὸ τρόπο διασποῦν τὸν ἀγῶνα. Ὅμως οἱ ἐργάται παραβλέπουν τοὺς ἀρχηγούς των καὶ ἐνεργοῦν ὅπως οἱ ἴδιοι θέλουν. Ἡ ἀπεργία τῆς συγκοινωνίας μεγαλώνει ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα. Αἱ συντεχνίαι προσπαθοῦν σπασμωδικὰ νὰ τὴν καταπνίξουν μὲ τὰ διάφορα μέσα τοῦ σαμποτάζ. Ἡ θέσις μου δὲν εἶναι ζηλευτή. Πολλοὶ ἀστικοὶ κύκλοι τρόμαξαν μὲ τὴ συμμετοχή μας στὴν ἀπεργία. Ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ σημαντικό. Τοὺς κύκλους αὐτοὺς ἠμποροῦμε ἀργότερα εὔκολα νὰ τοὺς κερδίσωμε, ὅταν ὅμως χάσωμεν μιὰ φορὰ τὸν ἐργάτη, εἶναι ἔπειτα γιὰ πάντα χαμένος.

Ἡ ἔλλειψις χρημάτων μᾶς ἔγινε σ᾽ αὐτὸν τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα χρονία ἀσθένεια. Μᾶς λείπουν τὰ ἀρχικὰ μέσα νὰ ἀγωνισθοῦμε ὅπως πρέπει.

Τὰ ἀντιδραστικά, ἀστικὰ φύλλα βρήκανε μὲ τὴν ἀπεργία αἰτία. Ἐρεθίζουν μὲ ἀνήκουστο τρόπο ἐναντίον μας. Ἀκόμη

πολλοὶ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς ὀπαδοὺς τοῦ κόμματός μας πλανῶνται, μόλα ταῦτα πρέπει νὰ βαστοῦμε καὶ νὰ εἴμεθα δυνατοί. Ὅταν τώρα ταλαντευθοῦμε, ὅπως μερικοὶ μᾶς συμβουλεύουν τότε θὰ χάσωμεν τὸ πᾶν.

Ὁμιλῶ τὸ βράδυ μερικὲς φορὲς στὸ Γκεζοὺντ-μπρουνεν, στὸ Τέμπελχοφ, στὸ Μαριεντὸρφ καὶ τὸ Σύντεντε. Αἱ συνελεύσεις εἶναι παντοῦ ὑπερπληρωμένες. Ὅταν εἶναι ἡ ἐκλογὴ ἀκριβῶς ὅπως ἡ διάθεσις τοῦ λαοῦ, τότε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φοβώμεθα.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπεργίας τῶν ἐργατῶν συγκοινωνίας μᾶς παρουσιάζουν κάθε ἡμέρα νέας καταστάσεις πραγμάτων.

Ἕως βαθειὰ τὴ νύκτα πρέπει νὰ παίρνωμε σκληρὰς καὶ βαρείας ἀποφάσεις. Οἱ ἀπεργοῦντες ἐργάται προβαίνουν σὲ ἐνεργητικὴ τρομοκρατία ἐναντίον τῶν ἀπεργοσπαστῶν. Στὴν πόλι βγάζουν τὰς γραμμὰς τῶν ἠλεκτρικῶν τρὰμ καὶ ἐπιτίθενται λιθοβολοῦντες λεωφορεῖα. Πλῆθος ἀπὸ πληγωμένους. Τὸ κοινὸν εἶναι μὲ τὸ μέρος τῶν ἀπεργούντων, μόνον μερικοὶ εἶναι φοβισμένοι καὶ ζαρωμένοι. Μιὰ ἀπελπιστικὴ διάθεσις κυριαρχεῖ στὸ Βερολῖνο. Ἠμπορεῖ κάθε ἡμέρα νὰ συμβῇ ἔκρηξις τῆς καταστάσεως. Τὴ νύκτα σκοτώθηκε ἀπὸ ἕναν ἀστυνομικὸ στὸ Σένεμπεργκ ἕνας ἄνδρας τῶν ταγμάτων ποῦ φύλαγε μιὰ θέσι ἀπεργίας. Αὐτὴ εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς ἀντιδράσεως.

Αἱ συντεχνίαι ἔπεσαν ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐναντίον τῶν ἀπεργούντων ἐργατῶν. Ὅταν ἡ ἀπεργία δὲν ἐπιτύχῃ, εἶναι ἔργον αὐτῶν καὶ τῶν χονδρῶν ἀρχηγῶν των.

Ἕνα κωμικὸ ἐπεισόδιο: Τὴ νύκτα ἕνα τμῆμα ἀνδρῶν τῶν ταγμάτων ἐφόδου ἀναμιγνύεται μὲ ἐργάτας ποῦ φτιάνουν δρόμους, κλείει τὴν ὁδὸ Σωσὲ καὶ ἀρχίζει νὰ βγάζῃ τὰς γραμμὰς μὲ πτύα καὶ γάντζους. Ἕνα ἄλλο τμῆμα ἀνδρῶν μας στέκει στὸ πεζοδρόμιο καὶ παίζει τὴν κωμωδία πολὺ καλά, ὑβρίζοντας τάχα τοὺς ἀπεργοσπάστας, δηλαδὴ τοὺς συντρόφους των ποῦ χαλοῦν τὰς γραμμὰς καὶ βοηθοῦν τὴν ἀπεργία. Χάριν τῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως ἡ ἀστυνομία ὑπερασπίζει τοὺς ἐργάτας ἐναντίον τῶν ἀπεργῶν. Τὸ πρωῒ ἐξακριβώνουν μὲ ἔκπληξι ὅτι στὴν ὁδὸ Σωσὲ ἔπαυσε ἡ συγκοινωνία, ἐπειδὴ χαλάσθηκαν τὴ νύκτα αἱ γραμμαί. Καὶ ἡ ἀστυνομία φυσικὰ θαυμάζει ποῦ ἐβοήθησε

κι' ἐκείνη τοὺς ἀπεργούς, νομίζουσα πῶς προστατεύει τοὺς ἐργάτας ἐναντίον τῶν ἀπεργῶν.

4 Νοεμβρίου 1932.

Μὲ μεγάλας διαφημίσεις ἐξηγήσαμεν ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴ στάσι μας πρὸς τὴν ἀπεργία.

Ἕνα ἀνόητο σύνθημα: Ὅποιος δὲν παρουσιάζεται νὰ ἀναλάβη ἐργασία, ἀπολύεται ἀμέσως. Φυσικὰ δὲν παρουσιάζεται κανείς. Στὸ Βέντιγγ καὶ Νοϊκὲλν ἔγιναν πολλαὶ ἀψιμαχίαι μέσα στοὺς δρόμους. Ἡ συγκοινωνία σταμάτησε. Τὸ Βερολῖνο παρουσιάζει τὴν εἰκόνα νεκρῆς πόλεως.

Οἱ ἄνθρωποί μας φυσικὰ εἶναι ἀρχηγοὶ τῆς ἀπεργίας σὲ κάθε τμῆμα τῆς πόλεως. Αὐτὸ εἶναι τὸ καλύτερο. Ὅταν κάνη κανεὶς κάτι νὰ τὸ κάνη μὲ τὰ σωστά του!

Κάθε ὥρα συμβαίνουν νέαι, αἱματηραὶ τρομοκρατικαὶ πράξεις!

Τέσσαρες νεκροί! Μιὰ ἐπαναστατικὴ διάθεσις κυριαρχεῖ στὸ Βερολῖνο. Ἡ ὀργάνωσις τοῦ κόμματός μας ἐργάζεται θαυμάσια. Ὀργανώσαμε μιὰ μεγάλη καμπάνια βοηθείας γιὰ νὰ φυλάξωμε τοὺς ἀπεργοὺς ἀπὸ δυσκόλους κοινωνικὰς βλάβας. Ὅλα εἶναι ἐν τάξει ἐκ μέρους μας.

Ἡ φήμη μας μέσα στὸν ἐργατικὸ κόσμο γιὰ μερικὲς μέρες εἶναι θαυμασία. Καὶ ἐὰν ἀκόμη δὲν ἐπιδράση σ' αὐτὰς τὰς ἐκλογάς, διὰ τὸ μέλλον ἔχει γιὰ μᾶς αὐτὸ τὸ γεγονὸς σπουδαία σημασία.

Πρέπει κανεὶς νὰ μάθη νὰ λογαριάζη μὲ μακρὰ διαστήματα· γιατὶ στὸ τέλος θέλομεν νὰ κυριεύσωμε τὸ Βερολῖνο καὶ δὲν πρόκειται γιὰ τὸ σπουδαῖο πρᾶγμα ἂν χάσωμε μερικὲς χιλιάδες ψήφων ποῦ δὲν ἔχουν μεγάλη σημασία στὸν ἐνεργητικόν, ἐπαναστατικὸν ἀγῶνα.

Οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ πλήθη ἀνθρώπων. Σὰν γκρίζα τείχη κινοῦνται στὰς μακρὰς ὁδούς. Παντοῦ κυριαρχεῖ ἀπερίγραπτος νεκρότης. Οἱ πιὸ τρελλαὶ εἰδήσεις διαδίδονται.

Ὁ ἀστικὸς τύπος ἐφεῦρε τὸ ψεῦδος, ὅτι ἐγὼ ἔσπασα τὴν ἀπεργία αὐτὴ χωρὶς γνῶσιν καὶ θέλησιν τοῦ Φύρερ, γιὰ νὰ κατευθύνω τὸ κόμμα σὲ μπολσεβικικὰ νερά, ἐνῶ ἐγὼ κάθε ὥρα

βρίσκομαι σὲ τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Φύρερ. Παραδέχεται τὰς πράξεις μου καὶ ὑπογράφει. Ἐὰν δὲν φερόμεθα κατ' αὐτὸν τρόπο δὲν θὰ εἰμέθα πλέον σοσιαλιστικὸ οὔτε καὶ ἐργατικὸ κόμμα.

Ὁ τύπος μας στέκει στὸ πλευρόν μας γενναῖα καὶ ἀδιάκοπα σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι. Εἶναι πλάϊ στὴν ρητορικὴ καὶ προπαγανδιστική μας ἱκανότητα τὸ μόνο μας ὅπλο.

Μιλῶ ἀκόμα μιὰ φορὰ σὲ πολλὰς ἐργατικὰς συνοικίας. Βίτενάου, Σένχολαζ καὶ Πάνκοβ ἐκεῖ μόνον τρεῖς φορὰς μέσα σὲ αἰθούσας τελείως κατειλημμένας. Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τὰς μάζας τὴ δική μας ἄποψι γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀπεργίας, ὅταν σκεκόμεθα ἀπέναντί των.

Ἐξέδωκα τὸ σύνθημα: «δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ πολεμᾶ κανεὶς ἐκ τῶν ὄπισθεν τὸν ἀγωνιζόμενον ἐργάτην γιὰ νὰ εἶναι ἐθνικιστής». Αὐτὸ τὸ σύνθημα διαπερᾶ σὰν φωτιὰ ὁλόκληρη τὴν πόλι. Ὅταν εἴχαμε τώρα ἀκόμη μιὰ ἑβδομάδα καιρὸ γιὰ νὰ διαδώσωμε τὴν ἄποψίν μας σ' ὁλόκληρο τὸ Ράϊχ, τότε δὲν θὰ εἴχαμε φόβο γιὰ τὴν ἔκβασι τῶν ἐκλογῶν.

Στὸ τέλος ὁμιλῶ ἀκόμη μιὰ φορὰ στὴν τελείως πλήρη αἴθουσα τένις. Ὁ ἀντιδραστικὸς τύπος συμπεριφέρεται πολὺ πιὸ ἐλεεινὰ ἀπὸ τὸν κόκκινον. Ὅμως ἐλπίζω ὅτι ὁ λαὸς μᾶς ἐννοεῖ. Αἱ συμπάθειαι τῆς δημοσιότητος πρὸς τοὺς ἀπεργοὺς εἶναι φανεραί! Ἂν καὶ οἱ Βερολινέζοι ἔχουν πολλὰς δυσκολίας ἕνεκα τῆς ἀπεργίας, εἶναι μὲ τὸ μέρος τῶν μαχομένων γιὰ τὸ ψωμίτων ἐργατῶν.

Σ' αὐτὰς τὰς ἐκλογὰς θὰ χωρισθοῦν τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια. Εἶναι μιὰ ἐκλογὴ φρονημάτων ὅπως καμμιὰ ἄλλη.

Ἡ ἀπεργία ἐξακολουθεῖ μὲ μεγάλη πίεσι.

5 Νοεμβρίου 1932.

Τελευταία ἔφοδος. Ἀπελπισμένος ἀγὼν τοῦ κόμματος νὰ μὴ καταπέσῃ. Ἡ καμπάνια τοῦ τύπου καταπολεμεῖται μὲ ἄγροικα μέσα. Κατορθώνομεν τὴν τελευταία στιγμὴ ἀκόμη νὰ βροῦμε δέκα χιλιάδες μάρκα καὶ νὰ τὰ διαθέσωμε γιὰ τὴν προπαγάνδα μας. Ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, τὸ κάναμε. Τώρα ἂς ἀποφασίσῃ ἡ τύχη.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἑταιρείας συγκοινωνίας, ἂς ποῦμε καλύ-

τερα ἡ σοσιάλ-δημοκρατία κολλᾶ τὴν τελευταία στιγμή, μιὰ ψεύτικη, ὑποκριτικὴ διαφήμισι στὰς στήλας τοῦ δρόμου. Δὲν μᾶς μένει λοιπὸν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τοποθετήσωμε σὲ κάθε στήλη μπροστὰ ἕνα ὅμιλο ἀνθρώπων μας, ποῦ νὰ ἐξηγῇ στοὺς ἀναγνώστας τῆς διαφημίσεως ὅπως ἁρμόζει τὸ περιεχόμενον. Φυσικὰ ἕνεκα ἐλλείψεως καιροῦ δὲν ἔχει καὶ μεγάλη ἐπίδρασι αὐτή μας ἡ ἀντίδρασις.

Στὰς ἐργατικὰς συνοικίας ξέσχισαν οἱ ἄνθρωποί μας τὰς διαφημίσεις αὐτάς, ὅμως δὲν ἠμποροῦμε νὰ ἀρνηθοῦμε πῶς εἴχανε κάποια ἐνέργεια.

Ἡ θέσις μας ἔγινε πιὸ δύσκολη μ᾽ αὐτὸ ὅμως ἔχω ἐλπίδα στὸ γερὸ μυαλὸ τοῦ βερολινέζικου πληθυσμοῦ καὶ τέλος, δόξα τῷ θεῷ, ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν βρίσκεται στὸ τέλος του.

Σύρω τὴν τελευταία σειρὰ σ᾽ αὐτὸν τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Εἶναι ὁ πιὸ δύσκολος, ὅμως κατὰ τὴ γνώμη μου ὁ πιὸ ἔνδοξος γιὰ μᾶς. Ὅ,τι τώρα ἔχομεν εἶναι ἀρρήκτως πιὰ μὲ μᾶς συνδεδεμένο.

Ἡ Κυβέρνησις μᾶς ἐξαναγκάζει στὸ τελευταῖο πρὸ τῶν ἐκλογῶν φύλλο τῆς «Angriff» νὰ μὴ γράψωμεν ὅ,τι ἡμεῖς θέλομε. Μιὰ φοβερὰ δύσκολη περίπτωσις. Αὐτὸ τὸ φύλλο θὰ εἶναι ἡ τελευταία τροφὴ γιὰ τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν τῶν ὀπαδῶν τοῦ κόμματός μας καὶ τῶν συμπαθούντων πρὸ τῆς ἐκλογῆς. Πρὶν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι μὲ τὰ χέρια ἀπωθήσωμεν τοὺς ὀπαδούς μας, ἀναγκασθήκαμε νὰ μεταχειρισθοῦμε μέτρα ἀπελπισίας. Ὁλόκληρη ἡ ἔκδοσις τῆς «Angriff» ποῦ περιέχει τὸ ἐξαναγκαστικὸ αὐτὸ φύλλο ρίχθηκε τὸ βράδυ στὸ κανάλι. Πάρετε καὶ διαβάσετε!

Τὸ βράδυ κάνω ἕνα ταξεῖδι προσανατολισμοῦ διὰ μέσου τῆς πόλεως. Ὅλοι εἶναι ἥσυχοι, ὅμως μιὰ βαρειὰ ἀποπνικτικὴ ἀτμόσφαιρα κεῖται ἐπάνω ἀπὸ τὸ Βερολῖνο.

Τὴ νύκτα μένω στὴν ὁδὸ Χέντεμαν γιὰ νὰ εἶμαι ἕτοιμος ἂν γίνῃ ἀνάγκη. Μιλῶ πολὺ ἀργὰ τηλεφωνικῶς μὲ τὸν Φύρερ. Εἴμεθα ὅλοι εὐχαριστημένοι, ποὺ τέλειωσεν αὐτὸς ὁ ἐκλογικὸς ἀγών.

6 Νοεμβρίου 1932.

Χωρὶς νὰ τὸ περιμένωμεν αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν ἦτο πολὺ δυνατή. Γίνεται στὸ Βερολῖνο ὑπὸ ὅλως ἀλλαγμένας περιστάσεις. Τὰ μέσα συγκοινωνίας ἡσυχάζουν καὶ

ὁλόκληρος ὁ πληθυσμὸς βρίσκεται μέσα στοὺς δρόμους. Ἡ ἡμέρα περνᾶ μὲ μιὰ ἀνήκουστο ἔνταση. Τὸ βράδυ εἴμεθα μὲ μερικοὺς προσκεκλημένους στὸ σπίτι καὶ ἀναμένομεν τὰ ἀποτελέσματα. Δὲν εἶναι τόσο ἄσχημα, ὅπως ἐφοβοῦντο οἱ πεσσιμισταί. Ὅμως εἶναι ἕνα φοβερὸ συναίσθημα μπροστὰ στὸ μεγάφωνο. Κάθε νέα πληροφορία φέρει μιὰ νέα ἧττα. Τὸ ἀποτέλεσμα: ἐχάσαμε τριάντα τέσσαρας βουλευτικὰς θέσεις. Ἐπίσης καὶ τὸ Κέντρον ἔχει νὰ σημειώση μερικὰς ἀπωλείας. Οἱ γερμανο-ἐθνικοὶ ἐσημείωσαν μικρὰν αὔξησιν καὶ οἱ σοσιαλ-δημοκράται μικρὰν ἀπώλειαν. Ἡ συμμετοχὴ εἰς τὰς ἐκλογὰς γενικῶς μικροτέρα. Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ἔχει αὔξησιν. Αὐτὸ τὸ περιμέναμε.

Μιὰ ἀντιδραστικὴ Κυβέρνησις εἶναι πάντοτε πρόδρομος τοῦ μπολσεβικισμοῦ.

Πάθαμε ὄχι μικρὴ ἀποτυχία. Οἱ λόγοι: Ἡ 13 Αὐγούστου γιὰ τὴν ὁποίαν ἡ κατανόησις εἰς τὰς μάζας δὲν προώδευσε ἀκόμη ἀρκετὰ καὶ ἡ ἀσυνείδητος ἐκμετάλλευσις τῆς προσεγγίσεώς μας πρὸς τὸ Κέντρον διὰ τῆς γερμανο-ἐθνικῆς προπαγάνδας. Καὶ αἱ δύο αὐταὶ περιπτώσεις δὲν εἶναι δικά μας λάθη. Γι' αὐτὸ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιπλήττωμεν τὸν ἑαυτόν μας.

Στεκόμεθα μπροστὰ σὲ δυσκόλους καὶ πλουσίους εἰς θυσίας ἀγῶνας. Τὸ κυριώτερο εἶναι, ὅτι κρατοῦμε τὸ Κόμμα. Πρέπει νὰ στερεώσωμεν τὴν ὀργάνωσι καὶ νὰ ἐξυψώσωμε τὸ ἠθικόν. Νὰ παραμερίσωμεν ἐπίσης μιὰ σειρὰ σφαλμάτων καὶ ἐλλείψεων, ποῦ μᾶς διέφυγον.

Συγχρόνως δὲν πρέπει νὰ μὴ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι πίσω ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν μόνον δέκα τοῖς ἑκατὸν τοῦ λαοῦ στέκουν. Ἕνεκα τούτου δὲν δύναται νὰ κρατηθῆ. Κάποια μεταβολὴ πρέπει νὰ ἐπέλθῃ.

Γράφω τὴν ἄποψίν μας μὲ τὸ θέμα «Καγγελάριος χωρὶς λαό».

Μιλεῖ δριμέως ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως. Θέλω νὰ ἐμποδίσω μὲ διάφορα μέσα τὴν ψυχικὴ πίεσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Κόμματός μας.

Ἀξιοθαύμαστος εἶναι ἡ δυνατὴ καὶ θαρραλέα στάσις τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κόμματος. Οὔτε λόγος γιὰ ἀδυναμία καὶ ἀποθάρρυνσιν. Ὑπέστημεν πολλὰς ἄλλας κρίσεις. Καὶ μὲ τὴν παροῦσα κρίσιν δὲν θὰ γονατίσωμεν.

Ἐξ αἰτίας τῆς ἐκλογικῆς ἥττας δὲν εἶναι φυσικὰ εὐνοϊκαὶ τώρα αἱ προβλέψεις διὰ τὴν ἔκβασιν τῆς ἀπεργίας τῶν ἐργατῶν συγκοινωνίας.

Τὸ σοσιαλιστικὸν Κόμμα ἐπρόδωσε τὴν ἀπεργίαν. Ὅπως ἡ γάτα δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν ποντικόν, ἔτσι ἐγκαταλείπει καὶ ὁ μαρξισμὸς τὸ κτύπημα δι' ἐγχειριδίου. Σήμερον φυσικὰ θριαμβεύουν οἱ κόκκινοι ἀρχηγοί, ὅμως γρήγορα θὰ ἐξαφανισθῇ τὸ γέλοιο των.

Ὅ,τι εἶναι σήμερον μὴ λαϊκόν, αὐτὸ θὰ γίνῃ αὔριον λαοφιλές. Πρέπει μόνον νὰ παραμείνωμεν δυνατοί, νὰ μὴ ὑποχωρήσωμεν καὶ νὰ διεκδικοῦμεν τὸ δίκαιόν μας.

7 Νοεμβρίου 1932.

Στὴν περιοχὴ τοῦ Κόμματός μας τοῦ Βερολίνου κυριαρχεῖ κάποια πίεσις: ὅμως κατορθώνω ἐν τούτοις, νὰ ἀνυψώσω τὸ θάρρος μερικῶν συνεργατῶν μου σὲ μιὰ μακρὰ συνομιλία. Στὸ τέλος ὅλοι πηγαίνουν μὲ τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος στὴν ἐργασία των.

Ὁ Φύρερ δημοσιεύει μίαν ἔκκλησιν πρὸς τὸ Κόμμα εἰς τὴν ὁποίαν ρίπτει μίαν πρόκλησιν ἀγῶνος πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Καμμιὰ λέξις γιὰ ὑποχώρησιν.

Ὁ ἀστικὸς Τύπος μᾶς κοροϊδεύει μὲ μιὰ ἐρεθιστικὴ καὶ μεγάλη αὐθάδεια, ποῦ τὸ αἷμα ἀνεβαίνει στὸ κεφάλι. Εὔθηνοὶ θριάμβοι ποῦ χαρίζομεν σ' αὐτοὺς τοὺς ἐκβιαστάς. Ἡμεῖς ὅμως θα ἐργασθῶμεν καὶ θὰ ἀγωνισθῶμεν, ἕως ὅτου φθάσωμε πάλιν στὴν ἐπιτυχία.

Ἡ ἀπεργία συγκοινωνίας ἐξατμίζεται. Ἔχασε κάθε ἐλπίδα ἐπιτυχίας. Πρόκειται μόνο νὰ τῆς δοθῇ τέλος μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο. Τὰ θύματα δὲν ἔχουν πιὰ σχέσιν μὲ τὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιτύχουν.

Θαυμασία εἶναι ἡ στάσις τῶν ἀνδρῶν ταγμάτων ἐφόδου καὶ τῶν ἀρχηγῶν ὑπηρεσιῶν. Στὰ τμήματα τῶν ἐκλογέων κυριαρχεῖ σὲ πολλὰ μέρη ἀπελπισία.

Ὁ βραδυνὸς τύπος δημοσιεύει ὑποκριτικὰ ἄρθρα ἐναντίον μας. Ἡ ἥττα μας ἐκμεταλλεύεται δεξιὰ καὶ ἀριστερά: σὲ δυνατὸ σημεῖο. Ὅσο πιὸ δυνατὰ πρέπει νὰ πολεμοῦμε ἐναντίον τῆς ψυ-

χικῆς μας πιέσεως, τότο πιὸ λίγο πρέπει νὰ αὐταπατώμεθα μὲ κούφιες ἐλπίδες.

Τὴ νύκτα φεύγω γιὰ τὸ Μόναχο.

8 Νοεμβρίου 1932.

Ἐπαύσαμε τὴν ἀπεργία τῆς συγκοινωνίας. Δὲν ἠμποροῦμε πιὰ νὰ κερδίσωμεν. Ἀκόμη καὶ τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα κτύπησε ἐκ τῶν ὄπισθεν καὶ ἔτσι ἐμείναμε ὁλομόναχοι σὲ ἀνοικτὴ θέσι διατρέχοντες τὸν κίνδυνο νὰ χάσουν πολλοὶ ἐργάτες τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος τὴν ἐργασία καὶ τὸ ψωμί των.

Αὐτὸ τὸ τέλος τῆς ἀπεργίας εἶναι κάπως τραγικό. Ὅταν ὁ ἐργάτης ἤξερε πόση δύναμι θὰ εἶχε στὴν ἑνότητά του, τότε δὲν θὰ ἠμποροῦσε ποτὲ πιὰ νὰ τοῦ ἀρνηθοῦν τὸ δίκαιον τῆς ζωῆς του.

Ἡ ἐργατιὰ πέφτει πάντα μόνο ἐξ ἰδίας ἀδυναμίας.

Μακρὰ συνομιλία μὲ τὸν Φύρερ. Θέλει μόνο τὸν ἄγριο ἀγῶνα. Δὲν θέλει νὰ ἀκούσῃ τίποτε διὰ συμφιλίωσιν. Καὶ ὅταν μᾶς ξαναφορτώσουν ἕναν ἀκόμη ἐκλογικὸν ἀγῶνα, θὰ τὸν ἀναλάβωμε μὲ σφιγμένα δόντια. Αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ πέσῃ μὲ κάθε θυσία.

Σὲ συμβιβασμοὺς δὲν πρέπει οὔτε νὰ σκεπτώμεθα.

Ἡ ἀντίδρασις θὰ θαυμάσῃ, ὅταν ἀρχίσωμε πάλι μὲ πεῖσμα τὴ δουλειά. Δὲν εἶναι συνήθεια μας νὰ ἀφήνωμε κάτι μισό.

Ἀπὸ τὸ Βερολῖνο ἔρχεται ἡ εἴδησις ὅτι ἡ Βιλελμστράσε θέλει νὰ προβῇ σὲ συμβιβασμούς. Ἡμεῖς ὅμως δὲν κλείνομεν εἰρήνη μετὰ τὴν ἥττα, παρὰ μόνο μετὰ τὴν νίκη.

Ὅταν εἶμαι μόνος μὲ τὸν Φύρερ, ἐξωτερικεύει ὁλόκληρη τὴν ἀγανάκτησί του ἐναντίον τοῦ Στράσσερ καὶ τῆς αἰωνίως παρεμποδιστικῆς του ἐργασίας. Ἕνα μέγα μέρος τῆς ἥττας μας πρέπει νὰ τὸ ἀποδώσωμεν στὰς προσπαθείας τῆς κλίκας του. Πιστεύω πῶς αὐτή μας ἡ ἥττα δὲν θὰ τὸν δυσαρέστησε καθόλου. Μ' αὐτὸ κράτησε κατὰ τὸ φαινόμενον δίκαιο καὶ ἠμπορεῖ νὰ παρουσιασθῇ πάλι πρὸς τὸ κόμμα καὶ νὰ μᾶς ἐπιρρίψῃ τὴν ριζοσπαστικήν μας κατεύθυνσι. Ἐκτὸς τούτου φυσικὰ ἠμπορεῖ καὶ ἂν γίνει ἀνάγκη νὰ παρουσιασθῇ καὶ ὁ ἴδιος ὡς ριζοσπαστικός. Ποικιλία ἀπὸ διαφόρους ὑπάρξεις. Χαμαιλέων τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ.

Αἱ νότιαι χῶραι ἀρχίζουν νὰ κάνουν μιὰ ἔφοδο ἐναντίον τῆς

Κυβερνήσεως. Πρέπει νὰ κρατηθοῦμε μακρυὰ ἀπ' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν, καθότι εἰς τὸ βάθος εἶναι κρυμμένη ἡ σοσιαλ-δημοκρατία.

Σχεδιάζομεν ἀμέσως τὸ πρόγραμμα διὰ τὴν ἑπομένην μας καμπάνια. Πρέπει τώρα νὰ ἐργαζώμεθα μὲ μεγάλη συγκέντρωσι. Κάθε ἐξωτερικὴ γραμμὴ πρέπει νὰ ἐξαληφθῆ τώρα.

Τὸ βράδυ καθήμεθα μὲ τὸν Φύρερ στὸ σπίτι του. Ἐξηγεῖ τὰ μελλοντικὰ σχέδιά του μὲ μιὰ τόσο πλαστικὴ καθαρότητα, σὰν νὰ εἴχαμε ἤδη τὴν ἀρχή.

9 Νοεμβρίου 1932.

Συναντῶ τὸν στρατηγὸν Λίτζμαν στὸ ξενοδοχεῖο. Εἶναι δυνατὸς καὶ δὲν παρεκκλίνει ἀπὸ τὸ δρόμο του. Ἀπὸ αὐτὸν τὸν δυνατὸν γηραιὸ ἄνδρα ἠμποροῦσαν νὰ πάρουν παράδειγμα ὅλοι οἱ νέοι χωρὶς κόκκαλα.

Στὸ «Φαιὸ Σπίτι» θὰ γίνη μιὰ μικρὰ ἀναμνηστικὴ ἑορτὴ γιὰ τὴν 9 Νοεμβρίου. Σιωπηλοὶ χαιρετοῦμεν ὅλοι τὴν ματωμένη σημαία καὶ τὰ κόκκινα λάβαρα. Ἐπικρατεῖ μιὰ γιορτάσιμη ἀποφασισμένη γιὰ ἀγῶνα διάθεσις.

Ἐξετάζω ἐπισταμένως τὸ μηχάνημα τῆς προπαγάνδας μας ὅλου τοῦ Κράτους. Τὸ πρόγραμμα τοῦ μέλλοντος ἀγῶνος σχεδιάζεται. Πρὸς τὸ παρὸν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κάνωμεν τίποτε, καθότι ἡ Κυβέρνησις ἐξέδωκε τὴν διαταγὴν γιὰ ἀνακωχή.

Μ' ὅλα ταῦτα ὅμως θὰ τὴν κρημνίσωμεν.

Ἡ Βιλελμστράσε ἔστειλε στὸν Φύρερ ἕναν ἀπεσταλμένο. Τοῦ γίνονται οἱ ἴδιοι ὅροι τῆς 13 Αὐγούστου. Μένει ὅμως σκληρὸς καὶ ἀνένδοτος. Ὅταν δὲν κάνει κανεὶς προδοσία ἀπὸ τὸ Κόμμα καὶ ὅταν ὅλοι τραβοῦν στὸ ἴδιο σκοινί, τότε θὰ κερδίσωμε τὸ παιγνίδι.

Ἡ διάθεσις ἐναντίον τοῦ Στράσσερ σ' ὁλόκληρη τὴν ἀρχηγία τοῦ κόμματος εἶναι ἐπιθετικὴ καὶ ἀποκρουστική. Κανεὶς πιὰ δὲν ἔχει πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνη. Ὅλοι εἶναι πεπεισμένοι, ὅτι κατὰ τὴν ἀποφασιστικὴ στιγμὴ θὰ τραβήξη δικό του ἰδιαίτερο δρόμο.

Πρέπει λοιπὸν νὰ προσέχωμε, γιὰ νὰ μὴ δοῦμε κάποια ἐκπληκτικὰ γεγονότα.

10 Νοεμβρίου 1932.

Πάλι στὸ Βερολῖνο. Ἡ κατ'ἀρχὰς δυνατὴ διάθεσις τοῦ Κόμματος ἀντεκατεστάθη τώρα μὲ ἐλαφρὰ πίεσι. Παντοῦ ἀναφαίνονται πικρία καὶ ἔρις καὶ δυσαρέσκεια.

Ὅπως συμβαίνει πάντα. Στερνὰ ἀπὸ μιὰ ἀποτυχία, ἀνεβαίνουν τὰ κατακάθια καὶ ἐπὶ ἑβδομάδας πρέπει κανεὶς νὰ τὰ ξεπαστρέψη. Ὅπως πληροφοροῦμαι, ἡ Βιλελμστράσε δὲν ξέρει τὶ νὰ κάνῃ. Ἡ κατάστασις εἶναι τόσο περιπλεγμένη, ποῦ δὲ βλέπει πιὰ κανεὶς διέξοδο. Ὅταν αὐτὸ ἐξακολουθήσῃ, τότε θὰ καταστρέψῃ ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ ὁλόκληρο τὸ Ἔθνος.

Ὁ ἀστικὸς τύπος ἀσκεῖται εἰς λύσεις αἰνιγμάτων. Οἱ σώφρονες δημοσιογράφοι φαίνεται πῶς σιγὰ σιγὰ κατανοοῦν ὅτι ἡ κατάστασις γιὰ τὴν ἀντίδρασι δὲν εἶναι τόσο ρόδινη, ὅπως τὴν ἐφαντάσθησαν κατὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα.

Τώρα ἀρχίζει ἡ μεγάλη, ἴσως ἡ τελευταία δοκιμὴ τῶν νεύρων. Ὅταν τὴν ὑποστοῦμε, τότε θὰ καταλάβωμε τὴν ἀρχή.

11 Νοεμβρίου 1932.

Παίρνω πληροφορίας διὰ τὴν κατάστασιν τῶν οἰκονομικῶν τῆς ὀργανώσεώς μας τοῦ Βερολίνου. Χωρὶς ἐλπίδα. Ξηρασία, χρέη καὶ ὑποχρεώσεις, ἐκτὸς τούτου καὶ ἡ ἀπόλυτος ἀδυναμία νὰ βροῦμε χρήματα κατόπιν τῆς ἥττης μας.

Στὸ Σένεμπεργκ φέρομεν στὸν τάφο τὸν ἄνδρα ταγμάτων ἐφόδου Ρέπιχ, ποῦ ἐσκοτώθηκε κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπεργίαν. Σὰν ἡγεμόνα τὸν κατεβάσαμε στὸν τάφο. Πάνω ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο πετοῦν ἀεροπλάνα μὲ τὴν σημαίαν μας πένθιμη, σὰν νὰ θέλουν νὰ στείλουν στὸν νεκρὸ τοὺς τελευταίους χαιρετισμούς.

Οἱ ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου εἶναι πολὺ συγκινημένοι.

Ἀπὸ ἕναν μεσάζοντα πληροφοροῦμαι ὅτι ἀρχίζει ἡ Κυβέρνησις νὰ καταρρέῃ. Ἡ ἀντίδρασις ἀναντίον τοῦ Πάπεν ἔγινε πολὺ δυνατή. Μᾶς συμβουλεύουν νὰ μείνωμεν δυνατοὶ καὶ νὰ μὴ θελήσωμεν ἀπολύτως διαπραγματεύσεις. Αὐτὴ ἡ συμβουλὴ εἶναι περιττή, καθότι οὔτε λεπτὸ δὲν ἐκάναμε ἄλλη σκέψι.

Αἱ ἐπιθέσεις μας ἐναντίον τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος πρέπει νὰ γίνουν τώρα δυνατώτερες. Κατὰ τὴν ἀπεργίαν πέσαμε

κατ' ἀνάγκην καὶ ἀκουσίως σὲ κάποιαν προσέγγισιν μαζί του. Τώρα πρέπει νὰ ἀπομακρυνθῶμεν τελείως.

Σπουδαῖο εἶναι ἐπίσης, ὅτι δὲν φαντασιοκοποῦμεν καὶ δὲν θέλομεν νὰ πέσωμε σὲ μιὰ δευτέρα 13 Αὐγούστου.

Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ κάνωμε πιὰ προφορικὰς διαπραγματεύσεις. Ὅ,τι κατέχει κανεὶς γραμμένο πάνω στὸ χαρτί, ἠμπορεῖ νὰ εἶναι δικό του. Ὅμως ὁ Φύρερ εἶναι τόσο βέβαιος στὴν χρησιμοποίησιν τῶν μέσων τῆς τακτικῆς του, ποῦ κανεὶς δὲν ἔχει νὰ φοβᾶται.

Κάθε ἡμέρα γράφω ἕνα ἄρθρο ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως. Διαρκὴς σταγὼν κατατρώγει τὸν βράχο. Δὲν βλέπω τὴν ἄμεσο ἐπιτυχία τῶν ἐφόδων αὐτῶν, ὅμως μὲ τὸν καιρὸ θὰ ἐνεργήσωσιν.

12 Νοεμβρίου 1932.

Θέλω νὰ κάμω μιὰ ἀλλαγὴ στὴν σύνταξι τῆς «Angriff»· ἔγινε ἀναγκαῖο γιὰ νὰ κρατήσωμε στὸ παλαιό του ὕψος τὴν ἐφημερίδα αὐτὴ τοῦ ἀγῶνος μας.

Τὴν 20 Νοεμβρίου τελειώνει ἡ ἀνακωχή. Ἔπειτα θὰ ἐπιτεθοῦμε ἀμέσως.

Τὸ σπουδαῖο εἶναι πῶς θὰ ἔχωμεν στὸ Βερολῖνο καὶ μιὰ πρωϊνὴ ἐφημερίδα. Μὲ μιὰ βραδυνὴ ἐφημερίδα μόνον δὲν ἠμποροῦμε νὰ τὰ βγάλωμε πέρα μὲ τὴν δύναμιν τοῦ ἀστικοῦ τύπου.

Ὁ τύπος μας μένει πάντα ἡ φροντίδα μας, πρὸ πάντων τώρα θὰ εἶναι δύσκολο νὰ καθοδηγήσωμε τὰς ἐθνικοσοσιαλιστικὰς ἐφημερίδας μέσα ἀπὸ τὴ δύσκολη πολιτικὴ κατάστασι.

Στὴν «Angriff» μποροῦμε μὲ μεγάλο κόπο καὶ προσοχὴ νὰ κρατήσωμε μιὰ γραμμὴ τακτικῆς. Αὐτὸ εἶναι γιὰ τοὺς ἀνθρώπους μας πολὺ δύσκολο. Αὐτὸ χρειάζεται προσοχὴ πρὸ πάντων, ἀφοῦ ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν ἐτελείωσε καὶ εὑρισκόμεθα ἀκόμη σὲ μιὰ ἐρεθιστικὴ ἀτμόσφαιρα.

Ἡ ἐλπίς μου, ὅτι μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος θὰ ἠλαττώνετο καὶ ἡ ἐργασία, δὲν ἐπραγματοποιήθη. Ἐξ αἰτίας τῆς ἥττης ἔπρεπε ἀμέσως πάλι ν' ἀρχίσωμε τὴ δουλειά. Οὔτε τὸν χαμένο ὕπνο δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ξαναβρῇ.

Ὁ Φύρερ βρίσκεται μακρυὰ ἀπὸ τὸ Βερολῖνο. Ἡ Βιλελμστράσε ἂς τὸν περιμένει. Αὐτὸ εἶναι καλό. Δὲν πρέπει νὰ ὑπο-

χωρήσωμε καὶ νὰ μὴν ἀρχίσωμε πάλι νὰ τραβοῦμε τὸ σχοινὶ τὸ πρὸ τῆς 13 Αὐγούστου.

Ἡ Κυβέρνησις ἔπεσε σὲ μιὰ μεγάλη ἔριδα μὲ τὰς χώρας. Πόσα θὰ σπάσουν σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι! Πρέπει νὰ κρατηθοῦμε μακρυά. Ἂν ἔλθωμε σὲ διαπραγματεύσεις, τότε τὸ σύνθημά μας εἶναι ἀνένδοτο καὶ ἀμετάβλητο. Ὁ Χίτλερ πρέπει νὰ γίνῃ ἀρχικαγγελάριος! Χωρὶς αὐτὸ δὲν γίνεται τίποτε. Θὰ γίνῃ ὅταν δὲν ὑποχωρήσωμεν. Μόνο προσοχὴ νὰ μὴν κάνῃ ὁ Στράσσερ προδοσίας.

Μὲ τὴ φαντασία μου βρίσκομαι ἤδη στὸν ἑπόμενον ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Αὐτὸς θὰ εἶναι πολὺ δύσκολος. Ἂς δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ μὴν ἀναγκασθῶμεν νὰ τὸν ἀγωνισθῶμε!

13 Νοεμβρίου 1932.

Εἶναι θαυμάσιο νὰ μὴν ἐργασθῇ κανεὶς μιὰ ὁλόκληρη Κυριακή, νὰ ἀκούῃ μουσικὴ καὶ νὰ διαβάζῃ. Αὐτὸ δίνει δύναμι γιὰ μιὰ ἑβδομάδα βαρειᾶς ἐργασίας.

14 Νοεμβρίου 1932.

Ἕνεκα τῶν ἐκλογικῶν ἀγώνων ἔμεινε τόσο πολλὴ ἐργασία ἀδιεκπεραίωτος, ποῦ πρέπει νὰ πολεμῶ ἑβδομάδες γιὰ νὰ τὴν τελειώσω.

Μὲ τὴν προχωροῦσα ἐργασία ἀρχίζει πάλι νὰ ἐξυψώνεται τὸ θάρρος.

Τὸ κόμμα πρέπει νὰ βρίσκεται ἕτοιμο.

Ἂν ἀφήσῃ κανεὶς μιὰ τόσο μεγάλη ὀργάνωσι ἀγῶνος νὰ ἡσυχάσῃ τότε γίνονται οἱ πιὸ δυνατοὶ ἄνδρες ἀδύνατοι. Οἱ πιὸ ἄγριοι φανατικοὶ γίνονται κατόπιν μικροπράγμονες φιλόνικοι.

Σὲ μιὰ συντροφικὴ βραδυὰ ὁμιλῶ πρὸς τοὺς ὁδηγοὺς τῶν ὁμάδων τοῦ Βερολίνου. Κατορθώνω νὰ τοὺς ἐνθαρρύνω καὶ νὰ τοὺς δώσω νέον θάρρος. Φέρνομε πάλι τὸ Κόμμα σὲ τάξι. Ἡ παλαιὰ λεγεὼν εἶναι τὸ στήριγμά του καὶ κρατᾶ ὁλόκληρη τὴν ὀργάνωσι μαζὶ σὲ στερεὰ ἑνότητα.

15 Νοεμβρίου 1932.

Ἕνας μεσάζων τῆς Κυβερνήσεως μᾶς φέρνει πάλι ἐντυπωσιακὰ νέα. Ἡ Βιλελμστράσε πλακώνει πάλι τὰ κούφια της αὐγά!

Σχεδιάζονται φανταστικὰ σχέδια, εἰς τῶν ὁποίων τὸ βάθος βρίσκεται πάντα ἡ πρόθεσις νὰ μᾶς γελάσουν. Τὸ ἀκοῦμε σιωπηλὰ καὶ κάνομε κι' ἡμεῖς τὸ λογαριασμό μας.

Μόνο τὸ λυπηρὸ εἶναι νὰ βλέπη κανείς, τί πλάσματα διάλεξε ἡ Βιλελμστράσε γιὰ μεσάζοντας.

Ὡς εὐαγγέλιο πρέπει νὰ κάνωμε τὴ φράσι: Νὰ μένωμε ἀνένδοτοι καὶ ἀκατάβλητοι. Δύσκολες περιστάσεις στὴν πολιτικὴ ἀποφασίζονται συνήθως μόνο μὲ τὸν χαρακτῆρα καὶ ὄχι μὲ τὸ μυαλό.

Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου μοῦ λέγουν νὰ προσέχω τὸν Στράσσερ. Μερικοὶ ἰσχυρίζονται πῶς ἔχει ἤδη συνάφεια μὲ τὴν Κυβέρνησι. Θὰ ἤτανε πραγματικῶς μεγάλος κίνδυνος. Διαφορετικὰ στὴ Βιλελμστράσε ὅλοι εἶνε ἐναντίον ὅλων. Ὁ ἕνας ζητᾶ νὰ γελάση τὸν ἄλλον. Αὐτὸ εἶναι εὐνόητο καὶ φυσικὸ σὲ μιὰ τέτοια ἀπελπισμένη κατάστασι.

Ὅταν ἐργασθῶμε τώρα μὲ ἐπιδεξιότητα, θὰ στεφανώσωμε τὴν ἑπομένην φάσιν τοῦ ἀγῶνος μας μὲ νίκην. Ἂν δὲν τὸ ἐπιτύχωμεν αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ γίνει χωρὶς ἄλλο μιὰ στρατιωτικὴ δικτατορία. Αὐτὸ θὰ ἦτο ὀλιγώτερο εὐχάριστο καὶ ἂν ἀκόμη ἠμπορεῖ νὰ περιμένη κανεὶς ὅτι αὐτὸ τὸ πείραμα ὀλίγον καιρὸν θὰ διαρκέση.

Δίδω στὸν τύπο μας τὴν νέαν κατεύθυνσιν δριμέως ἐναντίον τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἄλλως: splendid isolation.

Ἀπὸ τὴν 1 Ἰανουαρίου θὰ ἐκδίδεται ὁ «Φέλκισερ Μπεομπάχτερ» στὸ Βερολῖνο ὡς πρωϊνὴ ἐφημερίς. Μ' αὐτὸ λύεται ἕνα φλέγον ζήτημα τοῦ κόμματος. Μὲ μιὰ πρωϊνὴ καὶ βραδυνὴ ἐφημερίδα ἠμποροῦμε νὰ ἀμυνθῶμεν.

Ἀπὸ τὸν δικηγόρο μου πληροφοροῦμαι ὅτι εἰς τὴν Λειψίαν ἔχουν τὴν πρόθεσιν νὰ ἀρχίσουν τὴν ἐναντίον μου κατὰ τρία ἔτη ἐκκρεμῆ δίκη μου περὶ ἐσχάτης προδοσίας. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι δὲν θὰ ἀρχίσουν ἀργὰ οἱ φορεῖς τῶν δικαστικῶν μανδυῶν, μάλιστα ὅταν τύχη νὰ εἶμαι ἴσως ὑπουργός.

Ἡ διάθεσις εἶναι πάλι καλυτέρα, ὅμως πρέπει κάτι νὰ συμβῇ. Ἡ ἀπόφασις ἠμπορεῖ νὰ ἐκδοθῇ μόνον μεταξὺ Χίντεμπουργκ καὶ Χίτλερ. Τὸ γράφω ἐπίσης σὲ ἕνα πολὺ ἔννομα γραμμένο ἄρθρο μὲ τὸ θέμα: «Τί πρέπει νὰ γίνη λοιπόν».

Ὁ Πάπεν δὲν θὰ ἠμπορέση πιὰ νὰ κρατηθῇ ἐπὶ μακρόν. Αἱ

ἀντιθέσεις στὴν Κυβέρνησί του εἶναι πάρα πολὺ δυναταί. Εἰς τὴν Βιλελμστράσε σκέπτονται ὅλοι τὴν διάλυσιν. Ἐπίσης καὶ τὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα ἔδωσε στὴν Κυβέρνησι μιὰν ἄρνησι. Ὁ Καγγελάριος τοῦ Κράτους δὲν ἔχει μιὰ φορὰ τὴ δυνατότητα νὰ διαπραγματευθῇ μὲ τὰ κόμματα.

Σήμερον εἶναι τῶν ψυχῶν. Ἀκριβῶς πρὶν ἀπὸ 6 χρόνια συνιστοῦσα στὸ Βερολῖνο ὡς νέος ἀρχηγὸς περιοχῆς μὲ τριακοσίους ἀνθρώπους τὸ Κόμμα. Πόση ἐπιτυχία καὶ πόση ἥττα δὲν περιέχουν αὐτὰ τὰ 6 ἔτη! Ὅμως κρατηθήκαμε μολαταῦτα καλὰ καὶ θὰ τὸ κάνωμεν ἐπίσης καὶ εἰς τὸ μέλλον.

16 Νοεμβρίου 1932.

Αἱ μετοχαὶ τῆς Βιλελμστράσε χάνουν σὲ ἀξία. Ὅλα τὰ κόμματα ἀνήγγειλον τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ Πάπεν. Τηλεφωνῶ ὡς τὴν νύκτα εἰς τὸν Φύρερ καὶ τοῦ ἐκθέτω τὰς φάσεις τῆς ἐξελίξεως ξεχωριστά. Ἀπέκρουσε σὲ μιὰ ἀκριβολόγο ἐπιστολήν του συνέντευξι μὲ τὸν Πάπεν. Ἰσχυρίζονται, ὅτι ὁ Πάπεν καὶ ὁ Σλάϊχερ θὰ ἀποσυρθοῦν σήμερον. Μ' αὐτὸ παίρνει κι' αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις τέλος. Ἡ Κυβέρνησις ἔμεινε χωρὶς ἀπόφασιν. Ὁπλιζόμεθα ἤδη διὰ νέον ἀγῶνα. Ἡ βεβαιότης εἶναι πάντα καλή.

Ἡ Κυβέρνησις εἶνε τὸ βράδυ στοῦ προέδρου τοῦ Ράϊχ. Ἐκεῖ καταθέτει τὴν συνολικήν της παραίτησιν. Ὁ Φύρερ προσκαλεῖται τηλεγραφικῶς πρὸς τὸν Χίντεμπουργκ. Τοῦ τηλεφωνῶ ἀμέσως. Εἶναι ἥσυχος καὶ ἀποφασισμένος. Θὰ ἔλθη ἀεροπορικῶς στὸ Βερολῖνο. Πάντοτε ἐπαναλαμβάνω ἂς μὴν ἔχωμε σκόπιμο ὀπτιμισμό.

Ἀπὸ ἕναν μεσάζοντα τῆς Κυβερνήσεως πληροφοροῦμαι, ὅτι ἴσως ἀνατεθῇ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸν Φύρερ. Μᾶς συμβουλεύουν νὰ ἐπιμείνωμε στὴν κατ' ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου Κυβέρνησιν καὶ νὰ μὴ δοκιμάσωμεν καθόλου τὴν διὰ πλειοψηφίας λύσιν. Αἱ ραδιουργίαι πάλι παίρνουν καὶ δίνουν. Λοιπὸν πρέπει νὰ ἔχωμεν ψυχραιμία καὶ νὰ φυλάξωμε τὴν ἄποψίν μας.

Πρέπει ψυχρὰ καὶ ἥσυχα νὰ κρίνωμε τὴν περίπτωσι. Δὲν εἴμεθα ἀκόμη στὸν σκοπό. Καὶ ὅταν κι' αὐτὴ τὴ φορὰ πάλιν ἀποτύχη, πρέπει νὰ εἴμεθα ἀποφασισμένοι γιὰ τὴν ἐξακολούθησι τοῦ ἀγῶνος.

18 Νοεμβρίου 1932.

Ὁ Φύρερ ἔρχεται στὴ μιὰ ἡ ὥρα στὸ Τέμπελχοφ. Ὁ Φρὶκ καὶ ὁ Στράσσερ τὸν συνοδεύουν. Ὁ Γκέριγκ ἀναμένεται ἀπὸ τὴν Ρώμη. Εἶχε ἐκεῖ μεγάλας πολιτικὰς καὶ προσωπικὰς ἐπιτυχίας. Ὁ Φύρερ ἔρχεται μαζί μας στὸ σπίτι καὶ τὸν προσανατολίζω συντόμως γιὰ τὴν κατάστασι. Ἡ συνομιλία του μὲ τὸν πρόεδρον τοῦ Ράϊχ θὰ ἔχη ἴσως σπουδαίαν σημασίαν. Ὅταν αὐτοὶ οἱ δύο ἄνδρες δώσουν μιὰ φορὰ τὰ χέρια, τότε θὰ ἐξασφαλισθῆ ἡ γερμανικὴ ἐπανάστασις. Πρέπει νὰ ἰδωθοῦν μέσα στὰ μάτια καὶ νὰ σχηματίση ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον ἐμπιστοσύνη.

Ἡ μία συνέντευξις μετὰ τὴν ἄλλην, ὅμως δὲν θὰ τὰ χάσωμε. Κατὰ τὰ μεσάνυκτα ἔρχεται ἀκόμη μιὰ φορὰ ὁ Φύρερ. Κάνομεν διηγήσεις καὶ ἀκοῦμε μουσική. Αὐτὸ εἶναι ἡ μόνη ξεκούρασις κατόπιν σκληρῶν, ἐκνευριστικῶν ἀγώνων.

Ἡ Κυβέρνησις ἐμάκρυνε τὴν προθεσμίαν τῆς ἀνακωχῆς μέχρι τῆς 2 Ἰανουαρίου. Μ' αὐτὸ ἔπεσε στὸ νερὸ ἡ σχεδιασθεῖσα καμπάνια προπαγάνδας. Ὁ Φύρερ εἶναι θυμωμένος. Ἡ μόνη του ὑποψία εἶναι ἐναντίον τοῦ Στράσσερ. Πρέπει νὰ τὸν προσέχωμεν.

Δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῆ ἡ 13 Αὐγούστου.

19 Νοεμβρίου 1932.

Ὁ Φύρερ ταξειδεύει, μέσα στὸν ἀλαλαγμὸ τῶν ἀνθρωπίνων μαζῶν εἰς τὴν Βιλελμστράσε πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Ράϊχ. Εἶχε μαζί του συνομιλία, ἡ ὁποία διήρκεσε 1 1)2 ὥρα. Χαιρετᾶται πάλι μὲ λυσσώδη ἀλαλαγμὸν ἀπὸ τὰς μάζας, ὅταν γυρίζη. Μᾶς κάνει ἔκθεσιν διὰ τὴν πορείαν τῆς συνομιλίας. Ἀποτέλεσμα: Νὰ μείνωμε δυνατοὶ καὶ νὰ μὴ κάνωμε συμβιβασμούς.

Φανερώνονται δυὸ δυνατότητες στὴ Βιλελμστράσε. Ἤ, μία νέα ἔκδοσις τῆς 13 Αὐγούστου, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ γίνη ἡ Κυβέρνησις ἢ μιὰ σοβαρὰ δοκιμὴ νὰ κάνουν εἰρήνη μὲ τὸν Φύρερ καὶ τὸ Κόμμα. Δὲν ἠμποροῦμε νὰ σχηματίσωμεν ἀποτελέσματα ἀπὸ τὰς ἀντικρουουμένας πληροφορίας, αἱ ὁποῖαι μᾶς φθάνουν ἀπὸ τὴν Βιλελμστράσε. Εἶναι ἀκόμη ἀδύνατον, νὰ διακρίνωμε. Ὁ Φύ-

ρερ ἀνέλυσε πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Ράϊχ μὲ βαθειά, ἠθικὴ σοβαρότητα καὶ μὲ κάθε εὐθύνη τὸ πρόγγραμμά του.

Ἡ συνομιλία ἔγινε μόνο μὲ τοὺς δύο μόνους. Αὐτὸ ἦτο πλεονέκτημα.

Αἱ εἰδήσεις καὶ αἱ φῆμαι μᾶς πλημμυρίζουν.

Τὸ βράδυ ὁ Φύρερ εἶναι στὸ σπίτι μας. Κρατοῦμε ὅλοι τὸν ἑαυτό μας μακρυὰ ἀπὸ τὸν σκόπιμον ὀπτιμισμό. Ὅταν πάη καλά, ἔχει καλῶς, ἂν ὅμως πάη ἄσχημα, τότε δὲν πρέπει ἡ ψυχικὴ πίεσις νὰ μᾶς καταλάβη. Μιλῶ ἀκόμη τὰ μεσάνυκτα σύντομα πρὸ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ταγμάτων ἐφόδου σὲ μιὰ συντροφικὴ βραδυά. Ὅλοι ἔχουν τρομερὰν περιέργειαν πῶς θὰ ἀποβῇ ἡ περαιτέρω ἐξέλιξις. Ὁλόκληρος ἡ πόλις βρίσκεται σὲ πυρέσσουσα ἀνησυχία. Ἔχω τὸ συναίσθημα, ὅτι αὐτὴν τὴ φορὰ δὲν θὰ ἐκδοθῇ ἡ τελευταία ἀπόφασις.

20 Νοεμβρίου 1932.

Ἔχει κανεὶς τὴν ἐντύπωσι ὅτι ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ μεταχειρίζεται τὰς διαπραγματεύσεις μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ μᾶς ἀποκλείση τελειωτικῶς. Ἀπαιτοῦν ἀπὸ τὸν Φύρερ, νὰ βολιδοσκοπήση τὰ κόμματα πρὶν ἀπὸ τὴν παράδοσιν εἰς αὐτόν, πάντα μὲ τὴν ὀπισθόβουλον σκέψιν νὰ φέρουν ἐμπόδια οἱ γερμανοεθνικοὶ καὶ μ' αὐτὸ νὰ κάνουν ἀδύνατο ἕνα σχηματισμὸ πλειοψηφίας.

Ὁ Φύρερ κάνει ἐπὶ μακρὸν συμβούλιον μαζί μας καὶ λαμβάνει ἔπειτα τὴν ἀπόφασιν τὰς περαιτέρω διαπραγματεύσεις νὰ ἐξακολουθήση ὄχι προφορικῶς ἀλλὰ γραπτῶς, γιὰ νὰ μὴν ἐπανέλθη πάλι ἡ 13 Αὐγούστου.

Φῆμαι καὶ πάλιν φῆμαι διαδίδονται. Αἱ περισσότεραι εἶναι ἀναληθεῖς καὶ μόνο διαισθάνονται σὰν νὰ κυκλοφοροῦν στὸν ἀέρα.

Ὅλοι οἱ ὑπαρχηγοὶ κρατοῦν ἀποφασιστικὴ κατεύθυνσι, μόνον ὁ Στράσσερ κάνει τὰ ὑποχρεωτικά του πλάγια κινήματα.

Τὸ ἀπόγευμα γίνεται ὁ ὅρκος τῶν διευθυντῶν ὑπηρεσίας τῆς ἀνατολικῆς περιοχῆς τοῦ Βερολίνου. Ὁ λαὸς ἔχει πάλι δυστυχῶς μεγάλας, ἐν μέρει, φανταστικὰς ἐλπίδας. Θὰ ἀπατηθοῦν πάλιν ἄραγε μὲ ἀποτυχία;

Στὸ Καϊζερχόφ ἐξακολουθοῦμε τὰ συμβούλια. Ὁ Φύρερ

παίζει ἀπὸ ἐδῶ τὸ παιγνίδι γιὰ τὴν ἀρχή. Εἶναι ἕνας γεμάτος συγκινήσεις ἀγὼν ποῦ ἐντείνει τὰ νεῦρα, μὰ καὶ ποῦ παρέχει τὸ συναίσθημα ὅτι σ' αὐτὸ τὸ παιγνίδι παίζεται τὸ πᾶν. Πρέπει νὰ προσέχωμε πάρα πολύ, γιὰ νὰ μὴν πάθωμε τίποτε.

Ὁ Γκέριγκ συννενοεῖται μὲ τὰ κόμματα. Τὸ Κέντρον δηλώνει ὅτι εἶναι σύμφωνον μὲ τὸ νὰ γίνῃ ὁ Φύρερ καγγελάριος. Οἱ γερμανο - ἐθνικοὶ δὲν ἀνταποκρίνονται στὴν πρόσκλησί μας γιὰ μιὰ συνομιλία. Εἶναι ἀκόμη πολὺ ὑπερήφανοι.

Ὁ Φύρερ ἔγραψε μιὰ ἐκτενῆ ἀπάντησιν στὴν ἐντολὴ νὰ προσπαθήσῃ τὸν σχηματισμὸ τῆς πλειοψηφίας. Εἶναι θαυμάσια γραμμένη καὶ ὡπλισμένη μὲ ἀκατανίκητα ἐπιχειρήματα. Ἡ κοινοβουλευτικὴ λύσις ἀπορρίπτεται ὡς μὴ ἀνταποκρινομένη στὴν τωρινὴ περίπτωσι. Ἡ ἀπαίτησις τοῦ διὰ προεδρικῆς ἐκλογῆς χαρακτῆρος τῆς μελλούσης Κυβερνήσεως θεωρεῖται εὐνοϊκή.

21 Νοεμβρίου 1932.

Ὁ Φύρερ ἦτο ἐκ νέου στὸ πρόεδρον τοῦ Ράϊχ γιὰ μιὰ συνομιλία. Ἐκεῖ τοῦ ἐδόθη ἡ ἐντολὴ νὰ δοκιμάσῃ μιὰ πλειοψηφία. Ἡ ἀντίπαλος λοιπὸν πλευρὰ ἐπιμένει γιὰ μιὰ κοινοβουλευτικὴ λύσι. Αὐτὴ ἡ κοινοβουλευτικὴ λύσις ὅμως εἶναι ἀδύνατος καθότι εἶναι ἀνακατωμένη μὲ μιὰ διὰ προεδρικῆς ἐκλογῆς πρόθεσιν. Ἐνῷ ἐμεῖς συσκεπτόμεθα περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς τῆς ἐντολῆς, στέκουν οἱ ἄθρωποι πρὸ τοῦ Καϊζερχὸφ καὶ ἀλλαλάζουν ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὸν Φύρερ. Ἡ μᾶζα νομίζει, ὅτι ὁ Χίτλερ ὠνομάσθη ἤδη καγγελάριος. Τί τρομερὰ φανταστικὴ ἐλπίς!

Κατορθώνω μόνο μὲ κόπο νὰ καθησυχάσω τοὺς ἀνθρώπους πρὸ τοῦ Καϊζερχὸφ καὶ νὰ τοὺς παρακαλέσω νὰ διαλυθοῦν.

Αἱ συνομιλίαι καὶ τὰ συμβούλια ἐξακολουθοῦν ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα.

Πρέπει νὰ κερδίσωμεν χρόνο καὶ νὰ εἴμεθα ἀνένδοτοι. Τὸ ἀπόγευμα ὑπαγορεύει ὁ Φύρερ τὴν ἀπάντησίν του πρός τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν. Τελειώνει μὲ τὸ ἐρώτημα, ἂν πρέπει νὰ δοκιμάσῃ μιὰ λύσι διὰ προεδρικῆς ἐκλογῆς ἢ μιὰ κοινοβουλευτικὴ λύσι. Καθότι, πρῶτον πρέπει νὰ διευκρινισθῇ ἡ ἐρώτησις αὐτή, πρὶν ἀρχίσουν περαιτέρω διαβήματα.

Σὲ μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Δρ. Σὰχτ ἐξακριβώνω, ὅτι παρα-

δέχεται τελείως τὴν ἄποψίν μας. Εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ποῦ εἶναι τελείως γνώστης ὅλων τῶν συνεπειῶν, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Φύρερ.

Ὁ Στράσσερ κάνει τὴν πρότασιν, νὰ προβοῦμε σὲ διαπραγματεύσεις μὲ τοὺς γερμανο-ἐθνικούς. Ὁ Φύρερ τὸ ἀποκρούει ἐντατικῶς. Ἴσως νὰ γίνῃ ἀργότερα, πρὸς τὸ παρὸν ὅμως οὔτε λόγος νὰ γίνεται. Τώρα πρέπει νὰ γίνῃ προσπάθεια γιὰ μιὰ διὰ προεδρικῆς ἐκλογῆς λύσιν. Θὰ ἐκδοθῇ αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ ἀπόφασις;

22 Νοεμβρίου 1932.

Ἡ ἀπάντησις τῆς Βιλελμστράσσε στὴν ἐπιστολὴ δὲν ἔφθασε ἀκόμη. Ὁ Φύρερ ὅμως καὶ ἡμεῖς ὅλοι εἴμεθα ἥσυχοι γιατὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ ἀπορρίψουν τὴν πρότασίν μας. Κατὰ τὰς τρεῖς ἔρχεται ἡ ἀπάντησις. Εἶναι ὅπως τὴν περιμέναμε: Ἀπόκρουσις! Ὁ Φύρερ δίδει τέλος εἰς τὴν συζήτησιν μὲ μίαν βραχεῖαν ἐπιστολήν. Οὕτως ἐτελείωσαν χωρὶς ἀποτέλεσμα αἱ διαπραγματεύσεις. Ἡ ἐπανάστασις ἵσταται πάλιν πρὸ κεκλεισμένων θυρῶν. Ἡ ἀπάντησις τοῦ Φύρερ εἶναι δυνατὴ καὶ ἀνδρική.

Γιὰ νὰ εἶναι βέβαιος σὲ κάθε περίπτωσιν, ὅτι θὰ ἀποφύγωμεν μιὰ νέα ἔκδοσι τῆς 13 Αὐγούστου, καλεῖ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ τύπου μας Δρ. Ντίντριχ τὸν τύπο τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ δίδει πρὸς γνῶσιν τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπιστολῶν. Ὁ ἀγαθὸς Ἰούλιος Σάουπ ποῦ ξέρει τὴν κατάστασι, ἀπησχόλησε ὁλόκληρο τὸ γραφεῖο του μὲ τὸ νὰ φωτογραφήσῃ ὁλόκληρο τὸ ὑλικό. Ξέρει πῶς φέρονται καὶ κτυπᾶ τὴν ἀντίθετο πλευρὰ μὲ τὴν ἀκρίβειάν του. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπον προηγούμεθα κατὰ μία ὥρα τῆς Βιλελμστράσε, προτεραιότητα ποῦ δὲν ἠμποροῦν νὰ μᾶς πάρουν. Ὅλα τὰ ἔγγραφα δημοσιεύονται καὶ ὁ λαὸς ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἐξακριβώσῃ ὁ ἴδιος ποιὸς ἔχει δίκαιο καὶ ποιὸς ἄδικο.

Τώρα ποῦ ἐτελείωσαν αἱ διαπραγματεύσεις, κάνει ὁ Φύρερ μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Χούγκεμπεργ. Μένει χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Ἐν τῷ μεταξὺ δίνω μιὰ ἐκτενῆ ἔκθεσιν ὅλων τῶν διαπραγματεύσεων διὰ τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ τύπου. Ὁ Φύρερ στρέφεται μὲ μίαν δυνατὴν καὶ στερεὰν ἔκκλησιν πρὸς τὸ Κόμμα. Ἡ συζήτησις ἐτελείωσε. Τώρα ἀρχίζει ἐκ νέου ὁ ἀγών.

Ἡσυχία καὶ ἠρεμία ἐπέστρεψε στὰς τάξεις μας. Θὰ ὑπο-

στοῦμε τὴν μέλλουσαν δοκιμασίαν μὲ ψυχραιμίαν. Θὰ ξαναγυρίσουν πάλι σὲ μᾶς, καθότι δὲν εἶναι δυνατὴ καμμία ἄλλη λύσις τῆς κρίσεως.

25 Νοεμβρίου 1932.

Εἰς τὸν τύπον γίνονται μερικοὶ ἀκόμη ἐπίλογοι τῆς μάχης, κι' ἔπειτα ἀρχίζει πάλιν ἡ καθημερινὴ ἐργασία.

Ὁ Φύρερ εἶχεν συνέντευξιν μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἄλλων κομμάτων. Ὅλα ὅμως δὲν φέρουν ἀποτέλεσμα. Ἡ Βιλελμστράσε ἐνίκησε ἀκόμη μιὰ φορά. Ἐπὶ πόσον ὅμως;

Ἀπὸ μερικοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ Κόμμα ἀντιπροσωπεύεται ἡ ἄποψις ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἀναλάβωμεν τὴν ἀρχὴν εἰς τὴν Πρωσσίαν. Εἴμεθα ὅμως ὅλοι ἐναντίον τῆς γνώμης αὐτῆς. Γιατὶ θὰ ἐρχόμεθα στὴ δυσάρεστο θέσι, νὰ θέλῃ ἡ Κυβέρνησις ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μας ἕναν Κυβερνητικὸ Κομισσάριο. Τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ προΐδῃ. Καὶ ὁ Φύρερ εἶναι αὐτῆς τῆς γνώμης. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει πρέπει νὰ λάβωμε τώρα βιαστικὰς ἀποφάσεις. Τὸ σπουδαῖο εἶναι νὰ φύγωμεν τώρα ὅλοι ἀπὸ τὸ Βερολῖνο γιὰ νὰ μὴ εὑρισκώμεθα ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν τῆς νευρικῆς ἀτμοσφαίρας αὐτῆς τῆς πόλεως.

Μιλῶ τὸ βράδυ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Τένις πρὸ τῶν ἀρχηγῶν ὑπηρεσίας. Ἔχω τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκθέσω ὁλόκληρη τὴν κατάστασιν. Αὐτὴν τὴν φορὰ μᾶς ἠννόησε ὁ λαός. Ἀποφύγαμε εὐτυχῶς μιὰ δεύτερη 13 Αὐγούστου. Τὸ Κόμμα στέκει στερρὸ καὶ ἀκατανίκητο.

Ἰσχυρίζονται, ὅτι ὁ Πάπεν ἐπανέρχεται γιὰ νὰ σχηματίσῃ μίαν Κυβέρνησιν ἀνάγκης. Αὐτὴ ἡ δοκιμὴ ὅμως θὰ μποροῦσε νὰ διαρκέσῃ πολὺ ὀλίγον καιρόν.

27 Νοεμβρίου 1932.

Ζητεῖται καγγελάριος τοῦ Ράϊχ!

Κανένας δὲν θέλει νὰ ἀναλάβῃ ὡς τελευταῖος τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ ἐργατικοῦ Κόμματος.

Φεύγομεν μὲ τὸν Φύρερ μὲ αὐτοκίνητο στὴ Βαϊμάρη. Ἕνα θαυμάσιο ταξεῖδι, κατὰ τὸ ὁποῖον μᾶς ἀνεμίζει ὁ ἀέρας. Μποροῦμε πάλι νὰ ἀναπνεύσωμε φρέσκον ἀέρα. Τὸ βράδυ μιλοῦμε

ὁ Φύρερ κι' ἐγὼ στὴν ὑπερπληρωμένη αἴθουσα τῆς Βαϊμάρης. Αὐτὴ τὴ φορὰ εἶναι ἡ διάθεσις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν 13 Αὐγούστου, ἐνθουσιαστική. Ὅταν δὲν παρουσιασθῇ διάσπασις εἰς τὸ Κόμμα, τότε ὡρισμένως θὰ κερδίσωμεν τὸ παιγνίδι.

Γυρίζομε τὸ βράδυ πεζοὶ σ' αὐτὴ τὴν θαυμασία πόλι τοῦ Γκαῖτε, καὶ εἴμεθα τυλιγμένοι μέσα στὴν ἀπερίγραπτη γοητεία της. Τὸ βράδυ φεύγει ὁ Φύρερ γιὰ τὸ Μόναχο καὶ ἡμεῖς πάλιν στὸ Βερολῖνο.

Πάλη Πάπεν-Σλάϊχερ. Ποῖος θὰ γίνῃ καγγελάριος; Γιὰ πολὺν καιρόν, ὄχι εὐνοϊκὴ ἀπάντησις. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς δύο. Ὅμως ἂς σταθοῦμε μακρυά, γιὰ μιὰ καλύτερη, εὐνοϊκώτερη εὐκαιρία.

28 Νοεμβρίου 1932.

Ὁ Πάπεν εἶναι ὄπισθεν, ὁ Σλάϊχερ εὑρίσκεται στὸ προσκήνιο. Ζητεῖ μιὰ ἀνεκτικὴ πλειοψηφία. Σὲ μᾶς θὰ εὕρῃ τὴν πόρτα κλεισμένη. Γίνεται λόγος γιὰ χειμωνιάτικη εἰρήνη, δηλ. μιὰ πολιτικὴ γεφύρωσι γιὰ ἕνα ζήτημα χωρὶς ἐλπίδα. Αὐτὸ θὰ ἦτο καλὸ γιὰ τὴ Βιλελμστράσε γιὰ νὰ βρῇ εὐκαιρία ἀργότερα νὰ μᾶς παραμερίσῃ.

30 Νοεμβρίου 1932.

Γυρίσαμε πίσω στὴ Βαϊμάρη γιὰ τὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα τῆς Θουρηγγίας. Τὸ βράδυ ὡμίλησα ἀμέσως στὸ Ἄϊζενὰχ καὶ εἰς τὴν Ἀπόλντα. Σ' αὐτὸν τὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα πρέπει πάλι νὰ ἀποδείξωμε τὴν ἀξία μας.

Τὸ βράδυ ἀργὰ ἔρχεται ἕνα τηλεγράφημα ἀπὸ τὸν Φύρερ. Τὸν ἐκάλεσαν εἰς τὸ Βερολῖνο. Ὅμως δὲν πηγαίνει. Ἀφήνει τὸν στρατηγὸν Σλάϊχερ νὰ περιμένῃ καὶ θέλει νὰ ἔλθῃ ἀμέσως στὴ Βαϊμάρη, γιὰ νὰ λάβῃ μέρος στὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα τῆς Θουρηγγίας. Τώρα τελείωσε πάλι ἡ διαπραγμάτευσις. Συννενοούμεθα κατ' εὐθεῖαν μὲ τὸν λαόν.

1 Δεκεμβρίου 1932.

Ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου ἐξανέστη. Ὁ Σλάϊχερ δὲν ἐσημείωσεν τώρα κανένα ἀποτέλεσμα. Προσπαθεῖ νὰ μᾶς καταφέρῃ γιὰ ἀνοχή. Οὔτε λόγος φυσικὰ νὰ γίνεται.

Ὁ Φύρερ ἦλθε τὴ νύκτα στὴ Γιένα καὶ ἀμέσως στὴ Βαϊμάρη. Τὸ μεσημέρι ἔρχονται ἀκόμη ὁ Γκέριγκ, ὁ Φρὶκ καὶ ὁ Στράσσερ. Κάνομε καὶ οἱ πέντε μιὰ ἀποφασιστικὴ συνεδρίασι. Ὁ Στράσσερ ἀντιπροσωπεύει τὴν ἄποψι ἀνοχῆς τῆς Κυβερνήσεως Σλάϊχερ. Γιὰ νὰ ὑποστηρίξη αὐτή του τὴ γνώμη ζωγραφίζει τὴν κατάστασιν τοῦ κόμματος μὲ τελείως μαῦρα χρώματα. Παρουσιάζει ἕναν πεσσιμισμό, τὸν ὁποῖον ποτὲ δὲν ἐφαντασθήκαμε. Ὁ Φύρερ ἀποκρούει δριμέως τὴν γνώμην αὐτήν. Μένει συνεπὴς ὥς τὸ τέλος καὶ ἡμεῖς εἴμεθα παρὰ τὸ πλευρόν του.

Ὁ Φύρερ συνέλαβε πάλι τὴν κατάστασι τελείως σωστά. Καθένας ὀρθῶς σκεπτόμενος βλέπει, ὅτι τὸ παρὸν σύστημα εὑρίσκεται εἰς τὴν τελευταίαν πνοὴν καὶ ὅτι θὰ ἦτο βαρὺ ἔγκλημα, ὅταν αὐτὴ τὴν τελευταία στιγμὴ ἑνωθοῦμε μὲ ἕναν ἑτοιμοθάνατο.

Ἡ Βιλελμστράσε ἐπιχειρεῖ μὲ κάθε μέσον νὰ ἔλθη εἰς σύνδεσιν μὲ τὸν Φύρερ. Αὐτὸς ὅμως ἀποκρούει κατηγορηματικὰ νὰ ἔλθῃ εἰς Βερολῖνον. Ἔκαμε γνωστοὺς πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος τοὺς ὅρους του. Τὸ νὰ προσθέσῃ κάτι ἀκόμη εἶναι σὰν νὰ χύνη νερὸ στὴ θάλασσα. Δὲν ἔχομε κέφι καὶ διάθεσι νὰ ἀναλάβωμε μιὰ δευτέρα 13 Αὐγούστου. Λοιπόν: Ὁ Φύρερ δὲν φεύγει γιὰ τὸ Βερολῖνο, ἀλλὰ μένει στὴ Βαϊμάρη.

Ἔτσι πέρασε τὸ κτύπημα ποῦ σχεδίαζε ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ ἐναντίον τοῦ κόμματός μας. Ἡ Βιλελμστράσε θὰ παραδοθῇ. Ὁ Γκέριγκ ζητεῖ νὰ στείλῃ ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ ἕναν ἀξιωματικὸν ὥς μεσάζοντα. Τὸ παραδέχεται ἀμέσως.

Στὸ Βερολῖνο κυριαρχεῖ ἀνησυχία. Ὅταν κρατήσωμε τὴν ψυχραιμία μας, νικήσαμε. Ἡ κρίσις αὐξάνει μὲ φοβερὴ ταχύτητα. Πάλιν ἀναφαίνονται αἱ ἀπαραίτητοι ἐντατικαὶ φῆμαι. Ὅμως αὐτὴ τὴ φορὰ εἴμεθα τελείως ἐν ἀναμονῇ. Ὁ τύπος λυσσᾶ ἀκριβῶς σᾶν ἁρπακτικὸ γιὰ ἐντυπώσεις.

Μιλοῦμε τὰ βράδυα εἰς τὰς συνελεύσεις κι' ἔπειτα συνεδριάζομεν ἐπὶ μακρόν. Ὁ Φύρερ ἔχει τελείως διαυγὲς βλέμμα γιὰ ὁλόκληρη τὴν κατάσταση.

Εἰς τὸν τύπον διαδίδονται οἱ πιὸ ἀνόητοι συνδυασμοί. Εἰς τὸ Βερολῖνον δὲν ἐλήφθη ἀκόμη καμμιὰ ἀπόφασις. Ὅλοι περιμένουν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Φύρερ.

Οἱ ὅροι μας εἶναι οἱ ἑξῆς: Ἀναβολὴ τῆς συνεδριάσεως τοῦ

Ράϊχσταγ ὥς τὸν Ἰανουάριον, ἀμνηστεία, ἐλευθερία διαδηλώσεων καὶ δικαίωμα ὑπερασπίσεως ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης. Ἐὰν δὲν παραδεχθοῦν αὐτοὺς τοὺς ὅρους, ἀρχίζει πάλιν ὁ ἀγών. Ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ ἠμπορεῖ νὰ ἐκλέξῃ.

Ἡ ὥρα τοῦ Φύρερ θὰ ἔλθῃ. Ἡ στάσις μας πρέπει νὰ μείνῃ καθαρὰ καὶ ἀπότομος. Καμμία συννενόησις μὲ τὸ παρὸν σύστημα. Τότε θὰ μᾶς φέρῃ ἡ κρίσις πρὸς τὰ ἐπάνω.

Τώρα φαίνεται πάλιν ἡ ἀξία τοῦ Φύρερ ὡς μεγάλου, ὑψηλοῦ πολιτικοῦ στρατηγοῦ.

Τρέλλα, τί ξέρει νὰ δημοσιεύῃ ὁ Βερολινέζικος τύπος, ψέμματα καὶ ἐφευρέσεις. Λένε: ὅτι ὁ Φύρερ εἶχε τὴν πρόθεσι στὸ Μόναχο νὰ ταξειδεύσῃ στὸ Βερολῖνον. Στὴ Γιένα ὁ Γκέριγκ τὸν ἔβγαλε μὲ τὸ ζόρι ἀπὸ τὸ βαγκὸν-λὶ καὶ ἀναγκαστικὰ τὸν ἔφερε στὴν Βαϊμάρη.

Ἐκεῖ ὁ Γκέριγκ καὶ ἐγὼ τοῦ ἀπηγορεύσαμε νὰ ταξειδεύσῃ στὸ Βερολῖνον, γιὰ νὰ προφυλαχθῇ ἡ ἀνένδοτος ἄποψις τῆς ριζοσπαστικῆς πτέρυγος τοῦ κόμματος.

Εἴμεθα τὸ βράδυ μαζί, μελετοῦμε τὰς ψευδεῖς ἀγγελίας καὶ γελοῦμε μὲ τὴν καρδιά μας.

Ὁ Φύρερ κάνει μιὰ τρίωρον ὁμιλία στόν, ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Σλάϊχερ στὴν Βαϊμάρη ἀποσταλέντα, μεσάζοντα, κατὰ τὴν ὁποίαν φέρει ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα, κατὰ τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ νὰ θελήσῃ νὰ γίνῃ καγγελάριος. Παρουσιάζει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ὅλους τοὺς κινδύνους μιᾶς τοιαύτης πράξεως.

Ἐδῶ θὰ ἐξεμεταλλεύοντο καὶ τὴν Ράϊχσβερ. Ἡ δοκιμὴ αὐτὴ θὰ τελείωνε μὲ ἀποτυχία. Ἡ ἐντύπωσις αὐτῶν τῶν ἐπιχειρημάτων εἶναι πολὺ βαθεῖα.

Ὁ μεσάζων τοῦ Σλάϊχερ τηλεφωνεῖ εἰς τὸ Βερολῖνον, ὅμως τώρα δὲν ὑπάρχει ὀπισθοχώρησις γιὰ τὸν στρατηγό. Παρακαλεῖ μόνον τώρα γιὰ ἀνοχή. Γι' αὐτὸ ὅμως δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ λόγος.

Ἐν τῷ μεταξὺ πρέπει νὰ πᾶμε στὰς συνελεύσεις μας. Μιλῶ στὴν Ἀρνστὰτ καὶ στὸ Μπλάκενμπουργκ. Καὶ αἱ δύο αἴθουσαι εἶναι τελείως πλήρεις. Ἡ διάθεσις εἶναι κάπως καλύτερη.

Στὸ γυρισμὸ πλανώμεθα σὲ ὁμίχλη καὶ ἐρχόμεθα μόλις πολὺ ἀργὰ μετὰ τὰ μεσάνυκτα στὴν Βαϊμάρη. Ὅλοι μᾶς περιμένουν.

2 Δεκεμβρίου 1932.

Ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ ὠνομάσθη καγγελάριος. Εἶναι ἡ τελευταία διέξοδος. Ὅταν αὐτὸς πέση, τότε ἔρχεται ἡ σειρά μας. Μποροῦμε νὰ περιμένωμε μὲ ἡσυχία. Τὸ πείραμά του θὰ ἔχη μικρὰ διάρκεια. Ἐξ ἄλλου εἶναι καλό, ὅταν ἄνδρες ποῦ στάθηκαν ἐπὶ μακρὸν στὸ βάθος τῆς σκηνῆς καὶ ἔχουν κάποια φήμη, νὰ προχωρήσουν πρὸς τὸ φωτισμένον προσκήνιον. Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ σιωπᾶ ἀπὸ δυὸ λόγους: πρῶτον γιατὶ ἔχει κανεὶς κάτι ποῦ πρέπει νἀποσιωπήση καὶ δεύτερο γιατὶ δὲν ἔχει τὶ νὰ πῆ.

Ὁ Γκέριγκ φεύγει στὸ Βερολῖνον. Ἔχει τὴν ἐντολὴ νὰ διαπραγματευθῆ λεπτομερῶς μὲ τὸν Σλάϊχερ.

Τὸ βράδυ ὅταν γυρίζωμεν ἀπὸ τὰς συνελεύσεις, μᾶς διηγεῖται ὁ Φύρερ περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν τοῦ κόμματος. Τὶ δύσκολα ἦταν ὅλα στὴν ἀρχή! Αὐτὸ φαίνεται σὲ μερικοὺς σήμερα παράξενο, ὅμως ἔχει βαθειὰ σημασία. Ἐπειδὴ ἔπρεπε νὰ ὑποφέρη πολλά, γι' αὐτὸ τίποτε ἀνθρώπινον δὲν τοῦ εἶναι ξένον.

3 Δεκεμβρίου 1932.

Ἀπὸ τὴν Βαϊμάρη γυρίσαμε στὸ Βερολῖνον. Σὲ 4 μόλις ὥρας φθάσαμε. Μεταβαίνω ἀμέσως στὸ γραφεῖο καὶ βρίσκω ἐκεῖ ἕνα σωρὸ ἐργασία. Τίποτε νέο πρὸς τὸ παρὸν ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως. Ἡ πόλις εἶναι τελείως ἥσυχος.

Ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ ζητεῖ ὑπολόγους. Πόσον καιρὸ θὰ διαρκέση αὐτὴ ἡ μεγαλοπρέπεια;

Ὁ «Φέλκισερ Μπεομπάχτερ» θὰ ἐκδοθῆ κατὰ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου μὲ πολυτέλεια ὡς πρωϊνὴ ἐφημερὶς στὸ Βερολῖνον. Μ' αὐτὸ εἴχαμε ἕνα ἀκονισμένον ὅπλο ἐπὶ πλέον εἰς τὸν ἀγῶνα μας διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς πρωτευούσης τοῦ Ράϊχ.

4 Δεκεμβρίου 1932.

Ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ ἐσχημάτησε τὴν Κυβέρνησίν του. Κανένα ἔξυπνο κεφάλι δὲν εἶναι μέσα. Κατὰ τὴ γνώμη μου αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ πολὺ δύο μηνῶν ζωήν.

Ὁμιλῶ πρὸ τῶν ἀρχηγῶν ὑπηρεσίας στὸ Καρλσχόρστ. Κυριαρχεῖ πάλιν ἐδῶ θαυμασία διάθεσις.

Ὁ Φύρερ ἔφθασε στὸ Βερολῖνον. Τὸν ἐπισκεπτόμεθα τὸ μεσημέρι στὸ Καϊζερχόφ. Ἔχει μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Δρ. Σάχτ, ποῦ εἶναι ὅπως πάντα μὲ τὸ μέρος μας.

Στὴν Θουρηγγία εἴχαμε πάλιν ἀπωλείας κατὰ τὰς ἐκλογάς. Δὲν φροντίσαμε ὅμως καὶ ἐξαιρετικὰ γι' αὐτὴ τὴν καμπάνια. Ὁ Στράσσερ παραδείγματος χάριν δὲν ὡμίλησε τελείως. Αὐτὴ ἡ πτῶσις ἔρχεται σὲ μιὰ κατάλληλο στιγμή. Στὸ μέλλον δὲν πρέπει πουθενὰ οὔτε μιὰ ψῆφο νὰ χάσωμε.

5 Δεκεμβρίου 1932.

Προσπαθῶ σὲ μικρὰς συνεδριάσεις νὰ δώσω θάρος στοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ κόμματος. Προσπαθῶ νὰ τοὺς καταστήσω φανερὰ τὴν κατάστασι μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας. Ἐλπίζω ὅτι μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν θὰ ἔλθω πρὸς τὸν σκοπόν μου.

Γράφω ἕνα ἐπιθετικὸν ἄρθρον ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ Σλάϊχερ. Ὅτι τὸν βλάπτει στὴ δημοσιότητα κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἶναι ποῦ τὸν ἐπαινοῦν ὑπὲρ τὸ δέον αἱ ἰουδαϊκαὶ ἐφημερίδες. Αὐτὸ εἶναι πάντοτε πρὸς βλάβην δι' ἕνα ἄνδρα τῆς δημοσιότητος.

Στὸ Καϊζερχὸφ ἔχομεν μιὰ μακρὰ συνομιλία μὲ τὸν Φύρερ. Κάμνομεν συμβούλιον περὶ τῆς στάσεώς μας ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως Σλάϊχερ. Ὁ Στράσσερ ἀντιπροσωπεύει τὴν ἄποψιν, ὅτι πρέπει νὰ ἀνεχθοῦμε τὸν Σλάϊχερ. Ὁ Φύρερ συνεκρούσθη μαζί του. Ὁ Στράσσερ ζωγραφίζει ὅπως πάντα τὰ πράγματα στὸ κόμμα μὲ πολὺ μαῦρα χρώματα. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ νὰ ἦτο ἀλήθεια δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ὑποχωρῇ πρὸ τοῦ σκεπτικισμοῦ τῶν μαζῶν.

Κατόπιν μιᾶς συμπτώσεως πληροφορούμεθα τὴν ἀληθινὴν αἰτίαν τῆς ἀνατρεπτικῆς πολιτικῆς τοῦ Στράσσερ. Εἶχε τὴν Κυριακὴν τὸ βράδυ μιὰ συνομιλία μὲ τὸν στρατηγὸν Σλάϊχερ κατὰ τὴν ὁποίαν τοῦ προσέφερε τὴν θέσιν τοῦ ὑποκαγγελαρίου. Ὁ Στράσσερ ὄχι μόνον δὲν ἀπέκρουσε αὐτὴν τὴν προσφοράν, ἀλλὰ ἀνεκοίνωσε τὴν ἀπόφασίν του ὅπως κατὰ τὴν ἐνδεχομένην νέαν ἐκλογὴν ἐκθέσῃ ἴδιον κατάλογον βουλευτῶν. Αὐτὸ εἶναι αἰσχρὰ προδοσία κατὰ τοῦ Φύρερ καὶ τοῦ κόμματος. Ἐγὼ δὲν ἐξεπλάγην καθότι δὲν ἀνέμενα τίποτε ἄλλο.

228

Τώρα περιμένομεν μόνον τὴ στιγμήν, ποῦ νὰ ἐκτελέση δημοσίως τὴν προδοσίαν του.

Σὲ βαρείας κρίσεις νεύρων, ἀναδεικνύεται μόνον ὁ ἄνδρας τῶν πράξεων. Ὅποιος τώρα ὑποχωρήση, ἀποδεικνύει μόνον μ' αὐτὸ ὅτι δὲν ἐκλήθη γιὰ κάτι μεγάλο. Σὲ σπουδαῖα ζητήματα παίζει ρόλο μόνο ὁ χαρακτὴρ καὶ ὄχι τὸ πνεῦμα.

Ὁ Στράσσερ δοκιμάζει τὰ πάντα, νὰ σύρῃ μὲ τὸ μέρος του ὅλους τοὺς παρόντας κατὰ τὴν συνέλευσιν τῶν ἀρχηγῶν. Ὅλοι ὅμως στέκουν τόσο στερεὰ παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Φύρερ, ποῦ δὲν ἠμπορεῖ οὔτε λόγος νὰ γίνεται γιαυτό. Φέρει ὡς τελευταῖα πρὸς τὸν Φύρερ τὴν ἀπειλὴ τοῦ Σλάϊχερ: Ὅταν δὲν ἀνεχθοῦμε τὴν Κυβέρνησίν του θὰ προβῇ σὲ νέαν διάλυσιν τῆς βουλῆς.

Διατυπώνομεν ἀκόμη μιὰ φορὰ τοὺς ὅρους κατὰ τοὺς ὁποίους ὑφίσταται ἡ δυνατότης νὰ τοῦ δώσωμεν μιὰ προθεσμία: Ἀμνηστεία, κοινωνικαὶ καλλιτερεύσεις, δικαίωμα ἀμύνης, ἐλευθερία διαδηλώσεων, ἐκτὸς τούτου προσωρινὴ ἀναβολὴ τῆς Ράϊχσταγ.

Συνεδρίασις τῶν μελῶν μας τῆς βουλῆς: ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ ἐναντίον τῆς προσπαθείας συμβιβασμῶν. Οὔτε λόγος νὰ γίνεται περὶ ὑποχωρήσεως. Δὲν πρόκειται περὶ τοῦ προσώπου του, παρὰ γιὰ τὴν τιμὴ καὶ ἀξιοπρέπεια τοῦ κόμματος. Ὅποιος τώρα προδώση, ἀποδεικνύει μ' αὐτὸ μόνο, ὅτι δὲν κατεννόησε τὸ μέγεθος τοῦ κινήματός μας. Τὸ πρόσωπο τοῦ Στράσσερ ἀπολιθώνεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ὅλοι οἱ παρόντες εἶναι σύμφωνοι νὰ συνεχίσωμεν τὸν ἀγῶνα. Μόνο πρέπει νὰ ἐμποδίσωμεν πρὸς τὸ παρὸν τὴν διάλυσιν τῆς βουλῆς καθότι δὲν ἔχομεν καμμιὰ καλὴ δυνατότητα ὑπερπηδήσεως.

Συζητοῦμεν ἀκόμη τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους θὰ ὑποβάλωμεν στὴν Κυβέρνησιν Σλάϊχερ.

Τὸ βράδυ εἴμεθα σπίτι σὲ μεγάλο καλλιτεχνικὸ κύκλο καὶ ζητοῦμε ὀλίγη ἀνάπαυσιν ἀπὸ τὰ βαρειὰ ψυχικὰ φορτία τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Ἡ μουσικὴ ἀνυψώνει τὴν καρδιὰ ἀπὸ τὸν καθημερινὸ ἀγῶνα καὶ φέρνει τὸ θυμικὸν ἐπάνω στὰς αἰωνίους ἀξίας τῆς ἐργασίας μας.

6 Δεκεμβρίου 1932.

Τὸ μεσημέρι κατὰ τὴν μία πάλιν συνεδρίασις τῶν βουλευτῶν τοῦ κόμματός μας. Ὁ Φρὶκ δίδει εἰς τοὺς βουλευτὰς συμβουλὰς συμπεριφορᾶς κατὰ τὴν παροῦσαν περίπτωσιν. Τὸ Ράϊχσταγ θὰ ἀναβληθῇ πιθανῶς ὡς τὰ μέσα Ἰανουαρίου.

Εἰς τὴν ὀργάνωσιν ὑπάρχει τώρα δύσκολη ἐργασία, καθότι δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ κανεὶς ἐκ τῶν προτέρων τί θὰ συμβῇ τὴν ἐπομένην ὥρα. Τὸ Ράϊχσταγ συνέρχεται. Ὁ στρατηγὸς Λίδζμαν ἀποδεικνύεται ἄξιος ὡς ὁ γεροντότερος πρόεδρος. Οἱ κομμουνισταὶ δὲν ἐντρέπονται νὰ τὸν βρίζουν ἀναίσχυντα καὶ φθονερά. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ ἔλθῃ ἡ περίπτωσις νὰ τοὺς τὸ πληρώσωμεν.

Ἐκλογὴ τοῦ προεδρείου: Ὁ Γκέριγκ πάλιν πρόεδρος. Στὴ θέσι τοῦ ἀντιπροέδρου ἰσοψηφία μεταξὺ τοῦ Λέμπε καὶ ἑνὸς ἀπὸ τὸ λαϊκὸν Κόμμα. Ἐνῷ ἡ ψῆφος ἀποφασίζει γιὰ τὸν λαϊκόν, προκύπτει κατὰ τὴν τελειωτικὴ τῶν ψήφων ἀρίθμησιν ὅτι ὁ Λέμπε ἐξελέγη.

Ὁ Γκέριγκ ἐκφωνεῖ ἕνα θαυμάσιον εἰσαγωγικὸν λόγον. Μὲ θριαμβευτικὸν τόνο ὑποστηρίζει τὸν Φύρερ. Αὐτὸ κάνει στὴν δημοσιότητα πολὺ καλὴν ἐντύπωσιν.

Κατόπιν ἐπακολουθοῦν θορυβώδεις ἡμερησίων διατάξεων συζητήσεις. Ἡ κατάστασις εἰς τὸ Ράϊχ εἶναι καταστρεπτική. Εἰς τὴν Θουρηγγίαν ἐπάθαμεν ἀπὸ τὴν 31 Ἰουλίου σχεδὸν 40 τοῖς ἑκατὸν ἀπωλείας. Πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν περισσότερον καὶ νὰ διαπραγματευόμεθα ὀλιγώτερον.

Τὸ βράδυ εἶναι ὁ Φύρερ στὸ σπίτι μου. Συζητοῦμε ἀκόμη μιὰ φορὰ ἐν πλήρει ἡσυχία τὴν κατάστασιν. Ὁ Φύρερ εἶναι κατ' οὐσίαν ἄνθρωπος καλλιτεχνικὰ αἰσθανόμενος. Μὲ τὸ βέβαιό του ἔνστικτο συλλαμβάνει μὲ στιγμαίαν ὀξύτητα κάθε κατάστασιν καὶ αἱ ἀποφάσεις του εἶναι πάντοτε ἀπολύτως διαυγεῖς καὶ ἐντατικὰ λογικαί. Ἀπέναντί του δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ περάσῃ μὲ πονηρίας τακτικῆς. Καὶ ἡ Κυβέρνησις Σλάϊχερ θὰ προσκρούσῃ εἰς τὴν εὐθύτητα καὶ βαθύτητά του.

7 Δεκεμβρίου 1932.

Καθήμεθα ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν στὴν Βουλή. Συνελεύσεις τῶν τμηματικῶν βουλευτῶν καὶ συνελεύσεις στὸ Πλένουμ. Μικραὶ

ἀγορεύσεις καὶ ψηφοφορίαι. Γιὰ ἀλλαγή, ἕνα αἱματηρὸ ξυλοκόπημα στὸ χὼλ τοῦ περιπάτου μεταξὺ σειρᾶς δικῶν μας βουλευτῶν καὶ κομμουνιστῶν. Ἕνας ἀπὸ τοὺς δικούς μας ἐπληγώθη βαρέως.

Κατ' ἐπανάληψιν ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἰδέα νὰ πάρωμε τὴν ἀρχὴ εἰς τὴν Πρωσσίαν. Κατὰ τὴν γνώμη μου εἶναι ὄχι σωστό. Ἢ πρέπει νὰ πάρωμεν ὁλόκληρον τὴν ἀρχὴν ἢ νὰ ἐξακολουθοῦμε δριμεῖαν ἀντιπολίτευσιν.

8 Δεκεμβρίου 1932.

Εἰς τὴν ὀργάνωσιν κυριαρχεῖ πίεσις ψυχική. Αἱ χρηματικαὶ φροντίδες καθιστοῦν ἀδύνατον κάθε σκόπιμον ἐργασίαν.

Διατρέχουν φῆμαι, ὅτι ὁ Στράσσερ σχεδιάζει μιὰ ἐσωτερικὴ ἐπανάστασιν. Λεπτομερείας δὲν ἠμπόρεσα ἀκόμη νὰ πληροφορηθῶ.

Αἰσθάνεται κανεὶς τὸν ἑαυτό του τόσο πληγωμένον, ποῦ νὰ μὴν ἐπιθυμῆ τίποτα ἄλλο, παρὰ νὰ φύγη μακριὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ περιβάλλον ἐπὶ μερικὰς ἑβδομάδας.

Τὸ μεσημέρι ἐκκρήγνυται ἡ μπόμπα: Ὁ Στράσσερ γράφει μιὰ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Φύρερ, εἰς τὴν ὁποίαν τῷ ἀναφέρει ὅτι καταθέτει ὅλας τὰς ὑπηρεσίας του ἐν τῷ κόμματι. Δίνει ὡς αἰτίαν ψευδεῖς καὶ μὴ ἐπιδεχομένους συζήτησιν λόγους: Πρέπει νὰ ὁδηγήσωμεν τὸ Κόμμα πρὸς τὴν ἀρχήν, τώρα εἶναι ἡ κατάλληλος στιγμή. Τὸ κόμμα ἐξαντλεῖται σὲ ἀνωφελῆ ἀντιπολίτευσι, δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ συμβαδίση καὶ ἀποκρούει κάθε εὐθύνην.

Φυσικὰ ὅλοι αὐτοὶ οἱ λόγοι εἶναι ἐπιφανειακοί. Δὲν ἀποδεικνύουν τίποτε ἄλλο παρὰ ὅτι ἡ ὁρμὴ τοῦ Στράσσερ στὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπαρχηγοῦ εἶναι δυνατώτερη παρὰ ἡ πίστις πρὸς τὸ κόμμα. Διαβάζει κανεὶς ἀπὸ ὅλη αὐτὴ τὴν ἐπιχειρηματολογία, σκέψεις τοῦ Σλάϊχερ χωρὶς δυσκολίαν.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ τοῦ κόμματος συνῆλθον στοῦ Φύρερ. Ὅλοι εἶναι στενοχωρημένοι. Ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἡ ὀργὴ ὅλων τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κόμματος κατευθύνεται ἐναντίον τοῦ Στράσσερ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ ὑπολοχαγοῦ Σούλτζ.

Τὸ βράδυ εἶναι ὁ Φύρερ στὸ σπίτι μας. Ἡ διάθεσίς μας εἶναι ὄχι θαυμασία. Εἴμεθα ὅλοι στενοχωρημένοι, πρὸ παντὸς μὲ τὴν ἰδέα ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχη κίνδυνος νὰ διαμελισθῆ τὸ κόμμα

καὶ ὅλη μας ἡ μακροχρόνιος ἐργασία νὰ ἀποβῇ ματαία.

Εὑρισκόμεθα πρὸ σημαντικῆς δοκιμασίας. Κάθε κίνησις ποῦ θέλει νὰ πάρῃ τὴν ἀρχὴ πρέπει νὰ ὑφίσταται αὐτὴν τὴν δοκιμήν! Ἔρχεται συνήθως ὀλίγον πρὸ τῆς ἀποφασιστικῆς στιγμῆς τῆς νίκης καὶ εἶναι ἀποκλειστικῶς ζήτημα νεύρων.

Δὲν πρέπει τώρα νὰ κατεβάσωμεν τὸ κεφάλι. Θὰ εὕρωμεν μέσα καὶ δρόμους νὰ ὑπερπηδήσωμεν αὐτὴ τὴν ἀπελπιστικὴ κατάστασιν. Σπουδαία σημασία ἔχει, νὰ μὴν ἐγκαταλείψωμεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὸν ἑαυτό μας.

Τηλεφώνημα ἀπὸ τὸν Δρ. Λέκ: Ἡ κατάστασις εἰς τὸ Κόμμα ὀξύνεται ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν. Ὁ Φύρερ πρέπει ἀμέσως νὰ γυρίσῃ στὸ Καϊζερχόφ.

Κατὰ τὰς 2 μετὰ τὰ μεσάνυκτα νέο τηλεφώνημα. Πηγαίνω ἀμέσως καὶ συναντῶ τὸν ἐπιτελάρχην Ρὲμ καὶ τὸν Χίμλερ ἐκεῖ. Ἡ πρωϊνὴ ἔκδοσις τῆς «Τάγκλιχεν Ρουντσάου» ἔχει ἕνα ἄρθρον εἰς τὸ ὁποῖον διαλαλεῖται ἡ μέχρι τοῦδε κρυφία ἀποχώρησις τοῦ Στράσσερ ἀπὸ τὰ ἀξιώματα τοῦ κόμματος μὲ τὴν ἔκθεσιν ὅλων τῶν λόγων. Μόνον ὁ ἴδιος τοὺς ἐνέπνευσε. Ἐδῶ χαρακτηρίζεται ὁ Στράσσερ ὡς ὁ σπουδαιότερος ἀνὴρ τοῦ κόμματος, ὁ ὁποῖος εἶναι μόνον εἰς θέσιν νὰ σώσῃ τὸ κίνημα ἀπὸ τὸν ἀθεράπευτόν του ἀνακάτωμα. Τὸ ἄρθρον δὲν ἔχει καμμίαν ἄλλην τάσιν παρὰ νὰ κάνῃ τὸν Στράσσερ ἀντὶ τοῦ Χίτλερ Φύρερ τοῦ κόμματος. Δημοσίως διαδίδει ὁ Στράσσερ ὅτι φεύγει νὰ κάνῃ παύσεις. Ἡ πρὸς τὸν Φύρερ ἐπιστολή του εἶναι τὸ ὕψιστον σημεῖον μιᾶς διαλεκτικῆς σοφιστείας. Καὶ τὸ μυαλὸ σταματᾶ πρὸ τόσης ἀπιστίας καὶ φθόνου!

Προδοσία! προδοσία! προδοσία!

Συζητοῦμεν τὴν κατάστασιν. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ παραμερισθῇ ὁ μηχανισμὸς τῆς ἀρχῆς ποῦ ὕψωσε τὸν Στράσσερ στὸ Κόμμα. Ὁ ἴδιος ὁ Φύρερ ἀναλαμβάνει τὸ τμῆμα τῆς ὀργανώσεως καὶ ὀνομάζει τὸν Δρ. Λὲκ ὡς διευθυντὴν τοῦ ἐπιτελείου του. Τὰ τμήματα τῆς λαϊκῆς μορφώσεως καὶ τῆς γεωπονίας γίνονται αὐτόνομα. Τὸ ἕνα ἀναθέτεται σὲ μένα καὶ τὸ ἄλλο στὸν Νταρέ. Ὁ Φύρερ βαδίζει ἐπὶ ὥρας μὲ μακρὰ βήματα στὸ δωμάτιο τοῦ ξενοδοχείου. Βλέπω ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του ὅτι ἐργάζεται δυνατὰ ἐσωτερικῶς. Εἶναι πικραμένος καὶ

τοῦ κινήματος. Στὸ τέλος ἐκρήγνυνται οἱ παρόντες ἀρχηγοὶ σὲ ἐνδείξεις ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης διὰ τὸν Φύρερ. Ὅλοι τοῦ προσφέρουν τὸ χέρι καὶ τοῦ ὑπόσχονται, ἂς συμβῆ ὅ,τι θέλει, θὰ ἀγωνίζωνται εἰς τὸ μέλλον μαζί του, καὶ ἂν αὐτὸ ἀπαιτήση τὴν ζωήν των δὲν θὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸν μεγάλον σκοπόν. Ὁ Στράσσερ εἶναι τελείως ἀπομονωμένος. Νεκρὸς ἄνθρωπος!

Καθήμεθα σὲ μικρὸ κύκλο ἀκόμη μὲ τὸν Φύρερ. Εἶναι τώρα τελείως εὐτυχὴς καὶ ἐσωτερικὰ ἥσυχος. Τὸ συναίσθημα ὅτι ὁλόκληρο τὸ Κόμμα στέκει στὸ πλευρόν του μὲ μιὰ ἄρρητο πίστιν τὸν ἐξύψωσε καὶ τὸν ἐδυνάμωσεν.

Τώρα πέρασε καὶ γι' αὐτὸν τὸ ἐπεισόδιο Στράσσερ. Τώρα, ἐνῷ διηγεῖται, πληροφορούμεθα, πόσον βαρειὰ ὑπέφερε τὰ περασμένα ἔτη κάτω ἀπὸ τὴν κατάστασιν αὐτήν.

10 Δεκεμβρίου 1932.

Ὁ ἀντίπαλος τύπος μαλάκωσε ἀμέσως. Ἡ τόσον ταχεῖα ἐκμηδένισις τῆς ἐσωτερικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Στράσσερ ἀφήρεσεν ὅλας τὰς ἐλπίδας γιὰ τὴν ἀποσύνθεσι τοῦ Κόμματος. Ἡ ἔκρηξις τῆς ἐπαναστάσεως αὐτῆς ἦτο γιὰ μᾶς καλύτερη, παρὰ ἡ διαρκὴς ἀπειλή της. Τὸ κτύπημα δὲν ἐπέτυχε. Δὲν εἴμεθα γερμανοεθνικοὶ λαϊκοί, καὶ δὲν ἔχομε Τρεβιράνους (ἕνας γερμανο-ἐθνικὸς βουλευτὴς καὶ ἀργότερα ὑπουργός).

Ὁ τύπος διαδίδει ἀκόμα ἀνοήτους φήμας, ὅμως ἡ κρίσις πέρασε πλέον. Ἡ «Angriff» ἔκαμε σκληρὰ καὶ δυνατὰ σχόλια γιὰ τὸν Στράσσερ. Στὴν ἀρχὴ ἐπέφερον κάποια σύγχισιν, ὅμως γενικῶς εἶναι τελείως σωστὰ καὶ δικαιολογημένα.

Τὰ οἰκονομικὰ τῆς περιοχῆς Βερολίνου εἶναι σὲ ἀπελπιστικὴν κατάστασιν. Πρέπει νὰ οἰκονομῶμεν φοβερὰ καὶ νὰ θέσωμε στὴν περιοχὴ μιὰ ἐπιτροπὴ διοικήσεως, ποῦ ἡ ἴδια ἐξέλεξεν.

Ἡ διάθεσις στὸ Κόμμα εἶναι ἀκόμα κάπως μοιρασμένη.

Ὅλοι περιμένουν ὅτι κάτι θὰ συμβῆ. Τὸ διάβημα τοῦ Στράσσερ ἔφερε μεγάλην ἀνησυχίαν, πρὸ πάντων γιατὶ δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν πρὸς ὅλους ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

Πρὸ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κύκλου Βερολίνου συνεζήτησα τὴν περίπτωσιν χωρὶς ἐπιφυλάξεις.

Ἡ περιοχὴ Βερολίνου εἶναι πιστὴ εἰς τὸ Κόμμα καὶ εἰς τὸν

Φύρερ. Ὅλοι ὑπόσχονται πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν Φύρερ. Τὸ Βερολῖνον μένει σταθερόν.

Στοῦ Γκέριγκ φιλοξενεῖται ὁ Ἰταλὸς ὑπουργὸς τῆς Ἀεροπορίας Μπάλμπο. Κάνει πολὺ καλὴν ἐντύπωσιν. Ἀνταλλάσσονται λόγοι πολλοὶ φιλικοί.

Ἡ σύγκρουσις μὲ τὸν Στράσσερ ἀποδίδεται ἀπὸ τοὺς καλοθελητὰς σὲ μένα. Ἐνῷ ἐγὼ δὲν ἔκαμα τίποτε γιὰ τὴν πτῶσιν του.

12 Δεκεμβρίου 1932.

Ὁμιλῶ πρὸ τῆς συνελεύσεως τῆς περιοχῆς Μπράντενμπούργκ. Κατορθώνω σὲ δίωρον ὁμιλίαν νὰ δώσω θάρρος στοὺς διευθυντὰς ὑπηρεσίας καὶ νὰ τοὺς συνδέσω ἐκ νέου πρὸς τὸ Κόμμα.

Ἐκδίδω ἕνα δριμὺ σύνθημα ἐναντίον τῶν προθέσεων τῆς διασπάσεως. Ἡ εὐχαρίστησις εἶναι τεραστία.

Στὸ Βερολῖνον πηγαίνω ἀπὸ κύκλον σὲ κύκλο καὶ ὑποχρεώνω τοὺς διευθυντὰς ὑπηρεσιῶν. Ἡ ὀργάνωσις τοῦ Βερολίνου εἶναι ἀναμφιβόλως στερρεὰ ἐσωτερικῶς καὶ τελείως πιστή.

Τὸ βράδυ φεύγω γιὰ τὸ Μόναχον. Ἐπίσης καὶ ὁ ἐπιτελάρχης μαζί μου. Ἐνῶ διαβάζω ἐφημερίδας στὸ τραῖνον ἀκούω στὴ Λειψία ἔξω στὸν διάδρομο μιὰ σιγανὴ συνομιλίαν. Ἀνοίγω τὴν πόρτα. Ὁ Φύρερ στέκει ἀπέξω. Ἔρχεται ἀπὸ ἕνα του ταξεῖδι ἀπὸ τὴ Σαξωνία. Ὡμιλοῦσε τρεῖς φορὰς τὴν ἡμέρα. Ἡ ὑποδοχή του ἦτο πολὺ ἐνθουσιαστική. Ἐκτὸς τούτου ὡμίλησε τὴν ἴδια ἡμέρα ἀκόμη στὸ Μπρέσλαου. Ὁ ἀπολογισμός του μὲ τοὺς σαμποτὲρ ἦτο δριμὺς καὶ ἀκριβής. Ὁ Στράσσερ ἔχασε σ' ὁλόκληρο τὴ γραμμή.

Στὸ «Φαιὸ Σπίτι» στὸ Μόναχο εἶναι ὅλοι εὐχαριστημένοι, ὅτι ἡ περίπτωσις Στράσσερ τόσο γρήγορα ἐτελείωσεν.

Ἐργάζομαι πολὺ γιὰ νὰ προσαρμόσω τὸ μέρος τῆς ὀργανώσεως ποὺ εἶχε πρὶν ὁ Στράσσερ καὶ ποῦ μοῦ ἀνετέθη εἰς τὸ δικό μου τμῆμα. Ἕν τρίτον τῆς διοικήσεως καταργεῖται. Τώρα εἶναι εὐκαιρία νὰ ἀπορρίψωμεν ὁλόκληρον αὐτὴν τὴν ὑπεροργάνωσιν. Ὅλα τὰ χρεωκοπημένα αὐτὰ ὑπάρχοντα διενεμήθησαν.

Τὸ βράδυ εἴμεθα ὅλοι στοῦ Φύρερ. Συζητοῦμεν ἀκόμη μιὰ φορὰ τὸ ζήτημα τῆς Πρωσσίας. Ἴσως νὰ δεχθοῦμε τὴν ἀρχὴν

εἰς τὴν Πρωσσίαν, ὅταν εἰσέλθωμεν συγχρόνως καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ Βιλελμστράσε ἔχει πραγματικῶς τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ ἀνεχθῶμεν τὸν Στράσσερ ὡς πρωθυπουργὸν τῆς Πρωσσίας. Θὰ ἀπατηθῇ εἰς τὰς ἐλπίδας της.

13 Δεκεμβρίου 1932.

Ἡ «Angriff» ἔφερε εἰς ἓν ἔτος ἑξήκοντα χιλιάδες μάρκα καθαρὸν κέρδος. Μ' αὐτὰ πληρώνομεν μερικὰ χρέη τῆς περιοχῆς Βερολίνου. Θὰ γίνῃ δυνατὴ πάλι ἡ ἱκανότης γιὰ προπαγάνδα.

Ὁ Γκέριγκ ἦτο στοῦ προέδρου τοῦ Ράϊχ. Αἱ ἐφημερίδες δημοσιεύουν πάλιν ψευδεῖς περὶ τούτου εἰδήσεις. Δὲν ἀπεφασίσθη ἀκόμη τίποτε.

Παντοῦ εἰς τὸ «Φαιὸ Σπίτι» ἐκκαθαρίζονται τὰ τελευταῖα λείψανα τῆς δράσεως τοῦ Στράσσερ. Τώρα δίδεται τέλος στὰ αἰώνια ὑπομνήματα. Τώρα θὰ ἐργασθοῦμε σοβαρά.

14 Δεκεμβρίου 1932.

Πάλι στὸ Βερολῖνον. Ἀμέσως στὴν ἐργασία. Γράφω ἕνα ἄρθρον μὲ θέμα: «Ὑπολανθάνουσα κρίσις». Ἡ ὑπεροργάνωσις πρέπει νὰ σταματήσῃ. Τὸ κόμμα πρέπει νὰ ἀγωνισθῇ ἀκόμη.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας περνᾶ μὲ πλῆθος συνεντεύξεων.

Ἔξω στοὺς δρόμους πωλοῦνται ἤδη τὰ δένδρα τῶν Χριστουγέννων.

15 Δεκεμβρίου 1932.

Χρειάζεται πολὺς κόπος γιὰ νὰ κρατοῦνται οἱ ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου καὶ οἱ ἀρχηγοὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ Κόμματος στὴν σωστὴν κατεύθυνσιν. Εἶναι καιρὸς πλέον, νὰ πάρωμεν τὴν ἀρχήν. Πρὸς τὸ παρὸν ὅμως δὲν ὑπάρχουν βλέψεις. Μὲ κάποιαν ἐπιτηδειότητα, ἐπετύχαμε νὰ ἐλαττώσωμεν τὰς οἰκονομικάς μας φροντίδας. Τώρα δὲν εἶναι τόσον ἄσχημη ἡ οἰκονομική μας κατάστασις, ὅπως εἶχα φοβηθῆ.

Εἰς τὸ ζήτημα τῆς Πρωσσίας παρουσιάσθη πάλιν ἐμπόδιον. Ὅμως εἶναι καλύτερα, καθότι δὲν ξέρω τὶ ἠμποροῦμεν νὰ κάνωμεν μὲ τὴν Πρωσσίαν.

Τὸ βράδυ ὁμιλεῖ ὁ στρατηγὸς Σλάϊχερ στὸ ραδιόφωνον. Ὁ λόγος του εἶναι ἀδύνατος, ρηχός, ἑκουσίως ἀστεῖος καὶ χωρὶς πρόγραμμα. Ὑπόσχεται τόσα πολλά, ποῦ πρέπει νὰ περάσουν πολλὲς ἑβδομάδες γιὰ νὰ καταστρέψῃ τὰς φανταστικὰς αὐτὰς ἐλπίδας ποῦ προκαλεῖ.

Δὲν εἴδαμε κανέναν ἄλλον καγγελάριον, ποῦ λέγει τόσα ἀφηρημένα πράγματα, ὅπως αὐτός.

Ὁμιλῶ πάλιν τὸ βράδυ σὲ μιὰ συνέλευσιν τῶν διευθυντῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐξυψώνω τὸ θάρρος τοῦ κόμματος. Αὐτὸ εἶναι τώρα σημαντικόν. Ὅταν ἐπιτύχω νὰ κρατήσω τὸ κίνημα, τότε θὰ σωθῇ ἡ κατάστασις.

16 Δεκεμβρίου 1932.

Ὁ Ὄττο Στράσσερ, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Γκρέγκορ Στράσσερ γράφει ἕνα πρόστυχο ἄρθρο ἐναντίον τῶν ἀρχηγῶν καὶ βουλευτῶν τοῦ Κόμματος. Κατηγορεῖ ὅτι ἀπὸ φόβο καὶ δειλία ὑπετάγησαν στὸν Χίτλερ. Αὐτὸ μᾶς ὠφελεῖ εἰς τὴν παροῦσαν στιγμήν. Γιατὶ καὶ τὰ τελευταῖα λείψανα τῶν ὀπαδῶν τοῦ Στράσσερ ἀπεχώρησαν ἀπὸ αὐτόν. Αἱ ὕβρεις του ἐναντίον μου εἶναι τόσο ἀγροῖκοι καὶ πρόστυχοι ποῦ ἠμπορῶ μόνον μὲ ἀηδίαν καὶ σιωπὴν νὰ ἀπαντήσω. Εἶναι ἡ λύσσα τοῦ ἀποτυχόντος, ποῦ ὁμιλεῖ.

Ὁ Φύρερ εἶναι πολὺ ὀργισμένος γιαυτὸ τὸ αἰσχρὸ ἄρθρον. Ὅταν ἦλθε ὁ ὑπολοχαγὸς Σοὺλτς γιὰ νὰ παρακαλέσῃ γιὰ τὸν Στράσσερ δὲν βρῆκε καμμιὰν ἀκρόασιν.

Τὸ βράδυ διηγεῖται ὁ Φύρερ γιὰ περασμένα χρόνια τοῦ Κόμματος. Πόσες φορὲς δὲν 'συνέβησαν τὰ ἴδια στὸ Κόμμα. Πάντα τὰ ἴδια καὶ πάντα θὰ βρεθῇ σὲ δύσκολες περιπτώσεις ἕνας Ἐφιάλτης.

Ἀποφασίζομεν μὲ κάθε μέσον νὰ ἐργασθῶμεν πάλιν γιὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ὀργανώσεως τοῦ Κόμματος. Κάθε Σάββατον καὶ Κυριακὴν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας νὰ ὁμιλῶμεν στοὺς ἀντιπροσώπους τῶν περιοχῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κράτους. Τότε θὰ δοῦμε ἂν θὰ μπορέσωμεν νὰ φέρωμεν πάλιν τὴν ὀργάνωσιν στὸ ἴδιο σημεῖον.

18 Δεκεμβρίου 1932.

Σήμερα ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ στὴ Χάλε. Ταξειδεύω στὴ Χάγη καὶ βρίσκω εὐκαιρίαν στὸ δρόμον νὰ διαφωτίσω μερικοὺς βουλευτὰς μας γιὰ τὰ ἐσωτερικὰ γεγονότα. Καταλαμβάνονται ἀπὸ ἀποτροπιασμὸ ὅταν ἔμαθον τὰς λεπτομερείας. Στὴ Χάγη ὁμιλῶ πρὸ τριῶν χιλιάδων διευθυντῶν ὑπηρεσίας. Στὸ τέλος σχηματίζεται πάλιν ἕνα ἑνωμένο μέτωπον ἕτοιμο γιὰ ἔφοδον. Ἀναλύω μὲ διαύγεια τὴν κατάστασιν τοῦ κόμματος. Ἦλθεν ὁ Καιρὸς ποῦ πρέπει νὰ ἐνεργήσωμε μὲ ἐντατικότητα καὶ νὰ παίξωμεν μὲ ἀνοικτὰ χαρτιά.

Τὸ βράδυ ἀργὰ ταξειδεύω γιὰ τὸ Μύνστερ.

Ἐκεῖ ὁμιλῶ τὴν Κυριακὴ τὸ πρωΐ πρὸ τεσσάρων χιλιάδων διευθυντῶν ὑπηρεσίας. Ἐπιτυγχάνω πάλιν νὰ ἐξυψώσω τὸ θάρρος των.

Φεύγω μὲ τὸν Δρ. Λὲκ σὲ αὐτοκίνητο στὸ Ἔσσεν. Ἐκεῖ ὅλοι εἶναι ἐναντίον τοῦ Στράσσερ. Ὁμιλοῦμε καὶ οἱ δύο στὸ ὑπερπληρωμένο ἱπποδρόμιον πρὸ ὀκτὼ χιλιάδων διευθυντῶν ὑπηρεσίας. Ἡ ἰδία ἐπιτυχία ὅπως πρίν.

Τὸ βράδυ ὁμιλοῦμεν καὶ οἱ δύο ἀκόμη στὸ Ντύσελντορφ στὰς ὑπερπλήρεις αἰθούσας Τονχάλεν. Ἐκεῖ εἶναι δέκα χιλιάδες διευθυνταὶ ὑπηρεσίας. Μεγάλη ἀναστάτωσις. Ὁλόκληρος ἡ ἡμέρα γεμάτη ἀπὸ μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ἐπετύχαμε σὲ 24 ὥρας νὰ διαφωτίσωμε εἴκοσι χιλιάδας διευθυντὰς ὑπηρεσιῶν.

Τὴ νύκτα γυρίζομε πάλι στὸ Βερολῖνο.

19 Δεκεμβρίου 1932.

Ἕνας μεγαλόψυχος μᾶς χάρισε δύο χιλιάδες μάρκα. Ἀπὸ αὐτὰ θὰ γίνουν δῶρα Χριστουγεννιάτικα γιὰ τοὺς δωρεὰν συνεργάτας μας τῆς περιοχῆς.

Τὸ συμβούλιον τῶν γεροντοτέρων στὴ Ράϊχσταγ. Ἡ ἀμνηστεία εἶναι ἀβέβαιη. Ὅταν τὴν ἀποκρούσῃ ἡ βουλή, τότε θὰ συνεδριάσῃ ἀκόμα μιὰ φορὰ τὴν Πέμπτη στὸ Πλένουμ.

Τὸ ἄστρο τοῦ Σλάϊχερ ἀρχίζει νὰ δύῃ. Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ λογαριάσῃ στὰ δάκτυλα τοῦ χεριοῦ πότε θὰ πέσῃ.

Ἕνας Ἑβραῖος ἔγραψε ἕνα βιβλίο ὑπὸ τὸν τίτλο: «Ἡ ἀνά-

βασις τοῦ Σλάϊχερ». 'Εκδίδεται σὲ μιὰ τεραστία ἔκδοσι. Κρῖμα, ἕως ὅτου νὰ παρουσιασθῇ εἰς ὅλες τὶς βιτρίνες, θὰ εἶναι ὁ Σλάϊχερ πεσμένος.

20 Δεκεμβρίου 1932.

Πρέπει νὰ συγκεντρώσωμεν τὴν δύναμίν μας καὶ νὰ φέρωμεν τὴν ὀργάνωσιν ἐκεῖ ὅπου πρέπει. Θὰ τὸ ἐπιτύχωμεν!

Στὸ συμβούλιον τῶν γεροντοτέρων ἀπεκρούσθη ἡ συνέλευσις τοῦ Πλένουμ. Μετὰ τὰ Χριστούγεννα θὰ συνέλθῃ πάλιν μόνον τὸ Συμβούλιον. Τότε θὰ ἀποφασισθῇ καὶ ἡ τύχη τοῦ Σλάϊχερ. Δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν καμμίαν καὶ κανενὸς εἴδους ἀνοχήν.

'Επιτίθεμαι εἰς ἕνα νέον μου ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Πρόγραμμα ἄνευ προγράμματος» ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως.

Στὴν πόλιν κυριαρχεῖ χριστουγεννιάτικη διάθεσις.

21 Δεκεμβρίου 1932.

Στὸ κόμμα πρέπει νὰ σαρώσωμεν τὴν πολλὴν δυσαρέσκειαν καὶ τὴν κακὴν διάθεσιν. Εἶναι πάντα τὰ ἀποτελέσματα ἐσωτερικῶν κρίσεων ὅμως πρέπει νὰ διαφυλάξωμεν τὴν ἡσυχίαν μας.

'Η οἰκονομική μας δυσχέρεια ἐξακολουθεῖ, ὅμως τὴν καταπολεμοῦμεν γενναίως. 'Ο ἀριθμὸς τῶν ἀνέργων ἀνῆλθε κατὰ 250 χιλιάδας. "Οπως βλέπομεν, ὁ Σλάϊχερ δίνει ζωὴ στὰ οἰκονομικὰ τῆς χώρας! 'Επωφελοῦμαι τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων ποῦ γίνονται παντοῦ γιὰ νὰ τονίσω τὴν ἐσωτερικὴ ἑνότητα ὀργανώσεως καὶ νὰ τὴν δυναμώσω. "Εχομε καὶ ἐδῶ τὴ μοναδικὴ δυνατότητα νὰ ὁμιλήσω πρὸς τοὺς συντρόφους τοῦ κόμματος, ἀφοῦ ἡ προσωρινὴ ἀνακωχὴ μᾶς ἐμποδίζει νὰ κάνωμεν δημοσίας συναθροίσεις.

22 Δεκεμβρίου 1932.

Πρέπει νὰ ἐλαττώσωμε τοὺς μισθοὺς στὴν περιοχὴ ἀλλέως θὰ καταστραφοῦμε οἰκονομικῶς. "Ολοι οἱ ὑπάλληλοι δείχνουν ὅμως μιὰ θαυμασία αὐταπάρνησιν. Οὔτε ἕνας κακὸς λόγος.

Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς τώρα πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

'Η τύχη θὰ ἦτο ἄδικος, ὅταν δὲν ἔπαιρνε τὴν ἀρχὴ ἡ θαυμασία αὐτὴ ὀργάνωσις.

Στὰς αἰθούσας τοῦ Φάρου καὶ στὸ σπίτι τοῦ Συλλόγου τῶν Πολεμιστῶν συνηθροίσθησαν οἱ ἐργάται τοῦ Βέντιγγ γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων. Τὶ φτώχια κυριαρχεῖ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς ἀποκλήρους τῆς τύχης! Εἶμαι ὁλόκληρο τὸ βράδυ περιστοιχισμένος ἀπὸ παιδιὰ καὶ ὑπογράφω διαρκῶς κάρτες καὶ εἰκόνες. Ἡ ἑορτὴ τῆς ἀγάπης πλησιάζει. Εἶμαι τόσο ψυχικὰ κουρασμένος. Καὶ ἡμεῖς βρισκόμεθα μέσα στὰς μάχας στὴν πολιτική.

23 Δεκεμβρίου 1932.

Ἔχω μικρὲς ἰδιωτικὲς φροντίδες γιὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων, ἀποστολὴ δεμάτων καὶ διανομὴ δώρων. Θέλω σὲ ὅλους νὰ κάνω μιὰ μικρὴ χαρά.

Ὁ Φύρερ τηλεφωνεῖ, ὅτι ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Στράσσερ στὸ Βερολῖνο συνεννοοῦνται μὲ τὸν Σλάϊχερ. Ἀμέσως κάνω ἐρεύνας, χωρὶς πρὸς τὸ παρὸν νὰ μάθω τίποτε.

Οἱ συνεργάται τῆς περιοχῆς συναθροίζονται στὴν αἴθουσα ἑορτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Φὸς γιὰ μιὰ ἁπλῆ χριστουγεννιάτικη ἑορτή. Πόσον καθὼς πρέπει καὶ εὐγενικοὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ ἁπλοῖ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ! Εἴμεθα σὰν μιὰ μεγάλη οἰκογένεια! Ἐκφωνῶ λόγο καὶ τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν γενναία των ἐπιμονὴ καὶ ἀντοχὴ καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Τοὺς δίδω τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ νέο ἔτος θὰ μᾶς φέρη τὴν νίκην. Τὴν νύκτα πρέπει νὰ ὁδηγήσω τὴ γυναῖκα μου στὴν κλινικὴ ἕνεκα ἐξαφνικῆς ἀσθενείας. Τώρα ἐτελείωσαν τὰ δῶρα γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ ἀρχίζουν τὰ δικά μας.

Τὸ ἔτος 1932 ἦτο γεμάτο ἀτυχία. Πρέπει νὰ τὸ συντρίψωμε. Ἔξω πλανᾶται στοὺς δρόμους ἡ εἰρήνη τῶν Χριστουγέννων. Κάθημαι ὅλως διόλου μόνος στὸ σπίτι καὶ σκέπτομαι διάφορα. Τὸ παρελθὸν ἦτο δύσκολον καὶ τὸ μέλλον εἶναι σκοτεινὸν καὶ ἀπλόν. Ὅλαι αἱ προϋποθέσεις μας καὶ αἱ ἐλπίδες μας ἐξηφανίσθησαν τελείως.

Ὁλόκληρο τὸ σπίτι εἶναι σὰν νεκρόν. Ἡ φοβερὰ ἐρημία πέφτει ἐπάνω μου σὰν μιὰ βουβὴ ἀπελπισία.

Δὲν μοῦ μένει ἄλλο, παρὰ νὰ προσπαθήσω μὲ τὴν ἐργασία νὰ διασκεδάσω αὐτὴ τὴ μοναξιά. Ὅλοι οἱ συνεργάται εἶναι σὲ ἄδεια. Ὅμως δὲν πρέπει νὰ καταλαμβάνεται κανεὶς ἀπὸ τέτοιες

αἰσθηματικότητες. Πόσαι χιλιάδες ἀνθρώπων εἶναι τώρα χωρὶς στέγην καὶ ψωμί, καὶ ὅμως δὲν ἀπελπίζονται ἀκόμη.

24 Δεκεμβρίου 1932.

Λυπηρὰ Χριστούγεννα! Ἡ καρδιὰ εἶναι βαρειὰ καὶ γεμάτη φροντίδες. Ἡ μόνη παρηγορία εἶναι ὁ μικρός μου Χάραλντ, ποῦ βρίσκεται κοντά μου. Ἡ μητέρα του κεῖται ἄρρωστη στὴν κλινική. Ὅλα τὰ χριστουγενιάτικα δῶρα καὶ αἱ εὐχαὶ καὶ τὰ ἄνθη ποῦ μᾶς στέλνουν πιστοὶ σύντροφοι τοῦ κόμματος, ἐπιδροῦν ἐπάνω μου πικρά. Μερικοὶ σύντροφοι, ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἀσφαλείας στολίζουν τὸ χριστουγεννιάτικο δένδρο. Ἡ μικρὴ Χέλγκα κάθεται μὲ τὴν παιδικήν της ἀφροντισία καὶ γελᾶ. Δὲν ἔχει ἀκόμη ἰδέα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς λύπης.

Εἰς τὴν κλινικὴν πληροφοροῦμαι τελείως ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀκόμη ἀβέβαιο.

Ὁλόκληρη ἡ πόλις εἶναι ἑορτάσιμα στολισμένη. Θὰ ἤθελα νὰ καθόμουνα μονάχος κάπου σὲ κάποιο βουνὸ καὶ νὰ μὴν ἀκούω καὶ νὰ μὴ βλέπω τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά.

Ὅταν τώρα δὲν ἦτο τὸ κίνημά μας καὶ δὲν εἶχα τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πίστι, ὅτι θὰ ἔλθη μιὰ φορὰ ἡ νίκη, τότε θὰ ἦτο ἡ ζωὴ χωρὶς περιεχόμενο.

Πηγαίνω μὲ τὸν μικρὸν Χάραλντ στὴν κλινική. Ἀνάπτομεν ἔξω στὸ διάδρομο ἕνα δένδρο καὶ κάνομε μιὰ μικρά, πικραμένη χριστουγεννιάτικη ἑορτή.

Ἔπειτα κάθημαι ὁλόκληρο τὸ βράδυ μὲ τοὺς ἄνδρας τοῦ τάγματος Ἀσφαλείας. Ἦταν ὁλόκληρο τὸ ἔτος οἱ πιστοί μου συνοδοὶ καὶ δὲν μὲ ἐγκατέλειψαν ποτὲ ἀκόμη καὶ ἀπόψε. Ὁ Φύρερ ἔστειλε ἕνα θερμὸ τηλεγράφημα στὴν κλινική.

Ἐπίσης καὶ αὐτὸς εἶναι μόνος τὰ Χριστούγεννα.

Λαχταρῶ ν' ἀρχίση πάλι ἡ ἐργασία. Αὐτὴ εἶναι ἡ καλή μας βραδυά!

25 Δεκεμβρίου 1932.

Τὴν πρώτη ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων καταστρώνω ἕνα πρόγραμμα γιὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα τοῦ Λίπε. Μ' αὐτὸ περνοῦν καλύτερα αὐτὲς ἡ ἡμέρες. Στὴν κλινικὴ πάει καλύτερα. Ἂς δώση ὁ Θεὸς να σωθῇ!

28 Δεκεμβρίου 1932.

Διορθώνω τὴ βαλίτσα μου. Ἀκόμη μιὰ σύντομη ἐπίσκεψις στὴν κλινικὴ καὶ κατόπιν ταξειδεύω μὲ τὸν μικρὸν σύντροφον Χάραλντ στὸ Μόναχο. Στὸ ξενοδοχεῖο συναντῶ τὸν Μούτσμαν. Εἶχε μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Στράσσερ, ποῦ φαντασιοπληκτεῖ τελείως. Ἔχει τὴν πρόθεσιν νὰ εἰσέλθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν Σλάϊχερ. Εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη προδοσία, ποῦ ἠμπορεῖ νὰ σκεφθῆ κανείς. Ὅμως πρέπει νὰ ἔχωμεν ἀντοχή.

Ὁ Μούτσμαν ἔρχεται μαζὶ στὸ Μπερχτεσγκάντεν γιὰ νὰ ὑποβάλη ἔκθεσι στὸν Φύρερ.

Μὲ ἔλκυθρα ἀνεβαίνομεν τὸ βουνό. Ὁ Φύρερ μᾶς περιμένει.

Δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρήσωμεν καὶ πρέπει νὰ ἀνθέξωμε κι' αὐτὴ τὴ δοκιμασία.

Ἂς ἀνοίξωμεν τώρα τὴ ρωμαϊκή, ἀγγλικὴ καὶ πρωσσικὴ ἱστορία γιὰ νὰ βροῦμε παραδείγματα κατὰ τὰ ὁποῖα νὰ ἐνεργήσωμεν. Ἐξ ἄλλου τώρα πρέπει νὰ ξεκουρασθοῦν τὰ νεῦρα μας γιὰ νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι κατὰ τὴν 2αν Ἰανουαρίου.

29 Δεκεμβρίου 1932.

Ὁ Φύρερ ὑπαγορεύει τὴν πρωτοχρονιάτικήν του ἔκκλησιν. Ἐπικαλεῖται τὴν ἀγωνιστικὴν ἑτοιμότητα τοῦ κόμματος. Ὁ ἰουδαϊκὸς τύπος ἔχει νέα ἔκπληξι νὰ παρουσιάση. Ἐφεῦρε ἕναν πολιτικὸν θάνατον στὴν Δρέσδη. Ἀπὸ αὐτὸ ζῆ πάλι γιὰ μερικὲς ἑβδομάδες.

Ἀπὸ τὴν κλινικὴ λαμβάνω εἴδησιν, ὅτι ἡ ἀσθένεια πηγαίνει καλύτερα. Κατὰ τὸ νέον ἔτος ἔρχεται ἡ γυναῖκα μου στὸ Μπερχτεσγκάντεν.

Τὸ βράδυ συζητεῖ ὁ Φύρερ ἀνοικτὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Στράσσερ καὶ μάλιστα μὲ μεγάλη δριμύτητα. Οἱ δύο ἀδελφοὶ Στράσσερ μᾶς ἔβλαψαν πάρα πολύ. Πρὸ πάντων ὁ Ὄττο Στράσσερ, ὁ ὁποῖος εἶναι σωστὸς μηδενιστής.

Ὑπάρχει ἡ δυνατότης, νὰ ἔχη ὁ Φύρερ σὲ μερικὰς ἡμέρας μιὰ συνέντευξι μὲ τὸν Πάπεν. Ἐδῶ ἀνοίγει μιὰ νέα δυνατότης ἐπιτυχίας.

30 Δεκεμβρίου 1932.

Στὸ Βερολῖνο ὅλα πᾶνε καλά.

Διαβάζω καὶ γράφω καὶ κάθημαι στὸν ἥλιο.

Τὸ βράδυ μᾶς δεικνύει ὁ Φύρερ τὴν ἔκκλησί του πρὸς τὸ κόμμα. Ἀπευθύνεται δριμέως πρὸς τοὺς ντεφετιστάς, ἀποκρούει κάθε συμφιλίωσιν καὶ προκηρύττει τὸν ἀγῶνα μέχρι τῆς τελευταίας πνοῆς.

Μόνον αὐτὸς ὁ ριζοσπαστισμὸς θὰ μᾶς ὁδηγήση στὴ νίκη. Μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἠμποροῦμε νὰ νικήσωμε. Πρέπει νὰ διδαχθῶμεν ἀπὸ τὸ ἔτος 1918 καὶ νὰ μὴ θελήσωμεν νὰ ἀποφύγωμεν τὸν κίνδυνον.

31 Δεκεμβρίου 1932.

Τὸ ἔτος τελειώνει. Φοβερὸ ἔτος! Ἄς φύγη πιά!

Στὸ μικρὸ σπίτι στὸ Ὀμπερσάλτζ στολίζονται ὅλα ἑορτάσιμα. Θὰ περιμένωμεν σήμερα ἐπάνω ἀπὸ τὴν κοιλάδα τὸ νέο ἔτος. Ἡ δωδεκάτη πλησιάζει. Κάτω στὴν κοιλάδα πέφτουν ντουφεκιές. Τρομερὸς θόρυβος σὰν μεγάλη μάχη. Ἔπειτα ἀνάπτουν πάνω οἱ φωτιές. Πίσω ἀπὸ τὸ βουνὸ κεῖται ἡ Αὐστρία!

Οἱ καμπάνες κτυποῦν. Τὸ παληὸ ἔτος τσακίστηκε! Θέλουμε νὰ ἀγωνισθῶμε καὶ νὰ νικήσωμεν.

Δίνω στὸν Φύρερ τὸ χέρι καὶ τοῦ λέγω μόνον: «Σᾶς εὔχομαι τὴν ἀρχή!» Ἔπειτα καθήμεθα ἀκόμη ἐπὶ μακρὸν μαζὶ καὶ συνομιλοῦμεν γιὰ τὸ μέλλον.

Αἴφνης ἔρχεται ἡ εἴδησις, ὅτι εἰς τὸ Βερολῖνον στὴν κλινικὴ ἡ γυναῖκα μου ἔπαθε ἕνα αἰφνίδιο ξανακύλισμα μὲ κίνδυνο ζωῆς. Δὲν ἠμπορῶ νὰ τηλεφωνήσω πιὰ διότι μὲ τοὺς τουφεκισμοὺς τοῦ νέου ἔτους διεταράχθησαν τὰ συνδετικὰ σύρματα. Εἴμεθα ὅλοι ἐδῶ ἐπάνω τελείως στενοχωρημένοι. Εἶμαι σὲ τρομερὴ ἀπελπισία. Δὲν ἠμποροῦμε νὰ συνεννοηθοῦμε μὲ τὸ Βερολῖνο. Ἡ νύκτα περνᾶ μὲ μιὰ τρομερὴ ἀνησυχία.

1 Ἰανουαρίου 1933.

Τὸ πρωϊνὸ τῆς πρώτης τοῦ νέου ἔτους ἀνατέλλει μὲ λαμπρὸ ἥλιο. Μεγάλα καὶ φωτεινὰ ἁπλώνονται τὰ βουνά. Νὰ ἦτο ἔτσι καὶ ὁλόκληρο τὸ ἔτος φωτεινὸ καὶ λαμπερό!

῞Ομως δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἔτσι. Φεύγω ἀμέσως τὸ πρωῒ κάτω στὸ Μπερχτεσγκάντεν καὶ πληροφοροῦμαι ἀπὸ τὸ Βερολῖνο ὅτι στὴν κλινικὴ ἡ γυναῖκά μου πηγαίνει πολὺ ἄσχημα. ᾿Αμέσως μπαίνω μὲ τὸν Χάραλντ στὸ τραῖνο καὶ φεύγω γιὰ τὸ Μόναχο. ῾Ο Φύρερ ἔρχεται κατόπιν μὲ τὸ αὐτοκίνητο. ῞Εξ φοβερὲς ὧρες στὸ ξενοδοχεῖο. Δὲν ταξειδεύει κανένα τραῖνο, κανένα ἀεροπλάνο. Κάθε δέκα λεπτὰ τηλεφωνῶ στὸ Βερολῖνο, ἡ μιὰ εἴδησις πιὸ πικρὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

῾Ο Φύρερ προσπαθεῖ ὅλο τὸ ἀπόγευμα μὲ συγκινητικὴ φροντίδα νὰ βρῆ ἕνα ἀεροπλάνο, ὅμως ματαίως. Αὐτὴ ἡ τρομερὴ ἀναμονὴ μοῦ εἶναι ἀνυπόφορος. Τὸ βράδυ στὰς 9 φεύγει τὸ τραῖνο. ῞Ενα πικρὸ ταξεῖδι! ῎Ετσι λοιπὸν ἀρχίζει τὸ ἔτος 1933.

Πρέπει νὰ σταθοῦμε γερὰ καὶ νὰ πολεμήσωμε γιὰ νὰ ζήσωμε! Τίποτε δὲν πρέπει νὰ μᾶς λυγίση.

Αὐτὴ ἡ ἑξακοσίων χιλιομέτρων ἀπόστασις μεταξὺ Μονάχου καὶ Βερολίνου εἶναι τρομερά. Κατὰ τὴ νύκτα κάθεται κανεὶς μέσα στὸ μικρὸ τοῦ ὕπνου διαμέρισμα σὰν σὲ φυλακή.

Κατὰ τὰ ξημερώματα στὸ Βερολῖνο.

2 ᾿Ιανουαρίου 1933.

Εἶναι πιὸ σοβαρὰ ἡ κατάστασις ἀπὸ ὅ,τι μὲ πληροφόρησαν. Τώρα ὅμως πρέπει νὰ σφίξω τὰ δόντια καὶ νὰ μὴν ὑποχωρήσω. ῞Οταν θεωρηθῆ ἀναγκαία μιὰ ἐγχείρησις, εἶναι ἡ κατάστασίς χωρὶς ἐλπίδα.

Καὶ συγχρόνως τώρα πρέπει νὰ ἀρχίση πάλιν ἡ ἐργασία. Πρέπει νὰ ἐργάζεται κανείς, χωρὶς νὰ δείχνη ἐξωτερικῶς τὴν ἀπελπισία του.

Κατὰ τὴν νύχτα ἐδολοφονήθη στὸ Βερολῖνο ἕνας νέος τοῦ Χίτλερ. ῾Η κόκκινη πυγμὴ σηκώνεται πάλιν ἀπειλητικὴ ἐναντίον τῆς πρωτευούσης.

᾿Εδῶ καὶ ἐκεῖ παρουσιάζεται μιὰ ἀδύνατος στιγμή. Τότε πρέπει νὰ συγκεντρώση κανεὶς ὁλόκληρη τὴ δύναμί του, γιὰ νὰ μείνη κύριος τῶν νεύρων του.

῾Η μόνη μου παρηγορία εἶνε ἡ ἐργασία. Γράφω ἕνα δριμὺ ἄρθρο ἐναντίον τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, σχεδιάζω μιὰ ἔκθεσιν γιὰ τὴν πρώτη μας συνέλευσι στὸ Σπὸρτ-παλὰστ καὶ ἀκούω

κατόπιν στὸ ραδιόφωνο μιὰ πολιτικὴ ἀκολουθία ἀπὸ τὸ ἔτος 1932. Ὁμιλοῦν ὁ Μπρύνιγγ, Πάπεν καὶ Σλάϊχερ.

Ποιὸς θὰ μιλήσῃ κατὰ τὸ ἔτος 1933;

3 Ἰανουαρίου 1933.

Διεκπεραιώνω ὅλας τὰς συνδιαλέξεις καὶ συνομιλίας ὅπως σὲ ὄνειρο. Ἐξακριβώνω ὅτι ἡ ὀργάνωσις εἶναι πάλι σιγὰ-σιγὰ σὲ τάξι, ἐνῷ ἡ διάθεσις εἰς τὸ Κόμμα δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς τὸ ὕψος της.

Δίδω εἰς τὴν σύνταξιν νέας ὁδηγίας καὶ ἐκθέτω τὴν γραμμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τώρα θὰ ἐργασθῶμεν. Ὁ τύπος στὸ Βερολῖνο ἐργάζεται θαυμάσια. Ἠμπορεῖ τώρα νὰ συναγωνισθῇ μὲ ὅλας τὰς ἀστικὰς ἐφημερίδας.

Σὲ μιὰ συνεδρίασι μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ κύκλου ἐπιτυγχάνω ἀκόμη μιὰν φορὰν νὰ δώσω θάρρος. Ἔχω τὴν στερρὰν πεποίθησιν, ὅτι ὅταν ὑποστοῦμε καὶ αὐτὴν τὴν δοκιμὴν τῶν νεύρων, ἔχομεν βεβαία τὴν νίκην.

Κατ᾽ ἐπανάληψιν ἀποδεικνύεται· ἡ ὀρθότης τῆς ἱστορικῶς θεμελιωμένης πείρας. Καίουν μονάχα μερικοὶ ἄνθρωποι οἱ ἄλλοι φαίνονται μόνο πῶς ἀνάβουν. Στὴν πραγματικότητα στέκουν στὸ φῶς τῶν ἄλλων, ποῦ ἀνάβουν.

Ὁ μεγάλος τύπος τοῦ Βερολίνου ἔχει νέο θέμα: Ὁ Στράσσερ πρέπει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν Σλάϊχερ, γιὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὴν τελείαν διάλυσιν. Μουρμουρίζεται, ὅτι ἔσχε ἤδη μὲ τὸν στρατηγὸν Σλάϊχερ σειρὰν συνεντεύξεων κατὰ τὰς ὁποίας καθωρίσθησαν οἱ ὅροι τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Διὰ τὴν πραγματικότητα αὐτῶν τῶν συνομιλιῶν ἔχομεν ἤδη γραπτὰς ἀποδείξεις. Εἶναι μιὰ προδοσία, ποῦ δὲν ξανάγινε στὸ κόμμα μὲ τόση ἀσυνειδησία. Πόσο πρέπει νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες στὴν τύχη ποῦ μᾶς διεφύλαξεν ἐγκαίρως, νὰ ἔχωμεν αὐτὸν τὸν ἄνδρα στὴν ἀρχή.

Ἐπίσης καὶ ὁ ἀγὼν πρὸς κατάκτησιν τοῦ Βερολίνου πρέπει νὰ γίνῃ τώρα μὲ νέας μεθόδους. Ἐπεξεργάσθηκα ἤδη ἕνα στερρεὸ σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κερδίσωμεν τὰ φρονήματα.

Εἰς τὴν κλινικὴν ἡ κατάστασις κάπως καλυτέρα, ὅμως ὑπάρχει ἀκόμη μεγάλος κίνδυνος ζωῆς.

Πέφτω στὴ δουλειὰ καὶ ζητῶ νὰ λησμονήσω. Τὸ βράδυ ὁμιλῶ εἰς τὸ Σένχολτζ καὶ πρὸ τῆς τοπικῆς ὁμάδος Μπόρχουμ. Πολὺ μακρὰ ἔξω στὸ Βέτιγγ γίνεται μιὰ συνέλευσις σὲ μιὰ ἀποθήκη. Εἶναι τελείως κατειλημμένη, ὅμως δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐνθουσιασθῶ. Ἀπ' ἐναντίας ἡ διάθεσις μεταξὺ τῶν ὀπαδῶν εἶναι τώρα πολὺ καλή. Ἀπὸ ἕνα μεσάζοντα ἀκούω, ὅτι ὁ Σλάϊχερ δὲν στέκει καλά. Παραδίδεται σιγὰ-σιγὰ ὁ ἴδιος. Πόσο θὰ διαρκέση ἀκόμη, ἕως ὅτου παραδοθῆ καὶ εἰς τὴν δημοσιότητα; Ἡ κρίσις αὐξάνει ἀπὸ ἡμέρας σὲ ἡμέρα. Πρέπει τώρα νὰ κυριαρχήσωμεν τῶν νεύρων μας καὶ νὰ περιμένωμεν τὴν ὥρα μας.

Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν τοῦ Λίπε ἀρχίζει. Κατορθώσαμεν μὲ κόπο νὰ συναθροίσωμεν τὰ πρὸς τοῦτο χρήματα. Μέσον τοῦ Ἀνόβερ γιὰ τὸ Σαλτζούφλεν. Ἐκεῖ γίνεται μιὰ τεραστία συνάθροισις πρὸ τῆς ὁποίας ὁμιλῶ μὲ μεγάλην διάθεσιν. Περιμένομε πῶς ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν τοῦ Λίπε θὰ τελειώση μὲ αἰσθητὴν ἐπιτυχίαν. Ἐν πάση περιπτώσει κάμωμε, ὅ,τι ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ.

Τὴ νύκτα μὲ τὸ αὐτοκίνητο πρὸς τὸ Χέρφορντ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀμέσως ὀπίσω πρὸ τὸ Βερολῖνο.

Θὰ κάνωμεν ἀφόρητο τὴν ζωὴ τῆς Κυβερνήσεως!

Ὁ Γκρέγκορ Στράσσερ ἔφθασε στὸ Βερολῖνο. Θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν; Αἱ ἐφημερίδες τὸ γράφουν καὶ τὸν ἐπαινοῦν φοβερά. Νὰ πάρῃ ὁ Διάβολος!

5 Ἰανουαρίου 1933.

Ἡ κατάστασις τοῦ ταμείου τῆς περιοχῆς Βερολίνου ἔγινε καλυτέρα, ὅμως γενικῶς μᾶς λείπουν τὰ κατάλληλα οἰκονομικὰ μέσα πρὸς ἕνα νέον συστηματικὸν ἀγῶνα.

Πρέπει νὰ κάνωμεν οἰκονομίας καὶ μόλα ταῦτα νὰ μὴ παύωμεν τὴν προπαγάνδαν. Ἂν γίνῃ ἀνάγκη πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς θυσίας.

Θὰ εἴμεθα ἕτοιμοι, νὰ διεξάγωμεν τὸν ἀγῶνα δημόσια μὲ ὅλα τὰ μέσα, ὅταν ἡ τύχη θέλει νὰ μᾶς ἀφήσῃ ἡσύχους στὴν ἰδιωτική μας ζωή. Ὅταν ὅμως ἔρχεται ἡ ἀτυχία μαζεμένη, τότε εἶναι σχεδὸν ἀφόρητος.

Οἱ ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου βαδίζουν διὰ μέσου τοῦ

Βερολίνου. Δέκα χιλιάδες εἶναι στὴν πλατεῖα Βίτενμπεργκ συναθροισμένοι. Μιὰ φανταστικὴ θέα.

Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ τὸ βράδυ ἐγέμισεν. Κάνομεν ἕνα συγκινητικὸ μνημόσυνο γιὰ τὸν φονευθέντα νέον τοῦ Χίτλερ Βάγγνιτζ, καὶ κατόπιν κάμνω μιὰ ἐκκαθάρισιν μὲ τὴν Κυβέρνησιν Σλάϊχερ. Ζητῶ γιὰ τὸν Φύρερ ὁλόκληρη τὴν ἀρχή, ἀποκρούω κάθε συμβιβασμὸν καὶ δηλώνω, ὅτι τὸ Κόμμα θὰ ὑποστῇ καὶ αὐτὴν τὴν κρίσιν. Δὲν ξαναθυμᾶμαι τέτοιον ἐνθουσιασμόν. Τὸ Βερολῖνο εἶναι πάλι στὴν πρώτη γραμμή. Τὸ ζήτημα Στράσσερ δὲν ὑφίσταται πλέον.

Ἔλαβε χώραν ἡ συνέντευξις μεταξὺ τοῦ Φύρερ καὶ τοῦ Κυρίου Φὸν Πάπεν στὴν Κολωνία. Ἔπρεπε νὰ μείνῃ μυστική, ὅμως ἕνεκα μιᾶς ἀκριτομυθίας ἔφθασε εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ ὁ Σλάϊχερ τὴν παραφουσκώνει στὸν τύπο. Φαίνεται πῶς ὑποπτεύονται τί συμβαίνει. Τὸ λαχανόφυλλα ψεύδονται σὲ τεράστιο βαθμό. Ἕνα θὰ ἠξέρῃ καὶ ἡ τωρινὴ Κυβέρνησις, ὅτι πρόκειται σπουδαίως γιὰ τὴν πτῶσι της. Ὅταν ἐπιτύχῃ κι' αὐτὸ τὸ παιγνίδι, τότε δὲν εἴμεθα πλέον μακρὰν ἀπὸ τὴν ἀρχήν.

6 Ἰανουαρίου 1933.

Ἔχων ὑπ' ὄψει τὴν εὐνοϊκὴν ἐξέλιξιν τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, δὲν ἔχω σχεδὸν διάθεσιν νὰ πικραίνωμαι διὰ τὴν κακὴν τῆς ὀργανώσεως κατάστασιν. Ὅταν φθάσωμεν ἐκεῖ ποῦ θέλομεν ὅλα αὐτὰ τότε δὲν παίζουν κανένα ρόλο.

Εἰς τὴν κλινικὴν ἡ κατάστασις ὅλο μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου. Ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἡσυχάσῃ διὰ τὸ περιεχόμενον τῆς συνεντεύξεως τῆς Κολωνίας. Παρατηρῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατελήφθη ἀπὸ ψύχωσιν τρόμου. Σχεδὸν εἶναι χαμένη. Στὸ Λίπε μέγας ἐκλογικὸς ἀγών. Ὁ Φύρερ ἀνεμίχθη εἰς τὴν καμπάνια. Μ' αὐτὸ πῆρε τὴν ὄψιν ποῦ ἔπρεπε. Ὅλοι οἱ γνωστοὶ ὀπαδοὶ τοῦ Κόμματος προπαγανδίζουν. Πρέπει νὰ γίνῃ μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία.

7 Ἰανουαρίου 1933.

Ὁ Ιουδαϊκὸς τύπος τοῦ Βερολίνου ἐφεῦρε μιὰ νέα πονηρία. Ἐφεῦρε ἀφάνταστα ψεύδη, ὅτι ἔκανα ὕποπτες συναλλαγές. Αὐτὴ

ἡ συκοφαντία εἶναι ὅμως τόσο κουτὴ καὶ δὲν χρειάζεται ἀντιλογία. Καὶ ὅτι τὴν ἐφεῦρον πρὸ τοῦ κλεισίματος τῶν θυρῶν, εἶναι κωμικό!

Ὁ νέος τοῦ Χίτλερ Βάγγνιτζ θάπτεται. Μὲ συμμετοχὴ τοῦ Βερολίνου σὰν νὰ ἦτο βασιλεύς. Τὸν παραλαμβάνομεν τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὴν νεκρικὴ αἴθουσα καὶ μιὰ ἀτέλειωτος ἀκολουθία μέσα στὴ βροχὴ τοῦ βερολινέζικου προαστείου. Εἶναι μιὰ συνκινητικὴ· εἰκών. Πᾶμε ὅλοι δυόμισυ ὧρες ὀπίσω ἀπὸ τὴν νεκρικὴ ἅμαξα αὐτοῦ τοῦ δολοφονηθέντος παιδιοῦ. Μέσα ἀπὸ συνεχῆ ἀνθρώπινα τείχη. Ἑκατὸν χιλιάδες ἀκολουθοῦν. Κατὰ τὸ σουρούπωμα φθάνει ἡ νεκρικὴ συνοδεία στὸ νεκροταφεῖο καὶ ἀποθέτομε τὸν νεκρὸν στὸν μητρικὸν τῆς γῆς κόλπον. Μὲ μεγάλην συγκίνησιν στέκουν τὰ πλήθη καὶ κατόπιν περνοῦν ὡς τὰ μεσάνυκτα ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ 16ετοῦς νέου τοῦ Χίτλερ.

Ἕνα ὑπερήφανο, ἐξαίσιο Κόμμα!

Στὸν Λουστγκάρντεν ἐβάδισαν διακόσιοι χιλιάδες ἄνθρωποι. Μιὰ φανταστικὴ εἰκὼν μέσα στὴ νυκτερινὴ ὁμίχλη τῆς μεγάλης πόλεως! Τὸ ἆσμα τοῦ καλοῦ συντρόφου ἀντηχεῖ κι' ἔπειτα πετοῦμε τὸ σύνθημα τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τοῦ καθεστῶτος. Οἱ μᾶζες ἀλλαλάζουν, φρενητιοῦν. Ἐπικρατεῖ στὸ Βερολῖνο μιὰ διάθεσις, ποῦ ζητᾷ κάποια ἔκρηξιν.

Μετὰ μίαν ἐπίσκεψιν εἰς τὴν κλινικὴν φεύγω λυπημένος καὶ τσακισμένος στὸ σπίτι.

Ὁ τύπος εἶναι ἀκόμη γεμᾶτος ἀπὸ τὴν συνομιλία τοῦ Φύρερ μὲ τὸν Πάπεν. Ἄνοιξαν τὰ μάτια του. Τώρα ξέρει περὶ τίνος πρόκειται.

8 Ἰανουαρίου 1933.

Ὁμιλῶ εἰς τὸν κύκλο Σπάνταου καὶ Λιχτερφένγε. Στὸ Σπάνταου ἐβάδισεν ἡ παλαιὰ λεγεὼν τοῦ Κόμματος. Εἶναι φυσικὰ σὲ ἀρίστη τάξι καὶ πειθαρχία. Στὸ Λιχτερφέλντε ἔχει τὸ κόμμα μιὰ ἀστικὴν ὄψι, ὅμως καὶ ἐδῶ εἶναι θαυμασία ἡ ἀγωνιστικὴ διάθεσις. Ἔχω τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι τὸ κίνημα εἶναι πάλιν σὲ ἀρίστην κατάστασιν. Εἶναι φυσικὰ αὐτὸ ἀναγκαῖο, διότι εὑρισκόμεθα πρὸ δυσκόλων ἀγώνων καὶ βαρῶν.

Εἰς τὴν κλινικὴν ἡ ἰδία κατάστασις. Μόνον ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐλπίζῃ καὶ νὰ περιμένῃ.

Ὁλόκληρο τὸ Βερολῖνο καλύπτεται ἀπὸ βροχὴ καὶ ὁμίχλη. Ἔχει κανεὶς τὸ αἴσθημα, ὅτι θὰ ἔλθῃ μιὰ καταστροφὴ ἢ μιὰ τελευταία λύσις.

9 Ἰανουαρίου 1933.

Μὲ βαρειὰ καρδιὰ φεύγω γιὰ τὸ Λίπε. Ἕως τὸ Μίντες μὲ τὸ τραῖνο κι' ἔπειτα μέσα σὲ λάσπη καὶ βροχὴ στὸ τμῆμα τῆς ἐκλογῆς. Τὸ πρῶτο βράδυ ὁμιλῶ τρεῖς φορές, ἐν μέρει σὲ πολὺ μικρὰ ἀγροτικὰ χωριά. Ὅλαι αἱ συνελεύσεις πολυπληθεῖς. Ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου κοροϊδεύει! Ὅμως αὐτὸ εἶναι ὡραῖο καὶ ἱκανοποιητικό, ποῦ δὲν θὰ ἐπιθυμοῦσε κανεὶς κάτι καλύτερο. Ἔχει κανεὶς ἄμεσον συνάφειαν μὲ τὸν λαὸ στὴν ἀρχική του πηγή. Ὁμιλῶ πάλι πρωτόγονα καὶ ἁπλᾶ καὶ πρὸ πάντων πείθω.

Στὸ Μπίλεφελντ ξεκουράζομαι καὶ συναντῶ τὴν νύκτα τὸν Φύρερ. Μοῦ διηγεῖται λεπτομερῶς τὴν πορείαν τῆς συνομιλίας του μὲ τὸν κύριον Φὸν Πάπεν. Ἡ κατάστασίς μας εἶναι καλή. Ὅταν δὲν παρουσιασθῇ κάτι ἰδιαίτερο, τότε θὰ ἐπιτύχωμεν αὐτὴ τὴ φορά.

Ὡς εἶναι εὐνόητον μένει πάντα ἡ παλαιά μας ἀπαίτησις, νὰ ἀναλάβῃ ὁ Φύρερ ὡς καγγελάριος. Ἐν πάσει περιπτώσει δὲν διαλύει ἡ παροῦσα Κυβέρνησις τὴν βουλή. Ἔτσι ἔχομεν κάποια ξεκούρασι τοὐλάχιστον.

Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς ἐκλογὰς εἰς τὸ Λίπε. Ὅταν ἐπιτύχωμεν ἐκεῖ, τότε θὰ πέσῃ ἡ Κυβέρνησις. Λοιπὸν πρέπει ἐδῶ νὰ ἐργασθῶμεν πολύ.

Ὁ Φύρερ εἶναι ἀληθινὸς φίλος. Ὄχι μονάχα στὴν πολιτικὴ παρὰ καὶ στὴν ἰδιωτικὴ ζωή. Ἔχει μιὰ ἀνείπωτον μεγαλοθυμία καὶ καλωσύνην. Πρέπει νὰ τοῦ εἴμεθα ὅλοι εὐγνώμονες.

Ταξεῖδι στὸ Βερολῖνο. Ἐκεῖ ἐργάσθηκα τρεῖς ὥρας καὶ πάλιν πίσω πρὸς τὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα τοῦ Λίπε.

10 Ἰανουαρίου 1933.

Στὸ Βερολῖνο κάμει ὁ Φύρερ μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Γκέριγκ καὶ μὲ μένα. Εἴμεθα ἀποφασισμένοι ἀμέσως μετὰ τὰς ἐκλογὰς

τοῦ Λίπε νὰ καθαρίσωμεν τὸ Κόμμα ἀπὸ τοὺς λίγους ἐναπομείναντας βλαβεροὺς ὁμόφρονας τοῦ Στράσσερ. Αὐτὴ ἡ κάθαρσις εἶναι ἀναγκαία γιὰ νὰ κάνωμεν πάλι τὸ Κόμμα μας ἕτοιμο γιὰ τὸν ἀγῶνα.

Ὅπως πληροφορούμεθα ὁ Στράσσερ σκέπτεται εἰς νέαν ἐκλογὴν τοῦ Ράϊχσταγ νὰ ἐκθέσῃ ἴδιον κατάλογον. Ὅμως εἶναι πιθανὸν ὅτι θὰ γελασθῇ. Πρὶν φθάσουν αἱ νέαι ἐκλογαί, θὰ εἴμεθα ἴσως εἰς τὴν ἀρχήν.

Στὴν χώραν τοῦ Λίπε μίλησα τὸ βράδυ πάλι δύο φοράς, σὲ μικρὰ χωριὰ καὶ πρὸ τελείως ἁπλοῦ πλήθους χωρικῶν.

Τὰ μεσάνυκτα στὸ Ντέτμολντ, ὅπου εὑρίσκεται τὸ ἐκλογικὸν τμῆμα. Κυριαρχεῖ εἰς ὅλους τοὺς κύκλους τοῦ κόμματος μεγάλη ἐναντίον τοῦ Στράσσερ κατακραυγή. Ὅταν δὲν ἐπιτύχωμεν αὐτὴ τὴν φορὰ νὰ ἔλθωμεν στὴν ἀρχή, εἶναι μόνον αὐτὸς ἡ αἰτία.

Τὴ νύκτα φθάνομεν μὲ τὸ αὐτοκίνητο σ' ἕνα θαυμάσιο φρούριο μέσα στὴν ἐρημιὰ τῆς χώρας. Ἐδῶ χορτάσαμε ὕπνο μιὰ φορά.

12 Ἰανουαρίου 1933.

Τετάρτη:

Οἱ συνεργάται μου ἀπὸ τὸ τμῆμα τῆς προπαγάνδας μὲ ἐπισκέπτονται καὶ συζητοῦμεν ὅλο τὸ ἀπόγευμα τὸν μέλλοντα προπαγανδιστικὸν ἀγῶνα. Δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν αὐτὴ τὴ φορὰ ὑπ' ὄψιν μας μόνον τὴν πτῶσιν τῆς Κυβερνήσεως. Πρέπει πάντα νὰ ἔχωμεν πολλὰ σίδηρα στὴ φωτιά. Ὅταν δὲν ἐπιτύχῃ τὸ ἕνα, πρέπει νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ἄλλο.

Σχηματίσαμεν ἐδῶ στὸ μέγαρον Βίνσεμπεγγ ἕνα νέο κατάλυμμα τοῦ Κόμματος. Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐργάζεται θαυμάσια, χωρὶς νὰ ταραχθῇ ἀπὸ τηλεφωνήματα καὶ τηλεγραφήματα. Μόνο εἶναι φοβερὸ ποῦ εἶναι κανεὶς τόσο μακρυὰ ἀπὸ τὸ Βερολῖνο καὶ δὲν ξέρει τί γίνεται ἐκεῖ. Αἱ προσωπικαὶ καὶ πραγματικαὶ φροντίδες εἶναι τόσο μεγάλαι, ποῦ οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ ἠμπορῇ κανεὶς νὰ τὰς ξεχάσῃ.

Ὁ Φύρερ εἶναι ἀκόμη στὸ Βερολῖνο. Ἐπεσκέφθη τὴν ἀσθενῆ εἰς τὴν κλινικήν. Μετὰ τὸν γῦρον μου γιὰ τοὺς λόγους φεύγω γιὰ τὸ Λέμγγο, ὅπου ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ ἐλθὼν ἀπὸ τὸ Βερολῖνον. Περι-

μένω ἔξω στὸ προαύλιον καὶ τὸν ἀκούω μισὴν ὥρα, ἀπὸ τὸ μεγάφωνο ποῦ μεταδίδει ὡς ἐκεῖ τὴ φωνή του.

Τώρα ἐννοοῦμεν ἀπὸ τὰς ζητωκραυγάς, ὅτι ὁ λόγος του ἐτελείωσε. Τὸν βλέπω νὰ ἐξέρχεται μὲ συνοδεία μερικῶν ἀνδρῶν τάγματος ἀσφαλείας ἀπὸ τὴν συνέλευσιν μὲ γυμνὸ κεφάλι, ὠχρὸς καὶ κουρασμένος ἀπὸ τὸ λόγο. Ἀναγνωρίζει μεταξὺ τῶν πολλῶν αὐτοκινήτων τὸ δικό μου, πλησιάζει καὶ λέγει μόνον: «Ἤμουνα στὴν κλινική, ἡ γυναῖκα σας πέρασε τώρα τὴν κρίσιν, πέρασε ὁ κίνδυνος. Πολιτικὰ εἶναι ὅλα ἐν τάξει. Θὰ συναντηθοῦμε ἀπόψε τὸ βράδυ.»

Καὶ κατόπιν προχωροῦμεν σὲ μιὰ μακρὰ σειρὰ αὐτοκινήτων πρὸς τὸ κατάλυμμά του. Εἶμαι χαμένος ἀπὸ εὐτυχία.

Κατοικεῖ στοῦ βαρώνου Γκαϊνχάουζεν σ' ἕνα ἀρχαῖο μέγαρο, εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς ὑποδέχθησαν πολὺ φιλόξενα. Ὁλόκληρο τὸ βράδυ μοῦ διηγεῖται ὁ Φύρερ τὶ εἶδε καὶ τὶ ἔζησε στὸ Βερολῖνο καὶ ἀκούω πρὸς ἀγανάκτησίν μου, ὅτι μοῦ ἀπεσιώπησεν ὡς τὰ τώρα, ὅτι οἱ ἰατροὶ εἶχον χάσει κάθε ἐλπίδα γιὰ τὴ γυναῖκα μου. Ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως τὸ πᾶν εἶναι ἐκκρεμές. Ἡ κλίκα τοῦ Στράσσερ ἐργάζεται καὶ ὑποσκάπτει. Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος τοῦ Λίπε. Λοιπὸν πρέπει νὰ ἐργασθοῦμε μὲ ἔντασι καὶ κανεὶς ἀπὸ μᾶς δὲν πρέπει νὰ ξεκουρασθῇ. Κατὰ τὰς 3 μετὰ τὰ μεσάνυκτα φθάνομεν πίσω πρὸς τὸ Βίνσεμπεγγ.

Πέμπτη:

Τώρα φαίνται πάλι ὁ κόσμος ρόδινος. Τώρα ἔχω πάλι θάρρος νὰ τηλεφωνήσω στὸ Βερολῖνο. Ὁ πυρετὸς ὑπεχώρησε, πηγαίνει πάλι καλύτερα.

Ὅταν ἔρχεται ἔτσι μαζεμένη ἡ εὐτυχία, ὅπως ἦλθε προτήτερα ἡ δυστυχία, τότε δὲν εἴμεθα πλέον μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Τὸ ἀπόγευμα φεύγομε μαζὶ γιὰ τὸ μνημεῖον τοῦ Χέρμαν ποῦ εἶναι τυλιγμένο στὴν ὁμίχλη καὶ περικυκλωμένο ἀπὸ ἕνα φοβερὰ ἐξωτικὸ μυστικισμό. Δυνατό, ἀπειλητικὸ καὶ μεγαλειῶδες σηκώνεται αὐτὸ τὸ τεράστιο μνημεῖο μέσα στὸν οὐρανό. Τὰ ἐπάνω ἴχνη χάνονται μέσα στὴ νεφέλη καὶ τὸν καπνό.

Τὸ βράδυ μίλησα πάλιν τρεῖς φορές. Στὰς 7 ἀρχίζει τὸ κυνῆγι καὶ τελειώνει συνήθως μετὰ τὰ μεσάνυκτα.

Ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου ἀφηνιάζει ἀπὸ ἀγανάκτησι, ὅτι ὁ Φύρερ ἦτο στὸ Βερολῖνο. Μιὰ φορὰ ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι ἕνα ξεπεσμένο μεγαλεῖο καὶ ἔπειτα ὅταν ἔλθῃ στὸ Βερολῖνο, θρηνολογεῖ, ὅπως λέγει ὁ Φύρερ, σὰν νὰ ἔπεσε ἕνας κομήτης ἀπὸ τὸν οὐρανό.

13 Ἰανουαρίου 1933.

Ὁ Φύρερ ἔρχεται πρὸς ἐπίσκεψιν στὸ Βίνσεμπεγγ. Καθήμεθα στὸ τζάκι καὶ σφυρηλατοῦμεν μελλοντικὰ σχέδια.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ δυὸ φορὲς στὸ Ντέτμολντ καὶ ἔπειτα σὲ ἕνα πλησίον κείμενον χωρίον.

Κατὰ τὰ μεσάνυκτα ἔρχεται καὶ ὁ Γκέριγκ στὸ Βίνσεμπεγγ. Τὸ αἰώνιο θέμα τῶν συζητήσεών μας λέγεται : Στράσσερ. Ὅταν ἐπιτύχῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν Σλάϊχερ, τότε θὰ απομακρυνθῇ ἀκόμη ἡ νίκη μας ἐπὶ δύο μῆνας, ὅμως κι᾽ αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν παρεμποδίσῃ.

Αἱ ἐφημερίδες τοῦ Βερολίνου δημοσιεύουν τὴν εἴδησιν ὅτι, τὴν ἑπομένην ἑβδομάδα θὰ ἀναγορευθῇ ὑποκαγγελάριος. Τὰ ἰουδαϊκὰ φύλλα παραβάλλοντά τον μὲ τὸν Φύρερ τὸν ἀναδεικνύουν ὡς τὸ μεγαλύτερο πολιτικὸν πνεῦμα. Θὰ ἐντρεπόμουνα, νὰ μὲ ἐπαινοῦν τόσο οἱ ἐχθροί μας. Τὸ πᾶν εἶναι μία χυδαία συνωμοσία ἐναντίον τοῦ Φύρερ καὶ ἐναντίον τοῦ κόμματος, διὰ τὴν ὁποίαν μόνον περιφρόνησιν αἰσθάνεται κανείς.

14 Ἰανουαρίου 1933.

Ἡ τελευταία ἡμέρα στὸ Λίπε.

Τὸ ἀπόγευμα μὲ τὸν Γκέριγκ καὶ Κὲρλ καθήμεθα στὸ τζάκι καὶ ἀνταλλάσσομεν τὰς σκέψεις μας. Ἔχομεν τώρα ὁριστικὰς εἰδήσεις ὅτι ὁ Στράσσερ εἶναι ἕτοιμος νὰ εἰσέλθῃ, ὅταν κληθῇ, ὡς ὑποκαγγελάριος στὴν Κυβέρνησι. Μόνον μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία στὸν ἀγῶνα στὸ Λίπε ἠμπορεῖ νὰ μᾶς βγάλῃ ἀπ᾽ αὐτὴ τὴν κινδυνώδη κατάστασιν.

Ὁ Σλάϊχερ εἶχε μιὰ βαρειὰ σύγκρουσι μὲ τὸν σύνδεσμο τῶν χωριῶν. Οἱ χωρικοὶ εἶναι ἄγρια διατεθειμένοι ἐναντίον του. Αὐτὸ ἔρχεται γιὰ μᾶς σὲ κατάλληλο στιγμή. Ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου ἐρεθίζει τρομερὰ ἐναντίον μας. Φαίνεται πῶς δὲν ἀναπνέει καλὸν ἀέρα.

Τὸ βράδυ ἀποχαιρετοῦμεν ὅλοι τὸν Βίνσεμπεγγ. Ὡραίας ἡμέρας περάσαμε αὐτοῦ.

Ὁμιλῶ ἀκόμη σὲ τρία ἀγροτικὰ χωριά, καὶ κλείω οὕτω τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα στὸ Λίπε.

Μὲ τὸ αὐτοκίνητο, καὶ ταχύτητα 100 χιλιομέτρων πρὸς τὸ Μπίλεφελντ. Ἀμέσως στὸ βαγκὸν-λὶ καὶ πρὸς τὸ Βερολῖνο.

15 Ἰανουαρίου 1933.

Στὴ Νόϊκελν βαδίζουν τὰ τάγματα ἐφόδου μὲ τρομερὸ κρύο πρὸς τὸ Στάδιον. Ὁμιλῶ καὶ τονίζω πρὸ πάντων τὸ ἀξίωμα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιμονῆς. Μὲ ἐννοοῦν καὶ καθένας γνωρίζει, ὅτι τώρα πρόκειται περὶ τοῦ τέλους.

Εἰς τὴν κλινικὴν εἶναι καλύτερα. Τώρα πέρασε κάθε κίνδυνος. Αἱ μυστικαὶ ῥαδιουργίαι τοῦ Στράσσερ δημιουργοῦν σύγχισιν. Μόλις θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ διορθώσωμεν τὴν βλάβην.

Τὸ βράδυ ἐκδίδεται τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν τοῦ Λίπε.

Ἐκερδίσαμε 20 τοῖς ἑκατόν, οἱ γερμανο-ἐθνικοὶ ἔχασαν σχεδὸν τὸ ἥμισυ, τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα ἔχει νὰ σημειώσῃ καταστρεπτικὰς ἀπωλείας, καὶ μόνον τὸ σοσιαλιστικὸ Κόμμα ἐκέρδισε ἐπ' ἐλάχιστον. Τὸ κόμμα μας εἶναι πάλιν στὴν πρώτη γραμμή. Ἕνα μέγα βάρος μᾶς φεύγει ἀπὸ τὸ στῆθος. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀμοιβή μας, ποῦ δὲν ὑπεχωρήσαμε, παρὰ καλλιεργήσαμε μὲ πεῖσμα καὶ ἐπιμονὴ τὸν ἀγρό. Τώρα πρέπει νὰ προσέχωμεν. Χωρὶς ἔλεος θὰ ξεριζώσωμεν τοὺς σαμποτὲρ ἀπὸ τὸ Κόμμα μας. Δὲν πρέπει νὰ γίνῃ καμμία παραχώρησις. Πάνω ἀπὸ ὅλα ὁ Φύρερ! Καὶ χωρὶς συμβιβασμοὺς πρὸς τὴν Ἀρχήν.

Ἀκόμη τὴ νύκτα δίδω τὸ σύνθημα γιὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Βερολίνου σὲ ἕνα ἄρθρο μου, μὲ τὴν ἐπιγραφὴ «σύνθημα Λίπε». Προκηρύσσω ἀκατάπαυστον ἀγῶνα καὶ βγάζω τὸ συμπέρασμα ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα Λίπε, ὅτι τὸ πᾶν ἐπιτυγχάνει, ὅταν εἴμεθα συνηνωμένοι καὶ δὲν ὑποχωροῦμεν.

16 Ἰανουαρίου 1933.

Συνέλευσις τῶν ἀρχηγῶν τῆς περιοχῆς εἰς Βαϊμάρην. Ἡ περίπτωσις Στράσσερ εἶναι ὑπὸ συζήτησιν. Τέλος σερβίρεται καθαρὸ κρασί. Ὅλοι οἱ ἀρχηγοὶ μένουν ἔκπληκτοι. Κατὰ τὴν συ-

ζήτησιν ἀκούονται φοβερὰ παράπονα ἐναντίον τοῦ Στράσσερ. Συνήθιζε πάντοτε νὰ ἀφήνῃ τοὺς φίλους του εἰς ἄγνοιαν. Τώρα, ἀφοῦ διεφωτίσθη τὸ ζήτημα, τελείωσε τὸ θέμα διὰ τὸ Κόμμα. Μέσα στὴν ὀργάνωσιν δὲν γίνεται λόγος πιὰ γιὰ τὴν ὑπόθεσι Στράσσερ. Στὸ τέλος ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς περιοχῆς. Σὲ ἕνα τρίωρο λόγο ἀναπτύσσει τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς στρατηγικῆς μας καὶ τῆς τακτικῆς μας. Αἱ μέλλουσαι πράξεις του εἶναι γεμάτες ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἀδιαλλαξία. Μόνο ἔτσι ἠμποροῦμε νὰ ἐπιτύχωμεν. Δὲν πρέπει νὰ γίνεται πλέον λόγος διὰ συμβιβασμούς.

Στὸ τέλος ὁμιλεῖ διεξοδικὰ διὰ τὴν περίπτωσιν Στράσσερ. Τὴν συζητεῖ μὲ ὅλας της τὰς λεπτομερείας, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ κόμματος. Τὸ τέλος ἀποτελεῖ ἐνδείξεις ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Φύρερ. Τὸ Κόμμα στέκει στερεόν.

Τὸ ἀπόγευμα ἑτοιμάζω σὲ μιὰ ἐκτενῆ συνομιλία μὲ τὴν ὀργάνωσι τῶν διαχειριστικῶν τμημάτων μιὰ μεγάλη καμπάνια προπαγάνδας γιὰ τοὺς γερμανοὺς χωρικοὺς καὶ ἐργάτας. Θὰ προχωρήσωμεν τώρα ἐναντίον τοῦ καθεστῶτος σὲ πλατὺ μέτωπο. Τὸ βράδυ ἀμέσως ὀπίσω πρὸς τὸ Βερολῖνο.

Τὰ λαχανόφυλλα στρέφουν τὴν ῥάχι ἤδη πρὸς τὸν Στράσσερ. Τὸ παιγνίδι του εἶναι χαμένο. Ἡ ἐκλογική μας νίκη στὸ Λίπε ἔφερε τέλος εἰς τὰς πολυπλόκους ῥαδιουργίας. Αἱ μετοχαὶ τοῦ Στράσσερ δὲν ἔχουν πιὰ πέρασι. Ἕνα μικρὸ θεατρικὸ ἔργο πάνω στὴ σκηνὴ τῆς σπουδαιότητος. Τώρα βυθίζεται πάλι εἰς τὸ μηδέν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἦλθε.

Ἡ κατάστασις τοῦ Κόμματος ἤλλαξε σὲ μιὰ νύκτα τελείως. Εἴμεθα πάλι στὸ ὕψος. Ὅλοι οἱ ὀρθῶς σκεπτόμενοι παρέδωσαν ἤδη τὴν Κυβέρνησιν Σλάϊχερ.

17 Ἰανουαρίου 1933.

Τώρα πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν μὲ φρόνησιν. Καθημερινῶς δίδω εἰς τὸν τύπον μας γραμμὰς κατευθύνσεως γιὰ τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα. Τώρα δὲν πρέπει τίποτε νὰ παραβλέπωμεν, ἀλλέως θὰ ἀποτύχῃ πάλιν τὸ σχέδιόν μας.

Σὲ μιὰ συνεδρίασι μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ κύκλου ἐξακριβώνω ὅτι ἡ διάθεσις στὸ κόμμα μας εἶναι πάλιν ἀμίμητος. Ἐπίσης

κατόπιν στὸ ραδιόφωνο μιὰ πολιτικὴ ἀκολουθία ἀπὸ τὸ ἔτος 1932. Ὁμιλοῦν ὁ Μπρύνιγγ, Πάπεν καὶ Σλάϊχερ.

Ποιὸς θὰ μιλήσῃ κατὰ τὸ ἔτος 1933;

3 Ἰανουαρίου 1933.

Διεκπεραιώνω ὅλας τὰς συνδιαλέξεις καὶ συνομιλίας ὅπως σὲ ὄνειρο. Ἐξακριβώνω ὅτι ἡ ὀργάνωσις εἶναι πάλι σιγὰ-σιγὰ σὲ τάξι, ἐνῷ ἡ διάθεσις εἰς τὸ Κόμμα δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς τὸ ὕψος της.

Δίδω εἰς τὴν σύνταξιν νέας ὁδηγίας καὶ ἐκθέτω τὴν γραμμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τώρα θὰ ἐργασθῶμεν. Ὁ τύπος στὸ Βερολῖνο ἐργάζεται θαυμάσια. Ἠμπορεῖ τώρα νὰ συναγωνισθῇ μὲ ὅλας τὰς ἀστικὰς ἐφημερίδας.

Σὲ μιὰ συνεδρίασι μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ κύκλου ἐπιτυγχάνω ἀκόμη μιὰν φορὰν νὰ δώσω θάρρος. Ἔχω τὴν στερρὰν πεποίθησιν, ὅτι ὅταν ὑποστοῦμε καὶ αὐτὴν τὴν δοκιμὴν τῶν νεύρων, ἔχομεν βεβαία τὴν νίκην.

Κατ᾽ ἐπανάληψιν ἀποδεικνύεται· ἡ ὀρθότης τῆς ἱστορικῶς θεμελιωμένης πείρας. Καίουν μονάχα μερικοὶ ἄνθρωποι οἱ ἄλλοι φαίνονται μόνο πῶς ἀνάβουν. Στὴν πραγματικότητα στέκουν στὸ φῶς τῶν ἄλλων, ποῦ ἀνάβουν.

Ὁ μεγάλος τύπος τοῦ Βερολίνου ἔχει νέο θέμα: Ὁ Στράσσερ πρέπει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν Σλάϊχερ, γιὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὴν τελείαν διάλυσιν. Μουρμουρίζεται, ὅτι ἔσχε ἤδη μὲ τὸν στρατηγὸν Σλάϊχερ σειρὰν συνεντεύξεων κατὰ τὰς ὁποίας καθωρίσθησαν οἱ ὅροι τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Διὰ τὴν πραγματικότητα αὐτῶν τῶν συνομιλιῶν ἔχομεν ἤδη γραπτὰς ἀποδείξεις. Εἶναι μιὰ προδοσία, ποῦ δὲν ξανάγινε στὸ κόμμα μὲ τόση ἀσυνειδησία. Πόσο πρέπει νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες στὴν τύχη ποῦ μᾶς διεφύλαξεν ἐγκαίρως, νὰ ἔχωμεν αὐτὸν τὸν ἄνδρα στὴν ἀρχή.

Ἐπίσης καὶ ὁ ἀγὼν πρὸς κατάκτησιν τοῦ Βερολίνου πρέπει νὰ γίνῃ τώρα μὲ νέας μεθόδους. Ἐπεξεργάσθηκα ἤδη ἕνα στερρεὸ σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κερδίσωμεν τὰ φρονήματα.

Εἰς τὴν κλινικὴν ἡ κατάστασις κάπως καλυτέρα, ὅμως ὑπάρχει ἀκόμη μεγάλος κίνδυνος ζωῆς.

Τὸ βράδυ εἴμεθα στοῦ Γκέριγκ καὶ συνομιλοῦμε γιὰ τὴν κατεύθυνσι ποῦ θὰ ἀρχίσωμεν.

Κέρδος χρόνου εἶναι γιὰ μᾶς τὸ σπουδαιότερο. Ἔτσι θὰ ῥίξωμεν τὸν Σλάϊχερ.

Ὁ Στράσσερ ἐζήτησε μιὰ συνέντευξι μὲ τὸν Φύρερ. Ὅμως δὲν θὰ ἐπιτύχη νὰ καλλιτερεύση τὴν φήμην του.

20 Ἰανουαρίου 1933.

Κάθημαι ἕνα μεσημέρι μὲ μερικοὺς κυρίους τοῦ Χέρεν-κλούπ. Ἐκτυλίσσουν σκοτεινὰ σχέδια χωρὶς περιεχόμενο. Μιλοῦν μὲ ἐνθουσιασμὸ γιὰ ἕνα πολιτικὸ ἀνώτατο συμβούλιο, ποῦ φυσικὰ πρέπει αὐτοὶ νὰ εἶναι τὰ μέλη του. Δὲν προέρχεται τίποτε πρακτικὸ ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν φλυαρίαν.

Σχεδιάζομε μιὰ μεγάλη παρέλασι τῶν ταγμάτων ἐφόδου στὴν πλατεῖα Μπύλοβ γιὰ τὰ ἐγκαίνια ἑνὸς ἀναμνηστικοῦ λίθου τοῦ Χόρστ - Βέσελ.

Τὰ τάγματα ἐφόδου θὰ εἶναι τὸ μέτωπον πρὸ τοῦ οἴκου Κὰρλ Λίμπκνεχτ. Ἡ Βιλελμστράσε ταλαντεύεται. Δὲν θὰ ἤθελε νὰ ἔλθη τώρα εἰς καμμίαν συζήτησιν, δὲν ἀποτρέπει ὅμως ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν τεταμένην κατάστασιν καὶ τὴν κινδυνεύουσαν θέσιν της, τὴν διαδήλωσιν. Ὁ τύπος μας εἶναι σὲ καλὴ κατάστασι καὶ πολεμεῖ αὐτὴ τὴ φορὰ ὑπὲρ τῶν ὅλων. Θὰ κερδίσωμεν πάλιν μὲ κάθε θυσία τοὺς δρόμους τοῦ Βερολίνου γιὰ τὴν ἐθνικὴ Γερμανία.

Τὸ βράδυ εἶναι πλῆρες τὸ Σπὸρτ - παλὰστ ἀπὸ διευθυντὰς ὑπηρεσιῶν τοῦ Κόμματος. Ὁμιλῶ σύντομα καὶ ἐντατικὰ καὶ ἐκθέτω ἀκόμη μιὰ φορὰ πρὸ πάσης τῆς δημοσιότητος τὸν ὅρκον πίστεώς μας πρὸς τὸν Φύρερ.

Ὁ Φύρερ γίνεται δεκτὸς μὲ φρενιτιώδη ἐνθουσιασμὸν ἀπὸ τὸ ἀφρόκρεμα τοῦ κόμματος. Ὁμιλεῖ θαυμασίως καὶ στρέφεται πρώτην φορὰν στὴν δημοσιότητα δριμέως ἐναντίον τοῦ Στράσσερ. Ἡ ἀπόφασίς του «νὰ κάμη ἀβλαβεῖς τοὺς καταστροφεῖς τοῦ κόμματος» προκαλεῖ μίαν ἀλλαλάζουσαν κατάστασιν. Αὐτὸς ὁ λόγος ἐνεργεῖ ὡς θαῦμα εἰς ὅλον τὸ Κόμμα.

Τὸ βράδυ ἀργὰ σκεπτόμεθα ἀκόμη στὸ σπίτι γιὰ τὰς λεπτομερείας τῆς παρελάσεώς μας στὴν πλατεῖα Μπύλοβ. Ἄσχημο θὰ

ἦτο ἄν ἡ Ἀστυνομία ἀπηγόρευσε τὴν διαδήλωσιν αὐτὴν κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν.

21 Ἰανουαρίου 1933.

Ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν συσκέψεις διὰ τὴν παρέλασίν μας τῆς πλατείας Μπύλοβ. Ὁ κομμουνιστικὸς τύπος κάνει συναγερμὸν καὶ ἔτσι σὲ μιὰ νύκτα ἔγινεν αὐτὴ ἡ παρέλασις κυρία πολιτικὴ πρᾶξις. Ἡ Βιλελμστράσε εἶναι ἀκόμη ἀναποφάσιστος ἂν πρέπει νὰ τὴν ἀπαγορεύση. Ἐπὶ τέλους ἀποφασίζει νὰ ἀπαγορεύση τὰς ὑπὸ τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος ἀντιδιαδηλώσεις. Ὁ ἰουδαϊκὸς τύπος ἐρεθίζει κατ' ἀναίσχυντον τρόπον ἐναντίον μας. Ἡ παρέλασίς μας ἐπιτρέπεται καὶ τώρα πρόκειται περὶ δοκιμῆς τῆς δυνάμεώς μας.

Οἱ μεμψίμοιροι μουρμουρίζουν ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρουσιασθῆ σ' αὐτὴν τὴν διαδήλωσιν. Φυσικὰ παρουσιάζεται. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνη πλέον λόγος γιὰ ὑποχωρήσεις. Ὅποιος τολμᾶ, κερδίζει. Αἱ προεργασίαι γιὰ τὴν πτῶσιν τῆς Κυβερνήσεως Σλάϊχερ προχωροῦν. Ἐπίσης καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀναλήψεως τῆς ἀρχῆς συζητεῖται τώρα σοβαρὰ ἀπὸ τὸν Χίτλερ. Δὲν θέτομεν ὅλας μας τὰς ἐλπίδας στὴν ἐπιτυχία γιὰ νὰ μὴ ἀπαγοητευθῶμεν ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει. Εἶναι καλὸ νὰ σκέπτεται κανεὶς πάντοτε, πρὸ παντὸς τὸν ἀγῶνα.

22 Ἰανουαρίου 1933.

Στὸ Βερολῖνον ἡ κατάστασις εἶναι κρίσιμος.

Ἡ παρέλασίς μας εἰς τὴν πλατεῖαν Μπύλοβ ἔθεσε τὰ πνεύματα εἰς κίνησιν. Ἡ ἀστυνομία διατρέχει τὰς ὁδοὺς τῆς συνοικίας Σόϊνεν μὲ πολυβόλα καὶ τεθωρακισμένα αὐτοκίνητα. Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ἐκάλεσε μίαν τεραστίαν ἀντιδιαδήλωσιν παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν. Ὅταν ὑποχωρήση θὰ πάθη μίαν βλάβην τῆς ἀξιοπρεπείας του ἀδιόρθωτον.

Ἔχομεν μόνον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μὴ βρεθῆ μπροστά μας ἡ ἀστυνομία. Τότε θὰ καταληφθῆ ἀμέσως μὲ μιὰ ἔφοδο ὁ οἶκος τοῦ Κὰρλ Λίμπκνεχτ.

Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ τὸ πρωῒ στὴ Φραγκφούρτη καὶ ἔρχεται κατόπιν σὲ φρενητιῶδες ταξεῖδι πάνω σὲ βρεμένους δρόμους στὸ Βερολῖνον.

Ἐν τῷ μεταξὺ συναθροιζόμεθα στὴν πλατεῖαν τοῦ Μπύλοβ. Εἶναι πραγματικῶς ἐπικίνδυνον, νὰ περάσῃ κανεὶς ἐδῶ μὲ αὐτοκίνητον. Ὅλα ὅμως πᾶνε καλά.

Ἡ πλατεῖα ὁμοιάζει μὲ στρατόπεδον. Ἡ κομμοῦνα λυσσᾷ εἰς τοὺς πλαγίους δρόμους. Παντοῦ τεθωρακισμένα αὐτοκίνητα καὶ πολυβόλα. Ἡ ἀστυνομία ἀσφαλείας κατέλαβε τὰ ἀπέναντι παράθυρα καὶ τὰς στέγας καὶ περιμένει, τί θὰ συμβῇ.

Ἀκριβῶς δυὸ ἡ ὥρα παρουσιάζεται ὁ Φύρερ. Τὰ τάγματα ἐφόδου βαδίζουν πρὸ τοῦ οἴκου Κὰρλ Λίμπκνεχτ. Μιὰ τολμηρὰ καὶ κινδυνώδης πρᾶξις, ποῦ κάνει νὰ κτυπᾶ ἡ καρδιὰ δυνατά. Στὸ νεκροταφεῖο ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ. Ἀναλύει τὴν μνήμην τοῦ Χὸρστ Βέσελ στὴ συμβολική της σημασίαν. Ἔξω πρὸ τοῦ οἴκου Κὰρλ Λίμπκνεχτ στέκουν τὰ τάγματα ἐφόδου καὶ στοὺς πλαγίους δρόμους ἀφηνιάζει ἡ κομμοῦνα ἀπὸ μάταιον θυμόν.

Τὰ τάγματα βαδίζουν. Νικηφόρα διαβαίνουν πρὸς τοῦ κόκκινου αὐτοῦ φρουρίου. Ἡ πλατεῖα Μπύλοβ εἶναι δική μας. Τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα ἔπαθε τρομερὰν ἧτταν.

Τὸ βράδυ ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ πρὸ τῶν ταγμάτων ἐφόδου στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Ἡ μνήμη τοῦ Χὸρστ-Βέσελ στήθηκε πάλι στὴν πλήρη της διαύγειαν. Αὐτὴ ἡ ἡμέρα σημαίνει μίαν ὑπερήφανην, ἡρωϊκὴν νίκην τῶν ταγμάτων ἐφόδου γιὰ τὸ Κόμμα. Ἡ κομμοῦνα δὲν ἐπέτυχεν νὰ προκαλέσῃ σπουδαίας συγκρούσεις. Ἐκερδίσαμε μιὰ μάχη. Τὸ Βερολῖνον βαδίζει πάλιν.

Τὴ νύκτα φεύγω γιὰ τὸ Μόναχον.

23 Ἰανουαρίου 1933.

Ἡ διεύθυνσις τῆς προπαγάνδας τοῦ Ράϊχ εἶναι πάλι ἕτοιμη. Μερικαὶ ἀλλαγαὶ προσωπικοῦ ἐγγυῶνται γιὰ τὴν ἱκανότητα δράσεως ὁλοκλήρου τοῦ μηχανήματος τῆς προπαγάνδας.

Ὅμως δὲν βρίσκει κανεὶς ἡσυχίαν στὸ Μόναχον, τὴ στιγμὴ ποῦ στὸ Βερολῖνον ἡ ἐξέλιξις ἀκράτητος βαδίζει.

24 Ἰανουαρίου 1933.

Σὲ ἕνα μου ἄρθρον ἀπὸ τὸν τίτλον «Στρατηγὸς χωρὶς θάρρος» ἐπιτίθεμαι ἐκ νέου ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως Σλάϊχερ.

Ὁ Φύρερ μοῦ δίνει ἐξήγησιν διὰ τὴν τελευταίαν τῶν πραγ-

μιάτων κατάστασιν. Σὲ πολλὰς συνομιλίας μὲ τοὺς ἄνδρας ποὺ ἠμποροῦν νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν, ἐβολιδοσκοπήθη τὸ ἔδαφος. Γενικῶς ἐπικρατεῖ συμφωνία, ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνουν πολλαὶ διασαφηνίσεις ἀκόμη, ἕως ὅτου ἔλθομε τελείως στὸν σκοπόν. Παντοῦ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐξακριβώση, ὅτι ἡ παροῦσα Κυβέρνησις ἀποκρούεται. Στὴν νέαν Κυβέρνησιν τὴν ὁποία θὰ ἀναλάβη ὁ Φύρερ, πρέπει νὰ γίνη ὁ φὸν Πάπεν ὑποκαγγελάριος. Ἡ θέσις τοῦ Σλάϊχερ εὑρίσκεται εἰς κίνδυνον. Δὲν φαίνεται νὰ τὸ ξέρη πρὸς στιγμήν.

Ἡ πτῶσις του θὰ ἔλθη ἐξαφνικά. Τώρα θὰ πέση, ὅπως ἔκανε μερικοὺς ἄλλους νὰ πέσουν.

Τὸ βράδυ φεύγω πίσω στὸ Βερολῖνον. Ἡ ἐργασία εἶναι τόσον πολλὴ ποῦ πρέπει νὰ ἐκμεταλλεύομαι κάθε λεπτὸ καὶ νὰ ἐργάζωμαι ὥς τὴ βαθειὰ νύκτα.

25 Ἰανουαρίου 1933.

Μικρὰ διακοπὴ τοῦ ταξειδίου στὴν Ἐπάνω Σιλεσίαν. Ὡμίλησα στὸ Γκλαϊχβίτς καὶ τὸ Μπόϊτεν. Σ' ἕνα τρομερὸ κρύο 24 βαθμῶν μὲ ἀνοικτὸ αὐτοκίνητον ἀπὸ τὴ μιὰ πόλι στὴν ἄλλη. Συγχρόνως αὐτοκινητικὸ ἀτύχημα μᾶς κράτησε μιὰ ὥρα πάνω στὸ δρόμο. Ἐπίσης καὶ ὁ λαὸς τῆς Ἐπάνω Σιλεσίας εἶναι τώρα γεμάτος ἀναμονὴ καὶ ἀναμένει τὰ νέα ποῦ θὰ ἔλθουν.

Μετὰ δύο ὥρας ὕπνο πρὸς τὸ Βερολῖνον.

Ἡ κατάστασις τοῦ Σλάϊχερ εἶναι πολὺ ἄσχημη. Τὸ Σάββατο πρέπει νὰ πέση. Ἀμύνεται ἀπελπισμένος, ὅμως δὲν θὰ τὸν ὠφελήση πλέον. Τώρα εἶναι ἐναντίον του καὶ οἱ γερμανο-ἐθνικοί. Εἶναι ἀπολύτως ἀπομονωμένος. Ὅλα τὰ μεγάλα σχέδια, καπνὸς ἦσαν καὶ διελύθησαν.

Ἡ σκέψις τοῦ μετώπου τῶν Χαψβούργων ἐμφανίζεται ἐκ νέου.

26 Ἰανουαρίου 1933.

Ὁ Φύρερ εἶναι πάλιν εἰς Βερολῖνον. Τώρα εὑρίσκεται πρὸ μεγάλων ἀποφάσεων. Ἡ θέσις τοῦ Σλάϊχερ εἶναι τελείως κακή. Ἡ τελευταία λέξις ἀνήκει εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Κράτους.

Ἐν τούτοις πρέπει νὰ μὴ ἀφεθοῦμε σὲ μεγάλον ὀπτιμισμόν.

Ἡ καλὴ καὶ ἐπιτυχίαν ὑποσχομένη ἐξέλιξις μᾶς καθιστᾶ πάλι ὅλους ζωηροὺς καὶ ἱκανοὺς πρὸς δρᾶσιν.

27 Ἰανουαρίου 1933.

Συνέντευξις μὲ σημαντικοὺς κυρίους τοῦ Ράϊχσλαντ-συνδέσμου. Τώρα σηκώνονται ὅλοι ἐναντίον τοῦ Σλάϊχερ. Μόνον μία λύσις ὑπάρχει! Ὁ Χίτλερ πρέπει νὰ γίνῃ καγγελάριος τοῦ Ράϊχ! Ἀπὸ μέρος τοῦ Σλάϊχερ γίνεται ἡ ἄπελπις προσπάθεια νὰ πεισθῇ ὁ Φύρερ, νὰ μὴ ἀναλάβῃ τὸ ἀξίωμα τοῦ καγγελαρίου ὅταν τῷ προταθῇ. Πῶς σκέπτονται αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι!

Ὁ Φύρερ περιμένει. Ὑπάρχει ἀκόμη ἡ δυνατότης νὰ δοθῇ ἡ ἀνοχὴ εἰς τὸν Πάπεν, ὅμως αὐτὸ θὰ ἦτο ἀνεπιτυχές, μυωπικόν. Τὸ συμβούλιον τῶν γεροντοτέρων ἀποφασίζει νὰ κληθῇ ἡ Ράϊχσταγ τὴν Τρίτην πρὸς συνέλευσιν.

Σὲ μίαν συνομιλίαν τὴν ὁποίαν κάμει ὁ Φύρερ μὲ τὸν Γκέριγκ, Φρὶκ καὶ μένα συζητεῖται ἡ τώρα ἀναγκαία τακτική.

Ὁ Φύρερ εἶχε συνέντευξιν μὲ τὸν Χούγκεμπεργκ. Παρουσιάζονται ἀκόμη σειραὶ δυσκολιῶν πρὸ πάντων στὰ ζητήματα τοῦ προσωπικοῦ. Κατὰ μέγα μέρος αἱ ἀπαιτήσεις ποῦ ἐγείρουν οἱ γερμανο-ἐθνικοὶ εἶναι ἀνεκπλήρωτοι.

28 Ἰανουαρίου 1933.

Διακοπὴ τοῦ ταξειδίου στὸ Ρόστοκ. Ἐκεῖ ὁμιλῶ πρὸ τῶν φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι στέκουν πρὸ μιᾶς ἐκλογῆς.

Τώρα δὲν πρέπει σὲ καμμιὰ ἐκλογὴ νὰ ἀποτύχωμεν. Κατὰ τὸν λόγον μου ἔρχεται ἡ εἴδησις, ὅτι ὁ Σλάϊχερ ἀπεχώρησε. Ἐπῆλθε λοιπὸν ἡ περίπτωσις. Ὁ μέγας τακτικὸς ἔκυψε τώρα ἀπὸ τὴν σκληρότητα τῆς ἀνάγκης.

Ὁ κύριος Φὸν Πάπεν ἔλαβε τὴν ἐντολὴν νὰ βολιδοσκοπήσῃ τὰ Κόμματα διὰ περαιτέρω δυνατότητας.

Φεύγω ἀμέσως πίσω πρὸς τὸ Βερολῖνο. Ὁ τύπος δὲν ξέρει τί νὰ κάνῃ στὴν μεγάλη του ἔκπληξιν.

Στὸ Καϊζερχὸφ μοῦ δίδει ὁ Φύρερ ἐξηγήσεις διὰ τὴν τελευταίαν ἐξέλιξιν. Ὁ Σλάϊχερ ἐτελείωσε πλέον. Τώρα δὲν μένει τίποτε πλέον ἀπὸ τὸ νὰ ἀναγορευθῇ ὁ Φύρερ. Εἴμεθα ἀκόμη ὅλοι σκεπτικισταὶ καὶ δὲν χαιρόμεθα τόσο ἐνωρίς.

Τὸ τράβηγμα τοῦ σχοινιοῦ μὲ τὰ κόμματα δὲν πρέπει νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολύ. Γενικῶς πρέπει ἡ κρίσις νὰ περατωθῇ συντόμως. Ὁ Φύρερ μένει τελείως ἥσυχος, καὶ δὲν ἐκπλήσσεται.

ἀπὸ τίποτε. Μιὰ μέση λύσις δὲν ὑπάρχει πλέον. Ὅταν ὁ Φύρερ κληθῇ παρὰ τῷ προέδρῳ τοῦ Ράϊχ θὰ εἶναι μόνον γιὰ νὰ ἀναγορευθῇ καγγελάριος. Ὁ Φύρερ ἔχει μίαν θαυμασίαν ἀσφάλειαν. Εἶχε πάλιν σὲ ὅλα ποῦ ἐσκέφθη δίκαιον.

29 Ἰανουαρίου 1933.

Ὁ Φύρερ εἶναι πνιγμένος ἀπὸ τὰς διαπραγματεύσεις. Γράφω ἕνα τελευταῖο ἄρθρον μὲ τὸν τίτλον «Ἐπὶ τέλους καθαρὸ τραπέζι!» Τὸ ἀπόγευμα ἐνῷ πίνομεν μὲ τὸν Φύρερ καφὲ ἔρχεται ξαφνικὰ ὁ Γκέριγκ μέσα καὶ ἀναγγέλλει, ὅτι ὅλα εἶναι τελειωμένα. Αὔριο θὰ ἀναγορευθῇ ὁ Φύρερ καγγελάριος. Μιὰ ἀπὸ τὰς κυριωτέρας μας ἀπαιτήσεις εἶναι ἡ διάλυσις τῆς βουλῆς καθότι μὲ τὴν παροῦσαν της σύνθεσιν, δὲν δύναται ὁ Φύρερ νὰ ἐργασθῇ. Οἱ γερμανο-ἐθνικοὶ ἀνθίστανται, ἀποκρούοντες μὲ ὅλα τὰ δύνατά των, αἱ σκέψεις των μᾶς εἶναι γνωσταί. Τώρα εἶναι ἡ ὡραιοτέρα τοῦ Γκέριγκ στιγμή. Καὶ μὲ τὸ δίκαιό του. Προετοίμασε ἐπὶ μῆνας, ἐπὶ ἔτη, μὲ κουραστικὰς διαπραγματεύσεις τὸ ἔδαφος μὲ ἱκανότητα καὶ διπλωματίαν διὰ τὸν Φύρερ. Ἡ σκέψις του, ἡ ἀντοχὴ τῶν νεύρων του, πρὸ πάντων ὅμως ἡ σταθερότης τοῦ χαρακτῆρος του καὶ ἡ πίστις πρὸς τὸν Φύρερ ἦσαν πάντα γνήσιαι καὶ θαυμασταί. Τὰ χαρακτηριστικά του ἔμειναν ἀδρανῆ, ὅταν ὁ θάνατος μέσα στὸν πιὸ βαρὺ ἀγῶνα τοῦ ἀφήρπασεν τὴν ἀγαπημένην γυναῖκα. Ὅμως οὔτε ἕνα λεπτὸν δὲν ἐταλαντεύθη. Σοβαρὸς καὶ δυνατὸς προχώρησε τὸν δρόμον του, ὡς ἀσπίδα στερρὰ καὶ ἀφοσιωμένη στὸν Φύρερ.

Πόσες φορὲς δὲν καθήμεθα μαζὶ τὰ περασμένα χρόνια, καὶ δὲν ἔδωσε ὁ ἕνας στὸν ἄλλον θάρρος! Πόσες φορὲς δὲν στηριχθήκαμε καὶ δυναμώσαμε στὴν κοινὴ ἀγάπη πρὸς τὸν Φύρερ καὶ στὴν ἀκούραστη ἐργασία γιὰ τὸν κοινὸν σκοπόν! Ἂν καὶ κάποτε ἦσαν διαφορετικοὶ οἱ κύκλοι τῆς δράσεώς μας, ἐγίναμε πιστοὶ σύντροφοι στὴν ἀλληλοεκτίμησιν καὶ στὸν ἀλληλοσεβασμὸν τῆς προσωπικότητος καὶ ἱκανότητος ἑκάστου. Σύντροφοι πιστοὶ ποῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τοὺς χωρίσῃ καμμιὰ κρίσις καὶ καμμιὰ ἀνάγκη. Αὐτὸς ὁ εἰλικρινὴς στρατιώτης μὲ τὴν παιδικὴ καρδιὰ ἔμεινε πιστὸς στὸν ἑαυτό του. Καὶ τώρα εὑρίσκεται ἐμπρὸς εἰς τὸν ἀρχηγό του καὶ φέρει πρὸς αὐτὸν τὴν εὐτυχεστέραν εἴδησιν

εἰς τὴν ζωήν του. Ἐπὶ ὥραν πολλὴν σιωποῦμεν. Ἔπειτα σηκωνόμεθα καὶ τείνομεν τὰ χέρια.

Ἕνας σιωπηλὸς ὅρκος πρὸς τὸν Φύρερ, ὅπως ὡς τώρα, ἔτσι ἂς μένη! Ὁ κόσμος θὰ γνωρίση μὲ μᾶς καὶ σὲ μᾶς ἕνα φανερὸ παράδειγμα τῆς πίστεως πρὸς τὸν Φύρερ καὶ τὴν εὐγενικὴν συντροφικότητα, ποῦ ἠμπορεῖ νὰ συνδέση ἄνδρας.

Αὐτὸς ὁ λόγος θὰ μείνῃ παροιμιώδης!

Σὲ μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Φύρερ ἀποφασίζομεν νὰ μείνω ἐγὼ ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία μέχρι τέλους τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος γιὰ νὰ δυνηθῶ ἀνεμπόδιστος νὰ ἐξακολουθήσω τὴν προπαγάνδα. Ἔχω λοιπὸν κάθε εὐκαιρία νὰ παράσχω μιὰν τελευταίαν μεγάλην δοκιμήν!

Καθήμεθα στὸ σπίτι, στὴν πλατεῖα τοῦ Ραϊχσκάντζλερ καὶ σκεπτόμεθα νὰ πᾶμε στοὺς ἱππευτικοὺς ἀγῶνας, στὰς αἰθούσας ἐκθέσεως, ὅτε ἔρχεται ἡ εἴδησις, ὅτι ἡ ἀντίπαλος πλευρὰ σχεδιάζει ἕνα τελευταῖο ἐπικίνδυνο κτύπημα. Τώρα πρέπει νὰ ἔχωμε ψυχραιμία. Δὲν ξέρομεν ἂν εἶναι μόνο ἀπειλὴ ἢ σοβαρὸ ἢ παιδιάτικο παιγνίδι! Προσανατολίζω ἀμέσως τὸν Φύρερ καὶ Γκέριγκ ποῦ περιμένουν στὸ διπλανὸ δωμάτιον. Ὁ Γκέριγκ εἰδοποιεῖ ἀμέσως τὸν κύριον φὸν Πάπεν. Δὲν παραβλέπομε τίποτε, γιὰ νὰ ἔχωμε βεβαία καὶ ἀσφαλισμένην τὴν αὔριανὴν ἡμέραν.

Καθήμεθα ὡς τὰς 5 μετὰ τὰ μεσάνυκτα καὶ εἴμεθα ἕτοιμοι. Συσκεπτόμεθα. Ὁ Φύρερ περιπατεῖ μὲ μεγάλα βήματα στὸ δωμάτιο. Μερικὲς ὥρες ὕπνο καὶ ἡ ἀπόφασις εἶναι πρὸ τῆς θύρας.

Ἡ μεγάλη στιγμὴ ἔφθασεν!

30 Ἰανουαρίου 1933.

Εἶναι σὰν ὄνειρο σχεδόν. Ἡ Βιλελμστράσε μᾶς ἀνήκει. Ὁ Φύρερ ἐργάζεται ἤδη στὴν καγγελαρίαν τοῦ Κράτους. Στεκόμεθα στὸ παράθυρο καὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων ἀνθρώπων περνοῦν στὴν λάμψι τῶν φώτων, τῶν δάδων ποῦ κρατοῦν, μπροστὰ στὸν γηραιὸν πρόεδρον τοῦ Ράϊχ καὶ τὸν νέο καγγελάριον τοῦ Ράϊχ καὶ ἀναφωνοῦν καὶ ἐξωτερικεύουν τὸ εὐχαριστῶ των καὶ τὴν χαράν των.

Τὸ μεσημέρι καθήμεθα ὅλοι στὸ Καϊζερχὸφ καὶ περιμέναμε. Ὁ Φύρερ ἦτο μὲ τὸν πρόεδρον τοῦ Ράϊχ. Μιὰ ἀπερίγραπτη ἀναμονὴ μᾶς ἔπαιρνε σχεδὸν τὴν ἀναπνοή. Ἔξω ἔστεκον τὰ πλήθη

μεταξὺ τοῦ Καϊζερχὸφ καὶ τῆς καγγελαρίας τοῦ Ράϊχ σιωπῶντες καὶ περιμένοντες. Τί γίνεται μέσα;

Οἱ δικοί μας εἶναι γεμάτοι ἀπὸ διάφορα συναισθήματα. Ἀμφιβολία, Ἐλπίς, Εὐτυχία καὶ ἀποθάρρυνσις. Πολὲς φορὲς ἀπατηθήκαμεν γιὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ πιστεύσωμεν τελείως στὸ θαῦμα. Ὁ ἐπιτελάρχης Ρὲμ σκέκει διαρκῶς στὸ παράθυρο καὶ παρακολουθεῖ τὴν ἔξοδον τῆς καγγελαρίας. Ἀπὸ ἐδῶ θὰ ἐξέλθη ὁ Φύρερ. Θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ δοῦμε στὸ πρόσωπό του ἂν ἐπέτυχε.

Κουραστικὴ ὥρα τῆς ἀναμονῆς! Τέλος κάμπτει ἕνα αὐτοκίνητο στὴ γωνία τῆς εἰσόδου. Τὰ πλήθη φωνάζουν καὶ χαιρετοῦν. Φαίνεται νὰ διαισθάνωνται, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς μεγάλης ἀλλαγῆς ἢ ὅτι συνετελέσθην ἤδη.

Ὁ Φύρερ ἔρχεται!

Μερικὰ λεπτὰ ἀργότερα εἶναι στὸ δωμάτιο ποῦ εὑρισκόμεθα! Σιωπᾶ καὶ ἡμεῖς ὅλοι σιωποῦμεν. Ὅμως τὰ μάτια του εἶναι ὑγρά! Ναί, ἔγινε!

Ὁ Φύρερ ἔγινε καγγελάριος. Ἔθεσε τὸν ὅρκο του ἤδη στὴν χεῖρα τοῦ προέδρου τοῦ Ράϊχ. Ἡ μεγάλη ἀπόφασις ἔγινε. Ἡ Γερμανία στέκει πρὸ τῆς ἱστορικῆς στροφῆς της.

Ὅλοι εἴμεθα βουβοὶ ἀπὸ συγκίνηση. Καθένας μας σφίγγει τὸ χέρι τοῦ Φύρερ καὶ εἶναι σὰν νὰ ξανακλείσθηκε ἐδῶ πάλιν ὁ παλαιός μας δεσμὸς τῆς πίστεως.

Θαυμάσιο! Πόσο εἶναι ἁπλὸς ὁ Φύρερ στὸ μεγαλεῖο του καὶ πόσον μέγας στὴν ἁπλότητά του.

Ἔξω ἀλλαλάζουν τὰ πλήθη πρὸ τοῦ Καϊζερχόφ. Ἡ ἀναγόρευσις τοῦ Χίτλερ εἶναι σχεδὸν ἤδη γνωστή. Οἱ χίλιοι γίνονται δέκα χιλιάδες. Ἕνα ἀπέραντο ἀνθρώπινο κῦμα χύνεται στὴν Βιλελμστράσε.

Ἀρχίζομε ἀμέσως τὴν ἐργασίαν. Ἡ βουλὴ διαλύεται. Χρειάσθηκε πολὺς κόπος ἕως ποῦ νὰ πείσωμεν τοὺς συναδέλφους μας εἰς τὴν βουλήν. Σὲ τέσσαρας ἑβδομάδας θὰ γίνουν αἱ νέαι ἐκλογαί. Ἡ κυβέρνησις θὰ ἀποτανθῇ ἤδη σήμερον μὲ μίαν ἀνακοίνωσιν πρὸς τὸν γερμανικὸν λαόν.

Πηγαίνω στὸ γραφεῖο τῆς περιοχῆς καὶ ἀναγγέλλω ἐκεῖ σὲ μιὰ ἑορτάσιμο ἡσυχία τὴν κατάστασι τῶν πραγμάτων. Ὅλοι εἶναι συγκεκινημένοι καὶ κατάβαθα ταραγμένοι. Εἰς τὴν αἴθουσαν

αὐτὴν εἰς τὴν ὁποίαν κάποτε ἔπρεπε νὰ ὑποστοῦμε κάποιαν δοκιμὴν ναύρων, κυριαρχεῖ τελεία σιωπὴ ὅπως σὲ ἐκκλησίαν.

Τώρα ὁ ἀγῶνας γιὰ τὴν ἀρχὴ εὑρίσκεται ὀπίσω μας. Τώρα πρέπει νὰ ἐργασθοῦμε πάλιν γιὰ νὰ κρατήσωμεν τὴν ἀρχήν.

Στὸ Καϊζερχὸφ συνομιλεῖ ἤδη ὁ Φύρερ μὲ τὸν νέον ὑπουργὸν τοῦ Ράϊχ φὸν Μπλόμπεργκ. Ἡ ἐργασία τῆς Κυβερνήσεως ἀρχίζει.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας περνᾶ σὰν σὲ ὄνειρο. Τὸ πᾶν φαίνεται σὰν παραμῦθι. Ἀργὰ πλακώνει τὸ βράδυ τὴν πρωτεύουσαν.

Στὰς 7 φαίνεται τὸ Βερολῖνο σὰν ἕνας σωρὸς ξαφνιασμένων μυρμήκων. Καὶ κατόπιν ἀρχίζει ἡ λαμπαδηφορία. Ἀτέλειωτη, ἀπέραντη ἀπὸ τὰς 7 ἡ ὥρα ὡς τὴν μία μετὰ τὰ μεσάνυκτα βαδίζουν τὰ πλήθη πρὸ τῆς καγγελαρίας. Ἄνδρες ταγμάτων ἐφόδου καὶ ἀσφαλείας, νεολαία τοῦ Χίτλερ, λαός, ἄνδρες, γυναῖκες, πατέρες ποῦ σηκώνουν τὰ παιδιά των στὰ χέρια καὶ σηκώνουν πρὸς τὸ παράθυρο τοῦ Φύρερ. Ἕνας ἀπερίγραπτος ἀλλαλαγμός. Μερικὰ μέτρα ἀπὸ τὴν καγγελαρία στέκει στὸ παράθυρό του ὁ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ, μιὰ ὑψηλὴ ἡρωϊκὴ μορφή, μεγαλοπρεπὴς καὶ ζωσμένη μὲ μυστικιστικὴ γοητεία. Μὲ τὸ μπαστοῦνι του χτυπᾶ κάπου, κάπου τὸν ρυθμὸ τοῦ στρατιωτικοῦ μάρς. Ἑκατὸ χιλιάδες καὶ ἑκατὸ χιλιάδες περνοῦν μὲ αἰώνιο ὅμοιο βῆμα κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα.

Εἶναι τὸ ξεκίνημα τοῦ Ἔθνους!

Ἡ Γερμανία ξύπνησε.

Σὲ μιὰ αὐθόρμητη ἔκρηξι τάσσεται ὁ λαὸς πρὸς τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Γερμανοῦ.

Εἶναι ἀπερίγραπτον, τὶ συμβαίνει μέσα στὴν καρδιά μας. Θὰ ἤθελα νὰ γελῶ καὶ νὰ κλαίω.

Ἐξακολουθοῦν νὰ ἔρχονται νέα πλήθη καὶ νἀλαλάζουν καὶ νὰ φωνάζουν. Πρὸ τῆς καγγελαρίας τοῦ Ράϊχ πάνω στὴν πλατεῖα Βίλελμ κάθηνται ἑκατοντάδες νέων πάνω στὰ δένδρα καὶ ἐπαναλαμβάνουν ἐν χορῷ τὴν χαράν των πρὸς τὸν Φύρερ.

Ὁ λαός του τὸν χαιρετᾶ.

Οἱ ραδιοφωνικοὶ σταθμοὶ μεταδίδουν διὰ πρώτην φορὰν μίαν διαδήλωσιν τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ. Ὁμιλοῦμε διὰ πρώτην φορὰν σὲ ὅλους τοὺς γερμανοὺς πομπούς. Μπορῶ συγχρόνως μόνον νὰ

πῶ, ὅτι εἴμεθα ἀμέτρητα εὐτυχεῖς καὶ ὅτι θέλωμε νὰ ἐργασθῶμεν.

Ὅταν ἀργὰ μετὰ τὰ μεσάνυκτα ἄρχισε νὰ τελειώνει ἡ παρέλασις στέκουν ἀκόμα δέκα χιλιάδες ἄνθρωποι πρὸ τῆς καγγελαρίας καὶ τραγουδοῦν τὸ τραγοῦδι τοῦ Χόρστ Βέσελ. Ὁμιλῶ σύντομα στὰ πλήθη καὶ τελειώνω μὲ ἕνα ζήτω γιὰ τὸν Χίντεμπουργκ καὶ τὸν Φύρερ. Σὲ ἕνα τρελλὸ ἐνθουσιασμὸ περνᾶ ἡ νύκτα τοῦ μεγάλου θαύματος. Ἐπὶ τέλους ἀδειάζει ἡ πλατεῖα. Κλείομεν τὰ παράθυρα καὶ εἴμεθα περικυκλωμένοι ἀπὸ μιὰ ἀπέραντο σιωπή. Ὁ Φύρερ βάζει τὰ χέρια του στοὺς ὤμους μου, χωρὶς νὰ πῆ λέξι.

Κατὰ τὰς τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυκτα ἔρχομαι σπίτι.

Ὁ ἀρχηγὸς τάγματος Χὰν ἀπὸ τὸ Σαρλότενμπουργκ μοῦ φέρει τὴν φοβερὰ εἴδησιν, ὅτι κομμουνισταὶ δολοφόνοι ἐσκότωσαν τὸν σύντροφόν μας Χάνε Μαϊκόβσκι ὁ ὁποῖος παρήλαυνεν πρὸ μερικῶν ὡρῶν ἀκόμη πρὸ τοῦ Φύρερ. Στὸ πλευρό του ἔπεσε καὶ ὁ ἀστυνόμος ἀσφαλείας Τσάουριτζ.

Μιὰ στάλα πίκρα πέφτει μέσα στὸ ἀφρισμένο ποτῆρι τῆς χαρᾶς. Τώρα ὅμως ὅλα θὰ σιάξουν. Σὲ δυὸ ἕως τρεῖς μῆνας θὰ ἀποκατασταθῆ ἡ ἡσυχία καὶ ἡ τάξις στὴ Γερμανίαν.

Τὸ νέο Ράϊχ ἐξύπνησε. Ἐγκαινιάσθηκε μὲ αἷμα. Μιὰ ἐργασία δεκατεσσάρων ἐτῶν στεφανώθηκε ἀπὸ νίκη. Εἴμεθα στὸ σκοπό. Ἡ γερμανικὴ ἐπανάστασις ἀρχίζει!

31 Ἰανουαρίου 1933.

Ἀρχίζομεν ἀμέσως τὴν ἐργασίαν. Ὁ μέγας ἀποφασιστικὸς ἐκλογικὸς ἀγὼν θὰ προετοιμασθῆ. Καὶ θὰ κερδίσωμεν.

Σὲ μιὰ σύντομη, πρακτικὴ συνέντευξι συζητοῦνται τὰ νέα μας μέτρα. Σὲ μιὰ συνομιλία μὲ τὸν Φύρερ καθορίζομεν τὰς γραμμὰς κατευθύνσεως ἐναντίον τῆς κόκκινης τρομοκρατίας. Πρὸς τὸ παρὸν δὲ θὰ λάβωμεν ἄμεσα ἐνάντια μέσα. Ἡ μπολσεβικικὴ δοκιμὴ ἐπαναστάσεως πρέπει νἀνάψη πρῶτα. Στὴν κατάλληλο στιγμὴ θὰ κτυπήσωμεν.

Μὲ τὴν Ράϊχσταγ θὰ διαλυθοῦν αἱ περισσότεραι βουλαὶ τῶν χωρῶν καὶ τὰ κοινοβούλια τῶν κοινοτήτων. Τώρα θὰ ξεκαθαρισθοῦν ὅλα. Οὔτε λόγος μπορεῖ πιὰ νὰ γίνη περὶ διαπραγματεύσεων μὲ τὸ κέντρον. Θὰ μιλήσωμε πάλι μετὰ τὰς ἐκλογάς.

Ὁ Φύρερ ἐκθέτει ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴν ἀνάγκην τῆς διαλύ-

σεως τῆς βουλῆς. Θὰ διαλυθῇ φυσικά, καθότι αὐτὸ εἶναι μιὰ ἀπόλυτος ἀνάγκη. Ὁ ἰουδαϊκὸς τύπος ἀφανίζεται σὲ ὑποχωρητικοὺς κανονιοβολισμούς. Δὲν ἐπιχειρῶμεν τίποτε ἐναντίον. Θέλομεν νὰ τὸν ἀφήσωμεν νὰ λικνίζεται ἐν ἀσφαλείᾳ, γιὰ νὰ τὸν πιάσωμεν καλύτερα στὴν κατάλληλον στιγμήν.

Ὁ Φύρερ εἶναι πολὺ χλωμὸς ἀπὸ ὑπερκόπωσι καὶ ἀγρυπνία.

Ἡ ἑνότης τοῦ κόμματος εἶναι τώρα στερεά.

Ἡ πρώτη ἡμέρα ἐργασίας στὸ νέο καθεστὼς ἐτελείωσε.

1 Φεβρουαρίου 1933.

Εἶμαι βουτηγμένος τελείως στὴν ἐργασίαν γιὰ τὴν νέαν ἐκλογήν. Πρέπει νὰ κάνωμεν ἀκόμη ἕναν ἐντατικὸν ἀγῶναν. Ἐπίσης ἡ κατάστασις στὴν χώραν δὲν εἶναι ἀκόμα φανερά, ποῦ νὰ ἠμποροῦμεν μὲ πεποίθησιν νὰ θεωροῦμεν τὴν θέσιν μας ἀσφαλισμένην.

Χθὲς εἴχαμεν 4 νεκροὺς σὲ μίαν ἡμέραν. Μᾶς μένει πολλὴ δουλειὰ ἀκόμη.

Ὁ Φύρερ ἔχει στὸ χέρι του τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως τῆς βουλῆς. Κατὰ τὴν 5 Μαρτίου θὰ γίνουν αἱ νέαι ἐκλογαί. Τὸ κτύπημα αὐτὴν τὴ φορὰν θὰ πέσῃ ἐναντίον τοῦ μαρξισμοῦ μὲ τὰς διαφόρους ἀποχρώσεις του.

Τώρα ἔρχεται ἡ εὐτυχία μὲ τὸ σακί. Ἡ γυναῖκα μου ἦλθε πάλι σήμερα ἀπὸ τὴν κλινικὴν στὸ σπίτι. Ἀκούομε στὸ ραδιόφωνο τὴν προκήρυξι τοῦ Φύρερ πρὸς τὸν γερμανικὸν λαόν. Εἶναι πολὺ κτυπητὴ καὶ θαυμασία στὰ ἐπιχειρήματά του. Τὸ σύνθημα εἶναι: «Ἐναντίον τοῦ Νοεμβρίου 1918». Θὰ τὴν ἐνεργήσωμεν χωρὶς παραχωρήσεις.

Τὸ βράδυ ἀργὰ εἴμεθα γιὰ πρώτη φορὰ πάλιν, ἔπειτα ἀπὸ πολὺν καιρὸν στὸ σπίτι μου. Ὁ Φύρερ ἔχει ἀρίστη διάθεσιν. Φέρνει μαζί του τὸν στρατηγὸν φὸν Ἔπ καὶ ἔπειτα ἀπὸ φοβερὰ ἐποχὴ βαρείας ψυχικῆς πιέσεως μᾶς ἦλθε πάλι γιὰ πρώτη φορὰ ἡ εὐτυχία καὶ τὸ φῶς τοῦ ἥλιου.

2 Φεβρουαρίου 1933.

Αἱ προετοιμασίαι γιὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα ἀρχίζουν στὰ καλά. Αὐτὴν τὴν φορὰ πρόκειται νὰ πολεμήσωμεν μὲ περισσο-

τέραν έντατικότητα. Δὲν θὰ παρέχωμεν συγγνώμην καὶ θὰ ξέρωμεν νὰ ὑπερμαχήσωμεν καὶ νὰ κερδίσωμεν.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν περιοχῶν συνηθροίσθησαν εἰς τὸ Βερολῖνον. Ὁμιλῶ πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς τεχνικῆς καὶ τακτικῆς τοῦ ἀρχίζοντος ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Ὁ σκοπός μας πρέπει νὰ εἶναι νὰ πάρωμε τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν μὲ τὰ συμμετέχοντα εἰς τὴν Κυβέρνησιν κόμματα. Ἀργότερα θὰ ἴδοῦμε.

Ἀργὰ τὸ βράδυ ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν περιοχῶν, περὶ τῆς ἀντοχῆς, ποῦ ἐξασφαλίζει τοὺς θριάμβους καὶ περὶ τῆς ἐπιμονῆς μὲ τὴν ὁποίαν θέλομεν νὰ σχηματίσωμεν τὴν νίκην μας. Ὅλοι εἶναι συγκεκινημένοι καὶ σιωπηλοὶ ἀπὸ ἐνθουσιασμόν. Τί ἀλλαγή, ἀπὸ τότε ποῦ συναντηθήκαμε τὴν τελευταία φορά!! Μιὰ ἐνθουσιώδης διαδήλωσις τῆς πίστεως ὅπως τότε, ὅμως αὐτὴ τὴ φορὰ ἔχοντες τὴν ἀρχήν.

Ἡ ἐκλογικὴ προπαγάνδα ἤρχισεν ἤδη. Τὸ βράδυ ὁμιλῶ στὸ Πότσνταμ σὲ ὑπερπλήρεις αἰθούσας. Τώρα ἔχω πάλιν ἕνα θέμα καὶ τὰ πλήθη στέκουν ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα περιμένοντα νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Ἀργὰ κατὰ τὰ μεσάνυκτα συναντῶνται στοῦ προέδρου τῆς βουλῆς τῶν χωρῶν Κὲρλ ὅλοι οἱ παλαιοὶ ἀρχηγοὶ τῆς περιοχῆς τοῦ κόμματος. Ὁ Φύρερ κάθεται ἐν τῷ μέσῳ των καὶ διηγεῖται περὶ τῆς σκληρᾶς του νεότητος, καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ ἀγωνισθῇ γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ ὕψος αὐτό. Ἔτσι, ὅπως τώρα ἡμεῖς καθήμεθα, θὰ εἴμεθα ὡς τὴν τελευταία μας ἀναπνοή, καὶ δὲν θὰ χωρίσωμεν, τότε εἶναι καὶ ἡ νίκη αἰωνίως δική μας.

3 Φεβρουαρίου 1933.

Συζητῶ μὲ τὸν Φύρερ ἐκτενῶς τὴν ἐκλογικὴν καμπάνια.

Τώρα εἶναι εὔκολο, νὰ κάνωμεν τὸν ἀγῶνα, καθότι ἠμποροῦμε νὰ μεταχειρισθοῦμε γιὰ μᾶς ὅλα τὰ μέσα τοῦ Κράτους. Ραδιόφωνα καὶ τύπος στέκουν στὴ διάθεσί μας. Θὰ παρουσιάσωμε ἕνα ἀριστοτέχνημα τῆς προπαγάνδας. Ἐπίσης ἔχομε φυσικὰ καὶ χρῆμα αὐτὴ τὴν φορά.

Ἡ μόνη δυσκολία εἶναι ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Ἀποφασίζομεν, νὰ ὁμιλήσῃ ὁ Φύρερ εἰς ὅλας τὰς πόλεις, ποῦ ἔχουν δικούς των ῥαδιοπομπούς. Διαβιβάζομεν κατόπιν τὴν ὁμι-

λίαν μέσα στὸν λαὸ καὶ δίδωμεν εἰς τὸν ἀκροατὴν μιὰ πλαστικὴν εἰκόνα αὐτοῦ, ποῦ γίνεται στὰς συνελεύσεις μας.

Ἐγὼ ὁ ἴδιος θὰ κάνω πάντα μιὰν εἰσήγησιν στὸν λόγο τοῦ Φύρερ, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ προσπαθήσω νὰ διαβιβάσω εἰς τὸν ἀκροατὴν τὴν μαγείαν καὶ τὴν ἀτμόσφαιραν τῶν διαδηλώσεών μας. Τὸ βράδυ ἀργὰ ταξειδεύει ὁ Φύρερ ἀεροπορικῶς διὰ ἀναγκαίας συνομιλίας στὸ Μόναχον.

Τὰ ραδιόφωνα μοῦ προξενοῦν φροντίδας. Εἰς ὅλας τὰς σπουδαίας θέσεις κάθωνται ἀκόμη οἱ ἀστοὶ τοῦ παλαιοῦ συστήματος. Πρέπει ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον νὰ φύγουν καὶ μάλιστα ὡς τὰς 5 Μαρτίου τόσον μακρυά, ποῦ νὰ μὴ ἠμπορεῖ νὰ διακινδυνεύσῃ ἡ βολὴ τῆς ἐκλογικῆς μας καμπάνιας πλέον.

Ἡ διεύθυνσις τῆς προπαγάνδας μετοικεῖ στὸ Βερολῖνο, γιὰ νὰ ἠμποροῦμε νὰ κάμωμεν τὸν ἀγῶνα τελείως συγκεντρωτικά.

Ἡ προπαγάνδα εἶναι ἕτοιμη στὰς γενικάς της γραμμάς.

Ἠμποροῦμε λοιπὸν νὰ ἀρχίσωμεν ἀμέσως. Δὲν πρέπει νὰ διστάζωμεν γιατὶ δὲν ἔχομεν πολὺν καιρόν.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ πρὸ τῆς νεολαίας τοῦ Χίτλερ στὸ Οὔλαπ. Εἶναι θαυμάσιο νὰ στέκεται κανεὶς στὸ μέσον αὐτῶν τῶν νέων καὶ νὰ μιλᾷ μαζί των κατὰ τὸν δικόν των τρόπον.

4 Φεβρουαρίου 1933.

Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν ἀρχίζει. Αἱ ἀντίπαλοι μερίδες μόλις ἀνέλαβαν ἀπὸ τὴν ἔκπληξι. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡμεῖς ἔχομεν προχωρήσει. Κάπως ἐμποδίζονται αἱ προπαρασκευαί μας ἀπὸ τὴ γρίππη ποῦ ἔχει καταλάβει τοὺς περισσοτέρας τῶν συνεργατῶν μας.

Ἡ μιὰ συνομιλία κατόπιν τῆς ἄλλης. Δὲν ἔχει κανεὶς οὔτε στιγμὴ ἡσυχία. Ἡ Φύρερ, ἔφθασε πάλιν στὸ Βερολῖνο. Συζητῶ μαζί του τὰ ζητήματα τῶν ραδιοφώνων καὶ τῆς ἐκλογῆς προπαγάνδας. Πρέπει τώρα νὰ μεταχειρισθῶμεν δριμύτερον τόνον ἐναντίον παντὸς αὐθάδους συμπεριφορᾶς τῶν ἰουδαϊκῶν φύλλων. Δὲν θὰ δυνηθῶμεν χωρὶς ἄλλο νὰ ἀποφύγωμεν πάλιν κάποια διαταγὴ ἀπαγορεύσεως.

Τώρα πρόκειται περὶ τοῦ παντὸς καὶ δὲν πρέπει νὰ λάβωμεν τίποτε ὑπ' ὄψιν. Καὶ γιατὶ πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν καλύτερα τοὺς ἀντιπάλους μας, ἀπ' ὅτι αὐτοὶ μᾶς μεταχειρίσθησαν;

Ἡ ἀνάληψις τῆς δυνάμεως ἐκ μέρους μας δὲν ἔκανε τόσον κακὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ Ἰταλία εἶναι ἐνθουσιασμένη.

Αἱ παλαιαὶ πρωσσικαὶ ἀρχαὶ ἀπέκρουσαν τὴν διάλυσιν τῆς Λάντταγ. Τοῦτο ὅμως δὲν θὰ μᾶς ἐμποδίση νὰ τὴν αναλάβωμεν. Πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ δι' ἀναγκαστικῆς διαταγῆς.

Εἰς ἕνα φὶλμ ἀναφέρεται ἡ φράσις: «Ἴσως ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ νὰ μὴν ἐννοῦμεν νὰ ζήσωμεν, ὅμως ξέρομεν πολὺ καλὰ νὰ πεθαίνωμεν». Πόσο καλὰ ἐπραγματοποίησαν αὐτὴν τὴ φράσι μερικοὶ ἄνδρες τῶν ταγμάτων μας!

5 Φεβρουαρίου 1933.

Περνῶ ἀπὸ τὸ Καϊζερχόφ καὶ παίρνω τὸν Φύρερ διὰ τὴν ταφὴν τοῦ δολοφονηθέντος συντρόφου τῶν ταγμάτων ἐφόδου Μαϊκόβσκι. Πρὸ τῆς ἐκκλησίας στέκουν παρατεταγμένοι οἱ ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου Βερολίνου μέσα στὴ γκρίζα νεφέλη τῆς βροχερῆς Κυριακῆς. Μὲ μιὰ συγκινητικὴ κρατικὴ κηδεία φέρονται στὴν τελευταία τους κατοικία ὁ Μαϊκόβσκι καὶ ὁ ἀστυνομικὸς Τσάουριτζ.

Ὁ Φύρερ πρέπει ἀμέσως μετὰ τὴν ταφὴν νὰ φύγη ἀεροπορικῶς εἰς τὸ Μόναχο. Περνοῦμε ὁλοκλήρους ὥρας ἀπὸ τὴν ἐκκλησία πρὸς τὸ νεκροταφεῖο μέσα σὲ ραγδαία βροχὴ ἀνάμεσα σὲ ἀνθρώπινα τείχη. Ἑξακόσιαι χιλιάδες ἄνθρωποι στέκουν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ στὸ δρόμο ποῦ περνοῦμε. Γιὰ πρώτη φορὰ εἶναι παρατεταγμένοι σὲ κοινὸν μέτωπον ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου καὶ ἀστυνομικοί.

Ὁμιλῶ εἰς τὸ νεκροταφεῖον καθὼς καὶ ὁ Γκέριγκ. Δίδομε μιὰ εἰκόνα τῆς ἡρωϊκῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τῶν πεσόντων συντρόφων μας.

Σὰν αἰωνιότης περνᾶ ἡ ἀτέλειωτη ἀνθρώπινη σειρὰ πρὸ τῶν τάφων. Βρέχει, βρέχει. Τὸ Βερολῖνον εἶναι τελείως στὰ σταχτιὰ ντυμένον.

Στὸ σπίτι συνομιλῶ μὲ τὸν νεοδιορισθέντα διευθυντὴν τοῦ Τύπου τοῦ Ράϊχ Φοὺγκ ἀμέσως μετὰ τὰς ἐκλογάς, τοῦ νέου ὑπουργείου τῆς λαϊκῆς διαφωτίσεως καὶ προπαγάνδας. Θὰ εἶναι τὸ ἴδιο ὅπως τὸ τμῆμα τῆς προπαγάνδας τοῦ κόμματός μας καὶ θὰ παριστάνη κάτι τελείως νέον στὸ εἶδος του.

Τοιουτοτρόπως θὰ εἴμεθα περισσότερον προχωρημένοι ἀπὸ ἄλλας χώρας εἰς τὸ νὰ ἰσχυριζώμεθα τὸ κῦρος τῆς χώρας μας.

Ὅμως τώρα δὲν ὑπάρχει καιρὸς διὰ θεωρίαν πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν πρακτικῶς.

9 Φεβρουαρίου 1933.

Ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν εἶναι μέγας στὴν προετοιμασίαν του. Δίδω ὁδηγίας στοὺς διευθυντὰς τῶν κύκλων καὶ στὰ μέλη τῆς συντάξεως εἰς Βερολῖνον.

Ἡ Λάντταγ διελύθη. Ὁ Μπράουν ἐπαύθη τελειωτικῶς. Τώρα δὲν ὑπάρχουν πιὰ ἀστεῖα. Οἱ Ἑβραῖοι μέσα στὰς αἰθούσας τῶν συντάξεων ζάρωσαν.

Ὅμως ἡ τρομοκρατία δὲν ἔπαυσε ἀκόμη. Ἕνα νέον αἱματηρὸν κῦμα ξεχύνεται πάνω ἀπὸ τὴ χώρα.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ πρὸ τῶν διευθυντῶν ὑπηρεσίας τῆς ὀργανώσεως Βερολίνου εἰς τὰς τελείως κατειλημμένας αἰθούσας τοῦ τένις. Ἐργάζομαι μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις μου. Δυστυχῶς μὲ καταλαμβάνει ἡ γρίππη. Εἶμαι στὸ κρεββάτι μὲ ὑψηλὸ πυρετό.

Ὅλην τὴν ἑπόμενην ἡμέραν ἤμην ἀνίκανος καὶ τὸ χέρι μου ἀκόμη νὰ κινήσω. Κατὰ τὸ βράδυ προσκαλῶ τοὺς συνεργάτας μου στὸ κρεββάτι γιὰ νὰ δώσω ὁδηγίας γιὰ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Κατόπιν ὅμως τὸ πληρώνω μὲ 40 βαθμοὺς πυρετό.

Αἱ προετοιμασίαι διὰ τὸ νέον μου ὑπουργεῖο προοδεύουν. Ὁ Φύρερ βιάζει ὁ ἴδιος καὶ ἐπιθυμεῖ ἀμέσως μετὰ τὰς ἐκλογὰς νὰ ἀρχίσωμεν.

Ἀκόμη καὶ τὴν Τετάρτην εἶμαι ἀνίκανος γιὰ κάθε ἐργασίαν. Ὁλόκληρο τὸ σπίτι κόλλησε γρίππη καὶ ὁμοιάζει μὲ νοσοκομεῖον. Ἐργάζομαι μὲ τοὺς ἀνθρώπους μου ὅσον ἠμπορῶ.

Ὑπάρχει πολλὴ στενοχώρια, ποῦ γίνεται πιὸ δυνατὴ καὶ πιὸ μεγάλη κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς σωματικῆς ἀδυναμίας.

Τὴν Πέμπτη εἶμαι πάλιν σὲ θέσιν νὰ ἐργασθῶ. Οἱ ἄνθρωποί μας κάθονται ἐπὶ ὥρας δίπλα στὸ κρεββάτι μου καὶ συζητοῦμεν τὰς λεπτομερείας τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Πρὸς τὸ παρὸν ἔχομεν ἀκόμη μερικὰς οἰκονομικὰς φροντίδας. Μὰ καὶ ἐδῶ θὰ βρεθῇ κάποια διέξοδος. Καὶ τώρα ἔξω ἀπὸ τὸ κρεββάτι, στὴν δουλειά.

Ὑπαγορεύω τὴ νύκτα ὁλόκληρες διαφημίσεις καὶ ἄρθρα.

Ἐξακολουθῶ ὡς τὴν Παρασκευὴν τὸ μεσημέρι χωρὶς διακοπήν.

Πρέπει νὰ μὴν πάψω τελείως, γιὰ νὰ μὴν εὕρη καιρὸ καὶ μὲ καταλάβη ἡ κούρασις.

Μὲ ἐργασίαν καὶ ἀφοσίωσιν γιὰ ἕνα σκοπὸν ἠμπορεῖ κανεὶς ὅλα νὰ τὰ ὑπερπηδήση.

Κάνω πάλι τὴν πρώτη μου συνεδρίασι στὴν περιοχήν. Ὁλόκληρο τὸ μηχάνημα τῆς προπαγάνδας τῆς περιοχῆς Βερολίνου καὶ Κράτους ἀνέλαβα ἐγώ. Οἱ παλαιοί μας τεχνῖται δι' ἐκλογικοὺς ἀγῶνας ἔκαμαν θαυμασίας προκαταρκτικὰς ἐργασίας. Αὐτὴν τὴν φορὰ θὰ ἐπιτύχωμεν.

Τὸ βράδυ εἶναι τὸ Σπὸρτ-παλὰστ ἤδη στὰς 6 τὸ ἀπόγευμα τελείως κατειλημμένο. Εἰς ὅλας τὰς πλατείας στέκουν τὰ πλήθη καὶ περιμένουν τὸν λόγο τοῦ Φύρερ. Σ' ὁλόκληρο τὸ Ράϊχ κάθηνται 20—30 ἑκατομμύρια ἄνθρωποι καὶ περιμένουν τὸν λόγο τοῦ Φύρερ, ὡς ἕνα μέγα γεγονός.

Παρ' ὅλην μου τὴν ἀσθένειαν πηγαίνω κι' ἐγώ. Λίδω πρῶτον ἀπὸ τὸ βῆμα ἕνα μάθημα στὸν Τύπο καὶ κατόπιν ὁμιλῶ ἐπὶ εἴκοσι λεπτὰ εἰσηγητικῶς. Εἶναι καλύτερα ἀπὸ ὅτι ἐφαντάσθηκα. Ἂν καὶ εἶναι παράξενο τὸ συναίσθημα νὰ στέκει κανεὶς πρὸ ἑνὸς νεκροῦ μικροφώνου, ἐνῷ ὡς τώρα εἴμουνα συνειθισμένος νὰ ὁμιλῶ πρὸ ζώντων ἀνθρώπων, νὰ ἐξυψώνωμεν ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρά των καὶ νὰ διαβάζω ἀπὸ τὰ πρόσωπά των τὴν ἐπίδρασι τοῦ λόγου μου.

Ὁ Φύρερ ὑποδέχεται μὲ φρενιτιώδη ἐνθουσιασμόν. Ἐκφωνεῖ ἕνα ἐξαιρετικὸ λόγο μὲ ὀξεῖαν προειδοποίησιν γιὰ τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ μαρξισμοῦ. Στὸ τέλος φθάνει στὸ ὕψος ἑνὸς θαυμασίου ἀπίστευτου, ρητορικοῦ πάθους καὶ τελειώνει μὲ τὴν λέξιν: «Ἀμήν». Ὅλα αὐτὰ ἔχουν μιὰ τόση φυσικότητα, ποῦ ὅλοι οἱ ἀκροαταὶ συνεκινήθησαν κατὰ βάθος. Ὁ λόγος εἶναι γεμάτος ἀπὸ δύναμι καὶ πίστι, εἶναι τόσο πρωτοφανὴς καὶ μεγάλος καὶ θαρραλέος, ποῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνη παραβολὴ μὲ κάτι προηγούμενον.

Αὐτὸς ὁ λόγος θὰ προκαλέση εἰς ὅλην τὴν Γερμανίαν τρικυμίαν ἐνθουσιασμοῦ. Τὸ ἔθνος θὰ ἔλθη μὲ τὸ μέρος μας χωρὶς ἀγῶνα.

Τὰ πλήθη στὸ Σπὸρτ-παλὰστ λυσσοῦν ἀπὸ ἐνθουσιασμό. Τώρα μόλις ἀρχίζει ἡ γερμανικὴ ἐπανάστασις.

Πληροφοροῦμαι τὸ βράδυ διὰ τηλεφωνημάτων μὲ τὰς διαφόρους περιοχάς, ὅτι ὁ λόγος εἶχε θαυμασίαν ἐπίδρασιν καὶ διὰ τῶν ραδιοφώνων. Τὸ ραδιόφωνο εἶναι ὄργανον τῆς προπαγάνδας τῶν μαζῶν, ποῦ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς σήμερα νὰ τὸ παραβλέψῃ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἤξεραν νὰ τὸ μεταχειρισθοῦν ὅπως πρέπει οἱ ἀντίπαλοί μας. Ἡμεῖς ξέρομεν καλύτερα νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῶμεν.

Μιὰ σειρὰ κόκκινων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων ἐπαύθη ἀπὸ τὸν Γκέριγκ, μεταξὺ αὐτῶν καὶ ὁ ἀνώτατος πρόεδρος Νόσκε εἰς Ἀμβοῦργον. Πόσο μικροὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ λιλιπούτειοι, ποῦ ἡ τύχη μᾶς τοὺς ἔθεσεν ὡς ἀντιπάλους.Δὲν ἀνθίστανται, δὲν δυσανασχετοῦν, μόνον παρακαλοῦν νὰ τοὺς δοθοῦν τὰ ἔξοδα τῆς μετοικεσίας.

Ἔτσι φαντάζομαι τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ἐργατιᾶς!

11 Φεβρουαρίου 1933.

Ὁ τύπος ἀφρίζει ἀπὸ θυμὸ γιὰ τὸν λόγον τοῦ Φύρερ.Μπορεῖ κανεὶς ἀπ' αὐτὸ νὰ καταλάβῃ, ὅτι ὁ λόγος ἔπιασε τόπον.

Ἀνάμεσα στὰς γραμμὰς μπορεῖ κανεὶς νὰ διαβάσῃ, ὅτι οἱ μαρξιστικοὶ δημοκρατικοὶ Ἑβραῖοι ἐσωτερικῶς ζάρωσαν.

Ἡ διάθεσίς των δὲν θὰ εἶναι καλή.

Ὁ Φύρερ ἀνοίγει τὴν ἔκθεσιν αὐτοκινήτων και γνωστοποιεῖ γιὰ πρώτην φορὰν σὲ γενικὰς γραμμὰς τὰς σκέψεις του διὰ τὴν ὀργανικὴν κινητοποίησιν τῆς γερμανικῆς οἰκονομίας. Ἔχουν ἐπαναστατικὸν πνεῦμα διὰ τοὺς ἐργοδότας καὶ ἐργάτας, Θὰ ἐπιτύχωμεν νὰ θέσωμεν πάλιν εἰς κίνησιν τὴν μηχανὴν τῆς παραγωγῆς. Πρέπει μόνο νὰ ἔχωμεν τὸ θάρρος νὰ ἐργασθῶμεν μὲ νέας μεθόδους. Αἱ παλαιαὶ ἐξηντλήθησαν καὶ δὲν ὁδηγοῦν σὲ κανένα ἀποτέλεσμα.

Βγάζω τὸν πρὶν θυμόν μου σὲ διαφημίσεις καὶ κύρια ἄρθρα ἐναντίον τῆς σοσιαλ-δημοκρατίας. Τώρα ἐπὶ τέλους μακρυὰ ἀπὸ τὴν καταπίεσιν ποῦ ἐβάρυνεν ἐπάνω μας εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν καὶ μὴ ἐμποδιζόμενος ἀπὸ κανένα ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἠμ-

πορῶ νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ μὴν σκάζω ὅπως πρὶν τὴν καρδιά μου.

Ὁ Χούγκεμπεργκ, ὁ Πάπεν καὶ Σέλντς ὁμιλοῦν εἰς τὸ ραδιόφωνον. Ἵδρυσαν ἕνα ἀγωνιστικὸν σύνδεσμον «Μαῦρο-ἄσπρο-κόκκινο» ὅμως δὲν θὰ διαρκέση ἐπὶ μακρόν.

Ὁλόκληρον τὸ τεράστιον ὑλικὸν τῆς προπαγάνδας διὰ τὰ πλήθη πρέπει νὰ διορθώσω καὶ νὰ ἐξετάσω κατὰ τὴ νύκτα. Αὐτὴ τὴν φορὰ δὲν πρέπει νὰ γίνη κανένα λάθος, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Εἶναι δύσκολο νὰ μεταβιβάση κανεὶς τὸ Κόμμα ἀμέσως ἀπὸ τὴν μέχρι τοῦδε θέσιν του τῆς ἀντιπολιτεύσεως εἰς τὴν θέσιν τοῦ Κράτους.

12 Φεβρουαρίου 1933.

Τὸ κυριώτερον εἶναι ὅταν κανεὶς εἶναι πάλιν ὑγιὴς καὶ ἠμπορεῖ νὰ ἐργάζεται μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν.

Ἀκούω ἀκόμη μιὰ φορὰ τὸν λόγο τοῦ Φύρερ ἀπὸ πλάκες γραμμοφώνου. Ἔχει μιὰ θαυμασία ψυχολογικὴ ἐπίδρασι. Αὐτὸ εἶναι προπαγάνδα εἰς τὴν κυρίαν σημασίαν τῆς λέξεως. Ὁμιλῶ τὴν Κυριακὴ τὸ μεσημέρι μὲ τρομερὸ κρύο, παγωνιά, χιόνια καὶ τουρτούρισμα στὸ Πότσνταμ στὴν αὐλὴν τοῦ μεγάρου. Ὅταν δὲν εἶχα περάσει τὴν γρίππην, θὰ τὴν ἔπαιρνα ἐδῶ χωρὶς ἄλλο.

Κατόπιν μακρᾶς συνομιλίας στὸ Στέγκλιτζ ἔχω τὴν Κυριακὴν ἐλεύθερη διὰ γραφικὴν ὑπηρεσίαν.

13 Φεβρουαρίου 1933.

Αἱ συνεδριάσεις τοῦ τμήματος προπαγάνδας δὲν τελειώνουν. Τώρα εἶναι καὶ τὸ ταμεῖον τῶν ἐκλογῶν μας ἐν τάξει. Ὁ Γκέριγκ καθαρίζει τὴν Πρωσσία μὲ δραστηριότητα, ποῦ εὐφραίνει τὴν καρδιά. Ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκτελῆ ριζοσπαστικὰ καὶ τὰ νεῦρα, νὰ ὑφίσταται ἕνα σκληρὸν ἀγῶνα.

Εἶμαι τώρα σχεδὸν ἕτοιμος μὲ τὰς γραπτὰς προετοιμασίας τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Ἔπειτα θὰ ἀρχίση ἡ ζῶσα προπαγάνδα.

15 Φεβρουαρίου 1933.

Ὁ ἐκδοτικός μας οἶκος Ἔχερ μᾶς δανείζει ἕνα μεγάλο ποσὸν διὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Μ' αὐτὸ ἠμποροῦμεν νὰ ἐργασθῶμεν

ὅπως πρέπει. Ὁ Γκέριγκ καθαρίζει τοὺς σταύλους τοῦ Αὐγείου. Καταρρίπτονται ὅλοι οἱ πρόεδροι ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον. Ὀνόματα ποῦ χθὲς ἀκόμη ἐσήμαιναν κάτι, ὠχριοῦν σήμερα σὰν σβύνοντα σχήματα.

Ὁ ναύαρχος Λέβετζοβ διορίζεται διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας Βερολίνου, ὁ Λοῦτζε διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας Ἀνωτέρου καὶ ὁ Σέπμαν τῆς ἀστυνομίας Ντορτμούντ. Αὐτὸ εἶναι θαυμάσιο. Κάνομεν τὴ φωληά μας σιγὰ-σιγὰ μέσα στὴ διοίκησι. Τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Δὲν πρέπει μόνο νὰ αὐξήσωμεν τὴν ταχύτητα τῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλέως ἠμπορεῖ νὰ χάσωμεν ἀπὸ τὰ χέρια τοὺς χαλινούς.

Τώρα ἔχομεν κάποια δύναμι ἐναντίον τοῦ τύπου καὶ ἐκρήγνυνται μὲ θόρυβο αἱ ἀπαγορεύσεις «Φορβὲρτς» καὶ «8 Οὒρ--Ἀμπεντμπλάτ». Ὅλα αὐτὰ τὰ ἰουδαϊκὰ ὄργανα, ποῦ μᾶς προξένησαν τόση πίκρα καὶ στενοχωρία, ἐξαφανίζονται μονομιᾶς ἀπὸ τοὺς δρόμους τοῦ Βερολίνου. Αὐτὸ ἡσυχάζει καὶ ἐνεργεῖ σὰν βάλσαμο γιὰ τὴ ψυχή.

Φεύγω ἀεροπορικῶς τὸ ἀπόγευμα μὲ τὸν Φύρερ, στὴ Στουτγάρδη. Ὁμιλῶ διὰ τὸν λόγον του μιὰ εἰσήγησι καὶ κατόπιν ὁμιλῶ ὁ ἴδιος. Στρέφεται δριμέως ἐναντίον τοῦ ἀκόμη ἐν ὑπηρεσίᾳ προέδρου τοῦ Κράτους Μπὸλτζ καὶ τὰς βρωμερὰς ραδιουργίας τοῦ κέντρου. Ἕνα μέρος τοῦ λόγου δὲν δύναται νὰ μεταβιβασθῇ, καθότι οἱ κομμουνισταὶ κατέστρεψαν ἕνα καλώδιο. Ἡ κρατικὴ ὑπηρεσία δὲν ἐνήργησε καταλλήλως.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν νύκτα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γυρίσωμεν ἀεροπορικῶς, προσκαλῶ ἀμέσως τοὺς ὑπευθύνους κυρίους ἀπὸ τὴν ραδιοφωνικὴ ὑπηρεσία, καὶ τοὺς λέγω ἀπροκαλύπτως τὴν γνώμη μου, σὲ τέτοιο τρόπο ποῦ τὰ ἔχασαν. Ἀμέσως τὴν ἄλλη ἡμέρα παύονται ἀπὸ τὴ θέσι των δύο τηλεγραφικῶς. Τώρα δὲν θὰ τολμήσουν οἱ ἄλλοι νὰ μᾶς ἐνοχλήσουν μὲ σαμποτάζ.

Φαίνεται πῶς ἀκόμη δὲν ἔγινε παντοῦ γνωστὸν εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅτι πρόκειται περὶ μιᾶς ἐπαναστάσεως. Ἐχαρακτήρισαν τὴν κατ᾿ ἀρχὰς ὑπομονή μας ὡς ἀδυναμίαν καὶ πιστεύουν ὅτι θὰ χορεύουν πάλι, μπροστὰ στὴ μύτη μας, ὅπως πρίν. Θὰ ἀπογοητευθοῦν ὅμως τρομερά. Μιὰ ἡμέρα θὰ πέσῃ ἡ σπάθη τοῦ θυμοῦ μας ἐπάνω στοὺς κακοποιοὺς καὶ θὰ τοὺς ρίξῃ.

Κάθημαι ὥς τὴ βαθειὰ νύκτα μαζὶ μὲ τὸν Φύρερ καὶ συζητῶ τὰς λεπτομερείας τοῦ νέου ὑπουργείου. Ἀμέσως μετὰ τὰς ἐκλογὰς θὰ ἀρχίσωμε. Τὰ ὅρια τῆς ἐργασίας εἶναι καθωρισμένα. Θὰ εἶναι δύσκολο, γιατὶ εἶναι κάτι τελείως νέο, ἐξ ἄλλου ὅμως πάλι εὔκολο, καθ' ὅτι δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ προσανατολισθῶ πρὸς κάτι ὑπάρχον, καὶ ἠμπορῶ νὰ ἀρχίσω ἀπὸ τὴν ἀρχή. Δύο ὥρας ὕπνο. Στὰς 6 στὸ πόδι. Μὲ αὐτοκίνητο στὸ ἀεροδρόμιο, καὶ ἕνεκα μιᾶς τρικυμίας χιονιοῦ ἀμέσως 6 χιλιάδες μέτρα ὕψος. Μόνο μὲ φιάλας ὀξυγόνου μποροῦμε ν' ἀναπνέομε. Οἱ περισσότεροι συνεργάται εἶναι πράσινοι καὶ κίτρινοι ἀπὸ ἔλλειψιν ἀέρος. Μόνον ὁ Φύρερ μένει γερὸς καὶ δὲν λαμβάνει κανένα βοηθητικὸν μέσον.Γιὰ μᾶς ὅλους μένει θαῦμα πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἠμπορῇ νὰ βαστᾶ σὲ τέτοιες σωματικὲς καὶ ψυχικὲς δυσκολίες.

Ἔχομεν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δὲν τὸν ἐγγίζει τίποτε. Οὔτε καπνίζει, οὔτε πίνει, τρώγει μόνο λαχανικά, ζεῖ ἁπλᾶ, σὰν ἕνας ἁπλὸς ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, δὲν ἔχει καμμιὰ διασκέδασι καὶ καμμιὰ ἀνάπαυσι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐργασία του καὶ τὰ καθήκοντα του.

Ὅταν ὁ γερμανικὸς λαὸς τὸν γνωρίζει τελείως σ' ὅλο του τὸ μεγαλεῖο, τότε θὰ τὸν ἀκολουθήση, μὲ ὅλα του τὰ ἑκατομμύρια.

Σὲ τρεῖς ὥρας ἀεροπορικῶς ἀπὸ τὴν Στουργάρδη στὸ Βερολῖνο. Ἀμέσως στὰ γραφεῖα γιὰ δουλειά. Ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐκλογικῆς καμπάνιας εἶναι ἕτοιμη. Ἔχομε τώρα πολὺ ἐργασία. Ὅμως δὲν εἶναι κρῖμα ὅταν ἐπιτύχωμεν.

16 Φεβρουαρίου 1933.

Τὸ βράδυ εἶναι ὁ Φύρερ στὸ σπίτι μας. Ζητᾶ μικρὰ ἀνάπαυσι ἀπὸ τὰ βαρειά του καθήκοντα. Διηγεῖται μὲ ἐνθουσιαμὸ τὸν κύκλο τῆς ἐργασίας του καὶ συνήθισε μὲ μιὰ ἐκπληκτικὴ ταχύτητα στὸ νέο, τὸ ὁποῖον τὸν περικυκλώνει. Θὰ λύση κι' αὐτὸ ἀριστοτεχνικά, ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἄλλα.

17 Φεβρουαρίου 1933.

Μὲ μεγάλη ταχύτητα τελείωσα τὰς βιαστικάς μου ἐργασίας στὸ Βερολῖνο καὶ ἔπειτα τὸ ἀπόγευμα στὰς τρεῖς ἀεροπορικῶς ἔφυγα μὲ τὸν Φύρερ στὴ Δυτικὴ Γερμανία.

Χιονίζει δυνατά. Πάνω ἀπὸ τὰ σύνορα εἶναι θαυμάσιος και-

ρός. Δὲν βλέπομε τίποτε ἀπὸ ὅλα, ὅσα κεῖνται κάτωθέν μας. Μόνον ὅταν πετοῦμε ἐπάνω ἀπὸ τὸ Ρούρ, φαίνονται πόλεις καὶ χωριά. Ὁ ἥλιος βασιλεύει κόκκινος σὰν αἷμα. Κάτω κεῖται πλῆθος αἱ καπνοδόχαι καὶ τὰ ἐργοστάσια τῆς θαυμασίας αὐτῆς ἐπαρχίας ποῦ τὴν χαρακτηρίζει ἡ ἐπιμέλεια. Ὅλα αὐτὰ παρουσιάζουν μιὰ θαυμασία θέα. Εἶμαι συγκινημένος καὶ ὑπερήφανος καὶ εὐτυχής, ποῦ ἔχω κληθεῖ στὴν ἀρχὴ γιὰ τὴν καθοδήγησι τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Φεύγομεν ἀπὸ τὸ Ἔσσεν, ποὺ προσγειωθήκαμε, μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὸ Ντόρτμουντ. Ἡ μεγάλη σάλα Βεστφάλεν εἶναι τελείως κατειλημμένη. Ὁμιλῶ στὸ ραδιόφωνο διὰ τὴ Δυτικὴν Γερμανίαν καὶ κατόπιν ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ. Ἕνας λόγος διὰ τὸν ἐργάτην, διὰ τὸν μεταλλωρύχο, ὅπως τὸν ἠξεύρω, ἀπὸ τὴν καρδιὰ βγαλμένος.

Τὴν νύκτα ταξειδεύω ἀπὸ τὸ Ντόρτμουντ μέσον Μπόχουμ στὴν γεννέθλιό μου πόλι. Πήραμε τὸ μικρό μας κοριτσάκι ἀπὸ τὸ Βερολῖνο στὸ αὐτοκίνητο μέσα σὲ μιὰ μικρὴ κούνια. Ἕνα τόλμημα, τὸ ὁποῖον ὅμως εἶχε καλὸ τέλος.

Ὁ Φύρερ ταξίδευσε μὲ ἀεροπλάνο στὸ Μόναχο.

Στὸ σπίτι μου μεγάλη ἔκπληξις, ἐπειδὴ δὲν γράψαμε τίποτε γιὰ τὸν ἐρχομό μας. Καὶ ἀφοῦ κτυπήσαμε στὴν πόρτα, ἐμφανίζεται ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ φωνὲς ἐκπλήξεως ὁδηγεῖται μέσα. Ἡ μητέρα εἶναι πολὺ συγκεκινημένη γι' αὐτὴν τὴν ἐπίσκεψι μετὰ τὰ μεσάνυκτα. Εἶναι μιὰ εὐχαρίστησις μετὰ τόσους ἀγῶνας, κούρασις. Πόσο κοιμᾶται κανεὶς θαυμάσια στὸ πατρικό του σπίτι! Γιὰ μερικὲς ὧρες μακρυὰ ἀπὸ κάθε φροντίδα ἐργασίας, ἀνενόχλητος καὶ ἀπείρακτος. Κανεὶς δὲν ξέρει ποῦ εἶσαι καὶ ποῦ βρίσκεσαι καὶ εἶσαι ἀφοσιωμένος μόνο στὸν ἑαυτό σου καὶ στοὺς συγγενεῖς σου.

18 Φεβρουαρίου 1933.

Σπάνιες ὧρες, ποῦ περνᾶ κανεὶς στὸ σπίτι! Ὁλόκληρη ἡ θαυμασία νεότης ξαναζωντανεύει πρὸ τῶν πνευματικῶν ὀφθαλμῶν. Πολλά, πολλὰ ποῦ λησμονήθηκαν τώρα, ξυπνοῦν πάλι καὶ στέκουν ζωντανὰ μέσα στὴ θύμησι. Ἕνα κοπάδι παιδιὰ παίζουν στὸ σπίτι καὶ δίνει τὴν ἐντύπωσι, σὰν νὰ ἤτανε τὰ δέκα πέντε περασμένα χρόνια μιὰ ἡμέρα.

Δὲν ἠμπόρεσε νὰ μείνῃ κρυφό, εἴμεθα ἐδῶ καὶ ὁλόκληρη ἡ μικρὴ πόλις ἀπὸ τὴν ὁποία πρὸ ὀλίγων μηνῶν μὲ ἔδιωχναν μὲ βλαστήμιες καὶ πετροβολήματα βρίσκεται τώρα σὲ ἀναστάτωσι. Ὁ τοπικὸς πατριωτισμὸς ἀνάβει καὶ ζητεῖ τὸ θῦμα του. Ἐδῶ γίνεται πραγματικότης ἡ λέξις: «Μιὰ πόλις εἶναι ἄνω - κάτω».

Τὸ βράδυ φεύγω μὲ τὸ αὐτοκίνητο ἀπὸ πλαγίους δρόμους καὶ ὁμιλῶ εἰς τὸ Ἔσσεγ εἰς τὰς ὑπερπλήρεις αἰθούσας τῆς ἐκθέσεως.

19 Φεβρουαρίου 1933.

Μιὰ φωτεινὴ Κυριακή. Φεύγομεν μὲ αὐτοκίνητο διὰ τὴν Κολωνία ὅπου συναντῶμαι πάλιν μὲ τὸν Φύρερ.

Ὁ ἀποχαιρετισμὸς ἀπὸ τὴ μητέρα εἶναι βαρύς, δὲν ξέρω ἂν θὰ τὴ ξαναδῶ καὶ ἔχω τόσο σπανίως εὐκαιρία νὰ βρεθῶ σπίτι της.

Αἱ τρεῖς τεράστιαι αἴθουσαι εἰς τὰ πεδία τῶν ἐκθέσεων τῆς Κολωνίας εἶναι γεμάται ἀπὸ ἑκατὸν χιλιάδες ἀνθρώπων. Μιὰ ἀπερίγραπτη εἰκὼν διαδηλώσεως τῶν μαζῶν. Μόλις τελειώνω τὴν εἰσηγητική μου ἔκθεσι καὶ ὁ Φύρερ ὑποδέχεται ἀπὸ τὰ πλήθη μὲ τρικυμία ἐνθουσιασμοῦ, ποῦ καθιστᾷ περιττὴ κάθε εἰσήγησι.

Στρέφεται στὸν λόγο του μὲ δριμύτητα ἐναντίον τοῦ Κέντρου καὶ κάμνει ἕνα καταστρεπτικὸ λογαριασμὸ μὲ τοὺς πολιτικολογοῦντας κληρικούς. Αὐτὸ εἶναι καλὸ καὶ ἰδιαιτέρως ἀναγκαῖον διὰ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν. Θὰ ἐπιτύχῃ σίγουρα τὸ σκοπό του.

Ἀμέσως μετὰ τὴν συνέλευσι φεύγομεν μαζὶ στὸ ἀεροδρόμιο καὶ φεύγομεν σ' ἕνα ἄγριο νυκτερινὸ πέταγμα διὰ μέσου νεφέλης καὶ τρικυμίας χιόνος πίσω πρὸς τὸ Βερολῖνο. Ἕνα ρομαντικὸ ἐπεισόδιο. Κάτω μας βράζει τὸ Ροὺρ καὶ ἔπειτα φαίνεται ἡ φωτεινὴ θάλασσα τοῦ Ἀνοβέρου καὶ μετὰ τρεῖς ὧρες πετοῦμεν ἐπάνω ἀπὸ τὰ σπίτια τῆς πρωτευούσης, ἡ ὁποία ἡσυχάζει.

Ὁ Φύρερ εἶναι ζωηρὸς καὶ φρέσκος ὅπως πάντα. Ὁλόκληρον τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα διεκπεραιώνει σὰν παιγνίδι.

Στὸ σπίτι ὡς 4 μετὰ τὰ μεσάνυκτα ἐξήτασα τὰ βουνὰ ἀπὸ ταχυδρομεῖο· κατόπιν κατακουρασμένος ἔπεσα στὸ κρεββάτι.

20 Φεβρουαρίου 1933.

Ἔξω κεῖται παχὺ χιόνι.

Βλέπω 20 φίλμ τοῦ λόγου τοῦ Φύρερ. Εἶναι πολὺ καλό. Θὰ

μᾶς γίνῃ ὡς ὅπλον προπαγάνδας ἀπαραίτητον. Παντοῦ εἰς τὰς πόλεις εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἠμπορεῖ νὰ μιλήσῃ ὁ Φύρερ, πρέπει νὰ παιχθῇ τὸ φίλμ αὐτό. Δρᾶ πρὸ παντὸς μὲ τὴν συμφωνία τοῦ λόγου, μιμικῆς καὶ χειρονομίας.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ πάλιν εἰς τὰς πλήρεις αἰθούσας τοῦ τένις. Τώρα εἶναι γιὰ μᾶς τελεία εὐχαρίστησις νὰ κάνωμεν συναθροίσεις. Ἔχομεν πάλι θέμα, ἔχομεν ἐνθουσιασμό, κέφι καὶ ἀφοσίωσι στὸ ζήτημά μας, ἔχομεν ἀκροατήριο, ποῦ μᾶς παρακολουθεῖ, ἠμποροῦμε νὰ μιλοῦμε ὅπως σκεπτώμεθα καὶ δὲν εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ λαγαριάζωμεν τὸν ἐχθρό.

Εὑρίσκομεν διὰ τὴν ἐκλογικὴν προπαγάνδαν ἕνα μεγάλο ποσὸ χρήματος, αἱ χρηματικαὶ φροντίδες μας ἐξηφανίσθησαν διὰ μιᾶς. Προσκαλῶ ἀμέσως ὁλόκληρο τὸ μηχανισμὸ τῆς προπαγάνδας καὶ μιὰ ὥρα ἀργότερα γυρίζουν οἱ τυπωτικὲς μηχανές. Τώρα θὰ γίνῃ τὸ πᾶν τέλειον.

Ὅταν δὲν μᾶς συμβῇ κανένα ἀσυνήθιστο ἀτύχημα τότε θὰ κερδίσωμεν πάνω σ' ὅλη τὴ γραμμή.

21 Φεβρουαρίου 1933.

Ἀποφασίζομεν νὰ καλέσωμε κατὰ τὴν 4 Μαρτίου ὁλόκληρο τὸ γερμανικὸ λαὸ στὴν «ἡμέρα τοῦ ξυπνῶντος Ἔθνους». Ὁ Φύρερ θὰ μιλήσῃ τὸ βράδυ ἀπὸ τὸ Κένιξμπεργκ σ' ὁλόκληρο τὸ Κράτος. Σὲ μία ἄγνωστη μέχρι τοῦδε συγκέντρωσι ὅλων τῶν προπαγανδιστικῶν μέσων καὶ δυνατοτήτων θὰ φθάσῃ ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν τὸ ὑψηλότατόν του σημεῖον. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ πάρωμεν μὲ τὸ μέρος μας τοὺς τελευταίους διστάζοντας ἀκόμη. Ἡ προπαγάνδα μας δὲν ἀναγνωρίζεται μόνο ἀπὸ τὸν γερμανικὸ τύπο ὡς παραδειγματικὴ καὶ μοναδική, παρὰ κι' ἀπὸ τὸ διεθνῆ τύπο. Συνηθροίσαμε τόσο πολλὰς γνώσεις ἀπὸ τοὺς περασμένους ἐκλογικοὺς ἀγῶνας πάνω στὸ ἐπίπεδο αὐτό, ποῦ μποροῦμε νὰ θριαμβεύσωμεν χάρις σ' αὐτάς μας τὰς γνώσεις πάνω ἀπὸ κάθε ἀντίπαλο. Τώρα θὰ δείξωμεν τί μπορεῖ νὰ κάνει κανεὶς μὲ τὸν κρατικὸ μηχανισμό, ὅταν ἐννοεῖ καλὰ νὰ τὸν μεταχειρισθῇ.

Αἱ τυπογραφικαὶ μηχαναὶ βροντοῦν καὶ βγάζουν τὸ πολυποίκιλο ἐκλογικόν μας ὑλικὸ ἀπὸ τὰ σιδερένια των στόματα. Ἕνα θαυμάσιο τραγοῦδι τῆς πολιτικῆς δυνάμεως καὶ πράξεως.

Τὸ βράδυ πᾶμε μὲ τὸν Φύρερ γιὰ ξεκούρασι εἰς τὴν ὄπερα Οὔντερ ντὲν λίντεν καὶ ἀκοῦμε γιὰ πρώτη φορὰ τοῦ Βάγκνερ «ἀπαγόρευσις τῆς ἀγάπης». Περιέχει πολὺ ἀπὸ τὰ ἀργότερα ἔργα τοῦ Βάγκνερ. Αἱ ἀρχαί του εἶναι ἀκόμη πρωτόγονοι, ὅμως ἡ μουσικὴ εἶναι γενικῶς γενναῖα καὶ καλλιτεχνικὰ συντεθειμένη. Στὸ σπίτι μᾶς διηγεῖται ὁ Φύρερ γιὰ τὸ πραξικόπημα τοῦ Κὰπ καὶ γιὰ τὰ ἄλλα ἀποτυχόντα κινήματα, εἰς τὰ ὁποῖα πῆρε κάπως μέρος. Ἦτο πάντοτε ἀκτιβιστὴς καὶ ὅταν δὲν ἠμποροῦσε νὰ κάνῃ κάτι μόνος του, ἐλάμβανε μέρος εἰς τὰ κινήματα τῶν ἄλλων.

Ἠμπορεῖ κανεὶς ν' ἀκούῃ τὸν Φύρερ ἐπὶ ὁλοκλήρους ὥρας, ὅταν διηγεῖται.

23 Φεβρουαρίου 1933.

Στὸ Ἀννόβερο σὲ μιὰ πελωρία προσωρινὴ σκηνὴ ὡμίλησα πρὸ πενῆντα χιλιάδων. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ περασμένου ἐκλογικοῦ ἀγῶνος εἶναι ἀπερίγραπτος.

Ὁ Βίκτωρ Λοῦτζε κάθεται ὡς νεοδιορισμένος πρόεδρος τῆς ἀστυνομίας μὲ τοὺς ἀξιωματικούς του τῆς ἀστυνομίας στὴ συνέλευσι.

Τώρα πνέει ἄλλος ἄνεμος. Πρὶν μᾶς χτυποῦσαν μὲ μαστίγια τώρα εἴμαστε οἱ κύριοι τῆς χώρας.

Τὴ νύκτα πίσω πρὸς τὸ Βερολῖνο καὶ ἀμέσως μὲ τὸ ἀεροπλάνο καὶ μὲ τὸν Φύρερ στὴ Φραγκφούρτη.

Τὸ ἀεροπλάνο ἀνεβαίνει μέσα ἀπὸ τὰ σύννεφα ὡς τὸ λαμπερὸ ὕψος. Σὲ δύο ὥρας εἴμεθα στὴ Φραγκφούρτη.

Περιττὸ νὰ τονίσω ὅτι ἡ αἴθουσα τῶν ἑορτῶν ἦτο πλήρης.

Ὁ Φύρερ μιλᾶ θαυμάσια σ' αὐτὸν τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα καὶ κάθε φορὰ ἀποδεικνύεται ὁ λόγος του καλύτερος.

Μερικοὶ Ἄγγλοι δημοσιογράφοι ταξείδευσαν μαζί μας ἀεροπορικῶς. Μένουν ἔκπληκτοι στὴ θέα αὐτῶν τῶν τεραστίων συνελεύσεων. Ἔρχονται νὰ μελετήσουν τὴν Γερμανία καὶ νὰ ἐξακριβώσουν ἂν αἱ διαδιδόμεναι φρικαλεότητες ἀνταποκρίνονται στὴν πραγματικότητα. Μένουν ἐδῶ μὲ ἀνοικτὸ στόμα.

Ὁ Φύρερ φεύγει ἀεροπορικῶς μετὰ τὴν συνέλευσι γιὰ τὸ Μόναχο. Ἡμεῖς ταξειδεύομεν σιδηροδρομικῶς πίσω στὸ Βερολῖνο.

24 Φεβρουαρίου 1933.

Θαυμάσιος χειμωνιάτικος καιρὸς μὲ χιόνι καὶ ἥλιο. Ἔχω κοιμηθῆ καλὰ στὸ τραῖνο καὶ ἀρχίζω πάλιν φρέσκος τὴν ἐργασία.

Τὸ βράδυ ἀρχίζω τὴν ἔφοδό μου ἐναντίον τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος στὸ Σπὸρτ-παλάστ. Ἐδῶ ὁμιλῶ πάντα καλύτερα. Τὸ Σπὸρτ-παλὰστ εἶναι τὸ βῆμα τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ καὶ πουθενὰ δὲν ὑπάρχει τόσο εὔκολα ἐνθουσιαζόμενο κοινό, ὅπως στὸ Βερολῖνο.

25 Φεβρουαρίου 1933.

Τὸ πᾶν συγκεντροῦται τώρα στὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα. Ὅταν τὸν κερδίσωμεν, τότε ὅλα θὰ πᾶν καλὰ μόνα ἴτων. Πρέπει μόνον νὰ φροντίσωμεν νὰ μὴ ἐντείνωμεν τόσον πολὺ τὴν ταχύτητα, καθότι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀκόμη ὡς τὴν τελευταία ἡμέρα ὕψωσις.

26 Φεβρουαρίου 1933.

Μιὰ Κυριακὴ παύσεως ἀπὸ τὸ Ἐγώ μου. Στὸ σπίτι διάβασμα, γράψιμο καὶ μουσική. Τὸ βράδυ ἀκοῦμε στὴν ὅπερα Βάγκνερ καὶ εἴμεθα συγκεκινημένοι ἀπὸ τὸ αἰώνιο πνεῦμα του. Τώρα ἔχομεν πάλιν δύναμι γιὰ μιὰ ἑβδομάδα ἐργασίας.

27 Φεβρουαρίου 1933.

Ἡ μεγάλη προπαγάνδα διὰ «τὴν ἡμέραν τοῦ ἀφυπνιζομένου Ἔθνους» καθωρίσθη εἰς ὅλας της τὰς λεπτομερείας. Πάνω σ' αὐτὸ τὸ μοναδικὸ σημεῖο συγκεντρώνομεν τώρα ὁλόκληρο τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ. Θὰ ἐπιτύχωμε μ' αὐτὴ τὴν ἡμέρα νὰ προσελκύσωμε ὅλους.

Τὸ βράδυ κάθημαι σπίτι καὶ ἐργάζομαι. Στὰς 9 ἔρχεται ὁ Φύρερ γιὰ βραδυνὸ φαγητό. Ἀκοῦμε μουσικὴ καὶ συνομιλοῦμεν. Ξαφνικὰ τηλεφώνημα ἀπὸ τὸν Δρ. Χανφστέγκλ: «Τὸ Ράϊχσταγ καίεται!» Τὸ παίρνω γιὰ μιὰ τρελλὴ φανταστικὴ εἴδησι καὶ δὲν θέλω νὰ τὸ ἀνακοινώσω στὸ Φύρερ. Ρωτῶ σὲ πολλὰ μέρη καὶ παίρνω τὴ φοβερὴ ἐπιβεβαίωσι: εἶναι ἀλήθεια. Μεγάλες ἀνεβαίνουν αἱ φλόγες ἀπὸ τὸν μεγάλον τροῦλον. Ἐμπρησμός!

Εἰδοποιῶ ἀμέσως τὸν Φύρερ καὶ μὲ ταχύτηγα 1000 χιλιομέτρων περνοῦμε τὴν λεωφόρο Σαρλότεμπουργκ πρὸς τὴ Ράϊχσταγ.

Ὁλόκληρο τὸ οἰκοδόμημα περικυκλωμένο ἀπὸ φλόγες. Πάνω ἀπὸ χονδροὺς σωλῆνας πυροσβεστῶν φθάνομεν στὴν εἴσοδο 2 καὶ κατόπιν στὸ μεγάλο χώλλ τοῦ περιπάτου. Ἔρχεται ἀπὸ τὸ ἀντίθετο μέρος ὁ Γκέριγκ καὶ σὲ λίγο ὁ φὸν Πάπεν. Σὲ πολλὰ μέρη ἐξηκριβώθησαν σημεῖα ἐμπρησμοῦ. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἡ κομμοῦνα κάμει μιὰ τελευταία προσπάθεια, νὰ φέρῃ σύγχισι διὰ τοῦ ἐμπρησμοῦ καὶ τῆς τρομοκρατίας καὶ κατὰ τὴν στιγμὴ τοῦ γενικοῦ πανικοῦ νὰ σύρῃ πρὸς τὸ μέρος της τὴν ἀρχήν.

Τώρα ἦλθε τὸ ἀποφασιστικὸ σημεῖο. Ὁ Γκέριγκ εἶναι στὸ στοιχεῖο του. Ὁ Φύρερ δὲν χάνει οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν ἠχυχία του. Θαυμάσιον εἶναι νὰ τὸν βλέπῃ κανεὶς νὰ δίδῃ ἐδῶ τὰς διαταγάς του, αὐτὸς ποῦ πρὶν ἀπὸ μισὴ ὥρα ὡμιλοῦσε ἄφροντις κατὰ τὸ φαγητὸ στὸ σπίτι μας.

Τὸ Πλένουμ παρουσιάζει μιὰ καταστρεπτικὴ εἰκόνα. Οἱ φλόγες φθάνουν ὥς τὴ στέγη, ποῦ ἀπειλεῖ νὰ κρημνισθῇ ἀπὸ στιγμῆς σὲ στιγμήν. Τώρα ὅμως χρειάζεται ἐνέργεια.

Ἀμέσως ἀπαγορεύει ὁ Γκέριγκ ὁλόκληρον τὸν κομμουνιστικὸ καὶ σοσιαλ-δημοκρατικὸ τύπο. Οἱ κομμουνισταὶ βουλευταὶ ἀποδροῦν κατὰ τὴν νύκτα. Τὰ τάγματα ἐφόδου καλοῦνται σὲ συναγερμό, γιὰ νὰ εἶναι ἕτοιμα διὰ κάθε ἐνδεχόμενον.

Τρέχω πρὸς τὴν περιοχήν, γιὰ νὰ εἰδοποιήσω ὅλους καὶ νὰ δώσω διαταγὰς διὰ κάθε ἐνδεχόμενον. Ὁ Φύρερ καλεῖ ἀμέσως τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον. Συναντώμεθα κατόπιν ἀμέσως στὸ Καϊζερχὸφ καὶ συζητοῦμεν τὴν κατάστασι. Ἕνας δράστης συνελήφθη ἤδη, ἕνας νέος Ὁλλανδὸς κομμουνιστὴς μὲ τὄνομα Φὰν ντὲρ Λοῦμπε.Πηγαίνω μὲ τὸν Φύρερ στὴν σύνταξι τοῦ «Φέλκισερ Μπεομπάχτερ», ἀρχίζομεν ἀμέσως καὶ οἱ δυὸ τὴν δουλειά, γράφομεν κύρια ἄρθρα καὶ ἐκκλήσεις.Κατόπιν ἀποσύρομαι στὴν περιοχή, διὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ ὑπαγορεύσω ἀνενόχλητος. Μέσα στὴν νύκτα παρουσιάζεται ὁ Κυβερνητικὸς Σύμβουλος Νάλλς ἀπὸ τὸ πρωσσικὸν ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ μοῦ δίδει ἔκθεσιν τῶν ληφθέντων μέχρι τοῦδε μέτρων. Αἱ συλλήψεις ἔγιναν χωρὶς προστριβάς. Ὁλόκληρος ὁ κομμουνιστικὸς καὶ σοσιαλδημοκρατικὸς τύπος ἀπηγορεύθη ἤδη. Ὅταν παρουσιασθῇ ἀντίστασι, θὰ βαδίσουν τότε τὰ τάγματα ἐφόδου.

Εἶναι πρωΐ. Συναντῶ πάλιν τὸν Φύρερ στὸ Καϊζερχόφ. Ὁ τύπος εἶναι ἐν τάξει. Ἡ γραμμὴ τῆς προπαγάνδας καθωρίσθη διὰ τῶν γεγονότων. Τώρα πρόκειται περὶ τοῦ παντός. Τὸ κομμουνιστικὸ Κόμμα ἀπατήθηκε στὰς βλέψεις του. Νομίζει ὅτι θὰ μᾶς ρίψῃ, στὴν πραγματικότητα ἔδωσε τὸ ἴδιο στὸν ἑαυτό του τὸ κτύπημα τοῦ θανάτου.

Δύο ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου ἐσκοτώθηκαν τὴ νύκτα στὸ Βερολῖνο. Δὲν θὰ μείνουν χωρὶς ἐκδίκησι.

Κουρασμένος καὶ ἀφανισμένος ἔρχομαι τὸ πρωΐ στὰς 8 στὸ σπίτι. Μιὰ ὥρα ὕπνο κι' ἔπειτα πάλιν στὴν ἐργασία.

28 Φεβρουαρίου 1933.

Γράφω μιὰ ὡραία διαφήμισι ἐναντίον τοῦ κομμουνιστικοῦ καὶ τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος. Σ' ὁλόκληρο τὸ Κράτος δὲν ἐκδίδεται καμμία μαρξιστικὴ ἐφημερὶς πλέον. Ὁ Γκέριγκ ἤρχισε μιὰ μεγάλη ἐκστρατεία ἐναντίον τῶν ἐρυθρῶν κομμάτων. Θὰ ἡσυχάσῃ ὅταν ὅλα τὰ ἐξαφανίσῃ.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε μίαν δριμεῖαν κύρωσιν ἐναντίον τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος. Ἡ διάταξις αὐτὴ προβλέπει τὴν θανατικὴν τιμωρίαν. Εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖο. Ὁ λαὸς τὸ ζητεῖ τώρα.

Ἀκολουθοῦν συλλήψεις ἐπὶ συλλήψεων. Τώρα θὰ ἀφανισθῇ ἡ ἐρυθρὰ πανώλης μὲ τὴ ρίζα καὶ τὸ στέλεχος. Πουθενὰ δὲν παρουσιάζεται ἀντίστασις. Τὸ ἀντίθετο στρατόπεδο φαίνεται νὰ ἐξεπλάγη μὲ τὴν ξαφνικήν μας, ἀποφασιστικὴν ἐνέργειαν, ποῦ νὰ μὴ τολμᾶ νὰ ἀμυνθῇ.

Βλέπω τὰ καμμένα στὸ Ράϊχσταγ. Τὰ Πλένουμ εἶναι μιὰ εἰκόνα τῆς καταστροφῆς. Ἐρείπια ἐπὶ ἐρειπίων. Αὐτὸ θὰ τὸ πληρώσῃ ἀκριβὰ τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα. Σ' ὁλόκληρο τὸ λαὸ ἐπικρατεῖ ἀπερίγραπτος ἀγανάκτησις γι' αὐτὴ τὴ δειλὴ πρᾶξι. Τώρα ἡ ἐργασία γίνεται πιὸ εὔκολα. Τὸ κακὸ ἐπέρασε. Ἡ εὐτυχῶς τελευταία ἀτυχία πέρασε. Ἀκόμη μερικὲς ἡμέρες καὶ κατόπιν θὰ ἠμποροῦμε νὰ ἑορτάσωμεν τὸν μεγάλον μας θρίαμβον.

Ἔχω πάλι ὄρεξι νὰ ζῶ.

1 Μαρτίου 1933.

Πρόκειται νὰ ἀναλάβω τὸ μέγα ἐπίπεδο τῶν ραδιοφώνων. Πρέπει νὰ ἀπολυθῆ ἐδῶ πολὺ ἀκατάλληλο προσωπικό· ἰδιαιτέρως οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι πρέπει νὰ ἀντικατασταθοῦν. Αὐτὸ θὰ τὸ ἀποφασίσωμεν τελειωτικῶς, ὅταν περάσουν αἱ ἐκλογαί.

Κάμνομεν ἕνα θαυμάσιο ἀεροπορικὸ ταξεῖδι στὸ Μπρέσλαου. Ἀλλαλάζοντα πλήθη ὑποδέχονται τὸν Φύρερ στὸ ἀεροδρόμιο ὁ ὁποῖος περνᾶ ἀπὸ τείχη ἀνθρώπων πηγαίνοντας πρὸς τὸ ξενοδοχεῖο.

Ἡ συνέλευσις στὴν ὑπερπληρωμένη αἴθουσα Γιαρχούντερτ εἶναι πάλι θαυμασία. Κάθε μιὰ ἀπὸ αὐτὰς τὰς συνελεύσεις προσελκύει μιὰ ὁλόκληρο ἐπαρχία. Τὸ καθῆκον μου εἶναι κάθε φορὰ σὲ μιὰ ἐπιτηδεία εἰσήγησι νὰ δημιουργήσω μιὰ κατάλληλη ἀτμόσφαιρα διὰ τοὺς ἀκροατάς. Ἔπειτα ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ καὶ ἔχει ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἕνα ἀκροατήριο τελείως ἕτοιμο.

Στὸ Μπρέσλαου στρέφεται πρὸ παντὸς ἐναντίον τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, φανερώνει τὰ τρομοκρατικά του σχέδια, καὶ δηλώνει ὅτι εἶναι ἀποφασισμένος, νὰ τὰ συντρίψη χωρὶς νὰ λάβη τίποτε ὑπ' ὄψιν.

Σὲ ἕνα θαυμάσιο ἀεροπορικὸ νυκτερινὸ ταξεῖδι πετοῦμεν πάλι πρὸ τὸ Βερολῖνο καὶ καθήμεθα τὸ βράδυ στὸ σπίτι μας. Φοβεραὶ φῆμαι δολοφονικῆς ἀποπείρας κυκλοφοροῦν στὴν πρωτεύουσα. Ὅλοι εἶναι εὐχαριστημένοι, ὅταν ὁ Φύρερ ἔρχεται γερὸς στὸ σπίτι. Διεδόθη ἡ φήμη, ὅτι στὸ Μπρέσλαου θέλανε νὰ τὸν φονεύσουν.

Τοιούτου εἴδους εἰδήσεις τοῦ Ἰὼβ ἔρχονται πάντα σὲ ἐκτάκτους ἐποχάς. Πάντα σὲ κάθε συνέλευσι θὰ βρεθῆ κάποιος ποῦ θὰ δῆ στ' ὄνειρό του καὶ θὰ προφητεύση ἕνα τρομερὸ δυστύχημα. Δὲν πρέπει νὰ χάνη μόνο κανεὶς τὴ ψυχραιμία του.

Μὰ κάποια μερὶς φαταλισμοῦ εἶναι κάποτε καλή.

2 Μαρτίου 1933.

Ἐργαζόμεθα δραστηρίως διὰ τὰς προετοιμασίας «τῆς ἡμέρας τοῦ ἀφυπνιζομένου Ἔθνους». Θὰ ἐφαρμόσωμεν ὅλα μας τὰ προπαγανδιστικὰ μέσα σὲ μέτρο ποῦ δὲν παρουσιάσθηκε ποτέ. Ὁλόκληρος ὁ Γερμανικὸς λαὸς θὰ λάβη μέρος.

Ὁ Γκέριγκ καθαρίζει τὴν Πρωσσίαν, μὲ πολὺ δραστηριότητα καὶ θάρρος. Εἶναι ἀνάγκη νὰ φέρῃ τάξι σ' αὐτὸν τὸν σταῦλο τῶν χοίρων. Οἱ ἐρυθροὶ μᾶς ἄφησαν μιὰ κληρονομία, ποῦ ὑπερβαίνει κάθε περιγραφή. Ἐὰν δὲν ἐλαμβάνομεν τὴν ἀρχήν, θὰ τελείωνε τὸ πᾶν σὲ φοβερὰ καταστροφή.

Τὸ βράδυ τὸ Σπὸρτ - παλὰστ καὶ αἱ αἴθουσαι αὐτοκινήτων εἶναι παραγεμισμένες μὲ τὰ πλήθη. Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ μὲ ἐξαιρετικὰ θαυμασία διάθεσιν. Ἡ λεγεὼν τοῦ κόμματος τοῦ Βερολίνου ὑποδέχεται μὲ τρικυμίαν ἐνθουσιασμοῦ.

Κατόπιν ἀκοῦμε στὸ σπῆτι μουσική.

4 Μαρτίου 1933.

Τὰ τάγματα ἐφόδου βαδίζουν σὲ παρέλασι διὰ τοῦ Βερολίνου. Αἱ τελευταῖαι ἐκλογικαὶ προετοιμασίαι μᾶς ἀπασχολοῦν. Ὁ ἀγὼν εἶναι εἰς τὸ ὕψιστόν του σημεῖον.

Ὁλόκληρος ὁ δρόμος πρὸς τὸ Ἀμβοῦργον εἶναι γεμάτος ὁμίχλη. Γι' αὐτὸ δὲν ἠμποροῦμε νὰ ταξειδεύσωμεν ἀεροπορικῶς. Φεύγομεν μὲ τὸ τραῖνο. Στὸ δρόμο κάνομεν συμβούλιο καὶ διεκπεραιώνομεν διαφόρους ἐργασίας. Τὰ πράγματα στὸ Ἀμβοῦργο στέκουν ἐπίσης σὲ ἀποφασιστικὸ σημεῖο. Ἀμέσως μετὰ τὰς ἐκλογὰς πρέπει νὰ ἐπέμβωμεν. Ἡ συνέλευσις προετοιμάσθη θαυμασίως καὶ ὁ Φύρερ ἐκφωνεῖ ἐδῶ σ' αὐτὸν τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα ἕνα ἀπὸ τοὺς καλυτέρους του λόγους. Σχεδὸν ἕνα θαῦμα θρησκευτικῆς ρητορικῆς. Τὰ πλήθη φρενητιοῦν.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν ταξειδεύομεν ἀεροπορικῶς πρὸ τὸ Βερολῖνο προσγειούμεθα ἐκεῖ καὶ φεύγομεν πάλι, ἀφοῦ διεκπεραιώσαμεν τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα, μὲ ἕνα θαυμάσιο ἀεροπορικὸ ταξεῖδι στὸ Κένιξμπεργκ. Ἡ μεγάλη «ἡμέρα τοῦ ἀφυπνιζομένου Ἔθνους» ἄρχισε. Στὰς 2 ἡ ὥρα προσγειούμεθα.

Αἱ τελευταῖαι προετοιμασίαι διὰ τὴν βραδυνὴν συνάθροισιν διεκπεραιοῦνται. Μεγάλη ἐπιτυχία.

Δίδω στὴν εἰσαγωγή μου μιὰ πλαστικὴ εἰκόνα τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ἀναμενομένων ἀποτελεσμάτων της. Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ μὲ μεγάλη φλόγα καὶ ἀφοσίωσι. Ὅταν κατὰ τὸ τέλος ἀναφέρει ὅτι ὁ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ καὶ αὐτὸς ἔτειναν πρὸς ἀλλήλους τὰς χεῖρας, ὁ ἕνας ὡς στρατάρχης ποῦ ἐλευθέρωσε τὴν ἀνατολικὴν

Πρωσσίαν ἀπὸ τὸν ἐχθρό, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἐν τῷ μεταξὺ ὡς ἁπλοῦς γρεναδιέρος, ἔκαμε τὸ καθῆκον του στὴν δύσι, ξαπλώνεται πάνω ἀπὸ ὅλη τὴ συνέλευσι μιὰ ἑορτάσιμη ἡσυχία, συγκίνησις καὶ ταραχή. Στὸ τέλος ἀντηχεῖ δυνατὰ ἡ νιντερλέντισε εὐχαριστήριος προσευχή, ἀναμεμιγμένη στὴν τελευταία της στροφὴ μὲ τὰς κωδωνοκρουσίας τῆς καθεδράλης τοῦ Κένιξμπεργκ. Μέσω τοῦ ραδιοφώνου πετᾶ αὐτὸς ὁ ὕμνος μέσα ἀπὸ τοὺς αἰθέρας σ' ὁλόκληρη τὴ Γερμανία. Σαράντα ἑκατομμύρια ἄνθρωποι στὸ Ράϊχ στέκουν στὰς πλατείας, στοὺς δρόμους μέσα στὸ σύθαμπο τοῦ βραδυνοῦ ἢ κάθηνται στὰ καφενεῖα ἢ στὰ σπίτια των πρὸ τῶν μεγαφώνων καὶ παίρνουν τὴν ἀπόφασι νὰ βαδίσουν πίσω ἀπὸ τὸν Χίτλερ καὶ νὰ ἀγωνισθοῦν σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα του διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἔθνους.

Στὸ ἀεροδρόμιο πληροφορούμεθα, ὅτι μιὰ νυκτερινὴ πτῆσις εἶναι ἀδύνατος. Ὁλόκληρη ἡ γραμμὴ κατέχεται ἀπὸ ὁμίχλη καὶ ὡς τούτου ἀδύνατος ἡ προσγείωσις εἰς Βερολῖνον.

Πρέπει νὰ γυρίσωμε πίσω πρὸς τὸ ξενοδοχεῖο καὶ εὑρίσκομεν ἐκεῖ ἤδη βουνὰ ἀπὸ τηλεγραφήματα ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ Ράϊχ.

Στὸ Βερολῖνο ἐπικρατεῖ ἀπερίγραπτος ἐνθουσιασμός. Ὁλόκληρος ἡ πόλις εἶναι ἐπὶ ποδός. Τραγουδῶντας παρελαύνουν μέσα ἀπὸ τοὺς δρόμους τὰ πλήθη. Τὰ τάγματα ἐφόδου βαδίζουν μὲ μουσικὴ ὑπὸ τὴν πύλην τοῦ Μπράντεμπουργ. Ἑκατοντάδες καὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων στὸ Κέντρον καὶ τὰ προάστεια.

Πανταχοῦ πάνω στὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν καίουν τὰ πυρὰ τῆς ἐλευθερίας. Ὁλόκληρος ἡ Γερμανία μοιάζει μὲ ἕνα μοναδικό, μεγάλο, λαμπερὸ φανό. Ἔγινε πραγματικῶς, ὅπως τὸ θέλαμε «ἡ ἡμέρα τοῦ ἀφυπνιζομένου ἔθνους». Τὸ ξεκίνημα ἑνὸς λαοῦ!

5 Μαρτίου 1933.

Πρὶν φύγομεν ἀεροπορικῶς ἀπὸ τὸ Κένιξμπεργ, ἐπισκεπτόμεθα ἕνα μικρὸ ἐκλογικὸ κέντρο διὰ νὰ ψηφίσωμεν. Ὁ προϊστάμενος τοῦ ἐκλογικοῦ αὐτοῦ κέντρου ἐκπλήσσεται, ὅταν βλέπει τὸν Φύρερ νὰ περνᾶ τὸ κατῶφλι καὶ νὰ ρίχνῃ, ὅπως κάθε ἄλλος τὸ ἐκλογικό του δελτίο στὴν κάλπη.

Κάτωθέν μας ὁμίχλη καὶ νέφη, οἱ μηχανὲς τοῦ ἀεροπλάνου

βροντοῦν καὶ τραγουδοῦν τὸ ἀλλαλάζον τραγοῦδι των. Τὸ μεσημέρι στὴ μιὰ ἡ ὥρα περνοῦμε τὴν ὁμίχλη καὶ κατεβαίνομεν σὰν βέλος στὸ ἀεροδρόμιο Τεμπελχόφ. Ὁλόκληρο τὸ Βερολῖνο πλέει σὲ θάλασσα ἀπὸ σημαίας. Θὰ εἶναι μιὰ πολὺ μεγάλη νίκη.

Τὸ ἀπόγευμα καθήμεθα στὴν καγγελαρία τοῦ Ράϊχ καὶ περιμένομεν μὲ ἔνταση τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα. Ὁ Φύρερ εἶναι ἥσυχος καὶ εὐδιάθετος, ὅπως πάντα. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ πάῃ τίποτε στραβά.

Τὸ βράδυ ἀκοῦμε στὴν ὄπερα «Βαλκύρ». Μαζὶ μὲ τὴν θαυμασίως ὡραία μουσικὴ τοῦ Βάγκνερ ἀντηχοῦν ἔξω οἱ ρυθμοὶ τοῦ μάρς λόχων τῶν Στάλχελμ ποῦ παρελαύνουν.

Ἔπειτα ἔρχονται τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα. Μιὰ νίκη πάνω στὴν ἄλλη, φανταστικὸ καὶ ἀπίστευτο!

Ὅταν μετὰ τὸ θέατρο, ἐρχόμεθα στὴν καγγελαρία, εἴχαμε ἤδη ἐπιτύχει τὸν θρίαμβον. Εἶναι δυνατός, πολὺ πιὸ δυνατός. Ὑπερβαίνει κάθε ἐλπίδα μας. Τί σημαίνουν τώρα πιὰ οἱ ἀριθμοί; Εἴμεθα οἱ κύριοι στὸ Ράϊχ καὶ στὴν Πρωσσία, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔπεσαν, βυθίστηκαν.

Μιὰ μακρὰ ἐργασία στεφανώνεται μὲ ἐπιτυχία.

Ἡ Γερμανία ξύπνησε!

Πρὸ πάντων ἡ νότιος Γερμανία ἦλθε ἡ πρώτη στὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα. Αὐτὸ εἶναι περισσότερο εὐχάριστο, καθότι τώρα μᾶς εἶναι εὐκολώτερο νὰ ἐνεργήσωμεν ριζοσπαστικὰ ἐναντίον τοῦ χωριστικοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συστήματος.

Τὸ Βερολῖνο σημειώνει πάνω ἀπὸ ἕνα ἑκατομμύριο ψήφους. Ἀπίστευτοι ἀριθμοί. Ὅλοι εἴμεθα σὰν μεθυσμένοι. Κάθε ὥρα φέρει μιὰ νέα, ἀπίστευτη ἔκπληξι. Ὁ Φύρερ εἶναι συγκεκινημένος.

Ἔξω στὴν πλατεῖα Βίλχελμ ἕνα διάφορο, πολυπληθές, ἀνθρώπινο κῦμα, ποῦ φωνάζει τὰς εὐχάς του ἐν χορῷ πρὸς τὸν Φύρερ. Ἐπὶ τέλους φθάσαμε. Τώρα ἠμπορεῖ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀναδημιουργία μετὰ τὴν γερμανικὴν ἐπανάστασιν.

Κουρασμένος καὶ μακάριος πέφτω στὸ κρεββάτι μου στὰς 4 μετὰ τὰ μεσάνυκτα.

Τώρα φθάσαμε στὸ σκοπό.

6 Μαρτίου 1933.

Στὴν περιοχὴ αἱ τελευταῖαι ἐργασίαι ἐκκαθαρίσεως. Αἱ βουλευτικαὶ θέσεις μοιράζονται καὶ κανονίζονται μερικὰ οἰκονομικὰ ζητήματα. Ὅλοι οἱ συνεργάται εἶναι σὲ θαυμασία, μακαρία διάθεσι!

Σὲ ἕνα ἄρθρο μου κάνω τὸν ἐπίλογο. Ὁ τίτλος εἶναι ὑπερήφανος καὶ μὲ αὐτοπεποίθησι: «Ὁ λαὸς τὸ θέλει!»

Τώρα ἐργαζόμεθα θαυμάσια. Πουθενὰ δὲν βρίσκομε πιὰ δυσκολίας. Ὅ,τι ἐφαίνετο χθὲς ἄλυτο, σήμερα λύεται μόνο του.

Τὸ ἀπόγευμα ἔχω εὐκαιρία στὴν καγγελαρία νὰ συσκεφθῶ μὲ τὸν Φύρερ σὲ πολύωρο συνομιλία δι' ὁλόκληρην τὴν ἵδρυσιν τοῦ ὑπουργείου μου. Τώρα, μετὰ τὰς ἐκλογάς, δὲν πρέπει πλέον νὰ χάνωμεν καιρόν. Τὸ ὑπουργεῖον θὰ συνενώσῃ τύπον, ράδιον, φίλμ, θέατρον καὶ προπαγάνδα σὲ μία μεγάλη ὀργάνωσι. Ἐξέλεξα ὡς γενικὸν γραμματέα τὸν διευθυντὴ τοῦ Τύπου τοῦ Ράϊχ Φούνκ. Ἐπιθεωρῶ ἀμέσως μαζί του τὸ ἵδρυμα στὴν πλατεῖα Βίλχελμ ὅπου θὰ ἐκτατασταθῶμεν. Εἶναι ἕνα θαυμάσιον οἰκοδόμημα ἀπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα Σίγκελ. Τὰ ἔπιπλά του ὅμως τόσο παλαιά, ποῦ πρέπει νὰ τὰ ἀπομακρύνωμεν.

Τὸ βράδυ συνέλευσις τῶν παλαιῶν συντρόφων τοῦ κόμματος στὸ Σπόρτ-παλάστ. Ὁμιλῶ μὲ ὅλη μου τὴν καρδιὰ καὶ ὅλοι οἱ γενναῖοι σύντροφοι, ποῦ ἀγωνίσθηκαν μαζί μου ὅλα τὰ χρόνια αὐτά, εἶναι συγκεκινημένοι, ποῦ ἔζησαν τὴν ἐκπλήρωσι τοῦ ὀνείρου των.

Σ' ὁλόκληρο τὴ Γερμανία κυματίζουν αἱ σημαῖαι τοῦ ἀγκυλωτοῦ σταυροῦ. Τὸ ἔθνος ἔχει τώρα ἕνα νέο πρόσωπο.

7 Μαρτίου 1933.

Ἔφερα τὴν ὑπηρεσία τῆς περιοχῆς σὲ τελεία τάξι. Τὰ οἰκονομικὰ εὑρίσκονται σὲ ἰσορροπία μ' ὅλους τοὺς ἐκλογικοὺς ἀγῶνας. Ὁ Γκέρλιτζερ ἀναλαμβάνει ὡς ἀντιπρόσωπός μου τὴν διεύθυνσιν τῆς περιοχῆς. Ἔχω ἀκόμα ἕνα ὑπόλοιπον ἐπειγούσης ἐργασίας καὶ κατόπιν θὰ ἐπιδοθῶ εἰς τὸ νέον μου ἔργον.

Τὸ βράδυ εἰς τὴν καγγελαρίαν συναντῶ τοὺς κυρίους ἀπὸ τὸ Μόναχο. Ἡ κατάστασις εἰς τὴν Βαυαρία εἶναι τώρα ὥριμος.

Στὸ Ἀμβοῦργον διωρίσθη ἕνας κομισσάριος τοῦ Ράϊχ κατὰ

τὸ βράδυ τῶν ἐκλογῶν. Γιατὶ νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν καὶ ἀλλοῦ; Τώρα ποῦ οἱ ἐχθροὶ ἐνικήθησαν, πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν, ἐπωφελούμενοι τῆς καταστάσεως. Ὡς ἑπομένη χώρα ἔρχεται στὴ σειρὰ ἡ Βάδη. Ἐκεῖ θὰ φέρωμεν τώρα τάξιν. Δὲν πρέπει νὰ σκουντάφτωμεν πάνω ἀπὸ κλωστές. Ἐπανάστασις εἶναι ἐπανάστασις. Ἐπίσης ἂν ἔρχεται νομικῶς στὴν ἀρχή, ἔχει μόλα ταῦτα τὸ καθῆκον, νὰ δημιουργήσῃ μιὰ νέαν κατάστασιν δικαίου.

Καὶ πρὸ παντὸς εἶναι ἀπαραίτητον νὰ συλλάβωμεν τὴν εὐνοϊκὴν στιγμήν. Ὅ,τι σήμερα φαίνεται εὔκολο, αὔριο θὰ εἶναι ἴσως ἀδύνατον.

Λοιπὸν ἐνέργεια καὶ ὄχι δισταγμός!

8 Μαρτίου 1933.

Ὁ ἐκλογικὸς ἀγῶνας τοῦ Ράϊχσταγ τέλειωσε. Ὄχι μόνον δὲν ἐχάσαμε χρῆμα, παρὰ ἔχομεν καὶ μεγάλο περίσσευμα. Πόση διαφορὰ ἀπὸ τὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα τοῦ Νοεμβρίου! Ὅμως ἐπειδὴ δὲν ὑποχωρήσαμεν τότε, ἠμποροῦμεν τώρα νὰ θερίσωμε.

Ἔτσι εἶναι πάντοτε στὴ ζωή. Ἀπὸ τίποτε δὲν προέρχεται τίποτε καὶ ὅποιος δὲν θέλει νὰ σπείρῃ, δὲν ἠμπορεῖ ἐπίσης νὰ θερίσῃ.

Καθώρισα τὰς μεγάλας γραμμὰς τοῦ Ὑπουργείου μου. Θὰ γίνῃ σὲ 5 μεγάλα τμήματα τὰ ὁποῖα θὰ περιλαμβάνουν τὸ τμῆμα τοῦ ραδιοφώνου, τοῦ τύπου, τοῦ φίλμ, τῆς προπαγάνδας καὶ τοῦ θεάτρου. Εἶναι ὅλα ἐπίπεδα, ποῦ μὲ ἐνδιαφέρουν προσωπικῶς καὶ πρὸς τὰ ὁποῖα θὰ ἀφιερωθῶ ἕνεκα τούτου μὲ μεγάλο ζῆλο καὶ ἐσωτερικὴ ἀφοσίωσι καὶ εὐχαρίστησι.

Στὴν λεωφόρον Οὔντερ ντὲν λίντεν παρελαύνει ἡ νεολαία τοῦ Χίτλερ. Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κυττάζῃ ἐπὶ ὥρας χωρὶς νὰ κουρασθῇ ἀπὸ εὐχαρίστησι.

Ἡ Γερμανικὴ ἐπανάστασις ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον της καὶ δὲν σταματᾶ πρὸ οὐδενός. Σ' ὅλα τὰ δημόσια ἱδρύματα κυματίζουν αἱ σημαῖαι μὲ τὸν ἀγκυλωτὸ σταυρό. Κάπου κάπου ἀνθίσταται κάποια ὑπαλληλικὴ ψυχή, ὅμως μόνο μιὰ μικρὰ πίεσις ἀρκεῖ, νὰ γονατίσῃ.

Ὡς τὰ τώρα δὲν ἀναφαίνεται πουθενὰ καμμιὰ ὁμὰς τοῦ γερμανο-ἐθνικοῦ κύκλου καὶ παρουσιάζεται μόνο ἐκεῖ ποῦ κανείς

ἀπὸ ἡμᾶς δὲν ἔφθασε γιὰ νὰ σηκώση τὴν σημαία. Οἱ τυπικοὶ δραπέται ποὺ τοὺς συναντᾶ κανεὶς πάντα, ὅταν περάση ὁ κίνδυνος.

Στὴ Βάδη, Σαξωνία καὶ Βυρτεμβέργη διωρίσθησαν ἐθνικοσοσιαλιστικοὶ κομισσάριοι. Τὸ πᾶν εἶναι ἐν πλήρει τάξει. Πουθενὰ δὲν παρουσιάζεται ἀντίστασις.

Τὸ βράδυ εἴμεθα ὅλοι στοῦ Φύρερ. Ἐκεῖ ἀποφασίζεται νὰ ἔλθη τώρα στὴ σειρὰ καὶ ἡ Βαυαρία. Μερικοὶ φοβοῦνται ὅτι ἔξω ἀπὸ τὸ κόμμα ὑπάρχουν ἀκόμη πολλοὶ ἐνδοιασμοί, φλυαροῦν περὶ ἀντιστάσεως τοῦ βαυαρικοῦ λαϊκοῦ κόμματος, ὅμως εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ὁ κύριος ἥρως δὲν θὰ δείξη τὸν ἡρωϊσμόν του.

Στὴν διεκπεραίωσιν τῆς ἐπαναστάσεως δὲν πρέπει νὰ δείξωμεν τώρα ὑποχώρησιν, καθότι ἔχομεν τὴν ἀρχήν, γιὰ νὰ τὴν χρησιμοποιήσωμεν. Δὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν καμμιὰ ἀντίστασι. Ὁ ἐχθρὸς ἔπεσε, καὶ δὲν τολμᾶ οὔτε τὸ χέρι του νὰ σηκώση. Ἡ τύχη τῆς Βαυαρίας κρέμεται σὲ μεταξωτὴ κλωστή. Καμμιὰ ἄλλη Κυβέρνησις δὲν θὰ ἦτο σὲ θέσι, νὰ κάμη ἐκεῖνο ποὺ προτίθεται νὰ πράξη ὁ Φύρερ. Ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἐπιχειρήση καθότι ὁ βαυαρικὸς λαὸς στέκει στὸ πλευρό του.

9 Μαρτίου 1933.

Στὴν Βαυαρία ἐλύθη ἀμέσως ἡ κατάστασις. Ὁ στρατηγὸς Ἔπ ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν ὡς κομισσάριος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ράϊχ. Παλαιοί, ἱκανοὶ ἐθνικοσοσιαλισταί, τοῦ ἐδόθησαν ὡς Ὑπουργοί. Ἡ κληρική, ὁμοσπονδιακὴ κλίκα δοκιμάζει νὰ ἀντισταθῆ, ὅμως ἡ δύναμις τῶν γεγονότων τὴν δαμάζει.

Νέαι εἰδήσεις ἔρχονται ἀπὸ τὸ Μόναχο. Ὁ λαὸς εἶναι ἀφάνταστα ἐθνουσιασμένος. Ἡ παλαιὰ Κυβέρνησις ἐζήτησε μερικὰς ὥρας γιὰ νὰ σκεφθῆ καὶ ἀπεχώρησε κατόπιν οἰκτρῶς. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς της ὁ πανθεὶς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἔδωκε διαταγὴν εἰς τὴν ἀστυνομίαν νὰ πυροβολήση. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν μεταδίδει τὸ ραδιόφωνον μιὰ τεραστίαν συνέλευσιν τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Μονάχου στὴν πλατεῖα τοῦ Ὠδείου.

Ἡ ἐπανάστασις προχωρεῖ ἀκράτητα διὰ μέσου ὅλου τοῦ Ράϊχ. Ζοῦμε σὲ μιὰ μεγάλη καὶ δυνατὴ ἐποχή. Ἡ χάρις τῆς

τύχης μᾶς δίνει τὴν δυνατότητα νὰ ἐνεργοῦμε σ' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ὡς δημιουργοί.

Ἀπὸ βαρεῖς πόνους γεννᾶται μία νέα Γερμανία.

10 Μαρτίου 1933.

Στὴν Βαυαρία ὅλα συνέβησαν ἥσυχα. Τώρα ἔχομεν στὰ χέρια μας ὁλόκληρο τὸ Ράϊχ. Ἠμποροῦμε λοιπὸν νὰ ἀρχίσωμεν μὲ τὴν ἀναδημιουργία.

Εἰς τὴν περιοχὴν αἱ τελευταῖαι ἐκκαθαριστικαὶ ἐργασίαι, κι' ἔτσι παραδίδω ἕνα καθαρό, ἕτοιμο καὶ γερὸ ἔργο ἀπὸ τὰ χέρια μου. Δὲν μοῦ ἀρέσει νὰ παραδίδω κάτι μισό.

11 Μαρτίου 1933.

Ὁ ἥλιος στέκει ὑψηλὰ στὸ στερέωμα καὶ ἐκπέμπει τὴ θέρμη τῆς ἀνοίξεως πάνω στὴ θαυμαστὴ χώρα, τὴν Γερμανία. Εἶναι πάλι μιὰ χαρά, ἡ ἐργασία καὶ ἡ δημιουργία.

Μία ἐξέτασις τῶν δυνατοτήτων ἐργασίας στὸ νέο σπίτι στὴ πλατεῖα Βίλχελμ δὲν μὲ ἱκανοποιεῖ. Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ἐργασθοῦν μέσα κτίσται καὶ χρωματισταί. Ἀπὸ τοὺς τοίχους πρέπει νὰ ξυσθοῦν τάσβεστώματα, τὰ πολλὰ βελουδένια σκονισμένα παραπετάσματα νὰ κατεβοῦν, γιὰ νὰ μπῆ ὁ ἥλιος ἀπὸ τὰ παράθυρα. Σ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐργασθῶ. Πρέπει νὰ ἔχω γύρω μου διαύγεια, καθαριότητα καὶ φανερὲς καθαρὲς γραμμές. Τὸ σκιόφως τὸ ἀποστρέφομαι.

Καὶ ὅμως πρέπει νὰ καθαρισθοῦν τὰ δωμάτια ἔτσι καὶ μεταξὺ τῶν ἀτόμων. Οἱ χθεσινοὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ ἑτοιμάσουν τὸ δρόμο διὰ τὸ αὔριον.

Τὸ μεσημέρι εἶμαι στοῦ Φύρερ. Ὁ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ ὑπέγραψε μιὰ ἐγκύκλιο κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μαύρη, ἄσπρη, κόκκινη σημαία καὶ ἡ σημαία τοῦ ἀγκυλωτοῦ σταυροῦ, θεωροῦνται ὡς αἱ σημαῖαι τοῦ Κράτους. Τὶ ἀφάνταστος θρίαμβος! Ἡ καταδιωγμένη μας σημαία ὡς σύμβολο πάνω ἀπ' ὅλο τὸ Ράϊχ. Εἶναι ἡ σημαία τῆς γερμανικῆς ἐπαναστάσεως!

Στὸ Λουστγκάρντεν συναθροίζονται 150 χιλιάδες ἐργάται. Εἶναι ἕνα μεθυστικὸ συναίσθημα νὰ ὁμιλῇ κανεὶς πρὸ τόσων ἀνθρώπων. Στὸ βραδυνὸ σύθαμπο φωτίζεται ὁλόκληρο τὸ μέ-

γαρο μὲ κόκκινο φῶς. Διὰ μέσου ἀτελείωτου ἀνθρωπίνου τείχους περνᾶ τὸ αὐτοκίνητό μας πρὸς τὰς αἰθούσας τῶν ἐκθέσεων. Οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ἀνθρώπους ἕως τὸ Κνὶ καὶ ὁλόκληρος ἡ λεωφόρος Σαρλότεμπουργκ.

Κάμω τὴν εἰσήγησιν τοῦ λόγου τοῦ Φύρερ. Ὁμιλεῖ ἀκόμη μιὰ φορὰ διὰ τὰς κοινοτικὰς ἐκλογάς, ποῦ θὰ γίνουν παντοῦ αὔριον.

Τοῦ προσφέρονται μεγάλαι αὐθόρμητοι ἐνδείξεις ἀφοσιώσεως ἀπὸ τὰ πλήθη. Τώρα πιὰ τελείωσαν αἱ ἐκλογαί.

Στὸ σπίτι σφυρηλατῶ μὲ τὸν Φύρερ νέα σχέδια διὰ τὸ ὑπουργεῖον μου. Σκέπτομαι μόνον ποῦ εἶμαι μόλις 35 ἐτῶν καὶ αναλαμβάνω τὸ βάρος μιᾶς τόσο μεγάλης εὐθύνης. Εὐχαριστῶ τὸν Φύρερ ποῦ μοῦ προσφέρει ἕνα τόσο μεγάλο μέτρον ἐμπιστοσύνης.

12 Μαρτίου 1933.

Εἰς τὴν Ὄπεραν κάμνομε ἕνα μνημόσυνον διὰ τοὺς πεσόντας τοῦ μεγάλου πολέμου. Ὁ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ εἰσέρχεται εἰς τὸ μέγα θεωρεῖον. Φαίνεται σὰν μεγάλο μνημεῖο. Χίτλερ καὶ Χίντεμπουργκ, σύμβολα τῆς νεότητος καὶ τοῦ γήρατος, ποῦ ἔδωσαν τὰ χέρια σ' αὐτοὺς τοὺς δύο ἄνδρας. Ἔξω παρελαύνουν μέσα στὸ λαμπερὸ φῶς τοῦ ἥλιου ἡ ἄμυνα τοῦ Ράϊχ, τὰ τάγματα ἐφόδου καὶ οἱ χαλυβδόκρανοι μπροστὰ ἀπὸ τὸν Χίντεμπουργκ. Μία θαυμασία εἰκὼν μιᾶς μεγαλοπρεποῦς παρελάσεως.

Φεύγω μὲ τὸν Φύρερ στὴν καγγελαρία καὶ στέκομαι δίπλα του, ὅταν τρέμων ἀπὸ συγκίνησιν διαβιβάζει πρὸ τοῦ μικροφώνου τὴν προκήρυξιν πρὸς τὸν γερμανικὸν λαόν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ κυματίζουν πάνω ἀπὸ τὸ Ράϊχ αἱ νέαι σημαῖαι. Μοῦ φαίνεται σὰν νὰ περνᾶ ἀπὸ ἐπάνω μας ἕνα ρῖγος τῆς ἱστορίας. Ὁ Φύρερ ταξειδεύει ἀεροπορικῶς στὸ Μόναχο διὰ νὰ συζητήσῃ προσωπικῶς μὲ τὰς πρὸς τοῦτο ἀρχὰς τοῦ κόμματος τὰ φλέγοντα ζητήματα τῆς Βαυαρίας.

Τὸ βράδυ ἔρχονται τὰ ἀποτελέσματα τῶν κοινοτικῶν ἐκλογῶν. Νικήσαμε σ' ὅλας τὰς πόλεις τὰς πλειοψηφίας. Εἶναι ἕνας θρίαμβος ἀπαράβλητος! Τώρα ἡ φράσις; Τὸ Βερολῖνο μένει κόκκινο! δὲν ἀληθεύει. Ἀκόμη στὰ πιὸ μαῦρα φρούρια (κληρι-

κῶν) κατέχομεν τὴν πρώτη γραμμή. Δὲν ἠμπορῶ γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ τὸ ἀντιληφθῶ! Εἶναι κάτι ἀφάνταστο!

Τηλεφωνῶ ἀργὰ τὴν νύκτα στὸ σπίτι εἰς τὴν μητέρα μου.

Ἀπὸ συγκίνησι δὲ ἠμπορεῖ νὰ μιλήση.

Καθήμεθα ὥς τὰ ξημερώματα εἰς τὴν Σύνταξιν τῆς «Angriff» καὶ κάνομεν συμβούλια διὰ τὸ μέλλον τοῦ Βερολίνου. Διορίζω τὸν Δρ. Λίπερτ ὥς προσωρινὸν ἐπιτετραμένον. Σ' αὐτὴ τὴν πόλι θὰ δώσωμεν μία νέα μορφή.

Θὰ γίνη ἔργο μας νὰ τῆς δώσωμεν νέο, Γερμανικὸ πρόσωπο. Θὰ ἐργασθῶμεν μέχρι ὑπερκοπώσεως. Κανεὶς δὲ θὰ προφυλάξη τὸν ἑαυτό του. Θὰ ἀρχίσωμεν τὸ ἔργο μας μὲ ἀφοσίωσι καὶ χαρά.

13 Μαρτίου 1933.

Στὴν περιοχὴ Βερολίνου τελείωσα τὴν ἐργασία μου. Σήμερον ὑπέγραψε ὁ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ μου. Ἀμέσως ἀρχίζει ἡ πλημμύρα ἐπισκέψεων καὶ τηλεγραφημάτων. Δὲν ἔχω πολὺν καιρὸ νὰ χάνω μὲ τὰς εὐχάς.

Συναθροίζω ἀκόμη μιὰ φορὰ τοὺς συνεργάτας μου στὴν περιοχὴ καὶ ὁμιλῶ πρὸς αὐτούς. Ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας μου ποῦ ἐμοιράσθησαν τὸν ἀγῶνα καὶ τὰς φροντίδας μαζί μου καὶ ὑπόσχομαι σὲ ὅλους, ὅτι δὲν θὰ τοὺς ἐγκαταλείψω ποτέ. Εἴθε νὰ βλαστήση τὸ μεγάλο μας ἔργο!

Στὸ ὑπουργεῖον παντοῦ διορθώσεις. Θὰ περάση ἀκόμη ὀλίγος καιρός, ἕως ὅτου νὰ ἑτοιμασθοῦμε καὶ νὰ ἐπικρατήσωμεν. Ἡ γραφειοκρατία προσπαθεῖ νὰ μᾶς φέρη δυσκολίας, ὅμως ὅλα εἰς μάτην.

Γι' αὐτοὺς τοὺς γραφειοκράτας ἦτο καλὸ μόνο κάπου κάπου μιά μου φευγαλέα ἐπίσκεψις. Ὅμως ἐγὼ θὰ τοὺς διορθώσω!

Ἐπειδὴ μοῦ κάνουν δυσκολίας διὰ τὰς διορθώσεις καὶ μεταβολὰς ἀκόμη καὶ διὰ τὴν ἐπίπλωσιν τοῦ δωματίου μου, παίρνω τὴ νύκτα μερικοὺς ἐργάτας ἀπὸ τὰ τάγματα ἐφόδου καὶ κατεβάζομεν τοὺς γύψους καὶ τὰ ξύλινα τοιχώματα. Προκατακλυσμιαῖαι ἐφημερίδες καὶ ἔγγραφα, ποῦ ἀπὸ ἄμετρα χρόνια γεμίζουν τὰ ἑρμάρια, κατρακυλοῦν ἀπὸ τὶς σκάλες.

Μόνο τὰ νέφη ἀπὸ σκόνι φανερώνουν κάτι ἀπὸ τὴν ἐξαφανισθεῖσαν γραφειοκρατικὴν μεγαλοπρέπειαν.

Ὅταν οἱ ἀξιοσέβαστοι κύριοι, τοὺς ὁποίους σὲ πρώτη εὐκαιρία θὰ πετάξω, ἐνεφανίσθησαν τὴν ἑπομένην ἡμέρα, ἦσαν βαθειὰ συγκεκινημένοι. Ἕνας δένει τὰ χέρια του μὲ ἀπελπισία πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ μουρμουρίζει μὲ ἀγανάκτησιν. «Κύριε ὑπουργέ, ξέρετε ὅτι γι' αὐτὸ ἠμπορεῖτε νὰ μπῆτε φυλακή;»

Τώρα, φεύγα καλέ μου γέρο! Καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ἔφθασε ὡς τὰ αὐτιά σου, σοῦ τὸ λέγω ἀκόμη μιὰ φορά. Στὴν Γερμανία γίνεται ἐπανάστασις ἡ ὁποία δὲν σταματᾶ οὔτε πρὸ τῶν ἐγγράφων σου.

Ὁ Δρ. Λίπερτ διωρίσθη κομισσάριος τοῦ Βερολίνου.

14 Μαρτίου 1933.

Δίδω τὸν ὅρκο μου πρὸ τοῦ προέδρου τοῦ Ράϊχ. Γιὰ μένα εἶναι μιὰ μεγάλη ἑορτάσιμη στιγμή. Τί εὐτυχία γιὰ ὅλους μας νὰ νοιώθουμε ἀπὸ πάνω μας ἀκόμη αὐτὸν τὸν γηραιόν, ὑψηλὸν ἄνδρα καὶ τί στροφὴ τῆς τύχης νὰ πηγαίνωμε μαζί του τώρα τὸν ἴδιο δρόμο!

Τώρα προοδεύει ἡ διαρρύθμισις στὸ ὑπουργεῖο μὲ θαυμαστὴ ταχύτητα. Ὅλαι αἱ ἀντιστάσεις ἐξηλείφθησαν, μόνον στὶς γωνίες σιγοκλαίει ἀκόμη, μόλις ἀκουστή, μία ἀποθνήσκουσα ὑπηρεσιακὴ μοῦχλα.

15 Μαρτίου 1933.

Ὁμιλῶ γιὰ πρώτη φορὰ πρὸ τοῦ συνεδρίου τοῦ Τύπου. Παρουσιάζω τὰς γραμμὰς κατευθύνσεως μιᾶς νέας, μοντέρνας πολιτικῆς τῶν ἐφημερίδων. Καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ γίνῃ ἐκκαθάρισις. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποῦ κάθηνται ἐδῶ, διὰ νὰ ἐπηρεάζουν τὸ κοινό, εἶναι τελείως ἀνίκανοι. Θὰ τοὺς ἐξαφανίσω ταχέως.

Τὸ μεσημέρι πληροφορούμεθα παρὰ τοῦ Φύρερ τὰς νεωτέρας εἰδήσεις ἀπὸ τὸ Μόναχο. Ὁλόκληρος ἡ πόλις σὰν νὰ ἐλευθερώθη ἀπὸ βραχνᾶ. Ὁ Φύρερ ἔγινε δεκτὸς μὲ ἀπερίγραπτον ἐνθουσιασμόν. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀντιστάσεως.

Ὁ Γκέριγκ καὶ ὁ Φρὶκ εἶναι ἐπίσης ἐδῶ. Συσκεπτόμεθα περὶ τοῦ νόμου ἐξουσιοδοτήσεως τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐπιτύχωμε στὴ Βουλή. Δὲν χρειάζεται ἐρώτημα, ὅτι θὰ μᾶς δοθῇ plein pouvoir.

Μερικαὶ δυσκολίαι προκύπτουν ἀκόμη ἀπὸ τὸν ὁρισμὸν τῶν

ὁρίων τοῦ ὑπουργείου μου καὶ τῶν ἄλλων ὑπαρχόντων ὑπουργείων. Ὅμως ἡμεῖς οἱ Νάτζι συνεννοούμεθα γρήγορα καθότι ἀντικρύζομεν τέτοια ζητήματα μὲ ὑγιὲς μυαλό.

Διὰ πρώτην φορὰν παίρνω μέρος σὲ ἕνα ὑπουργικὸ συμβούλιο. Βουνὰ ἀπὸ ἐργασία Στέκομαι σὰν μπροστὰ σὲ αἴνιγμα, πόθεν ἔρχονται ὅλα αὐτὰ τὰ γράμματα.

16 Μαρτίου 1933.

Ὁ πρόεδρος τῆς τραπέζης τοῦ Ράϊχ Δρ. Λοῦτερ ἔδωσε τὴν παραίτησίν του καὶ εἰς τὴν θέσιν του διωρίσθη ὁ Δρ. Σάχτ.

Κάναμε ἕνα μεγάλο σχέδιο διὰ τὰ ἑορτάσιμα ἐγκαίνια τῆς νέας βουλῆς στὸ Πότσνταμ. Ἐκεῖ θὰ παρουσιαθῇ συμβολικὰ τὸ νέο Κράτος διὰ πρώτην φοράν.

Καθορίζονται τὰ ἔξοδα τοῦ νέου μου ὑπουργείου.

17 Μαρτίου 1933.

Μερικοὶ πρωτοπόροι ἀπὸ τὰς χριστιανικὰς συντεχνίας μὲ ἐπισκέπτονται διὰ νὰ διαπραγματευθοῦν περὶ τῆς συμμετοχῆς τῶν ὀπαδῶν των στὸ νέο Κράτος. Τελειώνω μαζί των σύντομα. Δὲν θὰ ἠμπορέσουν νὰ μιλήσουν ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη διὰ ὀπαδούς των. Ἐκπληκτικὸ εἶναι τὶ τίθεται στὴν διάθεσι τοῦ νέου Κράτους! Ὅμως πρέπει νὰ προσέχωμεν σὲ κάθε περίπτωσι. Ἐπικίνδυνοι εἶναι ἐκεῖνοι, ποῦ μόλις τώρα στολίσθηκαν μὲ τὸν ἀγκυλωτὸ σταυρό, γιὰ νὰ ἐπιβληθοῦν στὰ πλήθη ὡς νεοφκιασμένοι σύντροφοι τοῦ κόμματος. Ἡ ἑορτὴ τοῦ Πότσνταμ θὰ γίνῃ γιὰ πρώτη φορὰ στὸ στὺλ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ τύπου. Τὰ ραδιόφωνα θὰ τεθοῦν εἰς ἐνέργειαν καθ' ὅλον τὸ Κράτος. Τὸ ἔθνος πρέπει νὰ λάβῃ μέρος σ' αὐτὴν τὴ ἡμέρα. Ἐπεξεργάζομαι τὸ πρόγραμμα εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας του ὡς ἀργὰ τὴ νύκτα, διὰ νὰ τυπώσω στὴ μνήμη τῶν γενεῶν ἄλυτα τὴν ἑορτάσιμην αὐτὴν τοῦ Κράτους πρᾶξιν.

Εἰς τὸ ραδιόφωνον εἰσηγάγομεν τὴν ἀναγκαία ὁμοιογένεια δι' ὅλα τὰ ἐπίπεδα τοῦ πολιτισμοῦ. Βρίσκεται κυρίως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Κράτους. Οἱ αἰώνιοι μεσάζοντες ἐξέλιπον· οὕτως ἐδημιουργήθη μιὰ καθαρὰ διεύθυνσις. Ἀποφασίζω ἀμέσως μία ἐκκαθάρισιν ἐκ τῶν ἄνω. Ἀναγγέλω τὴν παῦσιν πολλῶν ὑπαλλήλων

ἐκ τῶν ἀνωτέρων. Εἰς ὅλας τὰς σπουδαίας θέσεις βάζομεν γνησίους ἐθνικοσοσιαλιστάς. Τώρα πρόκειται μόνον νὰ συνειθίσουν καὶ νὰ συλλάβουν τὴ δύσκολη ὕλη τῆς ἐργασίας ταύτης.

Δὲν θὰ τὸ θεωροῦσα δυνατό, ὅτι ἕνα νέο ὑπουργεῖο θὰ εἶχε τόση ἐργασία. Βουνὰ τὰ ἔγγραφα. Καὶ συγχρόνως ἔχω ἕνα τόσο μῖσος μὲ τὰ ἔγγραφα! Ὅμως θὰ ἐφεύρω σὲ λίγο νέας μεθόδους ἐργασίας, μὲ τὰς ὁποίας νὰ ἠμπορῶ νὰ ἐργάζωμαι καρποφόρως.

18 Μαρτίου 1933.

Ἡ ἡμέρα τοῦ Πότσνταμ εἶναι ἐν τάξει προετοιμασμένη Θὰ ἔχῃ μεγάλην καὶ μακρὰν ἀπήχησιν.

19 Μαρτίου 1933.

Πληροφοροῦμαι στὸ Πότσνταμ ἐκεῖ ἂν ὅλαι αἱ προετοιμασίαι ἐτελείωσαν. Σὲ τέτοιες μεγάλες ἑορτὲς τοῦ κράτους πρέπει κανεὶς νὰ προσέχῃ καὶ στὰς πιὸ μικρὰς λεπτομερείας.

20 Μαρτίου 1933.

Στὴν Κυβέρνησιν ἐδόθη ὁ νόμος τῆς ἐξουσιοδοτήσεως γιὰ 4 ἔτη. Ἔχομεν εἴδησι πῶς καὶ τὸ Κέντρο θὰ τὸν ὑπογράψῃ στὴν Ράϊχσταγ. Ἡ Κυβέρνησις ἀποφασίζει νὰ τιμωρήσῃ σκληρῶς τοὺς προκαλοῦντας, τοὺς ἐμφανιζομένους μὲ στολήν. Αὐτὸ εἶναι πολὺ ἀναγκαῖο, καθότι παρετηρήθησαν εἰς πολλὰ μέρη σοβαραὶ ταραχαί, αἱ ὁποῖαι προεκλήθησαν ἀπὸ ἐχθρικὰ στοιχεῖα. Δὲν πρέπει νὰ φοβηθῶμεν οὔτε πρὸ τῆς θανατικῆς ποινῆς, διότι ὑφίσταται ὁ κίνδυνος, ἡ ἐπανάστασις ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ πρόγραμμά της νὰ ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Φύρερ.

Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ πρὸ τῶν διευθυντῶν τῆς περιοχῆς καὶ κατόπιν πρὸ τῶν βουλευτῶν τοῦ κόμματός μας στὸ Ράϊχσταγ καὶ στὴν Λαντττάγ. Ἕνα θαυμάσιο θέαμα! Ὁλόκληρο τὸ Πλένουμ γεμᾶτο ἀπὸ φαιὰς στολάς. Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ σὲ πολὺ μεγάλας γραμμάς. Μένομεν ἀκίνητοι καὶ δὲν ὑποχωροῦμεν. Ἡ Ἐπανάστασις θὰ φθάσῃ ὡς τὸ τέλος της.

Ὁ Φύρερ ἔμεινε ὁ ἴδιος ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικά. Δὲν περικυκλώνεται ἀπὸ μεγαλοπρέπεια καὶ σπατάλη, παρουσιάζεται στὸ ἁπλό του φαιὸ ὑποκάμισο, καὶ ὅπως εἶναι ἐξωτερικῶς, ἔτσι εἶναι

καὶ ἐσωτερικῶς. Δὲν ὁμιλεῖ παρὰ ὅπως μιλοῦσε πρίν, ἀκριβῶς χωρὶς ἐνδοιασμοὺς καὶ συμβιβασμοὺς ὅπως πρίν, ὅταν δὲν εἴχαμε ἀκόμη τὴν ἀρχή.

22 Μαρτίου 1933.

Ἡ μεγάλη ἡμέρα τοῦ Πότσνταμ θὰ μείνῃ ἀξέχαστη στὴν ἱστορική της σημασία.

Τὸ πρωῒ πηγαίνω μὲ τὸν Φύρερ στὸ νεκροταφεῖο τοῦ Λουϊζενστάντ. Δὲν πᾶμε στὴν λειτουργία, παρὰ ἱστάμεθα στοὺς τάφους τῶν πεσόντων συντρόφων μας.

Τὸ ταξεῖδι στὸ Πότσνταμ γίνεται ἀπὸ τὸ Βερολῖνο μὲ ἀλλαλάζοντα πλήθη σ' ὁλόκληρο τὸ δρόμο. Ἡ Πότσνταμ εἶναι στολισμένη μὲ σημαῖες καὶ δάφνες. Ὁ δρόμος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν βουλευτῶν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Νικολάου ὡς τὴν ἐκκλησία τῆς Φρουρᾶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κρατηθῇ ἐλεύθερος. Κινδυνεύουν νὰ μᾶς συντρίψουν τὰ πλήθη. Ὁ Χίντεμπουργκ εἰσέρχεται μαζὶ μὲ τὸν Φύρερ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Φρουρᾶς. Σοβαρὰ καὶ σύντομα διαβάζει ὁ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ τὴν ἀγγελίαν του εἰς τοὺς βουλευτὰς τοῦ Ράϊχσταγ καὶ εἰς τὸν γερμανικὸν λαόν. Ὁ τόνος του εἶναι δυνατὸς καὶ συγκεντρωμένος. Ἐν τῷ μέσῳ μας ὀρθοῦται ἕνας ἄνδρας ὁ ὁποῖος συνενώνει στὸν ἑαυτό του γενεάς.

Κατόπιν ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ. Ὁμιλεῖ μὲ τραχεῖαν καὶ ὑπερχειλίζουσαν ἐντατικότητα. Στὸ τέλος εἶναι ὅλοι συγκεκινημένοι. Κάθημαι πλησίον τοῦ Χίντεμπουργκ καὶ βλέπω, πῶς ἀναβαίνουν τὰ δάκρυα στὰ μάτια του. Ὅλοι ἐγείρονται ἀπὸ τὰς θέσεις των καὶ ἀναφωνοῦν ὑπὲρ τοῦ γηραιοῦ στρατάρχου, ὁ ὁποῖος προσφέρει τὸ χέρι του στὸν νέον καγγελάριον.

Μιὰ ἱστορικὴ στιγμή. Τὸ σῆμα τῆς γερμανικῆς τιμῆς εἶναι πάλιν καθαρόν. Τὰ λάβαρα μὲ τοὺς ἀετούς μας ἀνυψώνονται.

Ὁ Χίντεμπουργ καταθέτει στεφάνους δάφνης στοὺς τάφους τῶν μεγάλων βασιλέων τῆς Πρωσσίας. Ἔξω ἀντηχοῦν κανονιοβολισμοί.

Τώρα ἀντιλαλοῦν οἱ τρομπέτες, ὁ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ στέκει πάνω στὸ βῆμα μὲ τὴν στρατραρχικὴν ράβδον εἰς τὴν χεῖρα καὶ χαιρετᾷ τὰ τάγματα Ἀμύνης, Ἐφόδου, Ἀσφαλείας καὶ τοὺς χαλυβδοκράνους, ποῦ παρελαύνουν ἔμπροσθέν του.

Στέκει καὶ χαιρετᾶ. Πάνω ἀπὸ τὴ σκηνὴ αὐτὴ κεῖται ὁ αἰώνιος ἥλιος καὶ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ ἀόρατα εὐλογῶν πάνω ἀπὸ τὴν φαιὰ πόλι τοῦ πρωσσικοῦ μεγαλείου καὶ τοῦ καθήκοντος.

Ἡ Κυβέρνησις συνέρχεται τὸ μεσημέρι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Ὁμόφωνος κλείεται ἡ ἀναγκάστικὴ διαταγὴ ἐναντίον ἐκείνων ποῦ φοροῦν τὴν στολὴν ἄνευ δικαιώματος, διαταγὴ κατὰ τὴν ὁποίαν προβλέπονται βαρεῖαι ποιναί. Κατόπιν συνεδριάζει τὸ Πλένουμ. Στὸ πυρπολημένο Ράϊχσταγ δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ συνεδρίασις. Μετοικήσαμεν εἰς τὴν Ὄπεραν Κρόλ.

Ἑορτάσιμος στιγμή, ἡ εἴσοδος τοῦ Φύρερ στὴν Ὄπεραν τοῦ Κρόλ. Σὲ μισὴ ὥρα τελειώνουν ὅλοι οἱ τύποι, ποῦ πρὶν διήρκουν μίαν ὁλόκληρον ἑβδομάδα. Ὁ Γκέριγκ ἐκλέγεται πάλιν πρόεδρος καὶ κάνει ἀνδρικῶς καὶ δυνατὰ τὸν εἰσαγωγικό του λόγο. Τὸ βράδυ μόλις ἠμποροῦμε νὰ περάσωμεν ἀπὸ τὰ πλήθη ποῦ σὲ μακρὰς λαμπαδηφορίας βαδίζουν στὴν Οὔντερ ντὲν Λίντεν.

Στὰ τρὰμ καὶ στὰ λεωφορεῖα στέκουν ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἀλαλάζοντας καὶ τραγουδῶντας. Μία φανταστική, ἀσυνείθιστη εἰκόνα. Ἂν μᾶς ἀνεγνώριζαν ἐδῶ, θὰ μᾶς κατεπίεζον ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ μᾶς ἰδοῦν ἐκ τοῦ πλησίον.

Τὸ τέλος αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἀποτελεῖ μιὰ μεθυστικὰ ὡραία παράστασις «Μαϊστερσίγγερ». Τὸ πᾶν τυλίχτηκε στὴ μουσική. Τώρα πῆρε πάλι τὴ σημασία του ὁ λαμπερὸς χορὸς τοῦ «Ξυπνᾶτε!...».

Ἀργὰ τὴν νύκτα μοῦ περιγράφει ὁ στρατηγὸς Φὸν Ἔπ τὰ γεγονότα στὴ Βαυαρία. Ὅλα ἐξετελέσθησαν τακτικὰ καὶ μὲ ἀκρίβειαν. Ἡ ἀντίστασις ἡ ἀπὸ μέρους τῶν βασιλικῶν, ἦτο γελοία. Ἔσβυσε.

Τετάρτη:

Τώρα μετακομίζω ὁριστικῶς στὸ ὑπουργεῖο. Τὰ γραφεῖα ἀνταποκρίνονται στὸ γοῦστο μου. Ἥλιος, ἀέρας, φῶς, ἐδῶ ἠμπορῶ νὰ ἐργάζωμαι. Τὸ βράδυ κάθημαι μὲ τοὺς κτίστας μου καὶ ἐργάτας μου, ὅλους ἄνδρας τῶν ταγμάτων ἐφόδου καὶ ἑορτάζω μαζί των τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν. Εἶναι ὅλοι θαυμάσιοι νέοι, ποὺ φυσικὰ φοβερὰ εὐχαριστήθηκαν νὰ παίξουν μαζί μου ἕνα τέτοιο παιγνίδι ἐναντίον τῆς γραφειοκρατίας.

24 Μαρτίου 1933.

Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ στὴ Γερμανικὴ Βουλή. Ὁμιλεῖ θαυμάσια. Ὁλόκληρος ὁ λόγος του εἶναι ἡ ἀπολογία ἑνὸς τελείως εὐφυοῦς πολιτικοῦ ἀνδρός. Πολλοὶ τὸν βλέπουν γιὰ πρώτη φορὰ καὶ μένουν ἔκπληκτοι μὲ τὸ μεγαλεῖο τῆς παρουσίας του. Δυὸ ὧρες διακοπὴ γιὰ νὰ δοθῇ εὐκαιρία στὰ κόμματα νὰ καθορίσουν τὴ στάσι των.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος Βὲλς παρασύρεται πραγματικῶς σὲ μιὰ ἀπολογία ἡ ὁποία εἶναι ἕνας θρῆνος τοῦ Ἱερεμίου, τῆς καθυστερήσεως τῶν σοσιαλιστῶν. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἤθελον καὶ οἱ σοσιαλ-δημοκράται καὶ τώρα κλαῖνε διὰ τὴν τρομοκρατία καὶ τὴν ἀδικία. Ὅταν τελείωσε ὁ Βέλς, ἀναβαίνει στὸ βῆμα ὁ Φύρερ καὶ τοῦ δίδει ἀπάντησιν ποῦ θὰ τὴν θυμᾶται χρόνια. Δὲν εἶδα ποτὲ σὲ μιὰ λογομαχία ἕναν τόσο στὸ πάτωμα ριχμένον ἐχθρὸν καὶ ἀποτελειωμένον. Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ ἐλεύθερα καὶ μὲ πολλὴ διάθεσι. Ὁλόκληρη ἡ βουλὴ φρενητιᾶ ἀπὸ εὐχαρίστησιν, ἀπὸ γέλοια, ἀπὸ ἐνθουσιασμό, ἀπὸ χειροκροτήματα. Μία ἐπιτυχία ἀπαράβλητη. Τὸ κέντρον καὶ τὸ κόμμα τοῦ Κράτους ψηφίζουν τὸν νόμο τῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Ἰσχύει διὰ τέσσαρα ἔτη καὶ δίδει στὴν Κυβέρνησιν κάθε ἐλευθερίαν δράσεως. Ὁ νόμος γίνεται παραδεκτὸς μὲ τέσσαρα πέμπτα ψήφων. Μόνον τὸ σοσιαλιστικὸν κόμμα ἐψήφισεν ἐναντίον. Τώρα εἴμεθα καὶ συνταγματικῶς κύριοι τοῦ Κράτους.

Ἕνα μέλος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ κομισσάριος τῆς ἐργασίας Γκέρεκε, ἐνοχοποιεῖται διὰ βαρὺ πλημμέλημα. Ἡ Κυβέρνησις ἀποφασίζει ὁμοφώνως τὴν ἄμεσόν του σύλληψιν. Μόνο ἔτσι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαλείψωμεν τὴν διαφθοράν. Δὲν πρέπει νὰ δίδεται χάρις οὔτε σὲ ὑψηλὰ πρόσωπα οὔτε σὲ χαμηλά.

Παρασκευή:

Στὴν συνεδρίασι ὁ Χούγκεμπεργκ εὐχαριστεῖ τὸν Φύρερ διὰ τὴν ἐφυΐαν του καὶ τὴν εὐθύνητα τῆς πολιτικῆς του, πρὸ πάντων διὰ τὴν θαυμασίαν διεκπεραίωσιν τῆς ὑποθέσεως τοῦ μαρξιστοῦ Βέλς.

Ἐπιτυγχάνω νὰ ψηφισθῇ τὸ πρῶτο νομοσχέδιον, ἡ ἀνακήρυξις τῆς πρώτης Μαΐου ὡς ἐθνικῆς ἑορτῆς τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ καὶ μοῦ ἀνατίθεται παρὰ τῆς κυβερνήσεως ἡ ἐντολὴ τῆς

διεκπεραιώσεώς του. Θὰ προετοιμάσωμεν τὴν ἡμέραν αὐτὴν μεγαλοπρεπῶς καὶ θὰ συμπεριλάβωμεν διὰ πρώτην φορὰν ὁλόκληρον τὸν λαὸν εἰς μίαν μοναδικὴν διαδήλωσιν.

Ἀπὸ ἐδῶ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀρχίζει ἡ ἐκκαθάρισις μὲ τὰς συντεχνίας. Δὲν θὰ ἡσυχάσωμεν προτοῦ τὰς ἀναλάβωμεν ὅλας ἀνεξαιρέτως.

Ἡ προπαγάνδα τῶν ἀγριοτήτων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μᾶς δημιουργεῖ πολλὰς δυσκολίας. Οἱ πολλοὶ Ἰουδαῖοι ποὺ ἔφυγον ἀπὸ τὴ Γερμανία ἐρεθίζουν ὁλόκληρο τὸ ἐξωτερικὸ ἐναντίον μας. Τώρα ἔρχεται ἡ ἐκδίκησις, ποὺ τὸ προηγούμενο Κράτος δὲν ἦτο τελείως προετοιμασμένο διὰ τὴν προπαγάνδα τοῦ ἐξωτερικοῦ. Εἴμεθα χωρὶς ἄμυναν ἐναντίον τῶν προσβολῶν τῶν ἐχθρῶν μας.

Ἀρχίζομεν ἤδη μὲ τὰς προετοιμασίας διὰ τὴν 1 Μαΐου. Αὐτὴ ἡ ἑορτὴ πρέπει νὰ εἶναι ἕνα καλλιτέχνημα ὀργανώσεως καὶ διαδηλωτικῆς δυνάμεως μορφοποιήσεως.

Γράφω διὰ μίαν μεγάλην ἀγγλικὴν ἐφημερίδα ἕνα πολὺ ἀληθὲς καὶ ἀντικειμενικὸν ἄρθρον ἐναντίον τῆς προπαγάνδας τῆς ἀγριότητος. Κάνομεν ὅ,τι ἠμποροῦμε. Ὅμως ὅλα αὐτὰ εἶναι μόνο μιὰ σταγόνα πάνω σὲ ζεστὴ πέτρα.

26 Μαρτίου 1933.

Σάββατο:

Ἀναλύω πρὸ τῶν ἐπιτηρητῶν τῶν ραδιοφώνων τὸ πρόγραμμά μου. Εἶναι τελείως σύμφωνοι. Ἕνα μέρος τῶν διευθυνόντων πρέπει νὰ ξεκαθαρισθῇ ἀκόμη. Ἔμειναν ἀπὸ τὴν παλαιὰ ἐποχὴ καὶ δὲν ἀξίζουν διὰ τὴν νέαν δημιουργικὴν ἐργασίαν.

Τὸ ἄρθρο μου διὰ τὴν προπαγάνδαν τῶν κακουργημάτων δημοσιεύεται εἰς τὴν «Sunday Express», καὶ ἔχει πολὺ καλὴν ἐπίδρασιν. Μᾶς δημιουργεῖ στὴν Ἀγγλία κάποιες εὐκολίες.

Τὴν νύκτα φεύγω διὰ τὸ Μόναχο καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὸ Μπέρχτεσγκάντεν, ποῦ μὲ ἐκάλεσε ὁ Φύρερ. Ἐσκέφθη ὡρίμως ἐκεῖ ἐπάνω στὴν ὀρεινὴ ἡσυχία ὁλόκληρη τὴν κατάστασι καὶ ἔφθασε εἰς ἀποφάσεις.

Θὰ ἐνεργοῦμε ἐναντίον τῶν ψευδῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅταν ἠμποροῦμε νὰ ξέρωμεν τοὺς αὐτουργούς των, ἢ τοὐλάχιστον τοὺς ἔχοντας ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν δηλαδὴ τοὺς ἐν Γερμανίᾳ ζῶν-

τας Ἰουδαίους, οἱ ὁποῖοι ἔμειναν ἀνενόχλητοι ἕως τώρα. Πρέπει νὰ προβῶμεν σὲ ἕνα μεγάλο μποϋκοτὰζ ἐναντίον ὅλων τῶν ἰουδαϊκῶν καταστημάτων στὴ Γερμανία. Ἴσως μ' αὐτὸ νὰ σωφρονισθοῦν οἱ Ἑβραῖοι τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅταν κάτι τέτοιο συμβῇ στοὺς ὁμογενεῖς των στὴ Γερμανία.

Ὁ σύντροφος τοῦ κόμματος Στράϊχερ διορίζεται ἀρχηγὸς αὐτῆς τῆς καμπάνιας ἐναντίον τῶν Ἑβραίων.

Γράφω ἀμέσως ἕνα ἄρθρον διὰ τὸ μποϋκοτὰζ καὶ δίδω μιὰ βραχεῖα δήλωσι γιὰ τὸν τύπο, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ θαυμασίως. Τὸ βράδυ φεύγω πάλι πίσω στὸ Βερολῖνο. Τώρα εἶναι καθαρὰ ἡ γραμμή. Ὁ Φύρερ στέκει πάντα σὰν ἀστέρι ἀπὸ πάνω μας. Σ' αὐτὸν μόνον χρεωστοῦμε τὴν ἀναγέννησι τῆς Γερμανίας.

27 Μαρτίου 1933.

Ὑπαγορεύω ἕνα δριμὺ ἄρθρο ἐναντίον τῶν ψευδῶν τῶν Ἑβραίων. Ἡ ἀγγελία τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ κάνει ὁλόκληρη τὴν ἑβραϊκὴ συντροφιὰ νὰ ζαρώσῃ. Πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν αὐτὰς τὰς μεθόδους. Μεγαλοψυχία δὲν καταλαβαίνουν τί θὰ πῇ, οἱ Ἑβραῖοι. Πρέπει νὰ τοὺς δείξωμεν, ὅτι εἴμεθα γιὰ ὅλα ἀποφασισμένοι. Μεταδίδω ἀμέσως τὴν ἔκκλησίν μου μὲ τηλεγραφομηχανὴ στὸ Μόναχο, γιὰ νὰ δοθῇ στὸν Φύρερ. Αὐτὸς θὰ ἀποφασίσῃ πότε θὰ ἀρχίσῃ ἡ καμπάνια.

Ὁ ἑβραϊκὸς τύπος σιγοκλαίει ἀπὸ ἀγανάκτησι καὶ φόβο. Ὅλοι οἱ ἑβραϊκοὶ σύνδεσμοι δηλώνουν τὴν νομιμοφροσύνην των πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἐργαζόμεθα ὅσο ἠμποροῦμε μὲ συνεντεύξεις, ὅμως μιὰ πολὺ μεγάλη καμπάνια ἠμπορεῖ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὰς δυσκολίας.

Μιὰ θαυμασία ἄνοιξις ξαπλώνεται πάνω ἀπὸ τὴ Γερμανία.

28 Μαρτίου 1933.

Τηλεφωνῶ μὲ τὸν Φύρερ. Ἡ ἀγγελία τοῦ Μποϋκοτὰζ θὰ δημοσιευθῇ σήμερα. Πανικὸς τῶν Ἑβραίων.

Ὁ Κλάγγες ἀπηγόρευσε στὸ Μπράουνσβαϊγ τοὺς χαλυβδοκράνους. Ἐκεῖ κρύβονται πολλοὶ ἐρυθροί. Ὁμιλῶ τὸ βράδυ στὸ Καϊζερχὸφ γιὰ πρώτη φορὰ πρὸ τῶν δημιουργῶν τοῦ Φίλμ καὶ ἀναλύω μὲ πολλὴν ἐπιτυχία ἕνα νέο πρόγραμμα διὰ τὴν κινημα-

τογραφικὴν τέχνην. Ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὅλοι οἱ λαβόντες μέρος ἔχουν τὴν τιμίαν τάσιν νὰ συνεργασθοῦν. Τὸ φίλμ ἠμπορεῖ μόνο νὰ ἐξυγιανθῇ, ὅταν σκέπτεται γερμανικὰ καὶ ὅταν ζητᾷ τὰς ρίζας τῆς δυνάμεώς του στὴ γερματικὴ ψυχὴ καὶ ὕπαρξιν.

Τὸ βράδυ κάμνω τηλεφωνικῶς ἔκθεσιν πρὸς τὸν Φυρερ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐκκλήσεως τοῦ μποϋκοτάζ. Σὰν μιὰ ραγδαία βροχὴ ξεκαθάρισε τὴν ἀτμόσφαιρα.

29 Μαρτίου 1933.

Τὸ μποϋκοτὰζ εἶνα ιἔτοιμο στὴν ὀργάνωσίν του. Μερικοὶ νομίζουν ὅτι τὸ μποϋκοτὰζ θὰ προκαλέση πόλεμον. Ὅταν ὑπερασπιζόμεθα ἠμποροῦμε μόνο νὰ κερδίσωμεν τὴν ἐκτίμησιν.

Κάμνομεν μιὰ τελευταία σύσκεψι σ' ἕνα μικρὸ κύκλο καὶ ἀποφασίζομεν νὰ ἀρχίση αὔριον μ' ὅλη του τὴν δριμύτητα. Θὰ γίνῃ μιὰ ὁλόκληρη ἡμέρα καὶ μὲ μιὰ ἡμέρα ἐν τῷ μεταξὺ διακοπὴ θὰ διαρκέση μέχρι τῆς Τετάρτης. Ἐὰν τελειώση ὁ ἐναντίον μας ἐρεθισμὸς τοῦ Ἐξωτερικοῦ, τότε θὰ σταματήση, εἰδ' ἄλλως θὰ ἐξακολουθήση. Πρέπει οἱ Γερμανοὶ Ἑβραῖοι νὰ ἐνεργήσουν στοὺς ὁμογενεῖς των τοῦ Ἐξωτερικοῦ, διὰ νὰ μὴν ἐνοχλῶνται κι' αὐτοὶ στὸ ἐσωτερικό.

Δίδω εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ τύπου μέσα σὲ μιὰ ἡσυχία ποῦ δὲν ἠκούετο ἀναπνοὴ μιὰ ἐπεξήγησι. Ἐδῶ ταιριάζει ὁ λόγος: Οἱ ἑβραῖοι ἔχουν ἑβραϊκὸ φόβο.

Τὸ βράδυ ὁμιλῶ πρὸ τῶν διευθυντῶν ὑπηρεσίας εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Τέννις. Ὁ λόγος μεταδίδεται διὰ τοῦ ραδιοφώνου. Ἀναλύω ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ἀνάγκην ἡ ὁποία μᾶς ἐπιβάλλει τὸ μποϋκοτάζ.

1 Ἀπριλίου 1933.

Τὸ μποϋκοτὰζ ἐναντίον τῆς ἐναντίον μας προπαγάνδας ἤρχισε μὲ δριμύτητα στὸ Βερολῖνο καὶ σ' ὅλο τὸ Κράτος. Πηγαίνω μὲ τὸ αὐτοκίνητο διὰ μέσου τῆς ὁδοῦ Τάουνιζιεν γιὰ νὰ δῶ τί γίνεται. Ὅλα τὰ καταστήματα τῶν ἑβραίων εἶναι κλειστά. Πρὸ τῶν εἰσόδων στέκουν ἄνδρες τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Τὸ κοινὸν εἶναι σύμφωνον. Ἐπικρατεῖ μεγάλη πειθαρχία. Ἐκπληκτικὸ θέαμα. Ὅλα ἐξελίσσονται μὲ θαμασία ἡσυχία κι' ἐδῶ καὶ στὸ Ράϊχ!

Κάμω μερικὰς ἀλλαγὰς προσωπικοῦ εἰς τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸ τμῆμα τῶν ραδιοφώνων. Καὶ τὸ τμῆμα τοῦ τύπου εἶναι νέο καὶ ἱκανό. Τώρα ἔχομεν ἐμπρός μας ἕνα δύσκολο ἀγῶνα ἐναντίον τῆς γραφειοκρατίας, μὲ τὴν ὁποία χωρὶς ἄλλο θὰ πρέπῃ νὰ πολεμήσωμε περίπου ἓν ἔτος.

Ἡ κατάστασις εἰς τὴν περιοχὴν εἶναι καλή. Τὰ οἰκονομικὰ εἶναι ἐπίσης καλά.

Τὸ ἀπόγευμα συναθροίζονται 150 χιλιάδες ἐργάται τοῦ Βερολίνου εἰς τὸν Λούστγκαρντεν, οἱ ὁποῖοι διαμαρτύρονται ἐναντίον τῆς ἐρεθιστικῆς προπαγάνδας εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ὅλοι εἶναι ἐν ἀγανακτήσει.

Τὸ βράδυ βαδίζουν 100 χιλιάδες νέοι τοῦ Χίτλερ. Δυνατὸ θέαμα μέσα στὴν ὁμίχλη, ποῦ σκεπάζει τὴν πόλιν. Ὁμιλῶ πρὸς αὐτοὺς διὰ τὴν ἀναμνηστικὴν ἡμέρα τοῦ Βίσμαρκ.

Ἀπὸ κεῖ σὲ ἕνα αὐτοκίνητο μὲ μεγάλη ταχύτητα πρὸς τὸ Μυγγελμπέργκεν, ὅπου παρουσιάζεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μία ρωμαντικὴ εἰκόνα ἀπὸ τὸν πύργον τοῦ Βίσμαρκ. Ἡ Γερμανικὴ φοιτητικὴ νεολαία δίδει τὸν ὅρκον πίστεως πρὸς τὸ νέον Κράτος.

Ὁ τύπος ἐργάζεται τώρα ὁμοιογενῶς. Τὸ μποϋκοτὰζ εἶναι διὰ τὴν Γερμανίαν μία μεγάλη ἠθικὴ νίκη. Ἐδείξαμεν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ὅτι ἠμποροῦμε νὰ καλέσωμεν ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος χωρὶς νὰ γίνῃ ἡ παραμικρὴ ταραχὴ καὶ ἀνησυχία.

Κατὰ τὰ μεσάνυκτα ἔπαυσε κατὰ τὴν ἀπόφασίν μας τὸ μποϋκοτάζ. Τώρα περιμένομεν τὴν ἀπήχησιν στὸν τύπο τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ στὴν προπαγάνδα.

2 Ἀπριλίου 1933.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ μποϋκοτὰζ μπορεῖ κανεὶς ἤδη νὰ τὰ αἰσθανθῇ. Τὸ ἐξωτερικὸν ἀρχίζει νὰ ἐννοῇ. Ὁ κόσμος θὰ μάθῃ, πῶς δὲν εἶναι ἱκανοὶ οἱ Ἑβραῖοι νὰ βλάψουν τὴν Γερμανίαν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν. Πρέπει νὰ ἀναλάβωμε μιὰ πνευματικὴ ἐκστρατεία διὰ τὸν κόσμο τοῦ ἐξωτερικοῦ μὲ τέτοιο τρόπο, ὅπως κάναμε καὶ στὸ ἐσωτερικό.

Στὸ τέλος θὰ μᾶς καταλάβῃ ὁ κόσμος.

3 Ἀπριλίου 1933.

Ἀσχολοῦμαι πολὺ μὲ τὸ νὰ ὑποδέχωμαι ξένους ποῦ ἔρχονται στὸ Βερολῖνο καὶ νὰ δίδω ἐξηγήσεις γιὰ τὴ νέα Γερμανία. Ἔρχονται ὅλοι φορτωμένοι μὲ ἀντιλογίας. Οἱ περισσότεροι φεύγουν μὲ ἄλλη γνώμη. Εἶναι μεγάλο λίθος τῆς ἀντιπάλου μερίδος νὰ διαδίδη τόσα πολλὰ σφάλματα διὰ τὴν Γερμανίαν στὸν ἔξω κόσμο. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐμποδίση διαρκῶς τὴν συνάφειαν τοῦ Ἐξωτερικοῦ μὲ μᾶς καὶ τότε εἶναι πιὸ δυνατὸ τὸ ἀντίθετο ἀποτέλεσμα ἀπὸ ὅ,τι ἐπιδιώκει.

Ἀκριβῶς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰργάζοντο πρὶν οἱ Ἑβραῖοι καὶ μέσα στὴ Γερμανία. Τὶ ἀποτελέσματα εἶναι σήμερα φανερά.

Θὰ ἔκαναν σήμερον καλὰ νὰ ἄφηναν τὴ Γερμανία στὶς φροντίδες της. Καθότι ὅσο περισσότερον ἐναντίον της ὁμιλοῦν τόσο περισσότερον θὰ βλάπτωνται οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι.

Τὸ βράδυ εἴμεθα στὸ Πότσνταμ ὡς καλεσμένοι τῆς Ἀμύνης τοῦ Ράϊχ. Συζητῶ πολὺ μὲ τοὺς νέους ἀξιωματικούς. Εἶναι ἔξυπνοι καὶ φιλομαθεῖς. Ὁ Τύπος τῶν ἀξιωματικῶν τῆς λεγεῶνος, ὁ προπολεμικὸς δὲν ὑφίσταται πλέον.

4 Ἀπριλίου 1933.

Ἡ ἵδρυσις τοῦ νέου διοικητικοῦ τμήματος τοῦ νέου μου ὑπουργείου ἔχει πολλὰς δυσκολίας. Ὅμως θὰ ἐπιτύχωμεν κι' ἐδῶ νὰ κάνωμεν γιὰ γερὴ ὀργάνωσι.

Ἡ διάδοσις τῶν ψευδῶν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ξεθύμανε κατὰ πολύ. Ἡ Κυβέρνησις ἀποφασίζει κατόπιν τούτου νὰ μὴν ἐπαναλάβη πρὸς τὸ παρὸν τὸ μποϋκοτάζ, ὅμως νὰ ἔχη τὸ δικαίωμα τῆς ἐκ νέου ἐφαρμογῆς του εἰς τὰς χεῖρας της, ὡς ἀπειλήν.

Τὸ βράδυ μᾶς ἐπεσκέφθησαν οἱ ἐπισημότεροι ἀρχηγοὶ τῆς Ἀμύνης τοῦ Ράϊχ. Ὁ Φύρερ διηγεῖται διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ κόμματος καὶ διὰ τὰ προηγούμενα τῆς ζωῆς του χρόνια, ποῦ εἶναι ὅλα σχεδὸν ἄγνωστα. Σ' αὐτὰς τὰς διηγήσεις εἶναι ὁ Φύρερ ἀμίμητος. Ἡ Ζωή του εἶναι σὰν ἕνα περίεργο μυθιστόρημα. Ἔχει πίσω τὸν φανταστικώτερο δρόμο ζωῆς, ποῦ ἠμπορεῖ νὰ σκεφθῆ κανείς.

5 Ἀπριλίου 1933.

Αἱ αἰώνιαι καθημεριναὶ συνομιλίαι κουράζουν πολύ. Πρέπει κανεὶς νὰ διαπραγματευθῇ μὲ 15—20 ἀνθρώπους καὶ νὰ ἀλλάξῃ θέμα κάθε τέταρτο τῆς ὥρας. Τὸ βράδυ εἶμαι πιὸ κατατσακισμένος καὶ κουρασμένος.

Ἐν τούτοις τὸ κοινὸν παραπονεῖται πῶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ συνομιλήσῃ μαζί μου. Καθένας θέλει νὰ φθάσῃ ὡς ἐπάνω ἀμέσως μέ ὅλας του τὰς φροντίδας καὶ ὅταν δὲν τὸ ἐπιτύχῃ φωνάζει ἀμέσως, ὅτι εἴμεθα τειχισμένοι ἀπὸ κινεζικὸν τεῖχος. Οὔτε λόγος νὰ γίνεται περὶ αὐτοῦ.

Κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας εἶναι πρὸ πάντων σοβαρὸ νὰ δεχώμεθα ἀνθρώπους ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ νὰ τοὺς παρέχωμεν μιὰ ἀληθινὴ τῆς Γερμανίας εἰκόνα. Μὲ ἐπεσκέφθησαν σήμερον μερικοὶ Ἄγγλοι δημοσιογράφοι καὶ κατόπιν αὐτῶν ἕνας Ἑλβετὸς τραπεζίτης. Ὅταν δὲν λυπᾶται κανεὶς χρόνο καὶ κόπο ἠμπορεῖ νὰ πείσῃ κάθε ξένο διὰ τὴν ὀρθότητα καὶ εἰλικρίνεια τῆς δράσεώς μας.

Ἡ ὀργάνωσις τοῦ ὑπουργείου εἶναι τώρα ἕτοιμη. Ὀργανώσεις φυσικὰ δὲν ἔχουν καμμιὰ σημασία, ὅταν δὲν ἔχει κανεὶς καὶ τοὺς ἀνάλογους ἀνθρώπους. Ἐξ ἄλλου ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ ὀργανώνομεν πάντοτε πάρα πολύ. Δὲν πρέπει νὰ ὀργανώσῃ κανείς, ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ὀργανώσῃ, παρὰ μόνο ὅ,τι πρέπει νὰ ὀργανώσῃ.

6 Ἀπριλίου 1933.

Ἡ οἰκογένειά μου ταξείδευσε ἀεροπορικῶς μὲ τὸ μικρὸ κοριτσάκι ποῦ εἶναι κάτι πάνω ἀπὸ 6 μηνῶν στὴ Κολωνία.

Εἶμαι φοβερὰ βουτηγμένος στὴν ἐργασία.

Σὲ μιά μου ἔκκλησι στρέφομαι ἐναντίον τῆς ἐθνικῆς ψευδοτέχνης στὴ δημοσιότητα. Εἶναι ἀναγκαῖο, καθότι διάφοροι πονηροὶ ἐκμεταλλευταὶ ἄρχισαν νὰ πλαστογραφοῦν ἐρασιτεχνικὰ τὴν ἀναγέννησι τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἄξιο τοῦ κινήματός μας, νὰ ψευδοτεχνοποιηθῇ εἰς τὰς χεῖρας ἀθλίων κερδοσκόπων. Ὁ Δρ. Λοῦτερ μᾶς ἀποχαιρετᾶ. Φεύγει ὡς πρέσβυς στὴν Ἀμερική. Θὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθῆκον του μὲ ἱκανότητα. Ἐννοεῖ καλῶς τὴν ἐργασία μας. Τὸ βράδυ συνηθροίσθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς προπαγάνδας ὁ τύπος τοῦ ἐξωτερικοῦ, μὲ ὁλό-

κληρον τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ διπλωματικὸν σῶμα. Ὁ Φύρερ καὶ ἐγὼ ὁμιλοῦμεν. Ἐξηγοῦμεν τὴν ἔννοια τῆς λεγομένης ἐλευθερίας τοῦ τύπου, διὰ πρώτην φορὰν δημοσίως. Ὁ τύπος πρέπει νὰ μάθη ἀκόμη πολλά, ἕως ὅτου ἐννοήση τὸ πνεῦμα τῆς νέας ἐποχῆς. Ὅμως πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ ἐδῶ ὑπομονήν, ὅταν τοὐλάχιστον οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὴν καλὴν θέλησι.

Ἀργὰ τὸ βράδυ εἴμεθα προσκεκλημένοι στοῦ Φύρερ. Οἱ χαλυβδόκρανοι σκέπτονται νὰ τεθοῦν τελείως παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Χίτλερ. Αὐτὸ θὰ ἦτο ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὰ πρόσω. Ἡ ἑνοποίησις τῶν ὀργανώσεων θὰ γίνη κατόπιν κατ' ἀνάγκην μιὰ ἑνοποίησις τοῦ Κράτους. Τότε μόνον θὰ ἔλθωμεν σὲ μιὰ κεντρικὴ μορφοποίησι θελήσεως τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους, ὅταν ἔχωμε μιὰ κεντρικὴν προσωπικότητα, καὶ μιὰ ἐλαστικὰ ἐργαζομένην ἀρχηγίαν. Τὸ κόμμα ἠμπορεῖ νὰ δώση τὸ πρότυπον δι' ὁλόκληρον τὸ Κράτος. Ἡ ἐπανάστασις, τὴν ὁποία ἀρχίσαμεν, ἐξακολουθεῖ ἀκατάπαυστα. Δὲν θὰ διαρκέση ἐπὶ πολὺ ποῦ νὰ μὴν ὑπάρχουν πιὰ κόμματα παρὰ μόνο ἡ φέρουσα τὴν ἐξουσίαν καὶ ὑπεύθυνος ἐθνικοσοσιαλιστικὴ κίνησις. Ὅτι τώρα βλέπομεν, εἶναι μόνον ἡ μεταφορὰ τῆς δυναμικότητός μας καὶ νομιμότητός μας πάνω στὸ Κράτος. Αὐτὸ γίνεται μὲ μιὰ φοβερὰ ταχύτητα, ποῦ μόλις κανεὶς ἔχει καιρὸν νὰ τὸ ἐννοήση. Τώρα δὲν ἠμπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς ὅτι πρέπει νὰ βάλωμεν τὸ Κόμμα στὸ Κράτος. Τὸ Κόμμα πρέπει μᾶλλον νὰ γίνη τὸ Κράτος. Τότε θὰ ἔχωμεν τὴν ὁμοιογένειαν ἐκείνων τῆς ἀρχηγίας, τὴν ὁποίαν ἐστερεῖτο ἡ Γερμανία παραβαλλομένη πρὸς ἄλλας χώρας.

Δόξα τῷ Θεῷ, εἶναι ὅλοι οἱ ὑπεύθυνοι τελείως σύμφωνοι περὶ τῆς ἀνάγκης αὐτῶν τῶν γραμμῶν. Ὁ Φύρερ ὁ ἴδιος ἔχει ἕνα στερεὸ καὶ φανερὸ σκοπό. Αὐτὸν ἐπιδιώκει μὲ ἐπιμονή, ὅπως εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν πρὶν καὶ τώρα εἰς τὴν ἀρχήν.

7 Ἀπριλίου 1933.

Σὲ μιὰ ἐξάωρο συνεδρία τῆς Κυβερνήσεως παραδέχεται μιὰ σειρὰ ἀπὸ σπουδαῖα νομοσχέδια. Πρόκειται γιὰ τοὺς νόμους τῆς προσαρτήσεως, τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐπαρχιῶν, τοῦ ὑπαλληλικοῦ δικαίου, μὲ τὴν παράγραφον περὶ Ἀρίων καὶ τέλος κηρύσσεται ἐπισήμως ἡ πρώτη Μαΐου ὡς ἐθνικὴ ἑορτή.

Κάνωμε τέλεια τὴν ἐργασία μας. Ὅ,τι οἱ προκάτοχοί μας πολεμοῦσαν ἐπὶ ἔτη, τελειώνομεν ἡμεῖς σὲ μερικὰς ὥρας, χωρὶς ἀντίστασι.

Μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς σήμερα στὴν Γερμανία ἐκτελοῦνται ἱστορικὰ γεγονότα. Ὁ σκοπός μας εἶναι μιὰ τελεία ἑνοποίησις τοῦ Κράτους. Βῆμα πρὸς βῆμα ἐρχόμεθα πλησιέστερον πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπόν.

Καὶ ὅπως προχωρεῖ ἡ συγχώνευσις τοῦ λαοῦ, ἔτσι προχωρεῖ ἐπίσης καὶ ἡ συγκέντρωσις τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως τῆς θελήσεώς μας.

Στὸ τέλος στέκει ἕνας ἡνωμένος λαὸς στὸ ἡνωμένον Ράϊχ.

Ἡ κατάστασις εἰσαγωγῆς ξένων ἀξιῶν ἐδιορθώθη παρὰ τὰς προβλέψεις μας. Ἡ σκόπιμος ἐνέργεια τοῦ Δρ. Σὰχτ εἶναι φανερά.

Μία Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἔχη τύχην. Τὴν ἔχει ὅμως διαρκῶς ὅταν ξέρει νὰ ἐργάζεται, ὅμως μία κυβέρνησις ποὺ τὴν παρακολουθεῖ ἡ ἀτυχία, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὠφελήση ἕνα λαόν. Ὅταν οἱ ἀντίπαλοί μας μᾶς ἐπιρρίπτουν σήμερον, ὅτι εἴχαμε τύχην, ἠμποροῦμε νὰ ἀπαντήσωμε, ὅτι εἶναι προτιμώμερο διὰ τὸ Ἔθνος νὰ ἔχη μία Κυβέρνησις τυχερή, παρὰ ἄτυχη.

8 Ἀπριλίου 1933.

Πρέπει νὰ γίνουν παντοῦ πολὺ δυναταὶ μεταβολαὶ προσωπικοῦ, ὅταν ἔλωμεν νὰ δημιουργήσωμεν ἕνα Κράτος ἐπὶ στερεῶν θεμελίων. Αὐτὸ εἶναι σήμερον δυσκολώτερο, ἐπειδὴ οἱ ἐκμεταλλευταὶ θέσεων ἐργάζονται φωνασκοῦντες καὶ προσπαθοῦν νὰ φθάσουν στὴν πρώτη σειρὰν καὶ οἱ παλαιοί μας ὀπαδοὶ παραμερίζονται, ἐπειδὴ δὲν συνειθίζουν νὰ κάνουν ὑποκλίσεις. Ὅμως μὲ λίγο ἔνστικτο ἠμπορεῖ νὰ διακρίνῃ κανεὶς ποιὸς ἀνήκει στὰ πρόβατα καὶ ποιὸς στὰ ἐρίφια. Βλέπει κανεὶς πόσα σφάλματα καὶ πόσαι ἐλλείψεις παρουσιάζονται στὴν Κρατικὴ μηχανὴ καὶ ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἔλθωμεν στὴν Ἀρχή.

Τὸ βράδυ παρουσιάσθησαν σὲ ἐπιθεώρησι στὸ Σπὸρτ-παλὰστ τὰ τάγματα ἐφόδου τοῦ Βερολίνου. Συγχρόνως γίνονται ἐπιθεωρήσεις καθ' ὅλον τὸ κράτος. Ἑξακόσιαι χιλιάδες ἄνδρες στέκουν, πρὸ ἐκείνου ποὺ τοὺς ἐκάλεσε ἀπὸ τὴν ἀδράνειαν καὶ τοὺς ὁδή-

γησε σὲ μιὰν νέα συνείδησι Κράτους. Εἶναι ἡ μεγαλυτέρα ἐπιθεώρησις τῶν μαζῶν ποὺ εἶδε ποτὲ ὁ κόσμος. Δίδω ἐν πρώτοις δι' ὅλων τῶν γερμανικῶν ραδιοφώνων στοὺς συναθροισμένους ἄνδρας μιὰ εἰσηγητικὴ ἔκθεσι διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ Βερολίνου καὶ ἔπειτα ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ. Σὰν δένδρα στέκουν οἱ ἄνδρες, ἕνα μεγάλο δάσος γενναίων ἀνδρῶν, ἕνας στερεὸς ἀνδρικὸς σύνδεσμος, ποὺ ἐδημιουργήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πίστεως.

Ὁ Τύπος γράφει θαυμάσια. Ἡ προσάρτησις γίνεται σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ ἐπίπεδα τῆς δημοσίας ζωῆς. Ἡ μεταρρύθμισις τοῦ Ράϊχ ἐξελίσσεται. Σιγὰ-σιγὰ βλέπουν καὶ οἱ κύριοι δημοσιογράφοι τί γίνεται καὶ ποιὸς εἶναι ὁ σκοπός μας.

Ἐπάνω ἀπὸ ὅλας αὐτὰς τὰς μεταρρυθμιστικὰς ἐργασίας βλαστάνει μία θαυμασία, ἄνοιξις. Ὁ γερμανικὸς λαὸς δίδεται μὲ ἐνθουσιασμὸν εἰς χεῖρας τοῦ Φύρερ. Ἔχομεν πάλιν ἐργασίαν, ἡ ὁποία ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ σὲ μιὰ ζωὴ ἀξία.

9 Ἀπριλίου 1933.

Παρουσιάζεται πάντα μία ὁλόκληρη σειρὰ ἀπὸ πολυειδεῖς δυσκολίας. Πρώτη φορὰ λύονται ἀπὸ τοὺς ἐθνικοσοσιαλιστάς. Δὲν πρέπει νὰ ὑπερτιμῶνται. Πρὶν ἐγένοντο ἐπὶ ἑβδομάδας κοινοβουλευτικαὶ λογομαχίαι. Τώρα διεκπεραιοῦνται εἰς ὀλίγας ὥρας.

10 Ἀπριλίου 1933.

Ἡ περιοχὴ τοῦ Βερολίνου εἶναι εἰς ἄριστην κατάστασιν. Ἔχει περιουσίαν εἰς ρευστὸν κεφάλαιον 224 χιλιάδας μάρκα. Θὰ τὴν φυλάξωμεν ὡς παρακαταθήκην διὰ δυσκόλους ἐποχάς.

Ὁ Φύρερ φεύγει διὰ τὸ Μόναχο. Τὸ Πάσχα θὰ ἀνταμώσωμεν.

Ἡ ἐργασία ἐλαττώνεται. Σιγὰ - σιγὰ ἀρχίζουν αἱ ἑορταὶ τοῦ Πάσχα. Ἔχω πάλιν καιρὸ διὰ μουσικὴν καὶ ἀνάγνωσιν, μπορεῖ νὰ βυθισθῶ πάλι σ' ἕνα ὡρισμένο θέμα, δὲν χρειάζομαι πιὰ νὰ κάνω μακρὲς συνομιλίες, παρὰ ἔχω τὴν δυνατότητα νὰ σκεφθῶ καὶ νὰ διϋλίσω πάλι ἕνα θέμα. Αὐτὸ εἶναι ἀναγκαῖο, ὅταν δὲ θέλει νὰ χάσῃ κανεὶς τὸ βλέμμα διὰ τὸ οὐσιῶδες.

11 Ἀπριλίου 1933.

Ἔχω ἀλληλογραφίαν μὲ τὸν γενικὸν διευθυντὴν μουσικῆς Δρ. Φουρλβέγκλερ περὶ τῶν ἀξιωμάτων τῆς γερμανικῆς μόρφώσεως τῆς τέχνης. Ἡ δημοσίευσίς της προκαλεῖ κάποιαν ἐντύπωσιν. Προσπαθῶ εἰς τὴν ἀπάντησίν μου πρὸς τὸν Φουρτβέγκλερ νὰ ἐξηγήσω τὴν οὐσία ἐθνικῶν ἐννοιῶν τῆς τέχνης. Ἕως τώρα τὸ ἐθεώρουν μερικοὶ ἀδύνατον, ὅτι ἡμεῖς θὰ ἐκάναμε σκέψεις περὶ τῶν ζητημάτων τούτων. Ἡ ἐρεθιστικὴ προπαγάνδα τῆς ἑβραϊκῆς προπαγάνδας ἐνεργεῖ μέχρι σήμερον ἀκόμη. Μᾶς νομίζουν διὰ καλοὺς πολιτικούς, ὅμως διὰ κακοὺς φίλους τῆς τέχνης. Τὸ μέλλον θὰ ἀποδείξῃ, πόσον θεμελιώδης εἶναι ἡ πλάνη των. Δέχομαι εἰς ἐπίσκεψιν τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν χριστιανικῶν συντεχνιῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ χοντροκομένη ἔνδειξι δῆθεν ἐμπιστοσύνης μὲ παρακαλοῦν καὶ ὑπόσχονται, ὅτι οἱ ὀπαδοί των θὰ βαδίσουν μαζί μας κατὰ τὴν πρώτην Μαΐου. Οἱ καϋμένοι πόσον εἶναι ἀφελεῖς! Μήπως εἰς τὴν πρόσκλησίν μας πρὸς τὸν γερμανικὸν λαὸν νὰ στηριζώμεθα μόνον ἐπάνω στὰς χριστιανικὰς συντεχνίας! Φαίνεται πῶς δὲν κατάλαβαν ἀκόμη τί συμβαίνει! Δὲν θὰ περάσῃ οὔτε μισὸ ἔτος καὶ ἐτελείωσε ἡ βασιλεία τῶν τοιούτων ἀρχηγῶν.

Τέτοιοι διώκησαν 14 χρόνια τὴν Γερμανία!

Εἶναι σὲ λίγο Πάσχα.

Ὁ Γκέριγκ ἐξελέγη πρωθυπουργὸς τῆς Πρωσσίας. Μ' αὐτὸ ἐδόθη ἡ ἐγγύησις καὶ διὰ τὴν χώραν αὐτὴ μιᾶς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς γραμμῆς.

Ὁ Ἔπ ὠνομάσθη κρατικὸς ἀρχηγὸς στὴν Βαυαρία. Τώρα θὰ ἀκολουθήσουν συνεχῶς αἱ ἄλλαι ὀνομασίαι. Ἡ μιὰ ἀρχὴ κατόπιν τῆς ἄλλης θὰ καταληφθῇ ἀπὸ ὀπαδούς μας.

Κατὰ τὸ περασμένο ἔτος τὸ Πάσχα εὑρισκόμεθα ἐν τῷ μέσῳ βαρέων ἀγώνων διὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ κόμματός μας. Ποῖος ἤθελε νὰ προείπῃ, ὅτι μετὰ ἓν ἔτος θὰ κατείχαμεν τὴν ἀρχήν;

12 Ἀπριλίου 1933.

Μὲ τὸ ἀεροπλάνο πρὸς τὴν Κολωνία, διὰ μέσου σφοδρῶν ἀνέμων καὶ τρικυμίας. Εἰς τρεῖς ὥρας περίπου ἐφθάσαμε.

Πόσας παλαιᾶς ἀναμνήσεις φέρει αὐτὸ τὸ Χάϊντελμπεργκ!

Συγκινεῖται ἡ καρδιά! Ἐδῶ περνοῦσα τοὺς δρόμους ὡς φοι-

τητής, μὲ μεγάλα σχέδια στὸ κεφάλι. Καὶ δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ ἐποχὴ καὶ πολὺ μακρυά, διὰ νὰ ὠχριάσουν αὐταὶ αἱ ἀναμνήσεις στὸ μνημονικό.

Τὸ θαυμάσιον αὐτὸ Φράϊμπουργκ! Δέκα πέετε ἔτη ἔχω νὰ δῶ τὴν πόλιν αὐτὴ καὶ εἶναι ἀκόμη, ὅπως ἦτο τότε. Ἡ πλατεῖα Κάρλ, τὸ Σλόσμπεργ, αἱ παληὲς καστανιές, ποῦ ἔχουν ἀνθισμένα τὰ λουλουδένια κεριά των.

Ἕνα Πάσχα, σὰν νὰ συνεφώνησε μαζί μας καὶ ὁ οὐρανός.

13 Ἀπριλίου 1933.

Περιδιαβάζομεν στὸ Φράϊμπουργκ, μέσα ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς δρόμους καὶ τὰ στενὰ μπροστὰ ἀπὸ τὴν μικρόπολι. Εἶμαι συγκεκινημένος. Ὅλα εἶναι ὅπως στὴν φοιτητική μου ἐποχή. Θαυμάσιο ταξεῖδι μέσα στοὺς ἀνθοὺς πρὸς τὴν Κωνστάντζα. Ἡ Κυριακὴ τοῦ Πάσχα ξημερώνει σὲ θαυμασία χρωμάτων μεγαλοπρέπεια. Ἡ Μπόντενζε κολυμπᾶ στὸν ἥλιο.

Ταξειδεύομεν μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὰς ὄχθας τῆς Μπόντενζε μέσον τοῦ Μέρσμπουργκ, Λίνταου, Ἴνσμπρουκ, Σαίντ - Γιόχαν. Εἶναι ἤδη σκοτεινά, ὅταν φθάνομεν μέσον τοῦ Ράϊχενχαλλ στὸ Μπέρχτεσγκάντεν. Ἕνα ὀνειρευτὸ ὡραῖο ταξεῖδι, μόνο βουνά, κοιλάδες, λίμνες, μέγαρα, χωριά.

Τὸ βράδυ στὰς 9 εἴμεθα στὸ Ὀμπερσαλτζμπὲργ στοῦ Φύρερ καὶ εἶναι σὰν νὰ εἴμεθα στὸ σπίτι μας.

Δυστυχῶς μόνο μιὰ ἡμέρα ἠμπορῶ νὰ μείνω ἐδῶ.

17 Ἀπριλίου 1933.

Ἐδῶ ἐπάνω συνεζήτησα μὲ τὸν Φύρερ διάφορα ἐκκρεμῆ ζητήματα. Θὰ προπαρασκευάσωμεν τὴν 1 Μαΐου ὡς μίαν μεγαλοπρεπῆ διαδήλωσιν γερμανικῆς λαϊκῆς θελήσεως. Κατὰ τὴν 2 Μαΐου θὰ καταληφθῶσι οἱ Οἶκοι τῶν Συντεχνιῶν. Προσάρτησις καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεδον. Ἴσως θὰ ἔχωμεν μερικὰς ἡμέρας ἀνησυχίαν, ὅμως κατόπιν μᾶς ἀνήκουν. Δὲν πρέπει φυσικὰ ἐδῶ νὰ ληφθῇ, τίποτε ὑπ' ὄψιν. Κάμνομεν μίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἐργάτην, ὅταν τὸν ἐλευθερώσωμεν ἀπὸ τὴν παράσιτο ἀρχηγία ποῦ τοῦ ἐδυσκόλευσε μέχρι τώρα τὴ ζωή.

Ὅταν εἶναι αἱ συντεχνίαι εἰς χεῖρας μας, δὲν θὰ ἠμπορέσουν

νὰ κρατηθοῦν καὶ αἱ ἄλλαι μερίδες καὶ ὀργανώσεις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει χθὲς ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις στὸ Ὀμπερσαλτζμπέργκ. Δὲν εἶναι δυνατὴ πλέον ἡ ὀπισθοχώρησις. Πρέπει νὰ ἀφήσωμεν τὰ πράγματα εἰς τὴν πορείαν των.

Σ' ἕνα χρόνο θὰ εἶναι ὅλη ἡ Γερμανία εἰς χεῖρας μας.

Ἐνῷ συσκεπτόμεθα ἐπάνω στὸ ἔρημο θερινὸ σπιτάκι τοῦ Ὀμπερσαλζμπέρκ, ἵσταται ἔξω διαρκῶς λαός. Μὲ ὁμιλοῦντας χοροὺς φωνάζει διαρκῶς τὸν Φύρερ, ἕως ὅτου ἐπὶ τέλους κατεβαίνει καὶ δίνει σὲ ἑκατοντάδας τὸ χέρι του. Ἄπληστα βλέπω τὴν παιδικὴν εὐχαρίστησιν, ποῦ ὁ λαὸς αἰσθάνεται διὰ τὸν Χίτλερ.

Νέοι τοῦ Χίτλερ ἀπὸ Μπραουνάου, τὴν γενέθλιον πόλιν τοῦ Φύρερ, προσκαλοῦνται μέσα. Τρῶνε μαζί μας τὸ μεσημέρι καὶ εἶναι εὐτυχισμένοι νὰ καθίσουν στὸ ἴδιο τραπέζι μὲ τὸν Φύρερ. Καὶ ὁ Φύρερ πρέπει νὰ γυρίσῃ στὸ Βερολῖνο. Φεύγομεν μαζί. Ἀφήνω τὴν οἰκογένειά μου στὸ Ὀμπερσαλτζμπέργκ. Εἶναι συγκινητικό, νὰ ταξειδεύῃ κανεὶς μὲ τὸν Φύρερ διὰ μέσου τῆς ὑπαίθρου. Σὲ ὅλα τὰ χωριὰ εἶναι οἱ δρόμοι γεμάτοι ἀπὸ πλήθη. Ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ αὐθόρμητοι ἐκρήξεις ἐνθουσιασμοῦ. Τὰ παιδιὰ τοῦ προσφέρουν ἄνθη στὸ αὐτοκίνητο. Προχωροῦν πολὺ κοντὰ στὸ ἀνάπαθρο καὶ τοῦ προτείνουν τὸ παχουλὸ χεράκι.

Στὸ Τράουνστάϊν τὰ πλήθη ἔφραξαν τὸ δρόμο. Ἕνας ἀρχηγὸς τῶν ταγμάτων ἐφόδου πλησιάζει τὸ αὐτοκίνητο καὶ παρακαλεῖ τὸν Φύρερ νὰ σταματήσῃ μισὴ ὥρα. Ἕνας παλαιὸς ὀπαδὸς τοῦ κόμματος πεθαίνει στὸ νοσοκομεῖο καὶ ἔχει μόνο τὴν τελευταία ἐπιθυμία νὰ δῇ τὸν Φύρερ.

Ὁ Φύρερ σταματᾷ, πηγαίνει στὸ νοσοκομεῖο καὶ δίδει γιὰ τελευταία φορὰ τὸ χέρι στὸν ἀποθνήσκοντα σύντροφο τοῦ κόμματος. Λίγες ὧρες κατόπιν παρέδωσε τὸ πνεῦμα.

Μὲ μεγάλη ταχύτητα προχωροῦμε πρὸς τὸ Μόναχο. Προφθάνω τὴν τελευταία στιγμὴ τὸ νυκτερινὸ τραῖνο διὰ τὸ Βερολῖνον.

18 Ἀπριλίου 1933.

Ἡ ἐργασία ἄρχισε ἀμέσως πάλιν. Παντοῦ στὸ λαὸ μιλοῦσα διὰ μία δευτέραν ἐπανάστασιν, ποῦ πρέπει νὰ ἔλθῃ. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ πρώτη δὲν ἐτελείωσε ἀκόμη. Θὰ πρέπῃ νὰ ξεκαθαρί-

σωμεν τὰ ζητήματα μὲ τὴν ἀντίδρασιν. Ἡ ἐπανάστασις δὲν πρέπει πουθενὰ νὰ σταθῇ.

Εἰς τὸ ὑπουργεῖο μου εἶναι σχεδὸν μόνον νέοι ἐθνικοσοσιαλισταί. Δὲν ἐννοοῦν καὶ πολὺ τὰ γραφειοκρατικὰ ζητήματα ὅπως οἱ παλαιοὶ ὑπάλληλοι, ἔχουν ὅμως πῦρ, ἐνθουσιασμὸ καὶ ἀνεξάντλητον ἰδεαλισμόν.

Ἡ 1 Μαΐου προετοιμάζεται μεγαλοπρεπῶς. Ἐργαζόμεθα ὅπως σ' ἕνα ζήτημα γενικοῦ ἐπιτελείου. Τὸ σχέδιον τῆς παρελάσεως εἶναι ἕτοιμο. Δυσκολίαι ὑπάρχουν μόνον ἀπὸ τὴν μικρὰν τῆς παρελάσεως δυνατότητα. Ἡ διαδήλωσις πρέπει νὰ ἐξελιχθῇ μὲ μεγίστην ἀκρίβειαν. Ὅλαι αἱ πιθανότητες πρέπει νὰ λογαριασθοῦν προηγουμένως καὶ νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν. Ἓν μικρὸν σφᾶλμα θὰ ἠδύνατο, εἰς τὰ τεράστια αὐτὰ πλήθη ποῦ θὰ κινητοποιήσωμεν νὰ ὁδηγήσῃ πρὸς καταστροφήν.

Ὁ Φύρερ ἔμεινε ἀκόμη εἰς Μόναχον.

19 Ἀπριλίου 1933.

Ἠσχολήθην μὲ τὸ ζήτημα τοῦ ὁρισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας μὲ τὰ ἄλλα ὑπουργεῖα ποῦ ἔρχονται εἰς συνάφειαν. Αἱ δικαιοδοσίαι τῆς ὑπηρεσίας μου εἶναι καθωρισμέναι ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς.

Ὁλόκληρο τὸ τμῆμα πολιτισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν εἶναι στὴ δικαιοδοσία μου.

20 Ἀπριλίου 1933.

Ὁ Φύρερ ἔχει γενέθλια. Βρίσκεται κάπου στὴν Βαυαρία διὰ νὰ ἀποφύγῃ ὁ ἴδιος τὰς ἐνδείξεις ἀγάπης εἰς Βερολῖνον. Ἐδῶ ἵστανται τὰ πλήθη πρὸ τῆς καγγελαρίας καὶ βλέπουν πρὸς τὰ παράθυρά του. Σήμερον ἐξεδόθη τὸ σύνθημα διὰ τὴν πρωτεύουσα, ὅτι κανεὶς δὲν πρέπει νὰ πεινᾷ. Ἕνα μεγάλο κοινωνικὸ ἔργο φροντίζει διὰ τοὺς πτωχοὺς τῆς πόλεως, ὅπως καὶ σ' ὁλόκληρο τὸ Ράϊχ. Τοὐλάχιστον δὲν πρέπει, ὅπως συνέβαινε πρὶν σὲ γενέθλια ἐπισήμων, νὰ χορτάσουν μὲ ἄδειας ὑποσχέσεις.

Ὁμιλῶ τὸ μεσημέρι στὴν Ὄπερα διὰ τὰ γενέθλια τοῦ Χίτλερ πρὸ τῶν καλλιτεχνῶν τῆς πρωτευούσης καὶ τὸ ἀπόγευμα ἐκθέτω πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Ράϊχ τὰ σχέδια τῆς 1 Μαΐου. Ὁ πρόε-

δρος τοῦ Ράϊχ εἶναι πνευματικῶς εὐκίνητος καὶ πολὺ δροσερός. Εἶχε νὰ μᾶς διαφυλάξῃ ἀκόμη ἐπὶ μακρὸν ἡ Τύχη. Τὸ βράδυ ὁμιλῶ σ' ὅλα τὰ ραδιόφωνα διὰ τὰ γενέθλια τοῦ Φύρερ καὶ τὸν περιγράφω ὡς ἄνθρωπον, ὅπως τὸν γνωρίζω ἐγώ. Πιστεύω πῶς μόνο μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τιμᾶ κανεὶς αὐτὴν τὴν ἀξιομνημόνευτο ἡμέρα.

21 Ἀπριλίου 1933.

Τὸ σπίτι τοῦ Φύρερ, ὁ ὁποῖος ἐγύρισε πρὸ μεσημβρίας στὸ Βερολῖνο, εἶναι γεμάτο ἀπὸ δῶρα διὰ τὰ γενέθλιά του. Εἶναι συγκινητικό, νὰ βλέπῃ κανεὶς τὶ πράγματα τοῦ ἔστειλαν. Ἀπὸ τὸ πιὸ πολύτιμο, ὡς τὴν πιὸ ἁπλῆ εἰκόνα, σχεδίασμα παιδικό, ἢ κέντημα μιᾶς γρηούλας ἀπὸ τὸ λαό. Πόσο εὐτυχὴς θὰ αἰσθάνεται ἕνας ἄνθρωπος περικυκλωμένος τόσο ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ!

Ἡ 1 Μαΐου μᾶς δίδει πολλὴ ἐργασία. Ὅμως πιστεύω, πῶς ἀνάλογος θὰ εἶναι καὶ ἡ ἐπιτυχία.

Τὸ βράδυ καθήμεθα στοῦ Φύρερ. Ὁ Γκέριγκ ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Ρώμη καὶ κάνει λεπτομερῆ ἔκθεσιν. Εἶχε ἐκεῖ πολλὰς προσωπικὰς καὶ πολιτικὰς ἐπιτυχίας.

22 Ἀπριλίου 1933.

Εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνεγνωρίσθη ἡ αὐθεντικότης τοῦ Φύρερ. Δὲν ψηφίζομεν πλέον. Ὁ Φύρερ ἀποφασίζει. Ὅλα γίνονται πολὺ ταχύτερα ἀπὸ ὅτι εἴχαμε τὴν τόλμην νὰ ἐλπίσωμεν.

Μὲ τὸν Φύρερ ἀεροπορικῶς στὸ Μόναχο. Ὁ ἐπιτελάρχης συνεφώνησε μὲ τοὺς χαλυβδοκράνους. Θὰ προσαρτηθοῦν εἰς τὰ τάγματα ἐφόδου. Στὸ Μόναχο ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ πρὸ τῶν ἀρχηγῶν τῆς περιοχῆς καὶ τῶν ταγμάτων ἐφόδου. Εἰς τρίωρον λόγον ἀναλύει τὴν πολιτικὴν κατάστασιν. Ὅλοι οἱ συνεργάται του ἵστανται τελείως στὸ πλευρό του. Δίδει ἐξαιρετικὰς ἐκπολιτιστικὰς γραμμὰς κατευθύνσεως καὶ μάλιστα διὰ τὸ πλησίον καὶ ἀπώτερον μέλλον. Ἡ ἐπανάστασις ὅμως εἰς τὸ ἐσωτερικὸν θὰ ἐξακολουθήσῃ. Τρομερὰ ἀπειράριθμοι χαιρετισμοί. Ὅλοι οἱ παλαιοὶ σύντροφοι συνηθροίσθησαν ἐδῶ καὶ ἑορτάζουν ἀπὸ καρδιᾶς τὴν ἀντάμωσιν. Τώρα εἴμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ δυνάμεθα νὰ βλέπωμεν μὲ τελείως ἄλλα μάτια τὰ ζητήματα ποῦ κεῖνται ἐνώπιόν μας.

Ἐπίσης καὶ εἰς τὸ «Φαιὸ Σπίτι» εἶναι δύο δωμάτια ὡς τὴν ὀροφὴ ἐπάνω πλήρη μὲ δῶρα. Χαίρεται πολὺ κι' αὐτὸ εἶναι ἡ ὡραιότερη ἀμοιβὴ δι' ὅλους ἐκείνους, ποῦ τοῦ παρέχουν τὴ χαρὰ αὐτή.

25 Ἀπριλίου 1933.

Κυριακή :

Μὲ τὸ ἀεροπλάνο στὴ Κολωνία. Τρικυμιῶδες ταξεῖδι. Εἰς τρεῖς ὥρας ἐφθάσαμεν ἤδη. Τὸ ταξεῖδι μου εἰς τὴ γενέθλιό μου Ρέϋντ μοιάζει σὰν θριαμβευτικὴ ἐκστρατεία. Παραδέχομαι ὅλας αὐτὰς τὰς τιμὰς μόνο πρὸς χάριν τῆς μητέρας μου. Ἐπὶ χρόνια ἦτο στόχος συκοφαντιῶν σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ πόλι, φλυαριῶν, ραδιουργιῶν καὶ καταδιώξιων. Ἔπασχε πολὺ ὑπὸ τὴν κατάστασιν αὐτήν. Γνωρίζομεν πῶς συμβαίνουν ὅλα αὐτὰ εἰς τὰς μικροπόλεις, εἰς τοὺς στενοὺς ἀστικοὺς κύκλους. Ἡ κοινωνία τὴν περιφρονοῦσε. Αὐτὸ τῆς ἐδηλητηρίαζε τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς. Εἶναι μαρτύριο γιὰ μιὰ γηραιὰ γυναῖκα νὰ ζῇ ἐπὶ ἔτη σὲ ἐχθρικότητα μὲ τὸ Κράτος, τὴν κοινωνία καὶ τὴν Ἐκκλησία ἕνεκα τοῦ ἀπωλεσθέντος υἱοῦ.

Καὶ ὅταν προσέτι ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος εἶναι εὐαίσθητος, τότε δύναται νὰ θραυσθῇ ἐπάνω σὲ τόσας χυδαιότητας.

Εἶχα πάντοτε στὸ Βερολῖνο φίλους καὶ συναγωνιστάς. Ἠμποροῦσα νὰ ὑπερασπισθῶ. Εἶχα τύπο, αἰθούσας, ὅπου ἠδυνάμην νὰ ὁμιλήσω, εἶχα κοινόν, ποῦ μὲ ἤκουε. Δὲν ἤμουνα ποτὲ τελείως μόνος.

Ἡ μητέρα μου ὅμως ἦτο παραδεδομένη ἀπροφύλακτος εἰς τὰς ραδιουργίας καὶ κακίας μιᾶς δειλῆς, ἀνοήτου καὶ χυδαίας ἀστικῆς κοινωνίας. Ἕνα πολυετὲς μαρτύριο καὶ βάσανο τῆς ψυχῆς πρέπει τώρα νὰ πληρωθῇ σύμφωνα μὲ τὴ θέλησή μου μὲ μεγάλο θρίαμβο.

Ἕνεκα τούτου ἦλθον στὸ Ρέϋντ, διὰ νὰ τῆς δείξω σ' αὐτὴ τὴν ἡμέρα, ὅτι ὅσα ὑπέφερε στὸ μακρὸ διάστημα πρὸς χάριν μου καὶ χάριν τοῦ σκοποῦ μας δὲν ἦταν εἰς μάτην.

Εἶναι ἀπόδοσις ποῦ σὲ μιὰ ἁπλῆ γυναῖκα κάμει μεγάλην ἐντύπωσιν. Νὰ μένουν οἱ ἄνθρωποι κατὰ δεκάδας χιλιάδας εἰς τοὺς δρόμους, νὰ σηκώνεται μία ὁλόκληρη πόλις στὸ πόδι, καὶ συνοικίαι νὰ πλέουν στὸ κόκκινο τῶν σημαιῶν.

Τὴ Δευτέρα τὸ μεσημέρι πηγαίνω στὸ παλαιὸ σχολεῖο μου,

εἰς τὸ ὁποῖον ἐπὶ 9 ἔτη ἔζησα καὶ ἐργάσθηκα μὲ τοὺς παλαιούς μου συντρόφους καὶ ὁμιλῶ ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἕδραν τῆς μεγάλης τῶν ἀκροάσεων αἰθούσης, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὡς τελειόφοιτος Γυμνασίου ἐξεφώνησα τὸν πρῶτον μου ἀποχαιρετιστήριο λόγο. Τότε, πέρασαν ἀπὸ τότε δέκα ἕξη ἔτη ἦλθε μετὰ τὸν λόγον ὁ γηραιός μας διευθυντής, ὁ ὁποῖος πρὸ πολλοῦ εἶναι κάτω ἀπὸ τὸ χῶμα, κοντά μου, μὲ κτύπησε φιλικά, ἐπάνω στοὺς ὤμους καὶ εἶπε : «Πνεῦμα ἔχετε, ὅμως δὲν εἶσθε δυστυχῶς γεννημένος γιὰ ρήτωρ».

Μία ἀπόδειξις, πόσο γεμάτος ἀγάπη καὶ κατανόησι ἠσχολήθη ἐπὶ 9 ἔτη μὲ τὸν χαρακτῆρα μου καὶ μὲ τὰ φυσικά μου! Ὁμιλῶ τὸ ἀπόγευμα ἀκόμη στὴν Κολωνία πρὸ τοῦ ραδιοφώνου καὶ πρὸ τοῦ τύπου καὶ εὑρίσκω τὸ βράδυ τὴν γενέθλιόν μου πόλιν εἰς ἀπερίγραπτον ἐνθουσιασμόν. Εἶμαι εὐχαριστημένος, ὅταν τὴν Τρίτην διαφυγὼν τὸν θόρυβον φεύγω ἀεροπορικῶς διὰ Βερολῖνον.

Ἡ Κυβέρνησις παρεδέχετο τὴν νέαν νομοθεσίαν περὶ Ἑβραίων. Ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὰ πρόσω.

26 Ἀπριλίου 1933.

Ἡ 1 Μαΐου ἵσταται ἕτοιμη ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ἀπευθύνομαι μὲ μεγάλην ἔκκλησιν πρὸς τὴν δημοσιότητα καὶ γνωστοποιῶ τὴν ἔννοιαν αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.

Ὁ Φύρερ ὁμιλεῖ πρὸ τῶν ἀρχηγῶν τῆς περιοχῆς τῆς Πρωσσίας.

Ἡ ἄνοιξις κατέφθασε μὲ ὅλους της τοὺς ἀνθούς.

28 Ἀπριλίου 1933.

Ἐργάζομαι διαρκῶς ἐπὶ ἡμέρας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς 1ης Μαΐου.

Θὰ εἶναι ἀριστούργημα ὀργανώσεως καὶ διαδηλώσεως τῶν μαζῶν.

Ἡ Κυβέρνησις παραδέχεται ἕνα νόμον ὑπηρεσιακῆς ποινῆς διὰ τὰ τάγματα ἐφόδου. Ὅλο καὶ δυνατώτερα εἰσχωρεῖ τὸ κόμμα μὲ τὴν ὀργάνωσή του εἰς τὸ Κράτος.

Διοργανώνομεν στὸ Λοῦστ-γκάρτεν καὶ στὴν μεγάλη πλατεῖα ἑορτῶν τὸ πεδίον Τέμπελχοφ, ἕνα εἶδος γενικῆς δοκιμῆς διὰ τὴν

1ην Μαΐου. Κατὰ ἀνθρωπίνους ὑπολογισμοὺς θὰ διεκπεραιωθῇ τὸ πᾶν ἀκριβῶς καὶ χωρὶς προστριβήν. Στὸ Τεμπελχὸφ ἔγιναν γιγαντιαῖαι ἐγκαταστάσεις. Παρέχουν μεγαλοπρεπῆ εἰκόνα ἐθνικοσοσοσιαλιστικῆς θελήσεως μορφοποιήσεως. Ἡ 1 Μαΐου θὰ εἶναι γεγονὸς τῶν μαζῶν, ποῦ ἀκόμη δὲν εἶδε ὁ κόσμος. Ὁλόκληρος ὁ λαὸς πρέπει νὰ ἑνωθῇ εἰς μίαν θέλησιν καὶ εἰς μίαν ἑτοιμότητα.

Κατὰ τὸ πρῶτο ἔτος τῆς ἐπαναστάσεώς μας, θὰ ἀποδοθῇ ἡ τιμὴ εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ τὸ κῦρος εἰς τὸν ἐργατικὸν κόσμον.

Ἕνας πολυσύνθετος τροχὸς πρέπει νὰ τεθῇ εἰς κίνησιν. Τώρα μᾶς ὠφελεῖ ἡ πολυποίκιλλος πεῖρα μας ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς ὁδηγίας τῶν μαζῶν. Κανὲν ἄλλο Κόμμα, ποῦ ἐννοεῖ νὰ διευθύνῃ τὰς μάζας ὡς τὸ ἰδικό μας, θὰ ἦτο ἱκανὸν διὰ μίαν τέτοιαν τεραστίαν διαδήλωσιν μαζῶν.

30 Ἀπριλίου 1933.

Φεύγω τὴν Κυριακὴ στὸ Πότσταμ καὶ στὴν ἐπαρχία. Τὸ πᾶν εἶναι σημαιοστόλιστο. Ἕνας ὁλόκληρος λαὸς εἶναι εἰς κίνησιν. Εἶναι θαυμάσιο νὰ ἠμπορῇ κανεὶς νὰ λαμβάνῃ μέρος σὲ μιὰ τοιαύτην παρέλασιν ἔθνους.

Ἀπὸ ὁλόκληρον τὸ Κράτος ἔρχονται ἤδη αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν ἐργατῶν εἰς Βερολῖνον. Θὰ εἶναι μιὰ ἑορτὴ ὁλοκλήρου τοῦ λαοῦ. Πρὸς τὸν Τέμπελχοφ ἤρχισε ἤδη μία ἀληθινὴ «μετανάστευσις τῶν λαῶν». Τεράστια ραδιόφωνα εἶναι ἐγκατεστημένα, ποῦ θὰ μεταδώσουν τὸν λόγον τοῦ Φύρερ εἰς τὸ πεδίον τῶν ἑκατὸν χιλιάδων. Ἀπὸ ἕναν ὑψηλὸν πύργον διαταγῶν βλέπω τὴν φανταστικὴν εἰκόνα. Ὅλα σὲ φανταστικὰς διατάξεις.

Κάνω τὴν τελευταίαν μου ἐξέτασιν καὶ τώρα ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ οὐρανοῦ.

1 Μαΐου 1933.

Ἡ μεγάλη ἡμέρα τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ ἐξημέρωσε. Χθὲς ἀπειλοῦσε ἀκόμη βροχή, σήμερον λάμπει ὁ ἥλιος. Σωστὸς χιτλερικὸς καιρός! Τώρα θὰ διεκπεραιωθοῦν ὅλα ὅπως πρέπει. Δὲν πρόκειται καὶ τόσο πῶς θὰ πληρωθῇ ἡ ἡμέρα. Σπουδαῖο εἶναι τὸ περιεχόμενο καὶ ἡ ἔννοια, ποῦ λαμβάνει ἐδῶ ἔκφρασιν.

Αὔριο βαδίζουν τὰ παιδιὰ τῶν σχολείων τοῦ Βερολίνου στὸ Λουστργκάρντεν. Ἡ εἴσοδός μας μὲ τὸ αὐτοκίνητο εἶναι θαυμασία. Ὅπου καὶ νὰ γυρίσωμεν τὸ μάτι Οὔντερ ντὲν Λίντεν, σ' ὁλόκληρο τὸν Λουστγκάρντεν, παιδιά, παιδιά, παιδιά. Ὁμιλῶ πρὸς αὐτὰ μέσα ἀπὸ ὅλη μου τὴν καρδιά.

Μπορῶ καὶ μιλῶ καλὰ μπροστὰ σὲ παιδιά, γιατὶ ἐννοῶ τὴν παιδικὴ ψυχή.

Κατόπιν τρικυμία ἐνθουσιασμοῦ: Μὲ αὐτοκίνητο ἐμφανίζονται, πλάγι-πλάγι καθισμένοι ὁ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ καὶ ὁ Φύρερ. Συνενώνουν τὸ γῆρας καὶ τὴν νεότητα. Θαυμάσιο σύμβολο τῆς νέας Γερμανίας ποῦ ἡμεῖς ἐστήσαμε.

Ὁ Χάραλντ προσφέρει εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ράϊχ μία ἀνθοδέσμη ρόδων. Εἶναι εὐτυχὴς καὶ ὑπερήφανος.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ράϊχ ὁμιλεῖ πρὸς τὴν νεότητα, σὰν νὰ ἦτο ἕνας ἀπὸ τὴν γενεάν μας. Δίδει νουθεσίας διὰ πίστιν ἀντοχὴν ἐπιμέλεια καὶ ἐκτίμησιν τοῦ παρελθόντος. Ὁ Φύρερ ἀναφωνεῖ τρεῖς φορὲς ζήτω πρὸς τιμὴν τοῦ προέδρου τοῦ Ράϊχ, τὸ ὁποῖον μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ ὁρμὴ ἐπαναλαμβάνει ἡ νεολαία.

Ἡ δίοδος μέσα ἀπὸ τοὺς λόχους τῶν νέων καὶ τῶν κοριτσιῶν μοιάζει σὰν θριαμβευτικὴ παρέλασις. Εἰς τὸ πεδίον τοῦ Τεμπελχὸφ ἐπικρατεῖ ἀπερίγραπτον σμῆνος ἀνθρώπων. Ὁ κάτοικος τοῦ Βερολίνου ξεκίνησε οἰκογενειακῶς, ἐργάται καὶ ἀστοί, μεγάλοι καὶ μικροί, ἐπιχειρηματίαι καὶ ὑπάλληλοι βαδίζουν τώρα ἕνας λαὸς χωρὶς διαφορὰς καὶ τάξεις.

Πρὶν ἀπὸ μερικὰ ἔτη ἀντηχοῦσαν στὸ Βερολῖνον τὰ μυδραλιοβόλα. Στὸ ἀεροδρόμιο ὑποδεχόμεθα τὰς ἐργατικὰς ἀντιπροσωπείας ἀπὸ ὅλον τὸ Κράτος, ποῦ ἦλθον μὲ ἀεροπλάνα στὸ Βερολῖνο. Ἐπάνω στὰ πρόσωπα τῶν σοβαρῶν, στερεῶν αὐτῶν ἀνδρῶν βλέπει κανεὶς τὴν πιὸ καθαρὰ εὐχαρίστησι. Τὸ μεσημέρι εἶναι προσκεκλημένοι διὰ φαγητὸν Φύρερ καὶ κατόπιν θὰ γίνουν δεκτοὶ ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ Ράϊχ. Αὐτὴ ἡ ὑποδοχὴ εἶναι συγκινητικὴ μὲ τὴν μεγαλειώδη της ἁπλότητα. Ὁ μέγας στρατιώτης τριῶν πολέμων, ὁ πιστὸς Ἐκεχὰρδ τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους ἵσταται στὴ μέση τῶν πιὸ πτωχῶν τῆς χώρας καὶ τείνει τὴν χεῖρα πρὸς σύνδεσμον.

Τώρα κυλοῦν αἱ ἀνθρώπιναι μᾶζαι διὰ μέσου τοῦ Βερολί-

νου. Ένα απέραντο, διαρκὲς στρῶμα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων ξεχύνεται στὸ πεδίον Τεμπελχόφ. Τὸ βράδυ κατὰ τὰς 7 ἔρχεται ἡ εἴδησις ὅτι ἕνα καὶ μισὸ ἑκατομμύριο ἄνθρωποι ἐβάδισαν πρὸς τὸ Τεμπελχόφ. Παρόμοιοι εἰδήσεις ἔρχονται ἀπὸ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωριὰ τοῦ Κράτους.

Κάθημαι πίσω στὸ αὐτοκίνητο τοῦ Φύρερ, ὅταν περνᾶ θριαμβευτικὰ μέσα ἀπὸ τὰς ἐργατικὰς μάζας, ποῦ πιάνουν τὰς ἄκρας τοῦ δρόμου ἀπὸ τὴν καγγελαρία ὡς τὸ Τέμπελχοφ. Εἶναι ἀπερίγραπτον! Στὸ πεδίον Τέμπελχοφ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ συλλάβῃ τὴν ἀτέλειωτον ἀνθρωπίνην θάλασσαν. Λαμπεροὶ καὶ ἀστράπτοντες περνοῦν πάνω της οἱ προβολεῖς. Βλέπει κανεὶς μόνο κεφάλια πλάϊ-πλάϊ.

Κάνω τὴν εἰσήγησιν σύντομα καὶ ἀφήνω ἕνα λεπτὸ σιωπὴ διὰ τοὺς μεταλλωρύχους ποῦ ἔπεσαν θύματα δυστυχήματος τὴν ἴδία ἡμέρα στὸ Έσσεν. Ὁλόκληρο τὸ ἔθνος σιωπᾶ. Τὰ ραδιόφωνα μεταφέρουν τὴ σιωπὴ πάνω ἀπὸ πόλεις καὶ χωρία. Μία συγκινητικὴ στιγμὴ τῆς συντροφικότητος καὶ ἑνότητος ὅλων τῶν στρωμάτων καὶ ὅλων τῶν ἐπαγγελμάτων.

Κατόπιν ὁμιλεῖ ὁ Φύρερ. Ἀκόμη μιὰ φορὰ συνοψίζει τί εἴμεθα καὶ τί θέλομεν. Δίδει πάλιν εἰς τὴν ἐργασίαν τὴν παλαιάν της ἠθικὴν ἀξίαν. Ἡ τάξις τῶν ἐργατῶν τώρα περιλαμβάνει ὅλους τοὺς καλοὺς Γερμανούς. Τὸ ἔθνος ἀπέκτησε πάλιν ἔννοιαν.

Τώρα θέλομεν νὰ ἐργασθῶμεν καὶ νὰ μὴ ἀπελπιζώμεθα.

Πρόκειται περὶ τῆς Γερμανίας, τοῦ μέλλοντός της καὶ τοῦ μέλλοντος τῶν τέκνων μας.

Μία φρενητιώδης μέθη ἐνθουσιασμοῦ κατέλαβε τοὺς ἀνθρώπους. Μὲ πίστη καὶ μὲ δύναμιν ἀντηχεῖ τὸ ᾆσμα τοῦ Χὸρστ Βέσελ εἰς τὸν αἰώνιον ἑσπερινὸν οὐρανόν. Τὰ αἰθέρια κύματα φέρουν τὰς φωνὰς τοῦ ἑνὸς καὶ μισοῦ ἑκατομμυρίου ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἵστανται ἐδῶ ἡνωμένοι στὸ Βερολῖνο στὸ πεδίον Τέμπελχοφ καὶ σ' ὅλη τὴν Γερμανία, πόλεις καὶ χωρία τραγουδοῦν μαζί. Οἱ ἐργάται στὸ Ρούρ, οἱ ναυτικοὶ στὸν κόλπο τοῦ Ἀμβούργου, οἱ ξυλοκόποι ἀπὸ τὴν Ἐπάνω Βαυαρία καὶ οἱ μοναχικοὶ χωρικοὶ ἐπάνω στὰς λίμνας τῆς Μασούρεν. Ἐδῶ δὲν ἀποκλείεται κανείς, ἐδῶ ἀνήκομεν ὅλοι μαζὶ καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι πιὰ μόνον λόγια: εἴμεθα ἕνας ἡνωμένος λαὸς ἀδελφῶν.

Καὶ αὐτὸς ποῦ μᾶς ἔδειξε στὸν δρόμο περνᾶ ὀρθὸς μέσα στὸ αὐτοκίνητο γυρίζοντας πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐργασίας του στὴ Βιλελμστράσε διὰ μέσου μιᾶς Via triumphalis, ποὺ ἐσχηματίσθη τριγύρω ἀπὸ ἀνθρώπινα σώματα.

Αὔριο θὰ καταλάβωμε τοὺς οἴκους τῶν Συντεχνιῶν. Πουθενὰ δὲν ἀναφαίνεται ἀντίστασις. Ὁ ἀγὼν προχωρεῖ!

Ἐπάνω εἰς τὴν Καγγελαρία τοῦ Ράϊχ στεκόμεθα εἰς τὴν κατοικία μὲ τὸν Φύρερ εἰς τὸ παράθυρο. Ἀπὸ μακρυὰ φθάνουν ὡς ἐδῶ τὰ ἄσματα καὶ αἱ ζητωκραυγαὶ τῶν μαζῶν ποὺ γυρίζουν ἀπὸ τὸ Τέμπελχοφ.

Τὸ Βερολῖνο δὲν θέλει νὰ κοιμηθῇ καὶ μ' αὐτὴ τὴν τεραστία πόλιν τρέμει ὁλόκληρο τὸ Ράϊχ στὴ μακαρία αὐτὴ ἡμέρα καὶ συναισθάνεται τὴν ὥρα αὐτή, ποὺ κλείει μέσα της τὴν τροφὴν δύο ἐποχῶν.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ γύρισε ἕνας λόχος ἀπὸ τὴν ὁδὸς Φὸς στὴν Βίλελμ. Κάτω ἀπὸ τὴν καγγελαρία λάμπουν τὰ σύμβολα τοῦ ἀγκυλωτοῦ σταυροῦ, αἱ ἐρυθραὶ σημαῖαι κλίνουν πρὸ τοῦ Φύρερ καὶ χαιρετοῦν σιωπηλὰ καὶ πλήρεις σεβασμοῦ αὐτὸν καὶ τὸ ἔργον του.

Καὶ ἀπὸ τὰ στόματα τῶν νέων ἀνδρῶν ἀντηχεῖ τὸ αἰώνιο ἆσμα τοῦ Χόρστ Βέσελ:

«Τώρα κυματίζουν αἱ σημαῖαι τοῦ Χίτλερ πάνω ἀπὸ κάθε δρόμο».

Καθήμεθα μαζὶ ἕως ὅτου φέγγει ἡ ἡμέρα.

Ἡ μακρὰ νύκτα ἐτελείωσε.

Ὁ ἥλιος ἀνέτειλε πάλι ἐπάνω ἀπὸ τὴ Γερμανία!

ΤΕΛΟΣ